

Bundel - Gemeenteraad Waadhoeke van 25 november 2021

Agenda bijlagen

Scan 2021 11 25 Presentielijst raadsvergadering.pdf

Agenda Gemeenteraad Waadhoeke 25 -11-2021 D2021-11-023205.pdf

Besluitenlijst Gemeenteraad Waadhoeke 4 november 2021 D2021-11-017659 is digitaal ondertekend.pdf

Besluitenlijst Gemeenteraad Waadhoeke 11 november 2021 D2021-11-026689 is digitaal ondertekend.pdf

Toezeggingenlijst 11-11-2021 D2021-11-026715 (1) is digitaal ondertekend.pdf

RV Ingekomen stukken van derden 25-11-2021 D2021-11-023266 is digitaal ondertekend.pdf

RA Controleprotocol 2021 Raad (3) D2021-10-019474 is digitaal ondertekend.pdf

Raadsvoorstel Berap I 2021 2021-073650 is digitaal ondertekend.pdf

RA Nota Weerstandsvermogen & Risicobeheersing 2022-2025 (2) D2021-10-020131 is digitaal ondertekend.pdf

Raadsvoorstel Treasurystatuut 2022 (5) 2021-073728 is digitaal ondertekend.pdf

Adviesnota Raad (53) Extra krediet voor de aanleg van een tunnelbuis in de D2021-10-029524 is digitaal ondertekend.pdf

RV wijziging GR Sociaal Domein Fryslan (1) 2021-091563 is digitaal ondertekend.pdf

Scan 2021 11 25 Motie VVD GB Herziening Centrumregeling SDF unaniem aangenomen.pdf

Raadsadvies Jaarstukken 2020 Dienst SoZaWe (6) 21.141498 is digitaal ondertekend.pdf

Raadsvoorstel begrotingswijziging (10e en 11e) 2021 (3) 2021-077340 is digitaal ondertekend.pdf

Bijlage 1 - Begrotingswijziging (10e en 11e) begroting 2021 (4) 2021-077340 is digitaal ondertekend.pdf

Scan 2021 11 25 Motie VVD GB FNP Wisselpolder Westhoek 22 CDA voor 5 tegen aangenomen.pdf

001	Opening
002	Vaststellen agenda
	<u>Agenda Gemeenteraad Waadhoeke 25 -11-2021 D2021-11-023205</u>
003	Mededelingen
004	Vaststellen besluitenlijsten:
004.1	Vergadering gemeenteraad 04 november 2021
	<u>Besluitenlijst Gemeenteraad Waadhoeke 4 november 2021 D2021-11-017659</u>
004.2	Vergadering gemeenteraad 11 november 2021
	<u>Besluitenlijst Gemeenteraad Waadhoeke 11 november 2021 D2021-11-026689.</u>
004.3	Toezeggingenlijst 11 november 2021
	<u>Toezeggingenlijst 11-11-2021 D2021-11-026715</u>
005	Insprekers:
006	Vragenuur:
007	Ingekomen stukken:
007.1	Behandelveorstel ingekomen stukken van derden
	<u>RV Ingekomen stukken van derden 25-11-2021 D2021-11-023266</u>
007.2	Beantwoording schriftelijke vragen en memo's
008	Controleprocol 2021
	<i>Opdrachtverstrekking aan de accountant vindt jaarlijks plaats door de gemeenteraad op basis van het controleprotocol. Voor u ligt het controleprotocol 2021</i>
	<u>Dossier 1451 voorblad</u>
	<u>RA Controleprotocol 2021 Raad</u>
	<u>Bijlage 1. Controleprotocol 2021</u>
009	Berap II 2021
	<i>Berap II 2021</i>
	<u>Dossier 1458 voorblad</u>

010

Nota Weerstandsvermogen & Risicobeheersing 2022-2025

In de financiële verordening ex art. 212 Gemeentewet (Verordening 212 GW) heeft de gemeenteraad uitgangspunten vastgesteld voor het financieel beleid, het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Waadhoeke. In artikel 8 van deze verordening is aangegeven dat het college tenminste eenmaal in de vier jaar een nota Weerstandvermogen & Risicobeheersing ter vaststelling aanbiedt aan de gemeenteraad.

Dossier 1453 voorblad

RA Nota Weerstandsvermogen & Risicobeheersing 2022-2025

Nota Weerstandsvermogen & Risicobeheersing 2022-2025

011

Treasurystatuut 2022

Treasurystatuut 2022

Dossier 1487 voorblad

Raadsvoorstel Treasurystatuut 2022

Bijlage I - Treasurystatuut 2022

012

Extra krediet voor de aanleg van een tunnelbuis in de Aldeleane te Deinum

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat wil alle openbaar toegankelijke niet actief beveiligde overwegen (NABO) en overpaden op het reizigersnet zo snel mogelijk, uiterlijk eind 2023, saneren. (indien noodzakelijk met alternatieve ontsluiting) of beveiligen.

In het kader van dat programma heeft ProRail de Gemeente Waadhoeke benaderd om mee te werken aan het opheffen van de overweg te aan de Aldeleane te Deinum. Voor Deinum geldt dat een alternatief tracé niet mogelijk blijkt te zijn. Om die reden wordt voorgesteld ter plaatse een tunnelbuis aan te leggen waarvan de kosten door ProRail geraamd worden op € 1,6 miljoen. Op basis van de afgesproken verdeelsleutel (50% Ministerie IenW/ProRail, 25% Provincie Fryslân en 25% gemeente Waadhoeke) betekent dit een gemeentelijke bijdrage van € 400.000. Dat is € 271.000 meer dan de reeds beschikbare middelen uit de begroting.

Vanwege de grote waarde van de verbinding voor de omgeving en het feit dat ook ProRail en de Provincie Fryslân bereid zijn extra gelden te leveren, stellen ik u voor in te stemmen met het plan om in de Aldeleane te Deinum een tunnelbuis aan te leggen en de raad voor te stellen hiervoor de extra middelen beschikbaar te stellen.

Dossier 1465 voorblad

Adviesnota Raad.docx

BIJLAGE 1 Situatie met toelichting.docx

BIJLAGE 2 Beschouwing spoorwegovergang Deinum Blessum.docx

BIJLAGE 3 Toelichting alternatieven.docx

013

Alternatieve vorm van realisatie en financiering van onderwijshuisvestingsprojecten

Dossier 1491 voorblad

roadmap ontwikkeling nieuwbouw AMS - De Kabas

Adviesnota Raad

014

Wijziging GR Sociaal Domein fryslan

Dossier 1492 voorblad

RV wijziging GR Sociaal Domein Fryslan.pdf

Bijlage 1 Centrumregeling samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2022 DEF.pdf

Bijlage 2 Was-Wordt-Lijst CGR-SDF-2018 CGR-SDF-2022.pdf

Bijlage 3 Toelichting centrumgemeenteregeling SDF 2022.pdf

Bijlage 4 Eindrapportage SDF_definitief261020.pdf

Bijlage 5 Visual Managementsamenvatting SDF.pdf

Bijlage 6 SCOPE - Eindadvies conceptversie 20210614.pdf

Bijlage 7 Definitief advies werkgroep 2 - Governance SDF.pdf

Bijlage 8 Waadhoeke.20210512 BW advies voorjaar 2021.pdf

Bijlage 9 raadsbrief SDF.20210510 Waadhoeke voorjaar 2021.pdf

Bijlage 10 Video over Centrumregeling SDF.pdf

015

Jaarstukken 2020 Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid

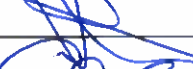
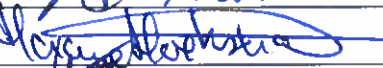
Dossier 1435 voorblad

Raadsadvies Jaarstukken 2020 Dienst SoZaWe.pdf

Bijlage 1. jaarstukken 2020 Dienst NWF.pdf

- 016 Begrotingswijziging (10e en 11e) programmabegroting 2021
Begrotingswijziging (10e en 11e) programmabegroting 2021
Dossier 1467 voorblad
Bijlage 1 - Begrotingswijziging (10e en 11e) begroting 2021
Raadsvoorstel begrotingswijziging (10e en 11e) 2021
- 017 Moties vreemd aan de orde van de dag
- 018 Sluiting

Presentielijst van de raadsvergadering van 25 november 2021

1. De heer K. Arendz	
2. Mevrouw D. Bloem - Hofman	
3. De heer T. Cuperus	
4. De heer L. Ferwerda	
5. De heer S. Greidanus	
6. De heer A.C. Hartman	
7. De heer H. Hoekstra	
8. De heer H. Hof	
9. Mevrouw G.J. Iedema-Zondervan	
10. De heer T.S. de Jong	
11. De heer D. Kamstra	
12. De heer S.S. Kuipers	
13. De heer A. J.T. Magré	
14. Mevrouw A.M. Mast	
15. Mevrouw K.J. Nammensma - Offinga	
16. De heer H.J. Nauta	
17. Mevrouw A.M. Neudorfer-Eberwijn	
18. Mevrouw D. Osinga - Bonnema	
19. De heer K.J. Rodenburg	
20. De heer H. Stellingwerf	
21. Mevrouw W. van der Veen	
22. Mevrouw T.J. Vlaar-Vroonland	
23. De heer L.J. Vollema	
24. Mevrouw A. Weiland	
25. Mevrouw H. van der Werff	
26. De heer B. van Wijk	
27. De heer T.A. Wijkhuijs	
28. De heer T. Wijnia	
29. De heer J.J. Zijlstra	

Aanwezig 27 leden

De voorzitter:

De griffier:

Agenda Gemeenteraad Waadhoeke

Datum 25—11-2021
Tijd 19:30 - 22:00
Locatie Gemeentehuis, Harlingerweg 18 te Franeker (zonder publiek)
Voorzitter M.C.M. Waanders / Griffier T.J.F. Lyklema

- 001 Opening
- 002 Vaststellen agenda
- 003 Mededelingen
- 004 Vaststellen besluitenlijsten:
 - 004.1 Vergadering gemeenteraad 4 november 2021
 - 004.2 Vergadering gemeenteraad 11 november 2021
 - 004.3 Toezeggingenlijst 11 november 2021
- 005 Insprekers:
- 006 Vragenuur:
- 007 Ingekomen stukken:
 - 007.1 Behandelvoorstel ingekomen stukken van derden
 - 007.2 Beantwoording schriftelijke vragen en memo's
- 008 Controle protocol jaarrekening 2021
- 009 Berap 2
- 010 Nota weerstandsvermogen en risicobeheersing
- 011 Treasurystatuut 2022
- 012 Extra krediet voor de aanleg van een tunnelbuis in de Aldeleane te Deinum
- 013 Alternatieve financiering van nieuwbouwprojecten van onderwijshuisvesting
- 014 Wijziging GR SDF
- 015 Jaarstukken Dienst SoZaWe
- 016 Begrotingswijziging (10^e en 11^e) van de programmabegroting 2021
- 017 Moties vreemd aan de orde van de dag
- 018 Sluiting

De stukken voor de vergadering kunt u vinden op www.waadhoeke.nl/gemeenteraad

Via een directe link komt u dan bij een vergaderkalender waar u de stukken kunt bekijken, of de vergadering kunt volgen via de livestream.

Besluitenlijst Gemeenteraad Waadhoeke

Datum	04-11-2021
Tijd	19:30 - 22:00
Locatie	Gemeentehuis, Harlingerweg 18 te Franeker
Voorzitter	M.C.M. Waanders / griffier T.J.F. Lyklema
Aanwezigen	K. Arendz, D. Bloem-Hofman, T. Cuperus, L. Ferwerda, S. Greidanus, A. Hartman, H. Hoekstra, H. Hof, G.J. Iedema-Zondervan, T.S. de Jong, A.J.T. Magré, A.M. Mast, K. J. Nammensma - Offinga, H.J. Nauta, A.M. Neudorfer-Eberwijn, D. Osinga-Bonnema, K.J. Rodenburg, H. Stellingwerf, T.J. Vlaar - Vroonland, B. Vollema, A. Weiland, H. van der Werff en T.J. Wijnia
Afwezig	D. Kamstra, S.J. Kuipers, W. van der Veen, B. van Wijk, T.A. Wijkhuijs en J.J. Zijlstra en wethouder C.M. de Pee
College	J. Dijkstra, N. Haarsma – Vrieswijk en B. Tol

001 **Opening**

010 **Wijziging GR Dienst SoZaWe**

Stemuitslag:

16 stemmen voor, 7 stemmen tegen (GB)

Besluit:

Het college toestemming te verlenen de gewijzigde gemeenschappelijke Regeling Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noard West Fryslan vast te stellen.

012 **Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Waadhoeke**

Stemuitslag:

23 stemmen voor

Besluit:

De verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Waadhoeke vaststellen.

014 **Coronaherstelplan**

Stemuitslag:

23 stemmen voor

Besluit:

1. Het Coronaherstelplan vast te stellen.
2. De benodigde middelen a € 881.300 beschikbaar te stellen vanuit de Coronareserve.

Toezeggingen:

voortgangsrapportage inzet coronaherstelplan sociaal domein

015 **Begrotingswijziging (9e) 2021**

Stemuitslag:

23 stemmen voor

Besluit:

Te besluiten tot het wijzigen (9e) van de programmabegroting 2021

stemverklaring VVD: de VVD heeft eerder tegen het beschikbaar stellen van het krediet voor het Agrarisch collectief Waadrône gestemd en is daarom niet voor wijziging 9.5.

017 Sluiting

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 25 november 2021.

,voorzitter

,griffier

Dit document is digitaal ondertekend

Besluitenlijst Gemeenteraad Waadhoeke

Datum	11-11-2021
Tijd	19:30 - 22:00
Locatie	Gemeentehuis, Harlingerweg 18 te Franeker
Voorzitter	M.C.M. Waanders / griffier W. Bruinsma
Aanwezigen	K. Arendz, D. Bloem-Hofman, T. Cuperus, L. Ferwerda, S. Greidanus, A. Hartman, H. Hoekstra, H. Hof, G.J. Iedema-Zondervan, T.S. de Jong, D. Kamstra, A.J.T. Magré, A.M. Mast, K. J. Nammensma - Offinga, H.J. Nauta, A.M. Neudorfer-Eberwijn, D. Osinga-Bonnema, K.J. Rodenburg, H. Stellingwerf, W. van der Veen, T.J. Vlaar - Vroonland, B. Vollema, A. Weiland, H. van der Werff, B. van Wijk, T.A. Wijkhuijs en T.J. Wijnia
College	J. Dijkstra, N. Haarsma – Vrieswijk, C.M. de Pee, B. Tol
Afwezigen	Sj.S. Kuipers en J.J. Zijlstra

001 Opening

Sjoerd Simon Kuipers (SAM) , Jochem Jan Zijlstra (CDA) en Tinco Lyklema zijn afwezig.

002 Vaststellen agenda

Besluit:

De volgende wijzigingen worden doorgevoerd

Agendapunt 10 Vaststellen bebouwde kom Wet natuurbescherming is op verzoek van wethouder Dijkstra afgevoerd van de agenda. Dit punt zal in aangepaste vorm op een later moment opnieuw worden geagendeerd.

De motie vreemd aan de orde van de dag: Geluidsoverlast JSF rond Vliegbasis Leeuwarden wordt toegevoegd aan agendapunt 15

003 Mededelingen

004 Vaststellen besluitenlijsten:

004.1 Vergadering gemeenteraad 28 oktober 2021

Stemuitslag:

27 stemmen voor

004.2 Toezeggingenlijst 28 oktober 2021

Stemuitslag:

27 stemmen voor

005 Insprekers:

006 **Vragenuur:**

007 **Ingekomen stukken:**

007.1 **Behandelvoorstel ingekomen stukken van derden**

Stemuitslag:

27 stemmen voor

007.2 **Beantwoording schriftelijke vragen en memo's**

007.2.1 **Beantwoording raadsvragen CDA Gevelstenen Franeker**

Moties:

Motie Gevelstenen Franeker zichtbaar vanuit de openbare ruimte.

Stemuitslag:

24 stemmen voor

3 stemmen tegen (FNP)

008 **Programmabegroting 2022**

Stemuitslag:

27 stemmen voor

Besluit:

1. De programmabegroting 2022 inclusief de eerste begrotingswijziging vast te stellen;
2. De wensen uit Kadernota 2022-2025 te honoreren;
3. De investeringskredieten uit het investeringsprogramma beschikbaar te stellen.
4. Een bedrag van € 44.000,00 structureel op te nemen voor de aanleg van het fietspad Hatzum-Winsum

Amendementen:

Amendement Fietspad Hatzum-Winsum

Stemuitslag:

27 stemmen voor

Toezeggingen:

WOZ Dijkwoningen: Toezegging van wethouder de Pee op een vraag van mevrouw Osinga over het risico rond de WOZ waardering van dijkwoningen, dat wel benoemd is maar nog niet op geld is gezet. Dit wordt uitgezocht.

Stand van zaken bezwaarschriften riolering: Raadslid Osinga wil graag weten wat de stand van zaken is ten aanzien van de bezwaren tegen de rioolheffing in verband met de mogelijk impact op de begroting. Wethouder de Pee zoekt dit uit.

009 Donkertebeleid 'Tusken skimer en moarnsdage' Waadhoeke

Stemuitslag:

23 stemmen voor, 4 stemmen tegen (VVD)

Besluit:

1. Het donkertebeleid 'Tusken skimer & moarnsdage' Waadhoeke vast te stellen.
2. Voor de uitvoering per 1 januari 2022 een bedrag van € 30.000,- te reserveren binnen de bestaande eenmalige middelen voor duurzaamheid.

010 Vaststellen bebouwde kom Wet natuurbescherming DIT PUNT IS AFGEVOERD VAN DE AGENDA

011 Baggerplan gemeente Waadhoeke 2022-2030

Stemuitslag:

27 stemmen voor

Amendementen:

Amendement Baggeren opfearten - INGETROKKEN

Toezeggingen:

Wethouder Dijkstra zegt toe, naar aanleiding van het ingetrokken amendement van de heer Hof, aan de raad duidelijk te zullen maken wat er nodig is om het baggeren van opvaarten mogelijk te maken.

012 Instemmen jaarnota's openbaar onderwijs 2020 (ELAN en Gearhing)

Wethouder Haarsma wijst op een fout in het raadsvoorstel waarin staat: Onderijsvorm Elan sluit met een positief resultaat. Dit moet zijn een negatief resultaat.

Stemuitslag:

27 stemmen voor

Besluit:

1. Goedkeuring te geven aan de jaarstukken 2020 van Gearhing.
2. Goedkeuring te geven aan de Jaarstukken 2020 van Elan Onderwijsgroep

013 Krediet voor sanering NABO Wjelsryp en aanleggen alternatieve route

Stemuitslag:

27 stemmen voor

014 Woningbouw Spannum

Stemuitslag:

27 stemmen voor

015 Moties vreemd aan de orde van de dag

Moties:

Motie Geluidsoverlast rondom vliegbasis Leeuwarden

Stemuitslag:

27 stemmen voor

016 Sluiting

Lijst met toezeggingen aan de raad per 11 november 2021

Datum, vergaderpunt	Toezegging	Portefeuillehouder	Uiterlijk ingelost per
R240119/10	Nadere beleidsregels rond de APV	Haarsma	December 2021
R270619/9	Jaarlijks memo over uitvoering onderwijsachterstandenbeleid	Haarsma	December 2021
R081020/10	De cijfers stages leerlingen 2019/2020 beschikbaar stellen	Haarsma	Juni 2022
R221020/13	Bilddijken fase 2	Haarsma	22 oktober 2021
R280121/6	Radarpost Wier: periodiek informeren over de ontwikkelingen	Tol	Loopt
R150421/9	Businesscase voorleggen aan de raad ter besluitvorming	Tol	?
R080721/7	Tribune Koornbeurs	Dijkstra	?
R020921/9	Halfjaarlijkse update uitvoeringsplan SoEc Actieprogramma	De Pee	31 maart 2022
KT261021/4	Nagaan hoe het zit met al dan niet verplicht aanpassen van beheerplannen	De Pee	31 december 2021
KT261021/4	Nagaan of er op korte termijn ingegrepen moet worden bij vervuilde terreinen	Dijkstra	November 2021
R282021/16	Dorpsuitbreiding Oosterbierum	Haarsma	28 februari 2022
R04112021	Voortgangsrapportage over inzet Coronaherstelplan voor de verkiezingen	Tol	Februari 2021
R11112021	Stavaza bezwaarschriften Rioolheffing	De Pee	Ingelost op 12 november 2021
R11112021	Stand van zaken rond risico WOZ waardering Dijkwoningen	De Pee	
R11112021	Baggeren Opfearten – Wat is er nodig om baggeren mogelijk te maken?	Dijkstra	Nog geen termijn benoemd.

Vastgesteld in de raadsvergadering van 25 november 2021.

De griffier,

De voorzitter,

Dit document is digitaal ondertekend.

Ingekomen stukken Raad

Agenda: 25-11-2021

Franeker: 25-11-2021

Onderwerp

RV Ingekomen stukken van derden

De ingekomen stukken van de afgelopen periode staan hieronder. Tijdens de raadsvergadering kunnen over de ingekomen stukken vragen gesteld worden over de voorgestelde wijze van afhandelen (artikel 22 Reglement van Orde van de Gemeenteraad).

Ingekomen stukken

Agenda punt 7.1	Datum	Omschrijving	Ter kennis -name	In handen stellen van het college voor advies	In handen stellen van het college om af te doen	Betrek- ken bij behand- eling van dit punt	Afhand- elen volgens de bijgevo- egde concept brief	Anders
a.	01-11- 2021	Reactie op rijksbegroting 2022	☒	☐	☐			☐
b.	01-11- 2021	210924 Nieuwsledenbrief Coronacrisis nr. 35	☒	☐	☐			☐
c.	01-11- 2021	Lbr. 21/070 Verlening overgangsafspraken van Wmo en Wlz	☒	☐	☐			☐
d.	27-10- 2021	Resultaat aanbestedingen van onrendabele adressen snel internet	☒	☐	☐			☐
e.	25-10- 2021	Klimaatverandering en energietransitie in Nederland	☒	☐	☐			☐

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 25 november 2021

,voorzitter

,griffier

Dit document is digitaal ondertekend

AAN DE RAAD

Datum opgesteld 18 oktober 2021

Datum agendering

Onderwerp Controleprotocol 2021

Portefeuillehouder M.C.M. Waanders

**Behandelend
ambtenaar**

S Groustra

E-mailadres

s.groustra@waadhoeke.nl

Telefoonnummer

Samenvatting

Opdrachtverstrekking aan de accountant vindt jaarlijks plaats door de gemeenteraad op basis van het controleprotocol. Voor u ligt het controleprotocol 2021.

Voorstel

1. Het controleprotocol 2021 vast te stellen

Inleiding

De accountant moet op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) naast de 'getrouwheidsverklaring', ook een "rechtmatigheidsverklaring" afgeven bij de jaarrekening. Het betreft de rechtmatigheid van de baten, de lasten en de balansmutaties. Anders gezegd, de financiële beheershandelingen en het vastleggen daarvan in de financiële administratie. Deze dienen in overeenstemming te zijn met de geldende wet- en regelgeving.

Opdrachtverstrekking aan de accountant vindt plaats door de gemeenteraad op basis van het controleprotocol.

Het controleprotocol is geagendeerd voor de auditcommissie van 9 november 2021.

Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân

Gemeente Waadhoeke had tot en met 2020 haar taken en bevoegdheden in het sociaal domein (Jeugdwet, Wmo en Participatiewet) ondergebracht bij de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân. De Dienst was tot en met 2020 verantwoordelijk voor de rechtmatige verstrekking van de voorzieningen binnen het sociaal domein. Als gevolg van de omvorming van de Dienst naar een bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO) en het terughalen van de regie en beschikkingsmacht naar de gemeente, is met ingang van 2021 de gemeente zelf verantwoordelijk voor de rechtmatige verstrekking van de voorzieningen. Gezien de ketenafhankelijkheid inzake verantwoordings- en controle informatie heeft dit met ingang van 2021 een vertragend effect op het jaarrekeningproces, tevens komen de (rechtmatigheids) gevolgen van de Jeugdwet en de WMO ten laste van de gemeente.

Beoogd (meetbaar) effect

Een duidelijke opdrachtverstrekking van de raad aan de accountant met een volledig normenkader waaraan wordt getoetst.

Motivering

Argumenten

1.1 Het controleprotocol dient als opdrachtverstrekking aan de accountant.

Het controleprotocol geeft richting aan het werk van de accountant. In het controleprotocol geeft de raad, als opdrachtgever, aan waarover hij zekerheid wil hebben en waarover hij dus gerapporteerd wil worden.

1.2 In het controleprotocol worden de te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties aangegeven.

De te hanteren toleranties zijn gelijk aan het wettelijke minimumkader. Individuele fouten en onzekerheden van een bepaalde omvang worden door de accountant gerapporteerd.

1.3 Er moet een normenkader worden vastgesteld.

Uitgangspunten van de reikwijdte zijn de tabellen die worden weergegeven in de bijlagen Ia, Ib en 2. In de tabellen is de regelgeving opgenomen waaraan de accountant de financiële beheershandelingen zal toetsen in het kader van de rechtmatigheidscontrole.

Kantttekeningen

N.v.t.

Analyse

N.v.t.

Alternatieven

N.v.t.

Vervolg

Het controle protocol wordt na vaststelling door de raad aan de accountant verstrekt.

Inwonersparticipatie

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Financiën

N.v.t.

Juridisch kader

Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en Gemeentewet

Bijlagen

Bijlage 1: Controleprotocol 2021

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: D2021-10-019474

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 26 oktober 2021;

B E S L U I T

1. Het controleprotocol 2021 vast te stellen

Aldus vastgesteld in de openbare
raadsvergadering van 25 november 2021,

, voorzitter

(Signe

, griffier

Dit document is digitaal ondertekend.

AAN DE RAAD

Agenda: 25-11-2021
Franeker, 26-10-2021

Onderwerp
BERAP II 2021

Portefeuillehouder
Wethouder C.M. de Pee

Auteur
M.J. Zijlstra, m.zijlstra@waadhoeke.nl

Samenvatting

Met de 2e bestuursrapportage (Berap II) informeren wij uw raad over de realisatie van de Programmabegroting 2021 over de eerste 8 maanden van dit jaar. Er wordt aandacht besteed aan diverse financiële afwijkingen en een aantal incidentele budgetten groter dan € 100.000 alsmede de beleidsmatige verantwoording.

Voorstel

1. De Berap II 2021 vast te stellen
2. In te stemmen met de invoering van nieuwe Bestemmingsreserves te weten: Reserve Stationsgebied Franeker en Reserve GO Franekeradeel - Harlingen
3. In te stemmen met de voorgestelde mutaties in de reserves
4. Het positieve saldo van de Berap II ad € 1.014.520 deels toe te voegen aan de Algemene Reserve ad € 1.000.000 en deels toe te voegen aan de post onvoorzien eenmalig ad €14.520

Inleiding

Het college informeert de raad periodiek over de realisatie van de begroting. In deze Berap II zijn de risico's en financiële effecten in verband met Corona geactualiseerd. De opbouw is gelijk aan de Berap I. We rapporteren alleen bij afwijkingen. Dit betekent bij "geen bijzonderheden" dat deze activiteiten worden uitgevoerd in lijn met de programma-begroting.

Beoogd (meetbaar) effect

Informeren over de uitvoering van de begroting zodat u de controlerende taak kunt uitvoeren.

Motivering

1.1 De Berap II 2021 bevat de verantwoording van het college.

2.1 Het is aan de raad om nieuwe reserves in te stellen.

In de Berap II wordt voorgesteld een Reserve Stationsgebied Franeker en Reserve GO Franekeradeel-Harlingen in te stellen.

3.1 Dit valt onder het budgetrecht van de raad.

De belangrijkste mutaties in de reserves houden relatie met Corona en worden toegelicht in Hoofdstuk 7 van de Berap II 2021.

4.1 Dit is de bestendige gedragslijn.

Zoals gebruikelijk bij de Berap II wordt het positieve saldo toegevoegd aan onvoorzien eenmalig. Echter de hoogte van onvoorzien eenmalig is na de 9^e begrotingswijziging 2021 € 497.460, voorstel is derhalve om een deel van het positieve saldo (i.c. € 1.000.000) van deze Berap II toe te voegen aan de Algemene Reserve en het restant aan de post onvoorzien eenmalig (i.c. € 14.520).

Analyse

De Berap II 2021 sluit met een positief saldo van € 1.014.520, genoemd saldo wordt deels toegevoegd aan de Algemene Reserve ad € 1.000.000 en deels aan de post onvoorzien eenmalig ad € 14.520. De negatieve financiële effecten € 91.158 inzake corona worden gedekt middels een beschikking over de Bestemmingsreserve Corona.

Alternatieven

N.v.t.

Vervolg

N.v.t.

Inwonersparticipatie

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Financiën

De financiële gevolgen (alsmede de mutaties in de reserves) zijn verwerkt in de 10e begrotingswijziging 2021.

Juridisch kader

Verordening 212 Gemeentewet.

Bijlagen

Bijlage 1: Berap II 2021

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: 2021-073650

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 26-10-2021;

B E S L U I T

1. De Berap II 2021 vast te stellen
2. In te stemmen met de invoering van nieuwe Bestemmingsreserves te weten: Reserve Stationsgebied Franeker en Reserve GO Franekeradeel - Harlingen
3. In te stemmen met de voorgestelde mutaties in de reserves
4. Het positieve saldo van de Berap II ad € 1.014.520 deels toe te voegen aan de Algemene Reserve ad € 1.000.000 en deels toe te voegen aan de post onvoorzien eenmalig ad €14.520

Aldus vastgesteld in de openbare
raadsvergadering van 25-11-2021,

, voorzitter

, griffier

Dit document is digitaal ondertekend.

AAN DE RAAD

Datum opgesteld 18 oktober 2021

**Behandelend
ambtenaar**

S Groustra

Datum agendering

E-mailadres

s.groustra@waadhoeke.nl

Onderwerp

Nota Weerstandsvermogen
& Risicobeheersing 2022-
2025

Telefoonnummer

06 20087007

Portefeuillehouder M.C.M. Waanders

Samenvatting

In de financiële verordening ex art. 212 Gemeentewet (Verordening 212 GW) heeft de gemeenteraad uitgangspunten vastgesteld voor het financieel beleid, het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Waadhoeke. In artikel 8 van deze verordening is aangegeven dat het college tenminste eenmaal in de vier jaar een nota Weerstandvermogen & Risicobeheersing ter vaststelling aanbiedt aan de gemeenteraad.

Voorstel

1. De Nota Weerstandsvermogen & Risicobeheersing 2022-2025 vast te stellen

Inleiding

In de financiële verordening ex art. 212 Gemeentewet (Verordening 212 GW) heeft de gemeenteraad uitgangspunten vastgesteld voor het financieel beleid, het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Waadhoeke. In artikel 8 van deze verordening is aangegeven dat het college tenminste eenmaal in de vier jaar een nota Weerstandvermogen & Risicobeheersing ter vaststelling aanbiedt aan de gemeenteraad.

De huidige/actuele Nota weerstandvermogen & risicobeheersing is vastgesteld in de raad van 2 januari 2018 (Herindelingscommissie 7 februari 2017). Op 14 november 2019 heeft de raad de Notitie berekening omvang weerstandscapaciteit (als aanvulling op de Nota weerstandvermogen en risicobeheersing) vastgesteld. Deze twee documenten zijn samengevoegd tot de nu voorliggende nota, deze bevat de voortzetting van het huidige beleid, er worden geen nieuwe beleidskeuzes voorgelegd.

Beoogd (meetbaar) effect

Een vastgesteld geactualiseerd beleid Weerstandvermogen & Risicobeheersing voor de jaren 2022-2025.

Motivering

Argumenten

1.1. De nota is conform de BBV notities

Na het opstellen en vaststellen van de huidige nota heeft de commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) geen notities gepubliceerd die invloed (kunnen) hebben op het beleid met betrekking tot Weerstandvermogen & Risicobeheersing.

Kanttekeningen

Geen

Analyse

N.v.t.

Alternatieven

N.v.t.

Vervolg

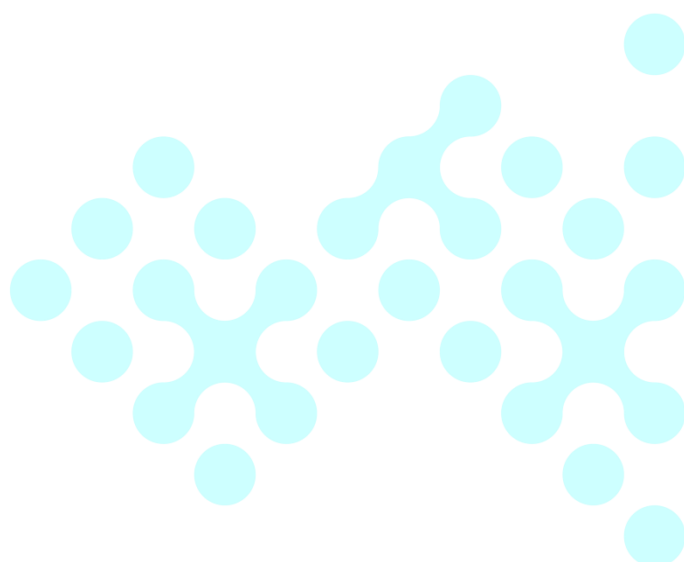
N.v.t.

Inwonersparticipatie

N.v.t.

Communicatie

De vastgestelde nota wordt intern gepubliceerd en aan de accountants ter beschikking gesteld. Binnen 4 jaar dient er weer een (bijgestelde) nota aan de raad aangeboden te worden.

Financiën

Bijgaande nota heeft geen budgettaire gevolgen

Juridisch kader

BBV (besluit Begroting en Verantwoording) en de Verordening 212 GW.

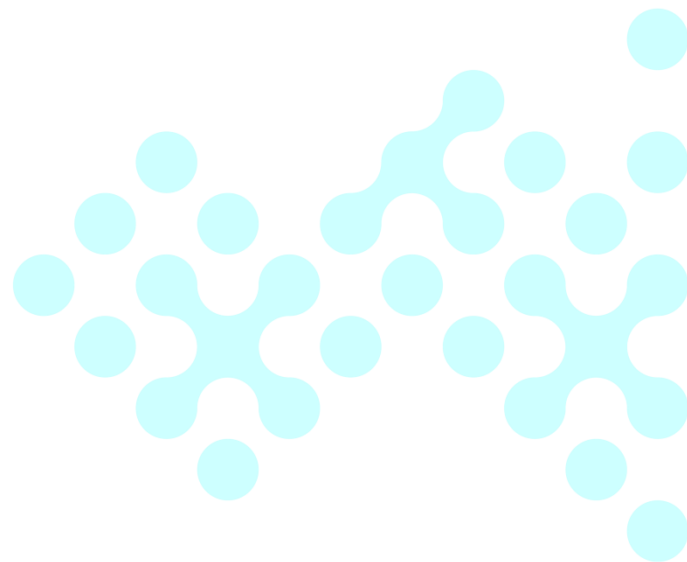
Bijlagen

Bijlage 1: Nota Weerstandsvermogen & Risicobeheersing 2022-2025

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: D2021-10-020131

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 26 oktober 2021;

B E S L U I T

1. De Nota Weerstandsvermogen & Risicobeheersing 2022-2025 vast te stellen

Aldus vastgesteld in de openbare
raadsvergadering van 25 november 2021,

, voorzitter

(Signe

, griffier

Dit document is digitaal ondertekend.

AAN DE RAAD

Agenda: 25-11-2021

Franeker, 9-11-2021

Onderwerp

Treasurystatuut 2022

Portefeuillehouder

Wethouder C.M. de Pee

Auteur

Mink Jelle Zijlstra, m.zijlstra@waadhoeke.nl

Samenvatting

Het huidige Treasurystatuut is in 2018 in werking getreden. Op grond van de Verordening 212 Waadhoeke legt het college eens in de 4 jaar een (bijgesteld) Treasurystatuut aan de gemeenteraad voor ter vaststelling.

Voorstel

1. Het Treasurystatuut 2022 vast te stellen.

Inleiding

Op grond van artikel 15 van de Verordening 212 Waadhoeke biedt het college de raad eens in de 4 jaar een (bijgesteld) Treasurystatuut aan. Dit Treasurystatuut wordt door de raad vastgesteld. Het huidige Treasurystatuut is met ingang van 2018 in werking getreden.

Beoogd (meetbaar) effect

Middels dit Treasurystatuut worden regels gesteld inzake algemene doelstellingen en de te hanteren richtlijnen en limieten van de financieringsfunctie alsmede de administratieve organisatie van de financieringsfunctie.

Motivering

Argumenten

1.1 De beleidskeuzes uit 2018 zijn nog steeds actueel en grotendeels passend voor Waadhoeke.

Ondanks de vele regels voor treasury hebben gemeenten nog wel enige speelruimte voor eigen beleid. Het drempelbedrag van het Schatkistbankieren is aangepast naar 2% conform hogere wetgeving (zie artikel 5.3). Er zijn door de commissie BBV in de afgelopen jaren geen nieuwe notities of zogenaamde stellige uitspraken geweest die ons dwingen tot verdere aanpassingen van het Treasurystatuut.

Kanttekeningen

1.1 Er hoeft geen nieuw Treasurystatuut vastgesteld te worden: dit is aan de raad.

In dat geval blijft het Treasurystatuut uit 2018 plus de “hogere” gewijzigde regelgeving van kracht. Het is echter voor de uitvoering en controle wenselijk dat het Treasurystatuut (periodiek) geactualiseerd wordt ook al heeft dit geen invloed op de uitvoering.

1.2 Toenemende vraag inzake borgstellingen

In een later stadium zal als gevolg van de toenemende vraag inzake borgstellingen een separaat voorstel worden voorgelegd inclusief de benodigde toetsingscriteria. Dit geeft de gemeente Waadhoeke de mogelijkheid om nieuwe aanvragen borgstellingen hieraan te toetsen.

Analyse

N.v.t.

Alternatieven

Zie kanttekening 1.1

Vervolg

N.v.t.

Inwonersparticipatie

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Financiën

N.v.t.

Juridisch kader

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de Verordening 212 Waadhoeke.

Bijlagen

Bijlage 1: Treasurystatuut 2022

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: CONCEPT

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 9-11-2021;

B E S L U I T

1. Het Treasurystatuut 2022 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare
raadsvergadering van 25-11-2021,

, voorzitter

, griffier

Dit document is digitaal ondertekend.

AAN DE RAAD

Datum opgesteld	26 oktober 2021	Behandelend ambtenaar	W Feddema
Datum agendering	25 november 2021	E-mailadres	w.feddema@waadhoeke.nl
Onderwerp	Extra krediet voor de aanleg van een tunnelbuis in de Aldeleane te Deinum in verband met de te saneren overweg	Telefoonnummer	0654762311
Portefeuillehouder	B. Tol		

Samenvatting

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat wil alle openbaar toegankelijke niet actief beveiligde overwegen (NABO) en overpaden op het reizigersnet zo snel mogelijk, uiterlijk eind 2023, saneren. (indien noodzakelijk met alternatieve ontsluiting) of beveiligen.

In het kader van dat programma heeft ProRail de Gemeente Waadhoeke benaderd om mee te werken aan het opheffen van de overweg te aan de Aldeleane te Deinum

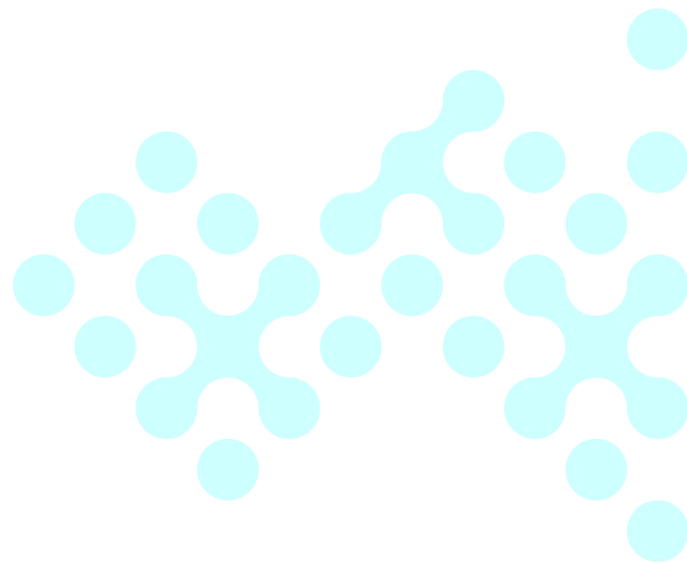
Voor Deinum geldt dat een alternatief tracé niet mogelijk blijkt te zijn. Om die reden wordt voorgesteld ter plaatse een tunnelbuis aan te leggen waarvan de kosten door ProRail geraamd worden op € 1,6 miljoen. Op basis van de afgesproken verdeelsleutel (50% Ministerie IenW/ProRail, 25% Provincie Fryslân en 25% gemeente Waadhoeke) betekent dit een gemeentelijke bijdrage van € 400.000. Dat is € 271.000 meer dan de reeds beschikbare middelen uit de begroting.

Vanwege de grote waarde van de verbinding voor de omgeving en het feit dat ook ProRail en de Provincie Fryslân bereid zijn extra gelden te leveren, stellen wij u voor in te stemmen met het plan om

in de Aldeleane te Deinum een tunnelbuis aan te leggen en hiervoor de extra middelen beschikbaar te stellen aan ProRail.

Voorstel

1. Een extra investeringsbijdrage van € 271.000 beschikbaar stellen aan ProRail voor de aanleg van een tunnelbuis in de Aldeleane te Deinum.
2. Deze bijdrage ten laste te brengen van de post “Onvoorzien eenmalig”.
3. De procedure te starten om de betreffende overweg uit de openbaarheid te onttrekken op het moment dat de plannen uitgewerkt zijn.

Inleiding

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat wil alle openbaar toegankelijke niet actief beveiligde overwegen (NABO) en overpaden op het reizigersnet zo snel mogelijk, uiterlijk eind 2023, saneren. (indien noodzakelijk met alternatieve ontsluiting) of beveiligen.

In het kader van dat programma heeft ProRail de Gemeente Waadhoeke benaderd om mee te werken aan het opheffen van een de twee NABO's, die zijn gelegen in onze gemeente. Het gaat hierbij om de overweg te Wjelsryp, gelegen in de spoorweg Leeuwarden-Harlingen en de overweg te Deinum, gelegen in dezelfde spoorweg.

Voor Wjelsryp is dit gelukt en kan in 2022 de overweg gesaneerd worden waarbij een alternatief tracé wordt aangelegd. Dit voorstel handelt concreet over de NABO Deinum.

Voor Deinum geldt dat een alternatief tracé niet mogelijk blijkt te zijn. Op bijlage 1 is nader aangegeven welke mogelijkheden zijn onderzocht en wordt toegelicht waarom dit niet is gelukt.

Feitelijk is er volgens ons dan nog één realistische variant om het spoor te kruisen en daarmee de cultuurhistorisch zeer waardevolle verbinding toch in stand te houden. Dat is via een tunnel of zogenaamde wandelbuis. De kosten voor het aanleggen van een tunnel worden door ProRail geraamd op € 1,6 miljoen. Op basis van de afgesproken verdeelsleutel (50% Ministerie IenW/ProRail, 25% Provincie Fryslân en 25% gemeente Waadhoeke) betekent dit een gemeentelijke bijdrage van € 400.000. Dat is € 271.000 meer dan de reeds beschikbare middelen uit de begroting.

Er is een aantal redenen waarom wij u willen voorstellen in te stemmen met het plan om in de Aldeleane te Deinum een tunnelbuis aan te leggen en hiervoor de extra middelen beschikbaar te stellen. Dat zijn de volgende:

- De recreatieve en cultuurhistorische waarde van het pad.
- De uitdrukkelijke wens van de omgeving om de voor Deinum zeer waardevolle verbinding in stand te houden.
- De bereidheid van ProRail en de Provincie Fryslân om hun aandeel in de kosten te leveren.

Beoogd (meetbaar) effect

De laatste jaren is er een toename van het aantal incidenten op niet actief beveiligde overwegen (NABO). Om die reden heeft het Ministerie van Infrastructuur een Programma geïnitieerd met als doel alle niet actief beveiligde overwegen en overpaden op het reizigersnet met een verhoogd risicoprofiel zo snel mogelijk op te heffen of te beveiligen. De niet actief beveiligde overweg bij Deinum is opgenomen in dat programma. Algemeen doel is het voorkomen van ongevallen op of nabij het spoor.

Motivering

Argumenten

1.1 Met de voorgestelde maatregel wordt tegemoet gekomen aan de wens niet beveiligde overwegen op te heffen of beter te beveiligen.

Met het saneren van NABO Deinum is er geen sprake meer van een kruisende beweging over het spoor en is er geen sprake meer van een risicosituatie.

1.2 Het gaat om een cultuurhistorisch zeer waardevolle verbinding.

De Middellzee heeft een belangrijke rol gespeeld in de vorming van het weidelandschap ten westen van Leeuwarden. Op de westoever van de Middellzee ontstonden door de tijd heen terpdorpen. Deze terpdorpen waren met elkaar verbonden via een kleinschalige structuur van zogenaamde kerkepaden. Het kerkepad tussen Deinum en Blessum is zo'n oorspronkelijke verbindingroute en vermoedelijk al 600 jaar oud.

1.3 De functionele verbinding tussen Blessum en Deinum blijft bestaan.

In de huidige situatie maken vooral schoolkinderen vanuit Blessum dagelijks gebruik van het fietspad om van en naar school te gaan. Ook de bewoners van Blessum maken dagelijks gebruik van het pad voor het doen van boodschappen in Deinum.

1.4 De recreatieve functie blijft bestaan.

De verbinding maakt onderdeel uit van het fietsknooppuntennetwerk en het wandelnetwerk. Het is de enige mogelijkheid voor inwoners en toeristen voor het maken van een aantrekkelijk ommetje vanuit Deinum over een verkeersluw pad. Mede door de grote barrières rondom het dorp, het Van Harinxmakanaal, de spoorlijn en de nieuwe wegenstructuur, heeft de verbinding een grote recreatieve waarde. De verbinding maakt onderdeel uit van groter recreatief netwerk.

1.5 Het pad is van grote waarde voor de omgeving.

Voor de inwoners van Deinum is de verbinding meer dan alleen een pad a naar b. Vanuit het dorp is het feitelijk het enige ommetje dat gemaakt kan worden. Het wordt in het dorp gezien als een soort basisbehoefte om te bewegen, een blokje om te gaan, de hond uit te laten en mensen te ontmoeten. Een ander belangrijk aspect is de leefbaarheid en het sociale aspect. Doordat de verbinding deel uitmaakt van het fietsnetwerk en wandelnetwerk, komen er ook bezoekers in het dorp. Dit zorgt voor levendigheid. De kerk wordt bekeken, er wordt iets genuttigd bij de dorpswinkel en er wordt een praatje gemaakt.

1.6 Het gemeentelijk beleid is gericht op het in standhouden van kerkepaden.

In uw coalitie akkoord "Nije grinzen, nije kânsen" spreekt u een aantal ambities uit waar u met de samenleving aan wil werken. Specifiek benoemt u daarbij onder het Thema Toerisme "het behouden van historische boeren- en kerkenpaden en onderbrengen in een (wandel-) arrangement, gekoppeld aan cultuur-toerisme." In meer brede zin raakt het ook de thema's veiligheid, leefbaarheid en sport.

1.7 De Provincie Fryslân hecht aan het in standhouden van kerkepaden.

De Provincie Fryslân investeert al jarenlang in ‘kultuer’, ‘mienskip’ en ‘Fryske identiteit’. Bekend is ongetwijfeld het provinciale project Oude Paden, Nieuwe Wegen. <http://www.historischepad.nl> Een initiatief om oude cultuurhistorische waardevolle paden weer zichtbaar te maken en op te waarderen. De Aldeleane is zo’n typisch voorbeeld van een kerkepad, ontstaan in een ver verleden, dat hier wordt bedoeld. Er is in dat kader een breder belang om het historische pad te behouden.

1.8 ProRail en de Provincie Fryslân zijn bereid een extra bijdrage te leveren.

ProRail heeft al te kennen gegeven de extra benodigde gelden beschikbaar te willen stellen. Op voorwaarde dat de Regio (gemeente en Provincie) dit ook doet. De Provincie Fryslân heeft via de gedeputeerde laten weten bereid te zijn de extra bijdrage te leveren wanneer de gemeente dat ook doet.

2.1 De bestaande verbinding uit de openbaarheid te onttrekken.

Artikel 9 van de Wegenwet kent de bevoegdheid om te beslissen op een verzoek tot onttrekking van een weg aan de openbaarheid toe aan de gemeenteraad. Het te onttrekken weggedeelte is een openbare weg in de zin van de Wegenwet. Het saneren van de spoorwegovergang, maakt onttrekking aan de openbaarheid noodzakelijk.

Kanttelingen

4.1 Er is een tekort aan beschikbare middelen

In de begroting was een bedrag opgenomen gebaseerd op de aanleg van een alternatief tracé. Dit bedrag is niet toereikend voor de noodzakelijke gemeentelijke bijdrage in de aanleg van een tunnel. Echter, gelet op de recreatieve en cultuurhistorische functie van het pad, de waarde die het pad heeft voor de omgeving en de ambities die wij hebben uitgesproken in ons ambitiedocument “Nije grinzen, nije kânsen” om historische kerkepaden te behouden, zijn wij van mening dat het om een duurzame investering gaat waarmee ingestemd kan worden.

Analyse

De gemeente is benaderd door ProRail met het verzoek om mee te werken aan het opheffen van de ‘Niet Actief Beveiligde Overwegen’ in onze gemeente. Specifiek voor deze spoorwegovergang is het doel het voorkomen van conflictsituaties op het spoor. Een gebiedsgerichte aanpak heeft daarbij de voorkeur op basis van financiering van 50% door het Ministerie IenW/ ProRail, 25% door de Provincie Fryslân en 25% door de Gemeente. Voor Deinum is het niet gelukt te komen tot de aanleg van een alternatieve route. Een tunnel lijkt hier het enige realistische alternatief. Dit leidt tot flink hogere kosten. De functie die de verbinding heeft voor vooral de omgeving maakt dat het de investering waard is.

Relevante cijfers

Er zijn geen ongevallen bekend op de betreffende overgang. Hiervoor geldt dat deze ook gebruikt wordt door scholieren. Het initiatief om de conflictsituaties te voorkomen kan alleen maar worden onderschreven.

Samenleving

Er is meerdere keren overleg geweest met dorpsbelang Deinum. Dorpsbelang heeft te kennen gegeven te hechten aan het in standhouden van de verbinding. Dit heeft men middels een beschouwing kenbaar gemaakt. Als bijlage 3 toegevoegd aan dit advies.

Ontwikkelingen en trends

Helaas is er de laatste jaren een toename van het aantal ongevallen op 'Niet Actief Beveiligde Overwegen'. Mede om die reden is door het Ministerie van IenW 64 miljoen beschikbaar gesteld met als doel voor 2023 alle openbaar toegankelijke en niet actief beveiligde overwegen en overpaden op het reizigersnet, met een verhoogd risicoprofiel te saneren of te beveiligen. En dat te doen via een gebiedsgerichte integrale aanpak.

Alternatieven

Naast de tunnel /wandelbuis is er ook het alternatief van de voetgangersbrug. De hoogte van de constructie bedraagt om veiligheidsredenen minimaal 5 meter. In de brug zal een fietsgoot worden aangebracht om met de fiets aan de hand naar boven en beneden te kunnen komen. Een voetgangersbrug is een vrij robuuste constructie in het landschap. Los van de vraag of dit passend wordt gevonden in de omgeving zijn er ook vele praktische nadelen zoals slechte toegankelijkheid, gebrek aan comfort en onveiligheid. Om vorenstaande redenen zien wij een voetgangersbrug niet als een realistisch alternatief.

Een sluiting van de overweg komt pas in beeld op het moment dat de alternatieven niet haalbaar blijken. Het is wel goed dit scenario te benoemen en wat de gevolgen daarvan zijn. ProRail wil uiterlijk in 2023 de sanering geregeld hebben. Men heeft een aanwysbevoegdheid van het Ministerie om dit juridisch af te dwingen. Liever wil men met partijen en omgeving tot een oplossing komen. Maar als met de regio geen overeenstemming kan worden bereikt over een alternatief is dit de weg die bewandeld wordt. In die situatie is er voor wandelaars geen sprake meer van een ommetje. Fietzers zullen dan gebruik moeten maken van de Blessumerdyk welke aansluiting heeft op de Hegedyk en naar Deinum leidt. Het gaat hier om vrij bochtige erftoegangsweg waar 60 km/h mag worden gereden. Voor zowel wandelaars en fietsers objectief gezien niet een veilig alternatief. In bijlage 4 bij dit advies vindt u een nadere beschouwing van een wandelbuis versus voetgangersbrug en de consequenties van sluiting van de overweg en waarom dit voor ons geen optie is.

Vervolg

Indien u conform het voorstel besluit kan dat aan ProRail en Provincie Fryslân worden medegedeeld en kan de daadwerkelijke voorbereiding van de uitvoering door ProRail worden opgestart.

Inwonersparticipatie

Dorpsbelang Deinum is aangehaakt, is regelmatig geïnformeerd en heeft haar zienswijze op de situatie kenbaar gemaakt (bijlage 3).

Relatie met het programma Dienstverlening

nvt

Relatie met het programma Ontwikkelperspectief

Het in standhouden en uitbreiden van een veel gebruikte recreatieve verbinding door het kenmerkende landschap van Waadhoeke, raakt in meer en mindere mate een aantal ontwikkellijnen van het programma.

Beleven – fietsers en wandelaars kunnen blijven genieten van het gebied.

Fijn leven – een goede veilige verbinding is van toegevoegde waarde voor de vitaliteit van de dorpen Deinum en Blessum.

Ons landschap – gebruikers kunnen genieten van het kenmerkende Waadhoeke landschap.

Communicatie

Met de deelnemende partijen ProRail en Provincie is uitvoerig gecommuniceerd over de aanpak. Met dorpsbelang Deinum is uitvoerig gesproken over de situatie en aanpak. Ook met de voorzitter van dorpsbelang Blessum is regelmatig contact geweest over de stand van zaken.

Financiën

Een ruwe schatting van ProRail op basis van ervaring cijfers, is dat een tunnel 1,6 miljoen moet kosten. Voor de volledigheid kan nog vermeld worden dat de kosten van het alternatieve tracé met vlonderconstructie waarop ingezet was, geraamd werden op € 556.000.

Uitgaande van die 1,6 miljoen is ProRail bereid om extra geld uit te trekken op voorwaarde dat de Regio dit ook doet op basis van de afgesproken verdeelsleutel (50-25-25). Concreet zou het dan gaan om € 400.000 voor de provincie in de vorm van een subsidie en € 400.000 voor de gemeente.

De betrokken gedeputeerde heeft in een bestuurlijk overleg op 27 september jl, de toezegging gedaan dat zij bereid is eenmalig extra middelen beschikbaar te stellen onder de voorwaarde dat ook de gemeente de gevraagde 25% levert. Ook de provincie hecht aan het in standhouden van de verbinding. Dit besluit moet echter nog wel door GS en PS bekrachtigd worden. De gedeputeerde zal dit voorstel agenderen op het moment dat de gemeente een standpunt heeft ingenomen.

Voor ons geldt dat er in de begroting € 375.000 is opgenomen. Hiervan gaat € 246.000 naar de NABO Wjelsryp. Blijft beschikbaar voor Deinum € 129.000. Dat betekent een tekort van € 271.000. Wij adviseren u deze bijdrage ten laste te brengen van de post "Onvoorzien Eenmalig". Deze post heeft na de laatst vastgestelde 9^e begrotingswijziging 2021 een saldo van € 497.460 en is dus toereikend om de gevraagde € 271.000 te dekken.

ProRail zal ondertussen op eigen kosten een verkennende studie uitvoeren om de aanlegkosten wat meer concreet te krijgen. Dit hangt onder meer af van op welke diepte de tunnel kan worden aangebracht, de grondslag, de grondwaterstand en of de werkzaamheden zonder buiten dienststelling kunnen worden uitgevoerd. Dit zijn variabelen die de uiteindelijke kosten van aanleg kunnen beïnvloeden. Zoals eerder vermeld is de raming gebaseerd op ervaring cijfers waarbij er overigens *niet* vanuit wordt gegaan dat de kosten hoger zullen worden. De resultaten van het onderzoek zullen daar meer duidelijkheid over geven.

Subsidiemogelijkheden

Er is nog gekeken naar aanvullende subsidiemogelijkheden. Dit blijkt lastig te zijn. De bijdrage van de provincie ontvangen wij als gemeente al als een subsidie. Aanvullende subsidie zou in veel gevallen (Pop3, Leader) via de provincie lopen en dat zou stapeling van subsidies betekenen. Dit is ook in strijd

met de verdeelsleutel en de provincie Fryslân heeft al aangegeven niet te willen afwijken van dat principe. Dit is dus geen reële optie.

Juridisch kader

Conforme artikel 9 van de Wegenwet is het aan de gemeenteraad om te beslissen op een verzoek tot onttrekking van een weg aan de openbaarheid. Het saneren van de spoorwegovergang, maakt onttrekking aan de openbaarheid noodzakelijk.

Hiervoor geldt de gebruikelijk bezwaarprocedure van 6 weken. De bereikbaarheid van het gebied wordt gegarandeerd door de nieuw aan te leggen tunnel. De procedure kan gestart worden op het moment de uitvoeringsplannen van ProRail concreet zijn.

Bijlagen

Bijlage 1: Situatieschets met onderzochte alternatieven en toelichting.

Bijlage 2: Beschouwing dorpsbelang Deinum.

Bijlage 3: Toelichting alternatieven.

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: D2021-10-029524

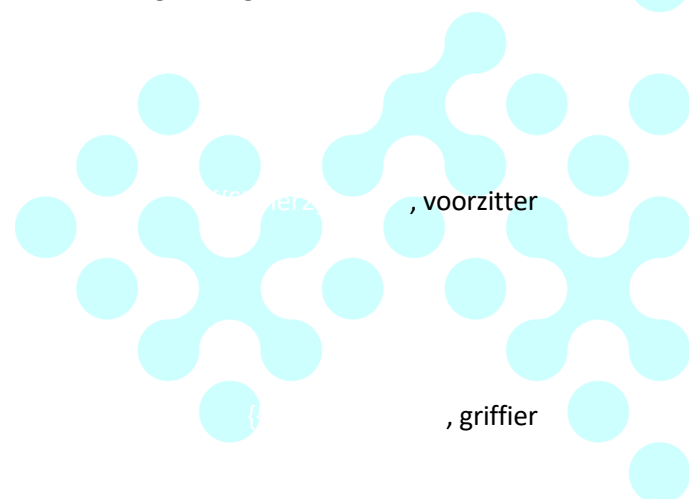
De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 9 november 2021;

BESLUIT

1. Een extra krediet beschikbaar te stellen van € 271.000 voor de aanleg van een tunnelbuis in de Aldeleane te Deinum in verband met de te saneren overweg.
2. De dekking te laten plaatsvinden via incidentele middelen eenmalig.
3. De procedure te starten om de betreffende overweg uit de openbaarheid te onttrekken op het moment dat de plannen door ProRail uitgewerkt zijn.

Aldus vastgesteld in de openbare
raadsvergadering van 25 november 2021,

, voorzitter

, voorzitter

, griffier

Dit document is digitaal ondertekend.

AAN DE RAAD

Agenda: 25-11-2021
Franeker, 1-11-2021

Onderwerp

Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Fryslân

Portefeuillehouder

Wethouder B. Tol

Auteur

beleidsteam Sociaal Domein NWF- Jeugd, beleidjeugd@waadhoeke.nl

Samenvatting

De gemeenschappelijke regeling Sociaal Domein Fryslân wordt na evaluatie gewijzigd.

Voorstel

1. het college toestemming te verlenen de gemeenschappelijke regeling Sociaal Domein Fryslân te wijzigen

Inleiding

Sinds 1 januari 2020 zijn de Friese gemeenten begonnen met een evaluatietraject van de centrumregeling SDF. In 2020 zijn de knelpunten door het externe bureau Rijnconsult (Marcella Rijkschroeff en Dio Simmelink) geïnterviewd. In het najaar van 2020 heeft het bureau een advies uitgebracht (bijlage 5). Naar aanleiding van dit advies heeft elk college, al dan niet met uw betrokkenheid, enkele richtinggevende uitspraken gedaan voor de verdere uitwerking van dit advies naar concrete nieuwe afspraken. We willen hierbij ook verwijzen naar het B&W-advies (bijlage 9) en de raadsbrief van het voorjaar 2021 (bijlage 10).

Voor u ligt nu dus de herziene regeling en een toelichting erbij. Voor de volledigheid zijn ook de adviezen van de werkgroepen Scope en Governance en het rapport van Rijnconsult bijgevoegd. Ook is er een was-wordt-lijst toegevoegd om de wijzigingen ten opzichte van de huidige regeling zichtbaar te maken.

Beoogd (meetbaar) effect

Het handhaven van de huidige mandaten en bevoegdheden voor de Centrumgemeente en het aanscherpen van de afspraken over het functioneren van het samenwerkingsverband. Deze aanscherping is met name gericht op het terrein van sturing en beheersing.

Motivering

Argumenten

1.1 de wijzigingen van de Gemeenschappelijke Regeling SDF wijzigt niets in de kern van de regeling

In de kern wijzigt er niets in de regeling en de bevoegdheden en mandaten van de centrumgemeente. Wel is een aanscherping gepleegd op de taken, processen en overlegstructuren.

Nieuw is het instellen van een overleg Hoofden Sociaal Domein i.p.v. de huidige agendacommissie. En wel ter voorbereiding van de (inhoudelijke) portefeuillehouders-overleggen.

1.2 Goedkeuring van de raad is noodzakelijk

Op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen kunnen gemeenten niet eerder dan na goedkeuring van de raad deze regeling formeel aan gaan. Voor de goede orde moet worden opgemerkt dat de bevoegdheid om de regeling aan te gaan dus een bevoegdheid voor het college van B&W is, maar dat deze niet eerder van die bevoegdheid gebruik kan maken zonder dat de raad goedkeuring heeft verleend aan deze regeling.

1.3 Het aangaan van een nieuwe centrumgemeenteregeling Sociaal Domein Fryslân betreft een bevoegdheid voor het college van B&W

Het doel is dat elke gemeente op 1 december 2021 de nieuwe regeling is aangegaan. Voor de gezamenlijke gemeenten in NWF is de gezamenlijke datum van 1 januari 2022 haalbaar.

Kanttekeningen

1.1. het fundament van deze centrumregeling blijft constant in ontwikkeling

Het zorgvuldig gelopen proces is van grote waarde geweest in het nader tot elkaar brengen van gemeenten en het verbeteren van de onderlinge verhoudingen. Het evaluatieproces heeft daar een goede aanzet tot gegeven en het proces tot het uitwerken van de regeling heeft er een stevig fundament voor gelegd. Echter, de zoektocht is nog niet voltooid en zal naar verwachting ook niet eindigen. Verschillende (veranderende) omstandigheden zullen blijven leiden tot het steeds weer bepalen van de juiste verhoudingen. Hoe steviger de samenwerking tussen de Friese gemeenten, hoe steviger we het stelsel voor kwetsbaren kunnen organiseren.

Analyse

-

Alternatieven

-

Vervolg

Monitoring door gemeentesecretarissen

Jaarlijks wordt in het gemeentesecretarissenoverleg de stand van zaken omtrent de samenwerking besproken met als doel bijsturing te kunnen geven. Eens in de twee jaren organiseert het gemeentesecretarissenoverleg een reflectie op de samenwerking met alle direct betrokkenen bij deze regeling, in ieder geval de portefeuillehouders, de gemeentesecretarissen en de hoofden van het sociaal domein. Bijsturing in de onderlinge verhoudingen, de wijze waarop wordt samengewerkt en het oplossen van knelpunten wordt zoveel als mogelijk op deze wijze gedaan.

Daarmee is bijsturing in de samenwerking niet enkel afhankelijk van een grote evaluatie.

Evaluatie na vijf jaren

Uiteraard wordt na vijf jaren samenwerken wel weer voorzien in een grote evaluatie om eventuele majeure wijzigingen in de wijze waarop wordt samengewerkt te ondervangen. In de regeling is opgenomen dat majeure wijzigingen, zoals uittreding – behoudens bijzondere omstandigheden – niet mogelijk is in de eerste zes jaar na 1 januari 2022. Dat kan dus per 1 januari 2028. Dit om de eerste jaren stabiliteit te waarborgen in verband met de nieuw aan te gane contracten in de Jeugdzorg en voor Beschermd Wonen.

Inwonersparticipatie

-

Communicatie

Na instemming van de gemeenteraad wordt de centrumgemeente geïnformeerd over het besluit. We willen tevens verwijzen naar een filmpje van SDF waar uitgelegd wordt waar de centrumregeling toe dient (bijlage 11).

Financiën

- *Begroting met een jaarplan gaat eerder naar de gastgemeenten*

Met betrekking tot de financiële voorspelbaarheid van het samenwerkingsverband ligt de nadruk vooral op het vergroten van de voorspelbaarheid met betrekking tot de Samenwerkingsorganisatie. Daarom wordt het moment waarop de Samenwerkingsorganisatie de begroting aanbiedt vervroegd, zodat gemeenten bij het opstellen van de eigen begroting afdoende rekening kunnen houden met de kosten van de Samenwerkingsorganisatie. Zo kan een betere afstemming met de P&C-cycli van de deelnemende gemeenten worden gevonden. Daarbij wordt ook een jaarplan toegevoegd waarin aangegeven is welke prioriteiten en activiteiten de Samenwerkingsorganisatie voornemens is het volgende jaar op te starten (zgn. Voorjaarsbrief).

- *Proces om accuraat en flexibel te kunnen reageren*

De afgelopen jaren is gebleken dat we regelmatig met gewijzigde omstandigheden kunnen worden geconfronteerd, die ook bijsturing vragen van hetgeen in de Samenwerkingsorganisatie wordt voorbereid en uitgevoerd. Voor die wijzigingen is een proces opgenomen dat kleinschalige wijzigingen in de afspraken mogelijk maakt. Het is goed om te beseffen dat hiermee wijzigingen worden bedoeld die buiten een algehele wijziging van de Centrumgemeenteregeling vallen en de wezenskenmerken (mandaten en bevoegdheden) van deze regeling niet raken.

Juridisch kader

Bij de totstandkoming van deze herziene centrumregeling zijn diverse juristen van verschillende gemeentes betrokken geweest.

Bijlagen

1. Centrumregeling samenwerking SDF
2. Was-Wordt-Lijst
3. Toelichting op centrumregeling SDF
4. Eindrapportage SDF
5. Visual Managementsamenvatting SDF
6. Advies werkgroep Scope, d.d. juni 2021
7. Advies werkgroep Governance, d.d. juni 2021
8. B&W-besluit voorjaar 2021
9. Raadsvoorstel voorjaar 2021
10. Link filmpje SDF centrumregeling

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: 2021-091563

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 1-11-2021;

B E S L U I T

1. het college toestemming te verlenen de gemeenschappelijke regeling Sociaal Domein Fryslân te wijzigen

Aldus vastgesteld in de openbare
raadsvergadering van 25-11-2021,

, voorzitter

, griffier

Dit document is digitaal ondertekend.

MOTIE

Motie conform artikel 29 van het reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Waadhoeke 2018.

Betreft: Herziening Centrumregeling SDF

De raad van de gemeente Waadhoeke, in vergadering bijeen op 25 november 2021

Kennisgenomen hebbende van:

- er een evaluatie van de centrumregeling Sociaal Domein Fryslân (SDF) heeft plaats gevonden
- er een gewijzigde regeling is opgesteld
- het een regeling betreft voor alle gemeenten in de provincie Fryslân

Overwegende dat:

- de gemeenteraad sturing wil houden op de centrumregeling
- deze in het huidige voorstel onvoldoende is gegarandeerd

-Verzoekt het college:

- de in artikel 11 genoemde voorjaarsbrief welke het College van de Centrumgemeente jaarlijks voor 1 juli opstelt met de Raad te delen'
- de uitvoering van de Centrumregeling twee keer per jaar te agenderen en te bespreken met de Raad. Hierbij ook het zwaarwegende advies uit het portefeuillehouders overleg zoals opgenomen in artikel 12 lid 2 te delen.

En gaat over tot de orde van de dag

Namens fractie VVD Waadhoeke,
Andries Magré
Fractie Gemeentebelangen,
A. Mast

Handtekening

De motie is

aangenomen/verworpen

voor stemmen:

27

tegen stemmen:

0

aangenomen LB

AAN DE RAAD

Agenda: 25-11-2021

Franeker, 28-10-2021

Onderwerp

Jaarstukken Dienst SozaWe Noard West Fryslan

Portefeuillehouder

Wethouder B. Tol

Auteur

Pier van Olphen 0618311389

Samenvatting

Ter informatie doen wij u de jaarstukken van de Dienst SoZaWe toekomen. Deze jaarstukken 2020 zijn in juli vastgesteld door het bestuur van de Dienst. De accountant heeft een goedkeurende verklaring verstrekt en deze is opgenomen in de jaarstukken. Hiermee wordt voldaan aan artikel 25 lid I van de GR. De cijfers in de definitieve jaarstukken 2020 wijken af van de voorlopige cijfers die in de jaarrekening 2020 van de afzonderlijke gemeenten zijn opgenomen. Uit de definitieve cijfers volgt een nabetaling van € 141.886. Dit komt ten laste van de Reserve Sociaal Domein. Dit voorstel is opgenomen in de begrotingswijzigingen die u later in deze raadvergadering nog voorgelegd krijgt.

Voorstel

1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2020 van de Dienst SoZaWe Noard West Fryslan

Inleiding

In de Jaarstukken 2020 van Waadhoeke zijn de voorlopige cijfers 2020 van de Dienst opgenomen. De afrekening van de Dienst geeft een voordeel van € 319.428. Dat komt, omdat de Dienst de kapitaalverstrekkingen TOZO uit hun exploitatie heeft gehaald en verplaatst naar de balans. Voor Waadhoeke betekent dit eveneens een overheveling van de exploitatie naar de balans.

Als we dieper inzoomen op de TOZO zien we het volgende. Waadhoeke had over 2020 een voorschot TOZO ontvangen van in totaal € 9,3 miljoen. In de Jaarstukken 2020 van Waadhoeke is

rekening gehouden met een uitgave van € 4,8 miljoen op basis van de voorlopige cijfers van de Dienst; er is een terugbetaling aan het Rijk van € 4,5 miljoen op de balans opgenomen.

Uit de definitieve cijfers blijkt op exploitatiebasis een voordeel van € 461.314, die bestaat uit een nadeel van € 39.600 op de uitvoeringslasten TOZO en een voordeel van € 500.914 vanwege de overheveling van de kapitaalverstrekkingen naar de balans.

Wat moet er verrekend worden met het Rijk: (1) we verwachten van het Rijk € 39.600 ter dekking van de hogere uitvoeringslasten. (2) Kapitaalverstrekkingen worden geacht terugbetaald te worden aan de gemeente door degene die ze heeft ontvangen, want het zijn leningen. Pas op dát moment ontstaat een feitelijke terugbetalingsverplichting van de gemeente aan het Rijk. Daarom nemen we een schuld op de balans op van € 500.914.

De mutaties als gevolg van de TOZO vallen per saldo tegen elkaar weg (budgettair neutraal). De overige mutaties als gevolg van de definitieve cijfers van de Dienst geven een nadeel van € 141.886. Het incidentele nadeel komt ten laste van de Reserve Sociaal Domein.

In onderstaande tabel (1.) is de specificatie opgenomen:

	Begroting 2020 Waadhoeke	Voorlopige cijfers 2020 Dienst	Verskil met voorlopige cijfers 2020 Dienst	Definitieve cijfers 2020 Dienst	Verskil concept en definitieve jaarstukken
Participatie	1.774.917	1.477.828	297.089	1.477.828	0
Inkomen (excl TOZO)	15.591.325	15.337.416	253.909	15.518.243	-180.827
Inkomen - TOZO	9.310.045	4.798.612	4.511.433	4.337.298	461.314
Armoedebestrijding	1.791.135	1.697.813	93.322	1.747.640	-49.827
Wmo	9.500.268	10.193.769	-693.501	10.172.619	21.150
Jeugd	11.958.000	12.458.000	-500.000	12.559.800	-101.800
Bedrijfsvoering	6.439.109	6.104.945	334.164	5.935.527	169.418
<i>Totaal gem. bijdrage Dienst SoZaWe</i>	<u>56.364.799</u>	<u>52.068.383</u>	<u>4.296.416</u>	<u>51.748.955</u>	<u>319.428</u>
TOZO -voorschot verrekening met Rijk	-9.310.045	-4.798.612	-	-4.337.298	-461.314
<i>Saldo</i>	<u>47.054.754</u>	<u>47.269.771</u>	<u>-215.017</u>	<u>47.411.657</u>	<u>-141.886</u>

Beoogd (meetbaar) effect

Hiermee wordt voldaan aan de gemeenschappelijke regeling.

Motivering

Argumenten

1.1 op grond van de wet gemeenschappelijke regelingen dient uw raad kennis te nemen van deze stukken.

Analyse

In onderstaande tabel is de specificatie opgenomen:

	Begroting 2020 Waadhoeke	Voorlopige cijfers 2020 Dienst	Verschil met voorlopige cijfers 2020 Dienst	Definitieve cijfers 2020 Dienst	Verschil concept en definitieve jaarstukken
Participatie	1.774.917	1.477.828	297.089	1.477.828	0
Inkomen (excl TOZO)	15.591.325	15.337.416	253.909	15.518.243	-180.827
Inkomen - TOZO	9.310.045	4.798.612	4.511.433	4.337.298	461.314
Armoedebestrijding	1.791.135	1.697.813	93.322	1.747.640	-49.827
Wmo	9.500.268	10.193.769	-693.501	10.172.619	21.150
Jeugd	11.958.000	12.458.000	-500.000	12.559.800	-101.800
Bedrijfsvoering	6.439.109	6.104.945	334.164	5.935.527	169.418
<i>Totaal gem. bijdrage Dienst SoZaWe</i>	<u>56.364.799</u>	<u>52.068.383</u>	<u>4.296.416</u>	<u>51.748.955</u>	<u>319.428</u>
TOZO -voorschot verrekening met Rijk	-9.310.045	-4.798.612	-	-4.337.298	-461.314
<i>Saldo</i>	<u>47.054.754</u>	<u>47.269.771</u>	<u>-215.017</u>	<u>47.411.657</u>	<u>-141.886</u>

Alternatieven

n.v.t.

Vervolg

n.v.t.

Inwonersparticipatie

n.v.t.

Communicatie

n.v.t.

Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen. Indien uw raad instemt met de begrotingswijziging is de stand van de stand van de reserve sociaal domein na deze wijziging € 522.018.

Juridisch kader

Wet gemeenschappelijke Regelingen
Gemeentewet

Bijlagen

Bijlage 1: Jaarstukken 2020 dienst SoZaWe

NR.: 21.141498

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 12-10-2021;

B E S L U I T

1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2020 van de Dienst SoZaWe Noard West Fryslan

Aldus vastgesteld in de openbare
raadsvergadering van 25-11-2021,

, voorzitter

, griffier

Dit document is digitaal ondertekend.

AAN DE RAAD

Agenda: 25-11-2021
Franeker, 25-10-2021

Onderwerp

Begrotingswijziging (10e en 11e) van de programmabegroting 2021

Portefeuillehouder

Wethouder C.M. de Pee

Auteur

M.J. Zijlstra, m.zijlstra@waadhoeke.nl

Samenvatting

Begrotingswijziging (10e en 11e) van de programmabegroting 2021

Voorstel

1. Te besluiten tot het wijzigen (10e en 11e) van de programmabegroting 2021

Inleiding

De gemeenteraad heeft het budgetrecht (conform de Gemeentewet) en dient de Begroting en de begrotingswijzigingen vast te stellen.

Beoogd (meetbaar) effect

De budgetten zijn aangepast aan de ontwikkelingen. De stand van de post onvoorzien, de stand algemene reserve, de stand reserve sociaal domein en de stand bestemmingsreserve corona is actueel.

Motivering

Argumenten

1.1 Na de wijzigingen geeft de begroting een actueler beeld

De gemeenteraad heeft het budgetrecht (conform de Gemeentewet) en dient de Begroting en de begrotingswijzigingen vast te stellen.

Kanttelingen

N.v.t.

Analyse

Relevante cijfers

Deze zijn opgenomen in de bijlage 1 'Begrotingswijziging (10^e en 11^e) begroting 2021'

Samenleving

N.v.t.

Ontwikkelingen en trends

N.v.t.

Alternatieven

N.v.t.

Vervolg

Na besluitvorming van de raad kunnen de voorstellen worden uitgevoerd en afgehandeld.

Inwonersparticipatie

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Financiën

Deze financiële gevolgen van de genomen besluiten zijn opgenomen in bijlage 1 'Begrotingswijziging (10^e en 11^e) begroting 2021'.

Juridisch kader

Gemeentewet, BBV (besluit Begroting en Verantwoording) en de Verordening 212

Financiële verordening.

Bijlagen

Bijlage 1: Begrotingswijziging (10^e en 11^e) begroting 2021

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: 2021-077340

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 2-11-2021;

B E S L U I T

1. Te besluiten tot het wijzigen (10e en 11e) van de programmabegroting 2021

Aldus vastgesteld in de openbare
raadsvergadering van 25-11-2021,

, voorzitter

, griffier

Dit document is digitaal ondertekend.

Begrotingswijziging (10e en 11e) begroting 2021

Inhoudsopgave

1 Inleiding	4
2 Toelichting op de voorgestelde wijzigingen	5
3 Onvoorzien	6
3.1 Onvoorzien eenmalig.....	6
3.2 Onvoorzien structureel.....	7
3.3 Onvoorzien met bestemming	8
4 Reserves.....	9
4.1 Algemene Reserve	9
4.2 Reserve Sociaal Domein.....	11
4.3 Bestemmingsreserve Corona.....	12
5 Wijziging op programmaniveau.....	15
6 Bijlagen	16
6.1 Wijziging op taakveldniveau	17
6.2 Wijziging op detailniveau.....	19

1 Inleiding

De gemeenteraad heeft het budgetrecht (conform de Gemeentewet) en dient de begroting en de begrotingswijzigingen vast te stellen. Dit document bevat de begrotingswijziging van de reeds genomen politieke besluiten (van zowel de raads- als de B&W-besluiten).

De wijziging wordt in hoofdstuk 2 per onderdeel toegelicht. In hoofdstuk 3 wordt het verloop van de post onvoorzien aangegeven, en in hoofdstuk 4 Reserves wordt het verloop van de Algemene reserve, Reserve sociaal domein en de bestemmingsreserve Corona aangegeven. In hoofdstuk 5 worden de wijzigingen per programma aangegeven.

Na besluitvorming van de raad kunnen de voorstellen worden uitgevoerd en afgehandeld.

2 Toelichting op de voorgestelde wijzigingen

10.01 Berap II 2021

De budgettaire gevolgen van de Berap II 2021 zijn verwerkt in de 10e begrotingswijziging. De toelichting op deze begrotingswijziging is opgenomen in de Berap II 2021.

11.01 Subsidie professionalisering online activiteiten Academie van Franeker

Het gaat hier om een verbreding van het Academie-aanbod en bereik. Door de coronacrisis hebben online-activiteiten een steeds prominentere plek in onze samenleving gekregen. Daarbij geeft het de Academie meer mogelijkheden om haar educatie-activiteiten onder de aandacht van een groot en gevarieerd publiek te brengen. De gewenste professionalisering is niet los te zien van de coronaperiode die ons heeft geleerd dat het alleen kunnen aanbieden van fysieke activiteiten kwetsbaar is. Door ook online educatie te verzorgen ondervangt de Academie dat. Voorgesteld wordt deze subsidie ad € 10.000 ten laste te brengen van de Coronareserve.

11.02 Opvoer krediet noodlokaal

Het krediet ad € 115.000 is bij het vaststellen van de programmabegroting 2021 al door de raad beschikbaar gesteld. Bij het opstellen van de Berap II is geconstateerd dat het krediet voor het noodlokaal Bitgummole nog in de financiële administratie op de juiste plek verwerkt moest worden. Deze begrotingswijziging heeft geen budgettaire consequenties.

11.03 Jaarstukken 2020 Dienst SoZaWe

In deze vergadering staan de jaarstukken 2020 van de Dienst SoZaWe op de agenda. De cijfers in de definitieve jaarstukken 2020 wijken af van de voorlopige cijfers die in de jaarrekening 2020 van de afzonderlijke gemeenten zijn opgenomen. Uit de definitieve cijfers volgt een nabetaling van € 141.886. Dit komt ten laste van de Reserve Sociaal Domein.

11.04 Verschuivingen in de personeelsbegroting

In deze begrotingswijziging zijn diverse verschuivingen in de personeelsbegroting opgenomen. De begrotingswijziging is budgettair neutraal.

3 Onvoorzien

3.1 Onvoorzien eenmalig

<i>Corsanr.</i>	<i>Onvoorzien eenmalig - 6.080.001.U</i>	<i>Beginstand</i>	<i>Toevoeging</i>	<i>Vermindering</i>	<i>Eindstand</i>
		30.617	574.363	93.000	511.980
	<i>Mutaties 1e begrotingswijziging</i>				
20.204794	(1.5) Bloemketerp; bijdrage exploitatietekort 2021			25.000	
	<i>Mutaties 2e begrotingswijziging</i>				
20.205414	(2.04) Kosten fietspad langs van Harinxmakanaal tussen Deinum en Dronryp		6.600		
	<i>Mutaties 3e begrotingswijziging</i>				
21.200917	(3.04) Denkbeeldenpad Franeker			8.500	
	<i>Mutaties 6e begrotingswijziging (Berap I)</i>				
21.202536	(6.01) Betreft het saldo van de Berap I (deels)		518.942		
	<i>Mutaties 8e begrotingswijziging</i>				
21.203025	(8.03) Bijdrage project tegen Zwerfafval in zee			7.500	
N.v.t.	(8.13) Aanpassingen budgetten 2021 n.a.v. de Kadernota 2022-2025		34.301		
	<i>Mutaties 9e begrotingswijziging</i>				
21.203930	(9.01) Overdracht informatiezuilen Franeker			52.000	
	<i>Mutaties 10e begrotingswijziging</i>				
2021-073650	(10.01) Betreft het saldo van de Berap II (deels)		14.520		

3.2 Onvoorzien structureel

<i>Corsanr.</i>	<i>Onvoorzien structureel - 6.080.002.U</i>	Beginstand	Toevoeging	Vermindering	Eindstand
		58.000	334.160	341.959	50.201
	<i>Mutaties 1e begrotingswijziging</i>				
N.v.t.	(1.4) Structurele wijzigingen na opstellen begroting 2021			12.000	
20.204198	(1.10) September- & Decembercirculaire 2020		292.735	292.735	
	<i>Mutaties 2e begrotingswijziging</i>				
20.205414	(2.04) Kosten fietspad langs van Harinxmakanaal tussen Deinum en Dronryp			6.600	
	<i>Mutaties 4e begrotingswijziging</i>				
21.201586	(4.01) Bijstelling bijdrage FUMO 2021		10.801		
	(4.03) Wijziging programmalasten SD /BUIG/Gemeentefonds			30.624	
	<i>Mutaties 5e begrotingswijziging</i>				
21.112857	(5.07) TOZO		30.624		

3.3 Onvoorzien met bestemming

<i>Corsanr.</i>	<i>Onvoorzien met bestemming - 6.080.003.U</i>	<i>Beginstand</i>	<i>Toevoeging</i>	<i>Vermindering</i>	<i>Eindstand</i>
		1.287.154	1.878.058	2.265.663	899.549
	Mutaties 1e begrotingswijziging				
N.v.t.	(1.1) Wijzigingen in de personeelsbegroting				
	Verschuiving incidentele Personele Schouw			385.000	
	Taakmutatie Donorwet			7.000	
	Invulling wens Kadernota II (2021-2024) Ambtelijke Organisatie			90.000	
20.203332	(1.2) Beheerplan Gebouwen			72.000	
20.203210	(1.3) Beheerplan Openbare verlichting			156.000	
N.v.t.	(1.6) Reserve jaarovergang		230.151		
20.204198	(1.10) September- & Decembercirculaire 2020		41.051	749	
	Mutaties 2e begrotingswijziging				
20.205314	(2.03) Armoedebestrijding			17.000	
20.205314	(2.03) Jeugdhulp AZC			33.178	
20.200263	(2.06) Beheerplan regulier onderhoud kunstgrasvelden			54.707	
	Mutaties 3e begrotingswijziging				
21.200938	(3.05) Regionaal PVA veranderingopgave 2021			7.332	
	Mutaties 5e begrotingswijziging				
21.201.989	(5.06) Indexering subsidies			80.318	
	Mutaties 6e begrotingswijziging (Berap I)				
21.202536	(6.01) Toevoeging Meicirculaire 2021		1.387.893		
21.202536	(6.01) Onttrekking t.d.v. programmalasten jeugd			1.170.000	
	Mutaties 7e begrotingswijziging				
21.201501	(7.05) Jaarbudget 2021 GIDS			129.383	
	(7.07) Beweegteam - Loon & Prijscompensatie			14.378	
	(7.07) Beweegteam - Brede Impuls comb functie			1.376	
	Mutaties 8e begrotingswijziging				
21.202019	(8.02) Pilot Vroegsignalering			41.526	
20.202022	(8.06) Project Kansrijke Start			5.716	
	Mutaties 10e begrotingswijziging				
2021-073650	(10.01) Betreft budgettaire gevolgen Septembereirculaire 2021		218.963		

Totaal	Onvoorzien	1.375.771	2.786.581	2.700.622	1.461.730
	Saldo onvoorzien t/m de 9e begrotingswijziging				1.228.247
	Mutaties 10e en 11e wijziging				233.483

4 Reserves

4.1 Algemene Reserve

In onderstaand overzicht worden de mutaties op de Algemene Reserve toegelicht.

Corsanr.		Beginstand	Toevoeging	Vermindering	Eindstand
	<i>Prognose beginstand begroting 2021</i>	19.790.860			
	<i>Budgettaire effect begrotingswijzigingen op de algemene reserve na vaststelling begroting 2021</i>	-3.195.648			
	Algemene reserve	16.595.212	3.969.532	4.108.500	16.456.244
	Mutaties primitieve begroting 2021				
19.205327	Betreft herindelingsbijdrage 2021		1.814.635		
19.205327	Gevolgen incidentele wensen conform kadernota 2019-2022			350.000	
19.205327	Gevolgen incidentele wensen conform kadernota 2020-2023			748.800	
20.204135	Gevolgen incidentele autonome ontwikkeling conform kadernota 2021-2024			26.000	
20.204135	Gevolgen incidentele wensen conform kadernota 2021-2024			2.363.000	
	Mutaties 1e begrotingswijziging				
20.204103	(1.7) Herontwikkeling St. Jacobiparochie en ontwikkeling locatie Puoldyk Dronryp			200.000	
19.207145	(1.8) Nota Recreatie & Toerisme "Beleef Waadhoeke"			20.000	
20.204154	(1.9) Subsidie Young Solar Challenge 2021			15.000	
	Mutaties 2e begrotingswijziging				
20.200263	(2.06) Beheerplan regulier onderhoud kunstgras sportvelden 2021-2025			266.200	
20.204107	(2.08) Notitie toekomstscenario's zwemwater Waadhoeke			37.000	
	Mutaties 3e begrotingswijziging				
	Geen mutaties				
	Mutaties 4e begrotingswijziging				
21.201668	(4.02) Integrale aanpak Lange Dyk 35 Minnertsga			10.000	
	Mutaties 5e begrotingswijziging				
21.201.684	(5.09) Onderzoek verkeerssituatie Zwarte Haan			12.500	
	Mutaties 6e begrotingswijziging				
21.202.536	(6.01) Vrijval reserve herindeling - Berap I		5.302		
21.202.536	(6.01) Vrijval reserve herindelingsbijdrage - Berap I		136.521		
21.202.536	(6.01) Toevoeging saldo Berap I (deels)		500.000		
	Mutaties 7e begrotingswijziging				
21.201.736	(7.01) Bestemming resultaat 2020		649.074		

	<i>Mutaties 8e begrotingswijziging</i>				
	Geen mutaties				
	<i>Mutaties 9e begrotingswijziging</i>				
21.202.371	(9.02) Bijdrage zwembad Bloemketerp			60.000	
	<i>Mutaties 10e begrotingswijziging</i>				
2021-073650	Toevoeging saldo Berap II (deels)		1.000.000		
2021-073650	Correctie vrijval reserve herindelingsbijdrage - Berap I (6.01)		-136.000		

4.2 Reserve Sociaal Domein

In onderstaand overzicht worden de mutaties in de reserve Sociaal domein toegelicht.

Corsanr.		Beginstand	Toevoeging	Vermindering	Eindstand
	Reserve Sociaal Domein	566.722	112.296	370.116	308.902
	Mutaties 5e begrotingswijziging				
21.201569	(5.09) Herziene begroting 2021 Fryslân West			157.000	
	Mutaties 6e begrotingswijziging (Berap I)				
21.202536	(6.01) Toevoeging restantbudget Sociaal Domein		112.296		
	Mutaties 7e begrotingswijziging				
	(7.02) Restantbudget sociale inclusie			28.846	
	(7.02) Restantbudget onderzoekskosten Fryslân West			9.913	
	Mutaties 8e begrotingswijziging				
	(8.04) Opstellen businesscase Fryslân West			32.472	
	Mutaties 11e begrotingswijziging				
	(11.03) Definitieve afrekening Dienst Sozawe 2020			141.885	

4.3 Bestemmingsreserve Corona

In onderstaand overzicht worden de mutaties van 2021 in de bestemmingsreserve Corona toegelicht.

Bestemmingsreserve Corona	Beginstand	Toevoeging	Vermindering	Eindstand
Mutaties 2021	343.032	3.054.924	1.157.012	2.240.944
Begrotingswijziging 1.10: September- & Decembercirculaire				
- Toevoeging Opschalingskorting (September circulaire)		412.937	272.356	
- Toevoeging n.a.v. December circulaire. Bestaande uit:		807.584		
Flankerend beleid: Aanvullend pakket re-integratie		261.798		
Flankerend beleid: Impuls re-integratie		139.798		
Flankerend beleid: Gemeentelijk schuldenbeleid		64.372		
Flankerend beleid: Bijzonder bijstand		21.898		
Cultuur middelen		236.975		
Tweede Kamerverkiezingen		62.364		
Mutatie opschalingskorting		20.379		
Begrotingswijziging 3.07: Aanvullende brief Coronacompensatie 26 maart 2021				
Perspectief Jeugd en Jongeren		81.691		
Afvalverwerking		73.566		
Steun sociaal en mentaal welzijn:				
- Bestrijden eenzaamheid ouderen		107.021		
- Extra begeleiding kwetsbare groepen		115.264		
- Jongerenwerk Jeugd		28.324		
- Mentale ondersteuning Jeugd		23.772		
- Activiteiten en ontmoetingen jeugd		16.152		
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)		135.562		
Voorschoolse voorzieningen Peuters		17.916		
Mutatie opschalingskorting		73.430		
Begrotingswijziging 5				
BW 5.1: Begroot coronatekort 2021 Theater de Koornbeurs			91.100	
BW 5.2: Liggelden charterscheppen			9.000	
Begrotingswijziging 6 Berap I				
Extra kosten verkiezingen door Corona			81.103	
Extra externe communicatiekosten door Corona			27.632	
Extra inhuur Publiekscentrum door Corona			12.345	
Extra inhuur communicatie door Corona			24.776	
Toevoeging als gevolg van Meircirculaire 2021		28793		
Lagere opbrengst betaald parkeren			100.000	
Begrotingswijziging 7				
BW 7.1 Jaarstukken				
Flankerend beleid: Aanvullend pakket re-integratie		113.691		
Flankerend beleid: Gemeentelijk schuldenbeleid		31.445		
Flankerend beleid: Bijzondere bijstand		10.696		

Continuïteit van zorg		63.690		
Compensatie quarantainekosten		8.017		
Controle jaarstukken op realisatie Corona lasten			-123.337	
BW 7.3 Tegemoetkoming kosten OZB heffing dorpshuizen			39.679	
BW 7.4 Inzet Rijksmiddelen Corona cultuur			130.000	
Begrotingswijziging 8				
BW 8.5 De Skûle - Coronasubsidie opbouwwerk en jongerenwerk			100.000	
BW 8.8 Compensatie extra lasten Corona voor de organisatie van de PC			21.200	
Begrotingswijziging 9				
BW 9.3 Sociaal Economisch Actieplan			100.000	
BW 9.6 Spuk IJZ		52.961		
Begrotingswijziging 10 Berap II				
Extra externe communicatiekosten door Corona			18.612	
Toezicht en inkomsten evenementen		55.000	15.000	
Extra externe communicatie economie			4.305	
Prikritten Automaatje			445	
Huur vaccinatielocaties			2.965	
Extra toezicht corona milieustraat Franeker			3.454	
Gemeentefonds 2021 - Toevoeging Coronareserve		256.000		
Gemeentefonds 2020 - Toevoeging Coronareserve		541.412		
Automatisering			14.796	
Extra inhuur Publiekscentrum door Corona			598	
Extra inhuur toezicht en handhaving Corona			17.889	
Extra inhuur communicatie door Corona			4.096	
Extra kosten in het gemeentehuis door Corona			63.998	
Lasten TONK			115.000	
Begrotingswijziging 11				
Subsidie professionalisering online activiteiten Academie van Franeker			10.000	

In het onderstaande overzicht worden de mutaties in de bestemmingsreserve Corona gerubriceerd per onderwerp. Dit zijn mutaties die in 2020 en 2021 hebben plaatsgevonden.

In de tabel zijn er veranderingen doorgevoerd ten opzichte van de 5e begrotingswijziging. Er wordt nu een extra kolom werkelijke onttrekking gepresenteerd. De kolom is toegevoegd, omdat er met het opstellen van de jaarstukken 2020 een controle is gedaan of de begrote onttrekking aan de Bestemmingsreserve Corona in lijn was met de realisatie. Deze controle heeft er tot geleid dat er per saldo een lagere onttrekking van € 123.337 nodig was aan de Bestemmingsreserve Corona. Het bedrag van € 123.337 zit dus tussen de kolom begrote en werkelijke onttrekking.

Specificatie Bestemmingsreserve Corona	Ontvangsten rijk	Begrote onttrekking	Werkelijke onttrekking	Saldo
Lokale culturele voorzieningen	645.514	326.662	326.662	318.852
Compensatie toeristen- en parkeerbelasting	203.000	250.000	235.950	-32.950

Wet sociale werkvoorziening (Doorbetaling GR Fryslân-West)	437.948	437.948	437.948	0
Algemeen/Opschalingskorting	1.199.890	1.077.649	959.711	240.179
Buurt- en dorpshuizen	35.081		39.679	-4.598
Vrijwilligersorganisaties	19.732			19.732
Toezicht en handhaving	114.934	-41.411	-32.753	147.687
Markt- en evenementenleges	25.620	19.700	19.693	5.927
Extra kosten verkiezingen 2020 en 2021	182.591	81.103	81.103	101.488
Re-integratie van bijstandsgerechtigden	515.287			515.287
Gemeentelijk schuldenbeleid en bijzondere bijstand	128.411			128.411
Perspectief Jeugd en Jongeren	81.691	100.000	100.000	-18.309
Bestrijden eenzaamheid ouderen	107.021			107.021
Extra begeleiding kwetsbare groepen	115.264			115.264
Jongerenwerk Jeugd	28.324			28.324
Mentale ondersteuning Jeugd	23.772			23.772
Activiteiten en ontmoetingen jeugd	16.152			16.152
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)	543.205	115.000	115.000	428.205
Heroriëntatie zelfstandigen	18.793			18.793
Jeugd aan Zet	10.000			10.000
Continuïteit van zorg	63.690			63.690
Compensatie quarantainekosten	8.017			8.017
Subtotaal	4.523.937	2.366.651	2.282.993	2.240.944

Het geld is via het gemeentefonds verstrekt via de algemene uitkering of een decentralisatie-uitkering. Daarmee is het ongeoormerkt geld. De gemeente bepaalt zelf waar de compensatie nodig is. Er zal alleen een eindafrekening voor de Meerkosten en inhaalzorg Wmo en Jeugdzorg plaatsvinden. Hier kan nog geld bijkomen. Er hoeft niets terugbetaald te worden.

5 Wijziging op programmaniveau

Programma		Primitief	Begroting (na 9e wijziging)	Wijziging	Begroting na wijziging
Lasten					
1	Bestuur en Ondersteuning	3.880.146	4.474.312	-46.388	4.427.924
2	Veiligheid	3.806.689	4.092.889	-78.677	4.014.212
3	Verkeer, Vervoer en Waterstaat	8.624.611	10.432.111	0	10.432.111
4	Economie	12.199.615	12.661.495	254.305	12.915.800
5	Onderwijs	5.894.814	6.201.882	0	6.201.882
6	Sport, Cultuur en Recreatie	8.940.019	10.482.739	-290.000	10.192.739
7	Sociaal Domein	61.842.051	67.055.347	-187.359	66.867.988
8	Volksgezondheid en Milieu	13.330.707	15.002.393	130.096	15.132.489
9	Volkshuisv., Ruimt. Ord. etc.	3.683.544	6.710.344	-1.111.850	5.598.494
AD	Algemene Dekkingsmiddelen	16.482.811	17.545.008	397.790	17.942.798
	Mutatie reserves	3.427.306	6.760.656	3.932.610	10.693.266
Totaal Lasten		142.112.315	161.419.178	3.000.527	164.419.705
	<i>Waarvan onvoorzien</i>	<i>1.375.771</i>	<i>1.228.247</i>	<i>233.483</i>	<i>1.461.730</i>
Baten					
1	Bestuur en Ondersteuning	599.142	599.142	-86.000	513.142
2	Veiligheid	27.830	27.830	-15.000	12.830
3	Verkeer, Vervoer en Waterstaat	135.488	449.638	0	449.638
4	Economie	11.327.204	11.352.203	0	11.352.203
5	Onderwijs	986.405	1.170.520	0	1.170.520
6	Sport, Cultuur en Recreatie	807.418	794.841	0	794.841
7	Sociaal Domein	17.094.241	19.229.508	-405.740	18.823.768
8	Volksgezondheid en Milieu	12.013.037	13.150.266	0	13.150.266
9	Volkshuisv., Ruimt. Ord. etc.	1.339.650	2.273.675	-410.000	1.863.675
AD	Algemene Dekkingsmiddelen	93.616.372	97.578.876	1.786.195	99.365.071
	Mutatie reserves	4.166.366	14.793.517	2.131.072	16.924.589
Totaal Baten		142.113.153	161.420.016	3.000.527	164.420.543
Resultaat		838	838	0	838

6 Bijlagen

6.1 Wijziging op taakveldniveau

10.01 Berap II						
Progr.	TV	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Saldo
1	0.1	Bestuur	I	18.612	0	-18.612
1	0.2	Burgerzaken	I	-65.000	-86.000	-21.000
2	1.2	Openbare orde en veiligheid	I	-78.677	-15.000	63.677
4	3.4	Economische promotie	I	1.006.005	751.700	-254.305
6	5.2	Sportaccommodaties	I	-50.000	0	50.000
6	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	I	-250.000	0	250.000
7	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	I	100.445	0	-100.445
7	6.2	Wijkteams	I	-50.000	0	50.000
7	6.3	Inkomensregelingen	I	-65.960	194.259	260.219
7	6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	I	206.000	0	-206.000
7	6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	I	15.000	0	-15.000
7	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	I	168.800	3.400	-165.400
7	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	I	-110.000	0	110.000
7	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	I	-21.500	0	21.500
8	7.1	Volksgezondheid	I	2.965	0	-2.965
8	7.3	Afval	I	3.454	0	-3.454
8	7.4	Milieubeheer	I	123.677	0	-123.677
9	8.3	Wonen en bouwen	I	-1.111.850	-410.000	701.850
AD	0.10	Mutaties reserves	I	3.573.581	1.620.158	-1.953.423
AD	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	I	134.300	249.300	115.000
AD	0.4	Overhead	I	101.377	0	-101.377
AD	0.5	Treasury	I	-40.000	24.000	64.000
AD	0.61	OZB woningen	I	0	15.000	15.000
AD	0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	I	0	1.497.895	1.497.895

AD	0.8	Overige baten en lasten	I	233.483	0	-233.483
Totaal				3.844.712	3.844.712	0

11.01 Subsidie professionalisering online activiteiten Academie van Franeker

Progr.	TV	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Saldo
6	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	I	10.000	0	-10.000
AD	0.10	Mutaties reserves	I	0	10.000	10.000
Totaal				10.000	10.000	0

11.03 Jaarstukken 2020 Dienst SoZaWe

Progr.	TV	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Saldo
7	6.3	Inkomensregelingen	I	-461.514	-603.399	-141.885
AD	0.10	Mutaties reserves	I	359.029	500.914	141.885
Totaal				-102.485	-102.485	0

11.04 Verschuivingen in de personeelsbegroting

Progr.	TV	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Saldo
7	6.2	Wijkteams	I	31.370	0	-31.370
AD	0.4	Overhead	I	-31.370	0	31.370
Totaal				0	0	0

6.2 Wijziging op detailniveau

10.01 Berap II									
Progr.	Gbnr.	Omschrijving	Taak	Ksrt.	Omschrijving	S/I	Lasten	Baten	Saldo
	5100000	Kapitaallasten	99999	51010U	Rente kort geld	I	-40.000	0	40.000
	5100000	Kapitaallasten	99999	51101I	Doorbelaasting rente	I	0	-40.000	-40.000
	5115000	Automatisering Algemeen	1000	38024U	Materiaalkosten	I	14.796	0	-14.796
	5115000	Automatisering Algemeen	1000	38101I	Doorbelaasting kostenplaatsen	I	0	14.796	14.796
	5201400	Afdeling Publiekscentrum	1000	35100U	Personeel van derden	I	598	0	-598
	5201400	Afdeling Publiekscentrum	1000	35101I	Doorbelaasting kostenplaatsen	I	0	598	598
	5201700	Afdeling Veiligheid & VTH	1000	35100U	Personeel van derden	I	17.889	0	-17.889
	5201700	Afdeling Veiligheid & VTH	1000	35101I	Doorbelaasting kostenplaatsen	I	0	17.889	17.889
	5202200	Afdeling Bedrijfsvoering	1000	35100U	Personeel van derden	I	4.096	0	-4.096
	5202200	Afdeling Bedrijfsvoering	1000	35101I	Doorbelaasting kostenplaatsen	I	0	4.096	4.096
	6010006	Representatie en Promotie	1000	38066U	Representatiekosten	I	18.612	0	-18.612
	6010100	Mutaties van de Reserves	10010	71000I	Mutatie reserves	I	0	-136.000	-136.000
	6010100	Mutaties van de Reserves	11007	71000I	Mutatie reserves	I	0	115.445	115.445
	6010100	Mutaties van de Reserves	11010	71000I	Mutatie reserves	I	0	101.377	101.377
	6010100	Mutaties van de Reserves	11002	71000I	Mutatie reserves	I	0	15.000	15.000
	6010100	Mutaties van de Reserves	10009	71000I	Mutatie reserves	I	0	1.495.000	1.495.000
	6010100	Mutaties van de Reserves	11004	71000I	Mutatie reserves	I	0	4.305	4.305
	6010100	Mutaties van de Reserves	11008	71000I	Mutatie reserves	I	0	6.419	6.419
	6010100	Mutaties van de Reserves	10006	71000I	Mutatie reserves	I	0	250.000	250.000
	6010100	Mutaties van de Reserves	10004	71000I	Mutatie reserves	I	0	-250.000	-250.000
	6010100	Mutaties van de Reserves	11001	71000I	Mutatie reserves	I	0	18.612	18.612
	6010100	Mutaties van de Reserves	10009	71000U	Mutatie reserves	I	1.846.850	0	-1.846.850
	6010100	Mutaties van de Reserves	10010	71000U	Mutatie reserves	I	864.000	0	-864.000

6010100	Mutaties van de Reserves	11010	71000U	Mutatie reserves	I	797.412	0	-797.412
6010100	Mutaties van de Reserves	10007	71000U	Mutatie reserves	I	10.319	0	-10.319
6010100	Mutaties van de Reserves	11002	71000U	Mutatie reserves	I	55.000	0	-55.000
6020002	Leges Burgerzaken	99999	37020I	Ontvangen leges / rechten / heffingen	I	0	-86.000	-86.000
6020002	Leges Burgerzaken	99999	43100U	Inkomensoverdrachten - Rijk	I	-65.000	0	65.000
6030001	Gronden en landerijen	99999	31000I	Opbrengsten grondverkoop	I	0	135.000	135.000
6030001	Gronden en landerijen	99999	38000I	Geleverde goederen en diensten	I	0	24.300	24.300
6030001	Gronden en landerijen	99999	38030U	Uitbestede werkzaamheden algemeen	I	98.000	0	-98.000
6030001	Gronden en landerijen	99999	38091U	Kosten diensten tussenpersonen	I	26.300	0	-26.300
6030001	Gronden en landerijen	99999	43810I	Vergoedingen en schadeloosstellingen	I	0	90.000	90.000
6030001	Gronden en landerijen	99999	43810U	Vergoedingen en schadeloosstellingen	I	10.000	0	-10.000
6040001	Saldi kostenplaatsen salarissen	1000	35101U	Doorbelasting kostenplaatsen	I	22.583	0	-22.583
6040030	Kantoor- en overige materi	1000	32020U	Duurzame roerende zaken (ook financial lease)	I	8.824	0	-8.824
6040030	Kantoor- en overige materi	1000	38001U	Schrijf- en burebehoefte	I	1.226	0	-1.226
6040030	Kantoor- en overige materi	1000	38030U	Uitbestede werkzaamheden algemeen	I	53.948	0	-53.948
6040050	saldo kostenplaatsen ICT	1000	38101U	Doorbelasting kostenplaatsen	I	14.796	0	-14.796
6050003	Deelneming Afval	99999	52000I	Dividend	I	0	24.000	24.000
6050012	Bespaarde rente	99999	51101U	Doorbelasting rente	I	-40.000	0	40.000
6061002	Heffing en invordering gem.belastingen	99999	37011I	Ontvangen leges/heffingen, voorgaande jaren	I	0	15.000	15.000
6070001	Algemene uitkering Gemeentefonds	1000	43100I	Inkomensoverdrachten van het Rijk	I	0	797.412	797.412
6070001	Algemene uitkering Gemeentefonds	99999	43100I	Inkomensoverdrachten van het Rijk	I	0	700.483	700.483
6080001	Onvoorzien eenmalig	99999	38099U	Onvoorzien	I	14.520	0	-14.520
6080003	Onvoorzien met bestemming	99999	38099U	Onvoorzien	I	218.963	0	-218.963
6120001	Openbare orde en veiligheid	1000	35100U	Personeel van derden	I	-15.000	0	15.000

6120002	Uitvoering apv/bijzondere wetten	1000	35100U	Personeel van derden	I	-40.000	0	40.000
6120002	Uitvoering apv/bijzondere wetten	1000	37020I	Ontvangen leges / rechten / heffingen	I	0	-15.000	-15.000
6120002	Uitvoering apv/bijzondere wetten	99999	38091U	Kosten diensten tussenpersonen	I	-23.677	0	23.677
6340002	Acquisitie bedrijfsvestigingen	1000	38030U	Uitbestede werkzaamheden algemeen	I	4.305	0	-4.305
6340005	Project "Op paad lans t Waad"	99999	38030U	Uitbestede werkzaamheden algemeen	I	1.001.700	0	-1.001.700
6340005	Project "Op paad lans t Waad"	99999	43400I	Inkomensoverdrachten - provincies	I	0	601.700	601.700
6340005	Project "Op paad lans t Waad"	99999	43600I	Inkomensoverdrachten overige overheden	I	0	150.000	150.000
6520001	De Trije Franeker subsidie	99999	43800U	Subsidies en bijdragen	I	-50.000	0	50.000
6570001	Openbaar groen	99999	38033U	Onderhoudskosten onroerende zaken	I	-250.000	0	250.000
6610004	Kinderopvang	99999	43800U	Subsidies en bijdragen	I	100.000	0	-100.000
6610005	Algemeen maatschappelijk werk	1000	43800U	Subsidies en bijdragen	I	445	0	-445
6620001	Gebiedsteam	99999	38090U	Overige Diensten	I	-50.000	0	50.000
6630001	Inkomen Dienst SoZaWe	99999	41200I	Verhaal sociale uitkeringen in geld	I	0	-28.594	-28.594
6630001	Inkomen Dienst SoZaWe	99999	43100I	Inkomensoverdrachten van het Rijk	I	0	-157.727	-157.727
6630001	Inkomen Dienst SoZaWe	99999	43300U	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regeling	I	-779.059	0	779.059
6630003	Bijzondere bijstand	1000	34100U	Sociale verstrekkingen in natura aan personen	I	115.000	0	-115.000
6630003	Bijzondere bijstand	99999	34100U	Sociale verstrekkingen in natura aan personen	I	156.752	0	-156.752
6630003	Bijzondere bijstand	99999	34200I	Eigen bijdrage sociale uitkeringen in natura	I	0	-60.767	-60.767
6630005	Tijdelijke overbruggingsregeling	1000	43100I	Inkomensoverdrachten van het Rijk	I	0	441.347	441.347
6630005	Tijdelijke overbruggingsregeling	1000	43300U	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regeling	I	441.347	0	-441.347
6660001	Wmo, materiaal (bijzondere bijstand)	99999	34100U	Sociale verstrekkingen in natura aan personen	I	206.000	0	-206.000

	6671004	PGB WMO	99999	34100U	Sociale verstrekkingen in natura aan personen	I	15.000	0	-15.000
	6672002	Individuele voorzieningen Natura Jeugd	99999	34100U	Sociale verstrekkingen in natura aan personen	I	168.800	0	-168.800
	6672002	Individuele voorzieningen Natura Jeugd	99999	34200I	Eigen bijdrage sociale uitkeringen in natura	I	0	3.400	3.400
	6681001	Opvang en beschermd wonen	99999	43300U	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regeling	I	-110.000	0	110.000
	6682001	Veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd	99999	34100U	Sociale verstrekkingen in natura aan personen	I	-21.500	0	21.500
	6710001	Subsidie gezondheidszorg	1000	43300U	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regeling	I	2.965	0	-2.965
	6730004	Kringloopstation	1000	38030U	Uitbestede werkzaamheden algemeen	I	3.454	0	-3.454
	6740004	Omgevingsbeleid Milieu (Toezicht&Handhaving)	99999	38091U	Kosten diensten tussenpersonen	I	53.677	0	-53.677
	6740004	Omgevingsbeleid Milieu (Toezicht&Handhaving)	99999	43300U	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regeling	I	70.000	0	-70.000
	6830001	Stads- en dorpsvernieuwingsgebieden	83137	31000I	Opbrengsten grondverkopen	I	0	25.000	25.000
	6830001	Stads- en dorpsvernieuwingsgebieden	83138	32000U	Onroerende zaken - aankoop	I	1.423.400	0	-1.423.400
	6830001	Stads- en dorpsvernieuwingsgebieden	83136	38030U	Uitbestede werkzaamheden algemeen	I	490.000	0	-490.000
	6830001	Stads- en dorpsvernieuwingsgebieden	83138	38030U	Uitbestede werkzaamheden algemeen	I	-1.423.400	0	1.423.400
	6830001	Stads- en dorpsvernieuwingsgebieden	83137	38030U	Uitbestede werkzaamheden algemeen	I	195.000	0	-195.000
	6830001	Stads- en dorpsvernieuwingsgebieden	83138	43800I	Ink.overdr. overige instellingen en personen	I	0	-785.000	-785.000
	6830001	Stads- en dorpsvernieuwingsgebieden	83130	43800U	Subsidies en bijdragen	I	50.000	0	-50.000

	6830001	Stads- en dorpsvernieuwingsgebieden	83120	75003U	Overboeken boekwaarde activa	I	-252.891	0	252.891
	6830001	Stads- en dorpsvernieuwingsgebieden	83121	75003U	Overboeken boekwaarde activa	I	-299.264	0	299.264
	6830001	Stads- en dorpsvernieuwingsgebieden	83122	75003U	Overboeken boekwaarde activa	I	-71.767	0	71.767
	6830001	Stads- en dorpsvernieuwingsgebieden	91270	75003U	Overboeken boekwaarde activa	I	-1.222.928	0	1.222.928
	6830005	Leges omgevingsvergunningen	99999	37020I	Ontvangen leges / rechten / heffingen	I	0	350.000	350.000
	72423053	MP: Oosterbierum	99999	75003U	Overboeken boekwaarde activa	I	252.891	0	-252.891
	72424053	MP: Tzummarum (zie ook 62e wijz 2016)	99999	75003U	Overboeken boekwaarde activa	I	299.264	0	-299.264
	72425053	MP.: Sexbierum (zie ook 37e wijz 2017)	99999	75003U	Overboeken boekwaarde activa	I	71.767	0	-71.767
	72427191	WP: Stationsbrug	99999	75003I	Overboeken boekwaarde activa	I	0	400.000	400.000
	72427291	WP: Herinrichting Oud Kaatsveld em Stationsbuurt (	99999	75003I	Overboeken boekwaarde activa	I	0	288.965	288.965
	72427391	WP: Passantenplekken Noorderbolwerken	99999	75003I	Overboeken boekwaarde activa	I	0	1.631.716	1.631.716
	72427591	WP: Oosterdampoort vervangen door brug	99999	75003I	Overboeken boekwaarde activa	I	0	2.379.688	2.379.688
	72427691	WP: Maatregelen ligcomfort en vaarveiligheid	99999	75003I	Overboeken boekwaarde activa	I	0	794.047	794.047
	72427791	WP: Vervangen Saakstrabrug (zie ook 62e wijz 16)\	99999	75003I	Overboeken boekwaarde activa	I	0	965.845	965.845
	72427891	WP: Ontsluiten binnenstad voor kleine boten	99999	75003I	Overboeken boekwaarde activa	I	0	81.104	81.104
	72427991	WP: Promotie en marketing in samenwerking	99999	75003I	Overboeken boekwaarde activa	I	0	45.092	45.092

	72428091	WP: Bijdragen van derden: Waddenfonds	99999	75003U	Overboeken boekwaarde activa	I	2.022.000	0	-2.022.000
	72428191	WP: Bijdragen van derden co-financiering Waddenfon	99999	75003U	Overboeken boekwaarde activa	I	1.112.100	0	-1.112.100
	72428291	WP: Bijdrage van derden: 2e fase Friese meren	99999	75003U	Overboeken boekwaarde activa	I	896.677	0	-896.677
	72428391	WP: BDU gelden	99999	75003U	Overboeken boekwaarde activa	I	16.624	0	-16.624
	72428491	WP: Gemeentelijke bijdragen(zie ook 61e wijz 2016	99999	75003U	Overboeken boekwaarde activa	I	3.076.900	0	-3.076.900
	72428591	WP: Tunnel station bij Poiesz	99999	75003U	Overboeken boekwaarde activa	I	685.084	0	-685.084
	7910000	Algemene reserve	99999	71000I	Mutatie reserves	I	0	864.000	864.000
	7910118	Bestemmingsreserve Corona	99999	71000I	Mutatie reserves	I	0	797.412	797.412
	7910118	Bestemmingsreserve Corona	99999	71000U	Mutatie reserves	I	206.158	0	-206.158
	7910203	SDV/ISV eigen middelen	99999	71000U	Mutatie reserves	I	1.445.000	0	-1.445.000
	7910210	Bestemmingsreserve sociaal domein	99999	71000I	Mutatie reserves	I	0	10.319	10.319
	7910211	Reserve herindelingsbijdrage	99999	71000U	Mutatie reserves	I	-136.000	0	136.000
	7910220	Reserve risico's dorpsherstel Bildtdijken	99999	71000U	Mutatie reserves	I	50.000	0	-50.000
	7910233	Reserve Stationsgebied Franeker	99999	71000I	Mutatie reserves	I	0	1.222.928	1.222.928
	7910234	Reserve GO Franeker - Harlingen	99999	71000I	Mutatie reserves	I	0	623.922	623.922
	7999999	Tegenrekening Investeringsen	99999	38999I	Overige niet beschreven baten	I	0	-106.573	-106.573
Totaal							13.840.556	13.840.556	0

11.01 Subsidie professionalisering online activiteiten Academie van Franeker

Progr.	Gbnr.	Omschrijving	Taak	Ksrt.	Omschrijving	S/I	Lasten	Baten	Saldo
	6010100	Mutaties van de Reserves	11006	71000I	Mutatie reserves	I	0	10.000	10.000
	6530001	Overige Cultuur	1000	43800U	Subsidies en bijdragen	I	10.000	0	-10.000

	7910118	Bestemmingsreserve Corona	99999	71000U	Mutatie reserves	I	10.000	0	-10.000
	7999999	Tegenrekening Investerings	99999	38999I	Overige niet beschreven baten	I	0	10.000	10.000
Totaal							20.000	20.000	0

11.02 Krediet Noodlokaal Bitgummole

Progr.	Gbnr.	Omschrijving	Taak	Ksrt.	Omschrijving	S/I	Lasten	Baten	Saldo
	72300115	Noodlokaal Bitgummole	99999	32011U	Uitvoeringskosten (krediet)	I	115.000	0	-115.000
	7999999	Tegenrekening Investerings	99999	38999I	Overige niet beschreven baten	I	0	115.000	115.000
Totaal							115.000	115.000	0

11.03 Jaarstukken 2020 Dienst SoZaWe

Progr.	Gbnr.	Omschrijving	Taak	Ksrt.	Omschrijving	S/I	Lasten	Baten	Saldo
	6010100	Mutaties van de Reserves	10007	71000I	Mutatie reserves	I	0	500.914	500.914
	6010100	Mutaties van de Reserves	10007	71000U	Mutatie reserves	I	359.029	0	-359.029
	6630001	Inkomen Dienst SoZaWe	99999	43600I	Inkomensoverdrachten overige overheden	I	0	-141.885	-141.885
	6630005	Tijdelijke overbruggingsregeling	1000	43100I	Inkomensoverdrachten van het Rijk	I	0	-461.314	-461.314
	6630005	Tijdelijke overbruggingsregeling	1000	43300U	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regeling	I	-461.514	0	461.514
	6630005	Tijdelijke overbruggingsregeling	1000	43600I	Inkomensoverdrachten overige overheden	I	0	-200	-200
	7910210	Bestemmingsreserve sociaal domein	99999	71000I	Mutatie reserves	I	0	359.029	359.029
	7910210	Bestemmingsreserve sociaal domein	99999	71000U	Mutatie reserves	I	500.914	0	-500.914
	7999999	Tegenrekening Investerings	99999	38999I	Overige niet beschreven baten	I	0	141.885	141.885
Totaal							398.429	398.429	0

11.04 Verschuivingen in de personeelsbegroting

Progr.	Gbnr.	Omschrijving	Taak	Ksrt.	Omschrijving	S/I	Lasten	Baten	Saldo
--------	-------	--------------	------	-------	--------------	-----	--------	-------	-------

	5201500	Afdeling Samenleving	99999	11000U	Salariskosten, huidig personeel/raadsleden	I	14.116	0	-14.116
	5201500	Afdeling Samenleving	99999	11101I	Doorbelasting kostenplaatsen	I	0	14.116	14.116
	5201600	Afdeling Gebiedsteam	99999	35100U	Personeel van derden	I	31.370	0	-31.370
	5201600	Afdeling Gebiedsteam	99999	35101I	Doorbelasting kostenplaatsen	I	0	31.370	31.370
	5201800	Afdeling Omgeving	99999	11000U	Salariskosten, huidig personeel/raadsleden	I	-20.000	0	20.000
	5201800	Afdeling Omgeving	99999	11101I	Doorbelasting kostenplaatsen	I	0	-20.000	-20.000
	5202100	Afdeling Informatiebeheer	99999	11000U	Salariskosten, huidig personeel/raadsleden	I	25.000	0	-25.000
	5202100	Afdeling Informatiebeheer	99999	11101I	Doorbelasting kostenplaatsen	I	0	25.000	25.000
	5202100	Afdeling Informatiebeheer	99999	38067U	Opleiding, vorming en training	I	-25.000	0	25.000
	5202100	Afdeling Informatiebeheer	99999	38101I	Doorbelasting kostenplaatsen	I	0	-25.000	-25.000
	5202200	Afdeling Bedrijfsvoering	99999	35100U	Personeel van derden	I	2.230	0	-2.230
	5202200	Afdeling Bedrijfsvoering	99999	35101I	Doorbelasting kostenplaatsen	I	0	2.230	2.230
	6040001	Saldi kostenplaatsen salarissen	99999	11101U	Doorbelasting kostenplaatsen	I	21.346	0	-21.346
	6040001	Saldi kostenplaatsen salarissen	99999	38101U	Doorbelasting kostenplaatsen	I	-25.000	0	25.000
	6040040	Overige personele kosten	99999	35100U	Personeel van derden	I	-25.486	0	25.486
	6040040	Overige personele kosten	99999	38099U	Onvoorzien	I	-2.230	0	2.230
	6620001	Gebiedsteam	99999	35101U	Doorbelasting kostenplaatsen	I	31.370	0	-31.370
Totaal							27.716	27.716	0

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 25-11-2021,

, voorzitter

, griffier

MOTIE

Motie conform artikel 29 van het reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Waadhoeke 2018.

Onderwerp: Wisselpolder Westhoek

De raad van de gemeente Waadhoeke, in vergadering bijeen op 25 november 2021

Kennisgenomen hebbende van:

- de Informatiebijeenkomst voor de raden van Waadhoeke en Noard East Fryslân op maandag 15 november 2021 betreffende de dijkverzwaring Koehoal – Lauwersmeer (KLM)
- de projectleider in deze bijeenkomst heeft gemeld dat er nog steeds gekeken wordt in het kader van deze dijkversterking naar het plan Wisselpolder Westhoek
- dat dit plan gezien wordt als een meekoppelkans in het kader van de Programmatische aanpak Grote Wateren om de zogenaamde Rienkspolder in Westhoek in te richten als wisselpolder.
- dat dit plan inhoudt ontpolderen, overleveren aan zout zeewater met getijdenwerking en derhalve aan de akkerbouw te onttrekken.

Overwegende dat:

- dit ontpolderingsplan al voor de nodige onrust bij eigenaren en gebruikers heeft geleid
- eigenaren en gebruikers tot nu toe nimmer bij de planvorming zijn betrokken
- dat de minister van Landbouw en Voedselkwaliteit besluitvorming hierover heeft verwezen naar Provincie Fryslân
- Provinciale Staten van Fryslân en het Algemeen Bestuur van Wetterskip Fryslân zich in meerderheid heeft uitgesproken tegen onderhavig ontpolderingsplan

Verzoekt het college:

- om in de Stuurgroep Dijkversterking Koehoal Lauwersmeer het plan Wisselpolder Westhoek met klem af te wijzen.

De motie is

aangenomen/~~veroorp~~

voor stemmen: 22

tegen stemmen: 5 sam + BLOEM UB

- in een schrijven aan Gedeputeerde Staten van Provincie Fryslân en aan het Dagelijks Bestuur van Wetterskip Fryslân te benadrukken dat de gemeenteraad van Waadhoeke het plan Wisselpolder Westhoek afwijst.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens

Fractie VVD Waadhoeke, Teun de Jong

Fractie Gemeentebelangen, Leendert Ferwerda

Fractie FNP, Bert Vollema

De motie is

aangenomen/verworpen

voor stemmen:

tegen stemmen:

Agenda Gemeenteraad Waadhoeke

Datum 25—11-2021
Tijd 19:30 - 22:00
Locatie Gemeentehuis, Harlingerweg 18 te Franeker (zonder publiek)
Voorzitter M.C.M. Waanders / Griffier T.J.F. Lyklema

- 001 Opening
- 002 Vaststellen agenda
- 003 Mededelingen
- 004 Vaststellen besluitenlijsten:
 - 004.1 Vergadering gemeenteraad 4 november 2021
 - 004.2 Vergadering gemeenteraad 11 november 2021
 - 004.3 Toezeggingenlijst 11 november 2021
- 005 Insprekers:
- 006 Vragenuur:
- 007 Ingekomen stukken:
 - 007.1 Behandelvoorstel ingekomen stukken van derden
 - 007.2 Beantwoording schriftelijke vragen en memo's
- 008 Controle protocol jaarrekening 2021
- 009 Berap 2
- 010 Nota weerstandsvermogen en risicobeheersing
- 011 Treasurystatuut 2022
- 012 Extra krediet voor de aanleg van een tunnelbuis in de Aldeleane te Deinum
- 013 Alternatieve financiering van nieuwbouwprojecten van onderwijshuisvesting
- 014 Wijziging GR SDF
- 015 Jaarstukken Dienst SoZaWe
- 016 Begrotingswijziging (10^e en 11^e) van de programmabegroting 2021
- 017 Moties vreemd aan de orde van de dag
- 018 Sluiting

De stukken voor de vergadering kunt u vinden op www.waadhoeke.nl/gemeenteraad

Via een directe link komt u dan bij een vergaderkalender waar u de stukken kunt bekijken, of de vergadering kunt volgen via de livestream.

Besluitenlijst Gemeenteraad Waadhoeke

Datum	04-11-2021
Tijd	19:30 - 22:00
Locatie	Gemeentehuis, Harlingerweg 18 te Franeker
Voorzitter	M.C.M. Waanders / griffier T.J.F. Lyklema
Aanwezigen	K. Arendz, D. Bloem-Hofman, T. Cuperus, L. Ferwerda, S. Greidanus, A. Hartman, H. Hoekstra, H. Hof, G.J. Iedema-Zondervan, T.S. de Jong, A.J.T. Magré, A.M. Mast, K. J. Nammensma - Offinga, H.J. Nauta, A.M. Neudorfer-Eberwijn, D. Osinga-Bonnema, K.J. Rodenburg, H. Stellingwerf, T.J. Vlaar - Vroonland, B. Vollema, A. Weiland, H. van der Werff en T.J. Wijnia
Afwezig	D. Kamstra, S.J. Kuipers, W. van der Veen, B. van Wijk, T.A. Wijkhuijs en J.J. Zijlstra en wethouder C.M. de Pee
College	J. Dijkstra, N. Haarsma – Vrieswijk en B. Tol

001 **Opening**

010 **Wijziging GR Dienst SoZaWe**

Stemuitslag:

16 stemmen voor, 7 stemmen tegen (GB)

Besluit:

Het college toestemming te verlenen de gewijzigde gemeenschappelijke Regeling Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noard West Fryslan vast te stellen.

012 **Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Waadhoeke**

Stemuitslag:

23 stemmen voor

Besluit:

De verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Waadhoeke vaststellen.

014 **Coronaherstelplan**

Stemuitslag:

23 stemmen voor

Besluit:

1. Het Coronaherstelplan vast te stellen.
2. De benodigde middelen a € 881.300 beschikbaar te stellen vanuit de Coronareserve.

Toezeggingen:

voortgangsrapportage inzet coronaherstelplan sociaal domein

015 **Begrotingswijziging (9e) 2021**

Stemuitslag:

23 stemmen voor

Besluit:

Te besluiten tot het wijzigen (9e) van de programmabegroting 2021

stemverklaring VVD: de VVD heeft eerder tegen het beschikbaar stellen van het krediet voor het Agrarisch collectief Waadrône gestemd en is daarom niet voor wijziging 9.5.

017 Sluiting

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 25 november 2021.

,voorzitter

,griffier

Dit document is digitaal ondertekend

Besluitenlijst Gemeenteraad Waadhoeke

Datum	11-11-2021
Tijd	19:30 - 22:00
Locatie	Gemeentehuis, Harlingerweg 18 te Franeker
Voorzitter	M.C.M. Waanders / griffier W. Bruinsma
Aanwezigen	K. Arendz, D. Bloem-Hofman, T. Cuperus, L. Ferwerda, S. Greidanus, A. Hartman, H. Hoekstra, H. Hof, G.J. Iedema-Zondervan, T.S. de Jong, D. Kamstra, A.J.T. Magré, A.M. Mast, K. J. Nammensma - Offinga, H.J. Nauta, A.M. Neudorfer-Eberwijn, D. Osinga-Bonnema, K.J. Rodenburg, H. Stellingwerf, W. van der Veen, T.J. Vlaar - Vroonland, B. Vollema, A. Weiland, H. van der Werff, B. van Wijk, T.A. Wijkhuijs en T.J. Wijnia
College	J. Dijkstra, N. Haarsma – Vrieswijk, C.M. de Pee, B. Tol
Afwezigen	Sj.S. Kuipers en J.J. Zijlstra

001 **Opening**

Sjoerd Simon Kuipers (SAM) , Jochem Jan Zijlstra (CDA) en Tinco Lyklema zijn afwezig.

002 **Vaststellen agenda**

Besluit:

De volgende wijzigingen worden doorgevoerd

Agendapunt 10 Vaststellen bebouwde kom Wet natuurbescherming is op verzoek van wethouder Dijkstra afgevoerd van de agenda. Dit punt zal in aangepaste vorm op een later moment opnieuw worden geagendeerd.

De motie vreemd aan de orde van de dag: Geluidsoverlast JSF rond Vliegbasis Leeuwarden wordt toegevoegd aan agendapunt 15

003 **Mededelingen**

004 **Vaststellen besluitenlijsten:**

004.1 **Vergadering gemeenteraad 28 oktober 2021**

Stemuitslag:

27 stemmen voor

004.2 **Toezeggingenlijst 28 oktober 2021**

Stemuitslag:

27 stemmen voor

005 **Insprekers:**

006 Vragenuur:

007 Ingekomen stukken:

007.1 Behandelvoorstel ingekomen stukken van derden

Stemuitslag:

27 stemmen voor

007.2 Beantwoording schriftelijke vragen en memo's

007.2.1 Beantwoording raadsvragen CDA Gevelstenen Franeker

Moties:

Motie Gevelstenen Franeker zichtbaar vanuit de openbare ruimte.

Stemuitslag:

24 stemmen voor

3 stemmen tegen (FNP)

008 Programmabegroting 2022

Stemuitslag:

27 stemmen voor

Besluit:

1. De programmabegroting 2022 inclusief de eerste begrotingswijziging vast te stellen;
2. De wensen uit Kadernota 2022-2025 te honoreren;
3. De investeringskredieten uit het investeringsprogramma beschikbaar te stellen.
4. Een bedrag van € 44.000,00 structureel op te nemen voor de aanleg van het fietspad Hatzum-Winsum

Amendementen:

Amendement Fietspad Hatzum-Winsum

Stemuitslag:

27 stemmen voor

Toezeggingen:

WOZ Dijkwoningen: Toezegging van wethouder de Pee op een vraag van mevrouw Osinga over het risico rond de WOZ waardering van dijkwoningen, dat wel benoemd is maar nog niet op geld is gezet. Dit wordt uitgezocht.

Stand van zaken bezwaarschriften riolering: Raadslid Osinga wil graag weten wat de stand van zaken is ten aanzien van de bezwaren tegen de rioolheffing in verband met de mogelijk impact op de begroting. Wethouder de Pee zoekt dit uit.

009 Donkertebeleid 'Tusken skimer en moarnsdage' Waadhoeke

Stemuitslag:

23 stemmen voor, 4 stemmen tegen (VVD)

Besluit:

1. Het donkertebeleid 'Tusken skimer & moarnsdage' Waadhoeke vast te stellen.
2. Voor de uitvoering per 1 januari 2022 een bedrag van € 30.000,- te reserveren binnen de bestaande eenmalige middelen voor duurzaamheid.

010 Vaststellen bebouwde kom Wet natuurbescherming DIT PUNT IS AFGEVOERD VAN DE AGENDA

011 Baggerplan gemeente Waadhoeke 2022-2030

Stemuitslag:

27 stemmen voor

Amendementen:

Amendement Baggeren opfearten - INGETROKKEN

Toezeggingen:

Wethouder Dijkstra zegt toe, naar aanleiding van het ingetrokken amendement van de heer Hof, aan de raad duidelijk te zullen maken wat er nodig is om het baggeren van opvaarten mogelijk te maken.

012 Instemmen jaarnota's openbaar onderwijs 2020 (ELAN en Gearhing)

Wethouder Haarsma wijst op een fout in het raadsvoorstel waarin staat: Onderijsvorm Elan sluit met een positief resultaat. Dit moet zijn een negatief resultaat.

Stemuitslag:

27 stemmen voor

Besluit:

1. Goedkeuring te geven aan de jaarstukken 2020 van Gearhing.
2. Goedkeuring te geven aan de Jaarstukken 2020 van Elan Onderwijsgroep

013 Krediet voor sanering NABO Wjelsryp en aanleggen alternatieve route

Stemuitslag:

27 stemmen voor

014 Woningbouw Spannum

Stemuitslag:

27 stemmen voor

015 Moties vreemd aan de orde van de dag

Moties:

Motie Geluidsoverlast rondom vliegbasis Leeuwarden

Stemuitslag:

27 stemmen voor

016 Sluiting

Lijst met toezeggingen aan de raad per 11 november 2021

Datum, vergaderpunt	Toezegging	Portefeuillehouder	Uiterlijk ingelost per
R240119/10	Nadere beleidsregels rond de APV	Haarsma	December 2021
R270619/9	Jaarlijks memo over uitvoering onderwijsachterstandenbeleid	Haarsma	December 2021
R081020/10	De cijfers stages leerlingen 2019/2020 beschikbaar stellen	Haarsma	Juni 2022
R221020/13	Bilddijken fase 2	Haarsma	22 oktober 2021
R280121/6	Radarpost Wier: periodiek informeren over de ontwikkelingen	Tol	Loopt
R150421/9	Businesscase voorleggen aan de raad ter besluitvorming	Tol	?
R080721/7	Tribune Koornbeurs	Dijkstra	?
R020921/9	Halfjaarlijkse update uitvoeringsplan SoEc Actieprogramma	De Pee	31 maart 2022
KT261021/4	Nagaan hoe het zit met al dan niet verplicht aanpassen van beheerplannen	De Pee	31 december 2021
KT261021/4	Nagaan of er op korte termijn ingegrepen moet worden bij vervuilde terreinen	Dijkstra	November 2021
R282021/16	Dorpsuitbreiding Oosterbierum	Haarsma	28 februari 2022
R04112021	Voortgangsrapportage over inzet Coronaherstelplan voor de verkiezingen	Tol	Februari 2021
R11112021	Stavaza bezwaarschriften Rioolheffing	De Pee	Ingelost op 12 november 2021
R11112021	Stand van zaken rond risico WOZ waardering Dijkwoningen	De Pee	
R11112021	Baggeren Opfearten – Wat is er nodig om baggeren mogelijk te maken?	Dijkstra	Nog geen termijn benoemd.

Vastgesteld in de raadsvergadering van 25 november 2021.

De griffier,

De voorzitter,

Dit document is digitaal ondertekend.

Ingekomen stukken Raad

Agenda: 25-11-2021

Franeker: 25-11-2021

Onderwerp

RV Ingekomen stukken van derden

De ingekomen stukken van de afgelopen periode staan hieronder. Tijdens de raadsvergadering kunnen over de ingekomen stukken vragen gesteld worden over de voorgestelde wijze van afhandelen (artikel 22 Reglement van Orde van de Gemeenteraad).

Ingekomen stukken

Agenda punt 7.1	Datum	Omschrijving	Ter kennis -name	In handen stellen van het college voor advies	In handen stellen van het college om af te doen	Betrek- ken bij behand- eling van dit punt	Afhand- elen volgens de bijgevo- egde concept brief	Anders
a.	01-11- 2021	Reactie op rijksbegroting 2022	☒	☐	☐			☐
b.	01-11- 2021	210924 Nieuwsledenbrief Coronacrisis nr. 35	☒	☐	☐			☐
c.	01-11- 2021	Lbr. 21/070 Verlening overgangsafspraken van Wmo en Wlz	☒	☐	☐			☐
d.	27-10- 2021	Resultaat aanbestedingen van onrendabele adressen snel internet	☒	☐	☐			☐
e.	25-10- 2021	Klimaatverandering en energietransitie in Nederland	☒	☐	☐			☐

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 25 november 2021

,voorzitter

,griffier

Dit document is digitaal ondertekend

Gemeenteraad Waadhoeke

Dossiernummer	1451
Extern Zaak ID	2021-071681
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	25 november 2021
Agendapunt	008
Titel	Controleprotocol 2021
Eigenaar	Groustra, S.
Portefeuillehouder	Waanders

Bijlagen
RA Controleprotocol 2021 Raad
Bijlage 1. Controleprotocol 2021

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad Waadhoeke	25 november 2021

Toelichting

Opdrachtverstrekking aan de accountant vindt jaarlijks plaats door de gemeenteraad op basis van het controleprotocol. Voor u ligt het controleprotocol 2021

Voorgesteld besluit

1. Het controleprotocol 2021 vast te stellen

Besluit

1. Het controleprotocol 2021 vast te stellen

AAN DE RAAD

Datum opgesteld 18 oktober 2021

**Behandelend
ambtenaar** S Groustra

Datum agendering

Onderwerp Controleprotocol 2021

Portefeuillehouder M.C.M. Waanders

E-mailadres

s.groustra@waadhoeke.nl

Telefoonnummer

Samenvatting

Opdrachtverstrekking aan de accountant vindt jaarlijks plaats door de gemeenteraad op basis van het controleprotocol. Voor u ligt het controleprotocol 2021.

Voorstel

1. Het controleprotocol 2021 vast te stellen

Inleiding

De accountant moet op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) naast de 'getrouwheidsverklaring', ook een "rechtmatigheidsverklaring" afgeven bij de jaarrekening. Het betreft de rechtmatigheid van de baten, de lasten en de balansmutaties. Anders gezegd, de financiële beheershandelingen en het vastleggen daarvan in de financiële administratie. Deze dienen in overeenstemming te zijn met de geldende wet- en regelgeving.

Opdrachtverstrekking aan de accountant vindt plaats door de gemeenteraad op basis van het controleprotocol.

Het controleprotocol is geagendeerd voor de auditcommissie van 9 november 2021.

Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân

Gemeente Waadhoeke had tot en met 2020 haar taken en bevoegdheden in het sociaal domein (Jeugdwet, Wmo en Participatiewet) ondergebracht bij de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân. De Dienst was tot en met 2020 verantwoordelijk voor de rechtmatige verstrekking van de voorzieningen binnen het sociaal domein. Als gevolg van de omvorming van de Dienst naar een bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO) en het terughalen van de regie en beschikkingsmacht naar de gemeente, is met ingang van 2021 de gemeente zelf verantwoordelijk voor de rechtmatige verstrekking van de voorzieningen. Gezien de ketenafhankelijkheid inzake verantwoordings- en controle informatie heeft dit met ingang van 2021 een vertragend effect op het jaarrekeningproces, tevens komen de (rechtmatigheids) gevolgen van de Jeugdwet en de WMO ten laste van de gemeente.

Beoogd (meetbaar) effect

Een duidelijke opdrachtverstrekking van de raad aan de accountant met een volledig normenkader waaraan wordt getoetst.

Motivering

Argumenten

1.1 Het controleprotocol dient als opdrachtverstrekking aan de accountant.

Het controleprotocol geeft richting aan het werk van de accountant. In het controleprotocol geeft de raad, als opdrachtgever, aan waarover hij zekerheid wil hebben en waarover hij dus gerapporteerd wil worden.

1.2 In het controleprotocol worden de te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties aangegeven.

De te hanteren toleranties zijn gelijk aan het wettelijke minimumkader. Individuele fouten en onzekerheden van een bepaalde omvang worden door de accountant gerapporteerd.

1.3 Er moet een normenkader worden vastgesteld.

Uitgangspunten van de reikwijdte zijn de tabellen die worden weergegeven in de bijlagen Ia, Ib en 2. In de tabellen is de regelgeving opgenomen waaraan de accountant de financiële beheershandelingen zal toetsen in het kader van de rechtmatigheidscontrole.

Kantttekeningen

N.v.t.

Analyse

N.v.t.

Alternatieven

N.v.t.

Vervolg

Het controle protocol wordt na vaststelling door de raad aan de accountant verstrekt.

Inwonersparticipatie

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Financiën

N.v.t.

Juridisch kader

Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en Gemeentewet

Bijlagen

Bijlage 1: Controleprotocol 2021

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: D2021-10-019474

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 26 oktober 2021;

B E S L U I T

1. Het controleprotocol 2021 vast te stellen

Aldus vastgesteld in de openbare
raadsvergadering van 25 november 2021,

, voorzitter

(Signe

, griffier

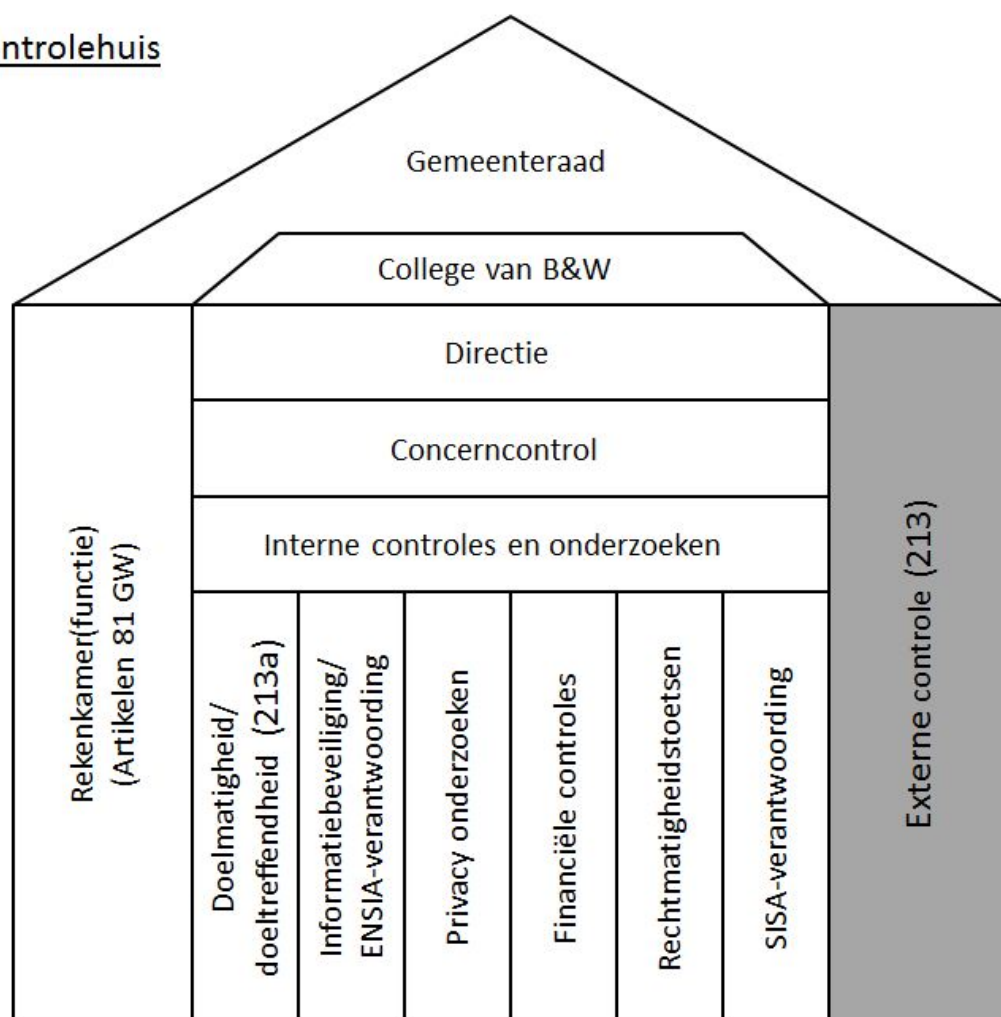
Dit document is digitaal ondertekend.

Controleprotocol 2021

Versie	Orgaan	Behandel datum
0.1	HZG	20 september 2021
0.2	Staf	23 september 2021
0.3	Financiën	28 september 2021
0.4	Portefeuillehouder	29 september 2021
1.0	B&W Waadhoeke	26 oktober 2021
1.0	Auditcommissie	09 november 2021
1.0	Raad Waadhoeke	25 november 2021

Het Controlehuis

Plaats in het Controlehuis

(versie 1.0 documentdatum 18 oktober 2021)

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	4
1.1	ALGEMEEN	4
1.2	DOELSTELLING	4
1.3	WETTELIJK KADER	4
1.4	TAKEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN RAAD, COLLEGE EN ACCOUNTANT	5
1.5	PROCEDURE	5
2	ALGEMENE UITGANGSPUNTEN VOOR DE CONTROLE (GETROUWHEID ÉN RECHTMATIGHEID).....	6
3	TE HANTEREN GOEDKEURINGS- EN RAPPORTERINGSTOLERANTIES	7
3.1	ALGEMEEN	7
3.2	TOLERANTIES CONTROLEJAAR 2021	8
4	BEGRIIP RECHTMATIGHEID EN DE AANVULLEND TE CONTROLEREN CRITERIA	9
4.1	ALGEMEEN	9
4.2	BEGROTINGSCRITERIUM	9
4.3	MISBRUIK EN ONEIGENLIJK GEBRUIK CRITERIUM (M&O CRITERIUM)	10
4.4	VOORWAARDENCRITERIUM	10
4.5	SINGLE INFORMATION SINGLE AUDIT (SISA).....	11
5	REIKWIJDTE ACCOUNTANTSCONTROLE RECHTMATIGHEIDSTOETSING	12
5.1	EXTERNE WETGEVING	12
5.2	INTERNE WETGEVING.....	12
5.3	OPERATIONALISEREN NORMENKADER	12
6	RAPPORTERING ACCOUNTANT	13
6.1	INTERIM-CONTROLES	13
6.2	VERSLAG VAN BEVINDINGEN	13
6.3	UITGANGSPUNTEN VOOR DE RAPPORTAGEVORM	13
6.4	CONTROLEVERKLARING	13
	BIJLAGE 1: INVENTARISATIE WET- EN REGELGEVING	14
	BIJLAGE 1A: EXTERNE WETGEVING	15
	BIJLAGE 1B: INTERNE REGELGEVING GEMEENTE WAADHOEKE	19
	BIJLAGE 2: SINGLE INFORMATION SINGLE AUDIT (SISA).....	21
	BIJLAGE 3: BEGROTINGSCRITERIUM	22

1 Inleiding

1.1 Algemeen

In juli 2020 heeft de gemeenteraad van Waadhoeke (hierna: de raad) aan Hofsteenge Zeeman Groep B.V. te Groningen de opdracht verstrekt de accountantscontrole als bedoeld in artikel 213 Gemeentewet voor de gemeente Waadhoeke over de boekjaren 2020, 2021 en 2022 uit te voeren, met de mogelijkheid om nog een keer met een jaar te verlengen. Verdere invulling van deze opdrachtverstrekking door de gemeenteraad vindt plaats door het vaststellen van een controleprotocol, zoals nu voorligt.

Object van controle over 2021 zijn de jaarrekening inclusief Sisa bijlage en daarmee tevens het financieel beheer, zoals uitgeoefend door of namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Waadhoeke.

Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noordwest Fryslân

Gemeente Waadhoeke had tot en met 2020 haar taken en bevoegdheden in het sociaal domein (Jeugdwet, Wmo en Participatiewet) ondergebracht bij de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noordwest Fryslân. De Dienst was tot en met 2020 verantwoordelijk voor de rechtmatige verstrekking van de voorzieningen binnen het sociaal domein. Als gevolg van de omvorming van de Dienst naar een bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO) en het terughalen van de regie en beschikkingsmacht naar de gemeente, is met ingang van 2021 de gemeente zelf verantwoordelijk voor de rechtmatige verstrekking van de voorzieningen. Gezien de ketenafhankelijkheid inzake verantwoordings- en controle informatie heeft dit met ingang van 2021 een vertragend effect op het jaarrekeningproces, tevens komen de (rechtmatigheids) gevolgen van de Jeugdwet en de WMO ten laste van de gemeente.

De aangesloten gemeenten hebben ervoor gekozen de taken van de Dienst voor 2021 als volgt in te richten. Hierna is per onderdeel aangegeven of de werkzaamheden door de Dienst in mandaat (M) of in delegatie (D) worden uitgevoerd:

Wet	Beschikking	Contractbeheer	Administratie / declaratie
1. Participatiewet	Delegatie	Delegatie	Delegatie
2. Jeugdwet	Mandaat	Mandaat	Delegatie
3. Wet Maatschappelijke Organisatie	Mandaat	Mandaat	Delegatie

In “Het controle- en verantwoordingsprotocol De Dienst Noordwest Fryslân 2021” is vastgelegd hoe de Dienst zich verantwoordt richting de gemeenten over de taken en de controle daarop.

1.2 Doelstelling

Dit controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties voor de controle van de jaarrekening van de gemeente Waadhoeke.

1.3 Wettelijk kader

De gemeentewet (GW), art. 213, schrijft voor dat de gemeenteraad één of meer accountants aanwijst als bedoeld in art. 393 eerste lid Boek 2 Burgerlijk Wetboek voor de controle van de in art. 197 GW bedoelde jaarrekening en het daarbij verstrekken van een controleverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen.

In het kader van de opdrachtverstrekking aan de accountant kan de gemeenteraad nadere aanwijzingen geven voor te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties. Tevens zal in de opdrachtverstrekking duidelijk aangegeven moeten worden welke wet- en regelgeving in het kader van het financieel beheer onderwerp van rechtmatigheidscontrole zal zijn.

De gemeenteraad heeft op 2 januari 2018 de verordening ex art 213 GW voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Waadhoeke vastgesteld. Met het voorliggende controleprotocol stelt de gemeenteraad nadere aanwijzingen vast die specifiek van toepassing zijn voor het controlejaar 2021.

1.4 Taken en verantwoordelijkheden raad, college en accountant

De Wet dualisering gemeentebestuur is bedoeld om de raad meer invloed te geven op het gemeentebestuur. De functionele scheiding tussen de raad en het college is aangescherpt. Het college concentreert zich op zijn bestuursbevoegdheden en het afleggen van verantwoording over de uitoefening daarvan aan de raad. De raad concentreert zich op zijn beurt op zijn vertegenwoordigende, verordenende, budgettaire en controlerende bevoegdheden. De accountant controleert de jaarrekening en verstrekt een verklaring waarin hij een oordeel geeft over het getrouwe beeld en de financiële rechtmatigheid van de daarin opgenomen baten, lasten en balansmutaties.

1.5 Procedure

In de verordening ex artikel 213 Gemeentewet is in artikel 4, lid 3, de volgende zinsnede opgenomen:

Ter bevordering van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole vindt periodiek (afstemmings-) overleg plaats tussen de accountant en (een vertegenwoordiger uit) de raad, de raadsgriffier, (een vertegenwoordiger van) de rekenkamer(functie), de portefeuillehouder financiën, de gemeentesecretaris, de concerncontroller en de manager financiën.

Daarnaast zijn, op basis van artikel 2 lid 4 en artikel 7 lid 4 van genoemde verordening, de communicatiemomenten benoemd tussen de raad en de accountant. De communicatie voorafgaand aan de accountantscontrole komt in artikel 2 aan de orde. Artikel 7 gaat in op de communicatie tussen de raad en de accountant na afloop van de jaarrekeningcontrole.

De managementletter en het verslag van bevindingen (kortweg: de rapportages) worden, in conceptvorm, aan de directie voorgelegd en met hen besproken. Daarnaast heeft de accountant overleg over de (concept) rapportages in het kader van de interimcontrole en de eindejaarcontrole met o.a. de concerncontroller en de manager financiën. Via deze integrale rapportages doet de accountant verslag aan respectievelijk de directie, het college en de gemeenteraad. Voor het opleveren van de rapportages wordt in overleg met de accountant jaarlijks een tijdsplanning opgesteld.

Het verslag van bevindingen wordt voor verzending aan de raad, door de accountant voorgelegd aan het college met de mogelijkheid voor het college om op dit stuk te reageren. De accountant bespreekt voorafgaand aan de raadsbehandeling van de jaarstukken het verslag van bevindingen met de Audit Commissie.

Het college overlegt de gecontroleerde jaarrekening samen met het verslag van bevindingen voor 1 juli aan de raad (was tot en met 2020 1 juni, nu later als gevolg van omvorming de Dienst naar BVO). De jaarlijkse managementletter wordt voor 1 december van elk jaar uitgebracht.

2 Algemene uitgangspunten voor de controle (getrouwheid én rechtmatigheid)

Zoals in art 213 GW is voorgeschreven zal de controle van de in artikel 197 Gemeentewet bedoelde jaarrekening gericht zijn op het afgeven van een oordeel over:

- de getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de grootte en samenstelling van het vermogen;
- het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen;
- de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
- het in overeenstemming zijn van de door het college opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 Gemeentewet (Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten);
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Bij de controle zullen de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van artikel 213, lid 6 Gemeentewet, Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO), alsmede de Nadere voorschriften controle- en overige standaarden (NV COS) van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden.

Onder rechtmatigheid wordt begrepen de definitie volgens het BADO dat de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, dat wil zeggen “in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen”.

3 Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstoleranties

3.1 Algemeen

De accountant accepteert in de controle bepaalde toleranties en richt de controle daarop in. De accountant controleert niet ieder document of iedere financiële handeling, maar richt de controle zodanig in dat voldoende zekerheid wordt verkregen over het getrouwe beeld van de jaarrekening en de rechtmatigheid van de verantwoorde baten en lasten en balansmutaties en financiële beheershandelingen met een belang groter dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie¹. De accountant richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en baseert zich daarbij op risicoanalyse, vastgestelde toleranties, cijferanalyses, alsmede (al dan niet statistische) deelwaarnemingen en extrapolaties.

In het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) zijn minimeisen voor de in de controle te hanteren goedkeuringstoleranties voorgeschreven. Provinciale Staten en Gemeenteraden mogen de goedkeuringstoleranties scherper vaststellen dan deze minimeisen. Deze scherpere eisen zijn dan leidend in de planning en uitvoering van de accountantscontrole en worden verwoord in de controleverklaring.

De minimeisen zijn:

	Strekking controleverklaring:			
Goedkeurings-tolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	>1% <3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	>3% <10%	≥ 10%	-

Naast deze kwantitatieve benadering zal de accountant ook een kwalitatieve beoordeling hanteren (professional judgement). De weging van fouten en onzekerheden vindt ook plaats op basis van professional judgement.

De definitie van de goedkeuringstolerantie is:

“De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers kan worden beïnvloed”.

De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming, de strekking van de af te geven controleverklaring.

Naast de goedkeuringstoleranties wordt de rapporteringstolerantie onderkend. Deze kan als volgt worden gedefinieerd:

“De rapporteringstolerantie is een bedrag dat gelijk aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportering plaats in het verslag van bevindingen. Een lagere rapporteringstolerantie leidt in beginsel niet tot aanvullende controlewerkzaamheden, maar wel tot een uitgebreidere rapportage van bevindingen”.

¹ Door de toepassing van een risicoanalyse kan het zo zijn dat niet alle transacties die groter zijn dan de vastgestelde goedkeuringstolerantie individueel worden gecontroleerd. Ook kunnen andere gegevensgerichte werkzaamheden dan deelwaarnemingen worden toegepast. Met name door toepassing van cijferanalyse (verbandcontroles) kan het aantal deelwaarnemingen worden beperkt.

De rapporteringstolerantie kan worden vastgesteld op een percentage, bijvoorbeeld 80%, van de goedkeuringstolerantie of op een maatschappelijk relevant geacht absoluut bedrag zoals € 100.000. De rapporteringstolerantie kan zich verder toespitsen op die elementen die de raad nader terug wil zien, zonder dat dit de controletoleranties zelf beïnvloedt.

De rapporteringstolerantie is door de gemeenteraad in het programma van eisen voor aanbesteding van de externe accountant vastgesteld, met inachtneming van bovengenoemde minimeisen. De rapporteringstolerantie is in de aanbestedingsprocedure gelijkgesteld aan de goedkeuringstoleranties, met als bovengrens 1% voor fouten in de jaarrekening en 3% voor onzekerheden in de controle².

De accountant waarborgt dat, rekening houdend met de rapporteringstolerantie, alle gesignaleerde onrechtmatigheden ook daadwerkelijk in het verslag van bevindingen worden opgenomen.

3.2 Toleranties controlejaar 2021

In het hierna opgenomen schema zijn de goedkeuringstolerantie en de rapporteringstolerantie opgenomen zoals deze door de gemeenteraad worden vastgesteld.

Goedkeurings- en rapporterings-tolerantie	Strekking controleverklaring			
	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	>1% <3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	>3% <10%	≥ 10%	-

Op basis van het begrotingstotaal (indicatief € 120 miljoen) betekenen bovengenoemde percentages dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening van € 1,2 miljoen en een totaal aan onzekerheden van circa € 3,6 miljoen de goedkeurende strekking van de controleverklaring niet zullen aantasten.

² Het staat de Raad vrij om hier een andere keuze in te maken

4 Begrip rechtmatigheid en de aanvullend te controleren criteria

4.1 Algemeen

In het kader van de rechtmatigheidscontrole kunnen 9 rechtmatigheidscriteria worden onderkend: het begrotingscriterium; het voorwaardencriterium; het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium; het calculatiecriterium; het valuteringscriterium; het adresseringscriterium; het volledigheidscriterium; het aanvaardbaarheidscriterium en het leveringscriterium.

In het kader van het getrouwheidsonderzoek wordt al aandacht besteed aan de meeste van deze criteria. Voor de oordeelsvorming over de rechtmatigheid van het financieel beheer zal extra aandacht besteed moeten worden aan de volgende rechtmatigheidscriteria:

- Het begrotingscriterium;
- Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O-criterium);
- Het voorwaardencriterium.

Daarnaast is het begrip *Single information, Single audit* (SiSa) van toepassing op de door de gemeente Waadhoeke ontvangen specifieke uitkeringen.

4.2 Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de kadernota rechtmatigheid van de commissie Besluit begroting en verantwoording (BBV). Begrotingswijzigingen moeten volgens de Gemeentewet tijdens het jaar zelf nog aan de gemeenteraad worden voorgelegd. Indien een wijziging niet meer in het jaar zelf is voorgelegd zijn bestedingen boven het begrotingsbedrag strikt genomen onrechtmatig.

Begrotingsoverschrijdingen worden door de accountant echter niet altijd in de overweging om al of niet een goedkeurende verklaring te geven meegenomen. Voor de afsluitende oordeelsvorming is van belang in hoeverre de begrotingsoverschrijding past binnen het door de gemeenteraad geformuleerde beleid en/of wordt gecompenseerd door aan de lasten gerelateerde hogere inkomsten. Het bepalen of en respectievelijk welke begrotingsoverschrijdingen al dan niet verwijtbaar zijn, is voorbehouden aan de raad.

Met de controle op de juiste toepassing van het begrotingscriterium wordt getoetst of het budgetrecht van de gemeenteraad is gerespecteerd. De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn op hoofdlijnen door de wetgever bepaald (en worden door de gemeenteraad zelf nader ingevuld en geconcretiseerd). Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet.

Hier kan beleid vastgelegd zijn ten aanzien van:

- het tijdig melden van verwachte budgetoverschrijdingen (wat mag in de periodieke Berap (bestuursrapportage) en wat moet direct worden gemeld in het kader van de actieve informatieplicht van B&W);
- hoe om te gaan met overschrijdingen op programmaniveau;
- het mogen schuiven binnen de budgetten (voor producten) van een programma;
- het nadrukkelijk koppelen van de voorwaarden welke gelden voor het verkrijgen van (subsidie)baten aan de bijbehorende lasten;
- het aanwenden van de post onvoorzien (al dan niet per programma)

Het formuleren van concrete en duidelijke spelregels tussen de gemeenteraad en het college met betrekking tot het begrotingscriterium voorkomt discussie achteraf over bijvoorbeeld de weging van bevindingen uit de accountantscontrole.

De door de raad gestelde kaders zijn bepalend voor de invulling van het budgetbeheer door het college. Het systeem van budgetbeheer en –bewaking moet waarborgen dat de baten en de lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan de gemeenteraad, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen.

4.3 Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O criterium)

Onder misbruik wordt verstaan: het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel:

- Ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen te verkrijgen of,
- Niet dan wel een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen.

Misbruik is onrechtmatig.

Onder oneigenlijk gebruik wordt verstaan: het door het aangaan van rechtshandelingen, al dan niet gecombineerd met feitelijke handelingen:

- Verkrijgen van overheidsbijdragen of,
- Het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met de bewoordingen van de regelgeving maar in strijd met het doel en de strekking daarvan.

In de gemeente Waadhoeke zijn diverse beheersmaatregelen getroffen ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik. Deze maatregelen zijn ingebed in de processen en maken onderdeel uit van de interne controle op rechtmatigheid.

4.4 Voorwaardencriterium

Besteding en inning van gelden door een gemeente zijn aan bepaalde voorwaarden gebonden waarop door de accountant moet worden getoetst. Deze voorwaarden liggen vast in wetten en regels van hogere overheden en de (eigen) gemeentelijke regelgeving in verordeningen. De gestelde voorwaarden hebben, in het algemeen, betrekking op:

- de omschrijving van de doelgroep (respectievelijk het project etc.);
- de heffings- en/of declaratiegrondslag;
- normbedragen (i.c. hoogte en duur);
- de bevoegdheden;
- het voeren van een administratie;
- het verkrijgen en bewaren van bewijsstukken (i.c. dossieropbouw);
- de aan te houden termijnen (besluitvorming, betaling, etc.).

De precieze invulling verschilt per wet, respectievelijk regeling, respectievelijk verordening.

Voor alle geldstromen dient ondubbelzinnig vast te staan welke voorwaarden er op van toepassing zijn. De door hogere overheden gestelde voorwaarden liggen volledig vast. Dit geldt echter niet altijd voor de voorwaarden in de gemeentelijke regelgeving. Daar waar er (nog) geen generieke criteria zijn vastgesteld, dient de accountant over zowel de generieke als de specifieke criteria in overleg te treden met de raad.

De raad is op gemeentelijk niveau kaderstellend en wordt geacht de norm te stellen waaraan het college moet worden getoetst. Een gemeenteraad dient dan ook op grond van een overzicht van alle

voor de betreffende gemeente geldende wet- en regelgeving het voorwaardencriterium te operationaliseren.

Concreet betekent dit dat door de gemeenteraad limitatief moet zijn bepaald aan welke in wet- en regelgeving vastgelegde, voor de gemeente relevante, voorwaarden de accountant moet toetsen.

Dit criterium is in de gemeente Waadhoeke als volgt uitgewerkt. Door de raad zijn in verschillende verordeningen en besluiten voorwaarden opgenomen. Met het vaststellen van de reikwijdte van de rechtmatigheidstoets door de accountant in dit controleprotocol wordt het voorwaardencriterium nader uitgewerkt.

In de bijlagen bij dit controleprotocol zijn de inventarisaties opgenomen van interne en externe Wet- en regelgeving, voor zover relevant voor de rechtmatigheid van het financiële beheer (en die dus onderdeel horen uit te maken van de accountantscontrole).

4.5 Single information Single audit (SiSa)

Voor de controle op de correcte toepassing, verwerking etc. van de voor de gemeente Waadhoeke relevante specifieke uitkeringen geldt het SiSa-toetsingskader, zoals gepubliceerd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken. In de bijlagen is dit toetsingskader opgenomen. Uiteraard kunnen, naast deze specifieke toetsingscriteria per specifieke uitkering, ook andere criteria van toepassingen zijn zoals wetgeving enzovoorts.

5 Reikwijdte accountantscontrole rechtmatigheidstoetsing

De accountantscontrole op rechtmatigheid is limitatief gericht op onderstaande externe- en interne wetgeving. Het zogenoemde normenkader.

5.1 Externe wetgeving

De naleving van wettelijke kaders, zoals die in de kolom “Regelgeving extern” van de inventarisatie wet- en regelgeving in het kader van de rechtmatigheidscontrole bij de gemeente Waadhoeke is opgenomen (bijlage 1a van dit protocol). Dit uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen.

5.2 Interne wetgeving

Enerzijds de naleving van de volgende kaders:

- de begroting;
- financiële verordening ex artikel 212 GW;
- controleverordening ex artikel 213 GW;
- verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Waadhoeke ex artikel 213a GW.

En verder de overige kaders zoals opgenomen in de kolom “Regelgeving intern” van de inventarisatie wet- en regelgeving in het kader van de rechtmatigheidscontrole bij de gemeente Waadhoeke (bijlage 1b van dit protocol). Dit laatste voor zover van toepassing en uitsluitend voor zover deze directe financiële beheershandelingen betreffen of kunnen betreffen. De verordeningen die betrekking hebben op de taken die uitgevoerd, gecontroleerd en verantwoord worden door een GR zijn niet opgenomen. Deze blijven buiten de scope van de accountantscontrole bij de gemeente Waadhoeke, behoudens voor zover verwoord onder 1.1 inzake De Dienst.

Ten aanzien van het voorwaarden criterium vindt voor de interne regelgeving uitsluitend een toets plaats naar de hoogte, duur en doelgroep/object van financiële beheershandelingen, tenzij jegens derden (bijvoorbeeld in toekenningsbeschikkingen) aanvullende voorwaarden met directe financiële consequenties zijn opgenomen.³

Het is niet mogelijk dat gemeenteraden eigen verordeningen buiten beschouwing laten bij de rechtmatigheidscontrole. Wel kan de raad besluiten dat aan bepaalde onderdelen van verordeningen geen financiële consequenties worden verbonden.

5.3 Operationaliseren normenkader

Het normenkader bestaat dus uit een overzicht van de geldende externe en interne regelgeving met betrekking tot financiële beheershandelingen. Om het normenkader te kunnen gebruiken voor de interne beheersing en de accountantscontrole moet het worden geoperationaliseerd. Ten behoeve van de uitwerking is het van belang dat bekend is welke bepalingen van de regelgeving relevant zijn voor rechtmatigheid.

De interne controle is een aangelegenheid van het college en wordt nader uitgewerkt in het interne controleplan.

³ Dergelijke jegens derden geformuleerde (financiële) voorwaarden zijn immers ook al relevant voor de accountantscontrole inzake de getrouwheid van de jaarrekening.

6 Rapportering accountant

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert de accountant op de hierna in het kort weergegeven wijze.

6.1 Interim-controles

In de tweede helft van het jaar wordt door de accountant een zogenaamde interim-controle uitgevoerd. Over de uitkomsten van die tussentijdse controle wordt een verslag uitgebracht. Bestuurlijk relevante zaken worden - op grond van de overeengekomen rapportage wensen - aan het college gerapporteerd. Met dien verstande dat de accountant in zijn verslag van bevindingen altijd de belangrijkste bevindingen (prioriteit hoog of hoog/middel) aan de raad rapporteert. Daarnaast is de accountant conform verordening ex. Artikel 213 zelfstandig bevoegd om aan de raad te rapporteren c.q. te informeren indien een goedkeurende verklaring in gevaar komt.

6.2 Verslag van bevindingen

Overeenkomstig de gemeentewet wordt omtrent de controle een verslag van bevindingen uitgebracht aan de raad en in afschrift aan het College van Burgemeester en Wethouders. In het verslag van bevindingen wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarover waarborgen.

6.3 Uitgangspunten voor de rapportagevorm

Gesignaleerde onrechtmatigheden worden toegelicht gespecificeerd naar de aard van het criterium (begrotingscriterium, voorwaardencriterium, etc.).

Fouten of onzekerheden die de rapporteringstolerantie als bedoeld in hoofdstuk 3 van dit controleprotocol overschrijden, worden weergegeven in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen. De accountant rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door de gemeente gehanteerde geautomatiseerde informatieverzorging.

6.4 Controleverklaring

In de controleverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven, zowel ten aanzien van de getrouwheid als de rechtmatigheid. Deze controleverklaring is bestemd voor de gemeenteraad, zodat deze de door het College van Burgemeester en Wethouders opgestelde jaarrekening kan vaststellen.

Bijlage 1: Inventarisatie wet- en regelgeving

In het navolgende overzicht is een inventarisatie gegeven van de in het kader van de rechtmatigheidscontrole bij de gemeente Waadhoeke relevante algemene wet- en regelgeving. De randvoorwaarden waarbinnen uitgaven (lasten) mogen worden gedaan worden onder meer ontleend aan de begroting, de financiële verordening en het delegatie- en mandaatbesluit.

Bijlage 1a geeft een overzicht van de externe wetgeving. Een groot deel van de externe wetgeving bij gemeenten wordt al door externe accountantscontrole of periodieke controle door de fiscus of interne controle afgedekt. Een deel blijft echter van groot belang gegeven het financiële belang en de politieke gevoeligheid. In de tabel in bijlage 1a is deze wetgeving opgenomen. Om aan deze wetgeving te voldoen worden de aandachtspunten voor financiële kaderstelling en beheersing nader bepaald.

Bijlage 1b geeft een overzicht van alle interne regelgeving in onze gemeente. Verordeningen die geen financiële stromen en beheersmaatregelen bevatten worden niet in de rechtmatigheidscontrole betrokken. Ook de verordeningen die wel financiële stromen en beheersmaatregelen bevatten maar slechts van geringe omvang worden in zijn geheel uitgesloten. De financiële omvang van deze verordeningen vormt niet direct een risico in het kader van de jaarrekeningcontrole.

Resteren de verordeningen met financiële maatregelen van een aanzienlijk omvang. Deze zijn onderworpen aan de rechtmatigheidstoets.

Het financiële belang van de onderhavige wet- en regelgeving wordt uiteraard mede bepaald door de omvang van de geldstroom die daarmee direct is gemoeid. Daarnaast zijn echter de potentiële risico's van belang welke kunnen ontstaan wanneer relevante wet- en regelgeving niet wordt nageleefd, bijvoorbeeld inzake Europese aanbesteding. Dit soort risico's kan indirect tot geldstromen gaan leiden wanneer bijvoorbeeld schadeclaims moeten worden gehonoreerd of op een onjuiste titel verkregen gelden moeten worden geretourneerd.

Uiteraard zijn Wet- en regelgeving dynamisch. Er kunnen zich na vaststelling van dit controleprotocol wijzigingen voordoen waardoor het overzicht in deze bijlage (op onderdelen) niet actueel meer is.

Bijlage 1a: Externe wetgeving⁴
Aanbestedingswet 2012
Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (APPA)
Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)
Algemene Wet Bestuursrecht (Awb)
Algemene Wet Rijksbelastingen (AWR)
Ambtenarenwet
Arbeidsomstandighedenwet (ARBO)
Archiefwet 1995
Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden
Besluit administratieve bepalingen wegverkeer.
Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV)
Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen 2004 (Bbz)
Besluit huurprijzen woonruimte
Besluit inburgering
Besluit leningvoorwaarden decentrale overheden
Besluit participatiebudget
Besluit proceskosten bestuursrecht
Besluit ruimtelijke ordening
Binnenvaartwet.
Boswet
Bouwbesluit
Burgerlijk Wetboek
CAR/UWO
Circulaire Single Information Single Audit
Drank en Horecawet
Drinkwaterwet
EU-aanbestedingsregels
Faillissementswet
Financiële verhoudingswet (Fvw)
Fiscale wetgeving
Flora en Fauna wet
Gemeentewet
Gids proportionaliteit
Grondexploitatiewet (GreX)
Grondwet
Huisvestingswet
Huurwet
Intrekingswet wet stedelijke vernieuwing
Invorderingswet 1990
Jachtbesluit
Jachtregeling
Jeugdwet
Kadasterwet

⁴ In de opdrachtverstrekking is de volgende wet- en regelgeving in het kader van het financiële beheer onderwerp van de rechtmatigheidscontrole

Bijlage 1a: Externe wetgeving⁴
Kaderwet EZ subsidies
Kaderwet LNV subsidies
Kieswet
Leegstandswet
Leerplichtwet 1969
Mededingingswet
Mededingingsrecht ESF/EU
Mediawet 2008
Monumentenwet 1988
Onteiningswet
Participatiewet
Paspoortwet
Politiewet 2012
Rechtspositiebesluit burgemeesters
Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden
Rechtspositiebesluit wethouders
Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden
ROA/VVTV
Sociale verzekeringswetten
Sociale wetgeving
Telecommunicatiewet
Tijdelijke wet ambulancezorg
Uitvoeringswet grondkamers (pacht)
Verdrag betreffende de werking van de EU (VwEU) Titel VII; H1 Tweede afdeling: staatssteun.
Vreemdelingenwet
Waterschapswet
Waterwet
Wegenverkeerswet
Wegenwet
Welzijnswet
Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften.
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (WABO)
Wet arbeid en zorg (Wazo)
Wet basisregistraties adressen en gebouwen (BAG)
Wet BDU verkeer en vervoer
Wet belastingen op milieugrondslag (Wbm)
Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (BIBOB)
Wet bodembescherming (Wbb)
Wet centraal orgaan opvang asielzoekers
Wet dualisering gemeentebestuur
Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen
Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB)
Wet eenmalige verlenging werkingsduur oalt-plannen

Bijlage 1a: Externe wetgeving⁴
Wet financiering decentrale overheden
Wet geluidhinder
Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR)
Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens (WGBA)
Wet gemeentelijke schuldhulpverlening
Wet GOA
Wet herverdeling wegenbeheer
Wet houdbare overheidsfinancien
Wet inburgering
Wet infrastructuurfonds
Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (loaz)
Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (loaw)
Wet inkomensvoorziening oudere werklozen 1-12-2009 t/m 1-7-2016
Wet inzake de luchtverontreiniging
Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken (WKPB)
Wet kinderopvang
Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO)
Wet milieubeheer
Wet markt en overheid
Wet naleving Europese regelgeving (Nerpe)
Wet normering topinkomens
Wet Onderwijsachterstandenbeleid
Wet Onderwijskansen door Kwaliteit en Educatie (OKE)
Wet op de basiseducatie
Wet op de expertisecentra (WEC)
Wet op de huurtoeslag
Wet op de jeugdzorg
Wet op de kansspelen
Wet op de lijkbezorging
Wet op de Omzetbelasting
Wet op de Ruimtelijke Ordening
Wet op de waterhuishouding (Wwh)
Wet op het BTW compensatiefonds (BCF)
Wet op het onderwijstoezicht
Wet op het primair onderwijs (WPO)
Wet op het voortgezet onderwijs
Wet openbaarheid van bestuur (Wob)
Wet passend onderwijs
Wet personenvervoer 2000
Wet primair onderwijs
Wet publieke gezondheid (Wpg)
Wet rechten burgerlijke stand
Wet regionale meld-en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten

Bijlage 1a: Externe wetgeving⁴
Wet revitalisering generiek toezicht (Interbestuurlijk toezicht)
Wet ruimtelijke ordening (WRO)
Wet schatkistbankieren
Wet Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (SUWI)
Wet sociale werkvoorziening (Wsw)
Wet veiligheidsregio's
Wet verbetering poortwachter
Wet verontreiniging oppervlaktewateren
Wet vervoer gevaarlijke stoffen
Wet voorkeursrecht gemeenten (WVG)
Wet voorziening gehandicapten (Wvg)
Wet waardering Onroerende Zaken (WOZ)
Wet Werk en Bijstand (WWB)
Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)
Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering
Wetboek van koophandel
Wetboek van strafrecht
Wetboek van strafvordering
Winkeltijdenwet
Woningwet.
Zorgverzekeringswet

	Bijlage 1b: Interne regelgeving Gemeente Waadhoeke	N.a.v. Kadernota Rechtmatigheid buiten rechtmatigheidscontrole, c.q. geen financiële consequenties
1	Afvalstoffenverordening 2018	
2	Algemene Plaatselijke Verordening 2019	
3	Algemene subsidieverordening 2018	
4	Controleverordening	
5	Financiële verordening 2018	
6	Legesverordening 2021	
7	Liggeldverordening	
8	Marktgeld- en retributieverordening 2018	
9	Verordening Behandeling bezwaarschriften	
10	Verordening Gegevensverstrekking basisregistratie personen 2018	
11	Verordening Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	
12	Verordening Onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid	
13	Verordening Onroerende zaakbelasting 2021	
14	Verordening Op de Audit commissie	
15	Verordening Rechtspositie wethouders, raads- en commissieleden 2019	
16	Verordening Werkgeverscommissie	
17	Verordening Ambtelijke bijstand en fractieondersteuning 2018	
18	Verordening Leerlingenvervoer 2018	
19	Verordening Naamgeving en nummering 2018 (Adressen)	
20	Procedureverordening advisering planschade	
21	Destructieverordening	
22	Verordening Winkeltijden 2018	
23	Verordening Geurhinder en veehouderij 2018	
24	Verordening Vertrouwenscommissie benoeming, herbenoeming en klankbordgesprekken burgemeester	
25	Verordening Op de rekenkamer 2019	
26	Taaloordering Frysk	
27	Verordening Inrichting Antidiscriminatievoorziening	
28	Archiefverordening	
29	Marktverordening 2019	
30	Verordening Elektronische bekendmaking en kennisgeving	
31	Bouwverordening 2019	
32	Erfgoedverordening 2019	
33	Legesverordening 2021	
34	Parkeerverordening 2021	
35	Verordening Afvalstoffenheffing 2021	
36	Verordening Beheer gemeentelijke begraafplaatsen 2020	
37	Verordening Beheer gemeentelijke begraafplaatsen 2021	
38	Verordening Lijkbezorgingsrechten 2021	
39	Verordening Parkeerbelastingen 2021	

20

Bijlage 2: Single information Single audit (SiSa)

Medeoverheden (in casu de gemeente Waadhoeke) verantwoorden de specifieke uitkeringen in hun eigen jaarrekening (art. 17a, 1e en 2e lid Fvw). De SiSa-bijlage verantwoordingsinformatie is onderdeel van de toelichting op de jaarrekening.

De jaarrekening inclusief toelichting, waaronder de SiSa-bijlage met verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen, is het controleobject van de accountant van medeoverheden. Voor de controle van de jaarrekening gelden de voorschriften van het Bado (zie hoofdstuk 3).

Het uitgangspunt is dat de controle van de SiSa-bijlage met dezelfde materialiteit kan geschieden als voor de jaarrekening, maar dat vanuit SiSa aanvullende werkzaamheden worden verwacht, zoals de risicoanalyse per specifieke uitkering, de voorgeschreven deelwaarnemingen op de specifieke uitkeringen boven € 125.000 en de werkzaamheden t.a.v. de nulverantwoording. Deze extra werkzaamheden kunnen leiden tot rapportagewaardige bevindingen, die mogelijk de jaarrekeningtolerantie (materialiteit) overschrijden.

Voor de bevindingen voortkomend uit de reguliere controle op getrouwheid en rechtmatigheid (R) en uit de beoordeling van de deugdelijke totstandkoming (D1) van de SiSa-verantwoording gelden op grond van art. 5, vierde lid Bado zwaardere rapporteringstoleranties dan voor andere onderdelen van de reguliere jaarrekening, zodat de vakdepartementen voldoende informatie hebben om de specifieke uitkeringen vast te stellen.

In zijn verslag van bevindingen neemt de accountant per specifieke uitkering fouten en onzekerheden op, boven een financiële grens, voor zover die niet door de medeoverheid zijn of kunnen worden gecorrigeerd. Deze financiële grens is per specifieke uitkering:

- € 12.500; indien de omvangsbasis < dan of gelijk aan € 125.000 is;
- 10%; indien de omvangsbasis > is dan € 125.000 en < dan of gelijk aan € 1,0 mln;
- € 125.000; indien de omvangsbasis > is dan € 1,0 mln.

De rapporteringstolerantie heeft géén consequenties voor de omvang en aard van de controle van specifieke uitkeringen. Het gaat alleen om het rapporteren van de waargenomen en niet herstelde fouten en onzekerheden voortkomende uit de accountantscontrole.

Voor meer gedetailleerde informatie wordt verwezen naar de 'Nota verwachtingen accountantscontrole' die ieder jaar verschijnt.

In het najaar volgen de definitieve tabellen met de specifieke uitkeringen waarover in 2021 moet worden verantwoord.

Bijlage 3: Begrotingscriterium

Beoordeling begrotingsafwijkingen uit de Kadernota Rechtmatigheid

Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen tenminste de volgende "soorten" begrotingsafwijkingen worden onderkend:	Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig, en telt mee voor het oordeel
Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend. Bijvoorbeeld de doelgroep c.q. de activiteiten zijn in de praktijk aantoonbaar ruimer geïnterpreteerd dan in regelgeving (subsidieregeling, -verordening) was gedefinieerd.		X
Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn geautoriseerd. Bijvoorbeeld: de verwachte kostenoverschrijding op jaarbasis was via tussentijdse informatie al wel bekend, maar men heeft geen voorstel tot begrotingsaanpassing ingediend en dit is in strijd met de budgetregels zoals afgesproken met de raad.		X
Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.	X **)	
Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) overschrijding.	X **)	
Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluit genomen.		X
Kostenoverschrijdingen betreffende activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt (bijvoorbeeld een belastingnaheffing). Het zal hier in de praktijk vaak gaan om interpretatieverschillen bij de uitleg van wet- en regelgeving die na het verantwoordingsjaar aan het licht komen. Er zijn dan geen rechtmatigheidsgevolgen voor dat verantwoordingsjaar. Wel zal de gemeente er voor moeten zorgen dat de overschrijdingen getrouw in de jaarrekening worden weergegeven. Ook kunnen er gevolgen zijn voor het lopende jaar. - geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar - geconstateerd na verantwoordingsjaar	X	X
Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen ofwel totaal geautoriseerd krediet) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren. - jaar van investeren - afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren	X	X

**) Voor aanvullende informatie wordt verwezen naar de Kadernota rechtmatigheid op www.commissiebbv.nl

Gemeenteraad Waadhoeke

Dossiernummer	1458
Extern Zaak ID	2021-073650
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	25 november 2021
Agendapunt	009
Titel	Berap II 2021
Eigenaar	Zijlstra, Mink Jelle
Portefeuillehouder	De Pee

Bijlagen
Raadsvoorstel Berap I 2021 21.202436.docx
Bijlage I – Berap II 2021

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad Waadhoeke	25 november 2021

Toelichting

Berap II 2021

Voorgesteld besluit

1. De Berap II 2021 vast te stellen
2. In te stemmen met de invoering van nieuwe Bestemmingsreserves te weten: Reserve Stationsgebied Franeker en Reserve GO Franeker – Harlingen
3. In te stemmen met de voorgestelde mutaties in de reserves
4. Het positieve saldo van de Berap II ad € 1.014.520 deels toe te voegen aan de Algemene Reserve ad € 1.000.000 en deels toe te voegen aan de post onvoorzien eenmalig ad €14.520

Besluit

1. De Berap II 2021 vast te stellen
2. In te stemmen met de invoering van nieuwe Bestemmingsreserves te weten: Reserve Stationsgebied Franeker en Reserve GO Franeker – Harlingen
3. In te stemmen met de voorgestelde mutaties in de reserves
4. Het positieve saldo van de Berap II ad € 1.014.520 deels toe te voegen aan de Algemene Reserve ad € 1.000.000 en deels toe te voegen aan de post onvoorzien eenmalig ad €14.520

AAN DE RAAD

Agenda: 25-11-2021
Franeker, 26-10-2021

Onderwerp
BERAP II 2021

Portefeuillehouder
Wethouder C.M. de Pee

Auteur
M.J. Zijlstra, m.zijlstra@waadhoeke.nl

Samenvatting

Met de 2e bestuursrapportage (Berap II) informeren wij uw raad over de realisatie van de Programmabegroting 2021 over de eerste 8 maanden van dit jaar. Er wordt aandacht besteed aan diverse financiële afwijkingen en een aantal incidentele budgetten groter dan € 100.000 alsmede de beleidsmatige verantwoording.

Voorstel

1. De Berap II 2021 vast te stellen
2. In te stemmen met de invoering van nieuwe Bestemmingsreserves te weten: Reserve Stationsgebied Franeker en Reserve GO Franekeradeel - Harlingen
3. In te stemmen met de voorgestelde mutaties in de reserves
4. Het positieve saldo van de Berap II ad € 1.014.520 deels toe te voegen aan de Algemene Reserve ad € 1.000.000 en deels toe te voegen aan de post onvoorzien eenmalig ad €14.520

Inleiding

Het college informeert de raad periodiek over de realisatie van de begroting. In deze Berap II zijn de risico's en financiële effecten in verband met Corona geactualiseerd. De opbouw is gelijk aan de Berap I. We rapporteren alleen bij afwijkingen. Dit betekent bij "geen bijzonderheden" dat deze activiteiten worden uitgevoerd in lijn met de programma-begroting.

Beoogd (meetbaar) effect

Informeren over de uitvoering van de begroting zodat u de controlerende taak kunt uitvoeren.

Motivering

1.1 De Berap II 2021 bevat de verantwoording van het college.

2.1 Het is aan de raad om nieuwe reserves in te stellen.

In de Berap II wordt voorgesteld een Reserve Stationsgebied Franeker en Reserve GO Franekeradeel-Harlingen in te stellen.

3.1 Dit valt onder het budgetrecht van de raad.

De belangrijkste mutaties in de reserves houden relatie met Corona en worden toegelicht in Hoofdstuk 7 van de Berap II 2021.

4.1 Dit is de bestendige gedragslijn.

Zoals gebruikelijk bij de Berap II wordt het positieve saldo toegevoegd aan onvoorzien eenmalig. Echter de hoogte van onvoorzien eenmalig is na de 9^e begrotingswijziging 2021 € 497.460, voorstel is derhalve om een deel van het positieve saldo (i.c. € 1.000.000) van deze Berap II toe te voegen aan de Algemene Reserve en het restant aan de post onvoorzien eenmalig (i.c. € 14.520).

Analyse

De Berap II 2021 sluit met een positief saldo van € 1.014.520, genoemd saldo wordt deels toegevoegd aan de Algemene Reserve ad € 1.000.000 en deels aan de post onvoorzien eenmalig ad € 14.520. De negatieve financiële effecten € 91.158 inzake corona worden gedekt middels een beschikking over de Bestemmingsreserve Corona.

Alternatieven

N.v.t.

Vervolg

N.v.t.

Inwonersparticipatie

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Financiën

De financiële gevolgen (alsmede de mutaties in de reserves) zijn verwerkt in de 10e begrotingswijziging 2021.

Juridisch kader

Verordening 212 Gemeentewet.

Bijlagen

Bijlage 1: Berap II 2021

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: 2021-073650

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 26-10-2021;

B E S L U I T

1. De Berap II 2021 vast te stellen
2. In te stemmen met de invoering van nieuwe Bestemmingsreserves te weten: Reserve Stationsgebied Franeker en Reserve GO Franekeradeel - Harlingen
3. In te stemmen met de voorgestelde mutaties in de reserves
4. Het positieve saldo van de Berap II ad € 1.014.520 deels toe te voegen aan de Algemene Reserve ad € 1.000.000 en deels toe te voegen aan de post onvoorzien eenmalig ad €14.520

Aldus vastgesteld in de openbare
raadsvergadering van 25-11-2021,

, voorzitter

, griffier

Dit document is digitaal ondertekend.

Berap II 2021

Raad: 25 november 2021
Dossiernr.: 2021-073650

Inhoudsopgave

1 Inleiding	3
2 Samenvatting.....	5
Verzameltabel Corona risico's	5
Verzameltabel begrotingswijzigingen.....	6
3 Corona	8
4 Programma's.....	9
Programma 1 Bestuur en Ondersteuning.....	9
Programma 2 Veiligheid	13
Programma 3 Verkeer, Vervoer en Waterstaat.....	15
Programma 4 Economie	19
Programma 5 Onderwijs.....	22
Programma 6 Sport, Cultuur en Recreatie.....	24
Programma 7 Sociaal Domein	27
Programma 8 Volksgezondheid en Milieu	33
Programma 9 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing.....	38
Algemene Dekkingsmiddelen	42
5 Rechtmatigheid.....	49
6 Investerings.....	50
7 Reserves.....	51
Algemene Reserve	51
Overige reserves	53
8 Ruimte in de begroting	57
Wijziging op programmaniveau.....	58
Ruimte in de begroting	59

1 Inleiding

Algemeen

Met deze tweede bestuursrapportage (Berap II) informeren wij u over de realisatie van de programmabegroting 2021 over de eerste acht maanden van dit jaar. Om zo actueel mogelijk te kunnen zijn hebben wij de septembercirculaire Gemeentefonds nog meegenomen in deze rapportage. Berichtgeving van latere datum is niet meer vertaald.

Conform artikel 6 van de Financiële verordening gaan wij in de Berap in op de afwijkingen ten opzichte van de begroting voor wat betreft:

- A. de realisatie van de beleidsvoornemens en;
- B. de lasten en baten per programma en investeringen als deze groter zijn dan € 100.000.

De drie w-vragen komen terug: wat willen we bereiken, wat gaan we daarvoor doen, wat mag het kosten? In de lijn met de jaarstukken (het betreft verantwoording) zijn de vragen als volgt: wat wilden we bereiken, wat hebben we daarvoor gedaan, wat zijn de financiële afwijkingen?

Er wordt gerapporteerd over alle voorgenomen acties uit de programmabegroting onder "wat hebben we daarvoor gedaan". "Geen afwijkingen" betekent dat de actie volgens planning verloopt.

Corona

De effecten van corona blijven zichtbaar op het verloop in voorbereiding en vaststellen van (nieuw) beleid en beheer, maar ook in de uitvoering van de vastgestelde begroting. De financiële gevolgen van maatregelen zijn zichtbaar in de vorm van extra kosten of lagere inkomsten. Net als in bestuursrapportages van 2020 en de eerste Berap van 2021 stellen we voor de begroting hierop aan te passen.

Het rijk heeft reële compensatie toegezegd. Er zijn inmiddels vijf compensatiepakketten voor gemeenten beschikbaar gesteld: het eerste compensatiepakket voor de zomer 2020, het tweede in de septembercirculaire 2020, het derde in de decembercirculaire 2020, het vierde in de meicirculaire 2021 en het vijfde in de septembercirculaire 2021.

De compensatie van het Rijk wordt ten gunste van de bestemmingsreserve Corona gebracht.

Wij geven per programma een kort overzicht van de stand van zaken van de financiële risico's in 2021 als gevolg van de corona-pandemie. Gezien de huidige versoepelingen en de wetenschap hoe een en ander het afgelopen jaar is verlopen, betekent dit ook dat de tabellen leeg kunnen zijn. Daar waar de financiële gevolgen concreet zijn, doen we een voorstel om de begroting aan te passen.

Financiële afwijkingen

Onder "Financiële afwijkingen" zijn de voorgestelde wijzigingen van de geautoriseerde budgetten opgenomen en toegelicht. Er zijn reguliere begrotingswijzigingen en begrotingswijzigingen als gevolg van corona-effecten. De "corona-wijzigingen" zijn herkenbaar door middel van een C. Tevens zijn deze in een afzonderlijke verzameltabel opgenomen.

Bij "Voortgang incidentele budgetten" worden de incidentele budgetten groter dan € 100.000 gevolgd (voor zover deze door de raad geautoriseerd zijn). Het laatste hoofdstuk van deze Berap gaat in op de ruimte in de begroting.

Begrotingswijziging

Voor de afwijkingen groter dan € 100.000 per programma doen wij conform de Financiële verordening voorstellen om de begroting aan te passen. Indien nodig en/of wenselijk nemen we ook kleinere afwijkingen mee in deze begrotingswijziging.

Alle structurele afwijkingen zijn in principe ook verwerkt in de Kadernota, om die reden staat bij de effecten die naar hun aard structureel zijn, in de Berap een I van incidenteel. Waar relevant staat in de toelichting opgenomen dat de afwijking naar zijn aard structureel is. Afwijkingen waar nu nog een S van structureel staat vermeld worden aanvullend op de Kadernota nog verwerkt in de Begroting 2022.

In hoofdstuk 2 Samenvatting staan de voorgestelde aanpassingen van de begroting. Per onderwerp is een toelichting opgenomen in hoofdstuk 4 Programma's. Daarbij wordt verwezen naar de nummers uit de verzameltabellen. Waar geen specifieke dekking is aangegeven worden de budgettaire effecten ten laste of ten gunste van onvoorzien eenmalig gebracht. Het effect op de exploitatie is € 1.014.520 positief en komt deels ten gunste van onvoorzien eenmalig ad € 14.520 en deels ten gunste van de AR ad € 1.000.000.

De gevolgen van de corona komen ten laste van de Bestemmingsreserve corona-effecten.

Leeswijzer

In de gepresenteerde tabellen betekent een negatief getal een nadeel en een positief getal een voordeel op de exploitatie:

- lagere inkomsten is een nadeel dus een -.
- hogere inkomsten is een voordeel dus een +.
- hogere uitgaven is een nadeel is een -.
- lagere uitgaven is een voordeel is een +.

2 Samenvatting

Hierna volgen drie verzameltabellen, die vervolgens per programma nader toegelicht zijn.

In de verzameltabel corona-risico's zijn risico's beschreven die nog niet financieel te vertalen zijn.

Vervolgens zijn onder de Begrotingswijzigingen twee verzameltabellen opgenomen, te weten de reguliere begrotingswijzigingen en de begrotingswijziging als gevolg van te berekenen corona-effecten. De reguliere begrotingswijziging eindigt met een positief saldo van € 1.014.520 en komt ten gunste van de post onvoorzien eenmalig (€ 14.520) en de Algemene Reserve (€ 1.000.000). De corona-begrotingswijziging eindigt met een saldo van € 91.158 ten laste van de voorgestelde Bestemmingsreserve corona.

Verzameltabel Corona risico's

Programma	Gebeurtenis	Toelichting
Programma 3	Uitvoering werkzaamheden	In de uitvoering geeft het wereldwijde tekort aan bepaalde grondstoffen en de leveringen een verhoogd risico op vertraging en meerkosten
Algemene Dekkingsmiddelen	Dividend BNG 2021	Het boekjaar 2021 lijkt voor de BNG financieel gunstig te verlopen. De nettowinst over het eerste halfjaar van 2021 bedraagt € 187 miljoen. Dit is een stijging ten opzichte van het eerste halfjaar in 2020 en is het gevolg van afnemende effecten van de corona op de economie van de westerse landen. Er blijven nog wel veel onzekerheden, zoals over de economische ontwikkeling. Daarom acht de BNG het op dit moment niet verantwoord om een uitspraak te doen over de verwachte nettowinst over 2021. Wat de dividenduitkering over 2021 wordt, zullen we dus nog moeten afwachten.

Verzameltabel begrotingswijzigingen

Reguliere begrotingswijzigingen

Programma	Nr.		Lasten	Baten
Programma 1 Bestuur en ondersteuning	1	Leges Burgerzaken	65.000	-86.000
Programma 4 Economie	5	Project Op paad lâns it Waad	-1.001.700	751.700
Programma 6 Sport, Cultuur en Recreatie	6	Subsidie Optisport voor Sporthal de Trije	50.000	
	7	Verschuiving naar programma 4	250.000	
Programma 7 Sociaal Domein	8	Budget kinderopvang Buitenhuisaanpak	-50.000	
	9	Budget Beschermd wonen	110.000	
	11	Tijdelijke Overbruggingsmaatregelen (TOZO)	-441.347	441.347
	12	Dienst SoZaWe: Programmalasten Inkomen	750.465	
	13	Dienst SoZaWe: Programmalasten Armoedebestrijding	-217.519	
	14	Programmalasten WMO	-221.000	
	15	Programmalasten Jeugd	-143.900	
	18	BUIG		-157.727
	19	Toevoeging Reserve Sociaal Domein	-10.319	
Programma 8 Volksgezondheid en milieu	20	Extra juridische kosten	-30.000	
	23	Extra kosten FUMO toezicht en handhaving Asbest en BBK	-70.000	
Programma 9 Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening en Stedelijke Vernieuwing	24	Leges Omgevingsvergunningen		350.000
	25	Uitvoering S&D-projecten en project Bildtdijken	-735.000	-760.000
	26	Verrekening met reserves S&D en Bildtdijken	735.000	760.000
	27	Afboeking Investeringskredieten		1.846.850
	28	Verrekening met bestemmingsreserves	-1.846.850	
Algemene Dekkingsmiddelen	29	Gemeentefonds 2019		-17.297
	30	Gemeentefonds 2020		16.015
	32	Gemeentefonds 2021		701.765
	34	Gemeentefonds 2021 onvoorzien met bestemming	-218.963	
	37	Overige gronden en landerijen	-134.300	249.300
	38	Rente kort geld		40.000
	39	Dividenduitkering Afvalsturing		24.000
	40	Ontvangen leges / heffingen voorgaande jaren		15.000
	46	Terugdraaien onttrekking Reserve Herindelingsbijdrage BERAP I		136.000
	47	Terugdraaien onttrekking Reserve Herindelingsbijdrage BERAP I	-136.000	

Deels t.g.v. onvoorzien inc
en deels t.g.v. de AR.

1.014.520

Begrotingswijzigingen Corona

Programma	Nr.		Lasten	Baten
Programma 1 Bestuur en ondersteuning	2	Extra externe communicatiekosten door Corona	-18.612	
Programma 2 Veiligheid	3	Toezicht en inkomsten evenementen	55.000	-15.000
Programma 4 Economie	4	Extra externe communicatie economie	-4.305	
Programma 7 Sociaal Domein	10	Prikritten Automaatje	-445	
	16	Lasten TONK	-115.000	
Programma 8 Volksgezondheid en milieu	21	Huur vaccinatielocaties	-2.965	
	22	Extra toezicht corona milieustraat Franeker	-3.454	
Algemene Dekkingsmiddelen	31	Gemeentefonds 2020		256.000
	33	Gemeentefonds 2021		541.412
	41	Automatisering	-14.796	
	42	Extra inhuur Publiekscentrum door Corona	-598	
	43	Extra inhuur toezicht en handhaving Corona	-17.889	
	44	Extra inhuur communicatie door Corona	-4.096	
	45	Extra kosten in het gemeentehuis door Corona	-63.998	
Ten gunste van de bestemmingsreserve Corona			591.254	

Bestaande uit de volgende posten:	17	Compensatie lasten TONK vanuit de Bestemmingsreserve Corona		115.000
	35	Gemeentefonds 2021 - Toevoeging Coronareserve	-541.412	
	36	Gemeentefonds 2020 - Toevoeging Coronareserve	-256.000	
		Overige mutaties	91.158	
Effect op de exploitatie (dotatie aan de bestemmingsreserve Corona)			-591.254	

3 Corona

In de inleiding is al aangegeven dat het Rijk reële compensatie heeft toegezegd. Er zijn inmiddels vijf compensatiepakketten via het Gemeentefonds beschikbaar gesteld. Naast deze compensatiepakketten zijn er ook een aantal specifieke uitkeringen (SPUKs) in het leven geroepen.

De specifieke uitkering TOZO (Tijdelijke Overbruggingsmaatregelen Zelfstandige Ondernemers) kent inmiddels vier tranches. De uitvoering is geregeld via de Dienst SoZaWe. De ramingen worden gebaseerd op de beschikkingen, die vervolgens worden doorbetaald aan de Dienst. Over de afronding 2020 bent u geïnformeerd met het raadsmemo over de Jaarstukken 2020 van de Dienst. Voor 2021 constateren we dat de ramingen nog achterlopen, zowel qua baten als lasten. Deze mutatie is opgenomen in programma 7 Sociaal Domein (€ 441.347).

De SPUK IJZ 2020 (Specifieke Uitkering IJsbanen en Zwembaden 2020) is middels begrotingswijziging 9 bij geraamd. Het betreft hier compensatie voor corona tekorten voor overdekte ijsbanen en zwembaden, waarbij voor Waadhoeke alleen zwembaden van toepassing zijn. De zwembaden die in aanmerking komen voor de SPUK IJZ 2020 zijn Sportcentrum de Bildtse Slag en zwembad Bloemketerp. Er is een inventarisatie gedaan en een declaratie ingediend van totaal € 105.097. De gemeente fungeert in deze als doorgeefluik. Een en ander verloopt budgettair neutraal.

De tweede ronde SPUK IJZ betreft de exploitatietekorten over het eerste halfjaar 2021 van de zwembaden. De aanvraag is inmiddels ingediend bij DUS I van het ministerie (Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen).

Als laatste is er de SUTOTH (Specifieke Uitkering Tijdelijke Ondersteuning en Handhaving). De gemeente kon eenmalig een specifieke uitkering ontvangen ter bestrijding van de kosten die gemaakt worden voor het in dienst nemen van werknemers en voor de inhuur van ter beschikking gestelde arbeidskrachten om tijdelijk een deel van de toezicht- en handhavingstaken uit te voeren en daaraan rechtstreeks ondersteuning te bieden. De gemeente Waadhoeke heeft hier gebruik van gemaakt en heeft hiervoor een aanvraag ingediend. De beschikking moet nog ontvangen worden.

Naast bovengenoemde specifieke uitkeringen, die gekoppeld zijn aan de coronacrisis, zijn er nog meer specifieke uitkeringen. Soms is er sprake van overlap wat betreft de doelstellingen. In die gevallen zullen wij de beschikbare middelen zo optimaal mogelijk inzetten. Als voorbeeld verwijzen wij naar het voorstel over het corona herstelplan.

4 Programma's

Programma 1 Bestuur en Ondersteuning

Wat wilden we bereiken?

De gemeentelijke inzet op bestuur en ondersteuning moet eraan bijdragen dat:

- Het gemeentebestuur zo goed mogelijk is toegerust op haar taken.
- Inwoners actief betrokken zijn bij voorbereiding en uitvoering van beleid.
- Initiatieven vanuit de samenleving ondersteund worden.
- Slimme coalities, met inwoners, bedrijven en mede-overheden worden gemaakt om doelen te realiseren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Voor bestuur:

- We werken aan het Ontwikkelperspectief Waadhoeke 2018-2028 in programma's met concrete projecten en doelen. We betrekken de programma's en projecten bij onze samenwerking met mede-overheden en andere stakeholders.

Geen afwijkingen.

Voor het Ontwikkelperspectief:

- Concrete projecten die in 2021 van start gaan zijn de aanpak verpaupering, waaronder de Bildtdijken 2, het ontwikkelen van DOM's, het maken van een landschapsanalyse en het uitwerken van de SWOT analyse.

Geen afwijkingen. Naast genoemde inspanningen is gestart met een lobby voor een nieuwe samenwerking met Rijk en regio (Regio Deals) en de lobby voor middelen voor de transitie van de bestaande woningvoorraad. Ook heeft Waadhoeke zich aangesloten bij Greidhoeke+. Dit is een interbestuurlijke samenwerking met als belangrijkste aandachtsgebied het natuurinclusieve platteland.

Met 5 initiatieven, afkomstig uit de dorpen zelf, willen we een DOM starten. Een DOM is een ontwikkelmotor voor fysieke en sociale leefbaarheidsinitiatieven in dorpen. De werkwijze past naadloos bij de principes van nabij besturen.

De uitwerking van de SWOT economie heeft inmiddels een actieprogramma Economie opgeleverd en een eerste uitvoeringsplan economie voor 2 jaar.

- We monitoren het gebruik van de subsidieregeling dorpen- en wijken en evalueren de resultaten. Zo nodig passen we de regeling aan.

Geen afwijkingen.

- We stimuleren dat dorpen en wijken hun eigen toekomstvisie maken.

Geen afwijkingen.

- We verfijnen het (sturings-)instrumentarium voor nabij besturen. We investeren in kennis en kunde van medewerkers over nabij besturen.

Geen afwijkingen.

- We zijn actief op zoek naar cofinanciering van projecten, zowel bij nationale als Europese fondsen als in publiek/private samenwerking.

Geen afwijkingen.

Voor dienstverlening:

- In 2021 wordt gestart met verdere verbetering van de dienstverlening. Dit wordt gedaan door o.a. het investeren in digitale processen en ontwikkelen van nieuwe vormen van dienstverlening.

Geen afwijkingen.

- We focussen in onze personele opleidings- en ontwikkelplannen op nabij besturen, onze visie op dienstverlening en het Ontwikkelperspectief Waadhoeke.

Geen afwijkingen.

- We implementeren een zaakstelsel dat gekoppeld wordt aan een klantcontactstelsel.

Geen afwijkingen.

- We bouwen onze online dienstverlening via de website verder uit en werken aan een digitaliseringsagenda.

Geen afwijkingen.

- We meten de klanttevredenheid van bezoekers aan website en gemeentehuis. We vergelijken de resultaten met collega-gemeenten via benchmarking.

Geen afwijkingen.

Corona risico's

Gebeurtenis	Toelichting

Wat zijn de financiële afwijkingen?

Voorstel begrotingswijziging					
Nr.	C	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten
1		Leges Burgerzaken	I	65.000	-86.000
2	C	Extra externe communicatiekosten door Corona	I	-18.612	

Leges burgerzaken

De inkomsten van de leges van burgerzaken blijven, ondanks een piek in de zomer door de aanvragen van reisdocumenten, nog steeds achter. Door COVID hebben de inwoners het bezoek aan het gemeentekantoor uitgesteld. Hierdoor blijven de uitgaven ook achter.

Extra externe communicatiekosten door Corona

Door corona zijn er meer kosten gemaakt voor (alternatieve) interne - en externe communicatie, omdat het door corona niet mogelijk was om elkaar face-to-face te kunnen ontmoeten. Dit omvat onder andere:

- Organiseren van Webinars;
- Extra advertentiekosten.

Voortgang incidentele budgetten

Ontwikkellijnen

Het overgrote deel van het budget ontwikkelijnen is inmiddels bestemd voor het aanjagen van projecten voor het ontwikkelperspectief. De uitgaven volgen in 2021 en 2022. Belangrijke daarvan zijn:

- Het uitvoeringsplan Economie 2021-2023
- De kosten voor de inzet van ontwikkellijntrekkers
- Kosten kwartiermaker landbouw
- Meerjarige vitaliteitsscans van het Fries Sociaal Planbureau naar de brede welvaart in Waadhoeke
- Bijdrage Sense of Place

Bestedingen zijn o.a.:

- Opstellen Sociaaleconomisch Actieprogramma economie
- Bijdragen aan de uitvoering van de nota's cultuur en de nota toerisme
- Deelname Greidhoeke plus
- De kosten voor de inzet van ontwikkellijntrekkers
- Bijdrage erfgoeddeals.

Bedragen x € 1	Begroting	Besteding	Restant
Ontwikkellijnen	371.000	73.555	297.445

Programma 2 Veiligheid

Wat wilden we bereiken?

De gemeentelijke inzet voor veiligheid leidt ertoe dat:

- Iedereen zich zoveel als mogelijk veilig voelt in eigen leefomgeving.
- Slachtoffers en/of schade ten gevolge van branden, ongevallen en andere calamiteiten zoveel mogelijk voorkomen worden.
- De doelen en beoogde resultaten van het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 Waadhoeke worden bereikt. Dat betekent dat criminaliteit en overlast in al haar vormen zoveel als mogelijk met integrale aanpak wordt voorkomen dan wel bestreden.
- De gemeente in afstemming met de veiligheidspartners vergunningen verleent ter bevordering van een veilig verloop van evenementen.
- De medewerkers die een rol hebben in het gemeentelijke crisisorganisatie goed geschoold en getraind zijn.
- De jaarwisseling gecontroleerd verloopt.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- We gebruiken structurele overlegstructuren met ketenpartners voor overdracht van kennis en informatie en integrale samenwerking.

Geen afwijkingen.

- We adviseren intern en extern over diverse veiligheidsvraagstukken.

In de eerste acht maanden van 2021 zijn veel vraagstukken binnengekomen met betrekking tot corona en de uitvoering van activiteiten. Organisaties die onderzoeken wanneer zij iets kunnen organiseren binnen de regels en vragen / zorgen van inwoners over activiteiten die volgens hen niet passend waren binnen de regels. Hierin speelde in sommige gevallen veiligheid een rol, de meeste casuïstiek is afgehandeld door de vergunningverleners bijzondere wetten. Jeugdoverlast is, mede door de corona maatregelen toegenomen. Hierop is veel inzet geweest vanuit OOV en toezicht.

- We geven uitvoering aan het integraal veiligheidsplan (IVP) Waadhoeke.

In voorjaar 2021 is een werkplan 2021 opgesteld voor werkzaamheden OOV. Hieruit bleek dat de opgave aan taken te groot was voor de huidige formatie. Daarop zijn tijdelijke middelen beschikbaar gesteld voor formatie.

- We dragen bij aan een goed geschoolde crisisorganisatie met behulp van-onder andere:-
 - een 24/ 7 beschikbare en bereikbare Officier van Dienst Bevolkingszorg (OvD-Bz);
 - een bijgewerkt alarmeringssysteem (OOV-Alert);
 - organiseren van opleidingen en oefeningen voor de medewerkers van de crisisorganisatie.

Doordat de opgave aan taken te groot was voor de huidige formatie is het organiseren van opleidingen en oefeningen voor de medewerkers van de crisisorganisatie in de eerste vier maanden van 2021 niet uitgevoerd. Per 1 augustus is een nieuwe medewerker adviseur OOV gestart die focus heeft op rampenbestrijding. Het opleiden en oefenen wordt weer opgepakt in laatste vier maanden van 2021.

Corona risico's

Gebeurtenis	Toelichting

Wat zijn de financiële afwijkingen?

Voorstel begrotingswijziging					
Nr.	C	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten
3	C	Toezicht en inkomsten evenementen	I	55.000	-15.000

Toezicht en inkomsten evenementen

Er zijn met betrekking tot evenementen minder uitgaven gedaan op gebied van bekostiging voorzieningen door afgelaste evenementen.

De uitgaven voor toezicht horeca en evenementen is lager dan verwacht. Er zijn geen reguliere controles uitgevoerd door langdurige sluiting van de horeca. Ook het toezicht bij evenementen was lager. Het horecatoezicht is op beperkte schaal gebruikt voor toezicht op de corona maatregelen.

De inkomsten vanuit de leges voor evenementen zijn hierdoor ook lager dan verwacht omdat een groot deel van de evenementen in 2021 geen doorgang vond en er minder vergunningen werden verleend. Overigens was het onderhanden werk niet minder, er is door evenementenorganisaties langdurig overleg geweest over de toepasbaarheid van regels en de (on) mogelijkheden om evenementen gestalte te geven.

Voortgang incidentele budgetten

N.v.t.

Programma 3 Verkeer, Vervoer en Waterstaat

Wat wilden we bereiken?

De gemeentelijke inzet bij verkeer, vervoer en waterstaat moet er toe leiden dat:

- Er een goede bereikbaarheid is;
- Verkeersveiligheid verbeterd wordt.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- Op basis van de in 2020 vastgestelde startnotitie 'Sturen in verkeer' stellen we een actuele, eenduidige en samenhangende Mobiliteitsvisie op als programma van de omgevingsvisie Waadhoeke.

Geen afwijkingen.

- We voorzien deze Mobiliteitsvisie van een uitvoeringsprogramma waarin zowel projecten vanuit de gemeente (onder andere de reeds in gang gezette aanpak voor het inrichten van verkeersonveiligheid in 30 km/uur gebieden: Duurzaam Veilig) maar ook die vanuit de samenleving een plek krijgen. De risicoanalyse en beleidswensen zijn eveneens uitgangspunten voor het treffen van maatregelen.

Geen afwijkingen.

- De maatregelen en vervolgacties voortvloeiend uit de in 2019 vastgestelde Parkeervisie Franeker worden uitgevoerd. Daarbij is de (tijdelijke) uitbreiding van parkeren rond het centrum verkend. Op het terrein ten westen van de Poiesz (zuidkant Franeker) realiseren we circa 85 parkeerplaatsen. Met deze capaciteitsuitbreiding maken we ontwikkelingen in het centrum mogelijk en kan het een functie vervullen tijdens herinrichting van het stationsgebied.

De voorbereiding voor de realisatie van extra parkeerplaatsen is gestart. Realisatie zal doorlopen tot in 2022.

- Via het binnenstadmanagement werken we aan een aantrekkelijke binnenstad van Franeker voor bewoners, winkeliers, winkelend publiek en recreanten. We komen met uitgewerkte plannen voor bebording, bewegwijzering, straatmeubilair, openbare verlichting en afvalvoorzieningen. Realisatie c.q. afronding van deze plannen vindt in 2021 plaats.

De uitvoering van de plannen voor openbare verlichting zal doorlopen tot in 2022.

- We richten in 2021/2022 de Stationsomgeving Franeker opnieuw in, waarbij trein en bus een prominente(re) plaats krijgen en er een uitnodigende entree voor Franeker ontstaat.

Via memo's wordt de raad periodiek geïnformeerd over de voortgang.

- Er vindt onderzoek plaats naar de mogelijkheden om de fietsroute Leeuwarden - Franeker - Harlingen in te richten als volwaardige fietssnelweg (doorfietsroute). Een project dat in samenwerking met de buurgemeenten en de provincie Fryslân wordt uitgevoerd.

Het beoogde tracé en op te lossen knelpunten zijn in beeld gebracht. De financiering is tot dusver onzeker. Het onderwerp is ook opgenomen in de ontwerp-Mobiliteitsvisie.

- We voeren het plan Permanente Verkeerseducatie uit gericht op zowel jongere als oudere verkeersdeelnemers, met specifiek aandacht voor het (groot) landbouwverkeer.

Los van beperkingen als gevolg van corona wordt hier zo goed mogelijk aandacht aan besteed.

- We voeren overleg met alle betrokkenen over het in stand houden en zo mogelijk versterken van het OV-netwerk binnen onze gemeente, waarbij vooral wordt ingezet op: behoud en versterking van treinverbinding Harlingen – Leeuwarden, inclusief de huidige stations en behoud en waar mogelijk verbreding van het openbaar busvervoer (o.a. de verbinding St.-Annaparochie - Franeker). In dat kader volgen we de ontwikkelingen rond de provinciale aanbesteding nauwgezet.

Het gemeentelijk standpunt wordt consequent in beeld gebracht bij de provincie.

- We ondersteunen initiatieven voor alternatief vervoer, zoals de bus Hin' & Wer, AutoMaatje en mogelijke combinaties van WMO-, leerlingen- en openbaar vervoer.

Geen afwijkingen.

- We werken actief mee aan de bochtverbreding van het Van Harinxmakanaal. Daarbij geeft de provincie als eigenaar en beheerder van het kanaal uitvoering aan het project bochtverruiming, met als doel het verbeteren van de vaarveiligheid. Hierbij wordt tevens een herinrichting van de Zuiderkade en een deel Harlingerweg betrokken.

De gemeente volgt de ontwikkeling nauwgezet en overlegt periodiek met de provincie. Het is de provincie die verantwoordelijk is voor de snelheid van het proces.

- Het beheerplan openbare verlichting is vastgesteld door de raad. Afhankelijk van de planning beginnen we eind 2020 of begin 2021 met de uitvoering van het beheerplan. De nieuwe verlichting wordt energiezuinig en zo geplaatst dat het weinig tot geen lichthinder zal veroorzaken.

Geen afwijkingen.

- In het kader van het programma beveiliging onbewaakte spoorwegovergangen worden twee recreatieve fietsovergangen op de lijn Leeuwarden – Harlingen opgeheven, een maatregel in samenwerking met ProRail en provincie Fryslân, die in 2021 wordt afgerond.

In Deinum is het niet gelukt om de benodigde percelen te verwerven. Momenteel wordt bekeken hoe deze situatie kan worden opgelost.

- De parkeervoorzieningen in de Bangabuurt in Franeker worden geoptimaliseerd. Er wordt in 2021 een parkeerverbodszone ingesteld en een aantal parkeerplekken toegevoegd.

Geen afwijkingen.

Corona risico's

Gebeurtenis	Toelichting
Uitvoering werkzaamheden	In de uitvoering geeft het wereldwijde tekort aan bepaalde grondstoffen en de leveringen een verhoogd risico op vertraging en meerkosten

Wat zijn de financiële afwijkingen?

Voorstel begrotingswijziging					
Nr.	C	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten

Algemeen kan gesteld worden dat we op koers zitten qua uitvoering voor de diverse beheerplannen. Risico is, dat in het afgelopen jaar gebleken is dat de leverantie van materialen langer duren en de kosten hiervan oplopen. Daarnaast is er op de markt een probleem met het verkrijgen van personeel, zowel eigen personeel als inhuur en bij aannemers. Deze ontwikkeling wordt nauwlettend gevolgd en dit zal indien dit ongewenste vertragingen of budgetverhogingen geeft gerapporteerd worden.

Voor de beheerplannen civiele kunstwerken en openbare verlichting wordt in de tweede helft van 2021 de uitvoering opgestart, de uitgaven hiervan lopen achter op de planning. Echter de verwachting is dat dit gedurende de looptijd van de beheerplannen zal kunnen worden ingelopen, met bovengenoemd risico in het achterhoofd.

De beheerplannen wegen, groen, riolering liggen op schema. Qua financiën geeft deze Berap een wat vertekend beeld, omdat veel kosten in de tweede helft van het jaar worden gemaakt, gedeclareerd en betaald.

Voortgang incidentele budgetten

Opwaardering doorgaande weg Dongjum

Het project is opgeleverd maar eind 2021 en begin 2022 zullen er nog enkele werkzaamheden worden uitgevoerd. De provincie Fryslân is opdrachtgever en zal eind 2021 afgesproken financiële bijdrage van € 150.000 bij ons in rekening brengen.

Bedragen x € 1	Begroting	Besteding	Restant
Opwaardering doorgaande weg Dongjum	150.000	-	150.000

Niet actief beveiligde overwegen

Medio 2021 zijn alternatieven in beeld gebracht voor deze zogenaamde NABO's. Eind 2021 kan hierover besluitvorming plaatsvinden.

Bedragen x € 1	Begroting	Besteding	Restant
Niet actief beveiligde overwegen	375.000	59.727	315.273

Baggeren Tsjummearumerfeart

De uitvoering wordt opgepakt na vaststelling van het beheerplan Baggeren.

Bedragen x € 1	Begroting	Besteding	Restant
Baggeren Tsjummearumerfeart	171.000	-	171.000

Baggerwerkzaamheden in verband met diepteschouw

De uitvoering wordt opgepakt na vaststelling van het beheerplan Baggeren.

Bedragen x € 1	Begroting	Besteding	Restant
Baggerwerkzaamheden ivm. diepteschouw	110.000	-	110.000

Programma 4 Economie

Wat wilden we bereiken?

De gemeentelijke inzet met betrekking tot economie moet eraan bijdragen dat:

- Er een goed ondernemersklimaat is om werkgelegenheid en bedrijvigheid in alle sectoren te behouden c.q. te versterken.
- Er een ondernemersklimaat wordt ervaren waarin ruimte is voor ideeën en innovatie.
- We zetten in op waardevol toerisme. Dat blijkt ook uit onze ambitie: in 2024 zijn de recreatief-toeristische bestedingen met 30% toegenomen.
- Het toerisme wordt bevorderd.
- De winkelgebieden in met name Franeker en St.-Annaparochie versterkt worden.
- De leefbaarheid in stad en dorpen op peil blijft.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- We gaan verder met de uitwerking van de ontwikkelijnen 'Waadhoeke – In positie en krachtig in de regio' en 'Beleven – Genieten tussen wad en stad'. Hiervoor gebruiken we de verzamelde data van de (sociaal) economische SWOT-analyse en maken een sociaaleconomische actieplan (zie ook onder Ontwikkelperspectief).

Geen afwijkingen.

- We gaan aan de slag met onze zichtbaarheid waarbij relatiebeheer met ondernemers een belangrijk speerpunt is. We willen weten wat er speelt bij de bedrijven zodat we tijdig kunnen inspringen en ze kunnen betrekken bij ontwikkelingen. We zetten in op goede communicatie en bereikbaarheid van de gemeente. We werken de daarvoor in te zetten instrumenten uit, zoals:
 - Bedrijfsbezoeken;
 - Structurele overleggen met belangen behartigende ondernemers;
 - Organiseren van netwerkbijeenkomsten;
 - Inrichten van een (digitaal) ondernemersloket, inclusief klantenbeheerssysteem;
 - Inzetten van social media.

Los van de beperkingen als gevolg van corona is continu aandacht voor de contacten met onze ondernemers.

- We stimuleren vestiging van nieuwe bedrijven op bedrijventerreinen en waar nodig herstructurering van bedrijventerreinen. Uitbreiding van bedrijventerreinen bekijken we in overleg met provincie en regio.

Geen afwijkingen.

- We stimuleren duurzame ontwikkeling van bedrijven.

Geen afwijkingen.

- We hanteren als gemeente een aanbestedingsbeleid met voldoende aandacht voor lokale ondernemers en social return of investment.

Wat betreft de lokale economie geen afwijkingen. SROI zou conform de “Friese eis” ingekocht moeten worden. Dit houdt in dat dienstopdrachten boven de € 100.000 en Werkopdrachten boven

de € 250.000 ingekocht dienen te worden met 2% SROI. De praktijk wijst uit dat dit vaak niet wordt toegepast. Door middel van evaluatie zullen stappen worden bedacht om SROI meer onder de aandacht te krijgen binnen de gemeente.

- We geven uitvoering aan de drie actielijnen (tevens hoofdogaven) uit de nota toerisme:
 - Zichtbaarheid (vindbaarheid van aanbod en bestemmingen) en samenwerking (lokaal en regionaal op basis van thema's en UNESCO).
 - Franeker versterken als recreatief-toeristische bestemming/trekker.
 - Het landschap versterken als recreatief-toeristische bestemming/trekker.

Geen afwijkingen.

- We nemen deel aan de provinciale retail-agenda.

Geen afwijkingen.

- We versterken de winkelfunctie in Franeker (via binnenstadmanagement) en in St.-Annaparochie (met ondernemers).

Geen afwijkingen.

- We subsidiëren via de lokale ondernemersvereniging projecten en activiteiten om St.-Annaparochie op de kaart te zetten en vitaal te houden.
- Subsidie vitaliteit St.-Annaparochie: OFSA heeft als doel St. Anneparochie op de kaart te zetten en het dorp vitaal te houden. In 2021 worden projecten en activiteiten ontwikkeld door de OFSA die bijdragen aan dit doel.

In zowel Franeker als St.-Annaparochie zijn door de beperkingen als gevolg van corona nauwelijks activiteiten georganiseerd. In overleg met partijen zal worden bekeken welke activiteiten dit jaar nog worden georganiseerd en in welke mate reclamebelasting wordt geïnd.

- We continueren samen met de ondernemers het binnenstadsmanagement.

Geen afwijkingen.

- We verstevigen de arbeidsmarkt door onder meer:
 - Voortzetting van het programma 'leren en werken in je regio. Dit programma bevordert afstemming tussen onderwijs, ondernemers en overheid over opleidingen en kwalificaties in relatie tot arbeidsmarktbehoefte, met name voor de sectoren techniek en zorg;
 - Stimuleren en faciliteren van maatschappelijk verantwoord ondernemen, gericht op samenwerking voor doelbereiking in het sociale domein (participatie);
 - Uitvoeren van een programma gericht op startende ondernemers.

Geen afwijkingen.

Corona risico's

Gebeurtenis	Toelichting

Wat zijn de financiële afwijkingen?

Voorstel begrotingswijziging					
Nr.	C	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten
4	C	Extra externe communicatie economie	I	-4.305	
5		Project Op paad lâns it Waad	I	- 1.001.700	751.700

Extra externe communicatie economie

Er heeft extra communicatie plaatsgevonden omtrent de 1,5 meter economie in de krant. De extra kosten hiervoor bedragen € 4.305.

Project Op paad lâns it Waad

Op 11 juni 2020 heeft de raad het projectplan 'Op paad lâns it Waad' vastgesteld en € 250.000 vanuit de Algemene Reserve beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het projectplan.

De gemeente Waadhoeke is penvoerder van het project en heeft mede namens de projectpartners een verzoek bij het Waddenfonds en de provincie Fryslân ingediend voor subsidiëring.

In de afgelopen periode heeft zowel het Waddenfonds als de provincie Fryslân de aangevraagde subsidie van € 1.303.822 resp. € 540.506 toegekend (verdeeld in fase 1 en 2).

Het project wordt in meerdere jaren uitgevoerd. Voor het jaar 2021 worden € 751.700 aan subsidievoorschotten verwacht, reden om uitgaven voor ditzelfde volume te ramen. Gelijktijdig wordt de eerder bij programma 6 opgenomen € 250.000 (door verschuiving) hier opgenomen.

Voortgang incidentele budgettenSpoardykje Tzummarum

Op enkele punten van dit project is nog nadere communicatie nodig. Het heeft even stil gelegen als gevolg van het wegvallen van ons aanspreekpunt aldaar. De projectleider van BOR is inmiddels bezig de zaak voor te bereiden ten behoeve van de start uitvoering najaar 2021.

Bedragen x € 1	Begroting	Besteding	Restant
Spoardykje Tzummarum	100.000	-	100.000

Herinrichting Dijkstraat Oost

De uitvoerende werkzaamheden moeten nog beginnen omdat materiaal nog niet leverbaar is door corona. Zodra dit wel het geval is zullen de werkzaamheden - in overleg met de ondernemers - worden ingepland. Vanwege deze vertraging heeft de provincie de beschikking voor de bijdrage in de kosten voor dit project van € 24.999 ook later afgegeven, namelijk op 8 maart jongstleden. Het project zal op 1 maart 2022 gerealiseerd zal zijn.

Bedragen x € 1	Begroting	Besteding	Restant
Herinrichting Dijkstraat Oost	130.500	13.156	117.344

Project Op paad lâns it Waad

Zie toelichting bij vorige hoofdstuk.

Bedragen x € 1	Begroting	Besteding	Restant
Project Op paad lâns it Waad	250.000	19.613	230.387

Programma 5 Onderwijs

Wat wilden we bereiken?

De gemeentelijke inzet met betrekking tot onderwijs moet eraan bijdragen dat:

- Er toekomstbestendige onderwijshuisvesting is die aansluit bij onderwijskundige en maatschappelijke behoeften.
- Het basisonderwijs verspreid is over de gemeente, waar nodig en mogelijk door samenwerkingsscholen.
- Er goede aansluiting is tussen het onderwijs en de regionale arbeidsmarkt.
- De Leerplichtwet zo wordt uitgevoerd dat voortijdige schooluitval wordt voorkomen.
- Efficiënt/effactief vervoer van leerlingen die op scholen voor speciaal onderwijs zijn aangewezen.
- Laaggeletterdheid verminderd.
- Het onderwijs meertalig is.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- We ontwikkelen, samen met onderwijspartners, een visie op goede bereikbaarheid van onderwijs en onderwijshuisvesting.

Geen afwijkingen.

- We stellen een nieuw integraal huisvestingsplan onderwijshuisvesting (IHP) op en voeren dat uit.

Geen afwijkingen.

- Als onderdeel van het IHP werken we aan een huisvestingsscenario en planvoorbereiding voor AMS, uitgaande van nieuwbouw op de huidige locatie en met behoud van 'it Finster'.

Geen afwijkingen.

- Eveneens als onderdeel van het IHP onderzoeken we huisvestingsscenario's voor basisschool De Kabas.

Geen afwijkingen.

- Voor de Martenaskoalle in Bitgummole honoreren we de aanvraag van tijdelijke extra huisvesting in de vorm van een noodlokaal. Dit met het oog op de groei van deze school.

Geen afwijkingen.

- In samenwerking met gemeenten uit de regio maken we gebruik van een integrale sluitende aanpak van de leerplicht / aanpak schoolverzuim en agenderen het onderwerp in onze periodieke overleggen met de schoolbesturen.

Geen afwijkingen.

- We zetten de Rijksmiddelen (VVE-gelden) in voor het tegengaan van onderwijsachterstanden en het verbeteren van de aansluiting van de peuteropvang op het basisonderwijs.

Geen afwijkingen.

- We stimuleren ontwikkeling van materialen en methoden voor meertalig onderwijs.

Geen afwijkingen.

- We zorgen voor voortzetting van het programma 'leren en werken in je eigen regio' zodat er goede verbinding blijft tussen voortgezet onderwijs en de regionale arbeidsmarkt.

Geen afwijkingen.

- We bevorderen de aansluiting onderwijs en Jeugdwet via onderwijs – zorgarrangementen, zoals via de 'Einstein Class' bij AMS.

Geen afwijkingen.

- We ondersteunen het cultuureducatieprogramma voor het basisonderwijs door de benodigde coördinatie te bekostigen.

Geen afwijkingen.

Corona risico's

Gebeurtenis	Toelichting

Wat zijn de financiële afwijkingen?

Voorstel begrotingswijziging					
Nr.	C	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten

Voortgang incidentele budgetten

Niet van toepassing.

Programma 6 Sport, Cultuur en Recreatie

Wat wilden we bereiken?

De gemeentelijke inzet op het gebied van sport, cultuur en recreatie moet eraan bijdragen dat Waadhoeke:

- Een aantrekkelijke gemeente is met een goed sport- en beweegklimaat.
- Een fijnmazig netwerk heeft van bereikbare sport- en beweegvoorzieningen.
- Sportbeoefening en bewegen stimuleert omwille van gezondheid en participatie.
- Meertaligheid behoudt en stimuleert, als belangrijk onderdeel van onze identiteit.
- Een samenhangend aanbod kent van musea en voorzieningen, amateur- en professionele cultuurbeoefening.
- Specifieke aandacht heeft voor het Bildts Aigene.
- Een goed dekkend fiets- en wandelnetwerk heeft.
- Behoud van cultuurhistorische wandelpaden en boerenpaden nastreeft.
- Een voor de bewoners aanvaardbaar onderhoudsniveau van openbaar groen heeft.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- We hebben Buurtsportcoaches die zich inzetten om door middel van sport en bewegen de inwoners gezonder, prettiger en actiever in het leven staan. Zij richten op:
 - bevorderen van kwaliteit bewegingsonderwijs op basisscholen;
 - ondersteuning en versterking van sportverenigingen;
 - ontwikkelen en aanbieden van laagdrempelige beweegactiviteiten voor met name de kwetsbare doelgroepen.

Geen afwijkingen.

- We stimuleren verenigingen om aan de slag te gaan met een positieve sportcultuur en aandacht voor gezondheid.

Geen afwijkingen.

- We nemen deel aan de Provinciale aanpak gehandicaptensport en werken daarbij samen met Sport Fryslân.

Geen afwijkingen.

- We voeren het nieuwe Sport- en beweegbeleid uit, en werken de doelen op gebied van sportaccommodaties en de beweegvriendelijke inrichting van de openbare ruimte uit in een uitvoeringsnotitie.

Geen afwijkingen.

- Er wordt uitvoering gegeven aan systematisch onderhoud van de gemeentelijke speeltuinen.

Geen afwijkingen.

- Tzummarum start in 2021 met de realisatie van een plek voor spelen en bewegen. Hiervoor heeft het dorp een plan gemaakt.

Geen afwijkingen.

- Op basis van het in 2020 gerealiseerde cultuurnota & uitvoeringsplan gaan we aan de slag met het nieuwe gemeentelijk cultuurbeleid. Aan de hand van de thema's ûntdekke, meimeitsje en doarre & dwaan zetten we in op activiteiten en maatregelen die moeten leiden tot behoud en versterking van het cultuuraanbod, een vitaal cultuurveld en een gemeente waar cultuur staat voor meemaken, meedoen en beleven.

Geen afwijkingen.

- In de cultuurnota is aandacht voor:
 - het stimuleren van cultuuruitingen waarin het Bildts aigene een plaats heeft en houdt;
 - stimulering van activiteiten die bijdragen aan sociale cohesie.

Geen afwijkingen.

- We bevorderen het in stand houden van De Koornbeurs als knooppunt voor amateur- en professionele cultuurbeoefening.

Geen afwijkingen.

- We subsidiëren musea en verbinden deze met toeristische projecten.

Geen afwijkingen.

- We faciliteren financieel de herinrichting van het Museum Martena, waarmee het Museum toegankelijkheid wil verbeteren en een breder en diverser publiek wil aanspreken.

Geen afwijkingen.

- We profileren Franeker als academiestad. Het budget is nodig voor het aanbieden van aantrekkelijke programma's.

Geen afwijkingen.

- We ondersteunen dat het Koninklijk Eise Eisinga Planetarium een plek op de UNESCO Wereld Erfgoedlijst krijgt.

Geen afwijkingen.

- We voeren het taaluitvoeringsprogramma uit, met onder andere aandacht voor
 - Initiatieven gericht op gebruik van Frysk en Bildts en aandacht voor het Franekers;
 - Stimulering van meertaligheid binnen het (basis)onderwijs in de gemeente;
 - Stimulering van Frysk, Bildts en Franekers in woord, geschrift en zichtbaarheid.
 - Versterking van de coördinatiefunctie meertaligheid in samenwerking met de provincie.

Geen afwijkingen.

Corona risico's

Gebeurtenis	Toelichting
-------------	-------------

Wat zijn de financiële afwijkingen?

Voorstel begrotingswijziging					
Nr.	C	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten
6		Subsidie Optisport voor Sporthal de Trije	I	50.000	
7		Verschuiving naar programma 4	I	250.000	

Subsidie Optisport

Het budget voor de exploitatiesubsidie aan Optisport voor sporthal De Trije is nog geraamd inclusief btw, vanwege de aanpassing van het Sportbesluit per 2019. Nadere duiding van de regelgeving geeft aan dat dit deel achterwege kan blijven. Dit is een structurele besparing die is opgenomen in het Plan van aanpak sluitende begroting, zodat met ingang van 2022 een en andere structureel wordt verwerkt. De budgetvermindering is daarom nu incidenteel.

Verschuiving naar programma 4

Zie voor verschuiving van € 250.000 naar programma 4 de toelichting bij project Op Paad lâns it Waad.

Voortgang incidentele budgetten

Dit incidentele budget betreft het taakveld Cultuur en de gemeentelijke aanpak in verband met corona. Op 3 juni heeft de raad € 100.000 voor "opstarten" beschikbaar gesteld. Er wordt nog gewerkt aan de invulling van het aspect opstarten.

Bedragen x € 1	Begroting	Besteding	Restant
Cultuur "opstarten"	100.000	-	100.000

Programma 7 Sociaal Domein

Wat wilden we bereiken?

De gemeentelijke inzet in het sociaal domein moet eraan bijdragen dat inwoners van Waadhoeke zoveel mogelijk:

- Meedoen aan de samenleving en daarbij ondersteuning krijgen waar dat nodig is.
- Elkaar ondersteunen en zich actief inzetten voor hun omgeving.
- Meedoen aan de gemeenschap en zich actief ontplooiën.
- Gelijke kansen hebben op een goede gezondheid.
- Kansen op de arbeidsmarkt hebben.
- Elkaar kunnen ontmoeten in bij aard en schaal van dorpen en wijken passende ontmoetingsplekken, zoals dorpshuizen en MFA's.

Meer specifiek voor zorg voor jeugd richt wat de gemeente wil bereiken zich op:

- Een integrale aanpak van de zorg met het onderwijs.
- Het inschakelen, herstellen en versterken van het probleemoplossend vermogen van kinderen en jongeren, hun ouders en sociale omgeving.
- Het bevorderen van de opvoedcapaciteiten van de ouders en de sociale omgeving.
- Preventie en vroeg-signalering.
- Het tijdig bieden van de juiste hulp op maat.
- Veilig en gezond kunnen opgroeien.

En voor de uitvoering in het sociaal domein willen we dat:

- De budgetten zoveel mogelijk ontschot worden ingezet.
- Toegang tot zorg eenvoudig geregeld wordt.
- Mantelzorgers en vrijwilligers ondersteuning en begeleiding kunnen krijgen.
- Armoede en sociale problemen proactief worden aangepakt.
- Nieuwkomers (statushouders) goede maatschappelijke begeleiding krijgen gericht op participatie en integratie zodat ze volwaardig mee kunnen doen in de maatschappij. Tevens is het belangrijk dat zij Nederlands leren spreken op het hoogst haalbare niveau.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- We zorgen voor versterkte sturing vanuit het Gebiedsteam, gericht op de transformatieopgave. Dit houdt onder meer in:
 - Denken vanuit de klant, wat kunnen inwoners zelf.
 - Maatwerkoplossing bieden zo nodig buiten bestaande kaders (experimenteerruimte bij inzet middelen en producten).
 - Zorgen voor eenduidige informatievoorziening over toegang tot zorg voor hulpvragers en hun omgeving.
 - Benutting van basisvoorzieningen in de gemeente.
 - Monitoren van de klanttevredenheid.

Monitoren klanttevredenheid

De gemeenten Harlingen, Terschelling, Vlieland en Waadhoeke gaan een omslag maken in de wijze waarop de cliëntervaringen worden gemeten: in plaats van het "klassieke" cliëntervaringsonderzoek (kortweg: CEO) door middel van een grootschalige jaarlijkse enquête onder de cliënten willen de gemeenten de cliëntervaringen met de toegang tot de dienstverlening zoveel mogelijk direct volgend op de dienstverlening in beeld hebben. Naast het jaarlijks verplichte onderzoek voor de Wmo en Jeugd wet willen de gemeenten ook de cliëntervaringen met de Participatie wet in beeld krijgen. Op

deze wijze krijgen we een beter overzicht over het integrale sociale domein. Aan de hand van continue meting kan er tussentijds worden bijgestuurd op de resultaten en kunnen de gemeenten het CEO benutten voor een verdere doorontwikkeling van de toegang, het proces van de dienstverlening, de geleverde (zorg)producten en het aansturen en beoordelen van de (zorg)aanbieders.

Aanmeldlijst Gebiedsteams

Aan het einde van deze Berap II periode zien we dat er gemiddeld 140 zaken op de meldlijst staan. Dat is meer dan gemiddeld (plm. 120). Er komen ongeveer 51 nieuwe zaken per week bij. Dat wijkt niet af van het gemiddelde. Het streven is meldingen binnen 4 weken op te pakken. Dit lukt nog steeds in het merendeel van de gevallen. Einde periode Berap II staan er 26 meldingen op de meldlijst die er langer dan 4 weken op staan. Hierbij moet worden aangetekend dat dringende zaken met spoed worden opgepakt. De stijging van het aantal zaken op de meldlijst heeft te maken met het feit dat het aantal jeugdzaken iets stijgt en deze zaken zijn arbeidsintensiever en met minder inzet van productieve uren (ziekte en ontwikkeling). Dit is inmiddels grotendeels opgelost door inzet van tijdelijke extra uren.

Innovatiebudget

Het innovatiebudget (€ 100.000) is ingezet ter dekking van de kosten van de pilot praktijkondersteuning huisartsen, die naar verwachting afgerond € 40.000 zullen bedragen. (Zie ook Financiële afwijkingen.) De voorgaande twee jaren werd het innovatiebudget (deels) ingezet voor de pilot Buitenhuisaanpak. Deze pilot is inmiddels structureel ingebed in de organisatie.

- We voeren pilots uit (en evalueren deze) die bijdragen aan de transformatie, waaronder:
 - Het project 'Buitenshuis' (KOPP/KVO) voor kinderen van ouders met psychische problemen of verslaving.
 - De pilot Z-route die voor sorteert op de Veranderopgave Inburgering, met als doel inburgeraars met een zeer lage leerbaarheid en onderwijsachterstand, een passend aanbod te bieden.
 - Thema's uit de sociale inclusie agenda.

Geen afwijkingen.

- We werken samen met alle Friese gemeenten aan een regioplan voor de decentralisatie van Beschermd wonen (BW) en dragen vanaf 2022 zorg voor nieuwe instroom in BW.

Geen afwijkingen.

- We onderzoeken ondersteuningsbehoefte bij mantelzorgers en vrijwilligers en dragen zorg voor passende ondersteuning.

In de nieuwe vastgestelde beleidsnotitie Mantelzorg staan drie speerpunten beschreven waar de komende jaren aan zal worden gewerkt op het gebied van mantelzorgondersteuning. In augustus is uw Raad in kennis gesteld van het bijbehorende uitvoeringsplan.

- We werken, samen met externe organisaties, aan een dementievriendelijke samenleving in Waadhoeke.

Geen afwijkingen.

- We werken aan implementatie van de publieke organisatie die taken rond participatie gaat uitvoeren.

De uitwerking van de businesscase is onderhanden.

- We zorgen dat we de taakstelling in het kader van de huisvesting van statushouders halen.

Geen afwijkingen.

- De maatschappelijke begeleiding van nieuwkomers gaat tot de nieuwe wet van kracht is door op basis van het project 'Bliuwe en Meitelle yn Waadhoeke'.

Geen afwijkingen.

- We bereiden ons verder voor op de lokale implementatie van nieuwe Wet inburgering.

We bereiden ons voor op zowel (sub) regionaal als lokaal niveau om gereed te zijn voor de implementatiedatum van 1 januari 2022.

- We stellen een anti-discriminatieprogramma op vanuit de ambitie om Regenbooggemeente te worden.

Geen afwijkingen.

- We zetten het project Automaatje, een aanvullende vervoersvoorziening met vrijwilligers, structureel voort.

Geen afwijkingen.

- Met ingang van 2021 gaan we leges heffen voor de registratie van kinderopvangvoorzieningen.

Geen afwijkingen.

- We maken financieel de realisatie van het MFA in Berltsum mogelijk. We publiceren het voorontwerp en passen het bestemmingsplan aan.

Geen afwijkingen.

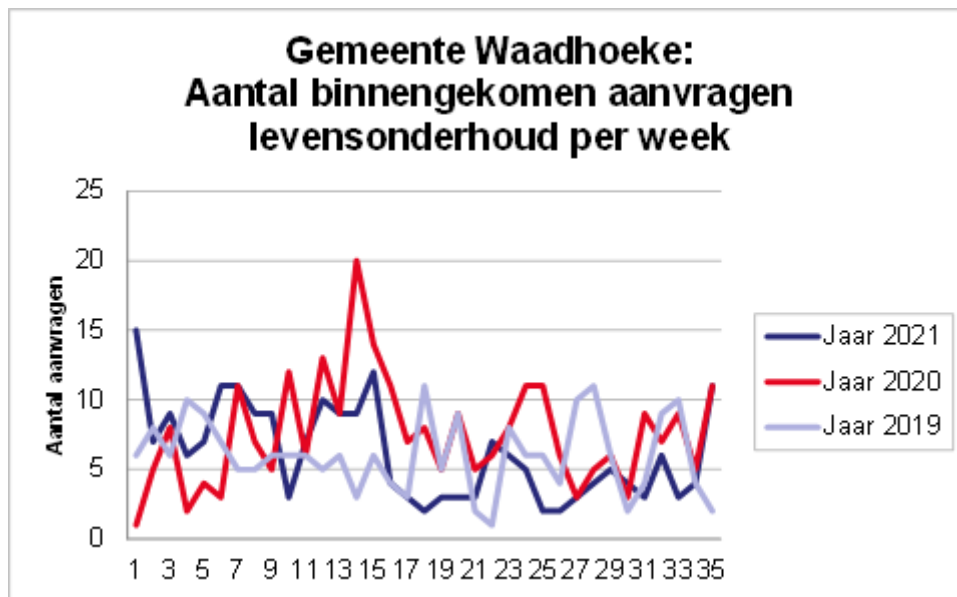
- We ondersteunen Tzummarum financieel voor het realiseren van een ontmoetingsruimte in het dorp. Een door het dorp opgesteld plan gemaakt wordt in 2021 verder uitgewerkt.

Geen afwijkingen.

Effecten/maatregelen COVID19 op Participatiewet

Participatiewet (bijstand)

Het aantal aanvragen voor Levensonderhoud (bijstand) vertoont een daling. In de eerste weken van 2021 zien we nog een hoger aantal aanvragen levensonderhoud dan in voorgaand jaar. Echter vanaf week 15 daalt het aantal aanvragen per week. Vanaf week 18 laat het aantal aanvragen in grote lijnen een vergelijkbaar patroon zien met 2020.

Tot en met week 35 van 2021 zijn 217 aanvragen levensonderhoud afgehandeld, waarvan 160 zijn toegewezen. Het BIA% (Buiten behandeling stelling, Intrekking, Afwijzing) komt hiermee op 33,1% (2020-18: 97 toegewezen, BIA% 29,7%).

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) is een van de regelingen van het kabinet om zelfstandige ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. Het voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud als het inkomen door de coronacrisis tot onder het sociaal minimum daalt. En in een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen als gevolg van de coronacrisis op te vangen. Inmiddels is de vijfde TOZO regeling open.

Er is 1 aanvraag levensonderhoud TOZO-5 ingediend. Er zijn 48 verlengingen uit vorige TOZO-regelingen, waarvan 55% verlenging TOZO-4. Er zijn 2 kredietaanvragen TOZO-5 binnen Waadhoeke.

Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten

Er zijn 86 aanvragen voor de TONK-regeling ingediend in de eerste acht maanden van 2021. Hiervan zijn 50 toegekend. De extra lasten hiervan worden geschat op € 115.000 (inclusief uitvoeringslasten).

Corona risico's

Gebeurtenis	Toelichting

Wat zijn de financiële afwijkingen?

Voorstel begrotingswijziging					
Nr.	C	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten
8		Budget kinderopvang Buitenhuisaankpak	I	-50.000	
9		Budget Beschermd wonen	I	110.000	
10	C	Prikritten Automaatje	I	-445	
11		Tijdelijke Overbruggingsmaatregelen (TOZO)	i	-441.347	441.347
12		Dienst SoZaWe: Programmalasten Inkomen	I	750.465	
13		Dienst SoZaWe: Programmalasten Armoedebestrijding	I	-217.519	
14		Programmalasten WMO	I	-221.000	
15		Programmalasten Jeugd	I	-143.900	
16	C	Lasten TONK	I	-115.000	
17	C	Compensatie lasten TONK vanuit de Bestemmingsreserve Corona	I		115.000
18		BUIG	I		-157.727
19		Toevoeging Reserve Sociaal Domein	I	-10.319	

Budget Buitenhuisaankpak

Deze aanpak betreft het voorliggend veld. Om te voorkomen dat kinderen op een latere leeftijd in de jeugdhulp terecht komen is deze aanpak opgezet. Er is een structureel budget van € 150.000 voor beschikbaar gesteld. De kosten vallen hoger uit dan geraamd, omdat vanwege hogere aantallen kinderen die van deze voorziening gebruik maken. De prognose geeft aan dat er afgerond € 100.000 bij geraamd moet worden. Er is nog ruimte binnen het innovatiebudget om de helft van deze kosten af te dekken, zodat nog een aanvullend bedrag van € 50.000 wordt gevraagd.

Beschermd Wonen

Bij de bezuinigingsvoorstellen voor 2022 is al aangegeven, dat deze raming niet meer nodig is. Hiermee is de structurele vrijval met ingang van 2022 afgedekt. Het bedrag valt in 2021 incidenteel vrij.

Prikritten Automaatje

De kosten van deze service zijn uitgekomen op € 445. Deze lasten worden afgedekt door een bijdrage uit de coronareserve.

TOZO

De bevoorschotting van het rijk is hoger dan aanvankelijk geraamd. De ontvangst en doorbetaling van het laatste voorschot moet nog in de begroting verwerkt worden.

Dienst SoZaWe: programma Inkomen

Uit de prognose van de tweede burap van de Dienst blijken lagere lasten voor de inkomensregelingen vanwege een lagere instroom dan begroot. We verwerken de prognoses uit de burap II van de Dienst in onze begroting.

BUIG

Deze rijksmiddelen zijn ter dekking van de lasten van de inkomensregelingen. Daarbij merken wij voor de duidelijkheid op, dat er geen directe koppeling is met de uitgaven vanwege de gehanteerde berekeningssystematiek. De definitieve beschikking Gebundelde Uitkering komt uit op € 15.833.485. Ten opzichte van de begroting betekent dit een nadeel van € 157.727.

Dienst SoZaWe: programmalasten Armoedebestrijding

De lasten voor de diverse regelingen vallen hoger uit dan geraamd volgens burap II van de Dienst. Dit komt onder andere door een stijging van het aantal aanvragen bijzondere bijstand vergunninghouders dit jaar. Deze aanvragen hangen samen met de huisvesting van vergunninghouders. Daarnaast levert een andere financieel-technische verwerking van de ontvangsten debiteuren bijzondere bijstand een nadeel op ten opzichte van de begroting.

Programmalasten WMO

De burap II van de Dienst geeft een prognose van hogere lasten WMO. Er zijn meer voorzieningen verstrekt dan begroot. Met name de hogere lasten Woonvoorzieningen van € 175.000 springen in het oog.

Programmalasten Jeugd

De lasten voor de Jeugdzorg vallen afgerond € 144.000 hoger uit dan op dit moment geraamd. De ramingen zijn op dit moment dus redelijk nauwkeurig. Bij Berap I hebben we al een forse bijstelling gedaan, die voortvloeide uit een taakstelling die niet haalbaar is gebleken. Het blijft een continu aandachtspunt om deze kosten te stabiliseren en omlaag te brengen.

De hogere prognose is tot stand gekomen op basis van het verloop van de betalingen, verwachte instroom en verwachte herindicaties. In het oog springen de lasten Pleegzorg: een verhoging met € 96.000, en de lasten Verblijf: een verhoging met € 45.000.

TONK

De prognose geeft een benodigd budget aan van € 115.000 voor 2021. Het rijk heeft hiervoor compensatie beschikbaar gesteld via het gemeentefonds, hetgeen is toegevoegd aan de coronareserve. Deze reserve wordt nu als dekking ingezet.

Voortgang incidentele budgetten

Bij begrotingswijziging 8.05 is dit bedrag beschikbaar gesteld aan de Skûle voor Opbouwwerk en Jeugdwerk in het kader van corona. De uitbetaling van de subsidie moet nog plaatsvinden.

Bedragen x € 1	Begroting	Besteding	Restant
Opbouwwerk en Jeugd	100.000	-	100.000

Programma 8 Volksgezondheid en Milieu

Wat wilden we bereiken?

De gemeentelijke inzet voor milieu en volksgezondheid moet ertoe leiden dat:

- Er een schone en gezonde leefomgeving is waarin mensen graag willen verkeren.
- Waadhoeke een voorbeeldrol heeft voor duurzaam handelen, met de focus op een energie-neutrale gemeente in 2040.
- In 2020 minimaal 75% van het huishoudelijke restafval gescheiden wordt ingezameld voor nuttige toepassing.
- Inwoners gelijke kansen hebben op een goede gezondheid.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- We nemen actief deel aan de totstandkoming van de RES, waarmee we op regionaal niveau invulling gaan geven aan de landelijke doelstelling van het Klimaatakkoord. Voor 1 juli 2021 moet de RES-Fryslân de RES 1.0 opleveren en moeten alle deelnemende overheden het hebben vastgesteld. Een definitief bod voor duurzame opwek in 2030 en een doorkijk naar fossiel vrij in 2050.

RES 1.0 is inmiddels door alle raden en gedeputeerde staten in Fryslân vastgesteld en ingediend.

- We stimuleren duurzame energieopwekking door de aanleg van zonnepanelen op bedrijventerreinen en andere bebouwing te bevorderen. We gaan, samen met provincie en in RES-verband, onderzoeken welke mogelijkheden we hebben voor grootschalige opwek door middel van zon en wind.

Door de krapte op het net van Liander is de aanleg van zonnepanelen op daken op dit moment een uitdaging.

- We zetten in op besparing van energie binnen de gebouwde omgeving, bij bedrijven, in de landbouw en vervoer. Dat gaan we doen door concrete acties op te zetten om bewoners te stimuleren isolerende maatregelen te treffen, zoals collectieve inkoopacties. Ook gaan we het duurzaam bouwloket (www.duurzaambouwloket.nl) verbeteren, verbreden, herkenbaarder en zichtbaarder maken, zodat inwoners op een gemakkelijke en duidelijk manier onafhankelijke informatie kunnen krijgen over de (financiering van) energie- en warmtetransitie.

Geen afwijkingen.

- Samen met provincie en gemeente Harlingen zetten we een Energiecoach in, met als doel energiebesparing, bewustwording en vroegsignalering bij minima.

Geen afwijkingen.

- We gaan naar een structurele vorm van informatievoorziening toe over het onderwerp duurzaamheid (inclusief biodiversiteit en afval) via onze eigen communicatiekanalen.

We onderzoeken op welke manier de informatievoorziening over het thema duurzaamheid het best kan worden georganiseerd (via eigen kanalen of op andere wijze).

- We maken een Transitie Visie Warmte, waarin we samen met stakeholders zoals woningbouwcoöperaties en huurdersverenigingen, een doorkijk geven tot 2050 wanneer welke wijk of welk dorp een alternatieve, duurzame warmtebron krijgt.

Geen afwijkingen.

- We werken eraan het unieke donkere gebied zoveel mogelijk te behouden, door lichtuitstraling in met name het buitengebied kritisch te beoordelen. De verlichting die nodig is voor de veiligheid zal bestaan uit energiezuinige ledverlichting die geen lichthinder veroorzaakt.

Daarvoor stellen we lichthinderbeleid op dat in 2021 aan de raad zal worden aangeboden.

- We zorgen dat er mogelijkheden komen voor het plaatsen van laadpalen voor elektrisch rijden en andere voorzieningen die duurzaam rijden bevorderen.

Geen afwijkingen.

- Binnen de eigen organisatie wil Waadhoeke het goede voorbeeld geven door structureel en doelgericht in te zetten op biodiversiteit. Zo wordt er zo veel mogelijk en steeds meer ecologisch groenbeheer toegepast. Er zal daarbij actief gecommuniceerd worden over het gemeentelijk beleid en handelen.

Geen afwijkingen.

- Initiatieven vanuit de samenleving op het gebied van biodiversiteit worden gestimuleerd. Dit gebeurt onder meer in het beschikbaar stellen van budget uit het wijken en dorpenfonds.

Geen afwijkingen.

- We voeren de diverse acties van het Biodiversiteit Actieplan uit waaronder publieksacties, vergroening schoolpleinen, deelname aan de boomfeestdag en andere campagnes. Ook is daarbij aandacht voor samenwerking en monitoring.

Geen afwijkingen.

- We ontwikkelen samen met ketenpartners een integrale visie op bodembeheer dat gereed is voor besluitvorming in 2021, met daarin aandacht voor verzilting, bodemenergie, grondwater en het tegengaan van gas- en zoutwinning op land.

Geen afwijkingen.

- We voeren lopende en nieuwe activiteiten en projecten uit in 2021 die zijn opgenomen in de duurzaamheidsagenda voor het thema afval gericht op het bevorderen van afvalscheiding, het terugdringen van (zwerf)afval en het stimuleren van circulaire economie.

Geen afwijkingen.

- In 2021 worden alle afvalstromen binnen het gemeentekantoor en de werkplaats in beeld gebracht en vastgelegd. Aan de hand daarvan worden keuzes gemaakt over hoe de hoeveelheid kan worden teruggebracht en hoe het afval beter gescheiden kan worden.

Geen afwijkingen.

- We laten de VTH-taken voor milieu uitvoeren door de Friese Uitvoeringsdienst Milieu en omgeving (FUMO).

Geen afwijkingen.

- Binnen de eigen organisatie gaan we een FairTrade-week organiseren om interne bewustwording te stimuleren. Daarnaast richten we ons op het onderwijzen op scholen en het Fairtrade maken van scholen. Bovendien reiken we Fairtrade en MVO certificaten aan bedrijven/organisaties uit die Fairtrade en of MVO zijn geworden.

Geen afwijkingen.

- We werken samen met partners het in 2018 vastgestelde gemeentelijk gezondheidsbeleid uit, in elk geval voor wat betreft:
 - activiteiten gericht op preventie (meer bewegen, vermindering van roken en alcoholgebruik) en bewustwording;
 - activiteiten gericht op veilig en gezond opgroeien;
 - het actieplan Gezond In De Stad (GIDS).

Geen afwijkingen.

- We gaan verder met de pilot Positieve gezondheid, die tot doel heeft inwoners zoveel mogelijk in staat te stellen tot eigen regie op bevordering van hun gezondheid.

Door corona is dit tijdelijk op een laag pitje komen te staan. We gaan de pilot Positieve gezondheid weer opstarten, die tot doel heeft inwoners zoveel mogelijk in staat te stellen tot eigen regie op bevordering van hun gezondheid.

- We nemen als GIDS-gemeente deel aan het Actieprogramma Kansrijke Start van het Ministerie van VWS. Dit programma speelt een belangrijke rol om pasgeboren baby's de 1e 1.000 dagen een kansrijke start te geven.

Geen afwijkingen.

- We zorgen voor kwalitatief goed beheer van onze begraafplaatsen, tegen acceptabele kosten.

Geen afwijkingen.

- We gaan de openbare ruimte in de omgeving van de nieuwbouwlocatie appartementen Linthorst Homanstraat te Franeker klimaatbestendig inrichten.

Geen afwijkingen.

- We baggeren en herinrichten de vijverpartij langs de Leeuwarderweg te Franeker.

Geen afwijkingen.

- We vervangen riolering en afkoppelen van het regenwater Noorderbleek te Franeker.

Geen afwijkingen.

- We gaan de percelen aan de westkant van de Tzummarumerweg te Dongjum klimaatadaptief inrichten.

In de zomer van 2021 uitgevoerd en opgeleverd in september 2021.

- We ondersteunen het MKB bij hun initiatieven om te verduurzamen.

Geen afwijkingen.

Corona risico's

Gebeurtenis	Toelichting

Wat zijn de financiële afwijkingen?

Voorstel begrotingswijziging					
Nr.	C	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten
20		Extra juridische kosten	I	-30.000	
21	C	Huur vaccinatielocaties	I	-2.965	
22	C	Extra toezicht corona milieustraat Franeker	I	-3.454	
23		Extra kosten FUMO toezicht en handhaving Asbest en BBK	I	-70.000	

Extra Juridische kosten

Complexiteit van casuïstiek maakt de inzet van juridische advisering noodzakelijk. Ook komt het voor dat eigen expertise ontbreekt. De kosten zijn in 2021 aanzienlijk toegenomen. De extra lasten bedragen naar verwachting € 30.000.

Huur vaccinatielocaties

De vaccinaties tegen Corona die door de huisarts zijn uitgevoerd moesten in sommige gevallen in externe locaties georganiseerd worden zodat de 1,5 meter goed gewaarborgd kon blijven. De extra kosten hiervoor zijn voor rekening van de gemeente Waadhoeke gekomen. Dit betekent een extra uitgave van € 2.965.

Extra toezicht corona milieustraat Franeker

Om ervoor te zorgen dat in de milieustraat in Franeker de geldende corona maatregelen te handhaven, zijn er extra kosten gemaakt voor toezicht hierop. De extra kosten bedragen € 3.454.

Extra kosten FUMO toezicht en handhaving Asbest en BBK

De gemeente Waadhoeke wordt geconfronteerd met extra lasten voor de FUMO. Dit uitte zich na de tussenrapportage van het tweede kwartaal van de FUMO. De reden voor de overschrijding is tweeledig. Allereerst zijn de begrote uren en het aantal controles voor toezicht en meldingen asbest in een grote mate overschreden. Dit wordt veroorzaakt doordat er in Waadhoeke meerdere bedrijven werkzaam en actief zijn die op basis van de risicomatrix erg hoog scoren, wat betekent dat deze bedrijven de zaken niet goed voor elkaar hebben. Dit heeft tot effect dat er meer controles uitgevoerd moeten worden.

Daarnaast zijn er ook overschrijdingen te zien op het aantal meldingen en toezicht van BBK (Besluit bodemkwaliteit). Dit wordt veroorzaakt doordat meer aannemers op de hoogte zijn van de meldingsplicht voor grondverzet, waardoor zowel het aantal controles toeneemt als het aantal ingezette uren hiervoor. Ook hier geldt dat er wat betreft naleving van de regels nog plaats is voor verbetering.

Om ervoor te zorgen dat er bij zowel de toezicht en meldingen asbest (BBK niet!) een verbetering komt wat betreft de naleving van de regels, zal er in samenwerking met de FUMO een informatieavond gepland worden waarbij de desbetreffende bedrijven uitgenodigd worden. Dit heeft als doel om de kennis te vergroten bij deze bedrijven over de geldende regels met als gevolg een betere naleving van de geldende wet- en regelgeving. Een direct gevolg daarvan is het afschalen van het toezicht door de FUMO en dus een besparing op de kosten.

Op dit moment leiden de bovenstaande zaken tot een overschrijding van € 70.000.

Voortgang incidentele budgetten

Warmte- en energietransitie

Voor projecten en processen op het gebied van de warmte- en energietransitie en algemene duurzaamheidsinitiatieven heeft het rijk een eenmalige uitkering van € 251.867 gedaan.

De uitkering is en wordt vooral gebruikt voor het proces en de onderzoeksfase van de Transitie Visie Warmte en het Energielandschap. Ook is er een bijdrage gedaan aan het onderzoek Dronryp Energieneutraal en uitgaven op het gebied van lichthinder/donkertebeleid.

De projecten lopen door naar 2022.

Bedragen x € 1	Begroting	Besteding	Restant
Warmte en Energietransitie	272.527	96.746	175.781

Programma 9 Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Stedelijke Vernieuwing

Wat wilden we bereiken?

De gemeentelijke inzet met betrekking tot volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing moet eraan bijdragen dat:

- Er een goed woon- werk- en leefklimaat is en een vitale en duurzame woningvoorraad die aansluit bij de veranderende vraag en woningbehoefte;
- Er herstructurering en kwaliteitsverbetering van de bestaande voorraad woningen plaatsvindt;
- Dorpen en wijken actief betrokken zijn bij verbetering van hun woon- en leefomgeving;
- Versterking van het unieke karakter van Waadhoeke gewaarborgd is;
- Inwoners Waadhoeke een hoge waardering voor leefbaarheid geven;
- De Omgevingswet wordt ingevoerd conform het in 2019 opgestelde implementatieplan;
- Vergunningverlening, toezicht en handhaving recht doet aan zowel wettelijke kaders als aan maatwerk, voor zowel omgevingsvergunningen als vergunningverlening bijzondere wetten (APV - Drank en Horeca).

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- We geven uitvoering aan de vastgestelde Woonvisie 'Samen sterk'. Deze geeft een doorkijk naar de gewenste woningvoorraad op de lange termijn, zowel kwalitatief als kwantitatief, en heeft tegelijkertijd aandacht voor actuele vraagstukken. Dit doen we aan de hand van 5 doelen:
 - De kwaliteit van het bestaande;
 - Ruimte voor nieuwbouw;
 - Voor iedereen betaalbaar;
 - Samen wonen in wijken en dorpen;
 - Samen sta je sterker.

Geen afwijkingen.

- We zorgen voor adequate huisvesting van specifieke doelgroepen (o.a. mensen die voor sociale huisvesting in aanmerking komen, ouderen, arbeidsmigranten, statushouders, zorgbehoevenden).

Geen afwijkingen.

- We voeren maatwerkgesprekken met dorpen en wijken om beelden over trends en ontwikkelingen te delen en het over wonen/leefbaarheid te hebben.

Geen afwijkingen.

- We (blijven) investeren in ruimtelijke kwaliteit van dorpen en stad via herstructurering, en inbreiding en in een beperkt aantal gevallen uitbreiding van de huidige woningvoorraad. De gemeente investeert (via het S&D fonds) mee in het “groen” (de openbare ruimte), het “grijs” (de infrastructuur) en in bepaalde gevallen het aanpassen van de huidige particuliere woningvoorraad naar de toekomstige woningbehoefte.

Er worden diverse voorbereidingen getroffen voor projecten waarvoor gelden uit de reserve S&D beschikbaar zijn gesteld. Op dit moment is de reserve S&D nagenoeg volledig belegd. Dit betekent

dat er beperkt nieuwe investeringen mogelijk zijn vanuit de reserve S&D. De voeding maakt onderdeel uit van de begrotingsbehandeling 2022.

- In 2021 wordt een inventarisatie gemaakt van de behoudenswaardige panden met het oog op eventueel monumentenbeleid.

De werkzaamheden zullen doorlopen tot in 2022.

- We werken proactief aan beoogde invoering van de Omgevingswet. Dit doen we door:
 - ervaring op te doen door te oefenen met een werkwijze waarbij plannen bekeken worden in de geest van deze Wet;
 - aan de hand van het implementatieplan de gevolgen te duiden en tijdig te vertalen in concrete acties en maatregelen;
 - het opstellen van een Omgevingsvisie.

De invoering van de wet is verplaatst naar 1 juli 2022. Als gemeente blijven we op de ingeslagen weg werken aan de invoering van de wet en wordt de raad via nieuwsbrieven en de werkgroep van actuele informatie voorzien.

- We actualiseren structuurvisies en bestemmingsplannen alleen daar waar nodig. Hierbij houden we rekening met het proces rond implementatie Omgevingswet.

Geen afwijkingen.

- Voor initiatieven die passen binnen vastgesteld beleid / onze ambities stellen we bestemmingsplannen op om deze ontwikkeling op die manier planologisch mogelijk te maken.

Geen afwijkingen.

- Aan de hand van een in 2020 vast te stellen projectplan geven we in 2021 een vervolg aan het project 'Herstel dorpen en Bildtdijken'.

Geen afwijkingen.

- We monitoren het gebruik van de subsidieregeling dorpen- en wijken en evalueren de resultaten.

Geen afwijkingen.

- We stimuleren dat dorpen en wijken hun eigen toekomstvisie maken.

Geen afwijkingen.

- We stimuleren totstandkoming van zogenaamde Dorps Ontwikkel Maatschappijen (DOM's).

Geen afwijkingen.

- We bieden een platform aan Dorps- en wijkbesturen voor kennisuitwisseling onderling en tussen dorpen en wijken en de gemeente (dorpen- en wijkenconferenties).

Geen afwijkingen.

Corona risico's

Gebeurtenis	Toelichting

Wat zijn de financiële afwijkingen?

Nr.	C	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten
24		Leges omgevingsvergunningen	I		350.000
25		Uitvoering S&D-projecten en project Bildtdijken	I	-735.000	-760.000
26		Verrekening met reserves S&D en Bildtdijken	I	735.000	760.000
27		Afboeking investeringskredieten	I		1.846.850
28		Verrekening met nieuwe bestemmingsreserves	I	-1.846.850	

Leges omgevingsvergunningen

De inkomsten leges omgevingsvergunningen zijn hoger dan begroot. Het aantal aanvragen omgevingsvergunning is in 2021 toegenomen. Dat liet zich in de eerste vier maanden al aanzien, heeft zich daarna doorgezet en zal voor de resterende maanden aanhouden. Dit zal naar verwachting ook doorgezet worden in het eerste half jaar van 2022 voordat de Omgevingswet wordt ingevoerd. Hierdoor wordt er voorgesteld om de opbrengsten van de omgevingsvergunningen met € 350.000 eenmalig omhoog bij te stellen.

Uitvoering S&D-projecten en project Bildtdijken

De uitgaven en inkomsten voor de S&D-projecten lopen niet altijd in het tempo waarin ze bij de kredietverlening in de begroting worden opgenomen. Nu blijkt dat de afwijking in 2021 zodanig is dat de begroting hierop aangepast moet worden.

- Herstructureringslocatie Linthorst Homanstraat 50 Franeker: de uitgaven hebben deels in 2020 plaatsgevonden en lopen door in 2021 (€ 195.000). Er zijn eveneens opbrengsten geweest in 2021 (€ 25.000);
- Invullingslocaties Noorderbleek Oostwoudstraat: de uitgaven (€ 490.000) starten in 2021 (en zullen doorlopen in 2022);
- Herontwikkeling St.-Jacobiparochie en ontwikkeling locatie Puoldyk Dronryp: met de 1e begrotingswijziging is uitgegaan van € 785.000 aan inkomsten voor Herontwikkeling St.-Jacobiparochie en ontwikkeling locatie Puoldyk Dronryp in 2021. Deze zullen naar verwachting niet eerder dan in 2022 komen;
- Linthorst Homanstraat 50 Franeker geweest: er zijn in 2021 € 29.000 aan inkomsten geweest.

De uitgaven en inkomsten blijven uiteindelijk binnen de uit de reserve S&D beschikbaar gestelde kredieten.

Voor het project woningherstel Bildtdijken was in de primitieve begroting rekening gehouden met een uitgaven van € 250.000. Zoals in de 1e berap staat is in 2021 aanvullend € 50.000 beschikbaar gesteld ten laste van de reserve voor dit project.

Afboeking investeringskredieten

Zie toelichting bij Investerings. Dit heeft per saldo geen effect op het begrotingssaldo.

Voortgang incidentele budgettenWoningherstel Bildtdijken

Zoals hiervoor aangegeven wordt het budget van € 250.000 nog gewijzigd naar € 300.000.

De raad wordt in het najaar 2021 via memo over de voortgang van het project geïnformeerd.

Bedragen x € 1	Begroting	Besteding	Restant
Woningherstel Bildtdijken	250.000	300.000	-50.000

Invoering Omgevingswet

De raad heeft in 2019 op basis van het Plan van Aanpak voor de implementatie van de Omgevingswet in 2019 een bedrag van 1,15 miljoen beschikbaar gesteld. Hiervan is in 2019 € 150.000 als budget opgenomen en in de jaren 2020, 2021, 2022 en 2023 steeds € 250.000.

In de praktijk zijn de uitgaven niet zo gelijkmatig. Bovendien loopt het implementatietraject niet tot 2023 maar tot juli 2030. De uitgaven zullen dan ook tot na 2023 uitgesmeerd moeten worden.

Bedragen x € 1	Begroting	Besteding	Restant
Omgevingswet	595.400	87.395	508.005

Algemene Dekkingsmiddelen

Uitkering gemeentefonds

De septembercirculaire 2021 is op Prinsjesdag op 21 september 2021 gepubliceerd. Onderstaand volgt een samenvatting.

Uitkering Gemeentefonds 2019

De definitieve vaststelling van de belastingcapaciteit 2019 zorgt voor een verlaging van de uitkering met € 17.297. Dit is een incidenteel nadeel, dat in 2021 wordt verwerkt.

Uitkering Gemeentefonds 2020

De septembercirculaire 2021 werkt ook door in de hoogte van de uitkering over 2020. De actualisatie van de maatstaven en de verlaging van de uitkeringsfactor met 1 punt resulteert in een nabetaling van € 16.015. Dit is een incidenteel voordeel, dat in 2021 wordt verwerkt. Daarnaast heeft de gemeente de beschikking ontvangen van de inkomstenderving in het kader van corona over 2020 (€ 256.000). Dit bedrag wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve corona.

Uitkering Gemeentefonds 2021

De huidige raming van het Gemeentefonds is aangepast naar aanleiding van de septembercirculaire 2021. De raming wordt met € 1.218.176 naar boven bijgesteld (hiervan is € 541.412 ontvangen in het kader van corona). Het effect op de algemene exploitatieruimte voor 2021 is € 482.802 positief. Hieronder wordt de aanpassing toegelicht.

Samenvatting

1. Algemene ruimte exploitatie 2021	482.802
2. Onvoorzien met bestemming	218.963
3. Bestemmingsreserve corona	<u>541.412</u>
Totaal mutaties Gemeentefonds 2021	1.243.177

Een deel van bovenstaande posten heeft een structureel karakter maar wordt door het ondertussen opmaken van de programmabegroting 2022 incidenteel verwerkt. Het effect voor 2022 wordt in januari 2022 via een begrotingswijziging aan de raad voorgelegd.

Ad 1. Algemene ruimte exploitatie 2021

De mutatie in de algemene ruimte van de exploitatie bestaat onder andere uit de volgende posten:

BTW-compensatiefonds 2021	72.307
Ontwikkeling uitkeringsbasis	144.907
Diverse overige ontwikkelingen	<u>265.588</u>
Totaal mutaties algemene ruimte exploitatie	482.802

BTW-compensatiefonds 2021 (BCF)

Gemeenten mogen in Programmabegroting 2022-2025 voor de ruimte onder het plafond maximaal rekening houden met de laatst gerealiseerde ruimte. De laatst gerealiseerde ruimte is 2020 (€ 192,6 miljoen). Omgerekend naar punten is dit 10,6 punten keer € 46.000 = circa € 488.000. Voor de raming in 2021 heeft de gemeente hetzelfde principe gehanteerd. Met de septembercirculaire 2021 is het voorschot voor 2021 bekend gemaakt. Dit is € 560.307, een voordeel van € 72.307. De definitieve afrekening volgt in de meicirculaire 2022.

Ontwikkeling uitkeringsbasis

Op verschillende momenten in het jaar worden de maatstaven, die de hoogte van het aandeel in de Algemene uitkering bepalen, geactualiseerd. Zodra de aantallen landelijk stijgen wordt er meer verdeeld uit de Algemene uitkering dan er beschikbaar is. Om dit op te lossen wordt de uitkeringsfactor verlaagd. Als de aantallen landelijk dalen, stijgt de uitkeringsfactor. Dit wordt verwerkt onder de naam 'ontwikkeling uitkeringsbasis'. De meest voorkomende hiervan zijn ontwikkeling van de OZB (belastingcapaciteit) en de ontwikkeling van de bijstand- en uitkeringsontvangers.

Met de septembercirculaire 2021 is de ontwikkeling uitkeringsbasis met 3 punten positief bijgesteld (€ 144.907). Deze stijging wordt vooral veroorzaakt door de stijging van de OZB-maatstaven, bij neerwaartse bijstelling van het verwachte aantal bijstandsonvangers en de veranderde leeftijdsopbouw van de inwoners in Nederland.

Diverse overige ontwikkelingen

De diverse overige ontwikkelingen bestaan vooral uit hoeveelheidsverschillen door actuelere cijfers van de maatstaven (€ 380.844). Daarnaast bestaat deze regel 'diverse overige ontwikkelingen' uit verschillende kleinere actualisaties, zoals de nacalculatie van de mobiliteitshulpmiddelen Wlz (€ 47.699 -/-), actualisatie van de suppletie uitkering integratie sociaal domein (€ 12.026), afname Integratie-uitkering Participatie (€ 13.767 -/- niet WSW) en diverse overige mutaties (€ 65.816/-). Totaal € 265.588 aan overige ontwikkelingen.

Ad 2. Onvoorzien met bestemming

Onvoorzien met bestemming

Restant extra middelen Jeugdzorg € 613 miljoen:	
Jeugdzorg: wachttijden specialistische jeugdzorg	150.763
Uitvoering en implementatie Breed offensief	39.000
Europese richtlijn energieprestatie gebouwen	4.200
Pilot verbeteren mantelzorgregelingen (DU)	25.000
Totaal onvoorzien met bestemming	218.963

Restant extra middelen Jeugdzorg € 613 miljoen:

In de meicirculaire 2021 is € 613 miljoen extra beschikbaar gesteld voor de Jeugdzorg. Hiervan is € 55 miljoen gereserveerd voor de regionale coördinatie en landelijke informatievoorziening door de VNG ten aanzien van de wachtlijsten specialistische Jeugdzorg. De financiering hiervan loopt via de gemeenten en wordt daarom volledig doorbetaald aan de VNG. De VNG blijkt maar € 3,175 miljoen nodig te hebben. Het resterende bedrag wordt toegevoegd voor het terugbrengen van de wachttijden in de specialistische jeugdzorg. De gemeente Waadhoeke ontvangt hiervoor € 150.763 extra.

Uitvoering en implementatie Breed offensief

Het wetsontwerp Breed offensief is opgesteld om processen te stroomlijnen en te harmoniseren om op die manier meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te krijgen. Dit wetsontwerp is vanwege de demissionaire status van het kabinet controversieel verklaard. Een deel van de activiteiten is niet afhankelijk van een wetwijziging en kan toch worden uitgevoerd. Van het gereserveerde geld wordt in 2021 € 15,5 miljoen beschikbaar gesteld. De maatregelen richten zich veelal op het gemakkelijker maken voor werkgevers om mensen met een beperking in dienst te nemen. Het gaat onder andere om het stroomlijnen van de administratieve werkprocessen rondom loonkostensubsidie, het uniformeren van de loonwaardebepaling en de werkgeversdienstverlening.

Europese richtlijn energieprestatie gebouwen

De algemene uitkering wordt in 2021 met € 1,797 miljoen verhoogd in verband met de tweede herziening van de Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III). Deze regeling heeft als doel om de energie-efficiëntie van gebouwen te verbeteren. Naar aanleiding van EPBDIII is er een verplichting geïntroduceerd voor het documenteren van de energieprestatie van een installatie, voor het installeren van zelfregulerende apparatuur per verblijfsruimte en voor laadinfrastructuur voor elektrische auto's. Ook zijn de eisen voor de energieprestatie van technische bouwsystemen en de keuring van verwarmingsinstallaties en airconditioningssystemen aangepast. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht en de handhaving. Informatie over de jaren 2022 en verder volgt in een volgende circulaire. Voor Waadhoeke gaat het om afgerond € 4.200.

Pilot verbeteren mantelzorgregelingen (DU)

De gemeente Waadhoeke doet samen met de gemeenten Harlingen, Terschelling en Vlieland mee aan de Pilot verbeteren mantelzorgregelingen. Hiervoor krijgt elke gemeente € 25.000. Het gaat om een totaalbudget van € 100.000 voor de periode november 2021 tot november 2022. De middelen worden via de decembercirculaire 2021 beschikbaar gesteld. Om deze begrotingstechnisch eenvoudig te kunnen reserveren voegen wij dit bedrag met de septembercirculaire 2021 al toe aan onvoorzien met bestemming.

Ad 3. Bestemmingsreserve corona

We krijgen compensatie voor corona-kosten. Deze middelen worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve corona. Het betreft in totaal een bedrag van € 541.412. De circulaire geeft een aantal onderwerpen, gekoppeld aan maatstaven en bedragen, waarvoor compensatie mogelijk is. De ontvangsten hebben een algemeen karakter, het is niet geoormerkt geld. De hieronder genoemde bedragen per onderwerp zijn daarom indicatief.

corona-compensatie:

Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke kst. TONK (Taak)	407.643
Lokale cultuur en buurt- en dorpshuizen (Taak)	<u>133.769</u>
Totaal	541.412

Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke kosten TONK (taak)

In totaal is € 260 miljoen beschikbaar gesteld voor TONK. Eerder dit jaar is al € 65 miljoen beschikbaar gesteld en nu wordt de resterende € 195 miljoen verdeeld. Voor Waadhoeke gaat het om € 407.643.

Lokale cultuur en buurt- en dorpshuizen (Taak)

Er is € 60 miljoen beschikbaar gesteld ter compensatie van de extra uitgaven voor de lokale cultuur en buurt- en dorpshuizen als gevolg van de corona crisis. Voor Waadhoeke een extra bedrag van € 133.769.

Corona middelen onderweg

De volgende middelen zijn onderweg:

- Toezicht en Handhaving: de kosten die voortkomen uit de Tijdelijk Wet COVID-19, worden vergoed.
- Meerkosten Jeugd en Wmo: Er is € 141 miljoen gereserveerd op basis van de compensatie die in 2020 is uitgekeerd. Deze raming wordt in de najaarsnota van het Rijk geactualiseerd en zal vervolgens in de decembercirculaire 2021 worden verwerkt.
- Inkomstenderving 2021 wordt over het gehele kalenderjaar 2021 gecompenseerd.

- Regionale en lokale cultuur: Er is € 51,5 miljoen gereserveerd. Hiervan is € 36,5 miljoen voor de instandhouding van de regionale en lokale infrastructuur en € 15 miljoen ter compensatie voor de inkomstenderving van mede overheden door onder andere het kwijtschelden van huren.

Ook voor 2022 zijn er al middelen beschikbaar gesteld

- Aanvullend pakket re-integratie bijstandsgerechtigden;
- Impuls re-integratie bijstandsgerechtigden;
- Gemeentelijke schuldenbeleid;
- Bijzondere bijstand.

Lokale heffingen

In verband met de corona crisis kunnen ondernemers gebruik maken van een betalingsregeling van de jaarlijkse aanslag (OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing).

De verleende uitstel van betaling in 2020 aan ondernemers is in 2021 bijna volledig ingelopen. De invordering voor het bedrag (€ 29.000) wat hier nog van open staat is in 2021 opgestart. Aan 5 ondernemers is uitstel verleend, 4 ondernemers hebben een herinnering ontvangen en 24 ondernemers hebben een herinnering / aanmaning ontvangen. Naar aanleiding van deze actie hebben een aantal ondernemers alsnog een betalingsregeling met de gemeente afgesproken. Een aantal ondernemers heeft niets van zich laten horen. Deze groep heeft daarom dan ook een dwangbevel ontvangen. Er staat nu nog een bedrag open van € 20.270.

Corona risico's

Gebeurtenis	Toelichting
Dividend BNG 2021	Het boekjaar 2021 lijkt voor de BNG financieel gunstig te verlopen. De nettowinst over het eerste halfjaar van 2021 bedraagt € 187 miljoen. Dit is een stijging ten opzichte van het eerste halfjaar in 2020 en is het gevolg van afnemende effecten van de corona op de economie van de westerse landen. Er blijven nog wel veel onzekerheden, zoals over de economische ontwikkeling. Daarom acht de BNG het op dit moment niet verantwoord om een uitspraak te doen over de verwachte nettowinst over 2021. Wat de dividenduitkering over 2021 wordt, zullen we dus nog moeten afwachten.

Wat zijn de financiële afwijkingen?

Nr.	C	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten
29		Gemeentefonds 2019	I		-17.297
30		Gemeentefonds 2020	I		16.015
31	C	Gemeentefonds 2020	I		256.000
32		Gemeentefonds 2021	I		701.765
33	C	Gemeentefonds 2021	I		541.412
34		Gemeentefonds 2021 onvoorzien met bestemming	I	-218.963	
35	C	Gemeentefonds 2021 toevoeging Coronareserve	I	-541.412	
36	C	Gemeentefonds 2020 toevoeging Coronareserve	I	-256.000	
37		Overige gronden en landerijen	I	134.300	249.300
38		Rente kort geld	I		40.000
39		Dividenduitkering Afvalsturing	I		24.000
40		Ontvangen leges / heffingen voorgaande jaren	I		15.000
41	C	Automatisering	I	-14.796	
42	C	Extra inhuur Publiekscentrum door Corona	I	-598	
43	C	Extra inhuur toezicht en handhaving Corona	I	-17.889	
44	C	Extra inhuur communicatie door Corona	I	-4.096	
45	C	Extra kosten in het gemeentehuis door Corona	I	-63.998	
46		Terugdraaien abusievelijke onttrekking Reserve Herindelingsbijdrage BERAP I	I		-136.000
47		Terugdraaien abusievelijke onttrekking Reserve Herindelingsbijdrage BERAP I	I	136.000	

Gemeentefonds (29 t/m 36)

Zie Uitkering Gemeentefonds.

Overige gronden en landerijen

In de begroting is een klein structureel budget opgenomen voor het beheer van overige gronden en landerijen. De verkoop van losse kavels, groenstroken en dergelijke leiden tot incidentele baten. Overigens gaat de verkoop soms ook gepaard met incidentele lasten zoals kosten voor taxaties en overdracht maar ook woonrijp maken. De baten en lasten worden voor 2021 geraamd op respectievelijk € 249.300 en € 134.300 dus een positief resultaat van € 115.000.

Rente kort geld

In de begroting 2021 is rekening gehouden met een rentelast van 1% van het financieringstekort. Met het aangaan van kasgeldleningen (kortlopende geldleningen) in het huidige kalenderjaar worden we geconfronteerd met rentebaten. In Berap I is deze post reeds naar beneden bijgesteld. Een extra neerwaartse bijstelling van € 40.000 is realistisch.

Dividenduitkering Afvalsturing

Door de goedkeuring van de aanpassing van de statuten voor winstverdeling (op 24 april 2020 voorgelegd aan de aandeelhoudende gemeenten) is de 'automatische' dividenduitkering zoals die in de statuten was vastgelegd (als het desbetreffende solvabiliteitspercentage is gerealiseerd), vervangen door een te geven voorstel voor dividenduitkering van de bestuurder aan de Algemene Vergadering.

Voor het jaar 2020 is de uit te keren dividend berekend op € 73.914 (7% primair € 6.869 en overige € 67.045). De raming was € 49.907. Dit levert een voordeel op van € 24.000.

Ontvangen leges / heffingen voorgaande jaren

In deze Berap II worden de ontvangen leges en heffingen voorgaande jaren bij geraamd, een bijraming van € 15.000 is in deze fase realistisch.

Extra inhuur Publiekscentrum, toezicht en handhaving en Communicatie (44 t/m 46)

Op diverse afdelingen is het door corona noodzakelijk geweest om (tijdelijk) extra personeel in te zetten. De extra lasten bedragen hiervoor € 22.583.

Extra kosten in het gemeentehuis door Corona

In 2021 zijn er extra kosten gemaakt voor de inzet voor een corona beveiliging. De extra lasten bedragen € 63.998.

Abusievelijk onttrekking Reserve Herindelingsbijdrage Berap I

Zie hoofdstuk 7 'overige reserves' voor een toelichting op deze mutatie.

Voortgang incidentele budgetten

Personele ontwikkeling

De aanvraag voor het budget voor persoonlijke ontwikkeling is cijfermatig onderbouwd: circa € 800 per medewerker voor meerdere jaren. Dit is vertaald in een eenmalig budget van € 250.000. De besteding is gekoppeld aan de organisatiedoelen: dienstverlening, ontwikkelperspectief en de kernwaarden van de organisatie. Vast staat dat de medewerkers gefaciliteerd worden met trainingen of anderszins begeleiding op het gebied van dienstverlening en verdergaande digitalisering.

Hiervoor is een meerjaren-traject opgenomen in het Strategisch opleidingsplan

In 2021 heeft de kerngroep organisatieontwikkeling gewerkt aan de uitwerking en concretisering van het strategisch opleidingsplan in een leergang Waadhoeke Werken. Een leergang in twee delen.

Een leergang voor managers en een leergang voor medewerkers. De leergang heeft de organisatieambities en doelstellingen als uitgangspunt.

De managers zijn dit jaar gestart met voorbereidingen voor die leergang. Zij hebben kernwaardensessies gedaan.

In het vierde kwartaal van 2021 zoekt de kerngroep een bureau, dat onderdelen en mogelijk het proces rondom de leergang kan begeleiden.

Veel onderdelen van de leergang zijn niet nieuw. De leergang is een samenhangend geheel van reeds bestaande werkende leeronderdelen, cursussen en trainingen en nieuwe ontbrekende leercomponenten.

Het geheel geeft een samenhangende aanpak voor leren en ontwikkelen in Waadhoeke met een koppeling naar de inhoudelijke opgaven, interne communicatie en onboarding.

Het doel van de leergang is om de verbinding, communicatie en samenwerking intern en extern verder te ontwikkelen, zodat gemeente Waadhoeke nog beter in staat is, vraagstukken en opgaven uit de samenleving aan te gaan.

Bedragen x € 1	Begroting	Besteding	Restant
Persoonlijke ontwikkeling	250.000	84.796	165.204

Beheersystemen

Voor het up-to-date brengen van de gegevens in het beheerprogramma GBI is een budget beschikbaar gesteld in 2020 van € 100.000 voor deze werkzaamheden.

Deze werkzaamheden moeten nog worden uitgevoerd, maar door de coronacrisis en het noodzakelijke overleg lopen deze vertraging op.

Bedragen x € 1	Begroting	Besteding	Restant
Beheersystemen	100.000	18.299	81.701

5 Rechtmatigheid

Rechtmatigheidsverantwoording met ingang van jaarrekening 2022 (inzet was m.i.v. 2021)

Vanaf 2022 (dus over verslagjaar 2022) is het College van B&W vermoedelijk (in eerste instantie was het de bedoeling om deze wet al m.i.v. 2021 in te laten gaan en het wetgevingsproces is nog gaande) zelf verantwoordelijk voor het afgeven van een rechtmatigheidsverantwoording, die in de jaarstukken wordt opgenomen. Het doel van de verandering is om meer transparantie te geven in de totstandkoming van de gemeentelijke financiën, en om een beter gesprek tussen de gemeenteraad en het college mogelijk te maken. In de auditcommissie is afgesproken dat de tussentijdse rechtmatigheidsverantwoording in de Berap plaats vindt.

Medio 2021 is bekend geworden dat het jaar van invoering verschuift naar op zijn vroegst 2022. In die zin is 2021 en het opnemen van deze verantwoording in de Berap daarmee een proefjaar geworden.

Tot 1 januari heeft de gemeente Waadhoeke de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân gemandateerd voor een groot deel van de taken binnen het sociaal domein. De ketenafhankelijkheid manifesteert zich tot nu toe niet bij de gemeente, maar bij de Dienst. De omzetting van de Dienst in een bedrijfsvoering organisatie, waarbij de gemeente het afgeven van beschikkingen in eigen huis gaat doen, brengt verandering in deze situatie. De gemeente krijgt daardoor rechtstreeks te maken met de verantwoordingsketen in het sociaal domein. Onderstaande verantwoording is nog exclusief de uitkomsten van de verantwoordingsketen in het sociaal domein.

Verantwoording

Tot en met 31 augustus is voor het jaar 2021 een bedrag van € 0,5 miljoen (geëxtrapoleerd bij gelijkblijvende omstandigheden € 0,7 miljoen per 31 december 2021) de Europese aanbestedingsregels niet nageleefd. Het betreft de inkoop van brandstof voor voer- en vaartuigen, groenafval, ingenieursdiensten en inhuur van IT-diensten.

Daarnaast zijn er inkoopvolumes van twee andere inkooppakketten die de Europese aanbestedingsdrempel (€ 214.000) naderen. Deze inkopen/aanbestedingen staan op status “oranje” als het gaat om de rechtmatigheid ervan. Het gaat om Telefoondiensten mobiel en mobiel internetverkeer (IP306) en Grafische vormgeving en opmaak (IP504).

Geplande maatregelen zoals aanbestedingen etc. moeten ervoor zorgen dat het geëxtrapoleerde saldo wordt gemitigeerd.

Ter vergelijking: tot en met 31 december 2020 was voor het jaar 2020 een bedrag van € 0,9 miljoen de Europese aanbestedingsregels niet nageleefd. Het betreft de inkoop van brandstof voor voer- en vaartuigen, schoonmaak kantoren en keukens, groenafval, ingenieursdiensten en inhuur van IT-diensten.

6 Investerings

Met de vaststelling van de programmabegroting 2021 heeft de raad de investeringskredieten uit het investeringsprogramma 2021-2024 gelijktijdig beschikbaar gesteld.

Het betreft hier de volgende nieuwe investeringen:

1. Reconstructie Spoorstrjitte Deinum :	€ 250.000
2. Brug Puoldyk bij Dronryp :	€ 129.678
3. Parkeerterrein Julianastraat Franeker	€ 150.000
4. Noodlokaal Bitgummole	€ 115.000

Investerings uit voorgaande jaren die doorlopen in 2021 zijn:

1. Gebiedsontwikkeling Franekeradeel-Harlingen (incl. maatschappelijke plus)
2. WaddenPoort (inrichting Stationsgebied)
3. Cofinanciering gebiedsontwikkeling de Haak
4. Gebiedsontwikkeling 2e fase Boksum-Deinum
5. Rioleringswerken Deinum (gebiedsontwikkeling fase II)
6. Opschoning Bebording binnenstad
7. Aanleg doortrekking vrijliggend fietspad Hegesylsterwei Tzummarum
8. Fietspad Dronrijp
9. Vervangen/reconstructie brug Hoarnestreek/Tzumm. Vissersvaart
10. Vervangen/reconstructie brug Salverdavaart-Van Harinxmakanaal
11. Nieuwe kadeconstructie Het Vliet Franeker
12. Vernieuwen brug Alde Loop Achlum

Stand van zaken

In de 1e Berap is aangegeven dat de investeringskredieten voor Inrichtingsplan Franeker-Harlingen en Waddenpoort afgesloten moeten worden. Omdat onderdelen van deze projecten nog uitgevoerd moeten worden stellen wij voor om de nog resterende middelen in (nieuw in te stellen) bestemmingsreserves te storten. Dit in afwachting van besluitvorming over de uitvoering van deelprojecten en inzet van middelen. Het gaat om bijna € 624.000 in bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling Franekeradeel-Harlingen en € 1.223.000 in bestemmingsreserve Stationsgebied Franeker.

Met uitzondering van de investering Noodlokaal Bitgummole blijven de uitgaven binnen de beschikbaar gestelde kredieten. Zie toelichting hieronder.

Door vertraging in de uitvoering van de investeringen lopen de uitgaven wel achter bij de planning, waardoor er sprake is van incidentele ruimte in rente en afschrijving van 2021. Dit betekent ook dat er nu geen investeringskredieten afgesloten kunnen worden.

Investering Noodlokaal Bitgummole

De declaratie van het schoolbestuur is ontvangen. De totale kosten zijn uitgekomen op € 154.083. De units staan er al een tijdje, maar het project is in het voorjaar afgerond met de herplaatsing van de speeltoestellen. De hogere uitgaaf levert een overschrijding van het krediet met € 39.083. De werkelijke kosten voor de te plaatsen units vielen hoger uit dan dat bekend was op het moment van de aanvraag bij de gemeente. Verder had het schoolbestuur nog geen rekening gehouden met vergunningskosten en kosten voor aansluiting van de installaties en grondwerken. Dit betekent met ingang van 2022 een hogere kapitaallast van € 3.582 (15 jaar, 2,5%). Bij de analyse kapitaallasten 2022 in Berap I 2022 wordt dit effect meegenomen. Het krediet wordt met deze Berap afgesloten.

7 Reserves

Algemene Reserve

Corsanr.		Beginstand	Toevoeging	Vermindering	Eindstand
	<i>Prognose beginstand begroting 2021</i>	19.790.860			
	<i>Budgettaire effect begrotingswijzigingen op de algemene reserve na vaststelling begroting 2021</i>	-3.195.648			
	Algemene reserve	16.595.212	3.105.532	4.108.500	15.592.244
	Mutaties primitieve begroting 2021				
19.205327	Betreft herindelingsbijdrage 2021		1.814.635		
19.205327	Gevolgen incidentele wensen conform kadernota 2019-2022			350.000	
19.205327	Gevolgen incidentele wensen conform kadernota 2020-2023			748.800	
20.204135	Gevolgen incidentele autonome ontwikkeling conform kadernota 2021-2024			26.000	
20.204135	Gevolgen incidentele wensen conform kadernota 2021-2024			2.363.000	
	Mutaties 1e begrotingswijziging				
20.204103	(1.7) Herontwikkeling St. Jacobiparochie en ontwikkeling locatie Puoldyk Dronryp			200.000	
19.207145	(1.8) Nota Recreatie & Toerisme "Beleef Waadhoeke"			20.000	
20.204154	(1.9) Subsidie Young Solar Challenge 2021			15.000	
	Mutaties 2e begrotingswijziging				
20.200263	(2.06) Beheerplan regulier onderhoud kunstgras sportvelden 2021-2025			266.200	
20.204107	(2.08) Notitie toekomstscenario's zwemwater Waadhoeke			37.000	
	Mutaties 3e begrotingswijziging				
	Geen mutaties				
	Mutaties 4e begrotingswijziging				
21.201668	(4.02) Integrale aanpak Lange Dyk 35 Minnertsga			10.000	
	Mutaties 5e begrotingswijziging				
21.201.684	(5.09) Onderzoek verkeerssituatie Zwarte Haan			12.500	
	Mutaties 6e begrotingswijziging				
21.202.536	(6.01) Vrijval reserve herindeling - Berap I		5.302		
21.202.536	(6.01) Vrijval reserve herindelingsbijdrage - Berap I		136.521		
21.202.536	(6.01) Toevoeging saldo Berap I (deels)		500.000		
	Mutaties 7e begrotingswijziging				
21.201.736	(7.01) Bestemming resultaat 2020		649.074		
	Mutaties 8e begrotingswijziging				

	Geen mutaties				
	Mutaties 9e begrotingswijziging				
21.202.371	(9.02) Bijdrage zwembad Bloemketerp			60.000	

De stand van de Algemene Reserve na begrotingswijziging 9 is € 15.592.244. De mutaties in de Algemene Reserve in 2021 worden gepresenteerd in bovenstaande tabel.

De stand van de Algemene Reserve is € 16.592.244 na verwerking van het positieve saldo van € 1.000.000 de Berap II (deels).

Na de correctie "onttrekking Reserve Herindelingsbijdrage BERAP I" ad € 136.000

(Zie financiële afwijkingen Algemene Dekkingsmiddelen) is de stand van de Algemene Reserve € 16.456.244.

Overige reserves

Reserve Dorpen en Wijken

Het saldo op 1 januari 2021 van deze reserve is € 493.030. Er zijn waarderingssubsidies, projectsubsidies en ontwikkelsubsidies uit betaald in deze Berap-periode van in totaal € 304.485. Er liggen nog toezeggingen van € 138.785. Stel dat deze toezeggingen dit jaar nog worden uitbetaald, dan komt het eindsaldo van de reserve op 31 december uit op € 49.760.

Reserve herindelingsbijdrage

In de eerste bestuursrapportage is het restant van de reserve herindelingsbijdrage vrijgevallen ten gunste van de Algemene Reserve. Er bleek echter nog een verplichting te liggen van € 136.000 op het vrijgevallen bedrag in de Reserve herindelingsbijdrage. De eerdere mutatie uit de eerste bestuursrapportage wordt met dit bedrag gecorrigeerd.

Bestemmingsreserve corona

In de tweede bestuursrapportage 2020 is de Bestemmingsreserve corona ingesteld. Onderstaand overzicht laat de mutaties zien die in 2021 hebben plaatsgevonden.

In de eerste acht maanden van 2021 zijn er door corona extra kosten en minder baten gerealiseerd. In hoofdstuk 4 zijn deze extra kosten en minder baten per programma toegelicht. In onderstaande tabel worden deze mutaties benoemd onder het kopje begrotingswijziging 10 Berap II.

Compensatie van het Rijk

In de septembercirculaire 2021 heeft de gemeente Waadhoeke coronacompensatie ontvangen ter hoogte van € 541.412. Het geld is via het Gemeentefonds verstrekt door middel van een decentralisatie-uitkering. Daarmee is het ongeoormerkt geld. De gemeente bepaalt zelf waar de compensatie nodig is. In hoofdstuk 4 onder de Algemene Dekkingsmiddelen (uitkering Gemeentefonds) is een specificatie opgenomen van de coronacompensatie.

Compensatie inkomstenderving

Het rijk heeft bepaald dat de gemeente Waadhoeke een compensatie ontvangt van € 256.000 voor inkomstenderving in 2020 van bijvoorbeeld parkeerbelasting. De basis die hiervoor heeft gediend als berekening van het te compenseren bedrag is de IV3 van de jaarrekening 2020. Op basis van de berekening is er een extra compensatie ontvangen van € 137.000 voor parkeerbelasting, € 16.000 voor evenementenleges en € 103.000 overige inkomsten derving. De ontvangen compensatie zal toegevoegd worden aan de bestemmingsreserve corona. De compensatie is gerubriceerd naar waar de eerdere onttrekking aan de reserve heeft plaatsgevonden om de inkomstenderving in 2020 te dekken (tweede tabel van onderstaande).

Bestemmingsreserve Corona	Beginstand	Toevoeging	Vermindering	Eindstand
<i>Mutaties 2021</i>	343.032	3.054.924	1.147.012	2.250.944
Begrotingswijziging 1.10: September- & Decembercirculaire				
- Toevoeging Opschalingskorting (September circulaire)		412.937	272.356	
- Toevoeging n.a.l.v. December circulaire. Bestaande uit:		807.584		
Flankerend beleid: Aanvullend pakket re-integratie		261.798		
Flankerend beleid: Impuls re-integratie		139.798		
Flankerend beleid: Gemeentelijk schuldenbeleid		64.372		
Flankerend beleid: Bijzonder bijstand		21.898		
Cultuur middelen		236.975		
Tweede Kamerverkiezingen		62.364		
Mutatie opschalingskorting		20.379		
Begrotingswijziging 3.07: Aanvullende brief Coronacompensatie 26 maart 2021				
Perspectief Jeugd en Jongeren		81.691		
Afvalverwerking		73.566		
Steun sociaal en mentaal welzijn:				
- Bestrijden eenzaamheid ouderen		107.021		
- Extra begeleiding kwetsbare groepen		115.264		
- Jongerenwerk Jeugd		28.324		
- Mentale ondersteuning Jeugd		23.772		
- Activiteiten en ontmoetingen jeugd		16.152		
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke kosten (TONK)		135.562		
Voorschoolse voorzieningen Peuters		17.916		
Mutatie opschalingskorting		73.430		
Begrotingswijziging 5				
BW 5.1: Begroot coronatekort 2021 Theater de Koornbeurs			91.100	
BW 5.2: Liggelden charterschepen			9.000	
Begrotingswijziging 6 Berap I				
Extra kosten verkiezingen door Corona			81.103	
Extra externe communicatiekosten door Corona			27.632	
Extra inhuur Publiekscentrum door Corona			12.345	
Extra inhuur communicatie door Corona			24.776	
Toevoeging als gevolg van Meircirculaire 2021		28.793		
Lagere opbrengst betaald parkeren			100.000	
Begrotingswijziging 7				
BW 7.1 Jaarstukken				
Flankerend beleid: Aanvullend pakket re-integratie		113.691		
Flankerend beleid: Gemeentelijk schuldenbeleid		31.445		
Flankerend beleid: Bijzondere bijstand		10.696		
Continuïteit van zorg		63.690		
Compensatie quarantainekosten		8.017		
Controle jaarstukken op realisatie Corona lasten			-123.337	
BW 7.3 Tegemoetkoming kosten OZB heffing dorpsuizen			39.679	

BW 7.4 Inzet Rijksmiddelen Corona cultuur			130.000	
Begrotingswijziging 8				
BW 8.5 De Skûle - Coronasubsidie opbouwwerk en jongerenwerk			100.000	
BW 8.8 Compensatie extra lasten Corona voor de organisatie van de PC			21.200	
Begrotingswijziging 9				
BW 9.3 Sociaal Economisch Actieplan			100.000	
BW 9.6 Spuk IJZ		52.961		
Begrotingswijziging 10 Berap II				
Extra externe communicatiekosten door Corona			18.612	
Toezicht en inkomsten evenementen		55.000	15.000	
Extra externe communicatie economie			4.305	
Prikritten Automaatje			445	
Huur vaccinatie locaties			2.965	
Extra toezicht corona milieustraat Franeke			3.454	
Gemeentefonds 2021 - Toevoeging Coronareserve		256.000		
Gemeentefonds 2020 - Toevoeging Coronareserve		541.412		
Automatisering			14.796	
Extra inhuur Publiekscentrum door Corona			598	
Extra inhuur toezicht en handhaving Corona			17.889	
Extra inhuur communicatie door Corona			4.096	
Extra kosten in het gemeentehuis door Corona			63.998	
Lasten TONK			115.000	

In onderstaande tabel wordt een specificatie per onderwerp getoond van de Bestemmingsreserve corona. De specificatie is gebaseerd op welk onderwerp de gemeente Waadhoeke geld heeft ontvangen voor corona compensatie. In de tabel staan alle mutaties van 2020 en 2021 in de Bestemmingreserve corona. Het saldo van de resterende bedragen per onderwerp wordt als volgt berekend: ontvangsten rijk - werkelijke onttrekking.

Specificatie Bestemmingsreserve Corona	Ontvangsten rijk	Begrote onttrekking	Werkelijke onttrekking	Saldo
Lokale culturele voorzieningen	645.514	316.662	316.662	328.852
Compensatie toeristen- en parkeerbelasting	203.000	250.000	235.950	-32.950
Wet sociale werkvoorziening (Doorbetaling GR Fryslân-West)	437.948	437.948	437.948	0
Algemeen/Opschalingskorting	1.199.890	1.077.649	959.711	240.179
Buurt- en dorpshuizen	35.081		39.679	-4.598
Vrijwilligersorganisaties	19.732			19.732
Toezicht en handhaving	114.934	-41.411	-32.753	147.687
Markt- en evenementenleges	25.620	19.700	19.693	5.927
Extra kosten verkiezingen 2020 en 2021	182.591	81.103	81.103	101.488
Re-integratie van bijstandsgerechtigden	515.287			515.287
Gemeentelijk schuldenbeleid en bijzondere bijstand	128.411			128.411
Perspectief Jeugd en Jongeren	81.691	100.000	100.000	-18.309
Bestrijden eenzaamheid ouderen	107.021			107.021
Extra begeleiding kwetsbare groepen	115.264			115.264
Jongerenwerk Jeugd	28.324			28.324
Mentale ondersteuning Jeugd	23.772			23.772
Activiteiten en ontmoetingen jeugd	16.152			16.152
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)	543.205	115.000	115.000	428.205
Heroriëntatie zelfstandigen	18.793			18.793
Jeugd aan Zet	10.000			10.000
Continuïteit van zorg	63.690			63.690
Compensatie quarantainekosten	8.017			8.017
Subtotaal	4.523.937	2.356.651	2.272.993	2.250.944

** Op 12 oktober 2021 heeft het College ingestemd met het Coronaherstelplan Sociaal Domein ad € 881.300. Dit bedrag komt ten laste van de Bestemmingsreserve Corona.

8 Ruimte in de begroting

In dit hoofdstuk is de ruimte in de begroting zichtbaar gemaakt. Als eerste wordt een tabel gepresenteerd met de totalen per programma in de programmabegroting zodat er een actueel beeld wordt geschetst van de programmatotalen.

Vervolgens is een tabel opgenomen met de bedragen die de ruimte in de begroting weergeven, namelijk de stand van de budgetten voor onvoorziene uitgaven incidenteel en structureel en het nog beschikbare saldo van de begroting.

Het budget onvoorzien met bestemming is hierin niet meegenomen. In dit budget zijn de reserveringen opgenomen van de loon & prijscompensatie, en de taakmutaties vanuit het Gemeentefonds. De reserveringen kunnen als dekking worden ingezet als de taakmutatie concreet is gemaakt. Er volgt altijd een begrotingswijziging.

Wijziging op programmaniveau

In onderstaande tabel zijn op programmaniveau de totalen van de begroting gepresenteerd. U ziet de ontwikkeling van de primitieve begroting naar de begroting t/m de 9e wijziging en het effect van de begrotingswijziging vanuit deze Berap II (10e).

Programma		Primitief	Begroting (na 9e wijziging)	Wijziging	Begroting na wijziging
Lasten					
1	Bestuur en Ondersteuning	3.880.146	4.474.312	-46.388	4.427.924
2	Veiligheid	3.806.689	4.092.889	-78.677	4.014.212
3	Verkeer, Vervoer en Waterstaat	8.624.611	10.432.111	0	10.432.111
4	Economie	12.199.615	12.661.495	254.305	12.915.800
5	Onderwijs	5.894.814	6.201.882	0	6.201.882
6	Sport, Cultuur en Recreatie	8.940.019	10.482.739	-300.000	10.182.739
7	Sociaal Domein	61.842.051	67.055.347	242.785	67.298.132
8	Volksgezondheid en Milieu	13.330.707	15.002.393	130.096	15.132.489
9	Volkshuisv., Ruimt. Ord. etc.	3.683.544	6.710.344	-1.111.850	5.598.494
AD	Algemene Dekkingsmiddelen	16.482.811	17.545.008	429.160	17.974.168
	Mutatie reserves	3.427.306	6.760.656	3.573.581	10.334.237
Totaal Lasten		142.112.315	161.419.178	3.093.012	164.512.190
	<i>Waarvan onvoorzien</i>	<i>1.375.771</i>	<i>1.228.247</i>	<i>233.483</i>	<i>1.461.730</i>
Baten					
1	Bestuur en Ondersteuning	599.142	599.142	-86.000	513.142
2	Veiligheid	27.830	27.830	-15.000	12.830
3	Verkeer, Vervoer en Waterstaat	135.488	449.638	0	449.638
4	Economie	11.327.204	11.352.203	0	11.352.203
5	Onderwijs	986.405	1.170.520	0	1.170.520
6	Sport, Cultuur en Recreatie	807.418	794.841	0	794.841
7	Sociaal Domein	17.094.241	19.229.508	197.659	19.427.167
8	Volksgezondheid en Milieu	12.013.037	13.150.266	0	13.150.266
9	Volkshuisv., Ruimt. Ord. etc.	1.339.650	2.273.675	-410.000	1.863.675
AD	Algemene Dekkingsmiddelen	93.616.372	97.578.876	1.786.195	99.365.071
	Mutatie reserves	4.166.366	14.793.517	1.620.158	16.413.675
Totaal Baten		142.113.153	161.420.016	3.093.012	164.513.028
Resultaat		838	838	0	838

Ruimte in de begroting

Ruimte begroting 2021	Primitief	Begroting t/m 9e wijziging	Wijziging	Begroting na wijziging
Saldo onvoorzien eenmalig	30.617	466.843	14.520	511.980
Saldo onvoorzien structureel	58.000	-7.799	0	50.201
Saldo begroting 2021	838	0	0	838
Totale ruimte 2021	89.455	459.044	14.520	563.019

Voor een specificatie van de bedragen onder "wijziging" verwijzen wij u naar de verzameltabel met de reguliere begrotingswijziging.

Gemeenteraad Waadhoeke

Dossiernummer	1453
Extern Zaak ID	2021-072714
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	25 november 2021
Agendapunt	010
Titel	Nota Weerstandvermogen & Risicobeheersing 2022-2025
Eigenaar	Groustra, S.
Portefeuillehouder	

Bijlagen
RA Nota Weerstandvermogen & Risicobeheersing 2022-2025
Nota Weerstandvermogen & Risicobeheersing 2022-2025

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad Waadhoeke	25 november 2021

Toelichting

In de financiële verordening ex art. 212 Gemeentewet (Verordening 212 GW) heeft de gemeenteraad uitgangspunten vastgesteld voor het financieel beleid, het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Waadhoeke. In artikel 8 van deze verordening is aangegeven dat het college tenminste eenmaal in de vier jaar een nota Weerstandvermogen & Risicobeheersing ter vaststelling aanbiedt aan de gemeenteraad.

Voorgesteld besluit

1. De Nota Weerstandvermogen & Risicobeheersing 2022-2025 vast te stellen

Besluit

1. De Nota Weerstandvermogen & Risicobeheersing 2022-2025 vast te stellen

AAN DE RAAD

Datum opgesteld 18 oktober 2021

**Behandelend
ambtenaar** S Groustra

Datum agendering

E-mailadres

s.groustra@waadhoeke.nl

Onderwerp

Nota Weerstandsvermogen
& Risicobeheersing 2022-
2025

Telefoonnummer

06 20087007

Portefeuillehouder M.C.M. Waanders

Samenvatting

In de financiële verordening ex art. 212 Gemeentewet (Verordening 212 GW) heeft de gemeenteraad uitgangspunten vastgesteld voor het financieel beleid, het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Waadhoeke. In artikel 8 van deze verordening is aangegeven dat het college tenminste eenmaal in de vier jaar een nota Weerstandvermogen & Risicobeheersing ter vaststelling aanbiedt aan de gemeenteraad.

Voorstel

1. De Nota Weerstandsvermogen & Risicobeheersing 2022-2025 vast te stellen

Inleiding

In de financiële verordening ex art. 212 Gemeentewet (Verordening 212 GW) heeft de gemeenteraad uitgangspunten vastgesteld voor het financieel beleid, het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Waadhoeke. In artikel 8 van deze verordening is aangegeven dat het college tenminste eenmaal in de vier jaar een nota Weerstandvermogen & Risicobeheersing ter vaststelling aanbiedt aan de gemeenteraad.

De huidige/actuele Nota weerstandvermogen & risicobeheersing is vastgesteld in de raad van 2 januari 2018 (Herindelingscommissie 7 februari 2017). Op 14 november 2019 heeft de raad de Notitie berekening omvang weerstandscapaciteit (als aanvulling op de Nota weerstandvermogen en risicobeheersing) vastgesteld. Deze twee documenten zijn samengevoegd tot de nu voorliggende nota, deze bevat de voortzetting van het huidige beleid, er worden geen nieuwe beleidskeuzes voorgelegd.

Beoogd (meetbaar) effect

Een vastgesteld geactualiseerd beleid Weerstandvermogen & Risicobeheersing voor de jaren 2022-2025.

Motivering

Argumenten

1.1. De nota is conform de BBV notities

Na het opstellen en vaststellen van de huidige nota heeft de commissie BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) geen notities gepubliceerd die invloed (kunnen) hebben op het beleid met betrekking tot Weerstandvermogen & Risicobeheersing.

Kanttekeningen

Geen

Analyse

N.v.t.

Alternatieven

N.v.t.

Vervolg

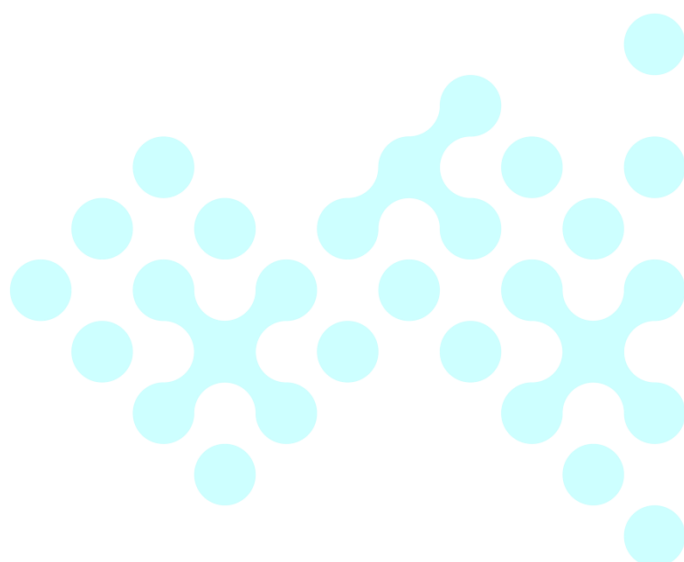
N.v.t.

Inwonersparticipatie

N.v.t.

Communicatie

De vastgestelde nota wordt intern gepubliceerd en aan de accountants ter beschikking gesteld. Binnen 4 jaar dient er weer een (bijgestelde) nota aan de raad aangeboden te worden.

Financiën

Bijgaande nota heeft geen budgettaire gevolgen

Juridisch kader

BBV (besluit Begroting en Verantwoording) en de Verordening 212 GW.

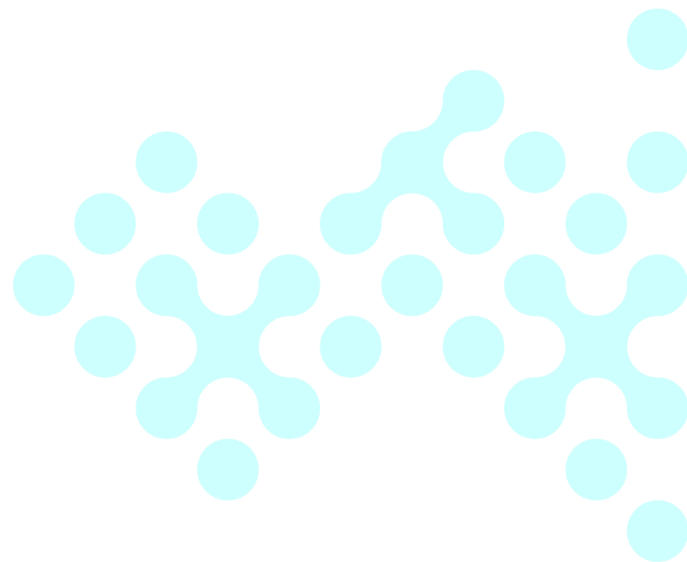
Bijlagen

Bijlage 1: Nota Weerstandsvermogen & Risicobeheersing 2022-2025

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: D2021-10-020131

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 26 oktober 2021;

B E S L U I T

1. De Nota Weerstandsvermogen & Risicobeheersing 2022-2025 vast te stellen

Aldus vastgesteld in de openbare
raadsvergadering van 25 november 2021,

, voorzitter

(Signe

, griffier

Dit document is digitaal ondertekend.

RAPPORT

Nota

Weerstandsvermogen & Risicobeheersing 2022-2025

14 oktober 2021

Definitief 1.0

Zaaknummer 2021-072714

adres
Harlingerweg 18
8801 PA Franeker

postadres
Postbus 58
8800 AB Franeker

online
www.waadhoeke.nl
info@waadhoeke.nl

telefoon
0517 380 380

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	Algemeen	4
1.2	Doelstellingen en reikwijdte.....	4
1.3	Voorgaande nota's	4
1.4	Opbouw van de nota	4
2.	Wettelijk kader	5
2.1	Gemeentewet	5
2.2	Het BBV	5
2.3	De financiële verordening	5
3.	Definities.....	6
3.1	Relatie risico's, weerstandscapaciteit en weerstandsvermogen	6
3.2	Risicomanagement.....	7
4.	Beschikbare weerstandscapaciteit	11
4.1	Reserves	11
4.2	Stille reserves	11
4.3	Onvoorzien	11
4.4	Begrotingsruimte	12
4.5	Onbenutte belastingcapaciteit en andere onbenutte inkomstenbronnen	12
4.6	Beschikbare incidentele weerstandscapaciteit Waadhoeke	12
5.	Benodigde weerstandscapaciteit.....	13
5.1	Risicomanagement: identificeren en kwantificeren	13
5.2	Identificeren	13
5.3	Kwantificeren	13
5.4	Berekening benodigde incidentele weerstandscapaciteit	14
5.5	Gevolgschade	15
6.	Weerstandsvermogen	16
6.1	Gewenste omvang (ratio) weerstandsvermogen.....	16
6.2	Spelregels voor afkomen en aanvullen van het weerstandsvermogen	17
7.	Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing	18
8.	Bijlagen	19
8.1	Bijlage 1: aanvullen weerstandsvermogen	19

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Bij publieke organisaties zoals gemeenten wordt veel belang gehecht aan het afleggen van verantwoording over de realisatie van beleidsdoelstellingen en de kwaliteit van het financieel beleid en beheer. Gemeenten hebben daarnaast in toenemende mate met onzekerheden te maken. Ook de gemeente Waadhoeke kent risico's die een belemmering kunnen vormen voor het behalen van de doelstellingen. Risico's kunnen financiële gevolgen (en daarmee ook beleidsmatige gevolgen) hebben en zijn dus een belangrijk onderwerp voor sturing en beheersing.

Risico's zijn niet per definitie negatief. Beleid maken en uitvoeren gaat meestal gepaard met risico's. Daarom is het belangrijk dat vooraf goed in beeld gebracht wordt wat mogelijke risico's zijn en hoe deze te beheersen, zodat een afgewogen besluit kan worden genomen.

De gemeenteraad heeft in de financiële verordening (ex art. 212 Gemeentewet) bepaald dat er periodiek een nota 'Weerstandvermogen en risicobeheersing' opgesteld wordt.

1.2 Doelstellingen en reikwijdte

Doel van de nota is dat de raad het beleidskader voor het weerstandvermogen en risicobeheersing vaststelt. Het gaat er daarbij om hoe de gemeente omgaat met beheersing van risico's, hoe wordt het weerstandvermogen bepaald en wat is de benodigde weerstandscapaciteit?

Het college, daarbij ondersteund door het management, draagt er zorg voor dat de organisatie 'in control' is waarbij risicomangement een van de instrumenten is. Risicomangement is een breed begrip, deze nota richt zich op het risicomangementbeleid in relatie tot het weerstandvermogen.

Het weerstandvermogen heeft betrekking op de relatie tussen de risico's die de gemeente loopt en de financiële middelen die de gemeente beschikbaar heeft of vrij kan maken om de nadelige gevolgen van deze risico's op te vangen. Bij een voldoende hoog weerstandvermogen leiden financiële tegenvallers niet direct tot bezuinigingen of ingrijpende bijstellingen van het beleid.

In deze nota is de methodiek betreffende het weerstandvermogen opgenomen.

1.3 Voorgaande nota's

De huidige/actuele Nota weerstandvermogen en risicobeheersing is vastgesteld in de raad van 2 januari 2018 (Herindelingscommissie 7 februari 2017). Op 14 november 2019 heeft de raad de Notitie berekening omvang weerstandscapaciteit (als aanvulling op de Nota weerstandvermogen en risicobeheersing) vastgesteld.

Deze twee documenten zijn samengevoegd tot de nu voorliggende nota, deze bevat de voortzetting van het huidige beleid, er worden geen nieuwe beleidskeuzes voorgelegd.

1.4 Opbouw van de nota

Hoofdstuk 2 beschrijft het wettelijk kader voor het weerstandvermogen en risicobeheersing. In hoofdstuk 3 worden de begrippen weerstandscapaciteit, weerstandvermogen, risico's en risicomangement gedefinieerd. Vervolgens komt in hoofdstuk 4 de beschikbare weerstandscapaciteit, in hoofdstuk 5 de benodigde weerstandscapaciteit en in hoofdstuk 6 het weerstandvermogen aan bod. In hoofdstuk 7 wordt de verantwoording in de P&C cyclus beschreven.

2. Wettelijk kader

In dit hoofdstuk wordt het wettelijk kader geschetst. Dit wettelijk kader bestaat uit de Gemeentewet, het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten) en de Financiële verordening van de gemeente Waadhoeke.

2.1 Gemeentewet

Artikel 212 van de Gemeentewet bepaalt dat bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, evenals de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vastgesteld moeten worden. Een ander aanknopingspunt in de Gemeentewet is het begrotingsevenwicht in artikel 189 en het daaraan gekoppelde toezicht van de provincie in artikel 203. In artikel 189 is bepaald dat de begroting structureel in evenwicht moet zijn, of dat het aannemelijk is dat het evenwicht in de eerstvolgende jaren tot stand kan worden gebracht.

Onderkend moet worden dat de financiële gevolgen van optredende risico's het evenwicht in de begroting in gevaar kunnen brengen. Indirect zijn de aanwezige risico's daarom een medebepalende factor bij het evenwichtscriterium in artikel 189 van de Gemeentewet. Onder andere de provincie en de accountant betrekken dan ook de risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit in het financieel toezicht c.q. de controle.

2.2 Het BBV

In 2003 is het "Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten" (BBV) in werking getreden. Dit besluit bevat voorschriften met betrekking tot de inrichting van de begroting, het jaarverslag en de jaarrekening. Hierin is opgenomen dat de gemeente verplicht paragrafen opneemt in de begroting en jaarstukken.

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing is één van de verplichte paragrafen en bevat op basis van artikel 11 tenminste:

- a. een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- b. een inventarisatie van de risico's;
- c. het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's;
- d. kengetallen (6x);
- e. een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

2.3 De financiële verordening

In de financiële verordening van de gemeente Waadhoeke is in artikel 8 opgenomen: 'Het college biedt de raad eens in de 4 jaar een (bijgestelde) Nota weerstandsvermogen & risicobeheersing aan. Deze nota wordt door de raad vastgesteld.' In deze verordening wordt, net als in het BBV, een link gelegd met de verplichte paragraaf weerstandsvermogen.

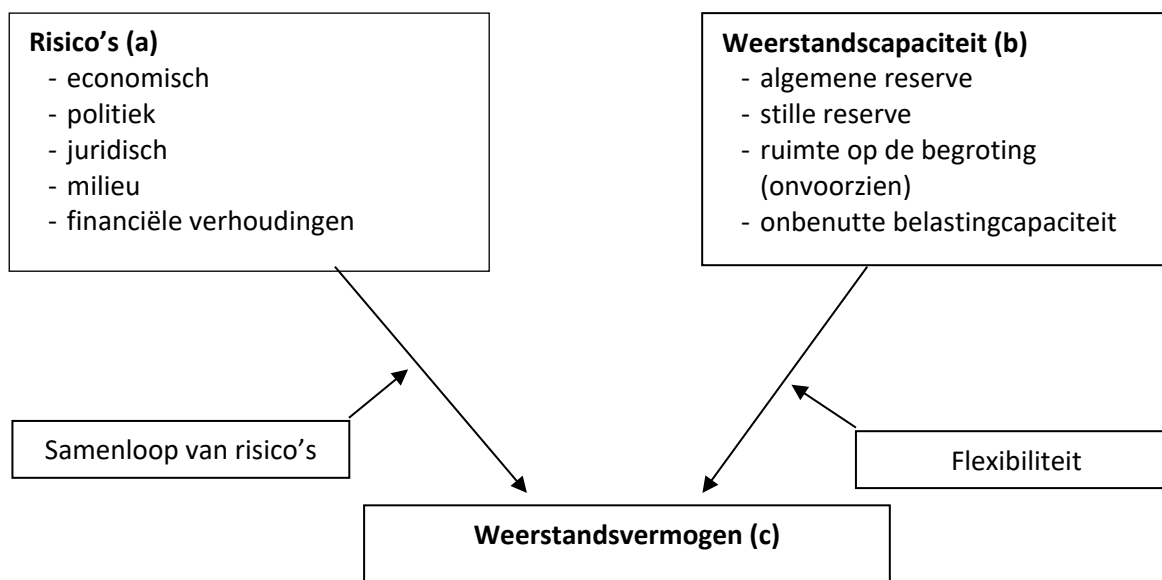
Artikel 18: 'In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing neemt het college naast de verplichte onderdelen in ieder geval de in de Nota Weerstandsvermogen & risicobeheersing bepaalde aanvullende informatie op.'

3. Definities

In dit hoofdstuk worden de begrippen risico's, weerstandscapaciteit, weerstandsvermogen, risicobeheersing en risicomanagement nader gedefinieerd.

3.1 Relatie risico's, weerstandscapaciteit en weerstandsvermogen

In onderstaande figuur wordt de samenhang tussen risico's, weerstandscapaciteit en weerstandsvermogen aangegeven.

Figuur: De verhouding risico's, weerstandscapaciteit en weerstandsvermogen¹

Ad a. Risico's

Een veel gebruikte definitie van een beleidsrisico is de kans op een gebeurtenis, die de organisatie belemmert in het behalen van (één van) haar doelstellingen. Of: Een risico is een kans op optreden van een gebeurtenis met een bepaald (negatief) gevolg. Het kan gaan om diverse type risico's:

- Afkomstig buiten de eigen organisatie of binnen de eigen organisatie;
- Niet beïnvloedbare en beïnvloedbare risico's;
- Terugkerende risico's (structureel) en eenmalige risico's (incidenteel);
- In geld te kwalificeren en niet in geld te kwalificeren risico's.

Gemeenten lopen tal van risico's op verschillende vlakken, zoals uit de figuur blijkt. Te denken valt aan risico's met betrekking tot het bedrijfs- en operationele proces, aansprakelijkheid, verbonden partijen (gemeenschappelijke regelingen en publiek-private samenwerking), subsidierelaties, gebiedsuitbreiding, opneinderegelingen, grondexploitaties, etc.

Een deel van de risico's wordt afgedekt door specifieke maatregelen. Bijvoorbeeld het vormen van een reserve of voorziening, het afsluiten van verzekeringen en het inrichten van IC (interne controle). Naast de afgedekte

¹ Gebaseerd op een model uit: 'Handreiking weerstandsvermogen voor Raadsleden' ministerie BZK

risico's loopt een gemeente ook altijd risico's die niet (kunnen) worden afgedekt. Bijvoorbeeld omdat verzekering te duur is of omdat de kans op een gebeurtenis erg klein is.

De risico's die relevant zijn voor het weerstandsvermogen zijn de risico's die niet op een andere manier zijn ondervangen en die een financieel gevolg kunnen hebben. Voor de financiële risico's in relatie tot het weerstandsvermogen geldt als definitie: de kans op een gebeurtenis die leidt tot een directe financiële tegenvaller van materiële betekenis, die niet is afgedekt in de begroting. Doen deze risico's zich voor dan kunnen ze worden gedekt uit de beschikbare weerstandscapaciteit.

Ad b. Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit is de (potentiële) capaciteit aan geldmiddelen die de gemeente vrij kan maken om substantiële tegenvallers op te vangen. Hierbij moet onderscheid gemaakt worden in een structurele en een incidentele weerstandscapaciteit.

De weerstandscapaciteit in het vermogen (reserves) kan slechts eenmalig ingezet worden en is dus incidenteel. De weerstandscapaciteit in de exploitatie is structureel, hiertoe worden o.a. gerekend de onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorzien structureel.

Voorzieningen worden niet gerekend tot de weerstandscapaciteit omdat deze een specifiek bestedingsdoel hebben waarover niet vrij beschikt kan worden. Bovendien is een voorziening ook een vorm van afdekken van een gesignaleerd risico.

Ad c. Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft de mate aan waarin een gemeente in staat is om nog niet afgedekte risico's op te vangen, zonder dat het beleid ingrijpend moet worden gewijzigd. Door afspraken te maken over het weerstandsvermogen kan worden voorkomen dat financiële tegenvallers dwingen tot bezuinigingen.

Om de weerstandscapaciteit te bepalen wordt de beschikbare incidentele weerstandscapaciteit afgezet tegen de financiële gevolgen van de risico's (benodigde incidentele weerstandscapaciteit) die een gemeente loopt.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare incidentele weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde incidentele weerstandscapaciteit}}$$

3.2 Risicomanagement

Het begrip risicomanagement

Risicomanagement kan worden omschreven als het nemen van beslissingen die gericht zijn op het voorkomen of minimaliseren van de nadelige effecten die het optreden van risico's met zich mee kan brengen.

Risicomanagement is op een gestructureerde wijze identificeren, analyseren en managen van risico's. Of anders gezegd: risicomanagement is het effectief en systematisch omgaan met de (kansen en) bedreigingen die de realisatie van organisatiedoelstellingen kunnen beïnvloeden. Het is gericht op proactief handelen in plaats van reactief.

Risicomanagement houdt niet in dat kosten wat kosten risico's vermeden moeten worden. Het gaat om het inzicht creëren in de risico's die van toepassing zijn en vervolgens bewust afwegen of en hoe het risico kan worden beheerst. Soms is het bewust accepteren van een risico de meest optimale, of de enig mogelijke beheersingsmaatregel. Bewust accepteren komt vaak tot stand omdat er geen effectieve beheersmaatregel is, dan wel een beheersmaatregel duurder zou zijn dan het mogelijke verlies.

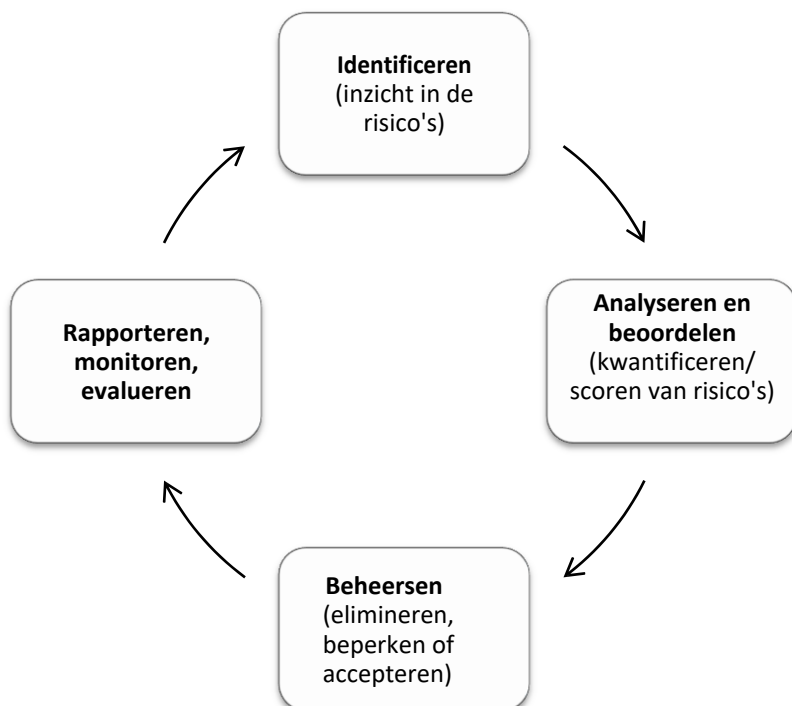
Wat levert risicomanagement op?

- Continu risico's expliciet maken en beheersen (inzicht en overzicht)
Door het risicomanagement zullen risico's geregeld geïnventariseerd en besproken worden. Op deze wijze worden de risico's 'levend gehouden'² en is er voortdurende aandacht voor de beheersing ervan. Door het gestructureerd toepassen van risicomanagement zal een completer beeld van de risico's ontstaan. De kans dat risico's over het hoofd worden gezien wordt hiermee gereduceerd.
- Risicoalertheid creëren (risicoalertheid en risicobewustzijn & expertise)
Door het risicomanagement worden de risico's voor de betrokkenen inzichtelijk gemaakt. Dit bevordert het risicobewustzijn en de expertise in het signaleren en benoemen van risico's en het beheersen ervan.
- Proactief met risico's omgaan in plaats van reactief
Het is mogelijk proactief met risico's om te gaan door beheersmaatregelen vroegtijdig te benoemen en uit te voeren. Dus: vóórdat de risico's optreden. Dit is beter dan af te wachten tot het risico optreedt en dan pas actie te ondernemen om de gevolgen te beperken.
- Informatie voor besluitvorming & risicobereidheid
Door het risicomanagement krijgen het management, het college en de Raad meer inzicht in de risico's die er zijn of die men wil aangaan en de risico's die beheerst moeten worden. De risico's worden actief meegenomen in de besluitvorming. Hiermee wordt de risicobereidheid explicieter gemaakt. De mate waarin risico's worden genomen is een politieke bestuurlijke afweging die bij adequaat risicomanagement zichtbaar in de besluitvorming wordt meegenomen.
- Weerstandsvermogen
Op basis van de risico's met een financieel gevolg kan worden bekeken of deze in balans zijn met het gewenste (ratio) weerstandsvermogen.

² Dit betekent continue en blijvende alertheid van alle betrokkenen op (wijzigingen in) risicofactoren, kansen van optreden en mogelijke impact, en is daarmee impliciet onderdeel van alle besluiten die worden genomen (of juist niet worden genomen).

Het proces van risicomanagement

Risicomanagement bestaat uit vier stappen:

1. Identificeren

De eerste stap is het in kaart brengen van risico's die de gemeente loopt. Daarbij is het duidelijk formuleren van het risico en het vaststellen van de oorzaak een belangrijk onderdeel om uiteindelijk tot passende beheersingsmaatregelen te kunnen komen.

2. Analyseren en beoordelen

De tweede stap is het kwantificeren van het risico ('de ernst'). Dit gebeurt door middel van het aangeven wat het negatieve gevolg van het risico is én wat de kans (%) is dat het risico daadwerkelijk zal optreden. Het negatief gevolg kan zijn een gevolg in geld of anderszins. Bij het analyseren en beoordelen wordt gebruik gemaakt van de hulp zin: "Als gevolg van....(oorzaak), bestaat de kans dat.... (risico), waardoor..... (gevolg)".

3. Beheersen

De derde stap is het in beeld brengen van de mogelijke beheersingsmaatregelen en vervolgens de gekozen beheersmaatregelen uitvoeren.

Beheersingsmaatregelen zien op:

- Elimineren (vermijden) van het risico
- Beperken van de kans van optreden
- Beperken van het negatieve gevolg
- Afwentelen van het negatieve gevolg
- Accepteren van het risico

4. Rapporteren, monitoren en evalueren

De laatste stap van de cyclus bestaat uit communiceren over de aard en omvang van risico's, de beheersmaatregelen en deze monitoren en evalueren.

Rapportages

In de begroting en de jaarrekening is de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing (verplicht) opgenomen. In deze paragraaf staat de actuele top van de grootste risico's. Met 'grootste' wordt hierbij bedoeld de risico's die een hoogste score krijgen aan de hand van financiële gevolg maal (x) de kans van optreden. Daarnaast bevat de paragraaf informatie over de actuele risico's met financiële gevolgen in relatie tot de beschikbare middelen om de risico's te kunnen opvangen.

Naris

De gemeente Waadhoeke maakt gebruik van NARIS© (NAR Risicomanagement informatiesysteem). Deze risicomanagementsoftware wordt gebruikt voor registratie, analyse en rapportage over het risicoprofiel van de gemeente Waadhoeke. Het ondersteunt risicomanagement op strategisch, tactisch en operationeel niveau en faciliteert hiermee integraal risicomanagement.

De software zorgt voor eenzelfde manier van omgaan met de risico's. Het analyseren en beoordelen van risico's in een (financieel of niet-financieel) gevolg en de kans van optreden gebeurt met dezelfde klasse-indelingen. Hierdoor worden de risico's gelijk behandeld en zijn daarmee vergelijkbaar.

De database van NARIS bevat 80% van de risico's en maatregelen binnen de overheid. Dit geeft als voordeel dat de gemeenten een overzicht krijgen van veel voorkomende risico's en beheersmaatregelen, dit verhoogt de expertise.

4. Beschikbare weerstandscapaciteit

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe de weerstandscapaciteit in Waadhoeke wordt berekend. In het BBV is niet voorgeschreven welke bestanddelen behoren tot de weerstandscapaciteit. In het algemeen worden de hier onderstaande bestanddelen gebruikt:

- Reserves (incidenteel)
- Stille reserves (incidenteel)
- Onvoorzien (structureel)
- Begrotingsruimte (structureel)
- Onbenutte belastingcapaciteit en andere onbenutte inkomstenbronnen (structureel)

4.1 Reserves

In de BBV wordt binnen de reserves onderscheiden:

- a) de algemene reserve;
- b) de bestemmingsreserves

De algemene reserve heeft in principe een algemeen karakter en is vrij aanwendbaar (Voor het gebruik van deze reserve is, zoals voor alle reserves, altijd een expliciet raadsbesluit vereist).

In de nota reserves en voorzieningen wordt aangegeven dat de algemene reserve bestaat uit een bufferfunctie voor risico's en een bestedingsfunctie voor onvoorziene uitgaven/wensen.

Bestemmingsreserves zijn in beginsel niet vrij aanwendbaar. De gemeenteraad heeft namelijk een concrete bestemming aan het bedrag gegeven. Zolang er geen concrete verplichtingen zijn aangegaan, kan de gemeenteraad de bestemming nog wijzigen en de bestemmingsreserve toevoegen aan de algemene reserve.

4.2 Stille reserves

Stille reserves zijn bezittingen die voor een lagere waarde dan de directe verkoopwaarde op de balans staan. Stille reserves kunnen pas als weerstandscapaciteit meetellen als ze binnen afzienbare tijd in kasgeld kunnen worden omgezet, zonder de bedrijfsvoering te beperken (direct verhandelbare activa). Hieruit volgt dat bijvoorbeeld overwaarde op gemeentelijke gebouwen of gronden meestal niet meetelt als weerstandscapaciteit.

Daarnaast kunnen deelnemingen stille reserves bevatten, maar deze kunnen vaak niet toegerekend worden aan de beschikbare weerstandscapaciteit. Deelnemingen zijn meestal beperkt of niet verhandelbaar, waardoor de werkelijke waarde niet alleen lastig is te bepalen, maar ook erg lastig is te realiseren. Daarnaast leveren sommige deelnemingen een rendement op door bijvoorbeeld jaarlijkse dividendontvangsten. Door verkoop van de deelneming vervallen deze opbrengsten en ontstaat een gat in de begroting. In verband met bovengenoemde bezwaren houden we bij de bepaling van de weerstandscapaciteit geen rekening met mogelijke stille reserves in de financiële activa.

4.3 Onvoorzien

De gemeente Waadhoeke neemt jaarlijks een post onvoorzien op in de begroting. Deze kan worden aangewend om tegenvallers of onverwachte nieuwe uitgaven op te vangen. Dit is een verplichting onder het BBV. Deze post wordt meegenomen in de berekening van de structurele weerstandscapaciteit.

4.4 Begrotingsruimte

Als de begroting en de meerjarenraming sluiten met een positief saldo, is er sprake van begrotingsruimte die kan worden ingezet voor structurele financiële tegenvallers die zich voordoen. Structurele posten in de begroting die vooraf nog geen vastgesteld bestedingsdoel hebben tellen hierin mee (onvoorzien structureel). Incidentele ruimte in de begroting (onvoorzien eenmalig) kan ingezet worden om incidentele tegenvallers met een beperkte omvang op te vangen.

4.5 Onbenutte belastingcapaciteit en andere onbenutte inkomstenbronnen

De mogelijkheid tot verhogen van gemeentelijke belastingen, bestemmingsheffingen en rechten kan ook bijdragen tot het opvangen van financiële risico's. De ruimte die de gemeente heeft om belastingen en andere heffingen te verhogen wordt beperkt door wettelijke restricties. Het gaat dan bijvoorbeeld over vastgestelde maximum (verhoging van) belastingtarieven, of dat leges maximaal het niveau van kostendekkend mogen bedragen.

Onroerendezaakbelasting (OZB)

De gemeente heeft bij het jaarlijks vaststellen van het tarief voor de OZB beleidsvrijheid. Hierbij wordt vanuit het Rijk wel een voorwaarde gesteld; de jaarlijks opnieuw vast te stellen macronorm. De macronorm voor de OZB geeft aan met hoeveel procent de landelijke OZB-opbrengst mag stijgen. Deze norm is opgebouwd uit een inflatiepercentage en een percentage aan toegestane nominale opbrengstverhoging. Ter bepaling van de weerstandscapaciteit wordt veelal de artikel -12 norm als uitgangspunt genomen voor het berekenen van de onbenutte belastingcapaciteit. Een gemeente met een artikel 12 – status is een Nederlandse gemeente die onder financiële curatele is gesteld door het rijk vanwege een structurele slechte financiële situatie. Deze gemeenten moeten hun tarieven verhogen tot een “redelijk peil eigen heffingen”, willen zij in aanmerking kunnen komen voor rijkssteun. De actuele normen voor dit artikel 12 – beleid worden jaarlijks in de meicirculaire van het gemeentefonds bekend gemaakt.

4.6 Beschikbare incidentele weerstandscapaciteit Waadhoeke

Voor de gemeente Waadhoeke zijn dit standaard de Algemene reserve (het vrij aanwendbare deel van de algemene reserve) en de reserve Grondexploitatie. De reserve Grondexploitatie wordt als eerste stap in mindering gebracht op de specifieke risico's binnen de grondexploitatie, waarna het restant (de niet afgedekte risico's binnen de grondexploitatie) en het totaal van de overige risico's wordt afgezet tegen de Algemene reserve.

In de nota Reserves en Voorzieningen (Raad 20 mei 2021) is de ondergrens van de Algemene reserve vastgesteld op € 15,0 miljoen.

5. Benodigde weerstandscapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit is het bedrag dat nodig is om alle risico's in de begroting waarvoor geen maatregelen zijn getroffen, in financiële zin af te dekken.

De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door:

- de verwachte impact van de aanwezige risico's;
- de gewenste mate van zekerheid dat de risico's kunnen worden opgevangen;
- de mate waarin risico's al op andere wijze zijn afgedekt.

5.1 Risicomanagement: identificeren en kwantificeren

Risicomanagement bestaat uit verschillende stappen. Het proces begint met het in kaart brengen van de risico's die de gemeente loopt. Dit is de fase van identificatie. Daarna wordt aangegeven wat de omvang van het risico is en wat de kans is dat het risico zich daadwerkelijk zal voordoen. Dat is de fase van kwantificeren. Het kwantificeren van de risico's vindt éénmaal per jaar plaats bij de programmabegroting.

5.2 Identificeren

Om de risico's in beeld te brengen is een periodieke risicoanalyse nodig om risico's te identificeren en de kenmerken van het risico vast te leggen. Risicoanalyse is te omschrijven als het op systematische wijze inzicht krijgen in de factoren die de realisatie van de beleidsdoelstellingen in de weg kunnen staan. Daarbij wordt gekeken of de geïnterpreteerde risico's nog actueel zijn en of er nieuwe risico's zijn ontstaan.

Er zijn verschillende soorten risico's zoals blijkt uit onderstaande lijst. Het identificeren van risico's houdt echter niet op bij het doorlopen van deze algemene lijst. Ervaringsgegevens en 'gezond verstand' kunnen zeker bijdragen aan de identificatie van risico's.

Risicosoorten:

- Bedrijfsproces
- Letsel/ Veiligheid
- Financieel
- Materieel
- Imago/politiek
- Milieu
- Informatie en strategie
- Personeel en Arbo
- Juridisch/ Aansprakelijkheid
- Product

Bij het identificeren van de risico's wordt onderscheid gemaakt in financiële risico's die bekend zijn met een incidenteel karakter welke gekwantificeerd worden en risico's die niet gekwantificeerd worden.

5.3 Kwantificeren

Nadat de risico's zijn geïdentificeerd kunnen de risico's worden gekwantificeerd. Het bepalen van de kans dat de gebeurtenis/ het risico optreedt en het financiële gevolg dat het risico met zich meebrengt.

Het kwantificeren heeft twee doelen:

- Ordening aanbrengen ten behoeve van focus in sturing en beheersing
- Bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit

Beoordelen van risico's en de bijbehorende financiële gevolgen is lastig omdat hiervoor geen vaste normen bestaan. Daarom is het belangrijk uitgangspunten vast te leggen op basis waarvan risico's beoordeeld worden en de financiële gevolgen vastgesteld worden.

Om risico's te kunnen kwantificeren is een inschatting van de financiële gevolgen per risico nodig.

5.4 Berekening benodigde incidentele weerstandscapaciteit

Naris

Op grond van het risicoprofiel dat is ingevoerd in Naris, wordt een risicosimulatie uitgevoerd van de risico's met een financieel gevolg. Dat is een simulatie waarbij ervan uit wordt gegaan dat de risico's zich nooit op één moment én allemaal tegelijk én allemaal in hun maximale omvang voordoen. Op basis van de risicosimulatie wordt door steekproeven berekend welk bedrag er nodig is aan benodigde weerstandscapaciteit.

Van welke simulatiemethode maakt NARIS gebruik?

Simulatie wordt op basis van de Monte Carlo-methode berekend. Door middel van een simulatie worden 100.000 trekkingen gedaan, waarbij op basis van de kansen en gevolgen van alle risico's verschillende scenario's worden nagebootst. Er worden dus 100.000 verschillende scenario's doorgerekend, waarbij een risico zich de ene keer wel voordoet en de andere keer niet. Tevens kan de omvang van het risico verschillen per scenario. De software Naris verzorgt deze analyse, waarbij elke berekening (binnen een bepaalde bandbreedte) nieuwe uitkomsten oplevert.

Voor de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit worden de risico's met een financieel negatief gevolg als onderstaand meegerekend in de simulatie:

1. Risico's met een structureel gevolg vermenigvuldigen met de factor 2.
2. Als zekerheid 90% hanteren.
3. De uitkomst vermenigvuldigen met de factor 1,2.

Ad 1. Risico's met een structureel gevolg vermenigvuldigen met de factor 2.

Er zijn risico's met een eenmalig negatief financieel gevolg, maar er zijn ook risico's die een permanent (structureel) negatief financieel gevolg kunnen hebben. Deze laatste categorie kan met een factor van 1 (= 1 jaar) of hoger worden meegenomen in de berekening. Het gaat hier om de afweging tussen voldoende tijd voor beheersing versus onnodig geld reserveren. Een voorbeeld is het risico dat de Uitkering Gemeentefonds of de kosten voor het Sociaal Domein negatief uitpakken. Met factor 1 is er één jaar de tijd om dit gevolg te beheersen, met factor 2 is er twee jaar de tijd, etc. etc.

Vanuit het oogpunt van meer zekerheid zijn er gemeenten die voor een factor 3 kiezen, oftewel drie jaar de tijd nemen om het risico te beheersen of te vertalen in de begroting. Volgens de werkwijze worden de structurele risico's welke zich in het eerste begrotingsjaar (stel 2022) voor kunnen doen vermenigvuldigd met de factor 2. Structurele risico's welke zich eerst in het tweede begrotingsjaar (stel 2023) voor kunnen doen worden vermenigvuldigd met de factor 1 en structurele risico's welke zich eerst in het derde of vierde begrotingsjaar (stel 2024 of 2025) voor kunnen doen worden vermenigvuldigd met de factor 0.

Ad 2. Als zekerheid 90% hanteren

Redenen om met een zekerheidspercentage te rekenen zijn:

- Afhankelijk van de risicobereidheid wordt een zekerheidspercentage gekozen. Hoe groter de bereidheid hoe lager het percentage/hoe lager de bereidheid hoe hoger het percentage.
- Naarmate het zekerheidspercentage toeneemt, neemt het te reserveren bedrag toe.

- Naarmate het zekerheidspercentage toeneemt, is het waarschijnlijker dat het daardoor gereserveerde voldoende is om de risico's op te vangen.

De keuze van de hoogte van het zekerheidspercentage voor het opvangen van de risico's is vrij. De keuze ligt tussen de 5% en 95%. Het gaat om de inschatting van de beste verhouding tussen (voldoende) geld voor risico's enerzijds en geen onnodig geld reserveren anderzijds. Veel gemeenten kiezen voor een percentage van 90%.

Gemeente Waadhoeke stelt dat het bedrag dat uit de simulatie komt met een zekerheidspercentage van 90% voldoende is om de risico's daadwerkelijk af te dekken.

Ad 3. De uitkomst vermenigvuldigen met de factor 1,2.

Tenslotte kiest de gemeente ervoor om de uitkomst van de simulatie te vermenigvuldigen met factor 1,2.

Redenen om met een factor te rekenen, zijn:

- Er kunnen niet van tevoren ingeschatte risico's optreden ('de zogenaamde zwarte zwanen' = Corona!);
- De werkwijze van de gemeente Waadhoeke om risico's voorzichtig (financieel laag) in te schatten. Wanneer er te veel onduidelijkheid is over het mogelijke financiële gevolg, dan wordt het risico met gevolg op € 0 geschat;
- Achtervang voor de dekking van de structurele risico's van meer dan twee jaar (zie ook onder structurele risico's).

Het streven kan zijn op termijn toe te werken naar een factor 1,0. Dit betekent dat de organisatie dan goed in staat moet zijn (bijna) alle risico's voldoende scherp in te schatten en een risico op een indicatief financieel bedrag te bepalen zodat er (gedeeltelijke) dekking is via het weerstandsvermogen.

Anderzijds kan het verlagen van de structurele weerstandscapaciteit (onvoorzien verlagen, begrotingsruimte inperken, opbrengsten maximaliseren) aanleiding zijn de factor te verhogen van 1,2 naar bijvoorbeeld 1,4.

5.5 Gevolgschade

Bij het bepalen van de omvang van het risico gaan we uit van een situatie dat het risico zich daadwerkelijk voordoet. Vanuit die gedachte 'als het risico zich voordoet dan' wordt een inschatting gemaakt van de verwachtingswaarde. De verwachtingswaarde is de meest waarschijnlijke financiële omvang van het gevolg als het risico zich voordoet.

Het gaat bij de bepaling van de financiële omvang om het niet op andere wijze afgedekte deel van het risico. Dus bij een risico dat bijvoorbeeld voor 80% is afgedekt door een verzekering telt alleen de resterende 20% bij de bepaling van de mogelijke gevolg schade. Het lange termijneffect van structurele risico's is per definitie oneindig groot. Deze risico's worden niet gekwantificeerd.

6. Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding (ratio) tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit.

Wanneer de risico's inzichtelijk zijn gemaakt en de benodigde weerstandscapaciteit is bepaald, is de vervolgvraag of de aanwezige weerstandscapaciteit voldoende is om de bestaande risico's op te vangen.

6.1 Gewenste omvang (ratio) weerstandsvermogen

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt de ratio van het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare incidentele weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde incidentele weerstandscapaciteit}}$$

Voor de beoordeling van de omvang van het weerstandsvermogen wordt in Waadhoeke gebruik gemaakt van onderstaande tabel. Deze normeringssystematiek is ontwikkeld door het COELO (Centrum voor onderzoek van de economie van lagere overheden), de NAR (Nederlands adviesbureau voor risicomanagement) en de universiteit Twente.

Beoordelingstabel weerstandsvermogen

Categorie	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2	Uitstekend
B	$1,4 < X < 2$	Ruim voldoende
C	$1,0 < X < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < X < 1,0$	Matig
E	$0,6 < X < 0,8$	Onvoldoende
F	$< 0,6$	Ruim onvoldoende

Vaststellen ratio weerstandsvermogen

In de nota reserves en voorzieningen is opgenomen dat de bufferfunctie van de algemene reserve bepaald wordt op basis van de ratio weerstandsvermogen. Daarom moeten keuzes gemaakt worden hoe de ratio weerstandsvermogen te beoordelen en op welk moment de gemeente maatregelen moet nemen ten aanzien van het gewenste niveau van het weerstandsvermogen.

Keuze:

- I. De ratio weerstandsvermogen vaststellen op categorie C wat overeenkomt met een ratio weerstandsvermogen tussen 1,0 en 1,4 met de betekenis van 'voldoende'.
Wanneer uit berekeningen in de programmabegroting blijkt dat de ratio lager is dan 1,0 moeten maatregelen genomen worden om het weerstandsvermogen binnen de meerjaren-planperiode op peil te brengen.
- II. Een ratio weerstandsvermogen aanbevelen van categorie C wat overeenkomt met een ratio weerstandsvermogen tussen 1,0 en 1,4 met de betekenis van 'voldoende'.

Echter pas maatregelen nemen wanneer de ratio lager is dan 0,8. Dan wordt het weerstandsvermogen gekwalificeerd als onvoldoende. In dat geval worden maatregelen genomen om het weerstandsvermogen binnen de meerjaren-planperiode op peil te brengen. Zolang de ratio weerstandsvermogen zich tussen 0,8 en 1,0 bevindt, is de intentie te werken aan een verbetering van de ratio.

- III. De ratio weerstandsvermogen vaststellen op categorie D wat overeenkomt met een ratio weerstandsvermogen tussen 0,8 en 1,0 met de betekenis van 'matig'. Wanneer uit berekeningen in de programmabegroting blijkt dat de ratio zakt onder 0,8 moeten maatregelen genomen worden om het weerstandsvermogen binnen de meerjaren-planperiode op peil te brengen.

Categorieën A en B worden niet als keuze opgenomen omdat aangenomen wordt dat deze streefwaarden tot een onnodig hoge reserve leidt. Voor categorieën E en F geldt dat deze streefwaarden niet opgenomen zijn omdat deze leiden tot een te lage reserve.

Omdat de gemeente Waadhoeke werkt met één algemene reserve is geen actie vereist wanneer het weerstandsvermogen hoger is dan de vastgestelde norm.

Voor- / nadeel keuze:

Het voordeel van keuze I. is dat (op basis van de inschattingen) het weerstandsvermogen altijd op peil is. Nadeel is dat wanneer de ratio onder het gewenste niveau zakt er direct begrotingsmaatregelen getroffen moeten worden, met (waarschijnlijk) gevolgen voor uitvoering van beleid.

Voordeel van keuze II. is dat de norm minder star gehanteerd hoeft te worden. Gestreefd wordt naar een niveau van 'voldoende'. Maar begrotingsmaatregelen zijn pas noodzakelijk op het moment dat de ratio onder 0,8 komt. Nadeel is het risico op een niet toereikende reservepositie op het moment dat risico's zich voordoen.

Voordeel van keuze III. is dat de aan te houden reserve lager kan zijn dan bij keuze I. of II. Dit betekent dat reserves eerder voor andere investeringen of projecten ingezet kunnen worden. Dit voordeel is echter ook het nadeel omdat het risico aanwezig is dat de reserves niet toereikend zijn wanneer een risico zich voordoet.

Keuze optie I.

6.2 Spelregels voor afkomen en aanvullen van het weerstandsvermogen

Jaarlijks worden in de programmabegroting de risico's gekwantificeerd en een berekening gemaakt van de ratio weerstandsvermogen. Wanneer uit deze berekening blijkt dat de ratio onder de vastgestelde norm ligt worden in de meerjarenraming maatregelen getroffen om het weerstandsvermogen uiterlijk aan het eind van de planperiode weer op het gewenste niveau te brengen.

Aangezien de Algemene reserve administratief bestaat uit 1 bedrag (o.b.v. nota reserves en voorzieningen) vindt er geen afoming plaats.

7. Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing in de begroting en de jaarrekening informeert het college de raad over het weerstandsvermogen. In deze paragraaf worden gekwantificeerde risico's opgenomen (financiële risico's die bekend zijn met een éénmalig karakter) en niet gekwantificeerde risico's.

Per risico wordt aangegeven:

- De risicogebeurtenis
- De gevolgen/ verwachtingswaarde financieel risico.
- De kans
- De financiële impact
- De beheersmaatregelen

Alleen bij de programmabegroting worden de risico's opnieuw gekwantificeerd. Tenzij er sprake is van een materieel risico wat in de jaarrekening tot uitdrukking moet komen.

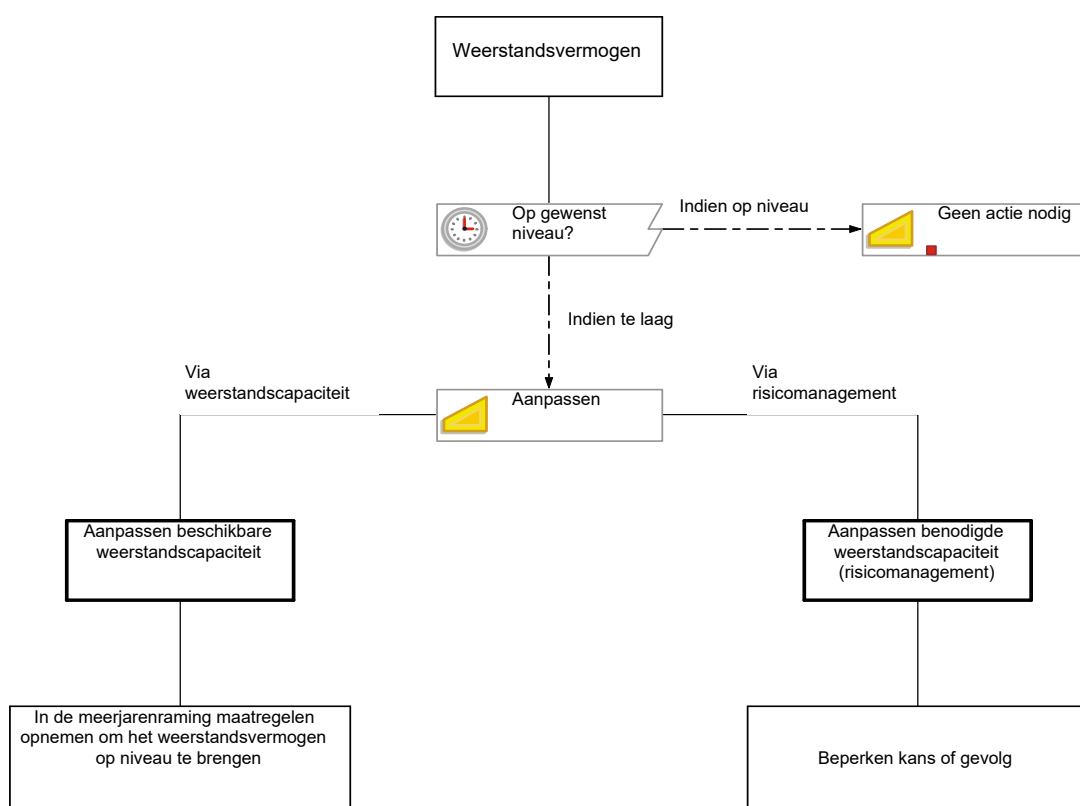
8. Bijlagen

8.1 Bijlage 1: aanvullen weerstandsvermogen

Wanneer het weerstandsvermogen niet het gewenste niveau heeft, zijn er 2 richtingen mogelijk om dit niveau wel te bereiken.

Enerzijds door verhoging van de beschikbare weerstandscapaciteit (het verhogen van de financiële reserves). Anderzijds door het verlagen van de benodigde weerstandscapaciteit, door de kans op het risico te beperken en/of het financieel belang (maximale risico) te verlagen.

Schematisch is dit als volgt weer te geven:

Gemeenteraad Waadhoeke

Dossiernummer	1487
Extern Zaak ID	2021-073728
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	25 november 2021
Agendapunt	011
Titel	Treasurystatuut 2022
Eigenaar	Zijlstra, Mink Jelle
Portefeuillehouder	De Pee

Bijlagen
Raadsvoorstel Treasurystatuut 2022
Bijlage I – Treasurystatuut 2022

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad Waadhoeke	25 november 2021

Toelichting

Treasurystatuut 2022

Voorgesteld besluit

Het Treasurystatuut 2022 vast te stellen.

Besluit

Het Treasurystatuut 2022 vast te stellen.

AAN DE RAAD

Agenda: 25-11-2021

Franeker, 9-11-2021

Onderwerp

Treasurystatuut 2022

Portefeuillehouder

Wethouder C.M. de Pee

Auteur

Mink Jelle Zijlstra, m.zijlstra@waadhoeke.nl

Samenvatting

Het huidige Treasurystatuut is in 2018 in werking getreden. Op grond van de Verordening 212 Waadhoeke legt het college eens in de 4 jaar een (bijgesteld) Treasurystatuut aan de gemeenteraad voor ter vaststelling.

Voorstel

1. Het Treasurystatuut 2022 vast te stellen.

Inleiding

Op grond van artikel 15 van de Verordening 212 Waadhoeke biedt het college de raad eens in de 4 jaar een (bijgesteld) Treasurystatuut aan. Dit Treasurystatuut wordt door de raad vastgesteld. Het huidige Treasurystatuut is met ingang van 2018 in werking getreden.

Beoogd (meetbaar) effect

Middels dit Treasurystatuut worden regels gesteld inzake algemene doelstellingen en de te hanteren richtlijnen en limieten van de financieringsfunctie alsmede de administratieve organisatie van de financieringsfunctie.

Motivering

Argumenten

1.1 De beleidskeuzes uit 2018 zijn nog steeds actueel en grotendeels passend voor Waadhoeke.

Ondanks de vele regels voor treasury hebben gemeenten nog wel enige speelruimte voor eigen beleid. Het drempelbedrag van het Schatkistbankieren is aangepast naar 2% conform hogere wetgeving (zie artikel 5.3). Er zijn door de commissie BBV in de afgelopen jaren geen nieuwe notities of zogenaamde stellige uitspraken geweest die ons dwingen tot verdere aanpassingen van het Treasurystatuut.

Kanttekeningen

1.1 Er hoeft geen nieuw Treasurystatuut vastgesteld te worden: dit is aan de raad.

In dat geval blijft het Treasurystatuut uit 2018 plus de “hogere” gewijzigde regelgeving van kracht. Het is echter voor de uitvoering en controle wenselijk dat het Treasurystatuut (periodiek) geactualiseerd wordt ook al heeft dit geen invloed op de uitvoering.

1.2 Toenemende vraag inzake borgstellingen

In een later stadium zal als gevolg van de toenemende vraag inzake borgstellingen een separaat voorstel worden voorgelegd inclusief de benodigde toetsingscriteria. Dit geeft de gemeente Waadhoeke de mogelijkheid om nieuwe aanvragen borgstellingen hieraan te toetsen.

Analyse

N.v.t.

Alternatieven

Zie kanttekening 1.1

Vervolg

N.v.t.

Inwonersparticipatie

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Financiën

N.v.t.

Juridisch kader

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de Verordening 212 Waadhoeke.

Bijlagen

Bijlage 1: Treasurystatuut 2022

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: CONCEPT

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 9-11-2021;

B E S L U I T

1. Het Treasurystatuut 2022 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare
raadsvergadering van 25-11-2021,

, voorzitter

, griffier

Dit document is digitaal ondertekend.

Treasurystatuut Waadhoeke 2022

Versie: 1 november 2021

adres
Harlingerweg 18
8801 PA Franeker

postadres
Postbus 58
8800 AB Franeker

online
www.waadhoeke.nl
info@waadhoeke.nl

telefoon
0517 380 380

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Treasurybeleid	4
2.1	<u>Begrippenkader</u>	4
2.2	<u>Doelstellingen van de treasuryfunctie</u>	5
3	Uitzettingen en Financiering	6
3.1	<u>Uitzettingen</u>	6
3.2	<u>Financiering</u>	6
3.3	<u>Relatiebeheer</u>	6
4	Risicobeheer	7
4.1	<u>Renterisicobeheer</u>	7
4.2	<u>Kredietrisicobeheer</u>	7
4.3	<u>Koersrisicobeheer</u>	7
4.4	<u>Intern liquiditeitsrisicobeheer</u>	7
4.5	<u>Valutarisicobeheer</u>	7
5	Kasbeheer	8
5.1	<u>Geldstroombeheer</u>	8
5.2	<u>Saldo- en liquiditeitenbeheer</u>	8
5.3	<u>Schatkistbankieren</u>	8
6	Informatievoorziening	9
7	Uitvoeringsregels	10

1 Inleiding

Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Bij de uitvoering van treasury is het van belang dat er volledige duidelijkheid bestaat over de te hanteren doelstellingen, richtlijnen en limieten. De wetgever heeft hiervoor wettelijke kaders vastgesteld.

Binnen deze wettelijke kaders is de gemeente verplicht haar eigen doelstellingen en kaders ten aanzien van de treasury vast te stellen. Dit gebeurt in de verordening ex art 212 van de Gemeentewet. Tevens kan er voor gekozen worden dit verder in te perken in de uitvoeringsregels, lees financieringsstatuut. Hiervoor is in de Financiële verordening gemeente Waadhoeke gekozen door te bepalen dat het college de raad eens in de 4 jaar een (bijgesteld) treasurystatuut moet aanbieden. De raad stelt het treasurystatuut vast. Met het oog op de vorming van de gemeente Waadhoeke per 1 januari 2018 is er vóór die datum een treasurystatuut opgesteld.

Dit treasurystatuut dient op basis van de Financiële verordening te worden bijgesteld.

Het treasurystatuut geeft de doelstellingen en de grenzen aan waarbinnen het treasurybeleid en de treasuryactiviteiten moeten vallen. Het is van belang dat de geformuleerde hoofddoelstellingen van het financieringsstatuut van de gemeente in lijn zijn met het beheersmatige karakter van de treasury, die gericht is op het minimaliseren van de kosten en het beheersen van de financiële risico's binnen de gestelde kaders.

De afgelopen jaren zijn er belangrijke ontwikkelingen geweest die van invloed zijn op de treasury van decentrale overheden. De wereldwijde financiële crisis heeft ertoe geleid dat er op Europees niveau maatregelen genomen zijn om ervoor te zorgen dat de overheidsuitgaven nu en op langere termijn houdbaar blijven. Deze maatregelen zijn vertaald naar Nederlandse wetgeving, zoals de invoering van het verplicht schatkistbankieren en de Wet houdbare overheidsfinanciën. Ook is er een Rijksbreed beleidskader ontwikkeld over het gebruik van derivaten door publieke instellingen.

Het wettelijke kader ligt voor een deel besloten in de nationale regelgeving en voor een deel in de Europese regelgeving. Binnen de nationale regelgeving wordt het kader met name gegeven door de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido), de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof) en de Gemeentewet. Maar ook de Algemene wet bestuursrecht (Wab) is van toepassing evenals regelgeving betreffende staatssteun en wet- en regelgeving toezicht financiële ondernemingen.

Door de wettelijke kaders heeft de gemeente weinig eigen beleidsruimte meer.

In het statuut zijn het begrippenkader en de doelstellingen van de treasuryfunctie van de gemeente geformuleerd. Deze worden vervolgens geconcretiseerd voor de verschillende deelgebieden van treasury:

- financiering en uitzettingen
- risicobeheer
- kasbeheer.

De organisatorische randvoorwaarden zijn niet in het statuut opgenomen, maar voor de volledigheid wel bijgevoegd. Deze vallen onder de uitvoering van de treasury en zijn een bevoegdheid van het College van burgemeester en wethouders.

2 Treasurybeleid

2.1 Begrippenkader

In dit statuut wordt verstaan onder:

- Administratie Het systematisch verzamelen, vastleggen en verwerken van gegevens en het verstrekken van informatie ten behoeve van het besturen, het functioneren en het beheersen van de gemeentelijke organisatie en het afleggen van verantwoording hierover, ook omvattende de administratie en verantwoording aangaande de geldmiddelen.
- Administratieve organisatie Het stelsel van organisatorische maatregelen gericht op het tot stand brengen en instandhouden van de goede werking van de administratie.
- Financiering Het aantrekken van benodigde financiële middelen voor een periode van minimaal één jaar. Deze middelen kunnen bestaan uit zowel eigen vermogen als vreemd vermogen.
- Geldstromenbeheer Al die activiteiten die nodig zijn om liquiditeiten te transfereren zowel binnen de organisatie zelf als tussen de organisatie en derden (betalingsverkeer);
- Garantie Waarborg, zekerheid;
- Intern liquiditeitsrisico De risico's van mogelijke wijzigingen in de meerjaren investerings-planning waardoor financiële resultaten kunnen afwijken van de verwachtingen;
- Kasbeheer Het beheer van de geldstromen en de daaruit voorvloeiendesaldi en liquiditeitsposities tot één jaar;
- Kasgeldlimiet Een bedrag op basis van de Wet Fido ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar;
- Koersrisico Het risico dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen;
- Kredietrisico De risico's op een waardedaling van een vordering ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij als gevolg van insolventie of deficit;
- Liquiditeitenbeheer Het financieren en uitzetten van middelen voor een periode tot één jaar;
- Rating De inschatting van de kans op eventuele wanbetalingen bij toekomstige rente- en aflossingsbetalingen op schuldpapier;
- Renterisico Het gevaar van ongewenste veranderingen van de (financiële) resultaten van de gemeente door rentewijzigingen;
- Renterisiconorm Een bij de aanvang van enig jaar op basis van de Wet Fido gefixeerd percentage van het totaal van de vaste schuld van de gemeente dat bij de realisatie niet mag worden overschreden;

- Rentetypische looptijd Het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de voorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening nietbeïnvloedbare, constante rentevergoeding;
- Rentevisie Toekomstverwachting over de rente-ontwikkeling.
- Saldobeheer Het beheer van de dagelijkse saldi op de rekeningen;
- Solvabiliteitsratio van 0% Status die door een bancaire toezichthouder in een EU-lidstaat aan het schuldpapier van een instelling kan worden toegekend;
- Treasuryfunctie De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. De treasuryfunctie bestaat uit drie deelfuncties: risicobeheer, gemeentefinanciering en kasbeheer
- Uitzetting Het tijdelijk toevertrouwen van liquiditeiten aan derden tegen vooraf overeengekomen condities en bedingen. Kortlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode tot één jaar en langlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode van één jaar of langer.

2.2 Doelstellingen van de treasuryfunctie

De doelstellingen van de treasuryfunctie zijn:

- a. Het aantrekken van voldoende financiële middelen en het uitzetten van overtollige gelden om de programma's binnen de door de raad vastgestelde kaders van de begroting te kunnen uitvoeren;
- b. Het beheersbaar houden van de financiële risico's zoals renterisico's, kredietrisico's, koersrisico's, liquiditeitsrisico's en valutarisico's;
- c. Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- d. Het optimaliseren van het rendement van de beschikbare liquiditeiten, binnen de gegeven wettelijke kaders, respectievelijk de richtlijnen en limieten van dit statuut.

3 Uitzettingen en financiering

3.1 Uitzettingen (U/G)

Overtollige middelen (boven het drempelbedrag) van de gemeenten mogen alleen in rekening courant en via deposito's bij de schatkist worden aangehouden. Op dit uitgangspunt van het verplicht Schatkistbankieren zijn de volgende vormen van uitzettingen van liquide middelen nog toegestaan:

- a. De gemeente mag leningen of garanties uitsluitend verstrekken uit hoofde van de "publieke taak", waarbij vooraf advies van de afdeling Financiën wordt ingewonnen over de financiële positie en de kredietwaardigheid van de betreffende tegenpartij. De raad bepaalt de publieke taak.
- b. De gemeente kan middelen uitzetten bij andere decentrale overheden, mits de decentrale overheid waaraan de lening wordt verstrekt niet met het financiële toezicht is belast op de decentrale overheid dat de lening verstrekt.
- c. In geval van projectfinanciering kan de gemeente middelen die afkomstig zijn van aangetrokken leningen voor projectfinanciering tijdelijk uitzetten bij de financiële onderneming waar de desbetreffende leningen zijn aangegaan, mits deze financiële onderneming
 - a. gevestigd is in een lidstaat die ten minste beschikt over een AA-rating afgegeven door ten minste twee ratingbureaus;
 - b. voor haarzelf of voor de door haar uitgegeven waardepapieren kan aantonen dat ze ten minste over een A-rating beschikt, afgegeven door ten minste twee ratingbureaus;
 - c. dit niet van toepassing is op uitzettingen tegen waardepapieren waarvoor een solvabiliteitsratio van 0 procent geldt.

3.2 Financiering (O/G)

Bij het aantrekken van financieringen voor een periode van één jaar en langer gelden de volgende uitgangspunten:

- a. Financieringen worden enkel aangetrokken ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak;
- b. Financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen te gebruiken teneinde het renteresultaat te optimaliseren;
- c. De gemeente hanteert in het algemeen integrale of totale financiering. Partiële of projectfinanciering is uitsluitend toegestaan indien de gemeenteraad daarmee instemt.
- d. Bij het aantrekken van financiering maakt de gemeente gebruik van onderhandse leningen.
- e. De gemeente vraagt offertes op bij minimaal twee instellingen alvorens gelden worden aangetrokken.

3.3 Relatiebeheer

De gemeente beoogt het realiseren van gunstige c.q. marktconforme condities voor af te nemen financiële diensten. Hiervoor gelden de volgende uitgangspunten:

- a. Bankrelaties en hun bancaire condities worden ten minste ééns in de 5 jaar beoordeeld;
- b. Bankrelaties dienen wat betreft hun kredietwaardigheid minimaal te voldoen aan een AA-rating van een van de erkende ratingbureau's: Moody, Standard & Poor of Fitch.
- c. Financiële instellingen (kredietinstellingen, beleggingsinstellingen, effecteninstellingen, verzekeraars en pensioenfondsen) dienen onder Nederlands of anderszins EER- toezicht te vallen, zoals De Nederlandsche Bank en de Verzekeringskamer.
- d. Tussenpersonen dienen geregistreerd te staan bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en daarvan een vergunning als makelaar te hebben ontvangen.

4 Risicobeheer

4.1 Renterisicobeheer

- a. Nieuwe leningen en uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitspositie.
- b. De rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening en uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie.
- c. Binnen de kaders gesteld onder a. en b. streeft de gemeente naar spreiding in de rentetypische looptijden van leningen en uitzettingen.

4.2 Kredietrisicobeheer

- a. Bij het verstrekken van leningen en garanties uit hoofde van de publieke taak worden zoveel mogelijk zekerheden geëist.
- b. Bij het uitzetten of verstrekken van middelen moet de gemeente rekening houden met de staatssteun- en mededingingsregels uit het EU-verdrag en de Mededingingswet.

4.3 Koersrisicobeheer

- a. De gemeente beperkt de koersrisico's op uitzettingen uit hoofde van treasury, door daarbij uitsluitend de volgende producten te hanteren: schatkistbankieren, rekening courant, spaarrekening, daggeld en deposito's.
- b. Uitzettingen en beleggingen mogen alleen plaatsvinden in producten waarvan de hoofdsom aan het eind van de looptijd gegarandeerd is.
- c. Beleggingen mogen alleen plaatsvinden in vastrentende waarden.
- d. Een uitzondering op bovenstaande bepalingen is de deelname in het kapitaal van een rechtspersoon vanuit de publieke taak. Een belegging in aandelen is dan toegestaan.

4.4 Intern liquiditeitsrisicobeheer

De gemeente beperkt haar interne liquiditeitsrisico's door haar treasuryactiviteiten te baseren op een korte termijn liquiditeitsplanning (looptijd tot één jaar) en een meerjarige liquiditeitsplanning met een looptijd van minimaal twee jaar.

4.5 Valutarisicobeheer

Valutarisico's worden in de gemeente uitgesloten door uitsluitend leningen te verstrekken, aan te gaan of te garanderen in euro's.

5 Kasbeheer

5.1 Geldstroombeheer

Het liquiditeitsgebruik wordt beperkt door de geldstromen op gemeenteniveau op elkaar af te stemmen. Hierbij wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is om te garanderen dat de verplichtingen tijdig kunnen worden nagekomen.

5.2 Saldo- en liquiditeitenbeheer

- a. De gemeente streeft naar concentratie van de liquiditeiten binnen één rentecompensatiecircuit bij de bank met de gunstigste condities;
- b. Indien er een liquiditeitsbehoefte ontstaat kan de gemeente kortlopende middelen aantrekken. Hierbij wordt de kasgeldlimiet niet overschreden;
- c. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van kortlopende middelen zijn daggeld, kasgeldleningen en kredietlimiet op rekening courant.

5.3 Schatkistbankieren

- a. Overtollige middelen (boven het drempelbedrag) van de gemeenten mogen alleen in rekening courant en via deposito's bij de schatkist worden aangehouden of onderling worden uitgeleend aan andere decentrale overheden.
- b. Het drempelbedrag voor de gemeente Waadhoeke is gelijk aan 2% van het begrotingstotaal.

6 Informatievoorziening

Zowel in de begroting als in de rekening informeert het college de raad in de paragraaf financiering zoveel vaker als nodig is uit hoofde van de actieve informatieplicht van het college aan de raad. Bij voorbeeld in de tussentijdse rapportages.

7 Uitvoeringsregels

Het college stelt regels op ter uitvoering van het gestelde in dit statuut en legt deze vast in een uitvoeringsbesluit treasury.

RAADSBESLUIT

De gemeenteraad van de gemeente Waadhoeke heeft besloten het Treasurystatuut 2022 vast te stellen en in werking te laten treden op 1 januari 2022.

De voorzitter,

De griffier,

Uitvoeringsbesluit Treasury

Vastgesteld door Burgemeester en wethouders in de vergadering van 9 november 2021
Conform onderdeel 2.7 van het Treasurystatuut 2022 (raadsbesluit 25 november 2021) stelt het College regels op ter uitvoering van de Treasuryfunctie.

1) Verstrekken van leningen en garanties

- a) Bij het verstrekken van geldleningen en garanties gelden de volgende voorwaarden:
 - De gemeente mag geen onnodige risico's lopen. Indien mogelijk bedingt de gemeente bij het verstrekken van een lening of garantie het recht van hypotheek;
 - Er zijn geen andere overheden (bijv. het Rijk) of instellingen (bijv. waarborgfondsen), die onder gelijklopende voorwaarden een lening of garantie kunnen verstrekken;
 - De te financieren activiteit kan zonder de lening of garantie van de gemeente niet plaatsvinden. Overigens zullen aan te verstrekken leningen en garanties de in het maatschappelijk verkeer gebruikelijke voorwaarden worden verbonden.
- b) Voor het verstrekken van garanties geldt aanvullend dat de geldgever zich in de leningsovereenkomst moet verbinden:
 - Zonder toestemming van het college geen uitstel van betaling te geven.
 - Het college daarvan zo spoedig mogelijk in kennis te stellen indien de geldnemer niet voldoet aan enige verplichting.
 - Jaarlijks binnen twee maanden na afloop van het jaar aan de gemeente een opgave te verstrekken van de restantschuld van de lening per 31 december van het voorafgaande jaar.

2) Beleggen van overtollige middelen

Indien er bij geldnemers met een AAA- rating gelden worden uitgezet dient er een rating- clausule in het contract te worden opgenomen. Op basis van deze clausule wordt de gemeente de mogelijkheid geboden om de door haar belegde gelden tegen marktconforme condities terug te nemen indien de rating wordt verlaagd tot AA of lager.

3) Huisbankierschap

1 keer per 4 jaar wordt bezien of de voorwaarden die de huisbankier voor het betalingsverkeer hanteert marktconform zijn.

4) Organisatie van de treasuryfunctie

De treasuryfunctie is ondergebracht bij de afdeling Financiën.

5) Administratieve organisatie en interne controle

- a. De verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden, de delegatie en mandateringen worden vastgelegd in de administratieve organisatie.
- b. In relatie hiermee zal de administratie de adequate beleids- operationele- en verantwoordingsinformatie moeten kunnen leveren aan de betrokkenen.
- c. De administratie bevat daarnaast als kernonderdeel de maatregelen voor de interne controle om daarmee te bewerkstelligen en te bevestigen, dat de uitvoering van de treasuryfunctie conform de gestelde regels gebeurt.
- d. De administratieve organisatie en de interne controle moeten waarborgen, dat:
 - uitvoering van de treasuryfunctie rechtmatig en doelmatig is.
 - treasury-activiteiten adequaat kunnen worden uitgevoerd en bijgestuurd.
 - risico's kunnen worden beheerst.
 - juistheid, tijdigheid en volledigheid van de informatie verzekerd is.

Uitgangspunten administratieve organisatie en controle

In het kader van de treasuryfunctie gelden de volgende algemene uitgangspunten op het gebied van administratieve organisatie en interne controle.

De verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn op eenduidige wijze schriftelijk vastgelegd.

Bevoegdheden zijn door delegatie en mandaat nader schriftelijk vastgelegd.

Bij de uitvoering van treasuryactiviteiten is functiescheiding doorgevoerd met als belangrijkste voorwaarden:

- Iedere transactie wordt minimaal door twee functionarissen uitgevoerd (het vier-ogen principe)
- De uitvoering en controle gebeurt door afzonderlijke functionarissen
- De uitvoering en registratie in de financiële administratie gebeurt door afzonderlijke functionarissen.

De transacties worden onmiddellijk geregistreerd door de functionaris die de transactie heeft afgesloten en gecontroleerd door functionaris belast met de interne controle.

Verantwoordelijkheden

De verantwoordelijkheden met betrekking tot de treasuryfunctie van de gemeente Waadhoeke zijn in onderstaande tabel gedefinieerd.

Functie Verantwoordelijkheden

De Gemeenteraad	Het vaststellen van treasurydoelstellingen, het treasurybeleid, globale richtlijnen en limieten
	Het vaststellen van de paragraaf financiering als onderdeel van de begroting en jaarrekening
	Het evalueren en als gevolg daarvan (eventueel) bijstellen van het treasurybeleid
College van B&W	Het uitvoeren van het treasurybeleid zoals vastgelegd in het Treasurystatuut en het uitvoeringsbesluit Treasury
	Het rapporteren aan de Gemeenteraad over de uitvoering van het treasurybeleid
Externe accountant	Het in het kader van haar reguliere controletaak adviseren en controleren omtrent de feitelijke naleving van het treasurystatuut
Functionaris 1	Het uitvoeren van de activiteiten met betrekking tot de volgende deelfuncties: risicobeheer, financiering, belegging, relatiebeheer en kasbeheer. Deze activiteiten dienen conform het vastgestelde Treasurystatuut en het uitvoeringsbesluit Treasury te worden uitgevoerd en de transacties dienen geautoriseerd te zijn door het hoofd van de afdeling Financiën
	Het voorbereiden van beleidsvoorstellen op treasurygebied
	Het beheren van de geldstromen
	Het onderhouden van contacten met banken, geldmakelaars en overige financiële instellingen
	Het afsluiten van financiële contracten voortvloeiend uit bovenstaande deelfuncties
	Het schriftelijk vastleggen van de treasuryactiviteiten en het doorgeven hiervan aan de kassier
	Het aanleveren van tijdige, volledige en betrouwbare gegevens aan de gemeentelijke administratie
Manager afdeling Financiën	Het uitvoeren van de aan hem gemandateerde treasuryactiviteiten conform het Treasurystatuut en het uitvoeringsbesluit Treasury
	Het autoriseren van voorgestelde transacties
	Het opzetten van administratieve richtlijnen op het gebied van treasury
	Het bewaken van de kwaliteit van de treasuryprocessen

	Het afleggen van verantwoording aan het College van B&W
De afdelingsmanagers	Het zorgdragen voor een goede kwaliteit van de informatie die hun afdeling aanlevert aan de afdeling Financiën omtrent toekomstige uitgaven en ontvangsten in relatie tot aangegane rechten en verplichtingen
Budgethouders	Het fiatteren van betalingen en ontvangsten, ten laste c.q. ten gunste van de budgetten waarvan zij in de begroting als budgethouders zijn aangewezen
	Het zorgdragen voor het tijdig aanleveren van betrouwbare operationele informatie over toekomstige geldstromen aan de afdeling Financiën
Functionaris 2	Het overboeken van saldi tussen bankrekeningen
	Het afhandelen van het contante en girale betalingsverkeer
	Het beheren van debiteuren en crediteuren.
	Het aanleveren van tijdige, volledige en betrouwbare gegevens aan de gemeentelijke administratie
Financiële administratie	Het juist en volledig administreren van de bezittingen, schulden, rechten, verplichtingen, inkomsten, uitgaven, ontvangsten en betalingen in de verplichtingen- en financiële administratie

Bevoegdheden

In onderstaande tabel staan bevoegdheden met betrekking tot treasuryactiviteiten weergegeven alsmede de daarbij benodigde fiattering.

	Uitvoering (eerste handtekening)	Autorisatie (tweede handtekening)
Saldo-, liquiditeiten- en geldstromenbeheer		
1. Het uitzetten van geld via callgeld of deposito	Functionaris 1	Manager Financiën
2. Het aantrekken van geld via callgeld of kasgeld	Functionaris 1	Manager Financiën
3. Betalingsopdrachten voorbereiden en versturen	Functionaris 2	Functionaris 1
Bankrelatiebeheer		
4. Bankrekeningen openen/sluiten/wijzigen	Functionaris 1	Manager Financiën
5. Bankcondities en tarieven afspreken	Functionaris 1	Manager Financiën
Risicobeheer		
6. Het afsluiten van derivatentransacties	Functionaris 1	Manager Financiën
Financiering en uitzetting		
7. Het afsluiten van kredietfaciliteiten	Functionaris 1	Manager Financiën
8. Het aantrekken van gelden zoals vastgelegd in het treasurystatuut	Functionaris 1	Manager Financiën
9. Het uitzetten van gelden zoals vastgelegd in het treasurystatuut	Functionaris 1	Manager Financiën

Informatievoorziening

Met betrekking tot de treasuryactiviteiten dient tenminste de in de onderstaande tabel opgenomen informatie te worden verstrekt :

Informatie	Frequentie	Informatieverstrekker	Informatieontvanger
Beleidsplannen treasury in de paragraaf financiering van de begroting	Jaarlijks	Functionaris 1	Gemeenteraad
Verantwoording treasuryactiviteiten in de paragraaf financiering van de jaarrekening en -verslag	Jaarlijks	Functionaris 1	Gemeenteraad
Voortgang onderdelen paragraaf financiering via bestuursrapportage	4 maandelijks	Functionaris 1	Gemeenteraad

Gemeenteraad Waadhoeke

Dossiernummer	1465
Extern Zaak ID	2021-067917
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	25 november 2021
Agendapunt	012
Titel	Extra krediet voor de aanleg van een tunnelbuis in de Aldeleane te Deinum
Eigenaar	Feddema, Wieger
Portefeuillehouder	Tol

Bijlagen
Adviesnota Raad.docx
BIJLAGE 1 Situatie met toelichting.docx
BIJLAGE 2 Beschouwing spoorwegovergang Deinum Blessum.docx
BIJLAGE 3 Toelichting alternatieven.docx

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad Waadhoeke	25 november 2021

Toelichting

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat wil alle openbaar toegankelijke niet actief beveiligde overwegen (NABO) en overpaden op het reizigersnet zo snel mogelijk, uiterlijk eind 2023, saneren. (indien noodzakelijk met alternatieve ontsluiting) of beveiligen.

In het kader van dat programma heeft ProRail de Gemeente Waadhoeke benaderd om mee te werken aan het opheffen van de overweg te aan de Aldeleane te Deinum. Voor Deinum geldt dat een alternatief tracé niet mogelijk blijkt te zijn. Om die reden wordt voorgesteld ter plaatse een tunnelbuis aan te leggen waarvan de kosten door ProRail geraamd worden op € 1,6 miljoen. Op basis van de afgesproken verdeelsleutel (50% Ministerie IenW/ProRail, 25% Provincie Fryslân en 25% gemeente Waadhoeke) betekent dit een gemeentelijke bijdrage van € 400.000. Dat is € 271.000 meer dan de reeds beschikbare middelen uit de begroting. Vanwege de grote waarde van de verbinding voor de omgeving en het feit dat ook ProRail en de Provincie Fryslân bereid zijn extra gelden te leveren, stellen ik u voor in te stemmen met het plan om in de Aldeleane te Deinum een tunnelbuis aan te leggen en de raad voor te stellen hiervoor de extra middelen beschikbaar te stellen.

Voorgesteld besluit

1. Een extra investeringsbijdrage van € 271.000 beschikbaar stellen aan ProRail voor de aanleg van een tunnelbuis in de Aldeleane te Deinum.
2. Deze bijdrage ten laste te brengen van de post "Onvoorzien eenmalig".
3. De procedure te starten om de betreffende overweg uit de openbaarheid te onttrekken op het moment dat de plannen uitgewerkt zijn.

Besluit

1. Een extra investeringsbijdrage van € 271.000 beschikbaar stellen aan ProRail voor de aanleg van een tunnelbuis in de Aldeleane te Deinum.
2. Deze bijdrage ten laste te brengen van de post "Onvoorzien eenmalig".
3. De procedure te starten om de betreffende overweg uit de openbaarheid te onttrekken op het moment dat de plannen uitgewerkt zijn.

AAN DE RAAD

Datum opgesteld	26 oktober 2021	Behandelend ambtenaar	W Feddema
Datum agendering	25 november 2021	E-mailadres	w.feddema@waadhoeke.nl
Onderwerp	Extra krediet voor de aanleg van een tunnelbuis in de Aldeleane te Deinum in verband met de te saneren overweg	Telefoonnummer	0654762311
Portefeuillehouder	B. Tol		

Samenvatting

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat wil alle openbaar toegankelijke niet actief beveiligde overwegen (NABO) en overpaden op het reizigersnet zo snel mogelijk, uiterlijk eind 2023, saneren. (indien noodzakelijk met alternatieve ontsluiting) of beveiligen.

In het kader van dat programma heeft ProRail de Gemeente Waadhoeke benaderd om mee te werken aan het opheffen van de overweg te aan de Aldeleane te Deinum

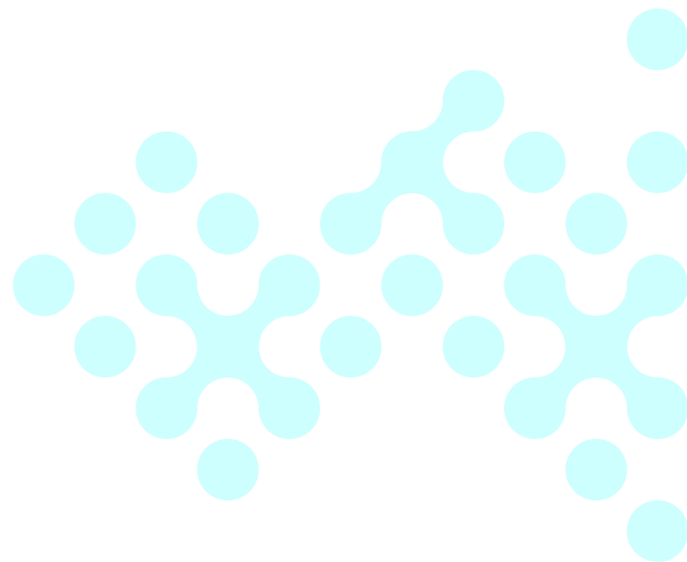
Voor Deinum geldt dat een alternatief tracé niet mogelijk blijkt te zijn. Om die reden wordt voorgesteld ter plaatse een tunnelbuis aan te leggen waarvan de kosten door ProRail geraamd worden op € 1,6 miljoen. Op basis van de afgesproken verdeelsleutel (50% Ministerie IenW/ProRail, 25% Provincie Fryslân en 25% gemeente Waadhoeke) betekent dit een gemeentelijke bijdrage van € 400.000. Dat is € 271.000 meer dan de reeds beschikbare middelen uit de begroting.

Vanwege de grote waarde van de verbinding voor de omgeving en het feit dat ook ProRail en de Provincie Fryslân bereid zijn extra gelden te leveren, stellen wij u voor in te stemmen met het plan om

in de Aldeleane te Deinum een tunnelbuis aan te leggen en hiervoor de extra middelen beschikbaar te stellen aan ProRail.

Voorstel

1. Een extra investeringsbijdrage van € 271.000 beschikbaar stellen aan ProRail voor de aanleg van een tunnelbuis in de Aldeleane te Deinum.
2. Deze bijdrage ten laste te brengen van de post “Onvoorzien eenmalig”.
3. De procedure te starten om de betreffende overweg uit de openbaarheid te onttrekken op het moment dat de plannen uitgewerkt zijn.

Inleiding

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat wil alle openbaar toegankelijke niet actief beveiligde overwegen (NABO) en overpaden op het reizigersnet zo snel mogelijk, uiterlijk eind 2023, saneren. (indien noodzakelijk met alternatieve ontsluiting) of beveiligen.

In het kader van dat programma heeft ProRail de Gemeente Waadhoeke benaderd om mee te werken aan het opheffen van een de twee NABO's, die zijn gelegen in onze gemeente. Het gaat hierbij om de overweg te Wjelsryp, gelegen in de spoorweg Leeuwarden-Harlingen en de overweg te Deinum, gelegen in dezelfde spoorweg.

Voor Wjelsryp is dit gelukt en kan in 2022 de overweg gesaneerd worden waarbij een alternatief tracé wordt aangelegd. Dit voorstel handelt concreet over de NABO Deinum.

Voor Deinum geldt dat een alternatief tracé niet mogelijk blijkt te zijn. Op bijlage 1 is nader aangegeven welke mogelijkheden zijn onderzocht en wordt toegelicht waarom dit niet is gelukt.

Feitelijk is er volgens ons dan nog één realistische variant om het spoor te kruisen en daarmee de cultuurhistorisch zeer waardevolle verbinding toch in stand te houden. Dat is via een tunnel of zogenaamde wandelbuis. De kosten voor het aanleggen van een tunnel worden door ProRail geraamd op € 1,6 miljoen. Op basis van de afgesproken verdeelsleutel (50% Ministerie IenW/ProRail, 25% Provincie Fryslân en 25% gemeente Waadhoeke) betekent dit een gemeentelijke bijdrage van € 400.000. Dat is € 271.000 meer dan de reeds beschikbare middelen uit de begroting.

Er is een aantal redenen waarom wij u willen voorstellen in te stemmen met het plan om in de Aldeleane te Deinum een tunnelbuis aan te leggen en hiervoor de extra middelen beschikbaar te stellen. Dat zijn de volgende:

- De recreatieve en cultuurhistorische waarde van het pad.
- De uitdrukkelijke wens van de omgeving om de voor Deinum zeer waardevolle verbinding in stand te houden.
- De bereidheid van ProRail en de Provincie Fryslân om hun aandeel in de kosten te leveren.

Beoogd (meetbaar) effect

De laatste jaren is er een toename van het aantal incidenten op niet actief beveiligde overwegen (NABO). Om die reden heeft het Ministerie van Infrastructuur een Programma geïnitieerd met als doel alle niet actief beveiligde overwegen en overpaden op het reizigersnet met een verhoogd risicoprofiel zo snel mogelijk op te heffen of te beveiligen. De niet actief beveiligde overweg bij Deinum is opgenomen in dat programma. Algemeen doel is het voorkomen van ongevallen op of nabij het spoor.

Motivering

Argumenten

1.1 Met de voorgestelde maatregel wordt tegemoet gekomen aan de wens niet beveiligde overwegen op te heffen of beter te beveiligen.

Met het saneren van NABO Deinum is er geen sprake meer van een kruisende beweging over het spoor en is er geen sprake meer van een risicosituatie.

1.2 Het gaat om een cultuurhistorisch zeer waardevolle verbinding.

De Middellzee heeft een belangrijke rol gespeeld in de vorming van het weidelandschap ten westen van Leeuwarden. Op de westoever van de Middellzee ontstonden door de tijd heen terpdorpen. Deze terpdorpen waren met elkaar verbonden via een kleinschalige structuur van zogenaamde kerkepaden. Het kerkepad tussen Deinum en Blessum is zo'n oorspronkelijke verbindingroute en vermoedelijk al 600 jaar oud.

1.3 De functionele verbinding tussen Blessum en Deinum blijft bestaan.

In de huidige situatie maken vooral schoolkinderen vanuit Blessum dagelijks gebruik van het fietspad om van en naar school te gaan. Ook de bewoners van Blessum maken dagelijks gebruik van het pad voor het doen van boodschappen in Deinum.

1.4 De recreatieve functie blijft bestaan.

De verbinding maakt onderdeel uit van het fietsknooppuntennetwerk en het wandelnetwerk. Het is de enige mogelijkheid voor inwoners en toeristen voor het maken van een aantrekkelijk ommetje vanuit Deinum over een verkeersluw pad. Mede door de grote barrières rondom het dorp, het Van Harinxmakanaal, de spoorlijn en de nieuwe wegenstructuur, heeft de verbinding een grote recreatieve waarde. De verbinding maakt onderdeel uit van groter recreatief netwerk.

1.5 Het pad is van grote waarde voor de omgeving.

Voor de inwoners van Deinum is de verbinding meer dan alleen een pad a naar b. Vanuit het dorp is het feitelijk het enige ommetje dat gemaakt kan worden. Het wordt in het dorp gezien als een soort basisbehoefte om te bewegen, een blokje om te gaan, de hond uit te laten en mensen te ontmoeten. Een ander belangrijk aspect is de leefbaarheid en het sociale aspect. Doordat de verbinding deel uitmaakt van het fietsnetwerk en wandelnetwerk, komen er ook bezoekers in het dorp. Dit zorgt voor levendigheid. De kerk wordt bekeken, er wordt iets genuttigd bij de dorpswinkel en er wordt een praatje gemaakt.

1.6 Het gemeentelijk beleid is gericht op het in standhouden van kerkepaden.

In uw coalitie akkoord "Nije grinzen, nije kânsen" spreekt u een aantal ambities uit waar u met de samenleving aan wil werken. Specifiek benoemt u daarbij onder het Thema Toerisme "het behouden van historische boeren- en kerkenpaden en onderbrengen in een (wandel-) arrangement, gekoppeld aan cultuur-toerisme." In meer brede zin raakt het ook de thema's veiligheid, leefbaarheid en sport.

1.7 De Provincie Fryslân hecht aan het in standhouden van kerkepaden.

De Provincie Fryslân investeert al jarenlang in ‘kultuer’, ‘mienskip’ en ‘Fryske identiteit’. Bekend is ongetwijfeld het provinciale project Oude Paden, Nieuwe Wegen. <http://www.historischepad.nl> Een initiatief om oude cultuurhistorische waardevolle paden weer zichtbaar te maken en op te waarderen. De Aldeleane is zo’n typisch voorbeeld van een kerkepad, ontstaan in een ver verleden, dat hier wordt bedoeld. Er is in dat kader een breder belang om het historische pad te behouden.

1.8 ProRail en de Provincie Fryslân zijn bereid een extra bijdrage te leveren.

ProRail heeft al te kennen gegeven de extra benodigde gelden beschikbaar te willen stellen. Op voorwaarde dat de Regio (gemeente en Provincie) dit ook doet. De Provincie Fryslân heeft via de gedeputeerde laten weten bereid te zijn de extra bijdrage te leveren wanneer de gemeente dat ook doet.

2.1 De bestaande verbinding uit de openbaarheid te onttrekken.

Artikel 9 van de Wegenwet kent de bevoegdheid om te beslissen op een verzoek tot onttrekking van een weg aan de openbaarheid toe aan de gemeenteraad. Het te onttrekken weggedeelte is een openbare weg in de zin van de Wegenwet. Het saneren van de spoorwegovergang, maakt onttrekking aan de openbaarheid noodzakelijk.

Kanttelingen

4.1 Er is een tekort aan beschikbare middelen

In de begroting was een bedrag opgenomen gebaseerd op de aanleg van een alternatief tracé. Dit bedrag is niet toereikend voor de noodzakelijke gemeentelijke bijdrage in de aanleg van een tunnel. Echter, gelet op de recreatieve en cultuurhistorische functie van het pad, de waarde die het pad heeft voor de omgeving en de ambities die wij hebben uitgesproken in ons ambitiedocument “Nije grinzen, nije kânsen” om historische kerkepaden te behouden, zijn wij van mening dat het om een duurzame investering gaat waarmee ingestemd kan worden.

Analyse

De gemeente is benaderd door ProRail met het verzoek om mee te werken aan het opheffen van de ‘Niet Actief Beveiligde Overwegen’ in onze gemeente. Specifiek voor deze spoorwegovergang is het doel het voorkomen van conflictsituaties op het spoor. Een gebiedsgerichte aanpak heeft daarbij de voorkeur op basis van financiering van 50% door het Ministerie IenW/ ProRail, 25% door de Provincie Fryslân en 25% door de Gemeente. Voor Deinum is het niet gelukt te komen tot de aanleg van een alternatieve route. Een tunnel lijkt hier het enige realistische alternatief. Dit leidt tot flink hogere kosten. De functie die de verbinding heeft voor vooral de omgeving maakt dat het de investering waard is.

Relevante cijfers

Er zijn geen ongevallen bekend op de betreffende overgang. Hiervoor geldt dat deze ook gebruikt wordt door scholieren. Het initiatief om de conflictsituaties te voorkomen kan alleen maar worden onderschreven.

Samenleving

Er is meerdere keren overleg geweest met dorpsbelang Deinum. Dorpsbelang heeft te kennen gegeven te hechten aan het in standhouden van de verbinding. Dit heeft men middels een beschouwing kenbaar gemaakt. Als bijlage 3 toegevoegd aan dit advies.

Ontwikkelingen en trends

Helaas is er de laatste jaren een toename van het aantal ongevallen op 'Niet Actief Beveiligde Overwegen'. Mede om die reden is door het Ministerie van IenW 64 miljoen beschikbaar gesteld met als doel voor 2023 alle openbaar toegankelijke en niet actief beveiligde overwegen en overpaden op het reizigersnet, met een verhoogd risicoprofiel te saneren of te beveiligen. En dat te doen via een gebiedsgerichte integrale aanpak.

Alternatieven

Naast de tunnel /wandelbuis is er ook het alternatief van de voetgangersbrug. De hoogte van de constructie bedraagt om veiligheidsredenen minimaal 5 meter. In de brug zal een fietsgoot worden aangebracht om met de fiets aan de hand naar boven en beneden te kunnen komen. Een voetgangersbrug is een vrij robuuste constructie in het landschap. Los van de vraag of dit passend wordt gevonden in de omgeving zijn er ook vele praktische nadelen zoals slechte toegankelijkheid, gebrek aan comfort en onveiligheid. Om vorenstaande redenen zien wij een voetgangersbrug niet als een realistisch alternatief.

Een sluiting van de overweg komt pas in beeld op het moment dat de alternatieven niet haalbaar blijken. Het is wel goed dit scenario te benoemen en wat de gevolgen daarvan zijn. ProRail wil uiterlijk in 2023 de sanering geregeld hebben. Men heeft een aanwysbevoegdheid van het Ministerie om dit juridisch af te dwingen. Liever wil men met partijen en omgeving tot een oplossing komen. Maar als met de regio geen overeenstemming kan worden bereikt over een alternatief is dit de weg die bewandeld wordt. In die situatie is er voor wandelaars geen sprake meer van een ommetje. Fietzers zullen dan gebruik moeten maken van de Blessumerdyk welke aansluiting heeft op de Hegedyk en naar Deinum leidt. Het gaat hier om vrij bochtige erftoegangsweg waar 60 km/h mag worden gereden. Voor zowel wandelaars en fietsers objectief gezien niet een veilig alternatief. In bijlage 4 bij dit advies vindt u een nadere beschouwing van een wandelbuis versus voetgangersbrug en de consequenties van sluiting van de overweg en waarom dit voor ons geen optie is.

Vervolg

Indien u conform het voorstel besluit kan dat aan ProRail en Provincie Fryslân worden medegedeeld en kan de daadwerkelijke voorbereiding van de uitvoering door ProRail worden opgestart.

Inwonersparticipatie

Dorpsbelang Deinum is aangehaakt, is regelmatig geïnformeerd en heeft haar zienswijze op de situatie kenbaar gemaakt (bijlage 3).

Relatie met het programma Dienstverlening

nvt

Relatie met het programma Ontwikkelperspectief

Het in standhouden en uitbreiden van een veel gebruikte recreatieve verbinding door het kenmerkende landschap van Waadhoeke, raakt in meer en mindere mate een aantal ontwikkellijnen van het programma.

Beleven – fietsers en wandelaars kunnen blijven genieten van het gebied.

Fijn leven – een goede veilige verbinding is van toegevoegde waarde voor de vitaliteit van de dorpen Deinum en Blessum.

Ons landschap – gebruikers kunnen genieten van het kenmerkende Waadhoeke landschap.

Communicatie

Met de deelnemende partijen ProRail en Provincie is uitvoerig gecommuniceerd over de aanpak. Met dorpsbelang Deinum is uitvoerig gesproken over de situatie en aanpak. Ook met de voorzitter van dorpsbelang Blessum is regelmatig contact geweest over de stand van zaken.

Financiën

Een ruwe schatting van ProRail op basis van ervaring cijfers, is dat een tunnel 1,6 miljoen moet kosten. Voor de volledigheid kan nog vermeld worden dat de kosten van het alternatieve tracé met vlonderconstructie waarop ingezet was, geraamd werden op € 556.000.

Uitgaande van die 1,6 miljoen is ProRail bereid om extra geld uit te trekken op voorwaarde dat de Regio dit ook doet op basis van de afgesproken verdeelsleutel (50-25-25). Concreet zou het dan gaan om € 400.000 voor de provincie in de vorm van een subsidie en € 400.000 voor de gemeente.

De betrokken gedeputeerde heeft in een bestuurlijk overleg op 27 september jl, de toezegging gedaan dat zij bereid is eenmalig extra middelen beschikbaar te stellen onder de voorwaarde dat ook de gemeente de gevraagde 25% levert. Ook de provincie hecht aan het in standhouden van de verbinding. Dit besluit moet echter nog wel door GS en PS bekrachtigd worden. De gedeputeerde zal dit voorstel agenderen op het moment dat de gemeente een standpunt heeft ingenomen.

Voor ons geldt dat er in de begroting € 375.000 is opgenomen. Hiervan gaat € 246.000 naar de NABO Wjelsryp. Blijft beschikbaar voor Deinum € 129.000. Dat betekent een tekort van € 271.000. Wij adviseren u deze bijdrage ten laste te brengen van de post "Onvoorzien Eenmalig". Deze post heeft na de laatst vastgestelde 9^e begrotingswijziging 2021 een saldo van € 497.460 en is dus toereikend om de gevraagde € 271.000 te dekken.

ProRail zal ondertussen op eigen kosten een verkennende studie uitvoeren om de aanlegkosten wat meer concreet te krijgen. Dit hangt onder meer af van op welke diepte de tunnel kan worden aangebracht, de grondslag, de grondwaterstand en of de werkzaamheden zonder buiten dienststelling kunnen worden uitgevoerd. Dit zijn variabelen die de uiteindelijke kosten van aanleg kunnen beïnvloeden. Zoals eerder vermeld is de raming gebaseerd op ervaring cijfers waarbij er overigens *niet* vanuit wordt gegaan dat de kosten hoger zullen worden. De resultaten van het onderzoek zullen daar meer duidelijkheid over geven.

Subsidiemogelijkheden

Er is nog gekeken naar aanvullende subsidiemogelijkheden. Dit blijkt lastig te zijn. De bijdrage van de provincie ontvangen wij als gemeente al als een subsidie. Aanvullende subsidie zou in veel gevallen (Pop3, Leader) via de provincie lopen en dat zou stapeling van subsidies betekenen. Dit is ook in strijd

met de verdeelsleutel en de provincie Fryslân heeft al aangegeven niet te willen afwijken van dat principe. Dit is dus geen reële optie.

Juridisch kader

Conforme artikel 9 van de Wegenwet is het aan de gemeenteraad om te beslissen op een verzoek tot onttrekking van een weg aan de openbaarheid. Het saneren van de spoorwegovergang, maakt onttrekking aan de openbaarheid noodzakelijk.

Hiervoor geldt de gebruikelijk bezwaarprocedure van 6 weken. De bereikbaarheid van het gebied wordt gegarandeerd door de nieuw aan te leggen tunnel. De procedure kan gestart worden op het moment de uitvoeringsplannen van ProRail concreet zijn.

Bijlagen

Bijlage 1: Situatieschets met onderzochte alternatieven en toelichting.

Bijlage 2: Beschouwing dorpsbelang Deinum.

Bijlage 3: Toelichting alternatieven.

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: D2021-10-029524

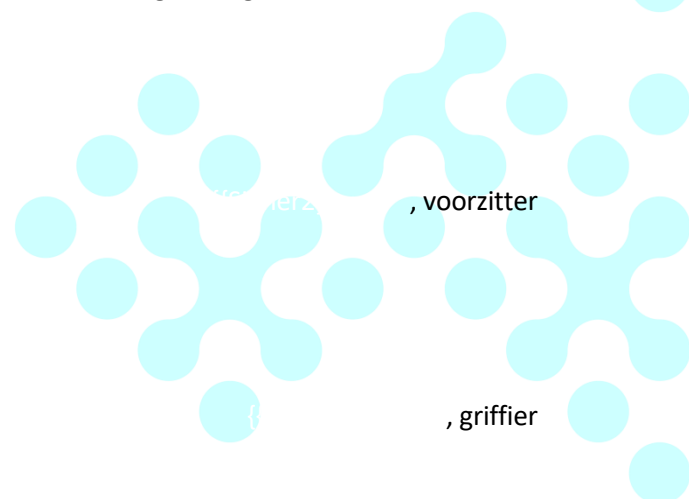
De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 9 november 2021;

BESLUIT

1. Een extra krediet beschikbaar te stellen van € 271.000 voor de aanleg van een tunnelbuis in de Aldeleane te Deinum in verband met de te saneren overweg.
2. De dekking te laten plaatsvinden via incidentele middelen eenmalig.
3. De procedure te starten om de betreffende overweg uit de openbaarheid te onttrekken op het moment dat de plannen door ProRail uitgewerkt zijn.

Aldus vastgesteld in de openbare
raadsvergadering van 25 november 2021,

Dit document is digitaal ondertekend.

BIJLAGE 1: Situatie schets en toelichting alternatieven

Reeds in 2018 is er overleg geweest tussen gemeente en ProRail en is ingezet op de aanleg van alternatief tracé waarbij de spoorbaan gekruist wordt middels een vlonderconstructie onder de meer westelijk gelegen spoorbrug door. Vervolgens wordt richting het noorden over een lengte van circa 350 meter aansluiting gezocht op de Heechhimsreede.

ProRail heeft vervolgens gepoogd de benodigde gronden te verwerven. Dit is aan de zuidkant van het spoor bij Deinum gelukt. Aan de Deinumse kant van het spoor kon geen overeenstemming bereikt worden met de betreffende grondeigenaar. Deze wilde alleen meewerken als hij gecompenseerd zou worden met vervangende grond. Hij had daarbij zijn oog laten vallen op een gemeentelijk perceel gelegen aan de zuidkant van Deinum grenzend aan het dorp. U hebt het standpunt ingenomen dat vanuit toekomstig woningbouwperspectief gezien dit perceel te kostbaar is om te dienen als compensatie grond. Hierdoor zijn de onderhandelingen in een impasse geraakt ondanks een aantal pogingen van wethouder Dijkstra om alsnog met de grondeigenaar tot een akkoord te komen. Ook is nog het alternatief onderzocht om direct vanaf de onderdoorgang parallel aan het spoor aansluiting te zoeken op de Aldeleane. Ook deze optie bleek niet haalbaar. Ook hier was het niet mogelijk de benodigde gronden te verwerven.

Kortom, de mogelijkheden om de spoorbaan te kruisen via een onderdoorgang onder de spoorbrug via een alternatieve route blijken niet mogelijk te zijn.

Beschouwing spoorwegovergang Deinum – Blessum

Inhoudsopgave

Leeswijzer

Inleiding

1. Belanghebbende partijen
2. Prachtige projecten in het gebied
3. De situatie in Deinum
4. Het belang van een ommetje
5. Beweging en ontmoeting
6. Leven
7. Toerisme – fietsen via de Aldeleane
8. Toerisme – wandelen via de Aldeleane
9. Inzoomen op de fiets- en wandelknooppunten rond Deinum, Blessum en Boksum
10. Oude paden nieuwe wegen – project Historische Wandelpaden
11. Historie
12. Blik op de toekomst – samen werken aan verbetering

Leeswijzer

Deze tekst is opgesteld door Doarpsbelang Deinum. Het is een objectieve beschouwing van de belangen en factoren met betrekking tot de spoorwegovergang tussen Deinum en Blessum. De leestijd is ongeveer 15 minuten. De tekst start met een weergave van belanghebbende partijen en een uiteenzetting van infrastructurele ontwikkelingen in het gebied rond Deinum in de afgelopen jaren. Vervolgens wordt meer ingegaan op het leven in de dorpen, cultuurhistorie, recreatie en toerisme. Doarpsbelang Deinum is bereikbaar via dorpsbelang@deinum.nl

Inleiding

ProRail voert momenteel een landelijke campagne om onbewaakte spoorwegovergangen af te sluiten of aan te passen, afhankelijk van de situatie. De onbewaakte spoorwegovergang tussen Deinum en Blessum is onderdeel van deze campagne. Omdat deze spoorwegovergang onderdeel is van een veelgebruikte wandel- en fietsroute is het zaak om het aanpassen van deze spoorwegovergang in goede banen te leiden. Doarpsbelang Deinum wil daar graag actief bij betrokken zijn.

1. Belanghebbende partijen

Belanghebbende partijen zijn divers.

Er is een direct belang voor instandhouding van het pad voor de inwoners van de omliggende dorpen Deinum, Blessum en Boksum. Het pad biedt een functionele verbinding tussen de dorpen. Daarnaast biedt het pad de o zo waardevolle mogelijkheid voor een blokje om. Voor Deinumers gaat het zelfs om het laatste overgebleven blokje om. Ooit waren er vier verschillende mogelijkheden om een rondje te lopen. Nu nog eentje.

Daarnaast is er een belang voor bewoners uit de wat verder gelegen dorpen Dronrijp, Hoptille, Hijlaard, Jellum, Ritsumazijl, Marsum, etcetera. Het pad is voor veel lokale bewoners onderdeel van hun gebruikelijke rondje op de fiets. En niet te vergeten, voor mensen uit Leeuwarden die graag en regelmatig het buitengebied rond de stad verkennen.

Dan is er een belang voor toeristen. Het gaat dan om fietsers en wandelaars die geïnteresseerd zijn in de sfeer en cultuur van het gebied, en het Friese weidelandschap willen doorkruisen en beleven.

Er is ook een belang voor de Gemeente Waadhoeke. Dit belang is in zichzelf weer net zo divers als het aantal disciplines waarin de gemeente acteert. De belangrijkste is misschien wel het belang van het welzijn van haar inwoners.

Het provinciale belang mag ook zeker worden genoemd. Provinsje Fryslân investeert al jarenlang in begrippen als 'kultuer', 'mienskip' en 'Fryske identiteit'. Een belangrijk provinciaal project is het project Historische Wandelpaden Geweest. Dit heeft direct betrekking op het historische pad tussen Deinum en Blessum. Hierover later meer.

Tot slot is er het belang van ProRail. Meer informatie over het programma Niet Actief Beveiligde Overwegen is te vinden op <https://www.prorail.nl/programmas/nabo>

2. Prachtige projecten in het gebied

Het gebied rond Marsum, Ritsumazijl, Boksum, en Deinum is de laatste jaren flink in ontwikkeling geweest. Dit was een direct gevolg van de aanleg van de Haak om Leeuwarden. De wegen- en padenstructuur is flink verbeterd. Een mooi voorbeeld is de ondertunneling van de N31 bij Marsum en de ondertunneling van de Hendrik Algrawei tussen Deinum en het westelijke industrieterrein van Leeuwarden. Een ander heel mooi project is de realisatie van de nieuwe brug bij Ritsumazijl. Door deze investeringen is een hele mooie en veilige wandel- en fietsroute ontstaan

tussen de genoemde dorpen. Dit is een belangrijke impuls geweest voor deze dorpen, en ook zeker voor het grotere gebied daar omheen.

Bij Hijlaard is een aantal jaren geleden de N359 ondertunneld voor alle verkeer. Dit heeft een grote bijdrage geleverd aan de verkeersveiligheid. Daarnaast is de drempel voor fietsers en voetgangers om de N359 te kruisen letterlijk verlaagd. Hierdoor is het vogelweidegebied en het fietspad ten zuiden van Blessum bijvoorbeeld veel beter bereikbaar geworden voor bewoners van Hijlaard en Jellum. Een mooie opsteker.

Bij Boksum bestaat al jaren een tunnel onder de N359 voor voetgangers en fietsers. Hierdoor is destijds een waardevolle en veilige verbinding tot stand gekomen tussen Boksum, Blessum, Deinum en de bushalte richting Bolsward.

Wat de hiervoor genoemde kunstwerken met elkaar gemeen hebben is dat zij allemaal een blijvende positieve verbetering hebben gebracht in het gebied. De fysieke leefomgeving van de bewoners van het gebied is er direct door versterkt.

Een ander gemeenschappelijk gegeven is dat alle genoemde kunstwerken het gevolg zijn van de aanleg van nieuwe grootschalige autowegen en vaarwegen.

3. De situatie in Deinum

Dat brengt het verhaal bij Deinum. Deinum is aan de noordkant en zuidkant van het dorp begrensd door respectievelijk het Van Harinxmakanaal en de spoorweg. Voor de aanleg van het Van Harinxmakanaal lag Deinum al aan de waterverbinding tussen Leeuwarden en Harlingen. De ligging aan het water heeft het dorp in het verleden veel gebracht. En de huidige ligging aan het kanaal is nog steeds prachtig.

Het spoor heeft Deinum ook veel gebracht. Het hebben van een station heeft geleid tot de komst van veel nieuwe bewoners in met name de jaren '70 en '80. Er is ook een keerzijde. Het spoor heeft het dorp aan de zuidkant op slot gezet en er voor gezorgd dat Deinum definitief één dorpsentree zou houden. Ook al het landbouwverkeer en vrachtverkeer zou hierdoor definitief door het dorp naar het achterliggende weidegebied moeten rijden. Dit is een blijvende factor van betekenis. Gelukkig is er nog steeds een mogelijkheid om het dorp uit te lopen en te fietsen via de Aldeleane richting Blessum.

Dat brengt ons weer terug bij de kunstwerken. En eigenlijk kunnen we daar kort over zijn. Deinum zou gebaat zijn bij een structurele oplossing voor het kruisen van de Aldeleane door het spoor. Dit zal, net als bij de hiervoor genoemde projecten, zorgen voor een blijvende verbetering van de fysieke leefomgeving van met name de Blessumers en Deinumers.

Projecten kosten geld. Maar dergelijke ontwikkelingen kosten altijd geld. Een heel groot voordeel is dat er nu geld beschikbaar wordt gesteld door zowel Provinsje Fryslân als ProRail. Het gaat om forse bedragen. Dit geld is echter beperkt beschikbaar. Als er te lang gewacht wordt om een plan voor ondertunneling in te dienen, dan zal de inhoud van de potjes terugvloeien in de overheidskas. Dat zou zonde zijn, en een gemiste kans.

4. Het belang van een ommetje

Deinum kende voorheen vier verschillende ommetjes. Vier verschillende mogelijkheden om vanaf de terp het dorp uit te lopen, en via een ander pad het dorp weer in te lopen. Drie van de vier ommetjes zijn in de loop van de tijd verdwenen, door aanpassingen in de infrastructuur rond het dorp. Het is voor de toekomst van Deinum cruciaal dat het laatste ommetje via de Aldeleane in stand wordt gehouden.

Een ANWB bord bij Boksum. Wandelaars en fietsers worden via het boerenpad naar Blessum en Deinum geleid.

Het bordje met nummer 22 is onderdeel van het landelijke netwerk van fietsknooppunten.

5. Beweging en ontmoeting

Beweging en ontmoeting zijn voor Deinumers van groot belang voor hun geestelijke en fysieke gezondheid. De kwaliteit van de fysieke leefomgeving speelt daarin een cruciale rol. Er is behoefte aan mogelijkheden om te fietsen en te wandelen, een blokje om te gaan, mensen te ontmoeten en de hond uit te laten. Het zijn basisbehoeften waar in moet worden voorzien. De gemeente heeft een belangrijke rol in het borgen van deze voorziening.

6. Leven

Onbekenden in het dorp, dat is hartstikke leuk. Het geeft leven en kleur. Het is mooi om te zien hoe een stel wandelaars met rugzakken uitgebreid pauzeert aan de voet van de Sint Janskerk. Of een ploegje racefietsers dat het parkeerterrein van de dorpswinkel gebruikt als plek om te lunchen. Het zijn kleine taferelen die leven brengen. Het lijkt onbelangrijk, maar voor het dorpsleven is het waardevol dat het dorp aangedaan wordt door recreanten en toeristen. Het kerkepad tussen Deinum en Blessum speelt hierin een belangrijke rol. Zonder het kerkepad; zonder doorgaande route, zouden veel recreanten en toeristen Deinum links laten liggen. Dat zou heel erg jammer zijn.

7. Toerisme – fietsen via de Aldeleane

Met een klik op de muisknop kom je op de site met landelijke fietsroutes www.fietsnetwerk.nl, en kun je doorklikken naar 'fietsroute langs Friese kerken'. Een route van 42 km leidt langs 15 kerken, waaronder de Sint Jan in Deinum en de Mariakerk te Blessum. Toevallig worden beide kerken getoond op de site.

Fietsroute langs Friese kerken

lengte 42.24 km | thema cultureel, dorpen, historisch | Kcal 723 | 2 uur 24 min | 1 uur 55 min

Dronryp, Deinum, Mantgum

Vaak zijn het bakens in het landschap: kerkgebouwen. Tijdens deze route komt je er zeker 15 tegen. Protestante, Rooms-Katholieke en zelfs een Koptisch orthodoxe kerk (in Hilaard). Een aantal van deze kerken zijn ook te bezichtigen, zeker de kerken die soms hun deuren open zetten voor de stichting Nieuwe Kunst in Oude Kerken (www.zevenkerken.nl). Maar ook als de deuren gesloten zijn kan je genieten van de architectuur van de kerkgebouwen.

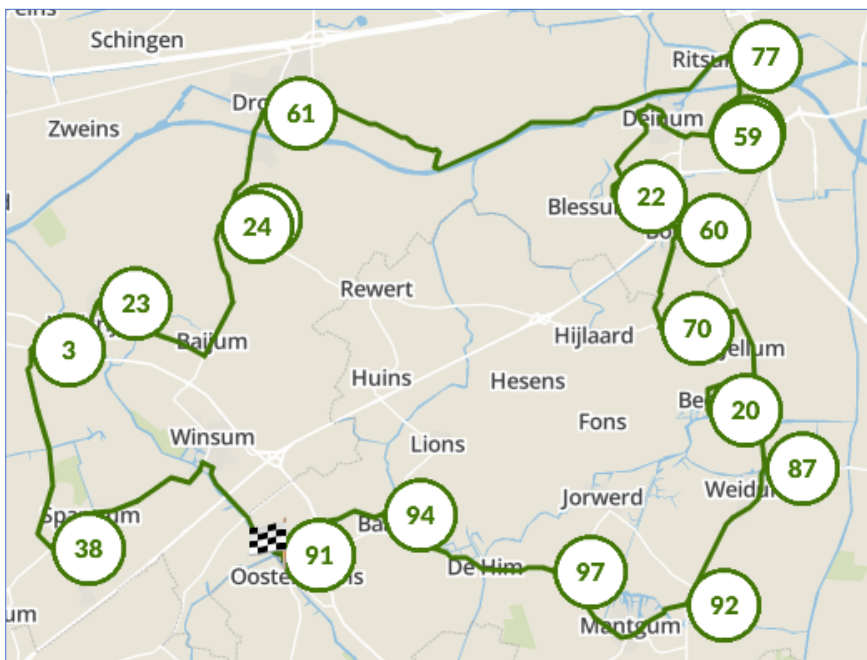
BEOORDELINGEN

OP DE ROUTE

Bron: www.fietsnetwerk.nl

De route volgt de grillige structuur van het oorspronkelijke Friese weidelandschap.

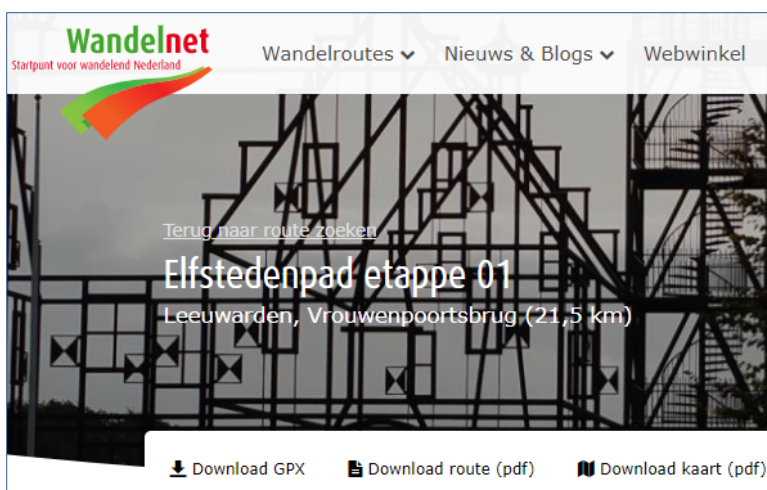

Kaart van de fietsroute langs Friese kerken (bron: www.fietsnetwerk.nl)

De bebording van fietsnetwerk Fryslân, als onderdeel van landelijke fietsknooppunten. Fietsknooppunt 70 is te vinden tussen Hilaard en Jellum.

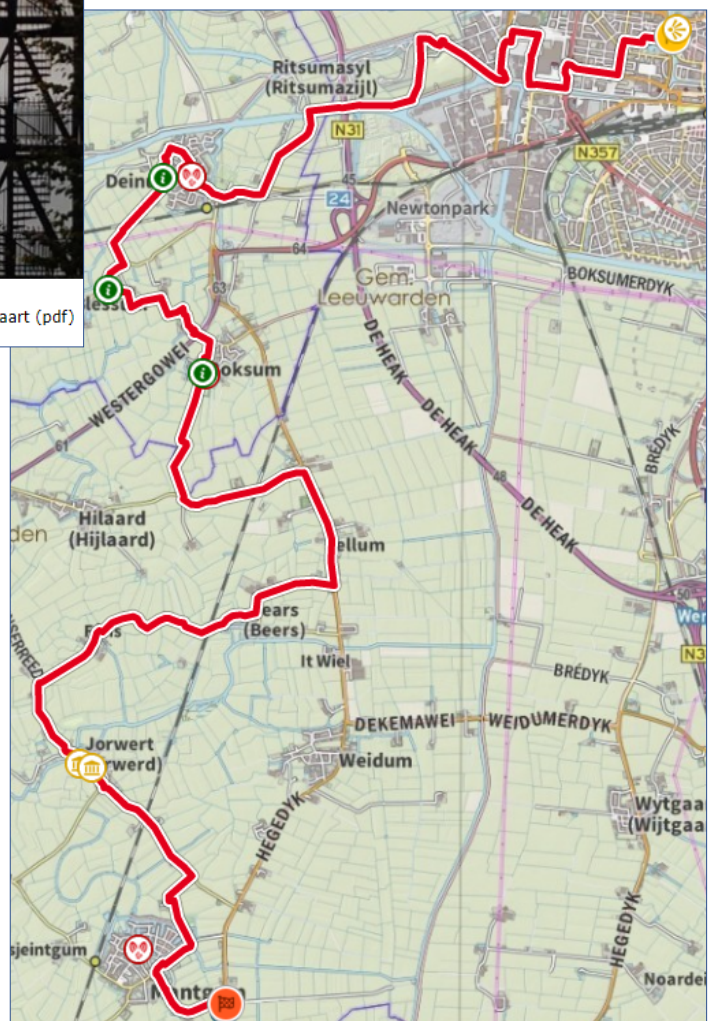

8. Toerisme – wandelen via de Aldeleane

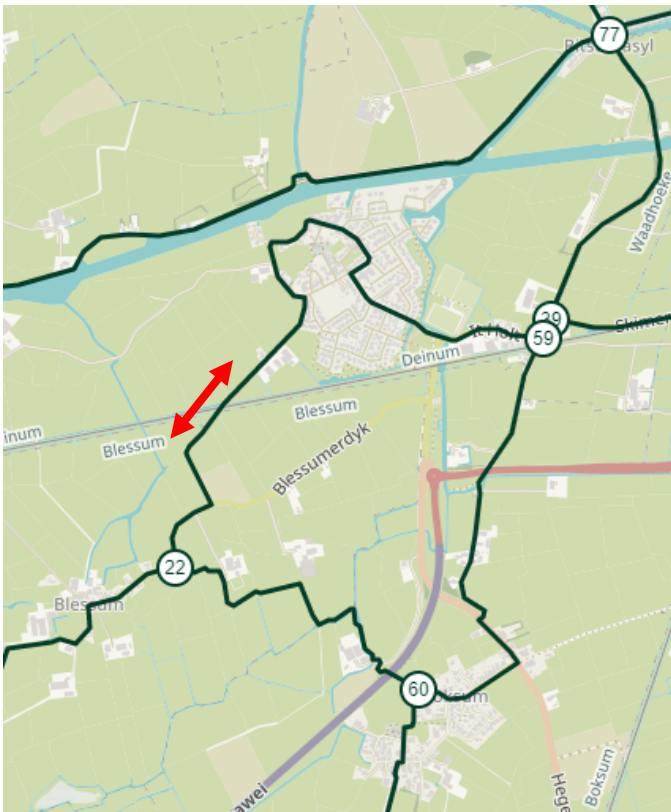
tussen Deinum en Blessum vervalt Deinum uit deze en vele andere georganiseerde wandelroutes.

De Aldeleane is onderdeel van vele uitgezette wandelroutes. Een bekende is de 1^e etappe van het Elfstedenpad, een route van 21,5 kilometer van Leeuwarden naar Mantgum. Zonder kerkepad

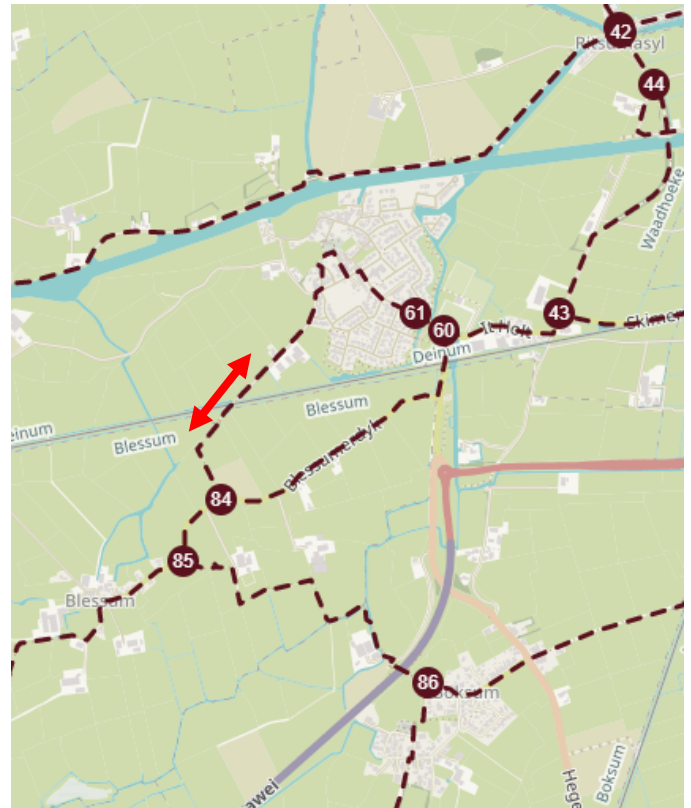

9. Inzoomen op de fiets- en wandelknooppunten rond Deinum, Blessum en Boksum

Rond Deinum, Blessum en Boksum zoomen we in op de landelijke fietsknooppunten en wandelknooppunten. De spoorwegovergang is aangegeven met een **rode pijl**. Op de kaarten is te zien dat de fiets- en wandelroute door Deinum staat en valt met de spoorwegovergang.

De landelijke fietsknooppunten rond de spoorwegovergang (bron: www.marrekrite.nl)

De landelijke wandelknooppunten rond de spoorwegovergang (bron: www.marrekrite.nl)

10. Oude paden nieuwe wegen – project Historische Wandelpaden

Bijzondere vermelding verdient het reeds afgeronde project Historische Wandelpaden van Landschapsbeheer Friesland. Dit project viel onder het overkoepelende provinciale project Oude Paden, Nieuwe Wegen. Dit is een gezamenlijk project geweest van het Steunpunt Monumentenzorg Fryslân en het projectbureau Belvédère, Plattelânsprojekten van de provincie Fryslân, Landschapsbeheer Friesland, Feriening Lytse Doarpen en het Lectoraat Plattelandsvernieuwing Van Hall Larenstein.

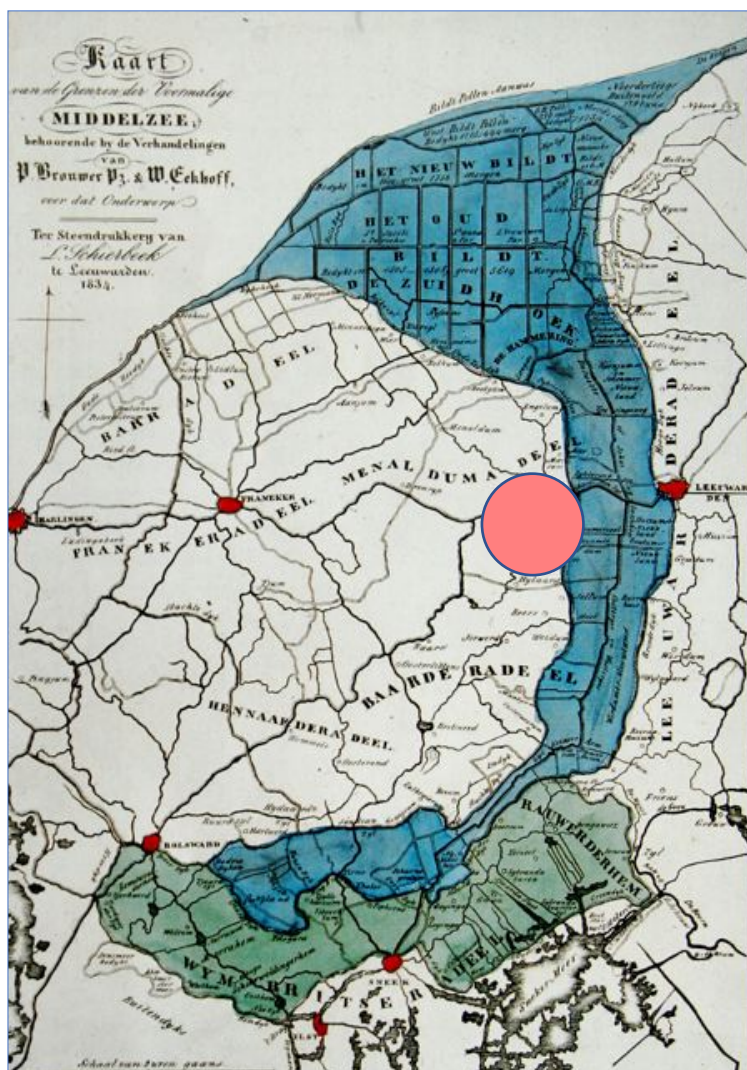
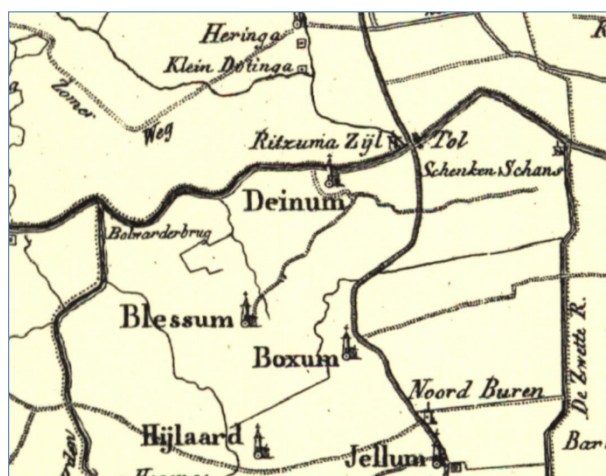
Friese gemeenten hebben de gelegenheid gehad om informatie van dit project te gebruiken. Bij ontwikkelingen in gebieden met historische wandel- en fietspaden is deze informatie direct relevant gebleken.

Het feit dat dit project door Provinsje Fryslân is opgezet geeft een heel duidelijk signaal dat er een breder belang bestaat is om historische paden zoals de Aldeleane tussen Deinum en Blessum te behouden.

11. Historie

De Middellzee heeft een belangrijke rol gespeeld in de vorming van het weidelandschap ten westen van Leeuwarden. Op de westoever van de Middellzee ontstonden door de tijd heen terpdorpen. Deze terpdorpen werden gekenmerkt door een kunstmatige verhoging in het landschap, een kerk op het hoogste punt van deze verhoging, en kleinschalige bebouwing daar omheen. De terpdorpen waren met elkaar verbonden via een kleinschalige structuur van zogenaamde kerkepaden. Deze kerkepaden waren de enige verbindingroutes over land.

Het kerkepad tussen Deinum en Blessum is zo'n oorspronkelijke verbindingroute. Vanuit historisch oogpunt kan dit kerkepad beschouwd worden als zeer waardevol. Het moet dan ook worden behouden voor de huidige en toekomstige bewoners van dit oorspronkelijke terpenlandschap.

Een kaart van 1815 met de belangrijkste onderlinge verbindingen tussen de terpdorpen. Het kerkepad tussen Blessum en Deinum is hier op te zien. Het pad bestaat al zeker 600 jaar.

De loop van de Middellzee, met de terpdorpen Deinum, Blessum en Boksum in de **rode cirkel**.

12. Blik op de toekomst – samen werken aan verbetering

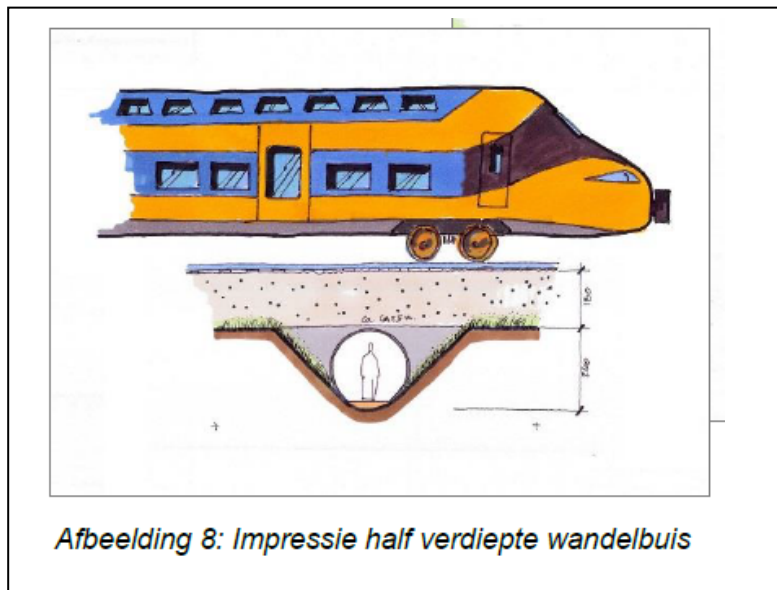
Deinum is een prachtig dorp met een rijke historie. Het heeft veel kwaliteiten; mensen wonen er met plezier. Dat moet zo blijven. Er zijn ook aandachtspunten. Het is belangrijk om hier oog voor te hebben en deze te onderkennen. Doarpsbelang zet zich hiervoor in, en is er primair op gericht om het dorp op de lange termijn gezond en leefbaar te houden. Doarpsbelang doet dit graag, en in samenspraak, met de Gemeente Waadhoeke. Doarpsbelang Deinum zoekt dan ook graag samen met de gemeente naar een goede en structurele oplossing voor de spoorwegovergang.

BIJLAGE 3: Toelichting alternatieven

Gegeven de huidige situatie dat een ontsluiting via een alternatief tracé niet haalbaar blijkt te zijn, zijn er nog twee reële alternatieven om de verbinding toch in stand te houden. De eerste is er onderdoor via een tunnel of zogenaamde wandelbuis en de tweede is er overheen via een voetgangersbrug. Een derde variant is sluiting van de overweg. Deze komt pas in beeld als de twee hiervoor genoemde alternatieven niet haalbaar blijken te zijn.

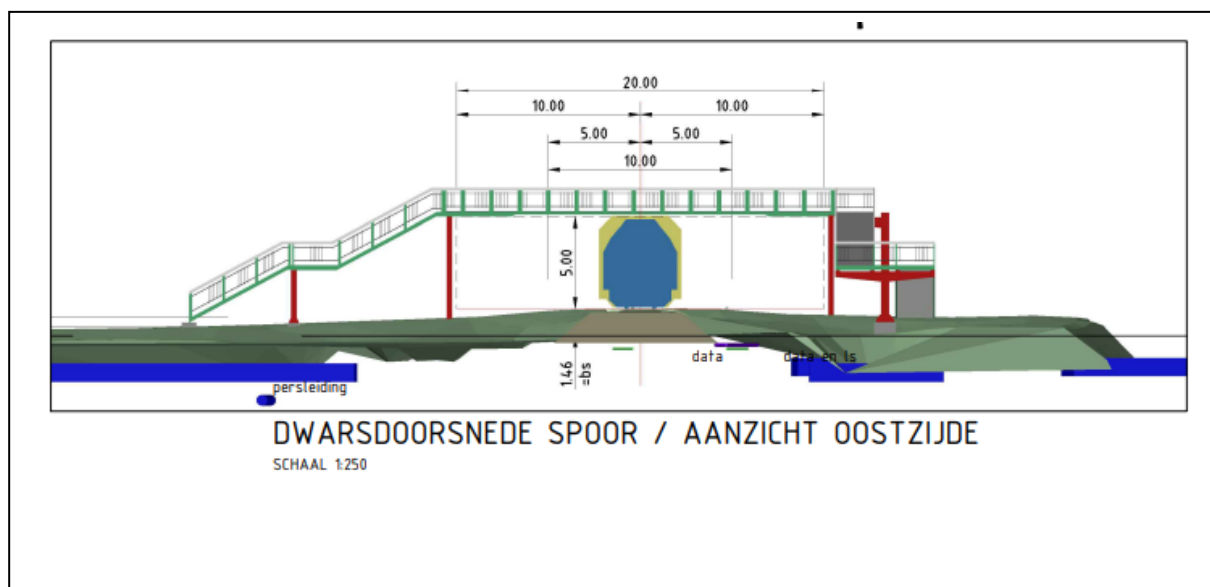
1. Een wandelbuis/tunnel

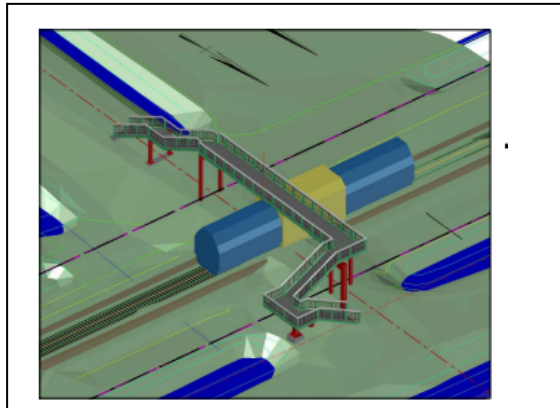
Het eerste alternatief voor de overweg is een zogenaamde wandelbuis. Een wandelbuis is een constructie van (prefab) betonnen elementen welke onder de spoorbaan door kan worden geperst. De diameter bedraagt ca 2,50 meter, gedimensioneerd op een situatie dat een fietser met de fiets aan de hand zonder problemen door de wandelbuis kan lopen.

2. Een voetgangersbrug

Een tweede variant is een voetgangersbrug over het spoor. De hoogte van de constructie bedraagt om veiligheidsredenen minimaal 5 meter. In de brug zal een fietsgoot worden aangebracht om met de fiets aan de hand naar boven en beneden te kunnen komen. Een voetgangersbrug is een vrij robuuste constructie in het landschap.

Voorbeeld voetgangersbrug

Voor – en nadelen varianten

Wanneer gekeken wordt naar voor- en nadelen dan scoort de wandelbuis/tunnel op de meeste onderdelen (landschappelijke inpassing, comfort, veiligheid, draagvlak, toegankelijkheid) beter dan de voetgangersbrug. Behalve dan op aanlegkosten.

In alle eerlijkheid moet de vraag gesteld worden of een voetgangersbrug wel een realistisch alternatief is vanwege de vele praktische nadelen. Vooral dan de minder goede, feitelijk slechte, toegankelijkheid. Voor veel gebruikers, en met name mensen die minder goed ter been zijn, zal dit een moeilijk te nemen 'hindernis' worden. Dit nog los van de vraag of een dergelijk bouwwerk wel passend is in de omgeving.

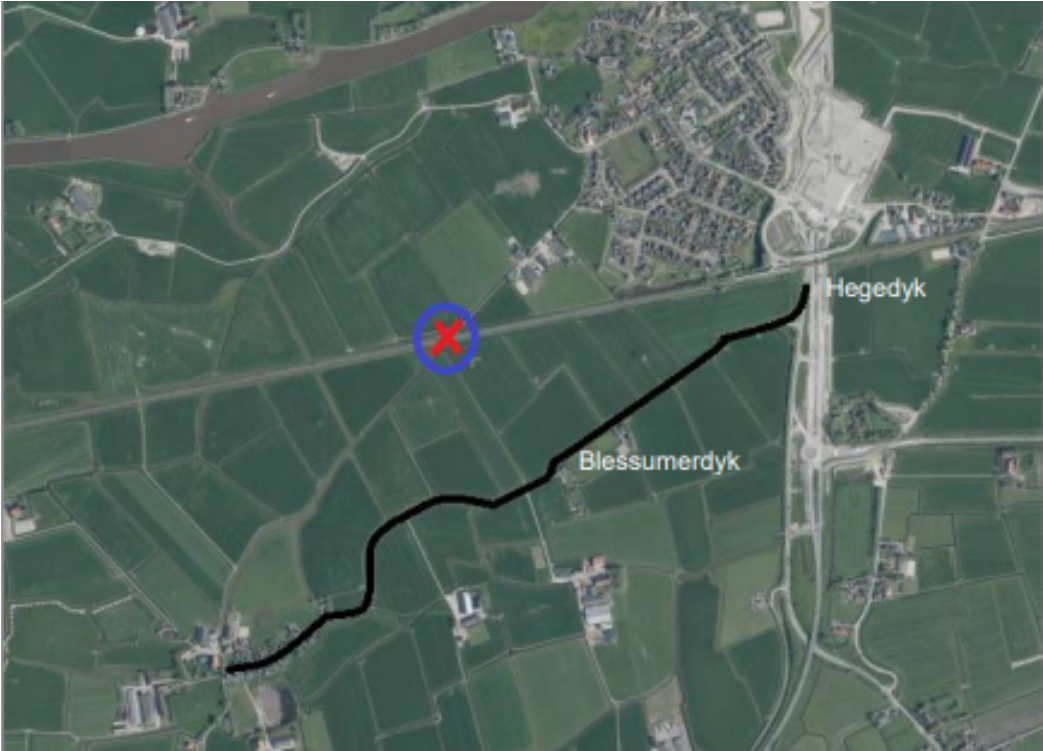
3. Sluiten overweg

Deze optie komt in beeld op het moment dat de alternatieven niet haalbaar blijken. Het is overigens wel een scenario dat goed is om te benoemen.

ProRail wil uiterlijk in 2023 de sanering geregeld hebben. Men heeft een aanwysbevoegdheid van het Ministerie om dit juridisch af te dwingen. Liever wil men met partijen en omgeving tot een oplossing komen. Maar als met de regio geen overeenstemming kan worden bereikt over een alternatief is dit de weg die bewandeld wordt.

In die situatie is er voor wandelaars geen sprake meer van een ommetje. Fietzers zullen dan gebruik moeten maken van de Blessumerdyk (in zwart gemarkeerd op bijgaande afbeelding) welke aansluiting heeft op de Hegedyk en naar Deinum leidt. Het gaat hier om vrij bochtige erftoegangsweg waar 60 km/h mag worden gereden. Voor zowel wandelaars en fietsers objectief gezien niet een veilig alternatief.

Bij het sluiten van de overgang ontstaat naar alle waarschijnlijkheid een ander vraagstuk namelijk het verbeteren van de veiligheid voor fietsers en wandelaars op de Blessumerdyk.

Gemeenteraad Waadhoeke

Dossiernummer	1491
Extern Zaak ID	2021-080924
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	25 november 2021
Agendapunt	013
Titel	Alternatieve vorm van realisatie en financiering van onderwijshuisvestingsprojecten
Eigenaar	Peters, J.
Portefeuillehouder	Haarsma

Bijlagen
roadmap ontwikkeling nieuwbouw AMS – De Kabas
Adviesnota Raad

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad Waadhoeke	25 november 2021

Voorgesteld besluit

1. Onderzoek uit te laten voeren naar een alternatieve vorm van realisatie en financiering van nieuwbouwprojecten onderwijshuisvesting (initiatieffase).
2. Dit onderzoek te laten uitvoeren door de Stichting Maatschappelijk Vastgoed (SMV).
3. Naar aanleiding en op basis van de uitkomsten van dat onderzoek een definitief besluit te nemen over de vorm van realisatie en financiering van nieuwbouwprojecten onderwijshuisvesting.
4. De initiatieffase op te starten en een voorbereidingskrediet van € 42.350 beschikbaar te stellen ten laste van onvoorzien eenmalig.

Besluit

1. Onderzoek uit te laten voeren naar een alternatieve vorm van realisatie en financiering van nieuwbouwprojecten onderwijshuisvesting (initiatieffase).
2. Dit onderzoek te laten uitvoeren door de Stichting Maatschappelijk Vastgoed (SMV).
3. Naar aanleiding en op basis van de uitkomsten van dat onderzoek een definitief besluit te nemen over de vorm van realisatie en financiering van nieuwbouwprojecten onderwijshuisvesting.
4. De initiatieffase op te starten en een voorbereidingskrediet van € 42.350 beschikbaar te stellen ten laste van onvoorzien eenmalig.

roadmap ontwikkeling nieuwbouw

CSG Anna Maria van Schurman en IKC De Kabas

aan : J. Peters, gemeente Waadhoeke
datum : 10 mei 2021
kenmerk : DV.210510.01
dossier : MV2103.01.001
project : ontwikkeling nieuwbouw CSG Anna Maria van Schurman en IKC De Kabas, Franeker
betreft : roadmap met ontwikkelingsfasen
behandeld door : D.P. van der Veen
telefoon / email : 0655 380 3270 / donald.vanderveen@mvastgoed.nl

AANLEIDING

De Gemeente Waadhoeke, de Vereniging voor Christelijk Voortgezet Onderwijs in Noord- en West-Fryslân, het schoolbestuur voor katholiek basisonderwijs BMS en Stichting Kinderopvang Friesland zoeken nieuwbouw voor de CSG Anna Maria van Schurman en IKC De Kabas in Franeker. In geval van AMS gaat het om een uitbreiding van circa 5.000 m² BVO en handhaving van circa 2.000 m² BVO. In geval van De Kabas gaat het om nieuwbouw in de omvang van circa 1.417 m² BVO (242 leerlingen), aangevuld met kinderopvang. Partijen overwegen de nieuwbouw te concentreren op één locatie (in de vorm van een campus) of mogelijk in één gebouw.

Partijen wensen een roadmap te ontvangen, waarin de ontwikkeling van de nieuwbouw in Franker in fasen wordt weergegeven, inclusief de producties, de besluitvorming en de doorlooptijden. Op basis van dit document zal een ontwikkelingsplan worden ingericht. Een intentieovereenkomst zal dan naar dit plan verwijzen. Hieronder is uitgegaan van een gezamenlijke ontwikkeling met één bouwstroom door één aannemer.

ROADMAP

De volgende fasen worden onderscheiden met een geschatte totale doorlooptijd per locatie van circa 4 jaar.

<i>Initiatieffase</i>	<i>eindigend met een voorbereidingsbesluit</i>
<i>Programmafase</i>	<i>eindigend met een aanbestedingsbesluit</i>
<i>Aanbestedingsfase</i>	<i>eindigend met een gunningbesluit</i>
<i>Ontwikkelingsfase</i>	<i>eindigend met een investeringsbesluit</i>
<i>Realisatiefase 1</i>	<i>eindigend met een goedkeuring van het uitvoeringsgereed ontwerp</i>
<i>Realisatiefase 2</i>	<i>eindigend met een opleveringsbesluit</i>
<i>Beheerfase</i>	

Initiatieffase

op basis van een **intentieovereenkomst**

doorlooptijd circa 4 maanden inclusief besluitvorming

productie van de volgende documenten:

- Ontwikkelingsplan (alle facetten omvattend document van circa 55 pagina's)
- Normkostenraming (basis VNG norm van 22-11-2020, met BENG correctie en indexatie)
- Stichtingskostenraming (bouwkosten en alle bijkomende kosten en grondkosten)
- Exploitatieonderzoek (met prognosebalansen en resultatenrekeningen voor 40 jaar)
- Samenwerkingsovereenkomst

afgesloten met een voorbereidingsbesluit door de stuurgroep
ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst

Programmafase

op basis van een **samenwerkingsovereenkomst**
doorlooptijd circa 8 maanden inclusief besluitvorming
productie van de volgende documenten:

- Ruimtelijk en Functioneel Programma van Eisen
- Technisch Programma van Eisen
- Ruimteboek
- Technische Omschrijving Werktuigbouwkundige Installaties
- Stedenbouwkundig Programma van Eisen
- Voorlopig Ontwerp Plus
- Prekwalificatieleidraad realiserende marktpartijen
- Selectieleidraad realiserende marktpartijen
- Vraagspecificatie (een bundelend document ten behoeve van de aanbesteding)
- Ontwikkelings- en Realisatieovereenkomst
- Stichtingskostenraming (update)
- Exploitatieonderzoek (update)
- Bekostigingsovereenkomsten
- Huurovereenkomsten
- Oprichtingsakte beheerstichting
- Akte van opstalrecht
- Hypotheekakte
- Garantie en Koop Verklaring
- Kredietovereenkomst
- Planning

afgesloten met een aanbestedingsbesluit door de stuurgroep
start bestemmingsplanprocedure

Aanbestedingsfase

op basis van een **samenwerkingsovereenkomst**
doorlooptijd circa 7 maanden inclusief besluitvorming
doorlopen van een Engineering & Construct aanbestedingsprocedure
procedure: concurrentiegericht dialog, Europese variant
productie van een drietal inschrijvingen
update van:

- Stichtingskostenraming
- Exploitatieonderzoek

afgesloten met een gunningbesluit door de stuurgroep
oprichting beheerstichting

Ontwikkelingsfase

op basis van een **samenwerkingsovereenkomst**
doorlooptijd circa 5 maanden inclusief besluitvorming
uitwerken van het Voorlopig Ontwerp tot een Definitief Ontwerp
met technische omschrijving en uitvoeringsstaat
doorlopen procedure omgevingsvergunning
afgesloten door een investeringsbesluit door de stuurgroep
gelijktijdige ondertekening van de volgende overeenkomsten:

- Akte van opstalrecht
- Hypotheekakte
- Garantie en Koop Verklaring
- Kredietovereenkomst
- Ontwikkelings- en realisatie overeenkomst
- Bekostigingsovereenkomsten
- Huurovereenkomsten

Realisatiefase 1

op basis van **samenwerkingsovereenkomst** en **uitwerkingsovereenkomsten**
doorlooptijd circa 6 maanden

productie van de volgende documenten:

- Uitvoeringsgereed Ontwerp
- Beheerplan
- Beheerovereenkomst

bouwvoorbereiding

goedkeuring uitvoeringsgereed ontwerp door de stuurgroep

Realisatiefase 2

bouw

doorlooptijd circa 16 maanden

afgesloten door een opleveringsbesluit door de stuurgroep

Beheerfase

op basis van **huurovereenkomsten** en **beheerovereenkomst**
exploitatie door beheerstichting op basis van beheerplan

AAN DE RAAD

Agenda: 25-11-2021

Franeker, 28-10-2021

Onderwerp

Alternatieve vorm van realisatie nieuwbouwprojecten onderwijshuisvesting

Portefeuillehouder

Wethouder N. Haarsma

Auteur

J. Peters, 0517 380380

Samenvatting

Voor u ligt het voorstel om een onderzoek te laten uitvoeren naar een alternatieve vorm van realisatie en financiering van onderwijshuisvesting. Voorgesteld om dit onderzoek te laten uitvoeren door de Stichting Maatschappelijk Vastgoed (SMV).

Voorstel

1. Onderzoek uit te laten voeren naar een alternatieve vorm van realisatie en financiering van nieuwbouwprojecten onderwijshuisvesting (initiatieffase).
2. Dit onderzoek te laten uitvoeren door de Stichting Maatschappelijk Vastgoed (SMV).
3. Naar aanleiding en op basis van de uitkomsten van dat onderzoek een definitief besluit te nemen over de vorm van realisatie en financiering van nieuwbouwprojecten onderwijshuisvesting.
4. De initiatieffase op te starten en een voorbereidingskrediet van € 42.350 beschikbaar te stellen ten laste van onvoorzien eenmalig.

Inleiding

De noodzaak voor de uitbreiding van de AMS en de volledige vervangende nieuwbouw van De Kabas is vastgelegd in het besluit van de gemeenteraad van 3 december 2020, door vaststelling van het Integraal Huisvestingsplan. In het voorstel aan de gemeenteraad is ook duidelijk gemaakt dat deze nieuwbouwprojecten alleen haalbaar zijn binnen de financiële kaders zoals vastgesteld door uw raad als er wordt gekozen voor een alternatieve vorm van financiering en realisatie.

Aanleiding om een onderzoek te starten naar een alternatieve vorm van financiering werd ingegeven door de mogelijkheid om bij nieuwbouwprojecten gegarandeerd energieneutrale schoolgebouwen te krijgen tegen een lagere (exploitatie)last. Deze lagere last is zeker haalbaar gezien het feit dat marktpartijen voor een lagere rente kunnen financieren bij o.a. de BNG. In het Kernteam Samenleving van 17 november 2020 is uitvoerig informatie gegeven over een vorm van alternatieve realisatie en financiering.

Initiatieffase en Voorbereidingskrediet

Voor een diepere analyse om alle financiële en juridische aspecten goed te kunnen duiden starten we dit onderzoek (initiatieffase). Ons advies is om dit onderzoek te laten uitvoeren door de Stichting Maatschappelijk Vastgoed (SMV). Deze partij neemt hiervoor het voortouw door het opstellen van een ontwikkelingsplan, een normkostenraming, een stichtingskostenraming, een exploitatieonderzoek en een samenwerkingsovereenkomst. In deze samenwerkingsovereenkomst worden de juridische aspecten van dit concept nader uitgewerkt. Dit geeft een compleet beeld waarop definitieve besluitvorming kan plaatsvinden, nadat wij de uitkomsten van dit onderzoek op alle aspecten hebben beoordeeld en van advies voorzien.

De keuze voor SMV komt voort uit het onderzoek van alle schoolbesturen en de gemeente (ambtelijk) naar alternatieve vormen van realisatie en financiering van onderwijshuisvestingsprojecten. SMV werd unaniem als beste partij beoordeeld.

Na afronding van deze fase komt er een “go no go” voor deze alternatieve vorm van realisatie en financiering. U kunt op dat moment besluiten al dan niet door te gaan met de gekozen externe partij. Hiervoor is het nodig dat er een (eerste) voorbereidingskrediet beschikbaar wordt gesteld.

Er wordt gestart met het ondertekenen van een intentieovereenkomst voor de initiatieffase

Beoogd (meetbaar) effect

De realisatie van diverse nieuwbouwprojecten onderwijshuisvesting.

Motivering

Argumenten

1.1. Onderzoek naar alternatieve vorm van realisatie en financiering van nieuwbouwprojecten geeft inzicht in alle ins en outs van deze materie.

Om te komen tot een definitief advies om over te gaan tot een alternatieve wijze van realisatie en financiering van onderwijshuisvestingsprojecten dient opdracht te worden gegeven voor de initiatieffase (ontwikkelingsplan, een normkostenraming, een stichtingskostenraming, een exploitatieonderzoek en een samenwerkingsovereenkomst). Dit geeft een compleet beeld waarop definitieve besluitvorming kan plaatsvinden.

2.1 De stichting maatschappelijk vastgoed (SMV) is de aangewezen partij voor dit onderzoek omdat gemeente en schoolbesturen unaniem hebben gekozen voor het concept dat zij aanbiedt.

Zowel de schoolbesturen, als de gemeente (ambtelijk) hebben een voorkeur voor de aanpak van de SMV. Hieraan liggen volgende redenen ten grondslag:

- SMV realiseert onderwijshuisvestingsprojecten gegarandeerd energieneutraal en ontzorgt gemeente en schoolbesturen tijdens het proces van realisatie.
- SMV ontzorgt volledig, zij neemt het gehele proces over en fungeert ook als bouwheer. Inbreng van gemeente en schoolbesturen in dit proces is geborgd. Bijvoorbeeld voor het opstellen van de programma's van eisen.
- SMV geeft een garantie op een energieneutraal gebouw.
- Geen exploitatiezorgen voor het schoolbestuur. SMV verzorgt het onderhoud aan de buitenkant van het gebouw en wellicht nog belangrijker, aan de installaties. Hier zitten voor schoolbesturen meestal de grootste risico's.
- SMV realiseert ook "kleinere" projecten als gestart kan worden met een project dat groter is dan 1.500 m². Hierdoor kunnen ook andere scholenbouwprojecten binnen de gemeente in de op te richten stichting worden ondergebracht.

3.1 Alle gevolgen voor de gemeente zijn pas duidelijk na de initiatieffase.

Dit is het voorbehoud dat gemaakt wordt. Pas na de initiatieffase, waarin o.a. de financiële en juridische aspecten nog uitgebreider uitgewerkt worden, volgt een definitief besluit en het tekenen van de samenwerkingsovereenkomst.

4.1 Binnen de onderwijsbudgetten is deze budgetruimte niet aanwezig.

De post onvoorzien eenmalig ná de 9^e begrotingswijziging bedraagt € 497.460.

Kanttekeningen

3.1 De uitkomst van de initiatieffase kan -financieel- tegenvallen.

Mocht blijken dat de uitkomst van de initiatieffase voor gemeente en/of schoolbesturen onbevredigend is, dan kan worden gekozen om de samenwerking met SMV te stoppen. Gezien de (geringe) kosten voor de initiatieffase (€ 42.350) afgezet tegen het investeringsbedrag van rond de 20 miljoen, is een keuze op dit moment voor SMV weinig risicovol. Bovendien kan veel informatie uit deze initiatieffase worden gebruikt voor het vervolgtraject bij een andere wijze van realisatie.

Analyse

Onderzoek naar alternatieve vorm van financiering

Twee partijen hebben een presentatie gegeven over de wijze waarop zij, met behulp van een alternatieve vorm van financiering, projecten realiseren. De presentaties van zowel SWECO als de Stichting Maatschappelijk Vastgoed (SMV) hebben veel inzicht gegeven. Financieel zullen beide “producten” niet zo veel verschillen. Beide partijen zijn aantrekkelijk doordat zij goedkope financiering kunnen aantrekken bij o.a. de BNG. De werkwijze is echter voor een deel wel verschillend. SWECO bouwt min of meer traditioneel met een goedkope financiering. Zij werken met deelopdrachten en realiseren het gebouw Bijna EnergieNeutraal Gebouw (BENG), tenzij het schoolbestuur meer wil investeren. In feite zou de gemeente dit ook kunnen doen als er voor projectfinanciering zou worden gekozen of als de omslagrente beneden de 1% zou liggen. Beide situaties zijn in Waadhoeke niet aan de orde. Het gebouw wordt vervolgens in een beheerstichting ondergebracht. De gemeente betaalt de vergoeding voor rente en aflossing. SMV bouwt gegarandeerd energieneutraal, neemt het hele proces over en verhuurt het gebouw aan het schoolbestuur.

Na een uitvoerig en interactief proces met de schoolbesturen, met als laatste stap een bezoek aan een referentieproject, is het advies om in beginsel te kiezen voor SMV.

SMV heeft in het Kernteam Samenleving van 17 november 2020 een presentatie gegeven over het concept “huren als een eigenaar”. Op verzoek vd raad hebben we ook een andere partij benadert, namelijk Sweco. De verschillen van aanpak zijn hierboven genoemd. Het onderwijs en de gemeente heeft vooreerst gekozen voor de aanpak van SMV.

Alternatieven

Alternatief is om nieuwbouwprojecten voor onderwijshuisvesting op de traditionele manier te realiseren.

Vervolg

Na een positief raadsbesluit zal aan de Stichting Maatschappelijk Vastgoed de opdracht worden gegeven om de initiatieffase te starten. Dit in nauw overleg met de gemeente en de schoolbesturen. De doorlooptijd van dit onderzoek is ongeveer 4 maanden. Op basis van de uitkomsten van dit onderzoek nemen college en gemeenteraad een definitief besluit over realisatie en financiering van de nieuwbouwprojecten. Dit is ook nog een moment om de eventuele samenwerking met SMV stop te zetten en over te gaan tot een traditionele manier van realisatie.

Inwonersparticipatie

De voorkeur voor de Stichting Maatschappelijk Vastgoed is in nauwe samenwerking met de schoolbesturen tot stand gekomen.

Communicatie**Financiën**

Bij de vaststelling van het Integraal Huisvestingsplan op 3 december 2020 door uw raad is al vermeld dat de realisatie van deze projecten alleen haalbaar is als uitgegaan wordt van een alternatieve wijze van realisatie en financiering.

In artikel 3.2 lid c van het treasurystatuut staat het volgende: “De gemeente hanteert in het algemeen integrale of totale financiering. Partiële of projectfinanciering is uitsluitend toegestaan indien de gemeenteraad daarmee instemt.” In hoeverre de reikwijdte van de nu voorliggende aanpak onder dit artikel valt en of er aanvullende besluitvorming van de raad nodig is wordt in de initiatieffase opgepakt.

Voorgesteld wordt de raad voor te stellen om voor het genoemde onderzoek een voorbereidingskrediet van € 42.350 beschikbaar te stellen ten laste van onvoorzien eenmalig. Binnen de onderwijsbudgetten is hiervoor geen ruimte aanwezig.

Juridisch kader

Wet op het Voortgezet Onderwijs

Wet op het Primair Onderwijs

Verordening onderwijshuisvesting gemeente Waadhoeke

Bijlagen

Bijlage 1: roadmap ontwikkeling nieuwbouw CSG Anna Maria van Schurman en IKC De Kabas

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: 2021-080924

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 9-11-2021;

B E S L U I T

1. Onderzoek uit te laten voeren naar een alternatieve vorm van realisatie en financiering van nieuwbouwprojecten onderwijshuisvesting (initiatieffase).
2. Dit onderzoek te laten uitvoeren door de Stichting Maatschappelijk Vastgoed (SMV).
3. Naar aanleiding en op basis van de uitkomsten van dat onderzoek een definitief besluit te nemen over de vorm van realisatie en financiering van nieuwbouwprojecten onderwijshuisvesting.
4. De initiatieffase op te starten en een voorbereidingskrediet van € 42.350 beschikbaar te stellen ten laste van onvoorzien eenmalig.

Aldus vastgesteld in de openbare
raadsvergadering van 25-11-2021,

, voorzitter

, griffier

Dit document is digitaal ondertekend.

Gemeenteraad Waadhoeke

Dossiernummer	1492
Extern Zaak ID	2021-091460
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	25 november 2021
Agendapunt	014
Titel	Wijziging GR Sociaal Domein fryslan
Eigenaar	Olphen, P. van
Portefeuillehouder	

Bijlagen
RV wijziging GR Sociaal Domein Fryslan.pdf
Bijlage 1 Centrumregeling samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2022 DEF.pdf
Bijlage 2 Was-Wordt-Lijst CGR-SDF-2018 CGR-SDF-2022.pdf
Bijlage 3 Toelichting centrumgemeenteregeling SDF 2022.pdf
Bijlage 4 Eindrapportage SDF_definitief261020.pdf
Bijlage 5 Visual Managementsamenvatting SDF.pdf
Bijlage 6 SCOPE – Eindadvies conceptversie 20210614.pdf
Bijlage 7 Definitief advies werkgroep 2 – Governance SDF.pdf
Bijlage 8 Waadhoeke.20210512 BW advies voorjaar 2021.pdf
Bijlage 9 raadsbrief SDF.20210510 Waadhoeke voorjaar 2021.pdf
Bijlage 10 Video over Centrumregeling SDF.pdf

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad Waadhoeke	25 november 2021

Voorgesteld besluit

het college toestemming te verlenen de gemeenschappelijke regeling Sociaal Domein Fryslân te wijzigen

Besluit

het college toestemming te verlenen de gemeenschappelijke regeling Sociaal Domein Fryslân te wijzigen

AAN DE RAAD

Agenda: 25-11-2021
Franeker, 1-11-2021

Onderwerp

Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Domein Fryslân

Portefeuillehouder

Wethouder B. Tol

Auteur

beleidsteam Sociaal Domein NWF- Jeugd, beleidjeugd@waadhoeke.nl

Samenvatting

De gemeenschappelijke regeling Sociaal Domein Fryslân wordt na evaluatie gewijzigd.

Voorstel

1. het college toestemming te verlenen de gemeenschappelijke regeling Sociaal Domein Fryslân te wijzigen

Inleiding

Sinds 1 januari 2020 zijn de Friese gemeenten begonnen met een evaluatietraject van de centrumregeling SDF. In 2020 zijn de knelpunten door het externe bureau Rijnconsult (Marcella Rijkschroeff en Dio Simmelink) geïnterviewd. In het najaar van 2020 heeft het bureau een advies uitgebracht (bijlage 5). Naar aanleiding van dit advies heeft elk college, al dan niet met uw betrokkenheid, enkele richtinggevende uitspraken gedaan voor de verdere uitwerking van dit advies naar concrete nieuwe afspraken. We willen hierbij ook verwijzen naar het B&W-advies (bijlage 9) en de raadsbrief van het voorjaar 2021 (bijlage 10).

Voor u ligt nu dus de herziene regeling en een toelichting erbij. Voor de volledigheid zijn ook de adviezen van de werkgroepen Scope en Governance en het rapport van Rijnconsult bijgevoegd. Ook is er een was-wordt-lijst toegevoegd om de wijzigingen ten opzichte van de huidige regeling zichtbaar te maken.

Beoogd (meetbaar) effect

Het handhaven van de huidige mandaten en bevoegdheden voor de Centrumgemeente en het aanscherpen van de afspraken over het functioneren van het samenwerkingsverband. Deze aanscherping is met name gericht op het terrein van sturing en beheersing.

Motivering

Argumenten

1.1 de wijzigingen van de Gemeenschappelijke Regeling SDF wijzigt niets in de kern van de regeling

In de kern wijzigt er niets in de regeling en de bevoegdheden en mandaten van de centrumgemeente. Wel is een aanscherping gepleegd op de taken, processen en overlegstructuren.

Nieuw is het instellen van een overleg Hoofden Sociaal Domein i.p.v. de huidige agendacommissie. En wel ter voorbereiding van de (inhoudelijke) portefeuillehouders-overleggen.

1.2 Goedkeuring van de raad is noodzakelijk

Op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen kunnen gemeenten niet eerder dan na goedkeuring van de raad deze regeling formeel aan gaan. Voor de goede orde moet worden opgemerkt dat de bevoegdheid om de regeling aan te gaan dus een bevoegdheid voor het college van B&W is, maar dat deze niet eerder van die bevoegdheid gebruik kan maken zonder dat de raad goedkeuring heeft verleend aan deze regeling.

1.3 Het aangaan van een nieuwe centrumgemeenteregeling Sociaal Domein Fryslân betreft een bevoegdheid voor het college van B&W

Het doel is dat elke gemeente op 1 december 2021 de nieuwe regeling is aangegaan. Voor de gezamenlijke gemeenten in NWF is de gezamenlijke datum van 1 januari 2022 haalbaar.

Kanttekeningen

1.1. het fundament van deze centrumregeling blijft constant in ontwikkeling

Het zorgvuldig gelopen proces is van grote waarde geweest in het nader tot elkaar brengen van gemeenten en het verbeteren van de onderlinge verhoudingen. Het evaluatieproces heeft daar een goede aanzet tot gegeven en het proces tot het uitwerken van de regeling heeft er een stevig fundament voor gelegd. Echter, de zoektocht is nog niet voltooid en zal naar verwachting ook niet eindigen. Verschillende (veranderende) omstandigheden zullen blijven leiden tot het steeds weer bepalen van de juiste verhoudingen. Hoe steviger de samenwerking tussen de Friese gemeenten, hoe steviger we het stelsel voor kwetsbaren kunnen organiseren.

Analyse

-

Alternatieven

-

Vervolg

Monitoring door gemeentesecretarissen

Jaarlijks wordt in het gemeentesecretarissenoverleg de stand van zaken omtrent de samenwerking besproken met als doel bijsturing te kunnen geven. Eens in de twee jaren organiseert het gemeentesecretarissenoverleg een reflectie op de samenwerking met alle direct betrokkenen bij deze regeling, in ieder geval de portefeuillehouders, de gemeentesecretarissen en de hoofden van het sociaal domein. Bijsturing in de onderlinge verhoudingen, de wijze waarop wordt samengewerkt en het oplossen van knelpunten wordt zoveel als mogelijk op deze wijze gedaan.

Daarmee is bijsturing in de samenwerking niet enkel afhankelijk van een grote evaluatie.

Evaluatie na vijf jaren

Uiteraard wordt na vijf jaren samenwerken wel weer voorzien in een grote evaluatie om eventuele majeure wijzigingen in de wijze waarop wordt samengewerkt te ondervangen. In de regeling is opgenomen dat majeure wijzigingen, zoals uittreding – behoudens bijzondere omstandigheden – niet mogelijk is in de eerste zes jaar na 1 januari 2022. Dat kan dus per 1 januari 2028. Dit om de eerste jaren stabiliteit te waarborgen in verband met de nieuw aan te gane contracten in de Jeugdzorg en voor Beschermd Wonen.

Inwonersparticipatie

-

Communicatie

Na instemming van de gemeenteraad wordt de centrumgemeente geïnformeerd over het besluit. We willen tevens verwijzen naar een filmpje van SDF waar uitgelegd wordt waar de centrumregeling toe dient (bijlage 11).

Financiën

- *Begroting met een jaarplan gaat eerder naar de gastgemeenten*

Met betrekking tot de financiële voorspelbaarheid van het samenwerkingsverband ligt de nadruk vooral op het vergroten van de voorspelbaarheid met betrekking tot de Samenwerkingsorganisatie. Daarom wordt het moment waarop de Samenwerkingsorganisatie de begroting aanbiedt vervroegd, zodat gemeenten bij het opstellen van de eigen begroting afdoende rekening kunnen houden met de kosten van de Samenwerkingsorganisatie. Zo kan een betere afstemming met de P&C-cycli van de deelnemende gemeenten worden gevonden. Daarbij wordt ook een jaarplan toegevoegd waarin aangegeven is welke prioriteiten en activiteiten de Samenwerkingsorganisatie voornemens is het volgende jaar op te starten (zgn. Voorjaarsbrief).

- *Proces om accuraat en flexibel te kunnen reageren*

De afgelopen jaren is gebleken dat we regelmatig met gewijzigde omstandigheden kunnen worden geconfronteerd, die ook bijsturing vragen van hetgeen in de Samenwerkingsorganisatie wordt voorbereid en uitgevoerd. Voor die wijzigingen is een proces opgenomen dat kleinschalige wijzigingen in de afspraken mogelijk maakt. Het is goed om te beseffen dat hiermee wijzigingen worden bedoeld die buiten een algehele wijziging van de Centrumgemeenteregeling vallen en de wezenskenmerken (mandaten en bevoegdheden) van deze regeling niet raken.

Juridisch kader

Bij de totstandkoming van deze herziene centrumregeling zijn diverse juristen van verschillende gemeentes betrokken geweest.

Bijlagen

1. Centrumregeling samenwerking SDF
2. Was-Wordt-Lijst
3. Toelichting op centrumregeling SDF
4. Eindrapportage SDF
5. Visual Managementsamenvatting SDF
6. Advies werkgroep Scope, d.d. juni 2021
7. Advies werkgroep Governance, d.d. juni 2021
8. B&W-besluit voorjaar 2021
9. Raadsvoorstel voorjaar 2021
10. Link filmpje SDF centrumregeling

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: 2021-091563

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 1-11-2021;

B E S L U I T

1. het college toestemming te verlenen de gemeenschappelijke regeling Sociaal Domein Fryslân te wijzigen

Aldus vastgesteld in de openbare
raadsvergadering van 25-11-2021,

, voorzitter

, griffier

Dit document is digitaal ondertekend.

Centrumregeling samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2022

De colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Achtkarspelen, Ameland, Dantumadiel, De Fryske Marren, Harlingen, Heerenveen, Leeuwarden, Noardeast-Fryslân, Ooststellingwerf, Opsterland, Schiermonnikoog, Smallingerland, Súdwest-Fryslân, Terschelling, Tytsjerksteradiel, Vlieland, Waadhoeke en Weststellingwerf, ieder voor zover het zijn bevoegdheden betreft;

Overwegende dat:

- De Friese gemeenten het van belang vinden samen te werken in het sociale domein;
- Er in het sociale domein onderwerpen zijn waarop de Friese gemeenten de wettelijke plicht hebben om samen te werken voor een doeltreffende en doelmatige uitvoering van de wetgeving in het sociale domein (“wettelijk verplichte samenwerking”);
- Er in het sociale domein daarnaast ook onderwerpen zijn waarop de Friese gemeenten vrijwillig samenwerken (“vrijwillige samenwerking”);
- De Friese gemeenten zowel ten aanzien van de wettelijk verplichte samenwerking als ten aanzien van de vrijwillige samenwerking streven naar maximale efficiëntie en effectiviteit in de uitvoering van de aan hen opgelegde wettelijke taken;
- De Friese gemeenten in 2020 een evaluatie van de samenwerking hebben gedaan en op basis van deze evaluatie de samenwerking in de onderstaande vorm wensen voort te zetten;
- De portefeuillehouders van de Friese gemeenten in de vergadering van het Portefeuillehoudersoverleg Sociaal Domein van [[28 september 2021]] overeenstemming hebben bereikt over de wijze waarop de samenwerking – wettelijk verplicht en vrijwillig – tussen de Friese gemeenten in het sociaal domein wordt gecontinueerd;

Gelet op:

- hoofdstuk I van de Wet gemeenschappelijke regelingen;
- de Gemeentewet;
- afdelingen 10.1.1 en 10.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht;
- de toestemming die de raden van de aan de regeling deelnemende bestuursorganen hebben verleend voor het treffen van deze gemeenschappelijke regeling, overeenkomstig artikel 1, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

Besluiten

te treffen de

Centrumregeling samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2022

HOOFDSTUK 1: INLEIDENDE BEPALINGEN

Artikel 1 – Begripsbepalingen

In deze gemeenschappelijke regeling wordt verstaan onder:

- a) aanbieder: de organisatie die in opdracht van een gemeente de taken uitvoert, bedoeld in artikel 4, waarvoor door de centrumgemeente namens de gastgemeente de inkoop en contractering heeft plaatsgevonden;
- b) accounthouderschap: de in deze regeling beschreven taken, dan wel de in het portefeuillehoudersoverleg overeengekomen taken die door de centrumgemeente worden uitgevoerd

- c) activiteiten in het preventief justitieel kader voor de jeugdhulp: activiteiten van de gecertificeerde instelling voor jeugdbescherming en jeugdreclassering;
- d) centrumgemeente: de gemeente Leeuwarden, overeenkomstig artikel 3;
- e) college: het college van burgemeester en wethouders;
- f) functie: de in deze regeling bedoelde activiteiten en werkzaamheden die de centrumgemeente uitvoert voor de gastgemeente in het kader van de wettelijke taken;
- g) gastgemeente: de gemeente Achtkarspelen of Ameland of Dantumadiel of De Fryske Marren of Harlingen of Heerenveen of Leeuwarden of Noardeast-Fryslân of Ooststellingwerf of Opsterland of Schiermonnikoog of Smallingerland of Súdwest-Fryslân of Terschelling of Tytsjerksteradiel of Vlieland of Waadhoeke of Weststellingwerf;
- h) gemeente: een gastgemeente of de centrumgemeente;
- i) inkoop: inkoop bij een aanbieder gericht op het sluiten van privaatrechtelijke overeenkomsten of de inkoop gericht op het verlenen van publiekrechtelijke beschikkingen;
- j) Jeugdwet: Jeugdwet;
- k) Managementoverleg Sociaal domein: het overleg van ambtelijke vertegenwoordigers in het sociaal domein van elke deelnemende gemeente zoals bedoeld in artikel 15;
- l) Portefeuillehouders: het portefeuillehouders overleg sociaal domein, zoals bedoeld overleg in artikel 10;
- m) regeling: de centrumregeling samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2022;
- n) regionale taken: de in deze regeling beschreven taken, dan wel de in het portefeuillehouder-overleg overeengekomen taken die door de centrumgemeente worden uitgevoerd of op regionaal niveau worden gecoördineerd;
- o) secretarissenoverleg: het overleg van gemeentesecretarissen afkomstig uit de gemeenten, bedoeld in artikel 11;
- p) sociaal domein: de taken van de gemeente die voortvloeien uit de Jeugdwet, dan wel WMO, waaronder preventieve taken;
- q) taken: de onder de WMO 2015 en/of Jeugdwet genoemde wettelijke taken en verantwoordelijkheden voor gemeenten;
- r) WMO: Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.

Artikel 2 – Belang

De regeling wordt getroffen om de afspraken vast te leggen die de Friese gemeenten hebben gemaakt met het oog op de gezamenlijke uitvoering door centrumgemeente en gastgemeenten van de wettelijke taken waarvoor gemeenten wettelijk verplicht moeten samenwerken alsmede van de taken waarvoor gemeenten vrijwillig kunnen samenwerken op een doelmatige en doeltreffende wijze.

De taken zijn de wettelijke taken op het terrein van jeugdhulp, maatschappelijke ondersteuning en participatie en de functies voor deze taken zien op regiocoördinatie, beleidsvoorbereiding met betrekking tot de gemandateerde bevoegdheden, de inkoop en subsidiëring, het accounthouderschap, waaronder het contractmanagement en -beheer en de uitvoering en het financieel-administratief verwerken alsmede het cliëntenbeheer wordt verstaan.

HOOFDSTUK 2: TAKEN EN BEVOEGDHEDEN CENTRUMGEMEENTE

Artikel 3 – Centrumgemeente

De gemeente Leeuwarden wordt aangewezen als centrumgemeente als bedoeld in artikel 8, vierde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Artikel 4 – Taken centrumgemeente

1. Het college en de burgemeester van de centrumgemeente voeren voor het college en de burgemeester van de gastgemeenten de inkoop, de regiocoördinatie en het accounthouderschap

voor gecontracteerde partijen en facultatief het financieel-administratief verwerken alsmede het cliëntenbeheer uit:

in het kader van de wettelijk verplichte samenwerking voor de WMO (artikel 2.6.1 WMO):

- a) Beschermd wonen als bedoeld in artikel 1.2.1 onder b WMO;
- b) Maatschappelijke opvang en vrouwenopvang als bedoeld in artikel 1.2.1 onder c WMO;
- c) Veilig thuis, waaronder advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling als bedoeld in artikel 4.1.1 WMO

in het kader van de wettelijk verplichte samenwerking voor de Jeugdwet (artikel 2.8 Jeugdwet):

- d) gesloten jeugdhulp als bedoeld in artikel 6.1.2.2., juncto artikel 6.1.6 Jeugdwet;
- e) jeugdbescherming als bedoeld in artikel 2.4 Jeugdwet;
- f) jeugdreclassering als bedoeld in artikel 2.4 Jeugdwet;

in het kader van de vrijwillige samenwerking voor de WMO:

- g) Openbare GGZ
- h) Preventief verslavingsbeleid
- i) Prostitutiebeleid
- j) Mensenhandel

in het kader van de vrijwillige samenwerking voor de Jeugdwet:

- k) spoedeisende zorg, als bedoeld in de Norm voor Opdrachtgeverschap (VNG oktober 2020);
- l) weinig voorkomende jeugdhulp, als bedoeld in de Norm voor Opdrachtgeverschap
- m) pleegzorg als bedoeld in artikel 5.1.2, vijfde lid juncto artikel 6.1.4 Jeugdwet
- n) Hoog specialistische zorg
- o) Gespecialiseerde jeugdhulp (specialistische jeugdhulp, ernstig enkelvoudige dyslexie en wonen)

2. Het college en de burgemeester van de centrumgemeente vervullen de volgende functies ten aanzien van inkoop ten aanzien van de taken, bedoeld in het eerste lid:

- a) Bepalen van de inkoopstrategie;
- b) Realiseren van de inkoopproces, waaronder:
 - i. het opstellen van overeenkomsten met aanbieders dan wel van de verleningsbeschikking of subsidie
 - ii. nemen van besluiten tot het aangaan van overeenkomsten met aanbieders namens gemeenten
 - iii. het sluiten van contracten met de aanbieders of verlenen van beschikkingen namens gemeenten.
- c) Uitvoeren van leveranciersmanagement;
- d) Verzorgen van het contractbeheer;
- e) Doen verzorgen van de jaarlijkse verantwoording ten aanzien van geleverde zorg en ten behoeve van de noodzakelijke accountantsverklaring.

3. Het college en de burgemeester van de centrumgemeente vervullen de volgende functies ten aanzien van regiocoördinatie ten aanzien van de taken, bedoeld in het eerste lid:

- a) Het signaleren en analyseren van landelijke en regionale (niveau 3 Noord, zijnde de samenwerkende regio's van Drenthe, Friesland, en Groningen) ontwikkelingen (waaronder de mogelijkheden en kansen die landelijke actieplannen bieden) en maatschappelijke tendensen in relatie tot de taken en opdrachten die door de samenwerkingsorganisatie worden uitgevoerd;
- b) Signaleren wanneer maatregelen nodig zijn die kunnen zorgen voor een soepele inzet van noodzakelijke zorg bij overgang van de ene naar één of meerdere andere beleidsterreinen die onder deze regeling vallen;
- c) Deelnemen aan bovenregionale en landelijke bijeenkomsten (zoals het J42 overleg, VNG overleg e.d.) met een directe relatie tot de taken en opdrachten die door de samenwerkingsorganisatie worden uitgevoerd;

- d) Voorbereiden en initiëren van regionale visies en regionale beleidsstukken voor de onder deze regeling vallende beleidsterreinen conform hetgeen in het Jaarplan is overeengekomen;
- e) Coördinatie op het ontwikkelen en borgen van de transformatieopdracht behorende bij de onder de regeling vallende beleidsterreinen en wetten bij gastgemeenten en zorgaanbieders.
- f) Monitoren of de afzonderlijke taken en opdrachten uit deze regeling door de betreffende verantwoordelijken (gemeenten, zorgaanbieders of samenwerkingsorganisatie) worden uitgevoerd;
- g) Bewaken of de uitvoering wordt gedaan zoals is overeengekomen en is vastgelegd in de documenten van deze regeling en als uitwerking van deze regeling (regietaak);
- h) Nemen van maatregelen en instellen van hulpstructuren zoals bijvoorbeeld een expertteam of inzetten van instrumenten zoals experimenten, pilots, beleidsdocumenten, project subsidies, (uitvoerings)instructies, kwaliteitskader, die er voor zorgen dat de uitvoering van de werkzaamheden, opdrachten en taken die in deze regeling worden genoemd, optimaal en accuraat worden uitgevoerd;
- i) Opstellen van een jaarlijkse planning en jaarlijkse verantwoording met daarin de in deze regeling opgenomen taken, opdrachten, noodzakelijke acties en werkzaamheden in dat betreffende jaar;
- j) Periodiek (minimaal eens per half jaar) opstellen van een tussenrapportage (bevindingen, knelpunten, stand van zaken) over de taken, werkzaamheden en opdrachten voor de samenwerkende gemeenten;
- k) Zorgen voor tijdige communicatie met, informatie aan, transparantie voor en betrokkenheid van gastgemeenten op alle niveaus van hun organisatie te weten bestuurlijk (gemeenteraad en college van B&W) managerial (gemeentesecretarissen, hoofden sectoren sociaal domein) en ambtelijk (beleid, uitvoering en backoffices) met betrekking tot de onder deze regeling vallende werkzaamheden voor zover deze informatie betrekking heeft op de door gastgemeenten zelf uit te voeren taken;
- l) Zorgen voor periodieke actualisatie alsmede het warmhouden van het doel van de samenwerking, de wil en ambitie om samen te werken en de zachte kanten van de samenwerking (werken zoals bedoeld en gedrag en houding die past bij de samenwerking);
- m) Zorgen voor een –jaarlijks te actualiseren- voorstel over de inrichting en bezetting van ambtelijke werkgroepen die ingesteld worden voor de uitvoering van de werkzaamheden en opdrachten van de samenwerkingsorganisatie;
- n) Zorgen voor de coördinatie en afstemming tussen de ambtelijke werkgroepen onderling en tussen werkgroepen en de verschillende gremia die binnen de samenwerkingsorganisatie functioneren.

4. Het college en de burgemeester van de centrumgemeente vervullen de volgende functies ten aanzien van accounthouderschap voor aanbieders en gesubsidieerde instellingen ten aanzien van de taken, bedoeld in het eerste lid:

- a) Invullen van de inhoudelijke en financiële beheerfunctie namens de gastgemeenten voor de gecontracteerde en gesubsidieerde partijen, voor zover dit de werkzaamheden en taken van die partijen betreft;
- b) Invullen van de operationele en tactische contactfunctie tussen de gecontracteerde partijen en de samenwerkende gemeenten;
- c) Vaststellen van indicatoren (effectiviteit en efficiëntie) op kwalitatief en kwantitatief niveau die aangeven of beoogde doelen, gevraagde resultaten en opgedragen werkzaamheden worden uitgevoerd zoals bedoeld;
- d) Zorgen voor communicatie, informatie, transparantie over en goede resultaten in zowel de uitvoering van de eigen taken van de samenwerkingsorganisatie als van de gecontracteerde partijen;
- e) Bespreken van de jaarrekening, begroting en het kwaliteitsverslag met de gecontracteerde partijen;

- f) Analyseren van informatie en rapportages over de uitvoering van de dienstverlening door de gecontracteerde partijen, en voorleggen van conclusies en aanbevelingen op basis van deze analyses, aan de samenwerkende gemeenten;
- g) Monitoren (ook benchmarken) van prestaties (resultaten en kwaliteit) in relatie tot vastgestelde indicatoren;
- h) Voorstellen doen over gecontracteerde of gesubsidieerde partijen, ten aanzien van bijsturen beleid, aanpassen indicatoren, opleggen van sancties en mate waarin voldaan wordt aan geldende wet- en regelgeving op basis van besprekingen, analyses en/of monitoring;
- i) Invullen van het bestuurlijke overleg met de gecontracteerde of gesubsidieerde partijen;
- j) Periodiek (minimaal eens per half jaar) c.q. op het moment dat er zich urgente zaken of calamiteiten voordoen, terugkoppelen van bevindingen en kernpunten rondom het accounthouderschap aan de samenwerkende gemeenten;
- k) Nemen van maatregelen die er voor zorgen dat de uitvoering van het accounthouderschap optimaal en accuraat kan worden uitgevoerd.

5. Het college en de burgemeester van de centrumgemeente vervullen indien de gastgemeenten daartoe expliciet hebben besloten, de volgende functies ten aanzien van het voeren van financieel beheer van de overeenkomsten met aanbieders dan wel verleende beschikkingen op de taken, bedoeld in het eerste lid, te weten:

- a) verwerken van de zorgtoewijzingen;
- b) beoordelen van de facturen van de aanbieders op de afspraken daaromtrent, en
- c) maken van betaalbestanden van de goedgekeurde facturen of factuurregels van de aanbieders voor de gastgemeente.

6. Het vervullen van de in het vijfde lid genoemde functies door het college en de burgemeester van de centrumgemeente op de vrijwillige taken op basis van de Jeugdwet, zoals genoemd in het eerste lid, geldt als optioneel, aldus dat een gastgemeente kan aangeven geen gebruik te maken van de mogelijkheid deze functies door het college en de burgemeester van de centrumgemeente te laten vervullen. Indien een gastgemeente gebruik wenst te maken van deze optie, zal deze gastgemeente dat uiterlijk drie maanden voor de inwerkingtreding van deze regeling schriftelijk kenbaar maken aan het college en de burgemeester van de centrumgemeente.

7. Voor het vervullen van de in het eerste lid sub a. en b. genoemde taken beschermd wonen en opvang voert het college en de burgemeester van de centrumgemeente voor 2022 de functie van cliëntenbeheer. Na 2022 wordt de functie uitgevoerd voor het intramurale deel van de taak; de ambulante onderdelen worden vanaf 2023 door de gastgemeenten in eigen beheer uitgevoerd. Deze functie omvat:

- a) alle bevoegdheden van het college als vermeld in paragraaf 3 en paragraaf 4 van hoofdstuk 2 WMO, waaronder het ontvangen van meldingen en het doen van onderzoek, het verwerken van de adviezen over toekenning aan cliënten op aangeven van de gastgemeente;
- b) het verstrekken van beschikkingen;
- c) de bevoegdheid tot namens het alle gastgemeenten voeren van rechtsgedingen, bezwaarprocedures, administratieve beroepsprocedures of andere rechtsgedingen of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten, voor zover het niet betreft het besluiten op bezwaarschriften en het besluiten tot het voeren van rechtsgedingen; rechtsgedingen omvatten tevens het aanhangig maken van een kort geding dan wel andere voorlopige of bewarende voorzieningen, de voeging in strafzaken, het instellen van beroep tegen uitspraken op bezwaar.

Artikel 5 - Bevoegdheden centrumgemeente

1. Het college en de burgemeester van de centrumgemeente wordt bij dezen mandaat, volmacht en machtiging verleend om namens het college en de burgemeester van elke gastgemeente alle besluiten te nemen, privaatrechtelijke rechtshandelingen, en feitelijke handelingen te verrichten ter uitvoering van de functies, genoemd in artikel 4 ten behoeve van de taken, bedoeld in het eerste lid, onder a tot en met o.

2. Ten aanzien van de onderwerpen die jaarlijks – tegelijk met het bespreken van de begroting - in het portefeuillehouders overleg worden voorzien van een zwaarwegend advies (conform artikel 12 lid 2), is het het college en de burgemeester van de centrumgemeente enkel toegestaan om de in het eerste lid genoemde bevoegdheden uit te oefenen, nadat het portefeuillehouders overleg daarover een zwaarwegend advies heeft kunnen geven aan het college en de burgemeester van de centrumgemeente. Het college en de burgemeester van de centrumgemeente mogen slechts afwijken van het zwaarwegend advies indien zij deze afwijking schriftelijk gemotiveerd onderbouwen. Bij gebreke van overeenstemming dan wel tijdig advies, beslist het college van de centrumgemeente. Het portefeuillehouderoverleg kan nadere regels stellen omtrent de procedure voor het tot stand komen van het zwaarwegend advies.

3. Ten aanzien van de bevoegdheden die in dit artikel in mandaat, volmacht en machtiging worden opgedragen aan het college respectievelijk de burgemeester van de centrumgemeente, kan dit college respectievelijk de burgemeester ondermandaat, volmacht of machtiging verlenen aan medewerkers van de centrumgemeente.

4. De bevoegdheid van het college en de burgemeester van de centrumgemeente, op basis van het eerste lid, om een overeenkomst met een aanbieder aan te gaan of een beschikking af te geven voor inkoop, strekt ten hoogste tot het bedrag dat elke gemeente als budget voor inkoop via het portefeuillehouderoverleg Algemeen en Middelen beschikbaar stelt.

5. Ten aanzien van de besluitvorming binnen deze regeling geldt:

(a) De centrumgemeente besluit zelfstandig in mandaat en dus zonder consultatie vooraf; dit betreft taken met wettelijke verplichte samenwerking met uitzondering van de gevallen waar het budgetrecht van de raad van de gastgemeente wordt gevraagd, waarvoor het recht van consultatie als bedoeld bij (b) geldt; ofwel

(b) De centrumgemeente neemt een voorgenomen besluit welke ter consultatie aan de andere gemeenten wordt voorgelegd; de centrumgemeente neemt vervolgens op basis van de consultatie een besluit; ofwel

(c) De centrumgemeente komt in samenwerking met de andere gemeenten tot een besluit;

(d) De centrumgemeente bereidt in geval van onderwerpen buiten het mandaat van de centrumgemeente een besluit voor welk besluit na overeenstemming in het portefeuillehoudersoverleg door alle colleges van de gastgemeenten en centrumgemeente wordt genomen. Daar waar het de bevoegdheden van de gemeenteraden betreft wordt het besluit door de gemeenteraden van de gastgemeenten en centrumgemeente genomen.

Besluitvorming over alle onderwerpen die niet vallen in één van de hiervoor genoemde categorieën vindt plaats door de centrumgemeente op basis van het mandaat in overeenstemming met het bepaalde in dit artikel.

Artikel 6 - Organisatie van de dienstverlening

1. Het college en de burgemeester van de centrumgemeente gaan namens gemeenten gezamenlijk één overeenkomst aan met een aanbieder (meerpartijenovereenkomst) naar aanleiding van een aanbestedingsprocedure.

2. Het college en de burgemeester van de centrumgemeente verstrekt namens gemeenten gezamenlijk één subsidie aan een aanbieder (meerpartijenbeschikking) naar aanleiding van een door of namens die aanbieder ingediende subsidieaanvraag.

3. De centrumgemeente kan werkzaamheden ter uitvoering van deze regeling laten verrichten door derden. Voor uitvoering door derden is de centrumgemeente jegens de gastgemeenten volledig verantwoordelijk.

4. De centrumgemeente stelt de algemene voorwaarden die van toepassing zijn op een overeenkomst met een aanbieder in overleg met de gastgemeenten vast.

Artikel 7 - Uitgangspunten dienstverlening

Het college en de burgemeester van de centrumgemeente:

- a) staan in voor de integriteit van hun handelen;

- b) staan in voor uitvoering van de taken overeenkomstig de daarvoor geldende wet- en regelgeving;
- c) streven naar een zo groot mogelijke doelmatigheid in de tenuitvoerlegging van deze regeling;
- d) dienen ten opzichte van de gastgemeenten en de aanbieders (des)kundig te handelen;
- e) dienen hun professionele en relationele onafhankelijkheid te waarborgen;
- f) vermijden dat in de dienstverlening aan de gastgemeente andere belangen dan die van de dienstverlening aan de gastgemeenten zelf een rol spelen en;
- g) verplichten zich ertoe een gastgemeente op zijn handelswijze aan te spreken indien deze zich niet als goed opdrachtgever gedraagt.

Artikel 8 – Wijziging dienstverlening

1. Wijziging van de vervulling van functies in de taakuitvoering door het college en de burgemeester van de centrumgemeente is slechts mogelijk voor het vrijwillige deel van de samenwerking voor de Jeugdwet. De wijziging betreft uitsluitend de vervulling van de in artikel 4 lid 5 genoemde functie.
2. Wijziging van de vervulling van functies is mogelijk per 1 januari van enig jaar. Het college van de gastgemeente die de vervulling van functies wenst te wijzigen, laat dit uiterlijk één kalenderjaar voor de gewenste ingangsdatum schriftelijk weten aan het college van de centrumgemeente.
3. Indien een gastgemeente tijdig en op de juiste wijze heeft aangegeven gebruik te willen maken van de optie als genoemd in artikel 4 lid 6 om niet de in lid 5 van artikel 4 genoemde functie te laten vervullen door de centrumgemeente, brengt de centrumgemeente aan deze gastgemeente een risicobijdrage in rekening ten behoeve van de bekostiging van eerdere investeringen en doorlopende kosten die niet tijdig door de centrumgemeente kunnen worden afgebouwd.
Deze risicobijdrage is als volgt:
in het eerste jaar na het ingaan van de gewijzigde vervulling van functies bedraagt de risicobijdrage 67% van de uitvoeringskosten van de betreffende functies voor de betreffende gastgemeente;
In het tweede jaar na het ingaan van de gewijzigde vervulling van functies bedraagt de risicobijdrage 33% van de uitvoeringskosten van de betreffende functies voor de betreffende gastgemeente.

Artikel 9 - Tussentijdse taaktoedeling

1. Aan de centrumgemeente kunnen nieuwe taken en activiteiten, niet zijnde een uitbreiding van de in deze regeling beschreven bevoegdheden (mandaten en machtigingen), worden opgedragen.
2. In het portefeuillehoudersoverleg Algemeen en Middelen, zoals genoemd in artikel 12 lid 1, wordt overeenstemming bereikt over de reikwijdte van deze taken en activiteiten alvorens tot het opdragen van deze nieuwe taken en activiteiten wordt overgegaan.
3. Nadat in het in lid 2 genoemde portefeuillehoudersoverleg overeenstemming is bereikt over de reikwijdte en de kosten, besluit het college van de centrumgemeente formeel tot het hanteren van deze overeengekomen invulling van de taken en werkzaamheden. Nadat in het portefeuillehoudersoverleg overeenstemming is bereikt, maar voordat de centrumgemeente formeel besluit tot het hanteren van de overeengekomen invulling van de taken en werkzaamheden, worden alle colleges van de deelnemende gemeenten schriftelijk op de hoogte gesteld.
4. Indien besloten wordt om bestaande taken en activiteiten, niet zijnde de in lid 1 van dit artikel bedoelde vorm van bevoegdheden, weg te nemen bij de centrumgemeente, kan dit niet eerder worden gerealiseerd dan bij de eerstvolgende overeenstemming op de begroting van de integrale kosten, zoals bedoeld in artikel 10. Bij het wegnemen van taken en werkzaamheden wordt een redelijke termijn van tenminste zes maanden in acht genomen waarbinnen de centrumgemeente de gevolgen van het wegnemen van deze taken kan opvangen. Het wegnemen van taken en werkzaamheden kan niet eerder dan wanneer de gevolgen voor de centrumgemeente en betreffende gastgemeenten in kaart zijn gebracht en overeenstemming is bereikt over het vereffenen van de financiële implicaties van de gewijzigde taakuitoefening.
5. De centrumgemeente houdt een overzicht bij van de tussentijds aan de centrumgemeente toebedeelde extra taken en activiteiten.

6. Bij een eerstvolgende wijziging van de regeling wordt het onder lid 4 genoemde overzicht betrokken bij discussies en besluiten over de reikwijdte van de eerstvolgende nieuwe tekst van een regeling of wijziging van de regeling.

HOOFDSTUK 3: BEKOSTIGING EN COMMUNICATIE

Artikel 10- Bekostiging dienstverlening opdrachtnemer

1. De centrumgemeente berekent de integrale kosten die voor haar voortvloeien uit de dienstverlening op grond van deze regeling door aan gemeenten. De kosten voor de dienstverlening bestaan uit kosten voor de instandhouding en kosten voor de taakuitvoering.
2. Kosten voor de instandhouding bestaan uit alle kosten die de centrumgemeente maakt ten behoeve van het kunnen uitvoeren van de dienstverlening die niet direct aan de concrete dienstverlening kunnen worden toegerekend.
3. Kosten voor uitvoering van taken bestaan uit de kosten die direct volgen uit de uitvoering van de taken, bedoeld in artikel 4.
4. Het college en de burgemeester van de centrumgemeente stellen jaarlijks in september, voorafgaand aan het jaar waarvoor deze geldt, een begroting op met de integrale kosten die voor haar voortvloeien uit de dienstverlening op grond van deze regeling ten behoeve van gemeenten. De begroting vermeldt hierbij de kosten voor instandhouding en de kosten voor de taakuitvoering. Deze begroting wordt besproken op de door gemeenten afgesproken wijze en wordt verwerkt in de begroting van de centrumgemeente. Op deze wijze wordt de begroting vastgesteld door de raad van de centrumgemeente.
5. Indien gedurende een kalenderjaar blijkt dat de werkelijke kosten de begrote kosten lijken te gaan overstijgen, wordt dit gerapporteerd aan de gemeenten en besproken met de door gemeenten afgesproken gremia.
6. De kosten voor instandhouding worden onder gemeenten verdeeld op basis van inwoneraantal van elke gemeente met peildatum 1 januari van jaar t-1.
7. De kosten voor uitvoering van taken worden verdeeld onder gemeenten op basis van het percentuele aandeel dat een gemeente toekomt in het totaal van aantallen cliënten op basis van de Jeugdwet of WMO, zoals meest recentelijk vastgesteld door het Centraal Bureau voor Statistiek, op peildatum 1 januari van jaar t-1. Dit geldt voor zowel de uitvoering van taken in het kader van de verplichte wettelijke samenwerking als voor de vrijwillige samenwerking voor de Jeugdwet en WMO.
8. Gastgemeenten betalen maandelijks 1/12 deel van de door hen verschuldigde kosten voor instandhouding en uitvoering middels vooruitbetaling.
9. De centrumgemeente stuurt elke gastgemeente elke maand een betaalbestand voor de zorgkosten, ter uitvoering van de taak bedoeld in artikel 4 lid 5 en/of lid 7
10. Voor zover over de dienstverlening BTW is verschuldigd, berekent de centrumgemeente deze door aan gastgemeenten.
11. De centrumgemeente stelt na afloop van elk kalenderjaar ter verantwoording een jaarverantwoording financieel op. Deze jaarverantwoording wordt besproken op een door gemeenten afgesproken wijze. De concept jaarverantwoording van een jaar is uiterlijk in april van het daaropvolgende jaar gereed.
12. Indien op basis van een jaarverantwoording, zoals bedoeld in het vorige lid, sprake is van enig tekort, dan draagt elke gemeente bij in de kosten bedoeld in het tweede respectievelijk het derde lid, op basis van de kostenverdeelsleutel, bedoeld in het zesde respectievelijk het zevende lid. Indien sprake is van een overschot ten aanzien van de kosten, bedoeld in het tweede respectievelijk het derde lid, wordt dit op basis van de kostenverdeelsleutel, bedoeld in het zesde respectievelijk het zevende lid, verrekend met de bijdrage voor het daaropvolgende kalenderjaar.

Artikel 11 - Voorjaarsbrief

Het College van de Centrumgemeente stelt voor 1 juli van het jaar voorafgaande aan het nieuwe begrotingsjaar de voorjaarsbrief vast. In de voorjaarsbrief worden in ieder geval de autonome

ontwikkelingen en financiële uitgangspunten die voor het volgende begrotingsjaar en gelden opgenomen. Tevens bevat de voorjaarsbrief desgewenst voornemens tot wijzigingen c.q. intensiveringen in de taakuitvoering van de centrumregeling en de daarbij behorende budgettaire consequenties.

Artikel 12 – Portefeuillehouders overleg

1. Er vindt bestuurlijk overleg plaats tussen gemeenten over (de uitvoer van) deze regeling in het portefeuillehouderoverleg. Er bestaat een portefeuillehouderoverleg Algemeen en Middelen, een portefeuillehouderoverleg Jeugdwet en een portefeuillehouderoverleg WMO. Het portefeuillehoudersoverleg Algemeen en Middelen bestaat uit een vertegenwoordiging van wethouders van de deelnemende gemeenten. In het portefeuillehoudersoverleg Jeugdwet en het portefeuillehoudersoverleg WMO nemen alle met deze onderwerpen belaste wethouders plaats.

2. De centrumgemeente agendaert in het portefeuillehouderoverleg Algemeen en Middelen ten minste tweemaal per jaar de uitvoering van deze regeling.

Zij spreken dan in ieder geval over

- de begroting, bedoeld in artikel 10, vierde lid;
- de jaarverantwoording, bedoeld in artikel 10, elfde lid;
- de lijst van onderwerpen bedoeld in artikel 5, tweede lid, en stellen deze lijst vast;

Zij stellen over deze onderwerpen een zwaarwegend advies op gericht aan het college van de centrumgemeente.

3. Instemming in het portefeuillehouders overleg vindt plaats op basis van het principe dat iedere gemeente één stem heeft en dat iedere gemeente is vertegenwoordigd of zich laat vertegenwoordigen en op basis van het principe van een gekwalificeerde meerderheid van 2/3e van het totaal aantal stemmen. Met betrekking tot het portefeuillehoudersoverleg Algemeen en Middelen geldt het in dit lid genoemde eveneens, met dien verstande dat de in dit overleg deelnemende wethouders de voor hun regio geldende gemeenten vertegenwoordigen en per gemeente in die regio één stem heeft.

4. Indien noodzakelijk in verband met de te bespreken onderwerpen, neemt op verzoek van de centrumgemeente, een vertegenwoordiger in de rol van opdrachtnemer en adviseur deel aan het portefeuillehouderoverleg.

5. Voordat een onderwerp wordt geagendeerd voor een portefeuilleoverleg WMO en Jeugd, wordt altijd advies gevraagd aan het management overleg sociaal domein, dat eventueel eigen werkgroepen kan instellen voor de taken, bedoeld in artikel 4.

6. De communicatie over de uitvoering van deze regeling vindt plaats in het portefeuillehouderoverleg, het gemeentesecretarissenoverleg en/of het managementoverleg SDF. Slechts indien sprake is van een uitvoeringskwestie die slechts één gastgemeente en centrumgemeente betreffen kan direct individueel contact tussen de centrumgemeente en betreffende gastgemeente plaatsvinden.

Artikel 13 - Gemeentesecretarissenoverleg

1. Er vindt ambtelijk overleg plaats tussen de gemeenten in het gemeentesecretarissenoverleg. Het gemeentesecretarissenoverleg bestaat uit de secretaris van de centrumgemeente en vier tot zes secretarissen van de gastgemeenten waarbij de Friese gemeentesecretarissen de afvaardiging uit hun eigen midden bepalen.

2. Het gemeentesecretarissenoverleg komt ten minste vier maal per kalenderjaar bijeen.

3. Het gemeentesecretarissenoverleg spreekt onder meer over de wijze van uitvoering door de centrumgemeente van haar taken en de kosten ervan, de wijze waarop de gastgemeenten hun opdrachtgeverschap invullen en de relatie tussen de gastgemeenten en de centrumgemeente. Het secretarissenoverleg doet een voorstel voor de onderwerpen voor het portefeuillehouderoverleg Algemeen en Middelen.

4. Het gemeentesecretarissenoverleg kan een administratief protocol opstellen en zo nodig wijzigen. Het gemeentesecretarissenoverleg houdt een overzicht bij dat de administratieve organisatie van

deze regeling beschrijft. De gemeenten zullen zich inspannen om dit administratief protocol na te leven.

Artikel 15 – Managementoverleg Sociaal domein

1. Er vindt ambtelijk overleg plaats tussen de gemeenten in het managementoverleg sociaal domein. Het managementoverleg sociaal domein bestaat uit directeur MO van de centrumgemeente en vier tot zes managers van afdelingen/sectoren sociaal domein van de gastgemeenten die worden aangewezen door zowel het portefeuillehouderoverleg WMO en Jeugd via een gezamenlijke voordracht.
2. Het managementoverleg sociaal domein komt tien maal per kalenderjaar bijeen of zoveel vaker als om inhoudelijke redenen noodzakelijk wordt geacht door een meerderheid van de deelnemers.
3. Het managementoverleg sociaal domein spreekt onder meer over de kwaliteit, haalbaarheid en actualiteit van de inhoudelijke voorstellen die worden voorgelegd aan de portefeuille overleggen WMO of Jeugd. Het managementoverleg sociaal domein doet een voorstel voor de onderwerpen voor het portefeuillehouderoverleg WMO en/of Jeugd, waarbij ten aanzien van de besluitvorming geldt dat de centrumgemeente in samenwerking met de andere gemeenten tot een besluit komt;
4. Het managementoverleg sociaal domein kan een administratief protocol opstellen en zo nodig wijzigen. Het managementoverleg sociaal domein beschrijft de administratieve organisatie voor het inhoudelijke deel van deze regeling. De gemeenten zullen zich inspannen om dit administratief protocol na te leven.

Artikel 16 - Huishoudelijk Reglement

In het portefeuillehouderoverleg Algemeen en Middelen wordt een huishoudelijk reglement overeengekomen dat regelt op welke wijze de in deze regeling beschreven gremia en de vanuit deze regeling ingestelde of in te stellen ambtelijke overleggen worden georganiseerd.

Artikel 17 – Informatievoorziening

1. Het college respectievelijk de burgemeester van de centrumgemeente geeft het college respectievelijk de burgemeester van de gastgemeente schriftelijk de door een of meer leden van het college respectievelijk de burgemeester van de gastgemeente gevraagde inlichtingen, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang.
2. Het college respectievelijk de burgemeester van de centrumgemeente geeft het college respectievelijk de burgemeester van de gastgemeente alle inlichtingen die het college respectievelijk de burgemeester van de gastgemeente voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.
3. Het college respectievelijk de burgemeester van elke gastgemeente geeft het college respectievelijk de burgemeester van de centrumgemeente alle inlichtingen die het college of een medewerker van de centrumgemeente voor de uitoefening van zijn taak, nodig heeft. Onder de informatie, bedoeld in de eerste volzin, wordt tevens verstaan de besluiten/indicaties van een individuele cliënt en de hoogte van het budget, bedoeld in artikel 5, vierde lid.
4. De colleges en burgemeesters van gemeenten zijn gevraagd en ongevraagd zorgvuldig in het verstrekken van informatie die nodig is om de dienstverlening goed en doelmatig te kunnen uitvoeren.

Artikel 18 - Geheimhouding en informatie-uitwisseling

1. Gemeenten nemen jegens derden die niet bij de uitvoering van deze regeling zijn betrokken zorgvuldigheid en geheimhouding in acht van alle vertrouwelijke gegevens dan wel anderszins gevoelige informatie van een andere gemeente die hem in het kader van deze regeling ter kennis is gekomen, tenzij:
 - a) op gemeente een wettelijke of beroepsplicht rust tot openbaarmaking;
 - b) een gemeente zich voor de rechter moet verdedigen;
 - c) de ene gemeente de andere gemeente van de geheimhoudingsplicht heeft ontheven, of;
 - d) de informatie via openbare bronnen beschikbaar is.

2. Gemeenten mogen, zonder toestemming van de andere gemeente, aan derden geen mededeling doen over de aanpak, de werkwijze, de inhoud van de diensten van een andere gemeente, noch zijn rapportage of ander al dan niet schriftelijk materiaal ter beschikking stellen of anderszins openbaar maken, tenzij op de andere gemeente een wettelijke of beroepsplicht tot openbaarmaking rust.
3. Gemeenten nemen intern alle maatregelen die noodzakelijk zijn ter nakoming van de in dit artikel genoemde verplichtingen.
4. In geval gegevens als bedoeld in dit artikel, toch bij onbevoegde derden terecht zijn gekomen, stellen gemeenten elkaar daar onverwijld van in kennis en worden in overleg de maatregelen genomen die noodzakelijk zijn om schade te voorkomen.
5. Gemeenten zullen bij de verwerking van persoonsgegevens de Wet bescherming persoonsgegevens alsmede de Algemene Verordening Gegevensbescherming in acht nemen. Voor zover vereist op grond van de toepasselijke wet- en regelgeving zullen gemeenten nadere documenten opstellen voor de verwerking van persoonsgegevens. Voorts verplichten gemeenten zich om passende organisatorische en technische maatregelen te treffen om de in het kader van deze regeling relevante persoonsgegevens te beveiligen tegen verlies of tegen enige vorm van onrechtmatige verwerking. Deze maatregelen garanderen, rekening houdend met de stand van de techniek en de kosten van de ten uit voer legging, een passend beveiligingsniveau gelet op de risico's die de verwerking en de aard van de te beschermen gegevens met zich meebrengen.

Artikel 19 – Informatievoorziening rekenkamer

1. De rekenkamer van een gastgemeente is bevoegd alle documenten die berusten bij het gemeentebestuur van de centrumgemeente te onderzoeken voor zover zij dat ter vervulling van haar taak als bedoeld in artikel 182, eerste lid, van de Gemeentewet nodig acht.
2. Het gemeentebestuur van de centrumgemeente verstrekt desgevraagd alle inlichtingen die de rekenkamer van de gastgemeente ter vervulling van haar taak als bedoeld in artikel 182, eerste lid, van de Gemeentewet nodig acht.
3. Het eerste en tweede lid zijn van overeenkomstige toepassing op de uitvoering van de rekenkamerfunctie, wanneer de raad van de gastgemeente overeenkomstig artikel 810a van de Gemeentewet op een andere wijze heeft voorzien in de uitoefening van de rekenkamerfunctie.

HOOFDSTUK 4 – GESCHILLEN

Artikel 20 – Deskundigenadvies

1. Onverminderd artikel 28 van de Wet gemeenschappelijke regelingen, worden geschillen over deze regeling, in de ruimste zin, onderworpen aan een niet-bindend deskundigenadvies.
2. Voordat wordt overgegaan tot het vragen van het deskundigenadvies, bedoeld in het eerste lid, wordt het geschil besproken tussen afvaardigingen van de colleges van de gemeenten waarop het geschil betrekking heeft.
3. Indien het overleg, bedoeld in het tweede lid, niet tot een oplossing leidt, benoemen de colleges van de gemeenten waarop het geschil betrekking heeft elk een onafhankelijke deskundige. Beide deskundigen benoemen gezamenlijk een derde deskundige, die als voorzitter van de adviescommissie optreedt. De colleges van de betreffende gemeenten treden gezamenlijk op als opdrachtgever van de adviescommissie. De colleges van de betreffende gemeenten zetten in hun opdracht aan de adviescommissie in ieder geval het probleem uiteen, formuleren de te beantwoorden vragen en bepalen de termijn waarbinnen de adviescommissie haar advies uitbrengt.
4. De adviescommissie, bedoeld in het derde lid, regelt de wijze waarop zij haar advies tot stand brengt. Het advies wordt toegezonden aan de colleges van de betreffende gemeenten.
5. Na ontvangst van het advies, bedoeld in het vierde lid, treden de afvaardigingen, bedoeld in het tweede lid, nogmaals in overleg om te trachten, gelet op het advies van de adviescommissie, bedoeld in het vierde lid, tot een oplossing van het geschil te komen. Indien dat overleg niet tot een oplossing leidt, kan het college van elk van de betreffende gemeenten het geschil, overeenkomstig artikel 28

van de Wet gemeenschappelijke regelingen, voorleggen aan gedeputeerde staten van de provincie Friesland.

6. De colleges van de gemeenten waarop het geschil betrekking heeft dragen de kosten van de werkzaamheden van de adviescommissie, bedoeld in het derde lid, evenredig.

HOOFDSTUK 5 – WIJZIGING, TOETREDING, UITTREDING EN OPHEFFING

Artikel 21 – Wijziging van de regeling

1. Deze regeling kan door de colleges en de burgemeesters van de gemeenten worden gewijzigd, nadat zij hiertoe onderling overeenstemming hebben bereikt.
 2. De colleges en de burgemeesters van de gemeenten besluiten omtrent de voorgestelde wijziging niet dan nadat zij daartoe toestemming hebben verkregen van hun raden, overeenkomstig artikel 1, tweede lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen.
 3. Een wijziging van deze regeling is tot stand gekomen wanneer de colleges en de burgemeesters van de gemeenten op de wijze, bedoeld in het tweede lid, hiermee hebben ingestemd.
 4. De wijziging van de regeling treedt, tenzij anders bepaald, in werking op de dag volgend op die waarop de wijziging door de colleges van de gemeenten is bekendgemaakt.
- Artikel 9 van deze regeling is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 22 – Toetreding

1. Het bestuur van de gemeente die wenst toe te treden tot deze regeling richt een daartoe strekkend verzoek aan het college en de burgemeester van de centrumgemeente.
2. Het college en de burgemeester van de centrumgemeente zendt het verzoek als bedoeld in het eerste lid zo spoedig mogelijk doch uiterlijk binnen twee maanden na ontvangst door aan de colleges en de burgemeesters van de gastgemeenten tezamen met zijn advies omtrent en de eventueel daaraan te verbinden voorwaarden. Het verzoek als bedoeld in het eerste lid zal worden besproken in het eerstvolgende portefeuillehouderoverleg Algemeen en Middelen.
3. Toetreding alsmede de daaraan eventueel te verbinden voorwaarden is onderworpen aan instemming van de meerderheid van de gemeenten, die deelnemen aan deze regeling.

Artikel 23 – Uittreding en opheffing

1. Opheffing en uittreding is behoudens bijzondere omstandigheden niet mogelijk in de eerste zes jaar na 1 januari 2022. Van bijzondere omstandigheden is slechts sprake als hierover tussen de colleges en de burgemeesters van de gemeenten overeenstemming bestaat.
2. Deze regeling wordt opgeheven bij gelijkkluidend besluit van de colleges en de burgemeesters van de gemeenten. Opheffing kan niet plaatsvinden zolang voor een van de taken bedoeld in artikel 4, eerste en tweede lid, een wettelijke verplichting tot samenwerking bestaat, met uitzondering van de situatie waarin de deelnemende bestuursorganen voor die verplichte samenwerking reeds een ander samenwerkingsverband zijn aangegaan.
3. Indien een besluit tot opheffing of uittreding, bedoeld in het eerste lid, wordt genomen, geven de colleges van de gemeenten gezamenlijk een onafhankelijke registeraccountant opdracht om een opheffingsplan op te stellen.
4. Het college van de centrumgemeente is belast met de uitvoering van het opheffingsplan, bedoeld in het derde lid.

HOOFDSTUK 6: OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 24 – Duur van de regeling

Deze regeling wordt getroffen voor onbepaalde tijd, met dien verstande dat:

- a. De taken en bevoegdheden, bedoeld in artikel 4, eerste en tweede lid, waarop geen wettelijke plicht tot samenwerking bestaat, na 31 december 2027 door gastgemeenten op basis van een

evaluatie niet langer aan de centrumgemeente kunnen worden opgedragen. Artikel 9 is van overeenkomstige toepassing;

b. De taken en bevoegdheden, bedoeld in artikel 4, eerste en tweede lid, waarvoor een wettelijke verplichting tot samenwerking geldt, aan centrumgemeente worden opgedragen zo lang als deze wettelijke verplichting tot samenwerking op die taken bestaat, tenzij gemeenten na 31 december 2027 besluiten een andere vorm van gemeentelijke samenwerking aan te gaan.

Artikel 25 – Inzending regeling

Het college van de centrumgemeente is belast met de inzending van deze regeling aan gedeputeerde staten van de provincie Friesland.

Artikel 26 - Evaluatie

1. Jaarlijks wordt in het gemeentesecretarissen overleg, bedoeld in artikel 13, de stand van zaken omtrent de samenwerking besproken met als doel om bijsturing te kunnen geven. Eens in de twee jaren organiseert het gemeentesecretarissenoverleg een reflectie op de samenwerking met alle direct betrokkenen bij deze regeling, in ieder geval de portefeuillehouders, de gemeentesecretarissen en de hoofden van het sociaal domein.

2. Deze regeling en de uitvoering daarvan wordt in het vijfde jaar, uiterlijk voor 1 oktober 2027 geëvalueerd, mede ten behoeve van besluitvorming die betrekking heeft op artikel 23, onder 2 of 3. Deze besluitvorming door de colleges en de burgemeester van de gemeenten vindt vóór 31 december 2027 plaats.

Artikel 27 – Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op de dag, volgend op de dag waarop de colleges en de burgemeesters van de gemeenten deze regeling op de gebruikelijke wijze bekend hebben gemaakt, onder gelijktijdige intrekking van de Centrumregeling Samenwerking Sociaal Domein Friese Gemeenten 2018.

Artikel 28 – Citeerwijze

Deze regeling wordt aangehaald als ‘Centrumregeling samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2022’

Aldus besloten door: [[...]]

Centrumgemeenteregeling Sociaal Domein Fryslan 2022 – was-wordt-lijst

Centrumgemeenteregeling SDF 2018	Centrumgemeenteregeling SDF 2022
	<p>Artikel 1 – Toevoeging van de volgende leden:</p> <p>k. Managementoverleg Sociaal domein: het overleg van ambtelijke vertegenwoordigers in het sociaal domein van elke deelnemende gemeente zoals bedoeld in artikel 15;</p>
<p>Artikel 4 – Taken centrumgemeente</p> <p>1. <i>Het college en de burgemeester van de centrumgemeente voeren voor het college en de burgemeester van de gastgemeenten de beleidsvoorbereiding en de inkoop op de volgende wettelijke taken uit: in het kader van de wettelijk verplichte samenwerking voor de WMO:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a) <i>beschermd wonen als bedoeld in artikel 2.3.1 WMO;</i> b) <i>maatschappelijke opvang en vrouwenopvang als bedoeld in artikel 2.3.1 WMO;</i> c) <i>Veilig thuis, waaronder advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling als bedoeld in artikel 4.1.1, eerste lid WMO;</i> <p><i>in het kader van de wettelijk verplichte samenwerking voor de Jeugdwet:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> d) <i>residentiële zorg inclusief gesloten zorg als bedoeld in artikel 6.1.2, vijfde lid juncto artikel 6.1.4 Jeugdwet;</i> e) <i>jeugdbescherming als bedoeld in artikel 2.4 juncto artikel 6.1.2, vijfde lid juncto artikel 6.1.4 Jeugdwet;</i> f) <i>jeugdreclassering als bedoeld in artikel 2.4 juncto artikel 6.1.2, vijfde lid juncto artikel 6.1.4 Jeugdwet;</i> g) <i>activiteiten in het preventief justitieel kader voor de jeugdhulp; in het kader van de vrijwillige samenwerking voor de Jeugdwet:</i> h) <i>spoedeisende zorg als bedoeld in artikel 6.1.2, vijfde lid juncto artikel 6.1.4 Jeugdwet;</i> i) <i>jeugd geestelijke gezondheidszorg als bedoeld in artikel 2.7 en hoofdstuk 10 Jeugdwet;</i> 	<p>Artikel 4 – Taken centrumgemeente</p> <p>1. Het college en de burgemeester van de centrumgemeente voeren voor het college en de burgemeester van de gastgemeenten de inkoop, de regiocoördinatie en het accounthouderschap voor gecontracteerde partijen en facultatief het financieel-administratief verwerken alsmede het cliëntenbeheer uit:</p> <p>in het kader van de wettelijk verplichte samenwerking voor de WMO (artikel 2.6.1 WMO):</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Beschermd wonen als bedoeld in artikel 1.2.1 onder b WMO; b) Maatschappelijke opvang en vrouwenopvang als bedoeld in artikel 1.2.1 onder c WMO; c) Veilig thuis, waaronder advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling als bedoeld in artikel 4.1.1 WMO <p>in het kader van de wettelijk verplichte samenwerking voor de Jeugdwet (artikel 2.8 Jeugdwet):</p> <ul style="list-style-type: none"> d) gesloten jeugdhulp als bedoeld in artikel 6.1.2.2., juncto artikel 6.1.6 Jeugdwet; e) jeugdbescherming als bedoeld in artikel 2.4 Jeugdwet; f) jeugdreclassering als bedoeld in artikel 2.4 Jeugdwet; <p>in het kader van de vrijwillige samenwerking voor de WMO:</p> <ul style="list-style-type: none"> g) Openbare GGZ h) Preventief verslavingsbeleid i) Prostitutiebeleid j) Mensenhandel

<p>j) <i>jeugd Algemene wet bijzondere ziektekosten – intramuraal en jeugd Algemene wet bijzondere ziektekosten – behandeling en vervoer als bedoeld in hoofdstuk 10 van de Jeugdwet;</i></p> <p>k) <i>pleegzorg als bedoeld in artikel 6.1.2, vijfde lid juncto artikel 6.1.4 Jeugdwet.</i></p> <p>2. <i>Het college en de burgemeester van de centrumgemeente voeren voor het college en de burgemeester van de gastgemeenten de beleidsvoorbereiding uit op de taak Afspraken Werkbedrijf als bedoeld in artikel 10a Wet SUWI. Voorts voeren het college en de burgemeester van de centrumgemeente voor het college en de burgemeester van de gastgemeenten het secretariaat voor de regionale samenwerkingsverbanden tussen colleges, Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en werkgevers- en werknemersorganisaties, voor zover de colleges en de burgemeester van de gastgemeenten deelnemen aan het Convenant Regionaal Werkbedrijf “Fryslân Werkt!” 2016 e.v.”; dit convenant is de uitwerking van de afspraken als bedoeld in het Besluit van 4 september 2014 houdende wijziging van het Besluit SUWI in verband met het stellen van regels voor de regionale samenwerking tussen colleges, Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen en werkgevers- en werknemersorganisaties.</i></p> <p>3. <i>Het college en de burgemeester van de centrumgemeente vervullen de volgende functies ten aanzien van inkoop op de taken, bedoeld in het eerste lid:</i></p> <p>a) <i>Het bepalen van de inkoopstrategie, te weten:</i></p> <p>i. <i>het opstellen en bijstellen van het algemene inkoopbeleid, en</i></p> <p>ii. <i>het opstellen van een strategie voor een specifieke uitvraag, indien nodig.</i></p> <p>b) <i>Het uitvoeren van het inkoopproces, te weten:</i></p> <p>i. <i>het uitvoeren van marktverkenningen;</i></p> <p>ii. <i>het opstellen van een aanbestedingsdocument dan wel document voor subsidie uitvraag, conform beleid of strategie, bedoeld onder a;</i></p>	<p>in het kader van de vrijwillige samenwerking voor de Jeugdwet:</p> <p>k) <i>spoedeisende zorg, als bedoeld in de Norm voor Opdrachtgeverschap (VNG oktober 2020);</i></p> <p>l) <i>weinig voorkomende jeugdhulp, als bedoeld in de Norm voor Opdrachtgeverschap</i></p> <p>m) <i>pleegzorg als bedoeld in artikel 5.1.2, vijfde lid juncto artikel 6.1.4 Jeugdwet</i></p> <p>n) <i>Hoog specialistische zorg</i></p> <p>o) <i>Gespecialiseerde jeugdhulp (specialistische jeugdhulp, ernstig enkelvoudige dyslexie en wonen)</i></p> <p>2. Het college en de burgemeester van de centrumgemeente vervullen de volgende functies ten aanzien van inkoop ten aanzien van de taken, bedoeld in het eerste lid:</p> <p>a) <i>Bepalen van de inkoopstrategie;</i></p> <p>b) <i>Realiseren van de inkoopproces, waaronder:</i></p> <p>i. <i>het opstellen van overeenkomsten met aanbieders dan wel van de verleningsbeschikking of subsidie</i></p> <p>ii. <i>nemen van besluiten tot het aangaan van overeenkomsten met aanbieders namens gemeenten</i></p> <p>iii. <i>het sluiten van contracten met de aanbieders of verlenen van beschikkingen namens gemeenten.</i></p> <p>c) <i>Uitvoeren van leveranciersmanagement;</i></p> <p>d) <i>Verzorgen van het contractbeheer;</i></p> <p>e) <i>Doen verzorgen van de jaarlijkse verantwoording ten aanzien van geleverde zorg en ten behoeve van de noodzakelijke accountantsverklaring.</i></p> <p>3. Het college en de burgemeester van de centrumgemeente vervullen de volgende functies ten aanzien van regiocoördinatie ten aanzien van de taken, bedoeld in het eerste lid:</p> <p>a) <i>Het signaleren en analyseren van landelijke en regionale (niveau 3 Noord, zijnde de samenwerkende regio's van Drenthe, Friesland, en Groningen) ontwikkelingen (waaronder de mogelijkheden en kansen die landelijke actieplannen bieden) en maatschappelijke</i></p>
--	--

<ul style="list-style-type: none"> iii. <i>het verzorgen van het complete administratieve proces van een aanbestedingsprocedure of subsidietraject;</i> iv. <i>het beoordelen en selecteren op basis van inschrijvingen naar aanleiding van een aanbestedingsprocedure of subsidietraject;</i> v. <i>het leveren van inkoopadvies;</i> vi. <i>het opstellen van de overeenkomst met een aanbieder dan wel de verleningsbeschikking;</i> vii. <i>het besluiten tot het aangaan van overeenkomsten met aanbieders namens de gemeenten of het verlenen van beschikkingen, en</i> viii. <i>het sluiten van de contracten met de aanbieders namens gemeenten of verlenen van beschikkingen.</i> <p>4. <i>Het college en de burgemeester van de centrumgemeente vervullen de volgende functies ten aanzien van het contractmanagement en –beheer op de taken, bedoeld in het eerste lid:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a) <i>De monitoring en sturing op de aanbieders, te weten:</i> <ul style="list-style-type: none"> i. <i>verkrijgen van informatie over prestaties van de aanbieders bij aanbieder en waar nodig gastgemeente;</i> ii. <i>analyse van de verkregen informatie, conform i, in relatie tot de afspraken uit de overeenkomst of de beschikking, en</i> iii. <i>aanspreken van de aanbieder op zijn prestaties indien deze niet conform overeenkomst of beschikking presteert.</i> b) <i>Het voeren van beheer van overeenkomsten met de aanbieders of de verleende beschikkingen, te weten:</i> <ul style="list-style-type: none"> i. <i>registeren en archiveren van inkoopdocumenten, overeenkomsten, beschikkingen en andere relevante documenten;</i> ii. <i>onderhouden van de relatie met de aanbieders;</i> iii. <i>analyseren van informatie en rapportages over de uitvoering van de dienstverlening door de aanbieders, en voeren van gesprekken met aanbieders.</i> 	<p>tendensen in relatie tot de taken en opdrachten die door de samenwerkingsorganisatie worden uitgevoerd;</p> <ul style="list-style-type: none"> b) Signaleren wanneer maatregelen nodig zijn die kunnen zorgen voor een soepele inzet van noodzakelijke zorg bij overgang van de ene naar één of meerdere andere beleidsterreinen die onder deze regeling vallen; c) Deelnemen aan bovenregionale en landelijke bijeenkomsten (zoals het J42 overleg, VNG overleg e.d.) met een directe relatie tot de taken en opdrachten die door de samenwerkingsorganisatie worden uitgevoerd; d) Voorbereiden en initiëren van regionale visies en regionale beleidsstukken voor de onder deze regeling vallende beleidsterreinen conform hetgeen in het Jaarplan is overeengekomen; e) Coördinatie op het ontwikkelen en borgen van de transformatieopdracht behorende bij de onder de regeling vallende beleidsterreinen en wetten bij gastgemeenten en zorgaanbieders. f) Monitoren of de afzonderlijke taken en opdrachten uit deze regeling door de betreffende verantwoordelijken (gemeenten, zorgaanbieders of samenwerkingsorganisatie) worden uitgevoerd; g) Bewaken of de uitvoering wordt gedaan zoals is overeengekomen en is vastgelegd in de documenten van deze regeling en als uitwerking van deze regeling (regietaak); h) Nemen van maatregelen en instellen van hulpstructuren zoals bijvoorbeeld een expertteam of inzetten van instrumenten zoals experimenten, pilots, beleidsdocumenten, project subsidies, (uitvoerings)instructies, kwaliteitskader, die er voor zorgen dat de uitvoering van de werkzaamheden, opdrachten en taken die in deze regeling worden genoemd, optimaal en accuraat worden uitgevoerd; i) Opstellen van een jaarlijkse planning en jaarlijkse verantwoording met daarin de in deze regeling opgenomen taken, opdrachten, noodzakelijke acties en werkzaamheden in dat betreffende jaar;
--	---

<p>5. <i>Het college en de burgemeester van de centrumgemeente vervullen de volgende functies ten aanzien van het voeren van financieel beheer van de overeenkomsten met aanbieders dan wel verleende beschikkingen op de taken, bedoeld in het eerste lid, te weten:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>a) verwerken van de zorgtoewijzingen;</i> <i>b) beoordelen van de facturen van de aanbieders op de afspraken daaromtrent, en</i> <i>c) maken van betaalbestanden van de goedgekeurde facturen of factuurregels van de aanbieders voor de gastgemeente.</i> <p>6. <i>Het vervullen van de in het vijfde lid genoemde functies door het college en de burgemeester van de centrumgemeente op de vrijwillige taken op basis van de Jeugdwet, zoals genoemd in het eerste lid, geldt als optioneel, aldus dat een gastgemeente kan aangeven geen gebruik te maken van de mogelijkheid deze functies door het college en de burgemeester van de centrumgemeente te laten vervullen. Indien een gastgemeente gebruik wenst te maken van deze optie, zal deze gastgemeente dat uiterlijk drie maanden voor de inwerkingtreding van deze regeling schriftelijk kenbaar maken aan het college en de burgemeester van de centrumgemeente.</i></p> <p>7. <i>Ten behoeve van de beleidsvoorbereiding, bedoeld in het eerste en het tweede lid, vervult de centrumgemeente de volgende functies:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>a) het signaleren en analyseren van beleidsontwikkelingen en maatschappelijke tendensen op het terrein van de taken genoemd in het eerste en tweede lid;</i> <i>b) het voorbereiden en opstellen van concept beleidsstukken, gelijkkluidend voor alle gemeenten, voor de taken, genoemd in het eerste en het tweede lid;</i> <i>c) de inhoudelijke voorbereiding van het portefeuillehouders overleg en de verslaglegging ervan;</i> <i>d) de planning, agendavorming, inhoudelijke voorbereiding en verslaglegging voor de ambtelijke werkgroepen, bedoeld in artikel 9, vierde lid, en</i> 	<ul style="list-style-type: none"> <i>j) Periodiek (minimaal eens per half jaar) opstellen van een tussenrapportage (bevindingen, knelpunten, stand van zaken) over de taken, werkzaamheden en opdrachten voor de samenwerkende gemeenten;</i> <i>k) Zorgen voor tijdige communicatie met, informatie aan, transparantie voor en betrokkenheid van gastgemeenten op alle niveaus van hun organisatie te weten bestuurlijk (gemeenteraad en college van B&W) managerial (gemeentesecretarissen, hoofden sectoren sociaal domein) en ambtelijk (beleid, uitvoering en backoffices) met betrekking tot de onder deze regeling vallende werkzaamheden voor zover deze informatie betrekking heeft op de door gastgemeenten zelf uit te voeren taken;</i> <i>l) Zorgen voor periodieke actualisatie alsmede het warmhouden van het doel van de samenwerking, de wil en ambitie om samen te werken en de zachte kanten van de samenwerking (werken zoals bedoeld en gedrag en houding die past bij de samenwerking);</i> <i>m) Zorgen voor een –jaarlijks te actualiseren- voorstel over de inrichting en bezetting van ambtelijke werkgroepen die ingesteld worden voor de uitvoering van de werkzaamheden en opdrachten van de samenwerkingsorganisatie;</i> <i>n) Zorgen voor de coördinatie en afstemming tussen de ambtelijke werkgroepen onderling en tussen werkgroepen en de verschillende gremia die binnen de samenwerkingsorganisatie functioneren.</i> <p>4. <i>Het college en de burgemeester van de centrumgemeente vervullen de volgende functies ten aanzien van accounthouderschap voor aanbieders en gesubsidieerde instellingen ten aanzien van de taken, bedoeld in het eerste lid:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>a) Invullen van de inhoudelijke en financiële beheerfunctie namens de gastgemeenten voor de gecontracteerde en gesubsidieerde partijen, voor zover dit de werkzaamheden en taken van die partijen betreft;</i> <i>b) Invullen van de operationele en tactische contactfunctie tussen de gecontracteerde partijen en de samenwerkende gemeenten;</i>
---	--

<p>e) <i>de inhoudelijke coördinatie en afstemming tussen enerzijds de ambtelijke werkgroepen, bedoeld in artikel 9, vierde lid, onderling en anderzijds de ambtelijke werkgroepen, bedoeld in artikel 9, vierde lid, en het portefeuillehoudersoverleg.</i></p> <p>8. <i>Voor het vervullen van de in het eerste lid sub a. en b. genoemde taken beschermd wonen en opvang voert het college en de burgemeester van de centrumgemeente de functie van cliëntenbeheer. Deze functie omvat:</i></p> <p>a) <i>alle bevoegdheden van het college als vermeld in paragraaf 3 en paragraaf 4 van hoofdstuk 2 WMO, waaronder het ontvangen van meldingen en het doen van onderzoek, het verwerken van de adviezen over toekenning aan cliënten op aangeven van de gastgemeente;</i></p> <p>b) <i>het verstrekken van beschikkingen;</i></p> <p>c) <i>de bevoegdheid tot namens het voeren van rechtsgedingen, bezwaarprocedures, administratieve beroepsprocedures of andere rechtsgedingen of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten, voor zover het niet betreft het besluiten op bezwaarschriften en het besluiten tot het voeren van rechtsgedingen;</i></p> <p>d) <i>rechtsgedingen omvatten tevens het aanhangig maken van een kort geding dan wel andere voorlopige of bewarende voorzieningen, de voeging in strafzaken, het instellen van beroep tegen uitspraken op bezwaar.</i></p>	<p>c) Vaststellen van indicatoren (effectiviteit en efficiëntie) op kwalitatief en kwantitatief niveau die aangeven of beoogde doelen, gevraagde resultaten en opgedragen werkzaamheden worden uitgevoerd zoals bedoeld;</p> <p>d) Zorgen voor communicatie, informatie, transparantie over en goede resultaten in zowel de uitvoering van de eigen taken van de samenwerkingsorganisatie als van de gecontracteerde partijen;</p> <p>e) Bespreken van de jaarrekening, begroting en het kwaliteitsverslag met de gecontracteerde partijen;</p> <p>f) Analyseren van informatie en rapportages over de uitvoering van de dienstverlening door de gecontracteerde partijen, en voorleggen van conclusies en aanbevelingen op basis van deze analyses, aan de samenwerkende gemeenten;</p> <p>g) Monitoren (ook benchmarken) van prestaties (resultaten en kwaliteit) in relatie tot vastgestelde indicatoren;</p> <p>h) Voorstellen doen over gecontracteerde of gesubsidieerde partijen, ten aanzien van bijsturen beleid, aanpassen indicatoren, opleggen van sancties en mate waarin voldaan wordt aan geldende wet- en regelgeving op basis van besprekingen, analyses en/of monitoring;</p> <p>i) Invullen van het bestuurlijke overleg met de gecontracteerde of gesubsidieerde partijen;</p> <p>j) Periodiek (minimaal eens per half jaar) c.q. op het moment dat er zich urgente zaken of calamiteiten voordoen, terugkoppelen van bevindingen en kernpunten rondom het accounthouderschap aan de samenwerkende gemeenten;</p> <p>k) Nemen van maatregelen die er voor zorgen dat de uitvoering van het accounthouderschap optimaal en accuraat kan worden uitgevoerd.</p> <p>5. Het college en de burgemeester van de centrumgemeente vervullen indien de gastgemeenten daartoe expliciet hebben besloten, de volgende functies ten aanzien van het voeren van financieel beheer van de overeenkomsten met aanbieders dan wel verleende beschikkingen op de taken, bedoeld in het eerste lid, te weten:</p>
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> a) verwerken van de zorgtoewijzingen; b) beoordelen van de facturen van de aanbieders op de afspraken daaromtrent, en c) maken van betaalbestanden van de goedgekeurde facturen of factuurregels van de aanbieders voor de gastgemeente. <p>6. Het vervullen van de in het vijfde lid genoemde functies door het college en de burgemeester van de centrumgemeente op de vrijwillige taken op basis van de Jeugdwet, zoals genoemd in het eerste lid, geldt als optioneel, aldus dat een gastgemeente kan aangeven geen gebruik te maken van de mogelijkheid deze functies door het college en de burgemeester van de centrumgemeente te laten vervullen. Indien een gastgemeente gebruik wenst te maken van deze optie, zal deze gastgemeente dat uiterlijk drie maanden voor de inwerkingtreding van deze regeling schriftelijk kenbaar maken aan het college en de burgemeester van de centrumgemeente.</p> <p>7. Voor het vervullen van de in het eerste lid sub a. en b. genoemde taken beschermd wonen en opvang voert het college en de burgemeester van de centrumgemeente voor 2022 de functie van cliëntenbeheer. Na 2022 wordt de functie uitgevoerd voor het intramurale deel van de taak; de ambulante onderdelen worden vanaf 2023 door de gastgemeenten in eigen beheer uitgevoerd. Deze functie omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) alle bevoegdheden van het college als vermeld in paragraaf 3 en paragraaf 4 van hoofdstuk 2 WMO, waaronder het ontvangen van meldingen en het doen van onderzoek, het verwerken van de adviezen over toekenning aan cliënten op aangeven van de gastgemeente; b) het verstrekken van beschikkingen; c) de bevoegdheid tot namens het alle gastgemeenten voeren van rechtsgedingen, bezwaarprocedures, administratieve beroepsprocedures of andere rechtsgedingen of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten, voor zover het niet betreft het besluiten op bezwaarschriften en het besluiten tot het voeren van rechtsgedingen; rechtsgedingen omvatten tevens het aanhangig maken van een kort geding dan wel andere voorlopige of
--	---

	bewarende voorzieningen, de voeging in strafzaken, het instellen van beroep tegen uitspraken op bezwaar.
	<p>Artikel 5 lid 2 – toevoeging van de zin: Het portefeuillehouderoverleg kan nadere regels stellen omtrent de procedure voor het tot stand komen van het zwaarwegend advies.</p> <p>Artikel 5 lid 5 toegevoegd: Ten aanzien van de besluitvorming binnen deze regeling geldt:</p> <p>(a) De centrumgemeente besluit zelfstandig in mandaat en dus zonder consultatie vooraf; dit betreft taken met wettelijke verplichte samenwerking met uitzondering van de gevallen waar het budgetrecht van de raad van de gastgemeente wordt gevraagd, waarvoor het recht van consultatie als bedoeld bij (b) geldt; ofwel</p> <p>(b) De centrumgemeente neemt een voorgenomen besluit welke ter consultatie aan de andere gemeenten wordt voorgelegd; de centrumgemeente neemt vervolgens op basis van de consultatie een besluit; ofwel</p> <p>(c) De centrumgemeente komt in samenwerking met de andere gemeenten tot een besluit;</p> <p>(d) De centrumgemeente bereidt in geval van onderwerpen buiten het mandaat van de centrumgemeente een besluit voor welk besluit na overeenstemming in het portefeuillehoudersoverleg door alle colleges van de gastgemeenten en centrumgemeente wordt genomen. Daar waar het de bevoegdheden van de gemeenteraden betreft wordt het besluit door de gemeenteraden van de gastgemeentes en centrumgemeente genomen. Besluitvorming over alle onderwerpen die niet vallen in één van de hiervoor genoemde categorieën vindt plaats door de centrumgemeente op basis van het mandaat in overeenstemming met het bepaalde in dit artikel.</p>
	<p>NIEUW ARTIKEL: Artikel 9 - Tussentijdse taaktoedeling</p> <p>1. Aan de centrumgemeente kunnen nieuwe taken en activiteiten, niet zijnde een uitbreiding van de in deze regeling beschreven bevoegdheden (mandaten en machtigingen), worden opgedragen.</p>

	<p>2. In het portefeuillehouderoverleg Algemeen en Middelen, zoals genoemd in artikel 12 lid 1, wordt overeenstemming bereikt over de reikwijdte van deze taken en activiteiten alvorens tot het opdragen van deze nieuwe taken en activiteiten wordt overgegaan.</p> <p>3. Nadat in het in lid 2 genoemde portefeuillehoudersoverleg overeenstemming is bereikt over de reikwijdte en de kosten, besluit het college van de centrumgemeente formeel tot het hanteren van deze overeengekomen invulling van de taken en werkzaamheden. Nadat in het portefeuillehoudersoverleg overeenstemming is bereikt, maar voordat de centrumgemeente formeel besluit tot het hanteren van de overeengekomen invulling van de taken en werkzaamheden, worden alle colleges van de deelnemende gemeenten schriftelijk op de hoogte gesteld.</p> <p>4. Indien besloten wordt om bestaande taken en activiteiten, niet zijnde de in lid 1 van dit artikel bedoelde vorm van bevoegdheden, weg te nemen bij de centrumgemeente, kan dit niet eerder worden gerealiseerd dan bij de eerstvolgende overeenstemming op de begroting van de integrale kosten, zoals bedoeld in artikel 10. Bij het wegnemen van taken en werkzaamheden wordt een redelijke termijn van tenminste zes maanden in acht genomen waarbinnen de centrumgemeente de gevolgen van het wegnemen van deze taken kan opvangen. Het wegnemen van taken en werkzaamheden kan niet eerder dan wanneer de gevolgen voor de centrumgemeente en betreffende gastgemeenten in kaart zijn gebracht en overeenstemming is bereikt over het vereffenen van de financiële implicaties van de gewijzigde taakuitoefening.</p> <p>5. De centrumgemeente houdt een overzicht bij van de tussentijds aan de centrumgemeente toebedeelde extra taken en activiteiten.</p> <p>6. Bij een eerstvolgende wijziging van de regeling wordt het onder lid 4 genoemde overzicht betrokken bij discussies en besluiten over de reikwijdte van de eerstvolgende nieuwe tekst van een regeling of wijziging van de regeling.</p>
<p>Artikel 9 – Bekostiging dienstverlening opdrachtnemer</p> <p>1. De centrumgemeente berekent de integrale kosten die voor haar voortvloeien uit de dienstverlening op grond van deze regeling door aan</p>	<p>Artikel 10- Bekostiging dienstverlening opdrachtnemer</p> <p>1. De centrumgemeente berekent de integrale kosten die voor haar voortvloeien uit de dienstverlening op grond van deze regeling door aan</p>

<p>gemeenten. De kosten voor de dienstverlening bestaan uit kosten voor instandhouding en kosten voor taakuitvoering.</p> <p>2. Kosten voor instandhouding bestaan uit alle kosten die de centrumgemeente maakt ten behoeve van het kunnen uitvoeren van de dienstverlening die niet direct aan de concrete dienstverlening kunnen worden toegerekend.</p> <p>3. Kosten voor uitvoering van taken bestaan uit de kosten die direct volgen uit de uitvoering van de taken, bedoeld in artikel 4.</p> <p>4. Ten behoeve van de uitvoering van de taken van centrumgemeente, bedoeld in artikel 4, informeren de gastgemeenten de centrumgemeente tijdig over het budget dat zij voor het daarop volgende jaar dan wel jaren beschikbaar hebben, mede ten behoeve van artikel 5, vierde lid.</p> <p>5. Het college en de burgemeester van de centrumgemeente stellen jaarlijks voorafgaand aan het jaar waarvoor deze geldt een begroting op met de integrale kosten die voor haar voortvloeien uit de dienstverlening op grond van deze regeling ten behoeve van gemeenten. De begroting vermeldt bij de kosten voor instandhouding apart de kosten voor de vervulling van de functies als bedoeld in artikel 4 lid 1, 2, 3, 4 en 5 (de kosten voor de uitvoering van de standaard functies) en de kosten voor de vervulling van de functie als bedoeld in artikel 4 lid 6 (de kosten voor de uitvoering van de optionele functie). Deze begroting wordt besproken in het portefeuillehouders overleg en vormt een apart hoofdstuk van de begroting van de centrumgemeente, zoals deze wordt vastgesteld door de raad van de centrumgemeente.</p> <p>6. Indien gedurende een kalenderjaar blijkt dat de werkelijke kosten de begrote kosten lijken te gaan overstijgen en dit gevolgen heeft voor de kosten die een gastgemeente dient te vergoeden, neemt de centrumgemeente zo spoedig mogelijk contact op met de betreffende gastgemeente dan wel het portefeuillehouders overleg als het meerdere gemeenten betreft.</p> <p>7. De kosten voor instandhouding worden onder gemeenten verdeeld op basis van inwoneraantal van elke gemeente met peildatum 1 januari van jaar t-1.</p>	<p>gemeenten. De kosten voor de dienstverlening bestaan uit kosten voor de instandhouding en kosten voor de taakuitvoering.</p> <p>2. Kosten voor de instandhouding bestaan uit alle kosten die de centrumgemeente maakt ten behoeve van het kunnen uitvoeren van de dienstverlening die niet direct aan de concrete dienstverlening kunnen worden toegerekend.</p> <p>3. Kosten voor uitvoering van taken bestaan uit de kosten die direct volgen uit de uitvoering van de taken, bedoeld in artikel 4.</p> <p>4. Het college en de burgemeester van de centrumgemeente stellen jaarlijks in september, voorafgaand aan het jaar waarvoor deze geldt, een begroting op met de integrale kosten die voor haar voortvloeien uit de dienstverlening op grond van deze regeling ten behoeve van gemeenten. De begroting vermeldt hierbij de kosten voor instandhouding en de kosten voor de taakuitvoering. Deze begroting wordt besproken op de door gemeenten afgesproken wijze en wordt verwerkt in de begroting van de centrumgemeente. Op deze wijze wordt de begroting vastgesteld door de raad van de centrumgemeente.</p> <p>5. Indien gedurende een kalenderjaar blijkt dat de werkelijke kosten de begrote kosten lijken te gaan overstijgen, wordt dit gerapporteerd aan de gemeenten en besproken met de door gemeenten afgesproken gremia.</p> <p>6. De kosten voor instandhouding worden onder gemeenten verdeeld op basis van inwoneraantal van elke gemeente met peildatum 1 januari van jaar t-1.</p> <p>7. De kosten voor uitvoering van taken worden verdeeld onder gemeenten op basis van het percentuele aandeel dat een gemeente toekomt in het totaal van aantallen cliënten op basis van de Jeugdwet of WMO, zoals meest recentelijk vastgesteld door het Centraal Bureau voor Statistiek, op peildatum 1 januari van jaar t-1. Dit geldt voor zowel de uitvoering van taken in het kader van de verplichte wettelijke samenwerking als voor de vrijwillige samenwerking voor de Jeugdwet en WMO.</p> <p>8. Gastgemeenten betalen maandelijks 1/12 deel van de door hen verschuldigde kosten voor instandhouding en uitvoering middels vooruitbetaling.</p>
---	--

<p>8. De kosten voor uitvoering van taken worden verdeeld onder gemeenten op basis van het percentuele aandeel dat een gemeente toekomt in het totaal van aantallen cliënten op basis van de Jeugdwet, zoals meest recentelijk vastgesteld door het Centraal Bureau voor Statistiek, op peildatum 1 januari van jaar t-1. Dit geldt voor zowel de uitvoering van taken in het kader van de verplichte wettelijke samenwerking als voor de vrijwillige samenwerking voor de Jeugdwet als bedoeld in artikel 4 lid 6.</p> <p>9. Gastgemeenten betalen maandelijks 1/12 deel van de door hen verschuldigde kosten voor instandhouding en uitvoering middels vooruitbetaling.</p> <p>10. De centrumgemeente stuurt elke gastgemeente elke maand een betaalbestand voor de zorgkosten, ter uitvoering van de taak bedoeld in artikel 4, vijfde lid, sub iii.</p> <p>Voor zover over de dienstverlening BTW is verschuldigd, berekent de centrumgemeente deze door aan gastgemeenten.</p> <p>11. De centrumgemeente stelt na afloop van elk kalenderjaar ter verantwoording een jaarrekening op. Deze jaarrekening wordt besproken in het portefeuillehouders overleg en vastgesteld in de raad van de centrumgemeente. De concept jaarrekening van een jaar is uiterlijk in maart van het daaropvolgende jaar gereed.</p> <p>12. Indien op basis van een jaarrekening, bedoeld in het twaalfde lid, sprake is van enig tekort, dan draagt elke gemeente bij in de kosten bedoeld in het tweede respectievelijk het derde lid, op basis van de kostenverdeelsleutel, bedoeld in het zevende respectievelijk het achtste lid. Indien sprake is van een overschot ten aanzien van de kosten, bedoeld in het tweede respectievelijk het derde lid, wordt dit op basis van de kostenverdeelsleutel, bedoeld in het zevende respectievelijk het achtste lid, verrekend met de bijdrage voor het daaropvolgende kalenderjaar.</p> <p>13. Indien op basis van een jaarrekening, bedoeld in het twaalfde lid, sprake is van enig tekort op de kosten die samenhangen met de in artikel 4 lid 1 sub a. en b. genoemde taken, dan draagt elke gemeente bij aan het tekort op basis van de in de begroting van dat jaar opgenomen verdeelsleutel. 14. Indien op basis van een jaarrekening, bedoeld in het</p>	<p>9. De centrumgemeente stuurt elke gastgemeente elke maand een betaalbestand voor de zorgkosten, ter uitvoering van de taak bedoeld in artikel 4 lid 5 en/of lid 7</p> <p>10. Voor zover over de dienstverlening BTW is verschuldigd, berekent de centrumgemeente deze door aan gastgemeenten.</p> <p>11. De centrumgemeente stelt na afloop van elk kalenderjaar ter verantwoording een jaarverantwoording financieel op. Deze jaarverantwoording wordt besproken op een door gemeenten afgesproken wijze. De concept jaarverantwoording van een jaar is uiterlijk in april van het daaropvolgende jaar gereed.</p> <p>12. Indien op basis van een jaarverantwoording, zoals bedoeld in het vorige lid, sprake is van enig tekort, dan draagt elke gemeente bij in de kosten bedoeld in het tweede respectievelijk het derde lid, op basis van de kostenverdeelsleutel, bedoeld in het zesde respectievelijk het zevende lid. Indien sprake is van een overschot ten aanzien van de kosten, bedoeld in het tweede respectievelijk het derde lid, wordt dit op basis van de kostenverdeelsleutel, bedoeld in het zesde respectievelijk het zevende lid, verrekend met de bijdrage voor het daaropvolgende kalenderjaar.</p>
---	---

<p>twaaalfde lid, sprake is van enig overschot op de kosten die samenhangen met de in artikel 4 lid 1 sub a. en b. genoemde taken, dan zal het overschot op basis van de in de begroting van dat jaar opgenomen verdeelsleutel worden verrekend met de gastgemeente.</p> <p>15. Over de programmakosten van de in artikel 4 lid 1 sub d., e., f. en g. genoemde taken zullen in de begroting SDF van dat jaar afspraken over de te hanteren verdeelsleutel en betalingsperioden worden opgenomen.</p>	
	<p>NIEUW ARTIKEL: Artikel 11 - Voorjaarsbrief</p> <p>Het College van de Centrumgemeente stelt voor 1 juli van het jaar voorafgaande aan het nieuwe begrotingsjaar de voorjaarsbrief vast. In de voorjaarsbrief worden in ieder geval de autonome ontwikkelingen en financiële uitgangspunten die voor het volgende begrotingsjaar en gelden opgenomen. Tevens bevat de voorjaarsbrief desgewenst voornemens tot wijzigingen c.q. intensiveringen in de taakuitvoering van de centrumregeling en de daarbij behorende budgettaire consequenties.</p>
<p>Artikel 10 - Portefeuillehoudersoverleg</p> <p>1. Er vindt bestuurlijk overleg plaats tussen gemeenten over (de uitvoer van) deze regeling in het portefeuillehoudersoverleg.</p> <p>2. De centrumgemeente agendeert in het portefeuillehoudersoverleg ten minste twee maal per jaar de uitvoering van deze regeling. Zij spreken dan in ieder geval over</p> <ul style="list-style-type: none"> a) de begroting, bedoeld in artikel 9, vijfde lid; b) de jaarrekening, bedoeld in artikel 9, twaaalfde lid; c) de lijst van onderwerpen bedoeld in artikel 11, vierde lid, en stellen deze lijst vast; d) de onderwerpen die in samenwerking tot instemming worden gebracht, en stellen over deze onderwerpen een zwaarwegend advies op gericht aan het college van de centrumgemeente; e) het portefeuillehoudersoverleg kan nadere regels stellen omtrent de procedure voor het tot stand komen van het zwaarwegend advies. 	<p>Artikel 12 – Portefeuillehouders overleg</p> <p>1. Er vindt bestuurlijk overleg plaats tussen gemeenten over (de uitvoer van) deze regeling in het portefeuillehouderoverleg. Er bestaat een portefeuillehouderoverleg Algemeen en Middelen, een portefeuillehouderoverleg Jeugdwet en een portefeuillehouderoverleg WMO. Het portefeuillehoudersoverleg Algemeen en Middelen bestaat uit een vertegenwoordiging van wethouders van de deelnemende gemeenten. In het portefeuillehoudersoverleg Jeugdwet en het portefeuillehoudersoverleg WMO nemen alle met deze onderwerpen belaste wethouders plaats.</p> <p>2. De centrumgemeente agendeert in het portefeuillehouderoverleg Algemeen en Middelen ten minste tweemaal per jaar de uitvoering van deze regeling.</p> <p>Zij spreken dan in ieder geval over</p> <ul style="list-style-type: none"> - de begroting, bedoeld in artikel 10, vierde lid; - de jaarverantwoording, bedoeld in artikel 10, elfde lid; - de lijst van onderwerpen bedoeld in artikel 5, tweede lid, en stellen deze lijst vast;

<p>3. Instemming in het portefeuillehouders overleg vindt plaats op basis van het principe dat iedere gemeente één stem heeft en dat iedere gemeente is vertegenwoordigd of zich laat vertegenwoordigen en op basis van het principe van een gekwalificeerde meerderheid van 2/3e van het totaal aantal stemmen.</p> <p>4. Indien noodzakelijk in verband met de te bespreken onderwerpen, neemt namens de centrumgemeente aan het portefeuillehoudersoverleg een extra vertegenwoordiger in de rol van opdrachtnemer deel.</p> <p>5. Het college van de centrumgemeente betreft de regionale ambtelijke werkgroepen bij de beleidsvoorbereidende taak, bedoeld in artikel 4, vijfde lid.</p> <p>6. De communicatie over de uitvoer van deze regeling vindt plaats in het portefeuillehoudersoverleg en het secretarissenoverleg. Slechts indien sprake is van een uitvoeringskwestie die slechts één gastgemeente en centrumgemeente betreffen kan direct individueel contact tussen de centrumgemeente en betreffende gastgemeente plaatsvinden.</p>	<p>Zij stellen over deze onderwerpen een zwaarwegend advies op gericht aan het college van de centrumgemeente.</p> <p>3. Instemming in het portefeuillehouders overleg vindt plaats op basis van het principe dat iedere gemeente één stem heeft en dat iedere gemeente is vertegenwoordigd of zich laat vertegenwoordigen en op basis van het principe van een gekwalificeerde meerderheid van 2/3e van het totaal aantal stemmen. Met betrekking tot het portefeuillehoudersoverleg Algemeen en Middelen geldt het in dit lid genoemde eveneens, met dien verstande dat de in dit overleg deelnemende wethouders de voor hun regio geldende gemeenten vertegenwoordigen en per gemeente in die regio één stem heeft.</p> <p>4. Indien noodzakelijk in verband met de te bespreken onderwerpen, neemt op verzoek van de centrumgemeente, een vertegenwoordiger in de rol van opdrachtnemer en adviseur deel aan het portefeuillehouderoverleg.</p> <p>5. Voordat een onderwerp wordt geagendeerd voor een portefeuilleoverleg WMO en Jeugd, wordt altijd advies gevraagd aan het management overleg sociaal domein, dat eventueel eigen werkgroepen kan instellen voor de taken, bedoeld in artikel 4.</p> <p>6. De communicatie over de uitvoering van deze regeling vindt plaats in het portefeuillehouderoverleg, het gemeentesecretarissenoverleg en/of het managementoverleg SDF. Slechts indien sprake is van een uitvoeringskwestie die slechts één gastgemeente en centrumgemeente betreffen kan direct individueel contact tussen de centrumgemeente en betreffende gastgemeente plaatsvinden.</p>
<p>Artikel 11 secretarissenoverleg</p> <p>1. Er vindt ambtelijk overleg plaats tussen de gemeenten in het secretarissenoverleg.</p> <p>2. Het secretarissenoverleg bestaat uit de secretaris van de centrumgemeente en vier tot zes secretarissen van de gastgemeenten die worden aangewezen door het portefeuillehoudersoverleg.</p> <p>3. Het secretarissenoverleg komt ten minste vier maal per kalenderjaar bijeen.</p>	<p>Artikel 13 - Gemeentesecretarissenoverleg</p> <p>1. Er vindt ambtelijk overleg plaats tussen de gemeenten in het gemeentesecretarissenoverleg.</p> <p>Het gemeentesecretarissenoverleg bestaat uit de secretaris van de centrumgemeente en vier tot zes secretarissen van de gastgemeenten waarbij de Friese gemeentesecretarissen de afvaardiging uit hun eigen midden bepalen.</p>

<p>4. Het secretarissenoverleg spreekt onder meer over de wijze van uitvoering door de centrumgemeente van haar taken en de kosten ervan, de wijze waarop de gastgemeenten hun opdrachtgeverschap invullen en de relatie tussen de gastgemeenten en de centrumgemeente . Het secretarissenoverleg doet een voorstel voor de onderwerpen voor het portefeuillehouders overleg, waarbij ten aanzien van de besluitvorming geldt:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. De centrumgemeente besluit zelfstandig in mandaat en dus zonder consultatie vooraf; dit betreft taken met wettelijke verplichte samenwerking met uitzondering van de gevallen waar het budgetrecht van de raad van de gastgemeente wordt gevraagd, waarvoor het recht van consultatie als bedoeld bij ii geldt; ofwel ii. De centrumgemeente neemt een voorgenomen besluit welke ter consultatie aan de andere gemeenten wordt voorgelegd; iii. de centrumgemeente neemt vervolgens op basis van de consultatie een besluit; ofwel iv. De centrumgemeente komt in samenwerking met de andere gemeenten tot een besluit; v. Besluitvorming over alle onderwerpen die niet vallen in één van de hiervoor genoemde categorieën vindt plaats door de centrumgemeente op basis van het mandaat in overeenstemming met het bepaalde in dit artikel sub i. <p>5. Het secretarissenoverleg kan een administratief protocol opstellen, zo nodig wijzigen en bijhouden dat de administratieve organisatie van deze regeling beschrijft. De gemeenten zullen zich inspannen om dit administratief protocol bij te houden en na te leven.</p>	<p>2. Het gemeentesecretarissenoverleg komt ten minste vier maal per kalenderjaar bijeen.</p> <p>3. Het gemeentesecretarissenoverleg spreekt onder meer over de wijze van uitvoering door de centrumgemeente van haar taken en de kosten ervan, de wijze waarop de gastgemeenten hun opdrachtgeverschap invullen en de relatie tussen de gastgemeenten en de centrumgemeente . Het secretarissenoverleg doet een voorstel voor de onderwerpen voor het portefeuillehouderoverleg Algemeen en Middelen.</p> <p>4. Het gemeentesecretarissenoverleg kan een administratief protocol opstellen en zo nodig wijzigen. Het gemeentesecretarissenoverleg houdt een overzicht bij dat de administratieve organisatie van deze regeling beschrijft. De gemeenten zullen zich inspannen om dit administratief protocol na te leven.</p>
	<p>NIEUW ARTIKEL: Artikel 15 – Managementoverleg Sociaal domein</p> <p>1. Er vindt ambtelijk overleg plaats tussen de gemeenten in het managementoverleg sociaal domein.</p> <p>Het managementoverleg sociaal domein bestaat uit directeur MO van de centrumgemeente en vier tot zes managers van afdelingen/sectoren sociaal domein van de gastgemeenten die worden aangewezen door zowel</p>

	<p>het portefeuillehouderoverleg WMO en Jeugd via een gezamenlijke voordracht.</p> <p>2. Het managementoverleg sociaal domein komt tien maal per kalenderjaar bijeen of zoveel vaker als om inhoudelijke redenen noodzakelijk wordt geacht door een meerderheid van de deelnemers.</p> <p>3. Het managementoverleg sociaal domein spreekt onder meer over de kwaliteit, haalbaarheid en actualiteit van de inhoudelijke voorstellen die worden voorgelegd aan de portefeuille overleggen WMO of Jeugd. Het managementoverleg sociaal domein doet een voorstel voor de onderwerpen voor het portefeuillehouderoverleg WMO en/of Jeugd, waarbij ten aanzien van de besluitvorming geldt dat de centrumgemeente in samenwerking met de andere gemeenten tot een besluit komt;</p> <p>4. Het managementoverleg sociaal domein kan een administratief protocol opstellen en zo nodig wijzigen. Het managementoverleg sociaal domein beschrijft de administratieve organisatie voor het inhoudelijke deel van deze regeling. De gemeenten zullen zich inspannen om dit administratief protocol na te leven.</p>
	<p>NIEUW ARTIKEL: Artikel 16 - Huishoudelijk Reglement</p> <p>In het portefeuillehouderoverleg Algemeen en Middelen wordt een huishoudelijk reglement overeengekomen dat regelt op welke wijze de in deze regeling beschreven gremia en de vanuit deze regeling ingestelde of in te stellen ambtelijke overleggen worden georganiseerd.</p>
<p>Artikel 18 – Uittreding en opheffing</p> <p>1. Opheffing en uittreding is behoudens bijzondere omstandigheden niet mogelijk in de eerste vier jaar na 1 januari 2018. Van bijzondere omstandigheden is slechts sprake als hierover tussen de colleges en de burgemeesters van de gemeenten overeenstemming bestaat.</p>	<p>Artikel 23 lid 1 – Wijziging van de eerste zin in:</p> <p>Opheffing en uittreding is behoudens bijzondere omstandigheden niet mogelijk in de eerste zes jaar na 1 januari 2022.</p>
<p>Artikel 19 – Duur van de regeling</p> <p>Deze regeling wordt getroffen voor onbepaalde tijd, met dien verstande dat:</p> <p>1. De taken en bevoegdheden, bedoeld in artikel 4, eerste en tweede lid, waarop geen wettelijke plicht tot samenwerking bestaat, slechts tot en met</p>	<p>Artikel 24 – Wijziging van het artikel in:</p> <p>Deze regeling wordt getroffen voor onbepaalde tijd, met dien verstande dat:</p> <p>a. De taken en bevoegdheden, bedoeld in artikel 4, eerste en tweede lid, waarop geen wettelijke plicht tot samenwerking bestaat, na 31 december</p>

<p>31 december 2021 door gastgemeenten aan de centrumgemeente worden opgedragen;</p> <p>2. In afwijking van sub a, de colleges en burgemeester kunnen besluiten, naar aanleiding van de evaluatie, bedoeld in artikel 21, de taken en bevoegdheden, bedoeld in artikel 4, eerste en tweede lid, waarop geen wettelijke plicht tot samenwerking bestaat, ook na 31 december 2021, aan de centrumgemeente op te dragen, en</p> <p>3. De taken en bevoegdheden, bedoeld in artikel 4, eerste en tweede lid, waarvoor een wettelijke verplichting tot samenwerking geldt, aan centrumgemeente worden opgedragen zo lang als deze wettelijke verplichting tot samenwerking op die taken bestaat.</p>	<p>2027 door gastgemeenten op basis van een evaluatie niet langer aan de centrumgemeente kunnen worden opgedragen. Artikel 9 is van overeenkomstige toepassing;</p> <p>b. De taken en bevoegdheden, bedoeld in artikel 4, eerste en tweede lid, waarvoor een wettelijke verplichting tot samenwerking geldt, aan centrumgemeente worden opgedragen zo lang als deze wettelijke verplichting tot samenwerking op die taken bestaat, tenzij gemeenten na 31 december 2027 besluiten een andere vorm van gemeentelijke samenwerking aan te gaan.</p>
<p>Artikel 21 - Evaluatie</p> <p>Deze regeling en de uitvoering daarvan wordt in het derde jaar, uiterlijk voor 1 oktober 2020 geëvalueerd, mede ten behoeve van besluitvorming die betrekking heeft op artikel 19, onder b. Deze besluitvorming door de colleges en de burgemeester van de gemeenten vindt vóór 31 december 2020 plaats.</p>	<p>Artikel 26 - Evaluatie</p> <p>1. Jaarlijks wordt in het gemeentesecretarissen overleg, bedoeld in artikel 13, de stand van zaken omtrent de samenwerking besproken met als doel om bijsturing te kunnen geven. Eens in de twee jaren organiseert het gemeentesecretarissenoverleg een reflectie op de samenwerking met alle direct betrokkenen bij deze regeling, in ieder geval de portefeuillehouders, de gemeentesecretarissen en de hoofden van het sociaal domein.</p> <p>2. Deze regeling en de uitvoering daarvan wordt in het vijfde jaar, uiterlijk voor 1 oktober 2027 geëvalueerd, mede ten behoeve van besluitvorming die betrekking heeft op artikel 23, onder 2 of 3. Deze besluitvorming door de colleges en de burgemeester van de gemeenten vindt vóór 31 december 2027 plaats.</p>
<p>Artikel 22 – Inwerkingtreding</p> <p>Deze regeling treedt in werking op de dag, volgend op de dag waarop de colleges en de burgemeesters van de gemeenten deze regeling op de gebruikelijke wijze bekend hebben gemaakt, onder gelijktijdige intrekking van de Centrumregeling Samenwerking Sociaal Domein Friese Gemeenten.</p>	<p>Artikel 27 – Inwerkingtreding</p> <p>Deze regeling treedt in werking op de dag, volgend op de dag waarop de colleges en de burgemeesters van de gemeenten deze regeling op de gebruikelijke wijze bekend hebben gemaakt, onder gelijktijdige intrekking van de Centrumregeling Samenwerking Sociaal Domein Friese Gemeenten 2018.</p>
<p>Artikel 23 – Citeerwijze</p>	<p>Artikel 28 – Citeerwijze</p>

Deze regeling wordt aangehaald als 'Centrumregeling samenwerking
Sociaal Domein Fryslân 2018'

Deze regeling wordt aangehaald als 'Centrumregeling samenwerking
Sociaal Domein Fryslân 2022'

Toelichting op de centrumgemeenteregeling Sociaal Domein Fryslân 2022

=====

**Begeleidingsgroep evaluatie SDF 2020-2021
September 2021**

Inhoudsopgave

<i>Inleiding en aanleiding</i>	<i>p.3</i>
<i>Totstandkoming van een aangepast centrumgemeenteregeling</i>	<i>p.5</i>
<i>Overwegingen tot samenwerking</i>	<i>p.8</i>
<i>Het functioneren van het samenwerkingsverband</i>	<i>p.10</i>
<i>Belangrijkste veranderingen in de afspraken</i>	<i>p.12</i>
<i>Vervolgproces, uittredingsmogelijkheden en volgende evaluatie</i>	<i>p.16</i>

Bijlagen

- # Advies Rijnconsult inzake evaluatie SDF, d.d. 26 oktober 2020 (incl. bijlage)
- # Advies werkgroep Scope, d.d. juni 2021
- # Advies werkgroep Governance, d.d. juni 2021
- # Overzicht organisatie totstandkoming herziene regeling

Inleiding en aanleiding

Met ingang van 1 januari 2015 zijn de Friese gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdwet, Wmo 2015 en de Participatiewet (sociaal domein) en de taken die daarmee annex zijn. We spreken van ‘decentralisatie’: een taakverschuiving van centrale overheid (Rijk, provincies) naar decentrale overheid (gemeenten). Vanaf die tijd werken de Friese gemeenten op de onderdelen Jeugdzorg, WMO en Participatie intensief samen aan het opbouwen van een sterke infrastructuur voor de kwetsbare Friezen. Dat doen ze in de vorm van een Centrum-gemeenteregeling die in 2014 is opgericht met Leeuwarden als Centrumgemeente. Sinds de oprichting is de Centrumgemeenteregeling drie keer geëvalueerd, in 2016, 2018 en 2020. Dat we moeten en willen samenwerken staat buiten kijf, maar hoe we moeten samenwerken, is nog steeds een zoektocht. De evaluaties helpen ons daarbij. De laatste evaluatie van de regeling uit 2018 heeft geleid tot een richtinggevend advies. De aangepaste Centrumgemeente-regeling die we u hierbij aanbieden geeft daar deels invulling aan.

De aangepaste Centrumgemeenteregeling is overigens niet uitputtend in hetgeen gemeenten met elkaar te regelen hebben. Uit het evaluatieproces is gebleken dat aanvullende afspraken nodig zijn tussen gemeenten om tot een versterkte samenwerking te komen. Na vaststelling van de aangepaste Centrumgemeenteregeling door alle gemeenten wordt verdere uitwerking van deze regeling gegeven in een Huishoudelijk Reglement en in een beschrijving van alle administratieve processen. U treft in het hoofdstuk “Vervolgproces en ontwikkelagenda 2022 en verder” aan welke vervolgstappen we zullen zetten om deze nadere afspraken verder te vervolmaken.

In de Centrumgemeenteregeling 2018 is opgenomen dat deze regeling voor oktober 2020 wordt geëvalueerd. De huidige regeling is getroffen voor onbepaalde duur met dien verstande dat voor de taken en bevoegdheden waarvoor geen wettelijke verplichting tot samenwerking bestaat de duur eindigt op 31-12-2021 tenzij gemeenten naar aanleiding van de evaluatie besluiten de samenwerking na die datum voor te zetten. Daar waar wel een wettelijke plicht bestaat, zullen – als er niets gebeurt – de huidige afspraken blijven gelden. De evaluatie heeft zich daarom vooral toegespitst op dat “vrije” deel van de samenwerking. Zonder actie zouden die onderdelen per 1 januari 2022 vervallen.

In november 2019 is gestart met het evaluatietraject. Dit traject is begeleid door bureau RijnConsult, in de persoon van Marcella Rijkschroeff en Dio Simmelink. Op 26 oktober 2020 hebben zij een eindrapport opgeleverd waarin een richtinggevend advies is geformuleerd over hoe de Friese samenwerking in het Sociaal Domein via de Centrumgemeenteregeling kan worden versterkt. Dit eindrapport is als bijlage I opgenomen.

Conform de Centrumgemeenteregeling is de gemeente Leeuwarden formeel opdrachtgever voor genoemde procesbegeleider (s) en neemt zij ook het voortouw in het vervolgtraject. Het is aan alle Friese gemeenten om de uitkomsten van dit onderzoek om te zetten in afspraken en werkwijzen die de Friese samenwerking versterken en deze vast te leggen in de nieuwe Centrumgemeenteregeling. Gelet op de wens om een zorgvuldig traject te doorlopen waarbij draagvlak voor de samenwerking belangrijk is, is de ingangsdatum van de (mogelijk aangepaste) Centrumregeling 2022 verschoven naar 1 december 2021. Werkgroepen waarin alle Friese gemeenten zijn vertegenwoordigd onder aansturing van een begeleidingsgroep uit het gemeentesecretarissenoverleg, hebben in het eerste half jaar van 2021 het richtinggevend advies en de daaruit voortvloeiende richtinggevende afspraken uitgewerkt en een advies uitgebracht over de te nemen aanpassingen in de afspraken en werkwijzen.

Daarmee hebben we per 1 januari 2022 een nieuwe geactualiseerde set aan afspraken waarmee we de samenwerking een volgende fase in kunnen brengen.

Leeswijzer

In deze toelichting wordt het totstandkomingsproces van de herziene regeling beschreven en welke overwegingen ter hand zijn genomen om de regeling in deze vorm op te stellen. Deze overwegingen vallen uiteen in de inhoudelijke overwegingen om te blijven samenwerken, maar ook overwegingen die betrekking hebben op de wijzigingen die in de nieuwe afspraken terugkomen. Naast deze kern-overwegingen, heeft dit evaluatietraject ook scherper gemaakt in welke onderlinge verhoudingen de deelnemende gemeenten en centrumgemeente tot elkaar staan en wat dit van elkaar vraagt. Daarom is ook voorzien in een deel wat meer het functioneren van het samenwerkingsverband weergeeft.

Omdat niet alles te vatten is in de centrumgemeenteregeling, zullen er ook enkele documenten worden opgeleverd die meer in concreto beschrijven met welke afspraken de samenwerking het beste kan functioneren, te weten een Huishoudelijk Reglement en een beschrijving van de administratieve organisatie. We sluiten daarom af met een deel wat vooruitblijkt welke activiteiten worden opgepakt om de samenwerking te verstevigen.

Totstandkoming van de aangepaste Centrumgemeenteregeling

Daar waar samengewerkt wordt, worden compromissen gesloten. De uitvoering van de taken zal daarom niet altijd hebben aangesloten bij de wensen van gemeenten over dit terrein of hebben aangesloten bij de wijze waarop gemeenten hun eigen lokale voorzieningen hebben ingericht. De samenwerking heeft daarom altijd veel in de belangstelling gestaan. De verwachting is niet dat met deze evaluatie alle ervaren knelpunten kunnen worden opgelost. Het belangrijkste is dat we weer met elkaar scherp krijgen waarom we samenwerken en met welk perspectief we de komende jaren verder willen. De aangepaste Centrumgemeenteregeling – en met name het proces naar de totstandkoming daarvan – heeft dit beoogd.

Centrale vraagstelling evaluatie 2020

In het algemeen is de volgende centrale vraag als leidraad aangehouden voor de evaluatie:

1. *Heeft de samenwerking sinds de herziening van 2018(?) bereikt wat de Friese gemeenten vooraf met deze samenwerkingsvorm hebben beoogd?*
 - a. *Welke successen hebben we met elkaar mogen delen?*
 - b. *Welke knelpunten ervaren we?*
2. *Welke opvattingen bestaan er bij de Friese gemeenten over de omvang, de inhoud en de doelstellingen van de toekomstige samenwerking in het sociaal domein? Welke borging past hierbij en in welke uitvoeringsstructuur?*

Bij deze vraagstelling is de samenwerking op het gebied van Participatie buiten beschouwing gelaten. Dit onderdeel kent een eigen dynamiek en heeft net op eigen initiatief een reflectie op het handelen gedaan. Dit houdt dus in dat we de evaluatie vooral hebben laten gaan over de samenwerking die we binnen de WMO en de Jeugdzorg kennen.

Fasering van de evaluatie

Het bureau Rijnconsult, Marcella Rijkschroeff en Dio Simmelink, heeft dit proces in 2020 begeleid. In ieder geval tot de oplevering van hun eindrapport eind 2020. Het evaluatieproces kent vier fasen: verkenning van de onderzoeksvraag, beantwoording van de centrale vraagstelling, de vaststelling van de richtinggevende uitspraken en de uitwerking daarvan in een aangepaste centrumgemeenteregeling.

Fase I: verkenning van de onderzoeksvraag

Gezien de situatie waarin we zaten ten tijde van de start van de evaluatie en de verwachtingen en beelden van de verschillende Friese gemeenten over de samenwerking en de evaluatie daarvan, is gekozen voor een verkennende fase met als doel consensus over de onderzoeksvraag/-vragen te verkrijgen. Deze verkennende fase is afgesloten met een tussenrapportage waarin verslag werd gedaan van de uitkomsten daarvan en waar een voorstel is gedaan voor een onderzoeksvraag voor het vervolg.

Fase II: beantwoording van de centrale vraagstelling

Aan de hand van de tussenrapportage is de feitelijke evaluatie gehouden. De feitelijke evaluatie is afgesloten met een eindrapport dat antwoord geeft op de centrale onderzoeksvraag en daarmee een richtinggevend advies geeft, op basis van conclusies en aanbevelingen, hoe de samenwerking tussen de Friese gemeenten in het sociaal domein moet worden geregeld. Dit betreft een advies voor de korte en (middel)lange termijn, waarmee de gemeenten hun huidige afspraken of kunnen behouden, of kunnen bijstellen.

Op 26 oktober 2020 heeft Rijnconsult het eindrapport opgeleverd. Zie bijlage I.

Fase III: Vaststelling van richtinggevende uitspraken

Op basis van het richtinggevend advies hebben de Friese gemeenten in het portefeuillehouders-overleg van 24 november 2020 overeenstemming bereikt over een aantal richtinggevende uitspraken die als basis dienen voor verdere uitwerking van dit richtinggevend advies.

Om de richtinggevende uitspraken uit het richtinggevend advies verder te concretiseren naar werkbare afspraken en processen is het nodig geweest dat alle gemeenten de richtinggevende uitspraken ook omarmen en als stip op de horizon beschouwen. Daarom zijn in het eerste kwartaal van 2021 de richtinggevende uitspraken door alle Friese colleges van B&W, al dan niet met nauwe betrokkenheid van de respectievelijke raden vastgesteld. Deze richtinggevende uitspraken luiden:

1. De eindrapportage van RijnConsult te aanvaarden;
2. De volgende richtinggevende uitspraken met elkaar te hanteren:
 - a. Het huidige Centrumgemeentemodel wordt behouden en dient als basis voor de nieuwe afspraken tussen de Friese gemeenten;
 - b. De scope en doelstelling van de Centrumgemeenteregeling en het mandaat van SDF daarbinnen worden herijkt en opnieuw beschreven, waarbij eveneens aandacht is door iedere deelnemende gemeente voor draagvlak bij de respectievelijke gemeenteraden;
 - c. Een goede rolbeschrijving van alle actoren in het samenwerkingsverband (portefeuillehouders-overleg, gemeentesecretarissenoverleg, ambtelijke overleggen etc.) wordt opgesteld, die wordt verankerd in een Huishoudelijk Reglement SDF.
3. In tegenstelling tot hetgeen in artikel 19 van de Centrumregeling is opgenomen de definitieve besluitvorming door de colleges van B&W voor 1 juli 2021 te realiseren.

In het portefeuillehoudersoverleg van 24 november 2020 is eveneens afgesproken dat het portefeuillehoudersoverleg SDF als opdrachtgever fungeert en het gemeentesecretarissenoverleg SDF aanwijst als stuurgroep om dit traject tot een goed einde te brengen. In het gemeentesecretarissenoverleg SDF is afgesproken dat de gemeente Leeuwarden als Centrumgemeente formeel opdrachtnemer is en een trekkende rol krijgt voor dit vervolg. Uit het midden van het gemeentesecretarissenoverleg is een kerngroep samengesteld die de uitwerking van het richtinggevend advies begeleidt. Deze kerngroep heeft onder haar verantwoordelijkheid in ieder geval twee werkgroepen ingesteld, te weten:

1. Werkgroep Scope;
2. Werkgroep Governance.

Beide werkgroepen hebben inmiddels hun uitwerking van het richtinggevend advies opgeleverd. Naast de stuurgroep, kerngroep en de werkgroepen is een klankbordgroep van secretarissen, managers, controllers en beleidsadviseurs ingericht die kritisch tegenwicht mag bieden op de uitkomsten van deze uitwerkingen.

Uiteindelijk is het niet gelukt om op de in de regeling aangegeven datum van 1 januari 2021, en ook niet voor 1 juli 2021, tot een nieuwe regeling te komen. De wens om een zorgvuldig traject te doorlopen waarbij draagvlak voor de samenwerking belangrijker was, heeft er voor gezorgd dat we tweemaal de deadline hebben verzet. We verwachten nu dat deze herziene regeling met voldoende draagvlak voor 1 december 2021 formeel kan worden vastgesteld waarmee we de samenwerking een volgende fase in kunnen brengen.

Fase IV: Uitwerking naar een aangepaste Centrumgemeenteregeling

In vervolg op de oplevering van het eindrapport van Rijnconsult en de vaststelling van de richtinggevende uitspraken, zijn de Friese gemeenten zelf, zonder externe begeleiding, gestart met de uitwerking van het richtinggevend advies. Dat resulteert in nieuwe afspraken en werkwijzen die kunnen worden geïmplementeerd. Door de herziening van de afspraken en met name ook het door het hierbij doorlopen proces kan het collectieve bewustzijn over de samenwerking worden vergroot.

Tegelijkertijd is door dit proces een stevige duurzame basis gevormd worden voor de Friese samenwerking in het Sociaal Domein die de ervaringen van de afgelopen jaren benut om verbeteringen voor de toekomst te realiseren.

Overwegingen tot samenwerking

In het totstandkomingsproces bestond bij alle betrokkenen een grote vanzelfsprekendheid voor de samenwerking en is – met uitzondering van de werkgroep Scope – geen grote aandacht gegeven aan de overwegingen waarom de Friese gemeenten in het sociaal domein moeten samenwerken. Daarom hebben we hieronder een beschrijving opgenomen van de overwegingen om te blijven samenwerken. Daarbij grijpen we vooral terug op de overwegingen die bij de eerdere en huidige Centrumgemeenteregeling ten grondslag hebben gelegen aan de afspraken, aangevuld met enkele nieuwe inzichten voortvloeiend uit het evaluatie- en uitwerkingsproces.

In herinnering: toelichting bij de centrumgemeenteregelingen 2014 en 2018

Bij de huidige Centrumgemeenteregeling van 2018 heeft KokxDeVoogd in hun toelichting daarop aangegeven welke overwegingen van belang waren om de Friese samenwerking in het sociaal domein voor te zetten. In onderstaande kader herhalen we deze overwegingen.

Ten aanzien van de inhoudelijke overwegingen geldt nog steeds het onderstaande:

...Ten aanzien van een aantal taken waarop in de afgelopen jaren door de Friese gemeenten is samengewerkt (voormalige provinciale taken in de Jeugdwet: Residentiële zorg inclusief gesloten zorg, Jeugdbescherming, Jeugdreclassering, Spoedeisende zorg, Jeugd GGZ, deel Jeugd AWBZ, Pleegzorg en Wmo begeleiding van opvangklanten) zijn de voordelen van de samenwerking gebleken. Het betreft relatief kleine doelgroepen, waarvoor een beperkt aanbod beschikbaar is. Vaak gaat het om dure vormen van zorg, of is hiervoor specifieke kennis nodig van de inkoopende partij. Door gezamenlijk op te trekken zijn de krachten gebundeld en hebben de Friese gemeenten efficiënt en effectief kunnen inkopen. In het algemeen heeft door de samenwerking een eenduidige sturing op de zorgaanbieders kunnen plaatsvinden.

Met het bovenstaande is voor de Friese gemeenten de ratio gegeven voor voortzetting van de gezamenlijke uitvoering van deze taken via de huidige samenwerkingsbasis in SDF. De gezamenlijke uitvoering leidt namelijk tot efficiency en effectiviteit. Dit geldt zowel voor de samenwerking die wettelijk is opgelegd als voor de taken waar de gemeenten op vrijwillige basis samenwerken. Daar waar samenwerking verplicht is gesteld, is dat gebaseerd op (beleids-)circulaires en afspraken die daarover zijn gemaakt tussen het Rijk en de VNG, op grond waarvan de centrumgemeente een regierol is toegekend ten aanzien van de leveringsplicht en de financiële middelen ontvangt voor de uitvoering van de wettelijke taken waarvoor de gastgemeenten verantwoordelijk zijn.

In de nabije toekomst zijn wijzigingen te verwachten in de regelgeving rondom de samenwerking; zo is reeds aangekondigd dat in 2020 de WMO taken verder zullen worden gedecentraliseerd. Ook als de samenwerking op deze (of andere) taken niet meer verplicht zal zijn, biedt het samenwerkingsverband van SDF een goede basis voor voortzetting van de samenwerking op vrijwillige basis, dit eventueel met aanpassing van afspraken over de uitvoering van die taken.

--

Bron: KokxDeVoogd, Toelichting op de Centrumregeling samenwerking Sociaal Domein 2018, p.2

Ten aanzien van de opzet van de Centrumgemeenteregeling geldt dit ook nog steeds met dien verstande dat daar waar 2018 wordt gezegd dit ook van toepassing is op 2022 en verder:

Algemene uitgangspunten voor de ontwerptekst van deze gewijzigde centrumregeling zijn:

- a) Het is een werkbare basis voor bestendige continuering van de samenwerking
- b) Het biedt de mogelijkheid voor een (beperkte) variatie in functies in plaats van de huidige one-size-fits-all methodiek
- c) Er is aansluiting bij de staande praktijk
- d) De regeling is onderhoudsvriendelijk

Om een werkbare basis te zijn voor de toekomst is het nodig dat de centrumregeling flexibiliteit biedt om tegemoet te komen aan de huidige pragmatische manier van samenwerken in Friesland. Deze centrumregeling accommodeert deze gewenste pragmatische manier van samenwerken: lokaal doen wat lokaal kan en bovenlokaal organiseren waar dat bij wet verplicht is gesteld of profijt oplevert.

De pragmatische manier van samenwerken in Friesland is dan ook leidend gebleven voor deze gewijzigde centrumregeling die vanaf 1 januari 2018 van kracht moet worden. Omdat er inhoudelijk (naast de optionele uitvoering van de functie financieel beheer) geen wezenlijke wijzigingen zijn, is de oorspronkelijke tekst van de gemeenschappelijke regeling grotendeels intact gebleven. Beleid en programmabudgetten blijven lokaal vastgesteld worden en lokaal blijft beslist worden over de inzet van zorg in een concreet geval. Ook worden de programmabudgetten lokaal beheerd.

De samenwerking tussen de Friese gemeenten zal met name gericht zijn op het invullen van de (meer administratieve aspecten van de) opdrachtgevende relatie richting de betrokken instellingen. De burgemeester en het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Leeuwarden zullen, als organen van de centrumgemeente, namens de Friese gemeenten deze opdrachtgevende rol vervullen.

--

Bron: KokxDeVoogd, Toelichting op de Centrumregeling samenwerking Sociaal Domein 2018, p.2

Het evaluatie- en uitwerkingsproces heeft aangetoond dat bovenstaande overwegingen nog steeds onverkort van toepassing zijn. Deze basisgedachten hebben daarom ook ten grondslag gelegen aan de aanpassing van de Centrumgemeenteregeling zoals deze nu voor ligt. Daarbij worden ook enkele nieuwe overwegingen aangedragen waar we hierna op in gaan.

Aanvullende overwegingen

In aanvulling op bovenstaande basisgedachten en -overwegingen beoogt de aangepaste Centrumgemeenteregeling 2022 ook enkele doelstellingen te realiseren, te weten:

- a) Het vergroten van een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de samenwerking en de samenwerkingsorganisatie;
- b) Stabiliteit en voorspelbaarheid vergroten in de samenwerking en samenwerkingsorganisatie;
- c) Activiteiten en werkzaamheden in de samenwerkingsorganisatie aan laten sluiten bij de huidige praktijk en wens van alle Friese gemeenten;
- d) Dusdanig flexibiliteit in de samenwerkingsafspraken dat relatief eenvoudig kan worden ingespeeld op veranderende omstandigheden, nieuwe inzichten of wensen van alle samenwerkende gemeenten.

Omdat de centrumgemeenteregeling een basisdocument is waar het fundament van de samenwerking wordt gelegd, zullen hierin vooral de basisafspraken die aan bovenstaande overwegingen tegemoet moeten komen, worden vastgelegd. Veel van de uitwerking, en daarmee de nadere concrete invulling, zal in het Huishoudelijk Reglement terugkomen of in de beschrijving van de administratieve processen binnen het samenwerkingsverband. Het vaststellen van deze aangepaste Centrumgemeenteregeling geeft daarom het startsein voor een vervolgproces waar deze uitgangspunten verder uitgewerkt worden.

Het functioneren van het samenwerkingsverband

Voordat we ingaan op de aanpassingen in de Centrumgemeenteregeling willen we een beschrijving geven van hoe de samenwerking in Friesland nu functioneert. In het advies van de werkgroep Scope wordt beschreven dat samenwerking in SDF-verband leidt tot een samenspel van gemeenten in verschillende hoedanigheden en rollen, elk met hun eigen uitdagingen en uitwerking. Elke rol kent ook weer een eigen verantwoordelijkheid. We noemen hier de volgende rollen en hoedanigheden:

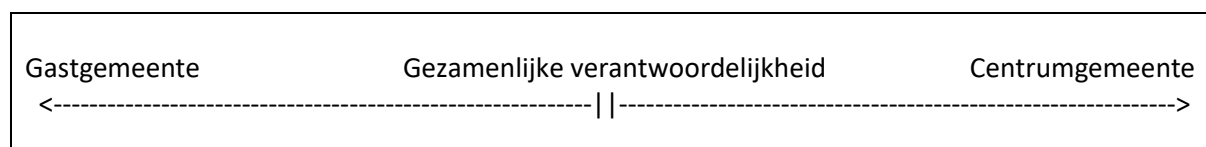
- a. Gastgemeenten, waaronder de gemeente Leeuwarden zelf;
- b. Samenwerkingsorganisatie;
- c. Centrumgemeente Leeuwarden;
- d. Organisatie-eenheid Sociaal Domein Friesland (SDF).

De term Gastgemeente en de hoedanigheid die het heeft, is ingevoerd bij de Centrumgemeenteregeling van 2014 (ingegaan per 2015). Deze term had als doel om onderscheid tussen de Centrumgemeente en de aan de Centrumgemeenteregeling deelnemende gemeente aan te geven. Helder moet zijn dat de verhouding tussen Centrumgemeente en Gastgemeente niet eentje is van klant (gastgemeente) en leverancier (centrumgemeente). Termen als een SLA o.i.d. passen dan ook niet/minder. Het onderscheid is tussen Gastgemeente en Centrumgemeente, is enkel van belang voor de vraag waar welke activiteiten en werkzaamheden worden uitgevoerd en voor de wijze waarop de informatieverstrekking en communicatie (transparant en tijdig) door of namens de centrumgemeente plaatsvindt.

Onderlinge verbondenheid

Van groter belang is dat alle gemeenten gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor hetgeen binnen de organisatie-eenheid SDF wordt uitgevoerd. Dat brengt ons op de term “Samenwerkingsorganisatie”. Hiermee wordt al hetgeen dat onder de SDF-reikwijdte wordt uitgevoerd, bedoeld. De organisatie-eenheid SDF pakt enkele inhoudelijke taakvelden gezamenlijk op, zoals Jeugdzorg, Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang en Vrouwenopvang. Werkzaamheden om ervoor te zorgen dat kwetsbaren in Friesland de juiste ondersteuning op de juiste plek en manier ontvangen, vinden plaats in verschillende organisaties. Zo wordt de toegang tot zorg en het monitoren van de individuele resultaten per cliënt binnen de gastgemeente gedaan, vindt de inkoop en het contractmanagement hiervan plaats bij de Centrumgemeente, via de organisatie-eenheid SDF. De financiering van de instellingen is afhankelijk van de afspraken die de Friese gemeenten individueel met de Centrumgemeente hebben gemaakt.

Om van een effectief en efficiënt stelsel te kunnen spreken, zullen al deze functies in onderlinge samenhang goed moeten functioneren (stelselverantwoordelijkheid). Dit betreft een verantwoordelijkheid van alle Friese gemeenten gezamenlijk. Dit houdt dus in dat de rol van Gastgemeente een actieve rol is, waarbij Gastgemeenten bijdragen aan datgene wat een gezamenlijke verantwoordelijkheid betreft. Het vraagt dus ook af en toe dat zowel Gastgemeenten als Centrumgemeente bijsturen in hun eigen organisatie als de uitvoering van bepaalde activiteiten en werkzaamheden anders moeten worden gedaan ten hoeve van de gezamenlijke stelselverantwoordelijkheid. Gastgemeenten en Centrumgemeente zijn enkel aanspreekbaar op de wijze waarop de activiteiten binnen hun respectievelijke organisaties worden uitgevoerd. Dit samenspel maakt dat er sprake is van een geleidende schaal (een schuif), zoals grafisch in de onderstaande figuur is weergegeven.

Per situatie is de plek op de schaal verschillend en zal daarom ook elke keer moeten worden bekeken. Bij elk vraagstuk is het daarom goed om te bepalen waar in deze schaal we ons als gemeenten bevinden.

Besluitvorming binnen het samenwerkingsverband

Afhankelijk van het (deel)onderwerp waarover dient te worden besloten kan dat op verschillende manieren. Bij elk besluit(punt) zal moeten worden bekeken waar welke bevoegdheid ligt (college van B&W centrumgemeente, college van B&W deelnemende gemeentes en/of gemeenteraden). Hoofdregel is wel dat alle majeure onderwerpen overeenstemming vragen in het portefeuillehouders-overleg alvorens een beslissing wordt genomen. Zeker daar waar andere gemeenten de impact van die beslissing zullen ondervinden. Ten aanzien van de besluitvorming binnen deze regeling geldt daarom onderstaande stramien:

I. Bevoegdheid binnen het mandaat van de centrumgemeente:

- (a) De centrumgemeente besluit zelfstandig in mandaat en dus zonder consultatie vooraf; dit betreft taken met wettelijke verplichte samenwerking met uitzondering van de gevallen waar het budgetrecht van de raad van de gastgemeente wordt gevraagd, waarvoor het recht van consultatie als bedoeld bij (b) geldt; ofwel;
- (b) De centrumgemeente neemt een voorgenomen besluit welke ter consultatie aan de andere gemeenten wordt voorgelegd; de centrumgemeente neemt vervolgens op basis van de consultatie een besluit; ofwel
- (c) De centrumgemeente komt in samenwerking met de andere gemeenten tot een besluit.

II. Bevoegdheid buiten het mandaat van de centrumgemeente:

- (d) De centrumgemeente bereidt in geval van onderwerpen buiten het mandaat van de centrumgemeente een besluit voor welk besluit na overeenstemming in het portefeuillehoudersoverleg door alle colleges van de gastgemeenten en centrumgemeente wordt genomen. Daar waar het de bevoegdheden van de gemeenteraden betreft wordt het besluit door de gemeenteraden van de gastgemeentes en centrumgemeente genomen.

Informatie en communicatie

De verantwoordelijken binnen de samenwerkingsorganisatie: de medewerkers van de samenwerkingsorganisatie, het college van B&W van Leeuwarden (en hun ambtelijk medewerkers) en zij die voor de samenwerkingsorganisatie werkzaamheden uitvoeren vanuit hun eigen gemeentelijke organisatie, moeten zich realiseren dat zij namens 18 gemeenten opereren en dat die 18 gemeenten ook tijdig betrokken en geïnformeerd willen worden welke afwegingen en keuzes ten aanzien van de overgedragen taken worden voorgelegd en uiteindelijk worden gemaakt.

In een in opdracht van het ministerie van BZK uitgevoerd onderzoek “succesvol samenwerken in de bedrijfsvoering” uit 2017, wordt op basis van een onderzoek onder twaalf samenwerkingsorganisaties geconcludeerd dat samenwerken gaat om investeren in vertrouwen. Succesvol samenwerken gaat zowel om goede relaties (in het onderzoek als de belangrijkste succesfactor benoemd) als om goede resultaten (in het rapport de belangrijkste faalfactor genoemd). Vertrouwen heeft te maken met integriteit van alle betrokkenen, met welwillendheid (de ander iets gunnen) en met bekwaamheid (competent zijn: iets dat dan vooral voor de uitvoering van taken en werkzaamheden wordt benadrukt).

In de uitwerking van het huishoudelijk reglement zullen we aan het aspect informatie en communicatie, nadrukkelijk aandacht besteden. Daarbij is ook aandacht voor hoe WOB-verzoeken in gezamenlijkheid ordentelijk kunnen worden afgedaan.

Belangrijkste veranderingen in de afspraken

Belangrijkste conclusie uit dit evaluatietraject is dat de Friese gemeenten hun basis stevig op orde hebben. Er ligt een goede Centrumgemeenteregeling die voldoende fundament biedt, voldoet aan de eisen van het Rijk en met enkele aanpassingen in stand kan blijven. Ook is het fundament onder de Friese samenwerkingscultuur en bestuurscultuur voldoende stevig voor een constructieve en effectieve samenwerking. Het geeft soms enig ongemak, maar er is in het algemeen een open cultuur die ruimte biedt om met elkaar in gesprek te blijven.

Hieronder zetten we uiteen welke aanpassingen in de huidige Centrumregeling worden voorgesteld. Het is een beknopte beschrijving. Voor een volledige weergave verwijzen we naar de bijgevoegde adviezen van de werkgroepen Scope en Governance, die elk op 1 juli 2021 hun resultaat hebben opgeleverd.

Uitgangspunten

Op basis van het richtinggevend advies en de richtinggevende uitspraken hebben de werkgroepen Scope en Governance de onderstaande uitgangspunten voor de uitwerking gehanteerd:

1. We blijven het Centrumgemeentemodel hanteren;
2. De gemeente Leeuwarden blijft Centrumgemeente voor alle Friese gemeenten;
3. De reikwijdte (scope) van de samenwerking blijft nagenoeg ongewijzigd en zal enkel op die onderdelen worden aangepast waar de samenwerkingsorganisatie in de loop der jaren inmiddels al taken voor uitvoert of waar het verstandig en wenselijk is dat deze binnen de samenwerkingsorganisatie worden uitgevoerd;
4. De governance zoals die nu geldt is het uitgangspunt en zal enkel worden aangepast om slagvaardiger te worden en een groter draagvlak te realiseren voor datgene wat binnen de samenwerkingsorganisatie gebeurt;
5. De voorspelbaarheid van hetgeen binnen de samenwerkingsorganisatie gebeurt, moet worden vergroot.

Scope

Het advies van de werkgroep Scope (bijgevoegd) actualiseert de inhoudelijke taken en werkzaamheden die binnen de samenwerkingsorganisatie worden uitgevoerd. We nemen dit advies over. Voor een uitgebreide toelichting op hetgeen wordt voorgesteld door de werkgroep en wat dit betekent voor de Centrumgemeenteregeling verwijzen we naar dit advies.

De werkgroep Scope adviseert om de huidige mandaten en bevoegdheden voor de Centrumgemeente te handhaven. Centrumgemeente Leeuwarden behoudt de bevoegdheid om namens alle Friese gemeenten contracten aan te gaan met zorgaanbieders en om zorgaanbieders te subsidiëren voor de activiteiten ten behoeve van kwetsbaren in Friesland. Dat betekent dat de kern van het huidige samenwerkingsmodel overeind blijft.

De belangrijkste wijzigingen betreffen:

- a) De inhoudelijke taken die onder de Samenwerkingsorganisatie (voorheen organisatie-eenheid SDF) vallen;
- b) De activiteiten en werkzaamheden die de Centrumgemeente – via de Samenwerkingsorganisatie – uitvoert.

Ad a: de Inhoudelijke taakvelden

Aan de huidige inhoudelijke taakvelden van de Samenwerkingsorganisatie worden enkele zaken toegevoegd. Het gaat hier om inhoudelijke taakvelden waarvan de Samenwerkingsorganisatie inmiddels de uitvoering op zich heeft genomen, of waarvan wordt verwacht dat de

Samenwerkingsorganisatie hier de uitvoering het beste op zich kan nemen, zoals Prostitutiebeleid en Mensenhandel. Daarmee bestaat de voorgestelde nieuwe inhoudelijke reikwijdte van de Samenwerkingsorganisatie uit de volgende inhoudelijke taakvelden.

In het kader van de verplichte samenwerking voor de WMO (artikel 2.6.1 WMO):

1. Beschermde wonen als bedoeld in artikel 1.2.1 onder b WMO;
2. Maatschappelijke opvang en vrouwenopvang als bedoeld in artikel 1.2.1 onder c WMO;
3. Veilig thuis, waaronder advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling als bedoeld in artikel 4.1.1 WMO

In het kader van de verplichte samenwerking voor de Jeugdwet (artikel 2.8 Jeugdwet):

4. Gesloten jeugdhulp als bedoeld in artikel 6.1.2.2., juncto artikel 6.1.6 Jeugdwet;
5. Jeugdbescherming als bedoeld in artikel 2.4 Jeugdwet;
6. Jeugdreclassering als bedoeld in artikel 2.4 Jeugdwet;

In het kader van de vrijwillige samenwerking voor de WMO:

7. Openbare GGZ
8. Preventief verslavingsbeleid
9. Prostitutiebeleid
10. Mensenhandel

In het kader van de vrijwillige samenwerking voor de Jeugdwet:

11. Spoedeisende zorg, als bedoeld in de Norm voor Opdrachtgeverschap (VNG oktober 2020);
12. Weinig voorkomende jeugdhulp, als bedoeld in de Norm voor Opdrachtgeverschap
13. Pleegzorg als bedoeld in artikel 5.1.2, vijfde lid juncto artikel 6.1.4 Jeugdwet
14. Hoog specialistische zorg
15. Gespecialiseerde jeugdhulp (specialistische jeugdhulp, ernstig enkelvoudige dyslexie en wonen)

NB: in het bovenstaande worden ook enkele taakvelden benoemd waar gemeenten zelf ook hun eigen activiteiten kennen of instellingen bekostigen die vergelijkbare activiteiten uitoefenen. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling dat met deze hernieuwde reikwijdte van de taken deze lokale taken aan de centrumgemeente worden opgedragen. Daar waar overlap zit, heeft dat te maken met het feit dat de centrumgemeente regionaal opererende instellingen bekostigt die eveneens activiteiten ontplooiën op dat taakveld.

Ad b: Activiteiten en werkzaamheden

Naast de inhoudelijke taakvelden is ook gekeken naar de activiteiten en werkzaamheden die binnen de Samenwerkingsorganisatie zullen worden opgepakt ten behoeve van alle Friese gemeenten. Hierin zijn enkele aanscherpingen gedaan om de rolverdeling tussen Gastgemeenten en Centrumgemeente duidelijk te maken. Hieronder vallen primair de werkzaamheden die te maken hebben met contractering en subsidiëring van zorgaanbieders, maar er zijn ook enkele activiteiten en werkzaamheden toegevoegd die een meer beleidsmatig karakter dragen. Er wordt gewerkt met een driedeling:

1. Regiocoördinatie (betreft feitelijke handelingen, activiteiten en werkzaamheden);
2. Inkoop en subsidiëring (naast feitelijke handelingen, activiteiten en werkzaamheden liggen hier de mandaten naar de centrumgemeente);
3. Accounthouderschap (betreft ook feitelijke handelingen, activiteiten en werkzaamheden, waaruit eveneens enkele mandaten voor de centrumgemeente over het handhaven van contracten vloeien).

De werkgroep constateert dat in de loop der jaren een grotere behoefte is ontstaan dat binnen de Samenwerkingsorganisatie beleid ten behoeve van alle Friese gemeenten wordt ontwikkeld, waarbij de Samenwerkingsorganisatie ook het voortouw neemt en mag nemen. Deze werkzaamheden gaan verder dan de in de huidige regeling gehanteerde term “beleidsvoorbereiding”. Hieronder wordt in

de huidige situatie verstaan dat de Samenwerkingsorganisatie enkel beleid mag formuleren over datgene wat direct de inkoop en subsidiëring raakt, zoals een inkoopstrategie.

In de nieuwe situatie mag de Samenwerkingsorganisatie ook in het kader van beleidsvoorbereiding het initiatief nemen tot het opstellen van beleid in meer algemene zin. Een goed voorbeeld hiervan is het Regionaal Plan Beschermd Wonen. Hoewel elke gemeente uiteraard zelf bevoegd blijft tot het vaststellen van dit (geharmoniseerde) beleid, kan het zijn dat de Samenwerkingsorganisatie hiertoe het initiatief neemt en tekstvoorstellen voorbereidt. Uiteraard na overleg met de betreffende portefeuillehouders.

Naast deze beleidsvormende werkzaamheden is ook geadviseerd om in het kader van (beleids-) monitoring en het verwerken en afgeven van signalen hieruit meer activiteiten en werkzaamheden binnen de Samenwerkingsorganisatie te beleggen. Daar waar alle Friese gemeenten een gezamenlijke verantwoordelijkheid dragen, is het ook gepast om de monitoring en de opvolging van de signalen eruit binnen de Samenwerkingsorganisatie te beleggen.

Met betrekking tot de “Coördinatie op het ontwikkelen en borgen van de transformatieopdracht behorende bij de onder de regeling vallende beleidsterreinen en wetten bij gastgemeenten en zorgaanbieders” (art. 4 lid 3 sub e) moet worden opgemerkt dat de precieze invulling hiervan nog voorwerp van gesprek is tussen de gemeenten. De centrumgemeente zal deze taak uitvoeren conform de uitkomst van die gesprekken. Deze activiteit zal niet op eigen initiatief door SDF worden uitgevoerd; dat gebeurt enkel na overeenstemming.

Governance

Het advies van de werkgroep Governance (bijgevoegd) geeft een aanscherping van de afspraken hoe het samenwerkingsverband moet functioneren, met name op het terrein van sturing en beheersing. We nemen dit advies over en verwijzen voor een nadere toelichting op de voorstellen naar het bijgevoegde advies.

In dit advies wordt uiteengezet welke veranderingen nodig zijn om de samenwerking te versterken. Hoewel deze niet persé allen hun plek zullen vinden in de aangepaste Centrumgemeenteregeling, zullen de wijzigingen wel moeten bijdragen aan de volgende uitgangspunten en verbeteringen:

1. Vergroten van het draagvlak voor hetgeen binnen de Samenwerkingsorganisatie gebeurt;
2. Vergroten van (het gevoel van) invloed binnen het samenwerkingsverband;
3. Vergroten van de (financiële) voorspelbaarheid van het samenwerkingsverband;
4. Duidelijke afspraken over hoe flexibiliteit binnen deze afspraken kan worden bewerkstelligd als gewijzigde omstandigheden en nieuwe inzichten moeten leiden tot nieuwe afspraken.

Ook hier geldt dat het huidige Centrumgemeentemodel de basis vormt voor de geadviseerde aanpassingen. Het bestaan van een portefeuillehoudersoverleg en een gemeentesecretarissenoverleg blijft overeind. Belangrijk is wel dat er nu onderscheid wordt gemaakt tussen besluitvormingsroutes die het algemeen functioneren van het samenwerkingsverband als onderwerp kent en besluitvormingsroutes die tot inhoudelijke overeenstemming moeten leiden over specifieke onderwerpen.

Ten aanzien van het algemeen functioneren van het samenwerkingsverband wordt een separaat portefeuillehouders-overleg ingesteld, waarbij het gemeentesecretarissenoverleg één van de voorportalen vormt. We stellen voor dat dit portefeuillehouders-overleg werkt met een evenwichtige vertegenwoordiging, zoals dat in de huidige regeling al te doen gebruikelijk was bij het gemeentesecretarissenoverleg. Met andere woorden: niet alle wethouders met de portefeuille Jeugdzorg en/of Wmo maken deel uit van dit overleg.

Ten aanzien van het bereiken van inhoudelijke overeenstemming van wat binnen de Samenwerkingsorganisatie gebeurt, wordt een apart portefeuillehouders-overleg ingesteld voor Jeugdzorg en voor WMO. Voorgesteld wordt om in elk portefeuillehouder-overleg alle Friese wethouders met de betreffende portefeuille plaats te laten nemen. Daarnaast stellen we voor om in de plaats van de huidige agendacommissie een overleg van Hoofden Sociaal Domein in te stellen als 'voorportaal' voor beide portefeuillehouder-overleggen.

Uit het advies komt duidelijk naar voren dat een overleg alleen goed kan functioneren wanneer alle deelnemers hier ook met afdoende rugdekking vanuit het eigen college/ambtelijk apparaat kan deelnemen. In het nog op te stellen Huishoudelijke Reglement zullen werkafspraken over aanlevertermijnen vastgelegd worden, etc. Het is niet wenselijk om deze in de Centrumgemeenteregeling op te nemen omdat iedere wijziging in de werkafspraken opnieuw een aanpassing van de Centrumgemeenteregeling vraagt.

Met betrekking tot de financiële voorspelbaarheid van het samenwerkingsverband ligt de nadruk vooral op het vergroten van de voorspelbaarheid met betrekking tot de Samenwerkingsorganisatie. Daarom wordt het moment waarop de Samenwerkingsorganisatie de begroting aanbiedt vervroegd, zodat gemeenten bij het opstellen van de eigen begroting afdoende rekening kunnen houden met de kosten van de Samenwerkingsorganisatie. Zo kan een betere afstemming met de P&C-cycli van de deelnemende gemeenten worden gevonden. Daarbij wordt ook een jaarplan toegevoegd waarin aangegeven is welke prioriteiten en activiteiten de Samenwerkingsorganisatie voornemens is het volgende jaar op te starten (zgn. Voorjaarsbrief).

Het is ons streven als samenwerkende gemeenten om ook de kosten in de Jeugdzorg, Beschermd Wonen, Opvang en andere onder de Samenwerkingsorganisatie ondergebrachte taakvelden te kunnen voorspellen. Dat is alleen mogelijk als de Friese gemeenten dit als een gezamenlijke verantwoordelijkheid zien, vanwege de grote hoeveelheid factoren die van invloed is op de algehele kosten van de zorg. Wel kan de Samenwerkingsorganisatie via het (nieuwe) jaarplan voorstellen doen en kunnen de portefeuillehouders aangeven welke prioriteiten zij willen stellen om de voorspelbaarheid van deze kosten te vergroten. Wat wel mogelijk is om de voorspelbaarheid van de organisatiekosten van de Samenwerkingsorganisatie te verbeteren.

Omdat de afgelopen jaren wel is gebleken dat we regelmatig met gewijzigde omstandigheden kunnen worden geconfronteerd, die ook bijsturing vragen van hetgeen in de Samenwerkingsorganisatie wordt voorbereid en uitgevoerd. Voor die wijzigingen is een proces opgenomen dat kleinschalige wijzigingen in de afspraken mogelijk maakt. Het is goed om te beseffen dat hiermee wijzigingen worden bedoeld die buiten een algehele wijziging van de Centrumgemeenteregeling vallen en de wezenskenmerken (mandaten en bevoegdheden) van deze regeling niet raken.

Vervolproces uittredingsmogelijkheden en volgende evaluatie

We begonnen deze toelichting met de constatering dat we in een zoekproces zitten hoe we het beste kunnen samenwerken. De voorgestelde aangepaste Centrumgemeenteregeling sluit dit zoekproces niet af. We hebben echter wel stappen gezet in het verstevigen van de samenwerking, en daarmee indirect in een stevig en betrouwbaar stelsel aan voorzieningen voor kwetsbare Friezen. Hoe steviger de samenwerking tussen de Friese gemeenten, hoe steviger we het stelsel voor kwetsbaren kunnen organiseren.

In de tekst wordt op verschillende plekken aangegeven dat er verdere uitwerkingen nodig zijn. Niet alle nieuwe afspraken zijn van een niveau dat zij in de Centrumgemeenteregeling moeten worden opgenomen. Een centrumgemeenteregeling heeft als wezenskenmerk dat het bevoegdheden aan een Centrumgemeente overdraagt (mandateert). Belangrijkste elementen daarbij zijn: de bevoegdheid en de inhoudelijke reikwijdte ervan. Daarbij geeft het ook in de basis weer welke governance daarvoor georganiseerd moet worden, zoals overlegorganen en de basis van bestuurlijke afstemmingsprocessen. Overige afspraken dragen een lichter, maar niet minder belangrijk, karakter. Overigens kunnen deze afspraken na verloop van tijd aan wijzigingen onderhevig zijn. Enige mate van flexibiliteit, waarbij niet de Centrumgemeenteregeling gewijzigd hoeft te worden, is daarbij wenselijk. Met dit als overweging stellen we voor om na vaststelling van de aangepaste Centrumgemeenteregeling de volgende documenten op te leveren en vast te stellen:

- a) Een Huishoudelijk Reglement, waarin afspraken worden gemaakt over hoe besluitvormingsroutes in concreto functioneren en hoe tot een ordentelijke afstemming kan worden overgegaan;
- b) Een beschrijving van de administratieve organisatie waarin wordt beschreven waar in de uitvoering welke taken zijn belegd en hoe de overdracht van dossiers daarbinnen moet worden georganiseerd. Deze beschrijving moet ook bijdragen aan een scherper beeld van hoe de gezamenlijke verantwoordelijkheid uitpakt en welke plek elke functie in het geheel kent. Belangrijke constatering in het evaluatie- en uitwerkingsproces is dat niet altijd even duidelijk is voor individuele medewerkers binnen gemeenten welke positie men inneemt in het algehele proces. Dat leidt tot miscommunicatie en onnodige conflicten.
- c) Een nieuwe organisatieopzet voor het organisatieonderdeel SDF binnen Centrumgemeente Leeuwarden. De voorgestelde wijzigingen kunnen ook leiden tot wijzigingen in de organisatie SDF. De impact van de nieuwe regeling en de uitwerking ervan in nieuwe vervolgafspraken zal moeten worden beoordeeld. Dat leidt tot een nieuwe organisatieplaat voor SDF als organisatieonderdeel. Het betreft een opdracht die primair de verantwoordelijkheid van de centrumgemeente is, maar waar het kwaliteitsniveau van het handelen van het organisatieonderdeel wel met alle andere gemeenten moet worden overeengekomen.

Naast deze meer formele vervolgstappen, zijn er ook nog twee andere die moeten bijdragen aan het vergroten van de onderlinge samenwerking:

- d) Invoering van programmasturing, waarbij opgaven gezamenlijk door alle gemeenten met medewerkers van alle gemeenten worden opgepakt;
- e) Organiseren van meer gezamenlijke momenten voor alle bij SDF betrokken medewerkers, juist ook voor medewerkers van Gastgemeenten.

Tussentijdse evaluaties en eerstvolgende wijzigingsmoment

Jaarlijks wordt in het gemeentesecretarissen overleg, bedoeld in artikel 13, de stand van zaken omtrent de samenwerking besproken met als doel om bijsturing te kunnen geven. Eens in de twee jaren organiseert het gemeentesecretarissenoverleg een reflectie op de samenwerking met alle direct betrokkenen bij deze regeling, in ieder geval de portefeuillehouders, de gemeente-

secretarissen en de hoofden van het sociaal domein. Bijsturing in de onderlinge verhoudingen, de wijze waarop wordt samengewerkt en het oplossen van knelpunten wordt zoveel als mogelijk op deze wijze gedaan. Daarmee is bijsturing in de samenwerking niet enkel afhankelijk van een grote evaluatie. Uiteraard wordt na vijf jaren samenwerken wel weer voorzien in een grote evaluatie om eventuele majeure wijzigingen in de wijze waarop wordt samengewerkt te ondervangen.

In de regeling is opgenomen dat majeure wijzigingen, zoals uittreding – behoudens bijzondere omstandigheden – niet mogelijk is in de eerste zes jaar na 1 januari 2022. Dat kan dus per 1 januari 2028. Dit om de eerste jaren stabiliteit te waarborgen. Inmiddels worden er wederom regionale contracten aangegaan met zorgaanbieders waarbij gemeenten al gezamenlijk optreden. De duur van die overeenkomsten zijn ook leidend geweest voor de te hanteren termijn. Een andere factor waar rekening mee moet worden gehouden, is de belasting op het ambtelijk apparaat. De huidige evaluatie en herziening van de regeling viel samen met de aanbestedingstrajecten in de Jeugdzorg en Beschermd Wonen. Omdat dezelfde personen van alle betrokken gemeenten op dit evaluatietraject en beide aanbestedingstrajecten werkzaam waren, werd het ambtelijk apparaat zwaar belast. Dit willen we in de toekomst voorkomen. Een uitgebreide evaluatie zal daarom primair de grondslag kunnen bieden voor majeure wijzigingen in de samenwerkingsafspraken.

'Rapportage Evaluatietraject Centrumregeling Sociaal Domein Fryslân (SDF)'

BEDRIJF/ORGANISATIE
Gemeente Leeuwarden

DATUM
26 oktober 2020

Dio Simmelink
Marcella Rijkschroeff

INLEIDING.....	3
HISTORISCH PERSPECTIEF	4
HIGHLIGHTS.....	4
PARALLELE ONTWIKKELINGEN	4
OPDRACHTFORMULERING	5
OORSPRONKELIJKE VRAAGSTELLING	7
FASE 1: AANSCHERPING VAN ONDERZOEKSVRAAG.....	8
FASE 2: EVALUATIE VAN DE SAMENWERKING	10
ANALYSE AAN DE HAND VAN NORA-MODEL EN ONDERZOEKSVRAGEN	10
DE FORMELE KANT VAN DE SAMENWERKING	11
DE INFORMELE KANT VAN DE SAMENWERKING.....	16
AANVULLENDE ONDERZOEKSVRAAG: HET BETREKKEN VAN GEMEENTERADEN	19
TERUGBLIK OP HET ADVIES UIT 2016	21
ADVIES 2020	23
RELATIE MET DE ADVIEZEN UIT DE EVALUATIE VAN 2016 EN DE EVALUATIE VAN DE INKOOP	26
PERSPECTIEF VOOR DOORONTWIKKELING.....	27
ADDENDUM	29
Ad1: INITIËLE UITVRAAG	29
Ad 2: ONDERZOEKSAANPAK	32
Ad 3: GOVERNANCE: PRAKTISCH TOEGEPAST EN BESTUURLIJKE THEMA'S	34
Ad 4: DE INVLOED VAN FORMELE EN INFORMELE STURING OP DE SAMENWERKING	35

Inleiding

Sociaal Domein Fryslân (SDF) is de samenwerkingsorganisatie van de 18¹ Friese gemeenten die op basis van een centrumregeling tot stand is gebracht. De regeling is getroffen om de afspraken vast te leggen die de Friese gemeenten hebben gemaakt met het oog op de gezamenlijke uitvoering door centrumgemeente en gastgemeenten van de wettelijke taken waarvoor gemeenten wettelijk verplicht moeten samenwerken alsmede van de taken waarvoor gemeenten vrijwillig kunnen samenwerken op een doelmatige en doeltreffende wijze. De taken zijn de wettelijke taken op het terrein van jeugdhulp, maatschappelijke ondersteuning en participatie en de functies voor deze taken zien op beleidsvoorbereiding, de inkoop, het contractmanagement en -beheer en de uitvoering en het financieel-administratief verwerken alsmede het cliëntenbeheer.²

SDF als entiteit is als een afdeling direct onder de aansturing van de gemeentesecretaris van de gemeente Leeuwarden gepositioneerd. De eerste centrumgemeenteregeling is in 2014 afgesloten. Na een evaluatie (2016) en een nieuwe centrumgemeenteregeling (2018), is het wederom tijd voor een evaluatie van de werking van de samenwerking in het kader van de centrumregeling. Deze evaluatie vindt plaats op grond van de Centrumregeling Samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2018³. Hierin is bepaald dat de evaluatie van de centrumregeling plaatsvindt vóór 1 oktober 2020 zodat de bestuurlijke besluitvorming vóór 31 december 2020 afgerond kan worden.

Op 7 februari 2020 is een opdrachtschrijving opgesteld waarin de aanleiding, centrale vraagstelling, aandachtspunten en de projectorganisatie is benoemd. Deze is opgenomen in addendum 1. Daarin is tevens benoemd dat het college van B&W van de gemeente Leeuwarden als centrumgemeente, namens de Friese gemeenten de opdracht aan Rijnconsult heeft gegeven tot het doen van deze evaluatie. Deze keuze is mede ingegeven door het gehanteerde model waarin de samenwerking niet alleen wordt gewogen op grond van de vastgestelde regels maar er ook voldoende aandacht is voor relaties en cultuur als context voor houding en gedrag.

In het onderhavige evaluatie onderzoek wordt naast een vergelijking met de uitkomsten van het onderzoek van 2016 vooral stilgestaan bij de wijze waarop de samenwerking in het kader van de centrumregeling SDF duurzaam voortgezet kan worden in de toekomst.

¹ Peildatum 1-1-2019

² Staatscourant 2017 nr. 61128 – 24 oktober 2017, artikel 2

³ Staatscourant 2017 nr. 61128 – 24 oktober 2017, artikel 21

Historisch perspectief

Highlights

- 2014 – Oprichting Centrumregeling Sociaal Domein Fryslân door alle Friese Gemeenten
- 2015 – Decentralisatie door het Rijk van jeugdzorg, huishoudelijke hulp en arbeidsparticipatie
- 2016 – Evaluatieonderzoek 'Samenwerking Sociaal Domein Fryslân door KPMG
- 2018 – Herziening Centrumregeling
- 2020 – Evaluatieonderzoek 'Evaluatietraject Centrumregeling Sociaal Domein Fryslân' door Rijnconsult
- 2021 – Besluitvorming over vervolg Centrumregeling door 18 Friese gemeenten
- 2021 – Nieuwe wetgeving vanuit het Rijk omtrent regionale samenwerking

Gemeenten hebben met de invoering van de Decentralisaties op Jeugdzorg, huishoudelijke hulp en arbeidsparticipatie vanaf 2015 veel meer verantwoordelijkheid gekregen voor het organiseren van hulp en ondersteuning op deze terreinen. Sinds januari 2015 geven de Friese gemeenten gezamenlijk uitvoering hieraan. Daarvoor is de organisatie SDF in het leven geroepen. Een inkooporganisatie voor de inkoop van Beschermd Wonen, Maatschappelijke Opvang en Vrouwenopvang, Pleegzorg, Dyslexie, Specialistische jeugdhulp en Hoog specialistische jeugdhulp. Voor negen gemeenten verzorgt SDF daarnaast de afhandeling van het berichtenverkeer en de facturatie.

De eerste prioriteit van de samenwerkende gemeenten in Friesland was het ordentelijk uitvoeren van de overgang van centraal naar decentraal en te zorgen dat bestaande en nieuwe cliënten met een hulp- en ondersteuningsbehoefte gebruik konden maken van de noodzakelijke ondersteuning. In tweede instantie moest de ondersteuning ook met minder middelen georganiseerd worden, met een gelijkblijvende of betere kwaliteit. Echter, de eerste prioriteit lag bij de voorbereiding op de transitie en niet direct bij de vormgeving van de transformatie. De vernieuwing die in 2016 is gerealiseerd is, ligt vooral in het neerzetten van een stevige basisstructuur voor een (toen) nieuw systeem. De evaluatie in 2016 laat zien dat naast procesverbeteringen er ook aandacht moet zijn voor het bevorderen van integraliteit in de samenwerking, het doorontwikkelen van de bekostiging en ruimte voor maatwerk, en een steviger rol van SDF als inkoper.

Parallele ontwikkelingen

Inmiddels hebben Minister De Jonge en Minister Dekker de uitgangspunten en eisen die het Rijk stelt aan regionale samenwerking in de Jeugdzorg gecommuniceerd (Kamerbrief van 20 maart 2020 met kenmerk 1663105-203241-J met als titel Perspectief voor Jeugd). Daarbij staan twee eisen en twee uitgangspunten centraal. Hieronder wordt dit verkort weergegeven met afrondend een korte conclusie over de situatie in Friesland en de gevolgen ervan voor het onderhavige evaluatietraject.

Als eerste eis wordt gesteld dat er een Regionale Agenda Zorg voor Jeugd komt. Deze agenda beslaat naast het benoemen van de gezamenlijke opgave en een stappenplan voor de transformatie van de Jeugdzorg ook de organisatie van de inkoop van Jeugdzorg en het eenduidig organiseren van het hulpaanbod voor jeugdigen. Er wordt ook aangegeven dat er bovenregionale afstemming en afspraken komen over onder meer de beschikbaarheid en continuïteit van zorg en de financiering daarvan. Deze afspraken zullen worden vastgesteld door de gemeenteraden met daarbij een koppeling aan de inkoopcyclus. De tweede eis die in de brief wordt gesteld is dat er een regionale samenwerkingsvorm conform de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) moet zijn. Het ontbreken of disfunctioneren van deze samenwerkingsvorm kan leiden tot ingrepen van de Ministers via de bestuurlijke interventieladder.

Opdrachtformulering

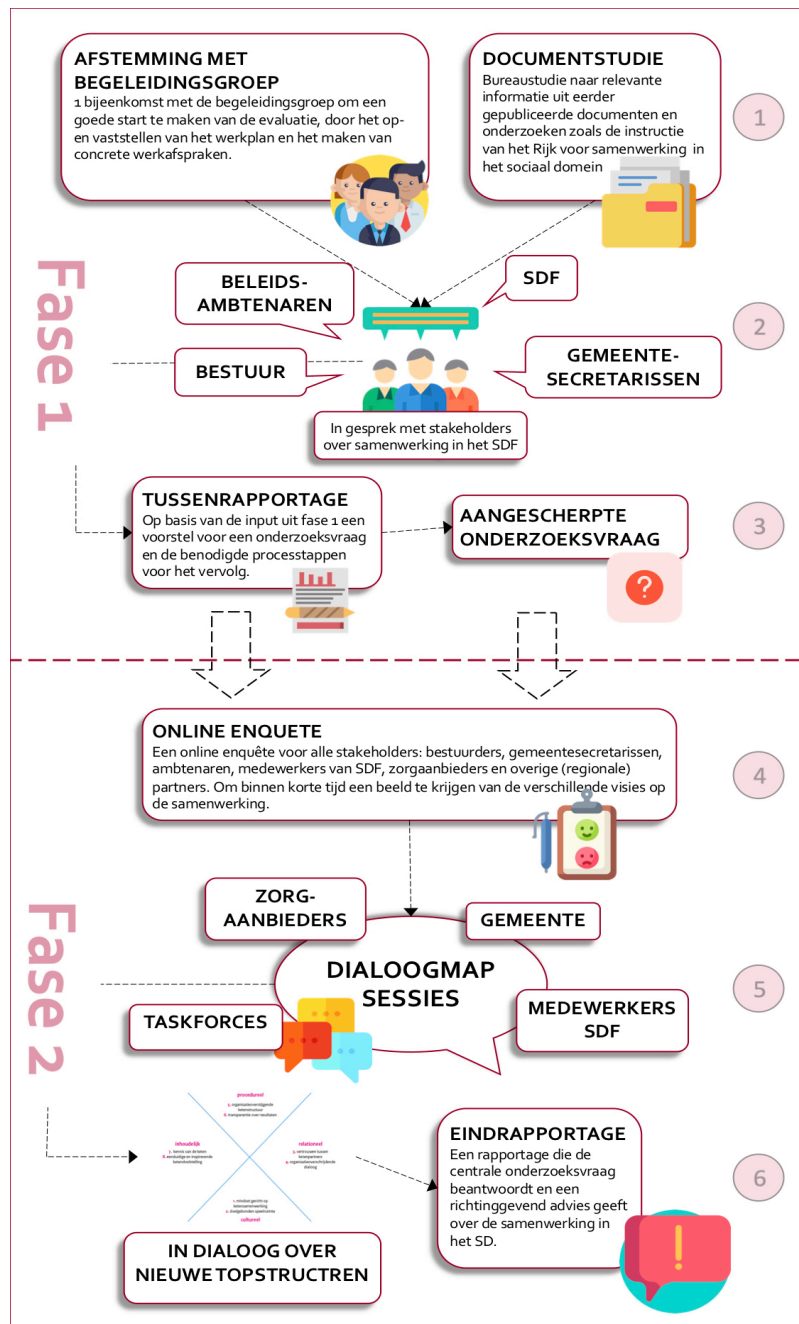
De onderzoeksopzet kent drie fases: de opdracht zoals deze in de formulering van 7 februari 2020 is opgesteld, de centrale vraagstelling en de beantwoording van de centrale vraagstelling. Er is voor een onderzoekstraject gekozen waarin voorafgaand aan het beantwoorden van de centrale vraagstelling, deze eerst wordt aangescherpt. Met deze aanscherping kan de data gerichter worden opgehaald en geanalyseerd. Het onderzoeksproces bestaat daarmee uit twee fases (zie afbeelding 1 voor een gedetailleerd procesoverzicht):

Fase 1: Oriëntatie op de centrale vraagstelling. 'Het net ophalen': op alle relevante niveaus moet geïnventariseerd worden hoe de verschillende gemeenten tegenover de samenwerking staan; hoe is de motivatie, wat zijn de verwachtingen en hoe schetsen ze het toekomstperspectief. Dit moet worden samengevat in een tussenrapportage waarin een voorstel wordt gedaan voor een aangescherpte centrale vraagstelling en inrichting van het vervolgproces van de evaluatie: reikwijdte, processtappen, activiteiten en planning.

Fase 2: Beantwoording van de aangescherpte centrale vraagstelling. Met de tussenrapportage in de hand zal vervolgens de daadwerkelijke evaluatie worden uitgevoerd. Dit resulteert in een eindrapportage waarin op grond van de daadwerkelijke evaluatie een richtinggevend advies gegeven wordt voor de korte en (middel)lange termijn, over hoe de gemeenten de samenwerking in het sociaal domein vorm kan krijgen. Dit advies moet door de gemeenten gebruikt kunnen worden om huidige afspraken te behouden of bij te stellen.

Het voorbereiden van de fase van besluitvorming over dit advies vindt parallel aan de tweede fase van het onderzoeksproces plaats. Het begeleiden van deze besluitvorming na oplevering van dit adviesrapport wordt vooreerst door de opdrachtgever ter hand genomen.

De oorspronkelijke opdrachtformulering is opgenomen in addendum 1.

Afbeelding 1

Oorspronkelijke vraagstelling

Het doel van de evaluatie is een goed beeld te krijgen van het huidige functioneren van het samenwerkingsverband en een perspectief te schetsen voor de doorontwikkeling naar een toekomstbestendige samenwerking. Dit doel is geconcretiseerd in de centrale vraagstelling en hoofdvragen die hieronder worden geformuleerd.

Heeft de samenwerking sinds de herziening bereikt wat de Friese gemeenten vooraf met de samenwerkingsvorm hebben beoogd?
<ul style="list-style-type: none"> • Welke successen zijn er gevierd? • Welke knelpunten zijn ervaren?
Welke opvattingen bestaan er over de omvang, inhoud en doelstellingen voor de toekomst?
<ul style="list-style-type: none"> • Wat betekent dit voor de borging van de samenwerking? • Welke uitvoeringsstructuur past hierbij?

Afbakening van het onderzoek

In het onderhavige evaluatie onderzoek wordt naast een vergelijking met de uitkomsten van het onderzoek van 2016 vooral stilgestaan bij de wijze waarop de samenwerking in het kader van de centrumregeling SDF voortgezet kan worden in de toekomst.

Aan de scope van het onderzoek en het onderzoeksveld zijn de volgende voorwaarden gesteld:

- De samenwerking op het gebied van (arbeids)participatie valt buiten de scope van de evaluatie. De uitkomsten van de evaluatie kunnen wel gevolgen hebben voor dit domein.
- De samenwerking in SDF verband is breder dan hetgeen is benoemd in de centrumregeling. Dat wil zeggen dat er wordt samengewerkt op onderwerpen die niet in de regeling zijn benoemd bij de verplichte en vrijwillige samenwerking. Er zijn taskforcegroepen actief, onder meer op het gebied van begeleid wonen en het verbeteren van de controle op het inkoopproces.
- De gemeente Leeuwarden is zowel deelnemer als eindverantwoordelijke voor de uitvoering in het sociaal domein. Beide rollen worden afzonderlijk meegenomen in de evaluatie.
- In maart of april 2020 wordt een eerste instructie van het Rijk voor samenwerking in het sociaal domein verwacht. Deze instructie wordt meegenomen in de vormgeving van het evaluatieproces.
- Bij het ophalen van de benodigde data hebben we ons gericht op de volgende groepen deelnemers:
 - Bestuurders
 - Gemeentesecretarissen
 - Directeuren/afdelingshoofden Sociaal Domein
 - (Beleids)ambtenaren
 - Medewerkers van SDF (als entiteit)
 - Zorgaanbieders (online enquête)

Fase 1: Aanscherping van onderzoeksvraag

Om de onderzoeksvraagstelling te kunnen aanscherpen, heeft een brede consultatie plaatsgevonden onder de gemeenten, de entiteit SDF en de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân. De resultaten van deze fase zijn beoordeeld aan de hand van het vastgestelde beoordelingskader op grond van het onderzoeksmodel (zie addendum 2). Dat heeft geleid tot aanscherpingen op de oorspronkelijke centrale vraagstelling. Deze luidt nu als volgt:

'In hoeverre voldoet de huidige centrumregeling aan wat er met de samenwerking beoogd wordt?'

Vervolgens zijn op grond van de rode draden uit de deze fase de deelvragen geformuleerd. Uit de brede consultatie komen vier thema's naar voren. De eerste twee onderwerpen (doelstelling en borging) gaan over de formele aspecten van de samenwerking zoals inhoud en procedurele afspraken. De laatste twee onderwerpen (sturing en samenwerking) hebben betrekking op de informele aspecten van de samenwerking zoals cultuur en de kwaliteit van relaties.

* **Doelstelling.** De doelstelling uit de centrumregeling zelf lijkt niet voldoende om de samenwerking te structureren. Dit toont zich in het beperkte inzicht in hoe de keten werkt en wie wat daarin te doen heeft. Het wordt ook zichtbaar in de wijze waarop informatie wordt gewogen. Informatie en communicatie wordt niet altijd gewogen in het licht van de samenwerking. Hierdoor wisselt het draagvlak voor besluitvorming bijvoorbeeld.

* **Borging.** Een stabiel ketenproces is een basisvoorwaarde voor de dienstverlening aan de inwoners van de Friese gemeenten. Deze stabiliteit lijkt alleen onderwerp van gesprek via de weg van de inhoud. En hoewel er wel over verhoudingen wordt gesproken, lijkt er in de samenwerking zelf weinig oog te zijn voor de kwaliteit van relaties. Dit betekent dat wanneer het spannend wordt het eigen belang van de spelers SDF als samenwerkingsverband richting geeft aan de in te nemen positie. Dit was in het verleden nog scherper dan nu. De governance van de samenwerking is als fundament voor de samenwerking een veel besproken onderwerp. In formele zin gaat het hier om de centrumregeling maar er is meer behoefte aan de borging van de samenwerking dan de regeling biedt.

* **Sturing.** Er zijn weinig concrete afspraken over het 'hoe' van de samenwerking. Dit heeft invloed voor op de mate van afbakening van het speelveld. De sturing is op dit moment vooral financieel ingestoken, hetgeen niet verwonderlijk is gezien de druk op de lokale begrotingen. Hoewel dit gegeven een gedeelde urgentie oplevert, is er onder de deelnemende gemeenten sprake van spanning tussen centrale invulling versus lokale keuzevrijheid.

* **Samenwerking.** Het vertrouwen tussen de partners in de samenwerking wisselt maar is wel groeiende. Dit heeft niet alleen te maken met verhoudingen of sentiment uit het verleden. Er ligt ook een relatie met de wijze waarop informatie wordt gedeeld, de transparantie van het besluitvormingsproces en hoe de opdrachtgever- en opdrachtnemer relatie is gestructureerd. Dit beïnvloedt de uitwisseling van kennis die nodig is om meer complementair aan elkaar te kunnen zijn.

Een doorvertaling naar de deelvragen levert de volgende vraagstelling op:

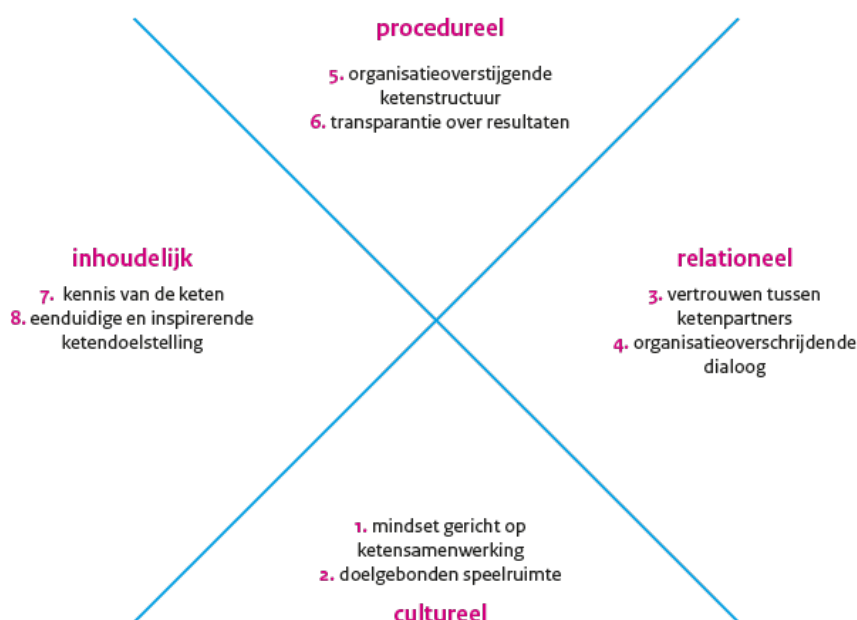
De formele dimensie De procedurele en inhoudelijke kant van de samenwerking
Inhoudelijk: Wat is het overkoepelend doel van SDF als samenwerkingsverband en welke activiteiten horen daar wel en niet bij?
Procedureel: In welke mate zien de ketenpartijen de huidige vorm van governance als passend?
De informele dimensie De culturele en relationele kant van de samenwerking
Relationeel: Hoe beïnvloedt communicatie opdrachtgever- en opdrachtnemerschap?
Cultureel: Welke thema's zijn van belang bij een stabiele samenwerking in SDF verband?

Fase 2: Evaluatie van de samenwerking

Om de centrale vraagstelling en deelvragen te kunnen beantwoorden is een online enquête uitgezet onder gemeenten, medewerkers van SDF en zorgaanbieders. Daarnaast zijn er verschillende dialoogsessies geweest met gemeentesecretarissen, bestuurders, beleidsmedewerkers, medewerkers SDF en directeurs/afdelingshoofden Sociaal Domein, om verdieping in de evaluatie aan te brengen. Dit heeft geleid tot een analyse aan de hand van het NORA-onderzoeksmodel⁴ en de opgestelde onderzoeksvragen. Hieronder wordt deze analyse uiteengezet.

Analyse aan de hand van NORA-model en onderzoeksvragen

In het onderzoeksmodel wordt onderscheid gemaakt tussen formele (de inhoud en procedures) en informele aspecten (relaties en cultuur) van ketensamenwerking. Deze zijn vertaald in vier dimensies (afbeelding 2):

Afbeelding 2

Dit model is toegepast als beoordelingskader voor de opgehaalde informatie in het kader van de evaluatie van de centrumregeling Sociaal Domein Friesland (zie addendum 2).

Onderzoek verantwoording

Deze evaluatie is opgezet en uitgevoerd als een kwalitatief onderzoek. Aan de hand van de intakes in fase I, de online enquête en de dialoogmapsessies in fase II, is data opgehaald die aan de hand van het beoordelingskader is gewogen en geclusterd. Op grond van de spreiding van de antwoorden in de online enquête en het ophalen van informatie over de thema's uit het onderzoeksmodel, worden gefundeerde uitspraken gedaan over de samenwerking in het kader van de centrumregeling. Op grond van deze uitspraken zijn de conclusies en adviezen geformuleerd. Daaraan is voor zover mogelijk een handelingsperspectief gekoppeld.

⁴ De samenwerking in SDF verband wordt benaderd vanuit het perspectief van keten-/netwerksamenwerking. Deze evaluatie gebruikt het toegepaste onderzoeksmodel en -aanpak, ontworpen door Nederlandse Overheid Referentie Architectuur (NORA), als vertrekpunt voor het te hanteren beoordelingskader (zie verder addendum 2).

Analyse per dimensie

Hieronder volgt per dimensie de analyse van de samenwerking aan de hand van de opgehaalde data. Daarbij wordt ook de koppeling met de onderzoeksvragen gemaakt. Tot slot wordt bij iedere dimensie de informatie daarover vanuit het perspectief van de zorgaanbieders getoond.

De formele kant van de samenwerking

De inhoudelijke dimensie – Wat is het overkoepelend doel van SDF als samenwerkingsverband en welke taken hoor daar wel en niet bij?

De overkoepelende doelstelling en 'wat SDF als samenwerkingsverband doet' wordt voor de meeste deelnemers als duidelijk ervaren. Er is tevens voldoende kennis van de ketendoelstelling aanwezig. Als het gaat om werkafspraken, belangrijke informatie over elkaars organisaties en belangen en prioriteiten is er minder kennis aanwezig. Mensen weten daardoor minder te duiden wat hun plek in de schakel is, en wat ze van de andere schakels mag verwachten. Er is daarnaast een behoorlijke verdeeldheid over wat voor type organisatie SDF is. Het ene uiterste van het spectrum wordt gevormd door SDF als inkooporganisatie die uitvoeringsbeleid maakt en het andere uiterste wordt gevormd door SDF als zelfstandige entiteit die in plaats van een centrumgemeente beleidsvorming initieert, coördineert en vaststelt. In beide uitersten wordt de beleidsprioritering als onderdeel van het (politieke) primaat van de gemeenten gezien. Waar deze bredere rolinvulling reeds gepakt is, wordt dit door de mensen in de operatie als positief ervaren.

Het historisch besef over 'waar de centrumregeling vandaan komt' wordt gezien als een belemmerende factor in de samenwerking. Er zijn, vooral op bestuurlijk niveau, vaak wisselingen van personen waardoor de context en achtergrond van (bestuurlijke) besluiten met betrekking tot de samenwerking vaak verloren gaan. Dit leidt tot onbegrip en weerstand binnen de gemeentelijke organisaties. Vaak beginnend op bestuurlijk niveau, maar door gedrag en houding heeft dit ook effect op hoe er ambtelijk over SDF als samenwerkingsverband wordt gepraat en uiteindelijk ook wordt gehandeld.

Bij de inhoudelijke dimensie van de samenwerking wordt naast een beter geheugen met betrekking tot het verleden, ook gevraagd om een duidelijkere visie op de toekomst. Op welke onderwerpen wordt samengewerkt, op welke onderwerpen vooral niet, waar dit toe leidt en waar het resultaat aan moet voldoen. Dit is nu nog vaak te onduidelijk, waardoor er ruis op de lijn komt.

De mate waarin de deelnemers zich committeren aan de samenwerking is terug te vinden in de mate waarin informatie wordt gewogen in het ketenbelang. Hierin toont zich een groeiend gevoel van gezamenlijkheid en vertrouwen. Hierop wordt bij de analyse van de informele kant (de relationele dimensie) terug gekomen.

De zorgaanbieders tonen ook dat zij kennis hebben van hetgeen SDF als samenwerkingsverband doet en wat de regeling inhoud is volgens de respondenten goed aanwezig. Ook hier is sprake van verdeeldheid over wat SDF nu voor type organisatie is. Over het bestaan van draagvlak voor de besluitvorming zijn de zorgaanbieders negatief.

Antwoord op de onderzoeksvraag (overkoepelend doel en taken)

Het overkoepelend doel van SDF als samenwerkingsverband wordt gezien als maken en vastleggen van afspraken over de gezamenlijke uitvoering van de verplichte wettelijke taken en de taken waarvoor vrijwillig kan worden samengewerkt op het domein van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning en de Jeugdwet. Om duidelijkheid te krijgen over de taken die hier wel bij horen en de taken die hier niet bij horen, is een heroverweging nodig. Dit houdt verband met het opnieuw een keuze maken wat voor type organisatie SDF is. Hiervoor wordt in het advies een voorstel gedaan.

De procedurele dimensie - In welke mate zien de ketenpartijen de huidige vorm van governance als passend?

Het zogenoemde speelveld waarbinnen de samenwerking in het kader van de centrumregeling plaatsvindt, wordt afgebakend door te behalen resultaten, afspraken rondom communicatie, overlegstructuren, verslaglegging en besluitvorming. Op al deze thema's wordt de samenwerking als onvoldoende gemarkeerd. De onduidelijkheid over verantwoordelijkheden en bevoegdheden van zowel de centrumgemeente (als opdrachtnemer) en de gastgemeenten (als opdrachtgevers) leidt tot scheve verwachtingen en wantrouwen over motieven onder de samenwerking. Dit heeft zijn weerslag op het verschil van inzicht over het type organisatie SDF als entiteit zou moeten zijn zoals bij de inhoudelijke dimensie geconstateerd.

In de procedurele context is het van belang dat de formele rolverdeling en de afstemming tussen de organisatie SDF en alle gemeenten consistent en congruent is. Door de onduidelijkheid over deze rolverdeling gaat veel energie verloren in het communiceren hierover in interne overleggen van gemeenten zelf, de ambtelijke thema werkgroepen waarin medewerkers van gemeenten en SDF samenwerken en het secretarissenoverleg. Het secretarissenoverleg spreekt volgens artikel 11, lid 4 van de centrumregeling over:

- * de wijze van uitvoering door de centrumgemeente van haar taken en de kosten ervan;
- * de wijze waarop de gastgemeenten hun opdrachtgeverschap invullen;
- * de relatie tussen de gastgemeenten en de centrumgemeente; en
- * doen van een voorstel voor de onderwerpen voor het portefeuillehouders overleg.

Mede door de financiële druk vanwege de financiële tekorten ligt de nadruk aan deze tafel in de huidige situatie op de eerste taak en minder op het bespreken van het opdrachtgeverschap bij gastgemeenten en de relatie tussen centrumgemeente en gastgemeenten. Voor het doen van een voorstel voor de onderwerpen voor het portefeuillehoudersoverleg is een agendacommissie in het leven geroepen. Het is niet duidelijk hoe deze agendacommissie en het secretarissenoverleg zich als overlegtafels in de samenwerking tot elkaar verhouden.

De wijze waarop besluitvorming wordt georganiseerd is minder transparant dan de deelnemers zouden willen. Idealiter weerspiegelt het formele besluitvormingsproces de bestaande governanceprincipes. Dit ontbreekt in SDF verband, zo blijkt onder meer uit meer negatieve beoordeling van het onderwerp 'draagvlak voor besluitvorming'. De huidige centrumregeling alleen biedt onvoldoende houvast om de samenwerking duidelijk te structureren en te borgen. De regeling benoemt het hierboven geschetste secretarissenoverleg maar een nader uitgewerkt protocol voor het functioneren daarvan ontbreekt terwijl hiervoor in de regeling uitdrukkelijk ruimte is gemaakt. Daarnaast wordt in het formele besluitvormingsproces met een agendacommissie gewerkt die niet is benoemd in de regeling, maar in de praktijk een belangrijke rol heeft.

Door dergelijke omissies ontbreekt overzicht op het geheel en is het voor de deelnemers aan de samenwerking op alle niveaus lastig om zich daadwerkelijk te verbinden aan de samenwerking. Om toch aan informatie te komen omwille van de voortgang in de samenwerking en het behalen van resultaten, ontstaan olifantenpaadjes: de partijen proberen invulling te geven aan het gemis van consistentie en congruentie in de communicatie en besluitvorming door elkaar bilateraal op te zoeken. In een minder goed functionerend governancelandschap leidt dit tot een verhoogd gevoel van ongemak over de samenwerking. Communicatie wordt dan niet als open en transparant ervaren.

Een belangrijk element in de procedurele kant van samenwerken is het organiseren van grip door het maken, monitoren en nakomen van afspraken. Met name bestuurders ervaren weinig grip op de uitvoering. Echter, de uitvoering en onderlinge verhoudingen lijken hier niet onder lijden, althans dit wordt niet als zodanig aangegeven. De samenwerking in SDF verband kan die zin geduid worden aan de hand van de metafoor van een schip dat niet op de klippen loopt door een goed samenwerkende bemanning op het dek, al is de stuurhut bij tijd en wijle onbemand.

De urgentie van samenwerking op het Sociaal Domein wordt door alle deelnemers aan de samenwerking in SDF-verband gevoeld. Omdat gemeenten niet op één lijn zitten over de vraag wat de inhoudelijke scope van de samenwerking zou moeten zijn en in het verlengde daarvan wat SDF als organisatie is, is het diffuus waarover SDF zou moeten rapporteren. De door SDF ingestelde 'Hub' voor het berichtenverkeer met zorgaanbieders wordt gezien als een stap in de juiste richting om inzicht en verantwoording met elkaar af te stemmen, maar werkt in de praktijk nog niet vlekkeloos. Er is geen eenduidig beeld over de afspraken (een beoordelingskader) waarop gerapporteerd dient te worden. De negatieve beoordeling van de afstemming tussen de formele partijen onderstreept dit. Dit leidt tot frustratie over de governance.

De centrumgemeente wordt niet overduidelijk als eindverantwoordelijke gezien voor het realiseren van de doelen van de centrumregeling. Dit toont een samenhang met het groeiend gevoel van vertrouwen en gezamenlijkheid door de deelnemers. Er is meer bewustzijn bij de gastgemeenten dat de centrumgemeente te maken heeft met een gecompliceerd spanningsveld, namelijk die tussen de eigen gemeenteraad en financiële opgaven en de verantwoordelijkheid voor een regeling die de gastgemeenten geld kost. Het wordt dan ook als een zware rol gezien door de deelnemers, waarbij aan wordt gegeven dat de Gemeente Leeuwarden er nu meer dan voorheen in slaagt om SDF als entiteit steeds meer te 'ontvlechten' van de eigen ambtelijke organisatie. De Gemeente Leeuwarden weet de dubbele rollen en taken van centrumgemeente én gastgemeente steeds beter van elkaar gescheiden te organiseren.

Parallel hieraan heeft de samenwerking in SDF verband te maken met de spanning die ontstaat door het feit dat de centrumgemeente verantwoordelijk is en deze verantwoording aflegt aan het Rijk, zij dit ook zo voelt en daardoor ook invloed wil houden. Op zich begrijpelijk echter, de manier waarop dit plaatsvindt wordt door de helft van de gastgemeenten als dominant ervaren.

Zorgaanbieders zijn minder negatief over de duidelijkheid over afspraken en besluitvormingsprocessen.

Afgaande op de uitkomsten van deze evaluatie, en op de relevante mogelijkheden uit de Wet gemeenschappelijke regelingen zijn er vier mogelijke denkrichtingen voor het governancevraagstuk. Een aanvullende onderbouwing op dit thema is opgenomen in addendum 3 waarbij vooral wordt stilgestaan bij de relevante bestuurlijke vragen bij de denkrichtingen. Hieronder worden de vier denkrichtingen en de voor- en nadelen ervan (niet limitatief) op hoofdlijnen uiteengezet.

Denkrichting	Inhoud	Voordelen	Nadelen
Handhaven van de huidige situatie	De huidige centrumregeling wordt onaangepast voortgezet	Geen governance-discussie en besluitvorming daarover in de college en gemeenteraden.	Zoals omschreven aan de hand van de vier dimensies (inhoud, procedures, relatie en cultuur)
Verbeteren van de huidige (enkelvoudige) centrumregeling	<p>Praktisch doorwerken op een al bestaand fundament.</p> <p>Één gemeente voert de taken uit voor alle gemeenten.</p> <p>De 'governance' van de centrumgemeente is in beginsel de governance van de samenwerking.</p> <p>De centrumgemeente moet de gastgemeenten alle gevraagde inlichtingen verschaffen.</p> <p>Er is geen wettelijk, gemeenschappelijk bestuursorgaan dat besluiten neemt, de afstemming verzorgt of het gezamenlijke eigenaarschap belichaamt. De deelnemende partijen moeten de samenwerking zelf inrichten met afspraken, in de GR.</p> <p>De gastgemeenten mandateren taken en bevoegdheden aan het bestuur of de ambtenaren van de centrumgemeente, volgens de afspraken in de GR.</p> <p>De gastgemeenten kunnen formeel alleen 'sturen' op de voorwaarden waaronder de mandaten zijn verleend, c.q. contractafspraken worden aangegaan.</p> <p>Gastgemeenten zitten vooral in een opdrachtgeversrol; centrumgemeente in een opdrachtnemersrol.</p> <p>SDF als inkooporganisatie kan naast een andere entiteit worden gepositioneerd die centraal beleidsmatige activiteiten organiseert.</p>	<p>Ondervangen van de omissies en gewijzigde omstandigheden.</p> <p>Eenduidigheid over het karakter van de organisatie SDF.</p> <p>Heldere opdracht voor SDF als organisatie vanuit een inhoudelijke scope en een positie die daarbij past.</p> <p>Alle formele partijen zijn omschreven in de regeling: terugdringen van olifantenpaadjes.</p> <p>De samenwerking wordt niet alleen formeel geëvalueerd maar ook de informele aspecten worden geëvalueerd (het hoe van de samenwerking).</p> <p>Opdrachtgeverschap van gemeenten concreet geagendeerd in het secretarissenoverleg.</p>	<p>Het blijft een construct met meerdere lagen c.q. besluitvormingstafels.</p> <p>Wie bewaakt de opdracht van de organisatie SDF en de afspraken die in dat kader worden gemaakt?</p> <p>Bestuurlijk eigenaarschap is nergens expliciet belegd.</p> <p>Gemeenteraden op afstand betekent extra inzet op het anders betrekken ervan gezien de kaderstellende rol.</p>
Treffen van een meervoudige regeling	Meerdere gemeenten worden als centrumgemeente aangewezen	Eigenaarschap wordt verdeeld over de gemeenten. Deze	Welke gemeenten willen en kunnen dit verzorgen.

	<p>en verzorgen elk een taak voor alle deelnemende gemeenten.</p> <p>SDF als inkooporganisatie kan naast een andere entiteit worden gepositioneerd die centraal beleidsmatige activiteiten organiseren</p> <p>De kenmerken van deze samenwerkingsvorm zijn grotendeels identiek aan die van een enkelvoudige centrumregeling.</p>	<p>spreiding van betrokkenheid stimuleert gelijkwaardigheid.</p> <p>Gemeenten worden gedwongen hun rollen opnieuw helder en duidelijk vast.</p> <p>Gedelegeerd mandaat op onderdelen stimuleert eigenaarschap.</p> <p>Meer flexibiliteit doordat afzonderlijke taken worden verzorgd door uiteenlopende gemeenten.</p>	<p>Integraliteit, efficiency en effectiviteit vragen aandacht.</p> <p>Flexibiliteit versus uniformiteit.</p> <p>Gevolgen voor SDF als uitvoeringsorganisatie en de backoffice bij de gemeente Leeuwarden.</p>
<p>Oprichten van een gemeenschappelijke organisatie</p> <p>*openbaar lichaam</p> <p>*bedrijfsvoeringsorganisatie</p>	<p>Dit samenwerkingsverband heeft wettelijk een gemeenschappelijk bestuur en een eigen begroting en rekening.</p>	<p>Meer slagkracht en doorzettingsmacht.</p> <p>Collectieve eigenaarschap en de lokale betrokkenheid zijn wettelijke verankerd.</p>	<p>In het collegiaal bestuur aandacht voor de verdeling van drie verschillende rollen: opdrachtgever, opdrachtnemer en aandeelhouder.</p> <p>Het omzetten van de huidige samenwerking naar een zelfstandige organisatie is een omvangrijke operatie.</p>

Ten aanzien van de verschillende positioneringen van SDF als entiteit liggen de volgende publiekrechtelijke governance structuren voor de hand:

Optie	Governance
1. Uitvoeringsorganisatie gericht op de inkoop van de zorg zoals in de regeling bepaald	Centrumregeling (enkelvoudig)
2. Inkooporganisatie inclusief beleidsvoorbereiding/-vorming	Centrumregeling (enkelvoudig/meervoudig)
3. Zelfstandige entiteit in plaats van een centrumgemeente	Gemeenschappelijke organisatie

Antwoord op de onderzoeksvraag (een passende governance)

De huidige governance vorm wordt door de deelnemende partijen niet (meer) als passend ervaren. Dit heeft niet zozeer te maken met de behoefte aan een fundamentele herziening van het construct maar vooral het herijken en verbeteren van de bestaande praktijk ten opzichte van hetgeen oorspronkelijk bedoeld is, het behouden van hetgeen werkt en het opnieuw maken en monitoren van afspraken daarover. Hierop gaat het advies nader in.

De informele kant van de samenwerking

De relationele dimensie: - Hoe beïnvloedt communicatie opdrachtgever- en opdrachtnemerschap?

De evaluatie toont een sterk groeiend gevoel van gezamenlijkheid. Er is ruimte voor discussie en overleg en vertrouwen in elkaar als ketenpartners. Hoe meer politiek er bij de samenwerking komt kijken, hoe sneller verhoudingen 'verharden'. Een verleden met tekorten en de ad hoc communicatie en informatievoorziening daaromtrent ligt daaraan ten grondslag. Deze verharding wordt bestuurlijk echter bestempeld als 'part of the game', en behorend bij een politiek landschap. Toch maakt dit het lastiger voor deelnemers om ten behoeve van de samenwerking adequaat voorbeeldgedrag te tonen.

De opstelling (het voorbeeldgedrag) van de centrumgemeente als karttrekker, zorgt in de ogen van de gastgemeenten voor een ongelijke machtsverhouding. Hierdoor wordt het moeilijker compromissen te sluiten en te accepteren. Echter, alle gemeenten geven aan dat er sinds de laatste evaluatie in 2018 een beweging is te merken waarbij SDF zich als entiteit steeds meer als een partij losstaand van de centrumgemeente Leeuwarden positioneert. De centrumgemeente werkt actief mee aan deze ontvlechting. Hoewel dit als positief ervaren wordt, lost dit nog niet het ervaren gebrek aan eigenaarschap bij de gastgemeenten op.

Voor het adequaat verloop van samenwerken is een efficiënte informatievoorziening van groot belang. De samenwerking is niet geholpen, eerder gehinderd door de wijze van communiceren en de op onderdelen inefficiënte informatievoorziening. Communicatie wordt door de deelnemers omschreven als ad-hoc, complex en diffuus, weinig transparant en de manier van samenwerken wordt weinig geëvalueerd. De deelnemers geven aan niet te weten wat de afspraken zijn over communicatie, maar geven wel aan dat men wel weet bij wie men moet zijn om informatie op te vragen. Dat duidt op allerlei noodverbanden (of olifantenpaadjes) vooral op operationeel niveau, waardoor het geheel als log, zwaar en onoverzichtelijk wordt ervaren.

Zorgaanbieders geven aan dat het vertrouwen in de ketenpartners ook bij hen bovengemiddeld aanwezig is. Ook zij zien de gezamenlijkheid groeien. Het schetst zelfs een iets positiever beeld van de samenwerking dan bij de gemeenten. Al verandert dat beeld ook hier iets wanneer het over de communicatie gaat. Zorgaanbieders doen bijvoorbeeld geen uitspraken over de vraag of een kleinere gemeenten meer profijt heeft van de samenwerking. Gemeenten zijn daarin 50-50 verdeeld. Gemeente Leeuwarden wordt door de zorgaanbieders niet altijd gezien als de eindverantwoordelijke partij voor het realiseren van de doelen van de centrumregeling.

Antwoord op de onderzoeksvraag (invloed van communicatie op opdrachtgever- en opdrachtnemerschap)

De wijze van communiceren heeft een overwegend negatieve impact op het samenspel tussen de opdrachtgevers en de opdrachtnemer. Het gaat daarbij over een inefficiënte informatievoorziening en over het niveau van communicatie. Men communiceert veel op inhoud, waar de metacommunicatie over hetgeen nodig is in de samenwerking zelf vaak wordt vergeten. De gastgemeenten zien de eigen rol van opdrachtgever niet als concreet onderdeel van de eigen professionele competentie.

De culturele dimensie: - Welke thema's zijn van belang voor een stabiele samenwerking in SDF-verband?

Het belang van de samenwerking op het sociaal domein staat buiten kijf. Echter, partijen in de samenwerking vertonen nog niet het gedrag en de houding die daarbij hoort. De mindset is wel aanwezig, maar is nog niet door gezet in houding en gedrag. Het (aggregatie)niveau van samenwerken heeft hier invloed op. De samenwerkingen in kleinere omvang met een afgebakende opdracht en focus wordt als meer succesvol ervaren. Voorbeelden hiervan zijn inkoop, taskforces en het expertteam Beschermd Wonen. De samenwerking op strategisch niveau (lange termijn, realiseren van de doelen van de centrumregeling) wordt als minder succesvol ervaren. Dit hangt samen met de overwegend negatieve beoordeling van het functioneren van het secretarissenoverleg. Zoals bij de procedurele dimensie verwoord heeft dit overleg vier taken. Het secretarissenoverleg houdt zich in de praktijk vooral bezig met de afstemming over de uitvoering door de centrumgemeente van haar taken en de kosten er van. Het secretarissenoverleg is minder gericht op het maken en monitoren van afspraken over de wijze waarop de gastgemeenten hun opdrachtgeverschap invullen en de relatie tussen de gastgemeenten en de centrumgemeente.

En ook wanneer de op samenwerking gerichte mindset wel ervaren wordt, staat dit op gespannen voet met de voor de samenwerking noodzakelijke solidariteit tussen partijen. Tussen deze solidariteit en een zakelijke (financiële) verhouding bestaat een disbalans. De ruimte voor het handelen uit eigen belang bij strijdpunten is daardoor groter dan deze in het belang van de samenwerking zou moeten zijn. De samenwerking in de keten is horizontaal georiënteerd (niet vanuit eigen belang kijken en handelen maar vanuit het belang van de samenwerking). Handelen uit eigen belang kent een verticale oriëntatie.

Een stabiele samenwerking op de schaal waarop de samenwerking in SDF-verband zich uitstrekt is gebaat bij professionele verhoudingen waarin oog is voor de kwaliteit van relaties. Dit ontbreekt in de samenwerking op de volgende punten:

- * de entiteit SDF en de zorgaanbieders worden als ongelijkwaardige partijen ervaren (met de entiteit SDF als de 'lichtere' partij);
- * het secretarissenoverleg wordt te weinig ingericht conform hetgeen daarover in de centrumregeling is bepaald; en
- * de gastgemeenten zien hun rol als opdrachtgever niet als onderdeel van de eigen professionele competentie.

SDF als entiteit wordt goed gewaardeerd voor de maatwerkopties en flexibiliteit op lokaal niveau. Dit maakt onder meer de uitvoering voor de professionals mogelijk. Het is in de huidige fase van de samenwerking niet de governance die de uitvoering structureert, maar vooral deze lokale ruimte waarin de benodigde informatie voor het eigenstandig maken van afwegingen door de professionals wordt gehaald via de eerder beschreven olifantenpaadjes.

De samenwerking met de entiteit SDF wordt door de zorgaanbieders overwegend als negatief ervaren. Vooral op punten als gelijkwaardigheid, solidariteit en 'het belang van de inwoner voorop', is er nog veel te winnen. De zorgaanbieders zijn beduidend minder positief over het maatwerk op lokaal niveau dan de gemeenten.

Antwoord op de onderzoeksvraag (een stabiele ketensamenwerking)

Belangrijke thema's voor een stabiele samenwerking in SDF-verband zijn: urgentie voor samenwerking, oog voor balans tussen solidariteit en zakelijk met elkaar omgaan, rolvaste invulling van de deelnemende partijen met bijzondere aandacht voor de centrumgemeente in het duidelijk separaat organiseren van haar rol als centrumgemeente en haar rol als gastgemeente.

In addendum 4 wordt aan de hand van voorbeelden uit de evaluatie inzichtelijk gemaakt wanneer de formele en de informele kant van de samenwerking elkaar helpen en wanneer ze elkaar in de weg zitten.

Beantwoording centrale vraag

Na beantwoording van de vier deelvragen kunnen we de centrale vraag beantwoorden.

'In hoeverre voldoet de huidige centrumregeling aan wat er met de samenwerking beoogd wordt?'

Resumerend vormt de basis van de huidige centrumregeling een voldoende solide ondergrond om op verder te bouwen; we hebben geen structurele weeffouten geïdentificeerd die redenen zijn voor een fundamentele koerswijziging. Het opnieuw en rolvast herijken van de bevoegdheden, verantwoordelijkheden en de daarbij behorende posities van partijen en overleg- dan wel besluitvormingstafels, creëert een volgend fundament voor het duurzaam voortzetten van de samenwerking in SDF-verband.

In het kader van de huidige samenwerking van de Friese gemeenten kan tevens worden geconcludeerd dat de vorm van een centrumregeling ook voldoet aan de ondergrens die het Rijk stelt.

Aanvullende onderzoeksvraag: het betrekken van gemeenteraden

Een aanvullend onderdeel van het onderzoeksproces was het betrekken van de gemeenteraden. Hiervoor is een Raadstour aangeboden die bestond uit een toelichting op het proces, de opbrengsten tot dan toe en het consulteren van de raden op de voor het onderzoek relevante thema's. Deze Raadstour is uitgevoerd in de maanden augustus en september 2020. De volgende gemeenten hebben gebruik gemaakt van het aanbod:

- Súdwest-Fryslân
- Terschelling
- Achtkarspelen
- Leeuwarden
- Smallerland
- Opsterland
- Harlingen
- Waadhoeke
- Weststellingwerf
- Heerenveen
- Tytsjerksteradiel

Hoewel het accent per gemeenteraad verschilt, is door middel van clustering van de opgehaalde informatie tot de volgende thema's gekomen die voor de raden van belang zijn:

- * Grip op de verantwoording – hoe pakt de raad zijn kaderstellende rol?
- * De regeling – hoe geeft deze duidelijkheid over de samenwerking?
- * Stabiliteit – hoe ga je om met bestuurswisselingen?
- * Het mandaat van de entiteit SDF – beperkt het mandaat zich tot de inkoop of ligt het breder?

Waar de raden het ten aanzien van de samenwerking in SDF verband over eens zijn laat zich als volgt formuleren:

"We willen een stevige basisstructuur waarmee we de allerzwaksten in de samenleving kunnen helpen, waarbij er tevens ruimte is voor lokale verschillen (de inwoner en zijn/haar hulpvraag centraal)."

Hieronder volgt een korte inhoudelijke toelichting op de hierboven geformuleerde thema's.

Grip & Kaderstellende rol

Bij grip gaat het niet alleen om de financiële aspecten. Het gaat in een keten of netwerkcontext ook om het vermogen van de gemeenteraad om op gepaste afstand zijn rol in te vullen. Dat betekent niet het resultaat zelf bepalen maar juist bepalen waaraan het resultaat moet voldoen. Bijvoorbeeld, niet alleen omvang van in- of uitstroom tegen een bepaalde kostprijs monitoren maar ook dat dit kwalitatief zodanig moet zijn dat bijvoorbeeld zorginnovaties (experimentele vormen van begeleiding) mogelijk zijn of dat aan een specifieke afspraak in de sociale paragraaf van het coalitieakkoord wordt voldaan. Met behulp van dergelijke criteria kan een gastgemeente de kwaliteit van zijn opdrachtgevende rol bespreken en professionaliseren. Het helpt bovendien de informatie die daarover beschikbaar komt, in het licht van de ketendoelstelling te beoordelen in plaats van alleen in het licht van de eigen doelstellingen.

De regeling

Een aantal gemeenteraden vraagt zich af of een regeling nodig is. Na de evaluatie in 2016 en het opnieuw vaststellen van de regeling zijn er aanpassingen gedaan om de samenwerking in de praktijk houdbaar te maken en te houden. Dit levert nieuwe procesgangen en besluitafels op die geen onderdeel zijn van de huidige regeling en daarmee voor de raadsleden het geheel complex maken. Dit staat los van het feit dat deze afwegingen omwille van het verbeteren van de samenwerking zijn gemaakt. In de beantwoording van de vraag over een passende governance wordt stilgestaan bij scenario's en de consequenties hiervan.

Stabiliteit

Het doel van ieder netwerk of keten is het voortbrengen van een stabiel ketenproces. Hiermee wordt bedoeld dat de keten in staat is (onverwachte) gebeurtenissen uit de omgeving op te kunnen vangen zonder dat dit ten koste gaat van de snelheid en consistentie van de werkprocessen. Niet alleen door de gemeenteraden is onderkend dat (bestuurs)wisselingen een negatieve invloed hebben op het collectief geheugen van de keten als geheel. Ook bij de directeurs SD en gemeentesecretarissen is dit punt gesignaleerd. Een inconsistent collectief geheugen kan vertragend werken op de besluitvorming en samenwerking in SDF-verband.

Het mandaat van SDF

Gemeenteraden ervaren afstand tot SDF. Zowel als entiteit SDF als het samenwerkingsverband van alle Friese gemeenten. Deze afstand voedt het gevoel van grip in negatieve zin omdat deze afstand ruimte geeft voor beeldvorming die niet gestoeld is op gemaakte afspraken of een transparante monitor op besluitvorming, de uitkomsten daarvan en de wijze waarop dit in de uitvoering terugkomt. Bestuurders die niet zeker zijn of hetgeen in de uitvoering gebeurt, bijdraagt aan hetgeen zij in de lokale situatie hebben afgesproken, zoeken naar grip aan de hand van ingrepen in de bedrijfsvoering processen onder het samenwerkingsverband SDF (processen en informatie). Zij hebben hierbij geen zicht op de negatieve consequenties hiervan in de uitvoering. Het opnieuw en rolvast herijken van de bevoegdheden, verantwoordelijkheden en de daarbij behorende posities van de partijen en 'besluitvormingstafels' is het fundament voor het ontwikkelen van gedrag dat past bij de samenwerking.

Terugblik op het advies uit 2016

Naast de analyse van de huidige praktijk zoals hierboven geformuleerd, is het ook van belang stil te staan bij een congruente implementatie van afspraken die hierover eerder zijn gemaakt. Om dit vorm te geven omvat de huidige evaluatie een vergelijking met de adviezen die in de evaluatie van 2016 zijn geformuleerd. Naast het plaatsen van de adviezen uit het onderhavige onderzoek in een breder historische context, richt deze terugblik zich op de opbrengsten en het effectueren daarvan.

De aanbevelingen uit dit onderzoek zijn tweeledig:

1. De huidige samenwerking optimaliseren

- a. Laat de bestuurlijke ambities leidend zijn voor het besluit over de plek van de administratieve verwerking (lokaal of regionaal).
- b. Vanwege de samenhang tussen sturing en bekostigingskeuzes richting het veld en de administratieve verwerking, deze beide zoveel mogelijk op dezelfde schaal te organiseren.
- c. Stel een gedegen actieplan op voor verbetering van de administratieve verwerking, dat alle gemeenten voldoende vertrouwen geeft in een up-to-date maandelijkse managementinformatievoorziening binnen een half jaar. Hierbij moet men oog hebben voor de spanning tussen regionale beheersing versus lokale budgetverantwoordelijkheid.

2. Meer ruimte voor lokaal maatwerk

- a. Zo veel mogelijk behoud van schaal voor gezamenlijke krachtenbundeling om het veld te bewegen. SDF kan hier, als opdrachtnemer, de regierol nemen.
 - i. Wanneer meer lokale inkoop ondanks dit advies toch gewenst is, heeft dit op basis van de door ons uitgevoerde marktanalyse voor de *enkelvoudige jeugdhulp zonder verblijf* de minste risico's voor beschikbaarheid en continuïteit van zorg.
- b. Ruimte voor lokaal maatwerk stimuleren vanuit de sturing en bekostiging van de gezamenlijk in te kopen ondersteuning. Deze sturing moet zich richten op vergroten van de handelingsvrijheid van aanbieders, om in te kunnen zetten wat nodig is en samenwerking op te zoeken voor lokale vormen van ondersteuning. Hier moet voor verschillende vormen van ondersteuning een gedifferentieerde aanpak worden gemaakt, die enige lenigheid bevat om in de toekomst flexibel bij te kunnen sturen.

Op grond van de huidige evaluatie kunnen ten aanzien van deze adviezen het volgende worden geconcludeerd.

Het optimaliseren van de huidige samenwerking

- a. op grond van de bestuurlijke ambities voorziet de helft van de Friese gemeenten in de eigen back-office/administratie. De andere helft wordt door de entiteit SDF verzorgd;
- b. het is niet terug te herleiden of de gelijksoortigheid van de schaal van vooral bekostigingskeuzes richting het veld en de administratieve keuzes hiervoor leidend is geweest;
- c. er is geen masterplan voor verbetering van de administratieve verwerking binnen 6 maanden na oplevering van de evaluatie opgesteld. Het opzetten van diverse overlegtafels en de Hub vloeit voort uit de behoefte aan maandelijkse up to date managementinformatie. In de opzet is het punt van aandacht voor de spanning tussen regionale beheersing versus lokale budgetverantwoordelijkheid geen expliciet inrichtingsprincipe.

Meer ruimte voor lokaal maatwerk

- a. De entiteit SDF als regisseur voor een gezamenlijke krachtenbundeling om het veld te bewegen zorgt voor verwarring. Een dergelijke regiefunctie past niet in het beeld van de gastgemeenten die SDF vooral als inkooporganisatie zien met daarin een beleidsverantwoordelijkheid gericht op uitvoeringsbeleid. Dit staat op gespannen voet met gemeenten die steeds meer vragen en opdrachten beleggen bij SDF (en SDF die daartegen geen nee verkoopt). De successen die SDF als entiteit daarin boekt zoals de coördinatie op de totstandkoming van het Regioplan beschermd wonen en het binnenhalen van diverse subsidies worden onvoldoende zichtbaar gemaakt (be good and tell about it).
- b. De ruimte voor lokaal maatwerk heeft zich vooral vertaald in het contracteren van 360 zorgaanbieders waarbij het vergroten van de handelingsvrijheid van de aanbieders om in te kunnen zetten wat nodig is en het zoeken van samenwerking voor lokale vormen van ondersteuning, niet als concreet criterium is gehanteerd. Hierover levert het op 3 september 2020 opgeleverde rapport over de evaluatie van de inkoop door BMC meer informatie. Op vrijdag 25 september 2020 heeft afstemming plaatsgevonden met de projectleider. Een van de aanbevelingen uit dit rapport is: Versterk de centrale regie op de werking van het (jeugdhulp)stelsel. Deze aanbeveling raakt onderhavig evaluatieonderzoek daar waar het gaat om het organiseren van deze regie. Met regie wordt in de evaluatie van de inkoop bedoeld op dat het stelsel werkt zoals het zou moeten en doet wat het moet doen. Dat de instrumenten worden toegepast op de manier zoals het is bedoeld en is afgesproken. En dat de actoren in het stelsel hun eigen rol op de juiste manier invullen en de keten goed functioneert. En dat ook de noodzakelijke randvoorwaarden voor de werking van het stelsel goed worden ingevuld.⁵

⁵ Evaluatie van het Friese inkoop- en bekostigingssysteem voor de jeugdhulp, werkgroep evaluatie, 2020, p. 10

Advies 2020

Uit de hierboven geformuleerde analyse blijkt dat de governance structuur, de reikwijdte van de samenwerking en scope van de hulp en ondersteuning op centraal niveau belangrijke thema's zijn. Wij komen, gezien de opbrengsten uit de analyse en de beantwoording van de onderzoeksvragen, tot de volgende adviezen met betrekking tot de werking van de centrumregeling Sociaal Domein in Friesland:

De formele aspecten

De inhoudelijke dimensie – het overkoepelend doel en de taken

We adviseren:

Zorg voor een herijking van de inhoudelijke scope van de centrumregeling en het daarbij behorende mandaat (legitimiteit) van de organisatie SDF

- i) Heroverweeg de in artikel 4 van de centrumregeling genoemde domeinen waarop wordt samengewerkt opnieuw zodat daarmee de inhoudelijke scope van de centrumregeling wordt afgebakend. In de praktijk zijn tal van zaken onder de vlag van de samenwerking gebracht en genomen die niet zijn omschreven in de centrumregeling zelf als een domein waarop wordt samengewerkt of anderszins centraal zijn vastgelegd.
- ii) De overkoepelende doelstelling zoals geformuleerd in artikel 2 van de centrumregeling, blijft het vertrekpunt.
- iii) Kies in het licht van deze bestaande overkoepelende doelstelling van de centrumregeling wat voor type organisatie SDF is. Van de drie geschetste opties is naar onze mening het positioneren van SDF als een inkooporganisatie inclusief de beleidsvoorbereiding het meest kansrijk. Dit wordt bij het advies vanuit de procedurele dimensie verder toegelicht.
- iv) De beleidsvoorbereidende rol van SDF wordt duidelijk afgebakend ten opzichte van de beleidsprioritering en vaststelling van beleid waarvan het primaat bij de gemeenten ligt.
- v) Formuleer een scherpe opdracht voor de entiteit SDF en monitor deze in het secretarissenoverleg. In de analyse van de procedurele dimensie wordt aangegeven dat het van belang is dat de opdracht en de daarmee samenhangende afspraken worden bewaakt. Met een dergelijke werkwijze wordt dit punt adequaat ondervangen.
- vi) Verricht nader onderzoek naar hoe uit de bestaande aanpakken zoals bijvoorbeeld het Actieplan Foar Fryske Bern, een Regionale Agenda voort kan komen en hoe dit zich tot de geformuleerde opdracht voor SDF verhoudt.

De procedurele dimensie – een passende governance

In lijn met de inhoudelijke dimensie adviseren we het volgende:

Kom tot een herziening op de huidige governance binnen de bestaande centrumregeling. De huidige inrichting van de centrumregeling is op onderdelen niet scherp genoeg om de sturing, beheersing, verslaglegging en communicatiestructuren voldoende vorm te geven en te borgen

* Kies voor het behoud van de enkelvoudige centrumregeling inclusief de beleidsvoorbereidende rol die met een duidelijke afgebakende scope wordt omschreven conform het advies onder de inhoudelijke dimensie. We adviseren dit om de volgende redenen:

- De huidige centrumregeling is in de basis stevig (genoeg) om op door te bouwen. Er zijn geen fundamentele redenen om hiervan af te wijken.
- De centrumgemeentefunctie van Leeuwarden wordt breed geaccepteerd en als logisch ervaren. Wel wordt aandacht gevraagd voor het duidelijk (gescheiden) organiseren van de rol van de centrumgemeente en de rol van gastgemeente.
- In een fase waarin rol- en taakduidelijkheid gevraagd wordt, is het verstandig om te kiezen voor een variant die niet te complex is en de mogelijkheid geeft om de rollen duidelijk te omschrijven. De enkelvoudige centrumgemeenteregeling biedt die mogelijkheid.

* Pas de huidige centrumregeling aan op in ieder geval de volgende punten:

- i) Heroverweeg de functie van het pfo SDF zoals bedoeld in artikel 10 van de centrumregeling in relatie tot de agendacommissie en het secretarissenoverleg. Leg de werking, samenstelling en vergaderhygiëne van deze agendacommissie vast in de regeling.
- ii) Richt het secretarissenoverleg in conform artikel 11 van de centrumregeling 2018 zodat ook de samenwerking an sich onderwerp van gesprek blijft en er ruimte komt voor de meer strategische onderwerpen in het licht van de samenwerking zoals de lange termijn visie op de samenwerking en de kwaliteit van het opdrachtgever- en opdrachtnemerschap.
- iii) Breng in het verlengde van het secretarissenoverleg de directeuren en afdelingshoofden sociaal domein in in positie op de inhoud en neem deze op in de aangepaste centrumregeling. Hiermee wordt het secretarissenoverleg deels op inhoud ontlast en komt de inhoudelijke verantwoordelijkheid die deze groep directeuren/afdelingshoofden lokaal heeft meer in het verlengde SDF als ketensamenwerking te liggen.

De informele aspecten

De relationele dimensie – de opdrachtnemer en opdrachtgevers

In het verlengde van de te herijken formele kant van het samenwerkingsconstruct, adviseren wij:

Richt de overlegstructuren en informatiestromen zodanig in, dat er sprake is van rolvastе en duurzame relaties binnen de samenwerking

- i) Maak overzichtelijk welke sturingsdata nodig is en vertaal dat in managementinformatie waarmee op lokaal niveau wordt voorzien in de behoefte aan monitor.
- ii) Maak werk van de professionele invulling van de rol van opdrachtgever van de gastgemeenten. Dat betekent dat zij gaan formuleren aan welke criteria het resultaat van SDF als samenwerkingsverband moet voldoen. Dit gaat niet alleen om geld, ook kwalitatieve criteria zijn daarin van belang. Hiermee wordt tevens gericht gewerkt aan het vergroten van het bestuurlijk eigenaarschap.
- iii) Het secretarissenoverleg is conform de centrumregeling 2018 de tafel waar het opdrachtgeverschap en de relatie tussen centrum- en gastgemeenten periodiek wordt besproken. Keer terug naar deze oorspronkelijke taak en voeg daaraan toe de wijze waarop de centrumgemeente de rol van opdrachtgever en de rol van opdrachtnemer separaat van elkaar organiseert.
- iv) Wees bewust van de kaderstellende rol van gemeenteraden en dat deze ten aanzien van ketensamenwerking complex is. Het informeren van gemeenteraden hoeft niet meer of minder, maar anders. Gebruik van andere interactieve vormen en aansluitend op het door de betrokken gemeente geformuleerde opdrachtgeverschap.

De culturele dimensie – een stabiele samenwerking

Wij adviseren:

Versterk het collectief geheugen over het samenwerkingsverband SDF

- i) Investeer in bestuurlijk eigenaarschap:
 - borg het historisch perspectief van SDF zodat het nut van samenwerken en de daarin gemaakte keuzes beter voor het voetlicht worden gebracht. Vooral in de politiek-bestuurlijke arena en vooral bij wisselingen aan de colleegetafels zodat de verticale druk (eigen/lokaal belang) afneemt ten behoeve van een stabiel ketenproces.
 - beleg het 'landen' van nieuwe wethouders in de samenwerking in SDF-verband als thema op de tafel van het secretarissenoverleg zodat daarop centraal kan worden geregisseerd.
- ii) Investeer in het monitoren van gemaakte afspraken die een mindset van samenwerken stimuleert: meer vanuit samenwerkingsperspectief en minder vanuit het verantwoordingsperspectief.

Relatie met de adviezen uit de evaluatie van 2016 en de evaluatie van de inkoop

Ook in de adviezen uit de evaluatie van 2016 wordt geduid op het optimaliseren van de bestaande basis om een nieuwe fase in de samenwerking te kunnen 'dragen'. Daar waar vooreerst de aandacht is uitgegaan naar het organiseren van de inkoop zodanig dat de leveringszekerheid er niet onder leed, is op grond van de huidige evaluatie duidelijk dat het in de komende fase gaat om een terugkeer naar de bedoeling zodat het professionaliseren van de samenwerking in lijn met dit doel kan worden gebracht.

De ruimte voor het lokale maatwerk kan op grond van onderhavige evaluatie van de evaluatie van de inkoop gekoppeld worden aan het versterken van de centrale regie op de werking van het (jeugdhulp)stelsel. De focus voor deze regie ligt op de werking van het stelsel in de zin dat het stelsel werkt zoals het zou moeten en doet wat het moet doen. Ook hier is de (historische) ontwikkeling van het bouwen van een basis naar het 'tweaken' van deze basis om met de huidige opgedane kennis de samenwerking te verduurzamen. Daaraan voegt onderhavige evaluatie toe dat het evalueren van samenwerking onderdeel is van de samenwerking an sich.

Perspectief voor doorontwikkeling

Het bovenstaand advies geeft duidelijke ontwikkelrichtingen aan die op basis van de evaluatie zijn geformuleerd. Om dit advies ook daadwerkelijk tot uitvoer te brengen schetsen we hieronder een concreet handelingsperspectief, wederom gebaseerd op de vier dimensies:

- a. Herijking op de inhoudelijke scope en reikwijdte van de samenwerking en hier bewust 'JA' tegen te zeggen
 - i. Dit start met de voorbereiding van de besluitvorming in de vorm van een oplegnotitie. In deze notitie wordt de bredere context van het advies weergegeven en aandacht besteed aan de rol van de gemeenteraden. Dit moet gericht zijn op een bewust gemotiveerd 'JA' op het vervolg van de samenwerking.
 - ii. Stel in overleg met het secretarissenberaad een kernteam in dat de voorbereiding naar de besluitvorming over de adviezen voor het vervolg van de samenwerking ter hand neemt en na de besluitvorming de nadere uitwerkingen van de governance coördineert.
 - iii. Overweeg een besluitvormingsproces in meerdere rondes om recht te doen aan de gelaagdheid van het samenwerkingsverband.
- b. Governance: inregelen van de bestaande rollen en posities behorende bij de inhoudelijke scope en reikwijdte
 - i. Kijk bij het inregelen van rollen ook naar:
 1. De **balans** tussen belang, **betaling en zeggenschap**
 2. De **balans** tussen **individueel en collectief belang**
 3. De goede **rolverdeling** in het samenwerkingsverband, en met en tussen de deelnemende gemeenten: opdrachtgever- en, opdrachtnemerschap, maar ook het eigenaarschap
 4. De **verbinding** met de bestuursorganen, ambtelijke organisaties en lokale gemeenschappen van de deelnemers.
 - ii. De gesprekspunten richten zich daarbij op:
 1. Het opnieuw inregelen en toebedelen, scherp en kenbaar, van de onderscheiden rollen
 2. Aandacht voor het organiseren van eigenaarschap
 3. Herijken van het opdrachtgeverschap (collectief, individueel); ambtelijk en bestuurlijk
 4. Optimaliseren van de afstemming tussen opdrachtgevers- en opdrachtnemersrol
 5. De bestuurlijke borging van de opdrachtnemende rol en de opdrachtgevende rol bij de centrumgemeente in separate portefeuilles
 6. Het verbeteren van de besluitvormings- en communicatieprocessen
 7. Verbeteren we de verbinding met het lokale niveau, formeel en informeel, ambtelijk en bestuurlijk
- c. Bruikbare informatie ondersteunt de samenwerking
 - i. Besteed naast het aanpassen van de regeling op in ieder geval de in dit advies aangegeven onderdelen, ook aandacht het beschrijven van de administratieve organisatie.
- d. Collectief geheugen als countervailing power tegen verticale druk

- i. Begin met het vastleggen van de historie van SDF en de argumentatie bij belangrijke besluitvorming.
- ii. Maak de inhoudelijke voorlichting over SDF van nieuwe bestuurders een taak van het secretarissenoverleg (op basis van artikel 11, lid 4 van de centrumregeling en het pfo (op basis van artikel 10, lid 2, sub c).

Addendum

Ad1: Initiële uitvraag

OPDRACHTOMSCHRIJVING

Aan: Extern procesbegeleider
Van: Het college van B&W van de gemeente Leeuwarden,
handelend in mandaat van het Secretarissenoverleg Sociaal Domein Fryslân
en daarmee de samenwerkende Friese gemeenten
Onderwerp: Evaluatietraject Sociaal Domein Fryslân
Datum: 7 februari 2020

De Friese gemeenten werken sinds 2015 nauw en intensief samen binnen het sociaal domein. Daarvoor hebben zij een centrumgemeenteregeling afgesloten. Met deze opdrachtbeschrijving wensen de Friese gemeenten een extern procesbegeleider aan te trekken die voor hen een evaluatietraject uitvoert.

Aanleiding

Sinds de invoering van de Decentralisaties hebben de Friese gemeenten op een breed palet aan voorzieningen gezamenlijk uitvoering hieraan gegeven. In de centrumgemeenteregelingen van 2014 en 2018 is op de onderdelen Jeugdzorg, WMO en Participatie intensief samengewerkt voor een sterke infrastructuur voor de kwetsbare Friezen.

We zijn als gemeenten inmiddels een centrumgemeenteregeling (2014), een eerste evaluatie (2016) en een nieuwe centrumgemeenteregeling (per 2018) verder. Dat we moeten samenwerken staat buiten kijf, maar hoe we moeten samenwerken, is nog steeds een zoektocht. En de evaluatie die we nu op te starten, kunnen we beschouwen als een onderdeel van dit zoekproces.

Centrale vraagstelling en reikwijdte

In het algemeen wensen we de volgende centrale vraag als leidraad aan te houden voor de evaluatie:

1. Heeft de samenwerking sinds de herziening bereik wat de Friese gemeenten vooraf met deze samenwerkingsvorm hebben beoogd?
 - a. Welke successen hebben we met elkaar mogen delen?
 - b. Welke knelpunten ervaren we?
2. Welke opvattingen bestaan er bij de Friese gemeenten over omvang, de inhoud en de doelstellingen van de toekomstige samenwerking in het sociaal domein? Welke borging past hierbij en in welke uitvoeringsstructuur?

Aandachtspunten

1. Bij deze vraagstelling wensen we de samenwerking op het gebied van Participatie buiten beschouwing te laten. Dit onderdeel kent een eigen dynamiek en heeft net op eigen initiatief een reflectie op het handelen gedaan. Wel kunnen we als uitkomst van dit evaluatietraject tot de conclusie komen dat andere afspraken over samenwerking binnen het participatieterrein moeten worden gemaakt. Dit houdt dus in dat we de evaluatie vooral willen laten gaan over de samenwerking die we binnen de WMO en de Jeugdzorg kennen.
2. Deze samenwerking heeft de afgelopen periode vooral in het teken gestaan van een verantwoorde uitvoering na overheveling van de taken (de transitie), maar er is ondertussen ook een sterke wens geweest om een inhoudelijke verandering aan te brengen. Dat heeft ertoe geleid dat we ook op inhoud een aantal opgaven in gezamenlijkheid onder de vlag van Sociaal Domein Fryslân hebben opgepakt (buiten de formele werkingssfeer van de centrumgemeenteregeling). Omdat de samenwerking in het sociaal domein verder reikt dat wat er in de centrumgemeenteregeling is afgesproken, willen we de buiten de regeling opgepakte samenwerkingsvormen betrekken bij het onderzoek.
3. De gemeente Leeuwarden vervult een dubbelrol, deelnemer en centrumgemeente, en zal vanuit beide rollen afzonderlijk betrokken moeten worden bij de evaluatie.
4. Intussen werkt het Rijk ook aan een instructie voor gemeenten op welke onderdelen en hoe regionaal wordt samengewerkt in het sociaal domein. De eerste contouren worden in maart of april 2020 verwacht en moeten betrokken worden bij de uiteindelijke uitkomst van dit traject.

Planning

Schematisch ziet ons globale tijdspad er als volgt uit.

Activiteit	Periode
- Opdrachtverlening	Februari 2020
- Oriëntatie onderzoeksvraag	Maart 2020 – Mei 2020
- Beantwoording onderzoeksvraag	Juni 2020 – September 2020
- Beoordeling uitkomsten van de evaluatie	Oktober 2020 – November 2020
- Implementatie over te nemen aanbevelingen	November 2020 – Januari 2021

Fasering van de opdracht: verkenning vooraf gevolgd door het feitelijke onderzoek

Gezien de situatie waarin we nu zitten, lijkt het ons niet verstandig om op zeer korte termijn met deze centrale onderzoeksvraag aan de slag te gaan waarna tot een beantwoording van die vraag moet worden gekomen. Iedere gemeente heeft zo een eigen verwachtingen bij de inrichting, het verloop en de uitkomst van deze evaluatie.

Om tot een zorgvuldige vervolgstap te kunnen komen in de samenwerking die we zijn gaan, wensen we een extra fase in het traject, waarin we voorafgaand aan de beantwoording van deze vraag tot een meer concrete vraagstelling willen komen. Deze concrete vraag zal het resultante moeten zijn van een consultatie bij bestuurders en ambtelijke vertegenwoordigers in het SDF-verband. We willen met deze consultatie de reikwijdte en inhoud van de vraagstelling bepalen, waarna met die vraagstelling aan de slag zal worden gegaan.

We kunnen daarom nog onvoldoende duidelijk maken welke doelstelling en eventuele vervolgstappen na de evaluatie zullen plaatsvinden en wat dit betekent voor de wijze waarop we onze samenwerking nu hebben ingericht.

Dat betekent dat het onderzoek in ieder geval twee fases kent.

Fase I: oriëntatie op de centrale vraagstelling

In deze fase wordt van de extern procesbegeleider verwacht om bij de verschillende gemeente op te halen welke bestuurlijke wil tot samenwerken bestaat, welke verwachtingen over de evaluatie (inhoud en proces) bestaan, welke verwachtingen over de uitkomst van de evaluatie bestaan en welk toekomst-perspectief over de Friese samenwerking in het sociaal domein bestaat. Deze eerste fase zal worden afgesloten met een tussenrapportage waarin verslag wordt gedaan van de uitkomsten van deze eerste verkenning en waar een voorstel wordt gedaan voor een onderzoeksvraag voor het vervolg. In deze onderzoeksvraag wordt in ieder geval benoemd wat de inhoudelijke centrale vraagstelling moet zijn, welke reikwijdte voor het onderzoek wordt gehanteerd en welk proces moet worden gelopen ter beantwoording van de onderzoeksvraag (activiteitenoverzicht en planning). Daarbij zal ook moeten worden voorgesteld met wie eventuele vervolgesprekken moeten worden gevoerd.

Fase II: beantwoording van de centrale vraagstelling

Aan de hand van de tussenrapportage uit fase I zal de feitelijke evaluatie plaatsvinden. Deze fase zal worden afgesloten met een eindrapportage die antwoord geeft op de (nog te formuleren) centrale onderzoeksvraag en daarmee een richtinggevend advies geeft hoe de samenwerking tussen de Friese gemeenten in het sociaal domein moet worden geregeld. Dit betreft een advies voor de korte en (middel)lange termijn, waarmee de gemeenten hun huidige afspraken of kunnen behouden, of kunnen bijstellen.

Na het onderzoek volgt een implementatiefase. Vooralsnog sluiten we deze fase uit van de werkzaamheden voor de extern procesbegeleider.

Participanten

Aan de evaluatie kunnen, afhankelijk van de vraagstelling die uit de eerste fase komt, de volgende participanten worden onderscheiden: bestuurders, gemeentesecretarissen, een selectie van betrokken ambtenaren, een selectie van zorgaanbieders en de medewerkers van de organisatie SDF.

Over de projectorganisatie

Omdat de evaluatie onderdeel is van de centrumgemeenteregeling, ligt de verantwoordelijkheid bij de Friese gemeenten gezamenlijk. Het secretarissenoverleg is de stuurgroep voor deze opdracht. Deze stuurgroep zal gezamenlijk vorm en inhoud geven aan de evaluatie. Rondom u als externe adviseur zal een begeleidingsgroep worden ingericht.

Periode

Het onderzoek in de eerste fase vindt plaats in de periode 1 maart 2020 tot 1 mei 2020.

Na oplevering van de tussenrapportage zal een vervolgoopdracht worden verstrekt die loopt van 1 juni 2020 tot 1 oktober 2020.

Opdrachtgever

Formeel opdrachtgever voor deze opdracht is de gemeente Leeuwarden bij monde van de gemeentesecretaris van de gemeente Leeuwarden.

Over de toekenning van de opdracht

Alvorens over wordt gegaan tot de toekenning van de opdracht vindt een gesprek plaats. In dat gesprek is plaats voor de verheldering van de opdrachtverlening van uw zijde. Eveneens kan de opdrachtgever tijdens het gesprek verdere invulling geven aan de opdracht als gevolg van de verheldering van de opdrachtverlening.

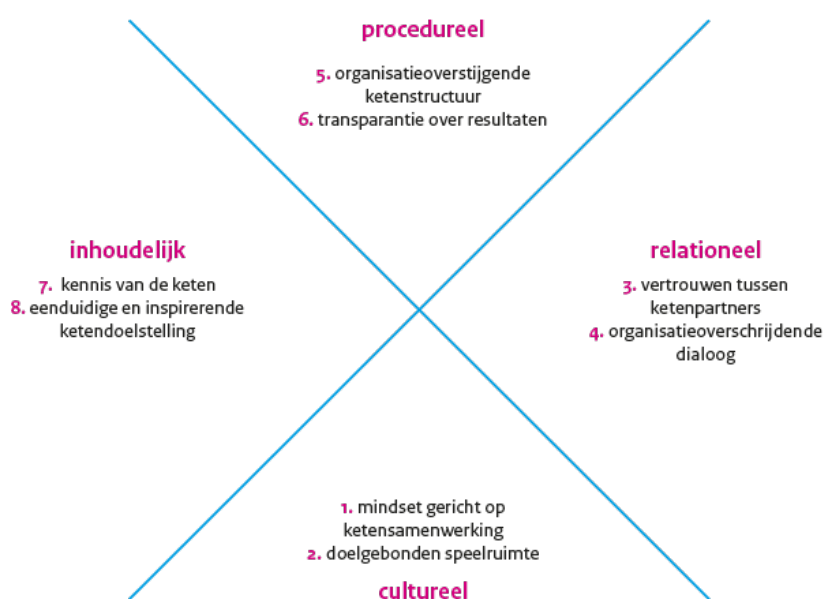
Ad 2: Onderzoeksaanpak

De samenwerking in SDF verband wordt benaderd vanuit het perspectief van keten-/netwerksamenwerking. Het toegepaste onderzoeksmodel en -aanpak gebruikt dit perspectief als vertrekpunt voor het te hanteren beoordelingskader voor de evaluatie. Nederlandse Overheid Referentie Architectuur (NORA) onderscheidt vier besturingsdimensies en acht pijlers voor ketensamenwerking. Zij definieert een keten als volgt: *'Een keten is een samenwerkingsverband tussen organisaties die naast hun eigen doelstellingen, één of meer gemeenschappelijk gekozen (of door de politiek opgelegde) doelstellingen nastreven. Deze ketenpartners zijn zelfstandig, maar zijn ook afhankelijk van elkaar waar het gaat om het bereiken van de gemeenschappelijke doelstellingen, de ketendoelstellingen'*.

Het model bestaat uit vier dimensies en acht pijlers voor sturing en samenwerking. In het model wordt aandacht besteed aan bestuurlijk leiderschap bij ketensamenwerking waarmee wordt geduid op het feit dat elke ketenpartner op strategisch niveau in woord en daad blijvende aandacht en ondersteuning geeft aan de betekenis en de doelstelling van de samenwerking. Zo wordt een stempel gedrukt op de mindset van alle betrokkenen. De Friese gemeenten samen bepalen niet slechts het speelveld, maar zij hebben allen ook door het getoonde leiderschap grote invloed op de gestemdheid van de spelers in de samenwerking en de wijze waarop deze met elkaar om zullen gaan.

De *procedurele en inhoudelijke dimensies* in dit model vormen de kapstok voor de formele kant van sturing en samenwerking en de *relationele en culturele dimensies* als kapstok voor het belichten van de informele kant van sturing en samenwerking. Hiermee wordt de formele sturing en samenwerking (afgebakend speelveld) gekoppeld aan de informele kant er van (voorbeeldgedrag in leiderschap). Beide zijn nodig om de samenwerking gaande en op koers te houden.

Dit model ziet er schematisch als volgt uit:

Aan de hand van dit model is het volgende beoordelingskader voor het onderzoek opgesteld en vastgesteld door de Begeleidingsgroep:

Dimensie	Pijler	Indicatoren
Cultureel	Mindset gericht op samenwerken	<ul style="list-style-type: none"> * Er is oog voor de kwaliteit van relaties * Ketenpartners zien het verband tussen politieke processen en gedragingen als gevolg van belangenconcurrentie in de keten en de kwaliteit van besluitvorming * Het eigen belang van de mensen in de keten bepaalt mede de bij een strijdpunt in te nemen positie (Korsten) * Ketenpartners ontwikkelen gezamenlijk taal waarmee betekenis wordt gegeven aan de samenwerking in de keten
	Doelgebonden speelruimte	<ul style="list-style-type: none"> * Een effectieve uitvoering door professionele medewerkers is mogelijk * Er wordt vanuit een horizontale oriëntatie sturing gegeven aan de samenwerking * Duurzame afhankelijkheid wordt gestimuleerd
Relationeel	Vertrouwen tussen partners	<ul style="list-style-type: none"> * Er is sprake van vertrouwen tussen de ketenpartners * Leiders vertonen voorbeeldgedrag waarmee ze de gestemdheid van de spelers in de keten beïnvloeden * De invloed wordt gespreid omdat geen van de partijen de gang van zaken volledig bepaalt * Ketenpartners trekken, duwen en sluiten compromissen om eruit te komen
	Organisatie overschrijdende dialoog	<ul style="list-style-type: none"> * Er is sprake van intensieve kennis uitwisseling tussen complementaire partners * De behoefte aan efficiënte en betrouwbare informatie tussen partners op operationeel niveau is aanwezig * Er is sprake van wederzijdse afhankelijkheid tussen partijen
Procedureel	Organisatie overstijgende ketenstructuur	<ul style="list-style-type: none"> * duidelijk afgebakend speelveld * partners voeren strategisch overleg over de samenwerking * er is sprake van een bestuurlijke portefeuilleverdeling die de organisatie overstijgende structuur reflecteert
	Transparantie over resultaten	<ul style="list-style-type: none"> * monitor op doelrealisatie in het licht van het ketenbelang * Er is een gedeelde urgentie * Gemeente Leeuwarden wordt gezien als eindverantwoordelijke voor de doelrealisatie
Inhoudelijk	Kennis van de keten	<ul style="list-style-type: none"> * Mensen hebben kennis van de keten * Informatie wordt gewogen in het licht van het ketenbelang

	Eenduidige en inspirerende ketendoelstelling	* Er is sprake van een eenduidige en inspirerende ketendoelstelling * Partners associëren zich met de ketensamenwerking
--	--	--

Ad 3: Governance: praktisch toegepast en bestuurlijke thema's

Een officiële definitie van Governance luidt:

Het waarborgen van de onderlinge samenhang van de wijze van sturen, beheersen, verantwoorden en toezicht houden van een organisatie, gericht op een efficiënte en effectieve realisatie van doelstellingen, evenals het daarover op open wijze communiceren en verantwoording afleggen ten behoeve van belanghebbenden.

Voor een adequate SDF-governance, gaat de aandacht uit naar het samenspel tussen:

- Inhoudelijke **belangen** waarvoor de gemeenten samenwerken in het SDF
- De onderlinge **relaties** tussen SDF en de deelnemers
- De **processen** voor besluitvorming, communicatie en informatie
- De **samenwerkings- of rechtsvorm**: op dit moment een centrumgemeenteconstructie op basis van de Wgr.

Met ook deze aandachtspunten:

- De **balans** tussen belang, **betaling en zeggenschap**
- De **balans** tussen **individueel en collectief belang**
- De goede **rolverdeling** in het samenwerkingsverband, en met en tussen de deelnemende gemeenten: opdrachtgever- en, opdrachtnemerschap, maar ook het eigenaarschap
- De **verbinding** met de bestuursorganen, ambtelijke organisaties en lokale gemeenschappen van de deelnemers.

Er bestaat geen blauwdruk voor een optimale governance. De voor SDF geschikte governance volgt namelijk uit het gesprek van de deelnemende colleges over dat samenspel en de aandachtspunten. Voor dat gesprek geven we aan de hand van de evaluatie vier denkrichtingen welke bestuurlijke thema's daarbinnen van belang zijn.

Denkrichting 1: Niets doen

Denkrichting 2: Verbeteren van de huidige (enkelvoudige) centrumregeling

De gesprekspunten voor de colleges van de gemeenten in SDF zijn in deze denkrichting:

- Het opnieuw inregelen en toebedelen, scherp en kenbaar, van de onderscheiden rollen
- Hoe organiseren we het eigenaarschap?
- Waar en hoe beleggen herijken we het opdrachtgeverschap (collectief, individueel); ambtelijk en bestuurlijk?
- Hoe optimaliseren we de afstemming tussen opdrachtgevers- en opdrachtnemersrol
- Hoe organiseren verbeteren we de besluitvormings- en communicatieprocessen?
- Hoe organiseren verbeteren we de verbinding met het lokale niveau, formeel en informeel, ambtelijk en bestuurlijk?

Denkrichting 3: Treffen van een meervoudige centrumregeling

De gesprekspunten voor de colleges van de SDF zijn in deze denkrichting:

- Welke gemeenten willen en kunnen een taak voor alle gastgemeenten verzorgen?
- Hoe organiseren we voor iedere afzonderlijke taak het eigenaarschap?
- Waar beleggen we voor iedere afzonderlijke taak het opdrachtgeverschap (collectief, individueel); ambtelijk en bestuurlijk?
- Hoe organiseren we voor iedere afzonderlijke taak de afstemming tussen opdrachtgevers- en opdrachtnemersrol?
- Hoe organiseren we voor iedere afzonderlijke taak de besluitvormings- en communicatieprocessen?
- Hoe organiseren we de verbinding per afzonderlijke taak met het lokale niveau, formeel en informeel, ambtelijk en bestuurlijk?

Denkrichting 4: Oprichten van een gezamenlijke organisatie

De Wgr biedt enkele mogelijkheden voor een gemeenschappelijke, zelfstandige organisatie. Zo'n samenwerkingsverband heeft wettelijk een gemeenschappelijk bestuur en een eigen begroting en rekening. Voordelen zijn: er is meer slagkracht en doorzettingsmacht, en het collectieve eigenaarschap en de lokale betrokkenheid zijn wettelijke verankerd. Nadelen zijn er ook: het omzetten van de huidige samenwerking naar een zelfstandige organisatie is een omvangrijke operatie.

De gesprekspunten voor de colleges van de SDF zijn in deze denkrichting:

- Hoe maken we in het bestuur de verdeling tussen betaling en zeggenschap; wat is de balans tussen solidariteit en profijt?
- Hoe geven we inhoud aan het collectieve eigenaarschap?
 - Waar beleggen we het opdrachtgeverschap (collectief, individueel); ambtelijk en bestuurlijk?
 - Hoe organiseren we de afstemming tussen opdrachtgevers- en opdrachtnemersrol?
 - Hoe organiseren we de besluitvormings- en communicatieprocessen?
 - Hoe organiseren we de verbinding met het lokale niveau, formeel en informeel, ambtelijk en bestuurlijk?

Ad 4: De invloed van formele en informele sturing op de samenwerking

De samenwerking wordt beïnvloed door de formele en informele kant van het functioneren van de centrumregeling. De formele sturing stelt de randvoorwaarden op. Daarbij staat beheersing voorop en moet de bestuurder het vertrouwen geven dat de SDF als organisatie en als samenwerkingsverband doet wat zij moet doen. Dat heeft een meer beheersmatig en collectief karakter. In tegenstelling tot de focus op het individuele vraagstuk van een inwoner. De informele sturing in de keten van SDF stelt de doelrealisatie voorop. Daarbinnen staat de individuele hulpvraag van de inwoner centraal. De spanning tussen deze individuele en collectieve focus in de sturing is zichtbaar in de informatiedisbalans op alle niveaus van SDF.

In onderstaand overzicht wordt aan de hand van voorbeelden uit de evaluatie inzichtelijk gemaakt wanneer deze formele en informele kant van de samenwerking elkaar helpen en wanneer ze elkaar in de weg zitten.

Interactie formele en informele sturing	Formele sturing belemmert informele sturing	Formele sturing versterkt informele sturing	Informele sturing belemmert formele sturing	Informele sturing versterkt formele sturing
Voorbeelden uit de praktijk	<ol style="list-style-type: none"> 1. Louter gekwantificeerde criteria in de monitor 2. Criteria los van de ketendoelstelling 3. Geld is dominant 4. Bestuurder onder druk op doelrealisatie 5. Extra verantwoording 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Positionering SDF vanuit ketenbelang 2. Bemensing sleutelposities 3. Maatwerk (individuele vraag van de inwoner is leidend) 4. Effectieve uitvoering 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dubbelrollen en gelaagdheid 2. Financierings-systeem 3. Onduidelijke ketendoelstelling 4. Afstand (ook juridisch) tussen gemeente en SDF als netwerk 5. Terugdraaien van besluitvorming 6. Bemoeden met interne organisatie van SDF 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Creatief gebruik maken van wet en regelgeving om aan de politieke opdracht gehoor te geven 2. Informeel lunchen met elkaar 3. Doelrealisatie onder druk levert urgentie en dus beweging
Invloed	<p>Ad 1) monitor niet in het licht van het ketenbelang</p> <p>Ad 2) wantrouwen in elkaar</p> <p>Ad 3) duurzame afhankelijkheid in het geding door inflexibele opstelling</p> <p>Ad 4) ontbreken mindset gericht op ketensamenwerking omdat er geen andere perspectieven op doelrealisatie zijn</p> <p>Ad 5) verticale druk neemt toe: eigen belang partners overlapt deel met ketenbelang</p>	<p>Ad 1) gunnen wekt vertrouwen op</p> <p>Ad 2) oog voor kwaliteit van relaties in de context van de keten</p> <p>Ad 3) leiderschap op basis van horizontale oriëntatie: ruimte voor eigen afweging van de autonome professional</p> <p>Ad 4) Autonome professional switcht tussen verschillende aanpakken</p>	<p>Ad 1) schijnsturing door oneigenlijke spreiding van de invloed</p> <p>Ad 2) verticale druk neemt toe door concurrentie van lokale belangen</p> <p>Ad 3) eigen belang van mensen in de keten bepaalt handelen</p> <p>Ad 4) complexe beslissituatie waarbij besluitvorming niet is terug te zien in de uitvoering</p> <p>Ad 5) gebrek aan voorbeeldgedrag van leiders door afnemende macht c.q. geen mandaat</p> <p>Ad 6) geen duidelijk afgebakend speelveld waardoor partijen op elkaars stoel gaan zitten</p>	<p>Ad 1) waarborgen benutten voor een effectieve uitvoering</p> <p>Ad 2) leiders vertonen voorbeeldgedrag waarmee de gestemdheid van de spelers in de keten wordt beïnvloed en er een mindset gericht op samenwerken ontstaat of wordt onderhouden</p> <p>Ad 3) leiding geven vanuit een horizontale oriëntatie: niet alleen kijken naar sturend vermogen, maar ook naar bindend vermogen</p>

Sociaal Domein Fryslân (SDF) Evaluatietraject Centrumregeling

Voor u ligt het resultaat van het onderzoek naar de samenwerking binnen Sociaal Domein Fryslân (SDF). SDF is de samenwerkingsorganisatie (sinds 2014) van de 18 Friese gemeenten die op basis van een centrumregeling tot stand is gebracht. De regeling is getroffen om de beleidsvoorbereiding en inkoop van de benoemde wettelijke taken op het gebied van Jeugd- en Participatiewet en de Wmo doelmatig en kwalitatief hoogwaardig te organiseren. De gemeente Leeuwarden is hierbij aangewezen als centrumgemeente. Na een evaluatie (2016) en een nieuwe centrumgemeenteregeling (2018), is het wederom tijd voor een evaluatie van de werking van de samenwerking in het kader van de centrumregeling.

Opdracht

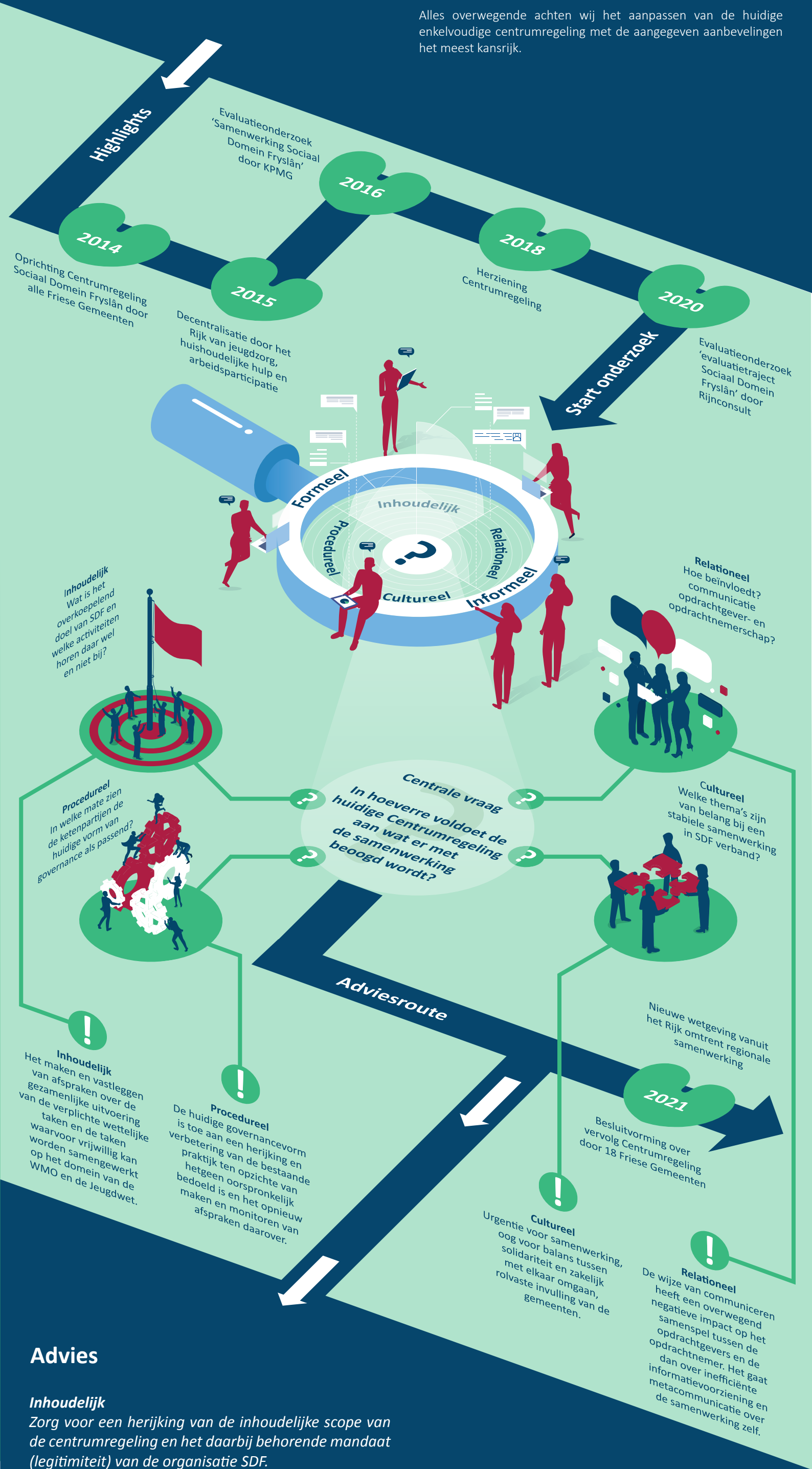
Rijnconsult is gevraagd om deze evaluatie uit te voeren. Het doel hiervan is om een goed beeld te krijgen van het huidige functioneren van het samenwerkingsverband (dus niet het SDF als aparte entiteit), waarbij de formele en informele kant van de samenwerking wordt belicht. Daarnaast moet het een perspectief schetsen voor de doorontwikkeling naar een toekomstbestendige samenwerking.

Eindconclusie

Het onderzoek resulteert in vier belangrijke thema's voor de verduurzaming van de samenwerking in SDF-verband.

1. Herijking op de inhoudelijke scope van de samenwerking
2. Governance: inregelen van de bestaande rollen en posities
3. Informatievoorziening ter ondersteuning van de samenwerking
4. Versterking van collectief geheugen

Alles overwegende achten wij het aanpassen van de huidige enkelvoudige centrumregeling met de aangegeven aanbevelingen het meest kansrijk.

Advies

Inhoudelijk

Zorg voor een herijking van de inhoudelijke scope van de centrumregeling en het daarbij behorende mandaat (legitimiteit) van de organisatie SDF.

Procedureel

Kom tot een herziening op de huidige governance binnen de bestaande centrumregeling. De huidige inrichting van de centrumregeling is op onderdelen niet scherp genoeg om de sturing, beheersing, verslaggeving en communicatiestructuren voldoende vorm te geven en te borgen.

Relatieel

Richt de overlegstructuren en informatiestromen zodanig in, dat er sprake is van rolvaste en duurzame relaties binnen de samenwerking.

Cultureel

Versterk het collectief geheugen over het samenwerkingsverband SDF.

Advies

Werkgroep scope gemeenschappelijke regeling SDF

"Niet de vorm van samenwerking is de essentie, maar de kwaliteit van de samenwerking"

Juni 2021
Versie 1.0

Inleiding

De werkgroep scope is ingesteld door het kernteam van het gemeentesecretarissenoverleg SDF en heeft voor de uitwerking van dit advies vier keer vergaderd. In de perioden tussen de vergaderingen in, zijn zaken voorbereid en uitgewerkt.

Onze opdracht luidde:

In het huidige artikel 4 van de centrumgemeenteregeling staat benoemd welke inhoudelijke reikwijdte, taken, werkzaamheden en mandaten onder de Friese samenwerking in het Sociaal Domein valt.

In de werkgroep Scope wordt onderzocht welke inhoudelijke taken en activiteiten gezamenlijk moeten worden opgepakt. De werkgroep bestudeert drie dimensies:

- a. Dimensie A: de inhoudelijke scope van de samenwerking.*
- b. Dimensie B: welke werkzaamheden binnen het organisatieonderdeel SDF worden uitgevoerd.*
- c. Dimensie C: de mandaten die nodig zijn voor deze gezamenlijke verantwoordelijkheid.*

Wij hebben onze opdracht omwille van de beschikbare tijd beperkt tot de vraag “wat zijn taken en werkzaamheden die we als Friese gemeenten gezamenlijk in een samenwerkingsorganisatie willen beleggen”.

De werkgroep heeft twee belangrijke constateringën gedaan in de afgelopen maanden.

De eerste constatering is dat in de huidige regeling van SDF veel taken niet zijn benoemd in de regeling, die in de praktijk wel door SDF worden uitgevoerd. Soms is dat na een expliciet besluit in het PO SDF gebeurd, soms op aandrang of initiatief vanuit de gemeente Leeuwarden als centrumgemeente binnen de regeling. De werkgroep beschouwt die praktische omstandigheid als een weeffout die voor de toekomst moet worden opgelost. De werkgroep governance zal daarom een proces ontwerpen voor het toevoegen en schrappen van taken door SDF uit te voeren en daarover de kerngroep adviseren.

De werkgroep scope zorgt in dit advies voor een sluitend overzicht van de huidige taken die door de samenwerkingsorganisatie worden uitgevoerd en die daar ook in de toekomst zullen worden uitgevoerd.

De tweede constatering is dat de essentie van de centrumgemeenteregeling voor alle betrokkenen meer helder gemaakt moet worden dan nu het geval is. Die regeling stelt namelijk eisen aan de gastgemeenten (die vooral betrekking hebben op het bepalen van de reikwijdte van het aan de centrumgemeente verstrekte mandaat) en aan de centrumgemeente. Die laatste eisen gaan over transparantie, communicatie en informatie en het feit dat aandacht gegeven moet worden aan het gevoelde ongemak dat samenwerking met zich meebrengt voor de gastgemeenten.

In ons advies wordt aan deze constatering aandacht besteed en zullen suggesties worden gedaan. Cruciaal is natuurlijk wel dat de centrumgemeente bij de uitoefening van het verleende mandaat handelingsvrijheid heeft en moet houden.

In het licht van het voorafgaande, hebben wij onze opdracht samengevat en vertaald in drie hoofdvragen:

- Besteed aandacht aan het feit dat kaders en een gezamenlijke aanpak slechts één van de relevante dimensies zijn binnen succesvolle samenwerking.
- Schets een helder kader voor de samenwerking tussen gemeenten;
- Werk de gezamenlijke aanpak die gekozen wordt, uit in concrete taken en werkzaamheden;

In dit eindadvies starten we na de inleiding, met een samenvatting. Daarna treft u een algemene beschouwing aan, vervolgens komt het onderwerp samenwerken aan de orde, daarna de hoofdpunten van een centrumgemeenteregeling en gaan we aan de hand van de PDCA cyclus na wat de taken van de samenwerkingsorganisatie zouden kunnen zijn.

In het 3^e onderdeel van ons eindadvies benoemen we de taken en werkzaamheden die de samenwerkingsorganisatie in onze ogen zou moeten invullen.

We sluiten het advies af met opmerkingen over de formaliteiten en vorm van de samenwerking die wij (voor de nabije toekomst) voor ons zien.

Het laatste onderdeel van ons advies geeft de te ondernemen vervolgstappen weer.

Samenvatting

Ons advies is geschreven vanuit de overtuiging dat intergemeentelijke samenwerking meerwaarde heeft. Het allerbelangrijkste daarbij is dat we met elkaar beseffen dat samenwerken mensenwerk is, en daarom een doorlopend proces zal behoren zijn waarbinnen ruimte moet zijn om te leren.

Intergemeentelijke samenwerking leidt tot een grotere bestuurskracht, tot doelmatig en efficiënt uitvoeren van (boven lokale) taken en tot betere resultaten voor de deelnemende gemeenten.

Bij intergemeentelijke samenwerking is sprake van een meer dimensionaal vraagstuk. Naast het zakelijk en helder vastleggen van taken, werkzaamheden en processen, gaat het bij samenwerking ook om “werken vanuit de bedoeling” en om handelen van betrokken medewerkers en bestuurders. Voor een succesvolle implementatie van ons advies, is het belangrijk structureel aandacht te geven aan het doel van samenwerken en de wil en ambitie om van samenwerking een succes te maken.

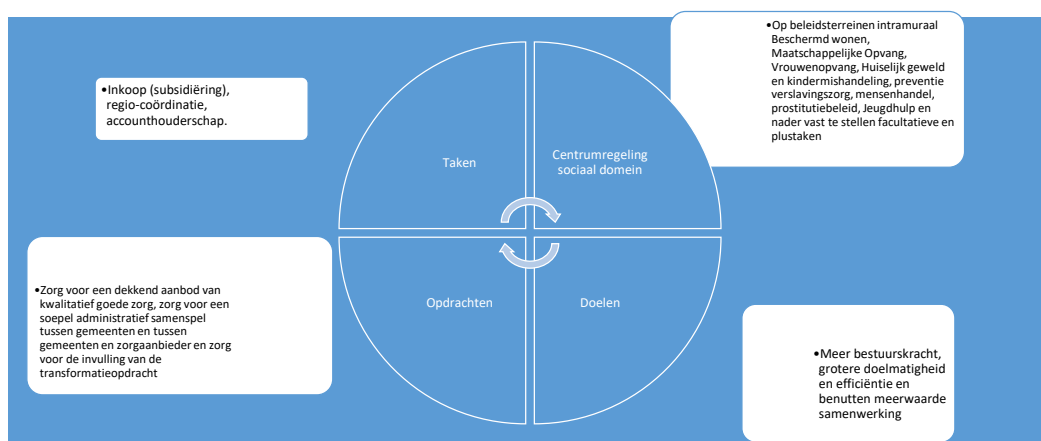
De Centrumgemeenteregeling die we in Friesland hebben gekozen is een lichte vorm van samenwerking en bovendien niets anders dan een hulpstructuur. Colleges zijn zelf lokaal verantwoordelijk voor de gemandateerde taken en leggen rekenschap af aan hun gemeenteraden. Daarom is het belangrijk dat er tijdig, goede en transparante informatie wordt gedeeld vanuit het college van B&W van Leeuwarden over de uitvoering van de aan hen gemandateerde taak richting de afzonderlijke (colleges van de) gastgemeenten.

De werkgroep stelt voor om de samenwerkingsorganisatie voor drie **taken** verantwoordelijk te laten zijn voor het grootste deel van de beleidscyclus (voorbereiding, bepaling (binnen de mandaatconstructie), reflectie en monitoring). Het gaat om de taken regiocoördinatie, inkoop en accounthouderschap.

De samenwerkingsorganisatie is daarnaast facultatief (keuze van iedere individuele gemeente zelf) mogelijk verantwoordelijk voor cliënt beheer en financieel administratieve taken. Als pluspakket kiezen gemeenten via een op te stellen besluitvormingsproces om extra taken te beleggen bij de samenwerkingsorganisatie. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan taken die te maken hebben met ernstige psychiatrische problematiek.

Samengevat stellen wij het volgende voor. Ons voorstel zal moeten leiden tot een aanpassing van de huidige centrumgemeenteregeling.

Reikwijdte, doelen, opdrachten en taken

Het advies van de werkgroep is een advies op hoofdlijnen: er zullen de komende maanden acties moeten worden uitgevoerd om het advies te concretiseren, verder uit te werken en om te voorzien in de in het advies genoemde waarborgen.

Onderdeel 1: De context bij samenwerken

Beschouwing

Net zoals in het evaluatierapport dat door Rijnconsult is gepresenteerd wordt aangegeven, was voor onze werkgroep de vraag waarom gemeenten voor een samenwerkingsorganisatie zouden willen kiezen, de meest wezenlijke vraag.

Intergemeentelijke samenwerking is, om het maar eens zo te zeggen, voor sommigen “een moeite”. Er wordt niet vanuit meerwaarde gekeken naar de samenwerkingsorganisatie maar vanuit verplichtingen, beheersing en eigen belangen. Rijnconsult noemde dat een verticale oriëntatie van gemeenten op de samenwerking.

Voor ons als werkgroep staat het belang van samenwerking in regionaal verband en de meerwaarde die dat heeft, buiten kijf. We realiseren ons heel goed dat die samenwerking ook zorgt voor ongemak bij de samenwerkende partijen en discussies over de democratische legitimiteit van de samenwerkingsorganisatie. Dat ongemak stelt hoge eisen aan de kwaliteit waarin de overgedragen taken worden uitgevoerd en aan communicatie, informatie en planning vanuit en door de samenwerkingsorganisatie.

Zoals gezegd kiezen wij als werkgroep voor een focus op samenwerken. Dat moet in onze ogen op een zo transparant en éénduidig mogelijke wijze worden uitgevoerd en ingevuld. Ons advies is vanuit dit perspectief geschreven.

Het is in onze ogen cruciaal dat binnen de samenwerkingsorganisatie sprake is van actieve participatie door de afzonderlijke gemeenten. Eigenaarschap en draagvlak voor de gezamenlijke taken en werkzaamheden bij iedere afzonderlijke participant is belangrijk. De verantwoordelijken binnen de samenwerkingsorganisatie: de medewerkers van de samenwerkingsorganisatie, het college van B&W van Leeuwarden (en hun ambtelijk medewerkers) en zij die voor de samenwerkingsorganisatie werkzaamheden uitvoeren vanuit hun eigen gemeentelijke organisatie, moeten zich realiseren dat zij namens 18 gemeenten opereren en dat die 18 gemeenten ook mee willen maken (en invloed willen hebben op) welke afwegingen en keuzes worden voorgelegd en uiteindelijk worden gemaakt. De afzonderlijke gemeenten moeten zich hierover op alle niveaus, realiseren dat samenwerken ook inhoudt dat je zeggenschap inlevert.

Een bijzondere dimensie door de gekozen formele vorm van samenwerking in Friesland, is de positie van de gemeente Leeuwarden. Deze gemeente is zowel een van de 18 deelnemende gemeenten als de gemeente die, omdat gekozen is voor een centrumgemeenteregeling, in mandaat veel taken namens de andere gemeenten uitvoert. De relatie tussen de samenwerkingsorganisatie en de centrumgemeente is ook anders dan de relatie tussen de andere gemeenten en de samenwerkingsorganisatie.

Samenvattend, is ons advies geschreven vanuit de overtuiging dat intergemeentelijke samenwerking meerwaarde heeft. Wij zien in de dagelijkse praktijk bij betrokkenen, op alle niveaus, dat de positie van Leeuwarden als centrumgemeente tot ongemak leidt en al dan niet expliciet ter discussie staat. Maar we zien ook dat hét doel van samenwerking namelijk zo effectief en efficiënt mogelijk een gezamenlijke taak uitvoeren, steeds nadrukkelijker om aandacht vraagt en onderschreven wordt.

Bij de uitwerking van een samenwerkingsorganisatie is het o.i. belangrijk om blijvend aandacht te besteden aan het ongemak dat samenwerking ook oplevert. De betrokkenheid en (voor zover de mandaatfiguur dat toelaat) het eigenaarschap van de gastgemeenten is essentieel. Maar het allerbelangrijkste is dat we met elkaar beseffen dat samenwerken mensenwerk is, een doorlopend proces zal behoren zijn waarbinnen ruimte moet zijn om te leren en dat er blijvend in samenwerking wordt geïnvesteerd door alle gemeenten en alle betrokken actoren.

Over samenwerken

Bij intergemeentelijke samenwerking is sprake van een meer dimensionaal vraagstuk. Naast het zakelijk en helder vastleggen van taken, werkzaamheden en processen, gaat het bij samenwerking ook om “werken vanuit de bedoeling” en om handelen en gedragen van betrokken medewerkers en bestuurders.

Die laatste twee dimensies van samenwerken zijn de zachte kanten van samenwerking. Ze zijn moeilijk grijpbaar, maar cruciaal.

In een in opdracht van het ministerie van BZK uitgevoerd onderzoek “succesvol samenwerken in de bedrijfsvoering” uit 2017, wordt op basis van een onderzoek onder twaalf samenwerkingsorganisaties geconcludeerd dat samenwerken gaat om investeren in vertrouwen. Succesvol samenwerken gaat zowel om goede relaties (in het onderzoek als de belangrijkste succesfactor benoemd) als om goede resultaten (in het rapport de belangrijkste faalfactor genoemd).

Vertrouwen heeft te maken met integriteit van alle betrokkenen, met welwillendheid (de ander iets gunnen) en met bekwaamheid (competent zijn: iets dat dan vooral voor de uitvoering van taken en werkzaamheden wordt benadrukt).

Een extra complicatie is vervolgens dat het in de samenwerking gaat om twee soorten relaties: de relatie tussen de afzonderlijke gemeenten (en dan ook nog eens op meerdere niveaus: bestuurlijk, top management, operationeel management en ambtelijk) en de relatie tussen de gemeenten als collectief en de samenwerkingsorganisatie (wederom ook op verschillende niveaus). Voor een centrumgemeenteregeling komt daar dan nog een derde soort relatie bij: die tussen de centrumgemeente en de samenwerkingsorganisatie (voor zover daarvoor een eigen organisatie is ingericht en dat is in Friesland zo: SDF).

Voor een succesvolle implementatie van ons advies, is het belangrijk dat er naast het besef dat samenwerken meer dimensionaal is, ook draagvlak is voor het doel van samenwerken en dat er de wil en ambitie is om van samenwerking een succes te maken. Deze beide factoren vragen om onderhoud: periodiek zal nagegaan moeten worden of er noodzaak is om doelen of ambities bij te stellen en de wil om samenwerken weer opnieuw te bevestigen. Rijnconsult sprak daar ook over in het eindadvies: er moet gezocht worden naar een wijze waarop het draagvlak voor samenwerking warm wordt gehouden.

Wij vragen onze collega werkgroep governance aandacht te besteden aan het voorkomen van een belangrijke faalfactor bij succesvol samenwerken. De betrokkenheid van gemeenten, van gemeenteraden en de positie van de afzonderlijke portefeuillehouders c.q. colleges, zal goed geborgd dienen te zijn in de samenwerking. Is dat niet het geval dan mislukt de samenwerking of ontstaat er heel veel (bestuurlijke) teleurstelling. Met name daar waar het gaat om kaderstelling (visie) bij het verleende mandaat zal die betrokkenheid en zeggenschap nadrukkelijk aandacht moeten krijgen.

Over het doel van samenwerken

Primair werken we als gemeenten samen en richten we een samenwerkingsorganisatie in omdat we daarmee een grotere bestuurskracht kunnen realiseren.

In de huidige gemeenschappelijke regeling is aangegeven dat we ook samenwerken omdat dit doelmatig en efficiënt is in relatie tot de beoogde taken en werkzaamheden, afgezet tegen individuele invulling door afzonderlijke gemeenten (voor zover dat wettelijk zou mogen).

Wij denken als werkgroep dat een belangrijk doel van de samenwerking zou moeten zijn dat die samenwerking meerwaarde heeft voor de betrokken gemeenten. Meerwaarde die tot uiting komt omdat:

- gemeenten zelf (individueel) niet allemaal behoeven te investeren in de benodigde deskundigheid voor de uit te voeren taak;
- er door samenwerking overzicht ontstaat (en de bovenliggende maatschappelijke opgave door dat overzicht beter kan worden ingevuld) en een eenduidige uitvoering (wat belangrijk is voor de betrokken inwoners en betrokken stakeholders);
- gemeenten intrinsiek kiezen om taken en werkzaamheden samen uit te voeren omdat dit in hun ogen win – win oplevert of tot betere resultaten leidt.

Onderdeel 2: Kaders bij de samenwerking

Noties uit het eerste onderdeel van ons advies

Het is belangrijk dat er draagvlak is voor het doel van samenwerken en dat er de wil en ambitie is om van samenwerking een succes te maken. Deze beide factoren vragen om onderhoud: periodiek zal binnen de samenwerkingsorganisatie en bij de samenwerkende gemeenten, nagegaan moeten worden of er noodzaak is om doelen of ambities bij te stellen en de wil om samenwerken weer opnieuw te bevestigen.

De betrokkenheid van gemeenten, van gemeenteraden en de positie van de afzonderlijke portefeuillehouders c.q. colleges, zal goed geborgd dienen te zijn in de samenwerking. Het is in onze ogen cruciaal dat binnen de samenwerkingsorganisatie sprake is van actieve participatie door de afzonderlijke gemeenten. Eigenaarschap en draagvlak voor de gezamenlijke taken en werkzaamheden bij iedere afzonderlijke participant is belangrijk. De afzonderlijke gemeenten moeten zich op alle niveaus ook realiseren dat samenwerken inhoudt dat je zeggenschap inlevert.

Centrumgemeenteregeling

De kerngroep heeft n.a.v. de vergadering van 14 april 2021, expliciet aangegeven dat wij als werkgroep niet gevraagd zijn om de meest passende vorm van intergemeentelijke samenwerking binnen het sociaal domein te zoeken, maar dat onze opdracht is om binnen de gekozen vorm van de centrumgemeenteregeling, te zorgen voor een zo duidelijk mogelijke scope voor die intergemeentelijke samenwerking.

Onderstaand een beschrijving van essentiële kenmerken van een centrumgemeenteregeling, gebaseerd op een handleiding die de VNG in 2016 heeft opgesteld.

Formele en bestuurskundige aspecten centrumgemeenteregeling

Aan de centrumgemeenteregeling kunnen bevoegdheden worden gemandateerd op basis van artikel 8, vierde lid, Wgr. Daarvoor is het natuurlijk noodzakelijk dat die over te dragen bevoegdheid er ook is en dat er wettelijk geen beperking is opgelegd met betrekking tot mandateren.

De essentie van het centrumgemeenteconcept is dat gastgemeenten diensten afnemen bij een centrumgemeente. Dit meest kenmerkende aspect van de centrumgemeenteregeling lijkt in de dagelijkse praktijk als over de samenwerkingsorganisatie SDF wordt gesproken, niet voor elke betrokkene even helder te zijn.

De centrumgemeente Leeuwarden 'vertegenwoordigt' de andere gemeenten en is daarmee de meest dominante gemeente in de samenwerking. De bevoegdheden die de colleges van B&W inbrengen in de gemeenschappelijke regeling blijven bij de colleges van de deelnemende gemeenten; het college van B&W van Leeuwarden oefent die bevoegdheden uit *in naam* van de andere colleges. Met andere woorden: het college van een deelnemende gemeente machtigt (mandateert) het college van Leeuwarden om een bevoegdheid uit te oefenen. De taakuitoefening voor Leeuwarden zelf, valt in beginsel buiten de scope van de centrumgemeenteregeling: het betreft immers taken die al bij het college in Leeuwarden zijn belegd.

Belangrijke notie is¹ bovendien dat de "centrumgemeente de gemandateerde bevoegdheden niet conform zijn eigen regelingen mag uitvoeren, maar deze bevoegdheden uitvoert conform de regelgeving zoals die voor de mandaatgever geldt. Wanneer de samenwerkende gemeenten de onderliggende regelgeving willen harmoniseren, dan vergt dit gelijklopende (wijzigings)besluiten van de vertegenwoordigende organen van de betrokken gemeenten".

Bij de nadere uitwerking van de nieuwe gemeenschappelijke regeling is aandacht voor deze voorwaarde naar ons idee nadrukkelijk nodig.

Een centrumgemeenteregeling is bestuurlijk gezien een lichte vorm van samenwerking, die uitsluitend op **contractuele** basis plaatsvindt. De Wet gemeenschappelijke regelingen voorziet dan ook niet in sturings- of verantwoordingsrelaties. Natuurlijk geldt wel dat de gemandateerde (de centrumgemeente) de mandaatgever (gastgemeente) alle gevraagde inlichtingen moet verschaffen over de uitoefening van de gemandateerde bevoegdheden (art. 10:6 lid 2 Awb).

¹ Zie handreiking "Attributie, delegatie en mandaat" 2016 van de VNG pagina 61 e.v.

De Centrumgemeenteregeling is een hulpstructuur. Colleges zijn zelf lokaal verantwoordelijk voor de gemandateerde taken en leggen rekenschap af aan hun gemeenteraden. Daarom is het belangrijk dat er tijdig, goede en transparante informatie wordt gedeeld vanuit het college van B&W van Leeuwarden over de uitvoering van de aan hen gemandateerde taak aan de afzonderlijke (colleges van de) gastgemeenten.

Het is bovendien altijd goed zegt de VNG in hun handreiking over samenwerking, "om heldere afspraken te maken met de gemandateerde organisatie over de gevolgen van het eventueel ontstaan van schade als gevolg van het door die organisatie uitgeoefende mandaat".

Meerwaarde van samenwerking

Uit de literatuur komen de volgende kenmerken van een centrumgemeenteregeling naar voren.

Positief in relatie tot het criterium effectiviteit, zijn de elementen kwaliteit en kennis: die nemen toe in een samenwerkingsorganisatie. Ook de kwetsbaarheid bij de uitvoering van een taak wordt minder (een positief effect van de samenwerking) in een centrumgemeenteregeling.

Omdat er relatief veel overleg nodig is binnen een centrumgemeenteregeling, is de efficiëntie niet perse groter dan bij uitvoering van de taken door afzonderlijke gemeenten. Ook de flexibiliteit en de schakelkracht van de samenwerkingsorganisatie wordt beperkt door het overleg dat noodzakelijk is. Het gaat immers om een lichte regeling zonder formele voorwaarden voor verantwoording en besluitvorming.

Een belangrijke voorwaarde die naar voren komt uit de literatuur, is dat bij de centrumgemeenteregeling van de betrokken medewerkers verwacht mag worden dat zij zich verdiepen in de belangen, omstandigheden en context die aan de orde is bij de betrokken gastgemeenten.

Taakstelling samenwerkingsorganisatie

Uitgaande van de gekozen vorm van intergemeentelijke samenwerking, komt dan de vraag aan de orde welke bevoegdheden gastgemeenten over willen dragen aan de centrumgemeente.

Die vraag kan op meerdere manieren worden benaderd:

- Vanuit een duidelijke **opdracht** die aan de centrumgemeente wordt verstrekt. Bijvoorbeeld: zorg voor een dekkend aanbod binnen de jeugdhulp (i.c. beschermd wonen, maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en openbare geestelijke gezondheidszorg) en contracteer daarvoor voldoende zorgaanbieders.
- Vanuit **taken** die door SDF worden uitgevoerd. Dan kan worden gedacht aan inkoop of cliëntenbeheer. In essentie gaat het daarbij eigenlijk altijd om collegebevoegdheden (of ambtelijke bevoegdheden).
- Vanuit **beleidsterreinen** waarvan gemeenten vinden dat die het best gezamenlijk kunnen worden uitgevoerd. Dat kunnen dezelfde beleidsterreinen als hiervoor genoemd worden, maar dan niet op basis van een opdracht, maar op basis van verantwoordelijkheid voor alle aspecten in de beleidscyclus die doorlopen dienen te worden. Daarbij geldt nadrukkelijk dat de centrumgemeenteregeling niet verder kan gaan dan de bevoegdheden van colleges die gemandateerd zijn.

Wij adviseren als werkgroep om te kiezen voor een combinatie van de drie genoemde benaderingswijzen. Uiteindelijk is het voor de samenwerkingsorganisatie en voor de gastgemeenten belangrijk dat wordt aangegeven wat verwacht wordt. Welke opdracht, welke werkzaamheden en welke structuur wordt vastgelegd? In het onderdeel taken en werkzaamheden (pagina 10 e.v.) werken wij de taakstelling voor de samenwerkingsorganisatie zoals wij die vanaf 2022 voor ogen hebben, verder uit.

Beleidscyclus

Verderop in ons advies pleiten we voor het inrichten van een éénduidig werkproces binnen en met betrekking tot de samenwerkingsorganisatie, dat voor alle taken en werkzaamheden van de samenwerkingsorganisatie gebruikt wordt.

We denken dat de beleidscyclus daarvoor heel goed als kader kan dienen. Tegelijkertijd realiseren we ons ook dat er een groot aantal interpretaties mogelijk zijn voor de begrippen “beleidsuitvoering”, “beleidsvoorbereiding” en “beleidsbepaling”. De wijze waarop tussentijdse reflectie op en bijstelling van keuzes plaatsvindt, kan ook heel verschillend worden ingericht.

Een heldere begripsbepaling, werken vanuit vertrouwen en een open cultuur van elkaar aanspreken op het geleverde werk en de kwaliteit daarvan, zijn voorwaarden om goed te kunnen samenwerken.

Als we dan ook nog samenwerken binnen een goed afgebakend kader, met heldere werkafspraken en werkprocessen, is onze overtuiging dat de samenwerking soepel en naar tevredenheid zal (blijven) verlopen.

Het is voor ons wel duidelijk dat we de gewenste situatie van een soepele samenwerking, alleen kunnen realiseren als alle partijen ook daadwerkelijk voor de meerwaarde van die samenwerking gaan en op onderdelen over hun eigen belangen heen kunnen stappen. Ook is ons duidelijk dat we dan kiezen voor een verandering van de huidige situatie. Dit zal een proces zijn waarin keuzes en consistentie noodzakelijk zijn.

Het is bijvoorbeeld zo dat de samenwerkingsorganisatie op dit moment specifiek opdracht heeft om de inkooptaak uit te voeren en zorg te dragen voor de daarbij behorende beleidsvoorbereiding. In de regeling is vervolgens vastgelegd dat uiteindelijke beleidskeuzes en het stellen van prioriteiten is voorbehouden aan de afzonderlijke gemeenten. Hier is echter niet scherp afgebakend over welke beleidskeuzes en prioriteiten het dan gaat. Dit leidt in sommige gevallen enerzijds tot afwachten bij de medewerkers van de samenwerkingsorganisatie en anderzijds tot het uitvoeren van werkzaamheden tot verrassing van de gemeenten of tot ontevredenheid over het afwachten door de samenwerkingsorganisatie.

Door duidelijkheid te geven over taken en werkzaamheden worden deze situaties hopelijk vanaf 1 januari a.s. voorkomen.

Ordering binnen de beleidscyclus.

De opdracht aan onze werkgroep betrof heel expliciet niet de “hoe” vraag. Toch schetsen we hierna op hoofdlijnen de door ons gewenste inrichting van de beleidscyclus voor de beleidsterreinen en taken die we aan de samenwerkingsorganisatie zouden willen opdragen. We realiseren ons daarbij goed dat er geen scherpe grens te trekken is tussen de verschillende fasen die worden onderscheiden in de beleidscyclus. Onderling overleg, informatie uitwisseling en vertrouwen zijn essentieel. Zeker in de situatie waarin er sprake is van directe raakvlakken tussen verantwoordelijkheden van verschillende actoren.

Met betrekking tot de **opdrachten** die de samenwerkingsorganisatie uitvoert, is het o.i. belangrijk om gezamenlijk vast te stellen wat de grootste opgaven die spelen binnen het sociaal domein, zijn. Volgens de werkgroep zijn dat:

- Zorgen voor betere verbindingen (samenwerking, partnerschap en eigenaarschap) tussen betrokken actoren (tussen gemeente en zorgaanbieders, onderwijs, voorliggend veld, armoedebestrijding, participatie, inkomen, schulden e.d.);
- Reduceren van onnodige kosten;
- ‘Normaliseren’.

Voor deze algemene opgaven is het van groot belang dat je dicht op de leefwereld zit: daar waar de direct betrokken professionals rondlopen, daar waar mensen elkaar kunnen kennen en vertrouwen. Daar waar een gemeenschappelijk taal kan ontstaan, die doorleefd is, omdat mensen ‘m levend houden.

Bezien vanuit de genoemde opgaven- en er van uit gaande dat deze alleen gerealiseerd kunnen worden vanuit de leefwereld –moet volgens de werkgroep het uitgangspunt bij bovenlokale samenwerking zijn dat er zoveel mogelijk autonomie voor gemeenten blijft om - passend bij de lokale situatie, en de mensen die daarin opereren - te zorgen voor verbindingen en een cultuuromslag. Daarom is onze overtuiging dat de betreffende beleidsuitvoering m.b.t.

verbindingen (m.u.v. regiocoördinatie en het regionaal accounthouderschap) en 'normaliseren', op lokaal niveau dient plaats te vinden.

Alleen daar waar samenwerking echt meerwaarde heeft, moet je samenwerken en verantwoordelijkheden verder bij de leefwereld vandaan beleggen.² Dat geldt dan voor die **opdrachten** die om regionale afstemming vragen:

1. Zorg voor een dekkend aanbod van kwalitatief voldoende zorg;
2. Zorg voor een soepel administratief samenspel tussen gemeenten en zorgaanbieders;
3. Zorg voor transformatie bij zorgaanbieders.

De onder 1 genoemde opdracht vertaalt zich via de inkoop taak; de 2^e opdracht via de taak accounthouderschap en de 3^e via regiocoördinatie.

Wij vinden zoals hiervoor is aangegeven, dat de samenwerkingsorganisatie verantwoordelijk zou moeten worden gemaakt voor drie reguliere taken te weten inkoop, regionale coördinatie en accounthouderschap voor gecontracteerde partijen. Die verantwoordelijkheid betreft (de reikwijdte van de gemeenschappelijke regeling) de *beleidsterreinen* intramuraal Beschermd wonen, preventieve verslavingszorg, Maatschappelijke Opvang, Vrouwenopvang, huiselijk geweld en kindermishandeling, prostitutiebeleid, mensenhandel, Openbare Geestelijke Gezondheidszorg en Jeugdhulp en de *organisaties* Regiecentrum Veiligheid en Bescherming, FIER en Veilig Thuis Friesland.

De samenwerkingsorganisatie is voor de in ons advies genoemde drie **taken** verantwoordelijk voor de het grootste deel³ van de beleidscyclus (voorbereiding, bepaling (binnen de mandaatconstructie), reflectie en monitoring).

We werken vanuit een centrumgemeentemodel als samenwerkende Friese gemeenten. In een dergelijk model worden enkel de mandaten voor het aangaan van overeenkomsten (en alle beheerstaken en -bevoegdheden die erbij horen) en het verstrekken van subsidies (met alle beheerstaken en -bevoegdheden die erbij horen) opgedragen aan een centrumgemeente. Dit betekent dat de centrumgemeente voor een (beperkt) deel bevoegd is voor de taakuitoefening, want de bevoegdheden die in de Toegang of Beleidsvorming liggen, zijn niet opgedragen aan de centrumgemeente.

In de praktijk kan de centrumgemeenterol ten behoeve van inkoop en subsidiëring alleen adequaat worden uitgevoerd als ook taken en werkzaamheden die ook de Toegang en Beleidsvorming raken, door de centrumgemeente worden behartigd. Uiteraard vragen deze meer hybride taken en werkzaamheden, afstemming met de gastgemeenten waarbij oog is voor de eigen bevoegdheden van die gastgemeenten. In die situaties is er sprake een wisselwerking die afdoende gefaciliteerd moet worden.

We denken hierbij vooral aan gezamenlijke visievorming of het formuleren van geharmoniseerde afspraken omtrent de doorgeleiding (toegang) van cliënten naar het gezamenlijk ingekochte aanbod.

Hoewel de centrumgemeente formeel dus geen positie heeft, is Leeuwarden wel medeverantwoordelijk via de inkoop en subsidiëring dat de hele beleidscyclus ordentelijk loopt en wordt vormgegeven.

Er is in deze situatie dus geen sprake van zwart en wit, maar van een groot deel grijs. De centrumgemeenteregeling zal dus naast het regelen van een goede overdracht van mandaten en bevoegdheden, ook moeten regelen hoe de taken en werkzaamheden worden gedaan waar gemeenten via het construct Sociaal Domein Fryslân gezamenlijk verantwoordelijk voor zijn.

De individuele gemeenten hebben zoals gezegd, gegeven het feit dat we spreken over een mandaatregeling als we het hebben over een centrumgemeenteregeling, een eigen bevoegdheid als het gaat om het vaststellen (en wijzigen van hoofdlijnen) van beleid –beleidsbepaling– voor de beleidsterreinen die bij de samenwerkingsorganisatie zijn ondergebracht. Van de samenwerkingsorganisatie wordt verwacht dat de beleidsvoorbereiding en de reflectie (evaluatie) en monitoring wordt uitgevoerd.

² De Raad van State heeft in het advies dat zij bij de voorgenomen aanpassingen van de Wgr eind 2020 uitgebracht heeft, aandacht gevraagd voor de onbedoelde en vanuit het oorspronkelijk doel ongewenste beweging van recentralisatie binnen het sociaal domein.

³ De beleidsuitvoering blijft gegeven de aard van een centrumregeling voor alle beleidsterreinen en genoemde taken, een verantwoordelijkheid van afzonderlijke gemeenten.

Gegeven de mandaatconstructie, maar ook vanwege het draagvlak voor samenwerking, is het o.i. noodzakelijk dat individuele gemeenten een stem krijgen in het vaststellen van de kaders waarbinnen de uitvoering van de opdrachten door de samenwerkingsorganisatie plaatsvindt. Dit betekent een grotere rol aan de voorkant voor gemeenten (formuleren van goede opdrachten en kaders) en minder in de uitvoering (alle werkgroepjes).

Bij kaderstelling hoort de visie op de opdracht: de doelstelling, de indicatoren, de wijze van monitoring, etc. Dit zijn aspecten van beleidsvoorbereiding: aan de werkgroep governance vragen we de begrenzing van de taak van de centrumgemeente en van de gastgemeenten zo scherp als mogelijk is uit te werken. Wij vragen hen dus om het genoemde grijze gebied nader te duiden. In algemene zin zal zo uitgewerkt worden op welke manier de centrumgemeente ruimte krijgt om binnen door de gemeenten gezamenlijk vast te stellen kaders, in de mandaatconstructie, beleidsbepaling inhoud te geven.

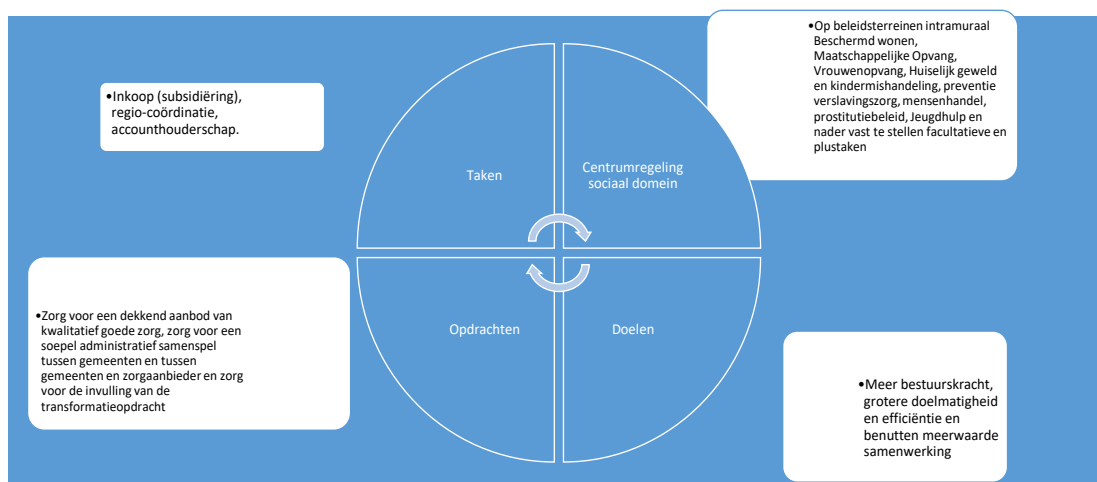
Een specifieke activiteit (onderdeel van de uit te voeren werkzaamheden) van de samenwerkingsorganisatie is dan ook het monitoren van de kwaliteit van de beleidsuitvoering door de individuele gemeenten met betrekking tot de bij de samenwerkingsorganisatie ondergebrachte beleidsterreinen.

Om de invulling van werkzaamheden en taken navolgbaar te maken en het eigenaarschap er voor ook stevig bij de gastgemeenten te kunnen verankeren, is het werken met een jaarlijkse planning en daarbij behorende (financiële) P&C cyclus essentieel.

Van de samenwerkingsorganisatie verwachten we als werkgroep dat zij het voortouw neemt en de bedoelde planning opstelt.

Samenvattend ziet de scope voor de samenwerkingsorganisatie er in onze ogen uit zoals we in de onderstaande afbeelding weergegeven hebben:

Reikwijdte, doelen, opdrachten en taken

Onderdeel 3: Taken en werkzaamheden geconcretiseerd

In dit onderdeel van ons advies werken de taken en daaruit voortvloeiende werkzaamheden voor de samenwerkingsorganisatie in het sociaal domein, verder uit.

Onze verkenning over de taken en werkzaamheden die bij de samenwerkingsorganisatie belegd zouden kunnen worden, is uiteraard gestart bij de huidige taken en werkzaamheden.

Bij de start van onze werkzaamheden werd al snel duidelijk dat de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling hierover, niet de lading dekt zoals die zich in de praktijk heeft ontwikkeld.

We zijn uitgegaan van de feitelijke omstandigheden en hebben een verkenning gedaan van mogelijke taken voor een samenwerkingsorganisatie binnen het sociaal domein.

Overwegingen

Zoals eerder gezegd, is het voor ons als werkgroep geen vraag of intergemeentelijke samenwerking wel echt nodig is. De meerwaarde ervan staat voor ons buiten kijf.

Wij hebben de onderstaande overwegingen telkens toegepast om tot ons advies over het toewijzen van meerdere taken en werkzaamheden te komen, los van een mogelijke wettelijke opdracht daartoe:

- ▶ Regionaal (= provinciaal) overzicht noodzakelijk
- ▶ Volume is op regionaal niveau toereikend, lokaal niet
- ▶ Lokaal is er onvoldoende bestuurskracht te ontwikkelen
- ▶ Er is specifieke kennis nodig voor betreffende taak, maar niet bij iedere gemeente
- ▶ Regionale eenduidigheid is van cruciaal belang
- ▶ Er is urgentie bij het oppakken van een beleidstaak die de schaal de gemeentelijke schaal overstijgt
- ▶ Er is behoefte aan faciliterend leiderschap op een regionale schaal
- ▶ Samenwerken is fijn of verstandig (efficiëntie en visie)
- ▶ Wederzijdse afhankelijkheid gemeenten is groot (wens: horizontale samenwerking, win - win)

Bestaande situatie

Formeel

De *reikwijdte* van de gemeenschappelijke regeling is (artikel 2) m.b.t. jeugd, maatschappelijke ondersteuning en participatie:

- beleidsvoorbereiding
- inkoop
- contractmanagement en – beheer
- cliëntenbeheer (voor Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang)
- financieel administratieve verwerking (optioneel)

Het takenpakket van SDF betreft:

- Vaststellen van de inkoopstrategie (artikel 4 lid 3)
- Uitvoeren van het inkoopproces (artikel 4 lid 3)
- Monitoring en sturing gecontracteerde zorgaanbieders (artikel 4 lid 4)
- Contractbeheer (artikel 4 lid 4)
- Optioneel ook het financieel beheer (verwerken zorgtoewijzingen, beoordelen facturen en opstellen betaalbestanden) (artikel 4 lid 5 en 6)
- Signalering maatschappelijke en beleidsontwikkelingen (artikel 4 lid 7)
- Inhoudelijke coördinatie betrokken werkgroepen (governance) (artikel 4 lid 7)
- Voorbereiding van concept beleidsstukken (artikel 4 lid 7)
- Administratief secretariële ondersteuning governancestructuur (artikel 4 lid 7)
- Cliëntenbeheer voor Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang (artikel 4 lid 8)

Informeel

SDF heeft meer taken voor haar rekening genomen dan formeel zijn vastgelegd in de regeling. Met name op het terrein van de Openbare GGZ (en de aanpak verwarde personen of de Wet verplichte GGZ), als het gaat om landelijke actieprogramma's van het ministerie van VWS, of relevante actualiteiten zoals de Corona-aanpak, de opdracht om tot een (boven)regionale visie voor bepaalde jeugdhulpfuncties te komen, de uitwerking van de Norm voor Opdrachtgeverschap of voornemens tot wetwijziging (WAMS, Jeugdwet). Ook het instellen van expertise teams (Beschermd wonen en Jeugdhulp) is een taak die SDF ingevuld heeft.

Gewenste situatie

Voor ons als werkgroep is het erg belangrijk dat er een samenwerkingsorganisatie is die flexibel inspeelt op ontwikkelingen in de verschillende werkvelden. Het takenpakket en de werkzaamheden van de samenwerkingsorganisaties zouden aangepast moeten kunnen worden aan de actualiteit. Om die reden is het van belang dat er een **afwegingsproces** (kort en effectief) wordt ingericht waarmee de samenwerkende gemeenten snel kunnen bepalen of zij een taak(onderdeel) wel of niet willen onderbrengen bij de samenwerkingsorganisatie.

Rijnconsult adviseert om de taak van de samenwerkingsorganisatie te beperken tot die als inkooporganisatie. De bij inkoop behorende taken zouden ook naar de samenwerkingsorganisatie overgeheveld moeten worden.

Wij geven over de scope van de samenwerkingsorganisatie, een ander advies dan Rijnconsult heeft gedaan. Ons voorstel is om – in ieder geval- voor de beleidsterreinen intramuraal Beschermd Wonen, mensenhandel, prostitutiebeleid, huiselijk geweld en kindermishandeling, preventief verslavingsbeleid en Jeugdhulp, te kiezen voor een samenwerkingsorganisatie die naast de inkooptaken, ook verantwoordelijk is voor de regionale coördinatie en het accounthouderschap voor stakeholders op die beleidsterreinen.

Het ligt o.i. ook voor de hand om hetzelfde besluit te nemen voor Maatschappelijke Opvang, Vrouwenopvang en de OGGZ. Daarbij is het echter zo dat de formele centrumgemeentepositie in het gedecentraliseerde landschap niet meer bestaat, maar dat feitelijk nog wel door het Rijk wordt geacteerd alsof er een centrumgemeente is.

Ons voorstel aan de gemeente Leeuwarden is om (omdat dit nu nog niet is gebeurd) expliciet te besluiten dat de taken en werkzaamheden (inkoop, het leveranciersmanagement en contractbeheer, regionale coördinatie en accounthouderschap) op de beleidsterreinen Maatschappelijke Opvang, Vrouwenopvang en OGGZ volledig in handen worden gelegd van de samenwerkingsorganisatie. Dat legt dan bij de centrumgemeente Leeuwarden een expliciete taak en opdracht neer om zowel bestuurlijk als ambtelijk, een duidelijke scheiding aan te brengen tussen lokale taken en regionale taken die door de gemeente Leeuwarden worden behartigd namens 17 andere Friese gemeenten.

Wij vinden het belangrijk en worden daarin bevestigd door signalen vanuit SDF, dat er een uitwerking komt van de concrete verwachtingen die leven over de taken en werkzaamheden die bij de samenwerkingsorganisatie worden belegd. In ons advies werken we de taken op hoofdlijnen uit: een **verdieping** van die uitwerking is noodzakelijk en zou voor 1 januari 2022 ook moeten zijn afgerond.

Voor ons als werkgroep is het belangrijk dat in het oog wordt gehouden dat overkoepelende vraagstukken als planning, informeren en communiceren spelen. Van de samenwerkingsorganisatie mag verwacht worden dat er sprake is van transparantie, tijdigheid en accuratesse als het gaat om informeren en communiceren vanuit de samenwerkingsorganisatie. Daarbij speelt zeker ook een rol of de afzonderlijke gemeenten inzetten op een horizontale oriëntatie (vertrekpunt is samenwerken) of hun eigen belang centraal stellen (verticale oriëntatie). Afgeleide van dit vraagstuk over de beleving van intergemeentelijke samenwerking, is de vraag tot hoever regionale invulling wordt geaccepteerd en wanneer lokale inkleuring moet c.q. mag.

Van de samenwerkingsorganisatie mag in onze ogen worden verwacht dat zij ook aandacht besteedt en kritisch is op de acceptatie van regionale invulling van samenwerking en op de oriëntatie van de deelnemende gemeenten op die samenwerking (gebeurt dat voldoende vanuit het perspectief van de meerwaarde van samenwerking?).

Al deze elementen zijn voor ons aanleiding om te benadrukken dat een éénduidig werkproces zal moeten worden ontwikkeld voor zowel de beleidsvoorbereiding (inclusief de rol, taken en verantwoordelijkheden van de binnen de samenwerkingsorganisatie in te stellen gremia en van de samenwerkingsorganisatie zelf en de individuele gemeenten) als het vaststellen van en communiceren over beleid c.q. kaders op de beleidsterreinen die bij de samenwerkingsorganisatie zijn belegd.

De samenwerking vanuit SDF met gemeenten is wat ons betreft in beperkte mate, maar wel degelijk hybride (zie onze opmerkingen daarover op pagina 9). Het ene moment is er sprake van gezamenlijke voorbereiding (bijvoorbeeld bij het uitwerken van een inkoopstrategie) of vaststelling in elk van de afzonderlijke besturen (als het gaat om visie en de bijstelling daarvan), het andere moment is er slechts sprake van bespreking van de definitieve voorstellen die de samenwerkingsorganisatie doet, door middel van agenderen in het AO. In de gekozen

taakverdeling en toewijzen van werkzaamheden dient o.i. echter wel logica en navolgbaarheid te bestaan.

Voor de samenwerkingsorganisatie is zoals gezegd flexibiliteit belangrijk: er moet ingespeeld kunnen worden op maatschappelijke ontwikkelingen en veranderingen in wetgeving e.d.. Om die reden is de samenwerkingsorganisatie o.i. ook de plek waar afwegingen gemaakt dienen te worden over onderwerpen die regionaal opgepakt zouden kunnen worden of (tijdelijk) regionaal opgepakt moeten worden. We denken dan bijvoorbeeld aan de landelijke actieprogramma's die het Ministerie van VWS (of Justitie en Veiligheid) presenteren, of aan de recent door de VNG vastgestelde Norm voor Opdrachtgeverschap. Maar ook een samenhangend cluster als aanpak psychiatrische zaken (met de Wet Zorg en Drang, de WvGGZ en de ketenveldnorm als kader), leent zich voor regionale samenwerking.

Het uniforme en eenduidige werkproces waaraan wij hiervoor refereerden is een belangrijk instrument in het kader van transparantie en navolgbaarheid. Ook het expliciet nemen van beslissingen en vastleggen van besluiten over aanvullende (tijdelijke) taken is belangrijk. Deze formele en organisatorische verantwoordelijkheid dient de samenwerkingsorganisatie in te vullen op een ook voor de gastgemeenten navolgbare wijze, die tevens inhoudt dat er bijgestuurd kan worden door de gastgemeenten.

Concreet

Voor de beleidsterreinen intramuraal beschermd wonen, preventie verslavingsbeleid, huiselijk geweld en kindermishandeling, mensenhandel en jeugdhulp⁴ is de samenwerkingsorganisatie verantwoordelijk voor de taken die we hierna noemen en die hiervoor in onderdeel 2 op pagina 8 al genoemd zijn. Taken die nader worden uitgewerkt in werkzaamheden en eventueel SLA's. Een uitwerking die o.i. geen onderdeel behoeft te zijn van de regeling, maar die wel bijvoorbeeld in een huishoudelijk reglement of jaarplan nader uitgewerkt worden zodat iedere betrokkene weet wat realistische verwachtingen zijn. Een concrete uitwerking van deze gedachte vragen wij van de werkgroep governance.

Een speciale vermelding in dit verband is nodig voor de ambulante vormen van Beschermd wonen. De werkzaamheden die betrekking hebben op dit onderdeel van Beschermd Wonen, zijn tot 1 januari 2023 ondergebracht bij de samenwerkingsorganisatie; daarna zijn gemeenten zelf verantwoordelijk. Via het PO SDF is al besloten dat vanaf dat moment de verantwoordelijkheid voor ambulant Beschermd wonen dan ook niet meer wordt uitgevoerd door de samenwerkingsorganisatie.

Met het oog op de door ons hiervoor genoemde overwegingen om in regionaal verband samen te werken, zou het ook mogelijk geweest zijn om over de regionale samenwerking rondom ambulant Beschermd Wonen een ander besluit te nemen. Gezien landelijke ontwikkelingen (de Raad van State heeft geadviseerd om de decentralisatie stil te leggen in afwachting van betere verhoudingen tussen het Rijk en gemeenten), zou dit ook in de zeer nabije toekomst voor dit onderwerp kunnen gelden.

Op dit moment noemen wij ambulant Beschermd wonen echter niet meer als een taak voor de samenwerkingsorganisatie.

Taken voor de samenwerkingsorganisatie in relatie tot de genoemde beleidsterreinen (zie uitwerking in bijlage 1; hierna worden de belangrijkste aspecten genoemd)

Regiocoördinatie (signalering, analyse en monitoren ontwikkelingen en maatregelen, voorbereiden regiovisies, transformatie, planning, actueel houden samenwerking, werkgroepen en onderlinge coördinatie genoemde werkzaamheden).

Inkoop (inkoopstrategie, inkoopproces, contractbeheer en leveranciersmanagement).

Accounthouderschap (contact en beheerfunctie, verzorgen verantwoording, beoordelen jaarrekening, begroting en jaarverslag contractpartijen, benchmark, bestuurlijk overleg contractpartijen).

In de regeling die op dit moment geldt, zijn zelfs feitelijke handelingen opgenomen. Wij adviseren om dit in de nieuwe regeling niet te doen. Het gaat om het beschrijven van taken op hoofdlijnen.

⁴ Na een expliciet besluit van de gemeente Leeuwarden over Maatschappelijke Opvang, Vrouwenopvang en Openbare geestelijke gezondheidszorg aan te vullen met deze drie beleidsterreinen.

De samenwerkingsorganisatie dient te ruimte te hebben om (uiteeraard transparant voor de gastgemeenten) alle noodzakelijke acties en instrumenten te kiezen die noodzakelijk zijn om de werkzaamheden goed uit te kunnen voeren.

Gemeenten kunnen er **facultatief** voor kiezen om ook de volgende twee taken, voor zover het de beleidsterreinen WMO en Jeugdzorg betreft, aan de samenwerkingsorganisatie over te dragen:

Cliënt beheer (voor gebruikers Beschermd wonen voorzieningen, maatschappelijke opvang en vrouwenopvang)

Financieel administratieve taken (als gemeente niet zelfstandig berichtenverkeer wenst uit te voeren)

De genoemde taken zijn in bijlage 1 bij dit advies verder uitgewerkt op hoofdlijnen.

Pluspakket van de samenwerkingsorganisatie. Voor andere dan de genoemde beleidsterreinen of taken, kan het zoals gezegd, ook belangrijk zijn om samen te werken in Fries verband. We noemen dit het pluspakket van de samenwerkingsorganisatie. De aanleiding daarvoor kan divers zijn:

1. Het Ministerie van VWS heeft bijvoorbeeld de afgelopen jaren meerdere actieprogramma's vastgesteld waarop gemeenten konden intekenen. Veelal werd daarbij als voorwaarde gesteld dat gemeenten onderling moesten samenwerken en een gezamenlijke aanvraag moeten indienen. Voorbeelden zijn de actieprogramma's zorg voor de jeugd (Foar Fryske Bern⁵) of geweld hoort nergens thuis.
2. Ook de VNG heeft met het opstellen van de norm voor opdrachtgeverschap accent gelegd op regionale samenwerking.
3. In de praktijk is rondom de gemeentelijke taak ernstige psychiatrische zorg al regionale samenwerking ontstaan die zijn meerwaarde voor de afzonderlijke gemeenten heeft bewezen. De uitvoering van de Wet zorg en drang, WvGGZ, aanpak verwarde personen en de ketenveldnorm, wordt in Fries verband besproken en opgepakt. Dit onderwerp en mogelijk vergelijkbare onderwerpen zouden o.i. –na een expliciet besluit daarover door de gemeenten- bij de samenwerkingsorganisatie moeten kunnen worden belegd.

Wij vinden het als werkgroep logisch en gepast dat eerst wordt afgewogen of de samenwerkingsorganisatie in de hiervoor genoemde (of overeenkomstige) gevallen en voor expliciet te benoemen taken of werkzaamheden in het reguliere of "pluspakket", een rol dient te spelen in een Friese samenwerking tussen gemeenten.

Het in de inleiding van dit eindadvies genoemde afwegingsproces (dat nog nader moet worden uitgewerkt) zou altijd doorlopen moeten worden en moeten leiden tot een expliciet besluit over de vraag of de samenwerkingsorganisatie de betreffende taak oppakt, welk budget daar aan gekoppeld is en welke energie en formatie er voor wordt ingezet.

Een belangrijk punt van aandacht hierbij is de vraag of er sprake is van projectfinanciering en hoe gemeenten willen voorzien in vervolgacties en eventuele structurele gevolgen van de uitvoering van de landelijke programma's.

Formaliteiten

De huidige samenwerkingsregeling voldoet niet in het licht van ons hiervoor geformuleerde advies. Er zal in de regeling als het gaat om de reikwijdte, de taken en de werkzaamheden van de samenwerking, een aanpassing noodzakelijk zijn. Een aanpassing die voor oktober 2021 verder dient te zijn uitgewerkt. In ons advies geven we daarvoor de hoofdpunten weer.

Het opstellen van een nieuwe regeling waarin naast de aanbevelingen uit ons advies, ook een vertaling van het advies van de werkgroep governance zal dienen plaats te vinden, zou in onze ogen gevraagd moeten worden aan de juristen van de gemeente Leeuwarden die een voorstel voorleggen aan de deelnemers in de samenwerkingsorganisatie.

⁵ Voor FFB geldt dat in SDF verband expliciete besluitvorming zal moeten plaatsvinden over het vervolg van de activiteiten die in het kader van dit actieplan zijn uitgevoerd. Een eindadvies daarover zou eind 2021 beschikbaar dienen te zijn.

Onderdeel 4: Afsluiting

Ons advies is een advies op hoofdlijnen; er dient een nadere uitwerking plaats te vinden. We stellen we voor de in het onderdeel taken en werkzaamheden genoemde taken en werkzaamheden voor de samenwerkingsorganisatie, de komende maanden (in ieder geval voor 1 januari 2022) in overleg met medewerkers van de samenwerkingsorganisatie en op voordracht van de centrumgemeente, te concretiseren en te vertalen in heldere afspraken over rol en taakverdeling tussen gemeenten.

Bij die concretisering zou ook de vraag aan de orde moeten komen op welke wijze de samenwerkingsorganisatie gebruik wil maken van de bij gemeenten aanwezige kennis en kunde. De inrichting en bemensing van de samenwerkingsorganisatie is daarbij o.i. een belangrijk punt voor nadere overweging.

In ons advies leggen we de nadruk op het accepteren en bespreekbaar houden van het ongemak dat gepaard gaat met samenwerken binnen een centrumgemeenteregeling. We vragen aandacht voor een doorlopend proces waarin aandacht besteed wordt aan de doelen, wil en ambitie om samen te werken, maar ook aan betrokkenheid en eigenaarschap van alle betrokken gemeenten. Voor de samenwerkingsorganisatie en de gemeente Leeuwarden liggen uitdagingen in het vershiet: begrip voor en rekening houden met belangen, context en omstandigheden in elk van de deelnemende gemeenten mag worden verwacht van de centrumgemeente, maar is niet eenvoudig in te vullen.

Er is o.i. voortdurend onderhoud noodzakelijk als het gaat om de bereidheid van gemeenten om samen te werken. Daarvoor zal de samenwerkingsorganisatie een proces dienen te ontwikkelen waarin periodiek wordt geïnventariseerd hoe de samenwerking bevalt en welke verbeterpunten gastgemeenten zien.

Op gezette momenten zal daarnaast in onze ogen een verdiepende evaluatie dienen plaats te vinden over de samenwerkingsorganisatie en het verloop van de onderlinge samenwerking. Het "onderhoudsproces" zou, zoals gesteld in onze opsomming van werkzaamheden, door de samenwerkingsorganisatie ingevuld dienen te worden. Voor de verdiepende evaluatie is externe betrokkenheid waarschijnlijk van toegevoegde waarde.

Wij stellen ons voor dat een dergelijke verdiepende evaluatie eens per vijf jaar zou kunnen volstaan.

Onze gedachten over de verdiepende evaluatie, hebben invloed op de duur waarvoor de gemeenschappelijke regeling wordt aangegaan. Voor ons is het niet perse nodig om nu weer voor vier jaar afspraken te maken.

Een wensenlijstje (actie voor onze collega werkgroep)

Een voorstel dat we doen is om een lean en mean besluitvormingsproces uit te werken waarmee tussentijds expliciete afwegingen en beslissingen worden genomen over onderwerpen die zich lenen voor intergemeentelijke samenwerking. Het takenpakket en de werkzaamheden van de samenwerkingsorganisaties zouden immers aangepast moeten kunnen worden aan de actualiteit. Om die reden is het van belang dat er een **afwegingsproces** (kort en effectief) wordt ingericht waarmee de samenwerkende gemeenten snel kunnen bepalen of zij een taak(onderdeel) wel of niet willen onderbrengen bij de samenwerkingsorganisatie.

Wij vragen onze collega werkgroep governance ook om aandacht te besteden aan een belangrijke faalfactor bij succesvol samenwerken. De betrokkenheid van gemeenten, van gemeenteraden en de positie van de afzonderlijke portefeuillehouders c.q. colleges, zal goed geborgd dienen te zijn in de samenwerking.

Onderdeel van een nadere uitwerking over betrokkenheid van gastgemeenten is de begrenzing van de taak van de centrumgemeente (i.c. de samenwerkingsorganisatie) en van de gastgemeenten zo scherp als mogelijk te maken.

Het is o.i. belangrijk om vanuit eenduidigheid te gaan samenwerken. Om die reden stellen we voor om de uitvoering van de werkzaamheden die de samenwerkingsorganisatie verzorgt, maar vooral ook de informatie, verantwoording en communicatie vanuit de centrumgemeente (en de samenwerkingsorganisatie) richting gemeenten, via een uniform **werkproces** te laten verlopen. De invulling van het bedoelde werkproces zou een taak voor de werkgroep governance kunnen zijn.

Expliciete besluiten door de gemeente Leeuwarden

Ons voorstel aan de gemeente Leeuwarden is om (omdat dit nu niet is gebeurd) expliciet te besluiten dat de taken en werkzaamheden (inkoop, het leveranciersmanagement en

contractbeheer, regionale coördinatie en accounthouderschap) op de beleidsterreinen Maatschappelijke Opvang, Vrouwenopvang en OGGZ volledig in handen worden gelegd van de samenwerkingsorganisatie.

Er is door de kerngroep geopperd dat de uitwerking van de door ons benadrukte werkwijze, informatieverstrekking, communicatie en sensitiviteit voor het ongemak van samenwerking, geborgd zou kunnen worden door het opstellen van een "huishoudelijk reglement". Of die verdergaande kaderstelling passend is bij de gekozen lichte vorm van intergemeentelijke samenwerking, is de vraag en feitelijk één die door Leeuwarden beantwoord zal moeten worden. Keuzes met betrekking tot de te hanteren werkwijze zijn immers een verantwoordelijkheid van de centrumgemeente.

Bezien vanuit onderlinge samenwerking en evenwicht in taken en verantwoordelijkheden, zou de centrumgemeente kunnen overwegen te gaan werken met een of meerdere **Service Level Agreement** (SLA) te gaan werken. Met een SLA kunnen de wederzijdse verwachtingen vertaald worden in indicatoren en voorzien van instrumentarium voor de noodzakelijk check and balances. Wij denken overigens wel dat het onhaalbaar, maar ook onwenselijk is om voor alle taak-beleidsterrein combinaties, een (gedetailleerde) SLA uit te werken. De SLA's die wel worden opgesteld kunnen de komende maanden worden uitgewerkt.

Vorm van samenwerking

Op dit moment is er zoals hiervoor beschreven, sprake van een lichte gemeenschappelijke regeling: de colleges van B&W van de afzonderlijke gemeenten hebben hun bevoegdheden voor inkoop gemandateerd aan het college van B&W van Leeuwarden.

De kerngroep van gemeentesecretarissen heeft op 14 april 2021 expliciet besloten dat de werkgroep binnen de kaders van de opdracht haar advies uit dient te brengen: de keuze om in een centrumgemeenteregeling samen te werken kan niet ter discussie worden gesteld.

Deze lichte regeling sluit o.i. voor de langere termijn en met het oog op duurzame en soepele samenwerking, niet naadloos aan bij ons advies: andere vormen van samenwerken zouden o.i. onderzocht moeten worden omdat ze een groter beroep doen op en ruimte bieden voor eigenaarschap van alle gemeenten.

We realiseren ons goed dat de invoering van een verdergaande vorm van samenwerking dan de centrumgemeenteregeling, op korte termijn nauwelijks mogelijk is (en door onze opdrachtgever de kerngroep van gemeentesecretarissen als onwenselijk wordt gezien).

Om die reden maar desondanks stellen we voor om de centrumgemeenteregeling nog twee jaar (dus tot 1 januari 2025) in stand te houden en af te wegen in de tussenliggende periode of het wenselijk en haalbaar is om de centrumgemeenteregeling om te zetten naar de gewenste en meer passende vorm van intergemeentelijke samenwerking.

De verkenning over de gewenste en haalbare vorm van samenwerken, zou opgedragen kunnen worden aan een specifiek daarvoor in te stellen werkgroep waarin gemeenten en SDF participeren. Wij zijn als werkgroep onvoldoende toegerust en hebben ook niet de opdracht om de uiteindelijk gewenste en haalbare (!) juridische vorm voor de samenwerkingsorganisatie verder uit te werken.

Voor dit moment stellen wij voor om de bestaande gemeenschappelijke regeling in de geest van ons advies aan te passen en gemeenteraden voor te stellen die regeling voor twee jaar met elkaar aan te gaan. O.i. zal er door een gemeente Leeuwarden over taken die van oudsher als centrum gemeente zijn behartigd, specifieke raadsbesluiten genomen moeten worden zodat die taken ook formeel geborgd bij de samenwerkingsorganisatie ondergebracht worden.

Mandaat

In aansluiting op onze opdracht is helder dat de bij de regeling noodzakelijke mandaattoedeling verder uitgewerkt dient te worden vóór de formele besluitvorming over de nieuwe gemeenschappelijke regeling die in oktober 2021 is voorzien.

Wij zijn als werkgroep in onze ogen niet de groep die deze juridische en formele uitwerking voor haar rekening zou moeten nemen.

Mandaat is nodig voor de besluitbevoegdheid, het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen en het verrichten van feitelijke handelingen in relatie tot de taken die wij in ons advies zouden willen overdragen aan de samenwerkingsorganisatie:

- Voorbereiden van (boven)regionale visies;
- Opstellen van periodieke voortgangsrapportages, monitors, dashboards en plannings voor de opgedragen werkzaamheden en taken

- Uitvoeren van een wettelijk geborgde aanbestedingsprocedure of subsidietraject;
- Vaststellen en hanteren van een algemeen geldend inkoopbeleid;
- Contractering zorgaanbieders;
- Subsidievaststelling en verlening;
- Aangaan van overeenkomsten;
- Verlenen van beschikkingen;
- Betaalbaar stellen van facturen;
- Voeren van en voorbereidingen op rechtsgedingen en bezwaarprocedures.

Speciale aandacht vragen we voor het formeel juist vastleggen van uitgangspunten van de gemeenschappelijke regeling (harmonisatie regelgeving, ontbreken van de formele positie voor een centrumgemeente in de meeste gedecentraliseerde regelingen) die we willen aangaan.

Wanneer de samenwerkende gemeenten de onderliggende regelgeving willen harmoniseren, dan vergt dit gelijklopende (wijzigings)besluiten van de vertegenwoordigende organen van de betrokken gemeenten

Foar Fryske Bern

Een specifiek onderwerp is de projectorganisatie die er rondom het actieplan zorg voor de jeugd is ingericht (Foar Fryske Bern). In ons advies geven we aan dat de medewerking aan landelijke actieprogramma's (nadat daarover een expliciet positief besluit is genomen binnen de samenwerkingsorganisatie) een taak kan zijn van de samenwerkingsorganisatie. De projectorganisatie Foar Fryske Bern houdt in maart 2022 op te bestaan. Over de borging van de opbrengsten van dit actieprogramma en het voortzetten van de transformatie binnen jeugdhulp in de samenwerkingsorganisatie, zullen o.a. op basis van het door de projectorganisatie aan te bieden eindverslag besluiten genomen moeten worden.

Bijlage 1 (concept tekst artikel 4 GR)

1. Het college en de burgemeester van de centrumgemeente voeren voor het college en de burgemeester van de gastgemeenten de inkoop, de regiocoördinatie en het accounthouderschap voor gecontracteerde partijen en facultatief het financieel-administratief verwerken alsmede het cliëntenbeheer uit:

in het kader van de wettelijk verplichte samenwerking voor de WMO (artikel 2.6.1 WMO):

1. Beschermd wonen als bedoeld in artikel 1.2.1 onder b WMO;
2. Maatschappelijke opvang en vrouwenopvang als bedoeld in artikel 1.2.1 onder c WMO;
3. Veilig thuis, waaronder advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling als bedoeld in artikel 4.1.1 WMO

in het kader van de wettelijk verplichte samenwerking voor de Jeugdwet (artikel 2.8 Jeugdwet):

4. gesloten jeugdhulp als bedoeld in artikel 6.1.2.2., juncto artikel 6.1.6 Jeugdwet;
5. jeugdbescherming als bedoeld in artikel 2.4 Jeugdwet;
6. jeugdreclassering als bedoeld in artikel 2.4 Jeugdwet;

in het kader van de vrijwillige samenwerking voor de WMO:

7. Openbare GGZ
8. Preventief verslavingsbeleid
9. Prostitutiebeleid
10. Mensenhandel

in het kader van de vrijwillige samenwerking voor de Jeugdwet:

11. spoedeisende zorg, als bedoeld in de Norm voor Opdrachtgeverschap (VNG oktober 2020);
12. weinig voorkomende jeugdhulp, als bedoeld in de Norm voor Opdrachtgeverschap
13. pleegzorg als bedoeld in artikel 5.1.2, vijfde lid juncto artikel 6.1.4 Jeugdwet
14. Hoog specialistische zorg
15. Gespecialiseerde jeugdhulp (specialistische jeugdhulp, ernstig enkelvoudige dyslexie en wonen)

2. Het college en de burgemeester van de centrumgemeente vervullen de volgende functies ten aanzien van **inkoop** ten aanzien van de taken, bedoeld in het eerste lid:

2.1 Bepalen van de inkoopstrategie;

2.2 Realiseren van de inkoopproces, waaronder:

het opstellen van overeenkomsten met aanbieders dan wel van de verleningsbeschikking of subsidie nemen van besluiten tot het aangaan van overeenkomsten met aanbieders namens gemeenten
het sluiten van contracten met de aanbieders of verlenen van beschikkingen namens gemeenten.

2.3 Uitvoeren van leveranciersmanagement;

2.4 Verzorgen van het contractbeheer;

2.5 Doen verzorgen van de jaarlijkse verantwoording ten aanzien van geleverde zorg en ten behoeve van de noodzakelijke accountantsverklaring.

3. Het college en de burgemeester van de centrumgemeente vervullen de volgende functies ten aanzien van **regiocoördinatie** ten aanzien van de taken, bedoeld in het eerste lid:

3.1. Het signaleren en analyseren van landelijke en regionale (niveau 3 Noord) ontwikkelingen (waaronder de mogelijkheden en kansen die landelijke actieplannen bieden) en maatschappelijke tendensen in relatie tot de taken en opdrachten die door de samenwerkingsorganisatie worden uitgevoerd;

3.2. Signaleren wanneer maatregelen nodig zijn die kunnen zorgen voor een soepele inzet van noodzakelijke zorg bij overgang van de ene naar één of meerdere andere beleidsterreinen die onder deze regeling vallen;

- 3.3. Deelnemen aan bovenregionale en landelijke bijeenkomsten (zoals het J42 overleg, VNG overleg e.d.) met een directe relatie tot de taken en opdrachten die door de samenwerkingsorganisatie worden uitgevoerd;
 - 3.4. Voorbereiden en initiëren van regionale visies en regionale beleidsstukken voor de onder deze regeling vallende beleidsterreinen;
 - 3.5. Ontwikkelen en borgen van de transformatieopdracht behorende bij de onder de regeling vallende beleidsterreinen en wetten bij gastgemeenten en zorgaanbieders.
 - 3.6. Monitoren of de afzonderlijke taken en opdrachten uit deze regeling door de betreffende verantwoordelijken (gemeenten, zorgaanbieders of samenwerkingsorganisatie) worden uitgevoerd;
 - 3.7. Bewaken of de uitvoering wordt gedaan zoals is overeengekomen en is vastgelegd in de documenten van deze regeling en als uitwerking van deze regeling (regietaak);
 - 3.8. Nemen van maatregelen en instellen van hulpstructuren zoals bijvoorbeeld een expertteam of inzetten van instrumenten zoals experimenten, pilots, beleidsdocumenten, project subsidies, (uitvoerings)instructies, kwaliteitskader, die er voor zorgen dat de uitvoering van de werkzaamheden, opdrachten en taken die in deze regeling worden genoemd, optimaal en accuraat worden uitgevoerd;
 - 3.9. Opstellen van een jaarlijkse planning en jaarlijkse verantwoording met daarin de in deze regeling opgenomen taken, opdrachten, noodzakelijke acties en werkzaamheden in dat betreffende jaar;
 - 3.10. Periodiek (minimaal eens per half jaar) opstellen van een tussenrapportage (bevindingen, knelpunten, stand van zaken) over de taken, werkzaamheden en opdrachten voor de samenwerkende gemeenten;
 - 3.11. Zorgen voor communicatie met, informatie aan, transparantie voor en betrokkenheid van gastgemeenten op alle niveaus van hun organisatie te weten bestuurlijk (gemeenteraad en college van B&W) managerial (gemeentesecretarissen, hoofden sectoren sociaal domein) en ambtelijk (beleid, uitvoering en backoffices) met betrekking tot de onder deze regeling vallende werkzaamheden;
 - 3.12. Zorgen voor periodieke actualisatie alsmede het warmhouden van het doel van de samenwerking, de wil en ambitie om samen te werken en de zachte kanten van de samenwerking (werken zoals bedoeld en gedrag en houding die past bij de samenwerking);
 - 3.13. Zorgen voor een –jaarlijks te actualiseren- voorstel over de inrichting en bezetting van ambtelijke werkgroepen die ingesteld worden voor de uitvoering van de werkzaamheden en opdrachten van de samenwerkingsorganisatie;
 - 3.14. Zorgen voor de coördinatie en afstemming tussen de ambtelijke werkgroepen onderling en tussen werkgroepen en de verschillende gremia die binnen de samenwerkingsorganisatie functioneren
4. Het college en de burgemeester van de centrumgemeente vervullen de volgende functies ten aanzien van **accounthouderschap** voor aanbieders en gesubsidieerde instellingen ten aanzien van de taken, bedoeld in het eerste lid:
- 4.1. Invullen van de inhoudelijke en financiële beheerfunctie namens de gastgemeenten voor de gecontracteerde en gesubsidieerde partijen, voor zover dit de werkzaamheden en taken van die partijen betreft;
 - 4.2. Invullen van de operationele en tactische contactfunctie tussen de gecontracteerde partijen en de samenwerkende gemeenten;
 - 4.3. Vaststellen van indicatoren (effectiviteit en efficiëntie) op kwalitatief en kwantitatief niveau die aangeven of beoogde doelen, gevraagde resultaten en opgedragen werkzaamheden worden uitgevoerd zoals bedoeld;
 - 4.4. Zorgen voor communicatie, informatie, transparantie over en goede resultaten in zowel de uitvoering van de eigen taken van de samenwerkingsorganisatie als van de gecontracteerde partijen;
 - 4.5. Bespreken van de jaarrekening, begroting en het kwaliteitsverslag met de gecontracteerde partijen;
 - 4.6. Analyseren van informatie en rapportages over de uitvoering van de dienstverlening door de gecontracteerde partijen, en voorleggen van conclusies en aanbevelingen op basis van deze analyses, aan de samenwerkende gemeenten;
 - 4.7. Monitoren (ook benchmarken) van prestaties (resultaten en kwaliteit) in relatie tot vastgestelde indicatoren;
 - 4.8. Voorstellen doen over gecontracteerde of gesubsidieerde partijen, ten aanzien van bijsturen beleid, aanpassen indicatoren, opleggen van sancties en mate waarin voldaan wordt aan geldende wet- en regelgeving op basis van besprekingen, analyses en/of monitoring;
 - 4.9. Invullen van het bestuurlijke overleg met de gecontracteerde of gesubsidieerde partijen;
 - 4.10. Periodiek (minimaal eens per half jaar) c.q. op het moment dat er zich urgente zaken of calamiteiten voordoen, terugkoppelen van bevindingen en kernpunten rondom het accounthouderschap aan de samenwerkende gemeenten;

Nemen van maatregelen die er voor zorgen dat de uitvoering van het accounthouderschap optimaal en accuraat worden uitgevoerd.

5. Het college en de burgemeester van de centrumgemeente vervullen indien de gastgemeenten daartoe expliciet hebben besloten, de volgende functies ten aanzien van het voeren van **financieel beheer** van de overeenkomsten met aanbieders dan wel verleende beschikkingen op de taken, bedoeld in het eerste lid, te weten:
 - 5.1. verwerken van de zorgtoewijzingen;
 - 5.2. beoordelen van de facturen van de aanbieders op de afspraken daaromtrent, en
 - 5.3. maken van betaalbestanden van de goedgekeurde facturen of factuurregels van de aanbieders voor de gastgemeente.
6. Het vervullen van de in het vijfde lid genoemde functies door het college en de burgemeester van de centrumgemeente op de vrijwillige taken op basis van de Jeugdwet, zoals genoemd in het eerste lid, geldt als optioneel, aldus dat een gastgemeente kan aangeven geen gebruik te maken van de mogelijkheid deze functies door het college en de burgemeester van de centrumgemeente te laten vervullen.

Indien een gastgemeente gebruik wenst te maken van deze optie, zal deze gastgemeente dat uiterlijk drie maanden voor de inwerkingtreding van deze regeling schriftelijk kenbaar maken aan het college en de burgemeester van de centrumgemeente

7. Voor het vervullen van de in het eerste lid sub a. en b. genoemde taken beschermd wonen en opvang voert het college en de burgemeester van de centrumgemeente de functie van **cliëntenbeheer**. Deze functie omvat:
 - 7.1. alle bevoegdheden van het college als vermeld in paragraaf 3 en paragraaf 4 van hoofdstuk 2 WMO, waaronder het ontvangen van meldingen en het doen van onderzoek, het verwerken van de adviezen over toekenning aan cliënten op aangeven van de gastgemeente;
 - 7.2. het verstrekken van beschikkingen;
 - 7.3. de bevoegdheid tot namens het voeren van rechtsgedingen, bezwaarprocedures, administratieve beroepsprocedures of andere rechtsgedingen of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten, voor zover het niet betreft het besluiten op bezwaarschriften en het besluiten tot het voeren van rechtsgedingen; rechtsgedingen omvatten tevens het aanhangig maken van een kort geding dan wel andere voorlopige of bewarende voorzieningen, de voeging in strafzaken, het instellen van beroep tegen uitspraken op bezwaar.

Advies

Werkgroep Governance gemeenschappelijke regeling SDF

'Samenwerking en systeem in balans'

Aan de kerngroep

Van de werkgroep: Gerdien Tiesinga (voorzitter), Jaap Glas, Erika van Leeuwen, Lea Limonard, Erik Schultz, Dick Tuijtjens & Remco Liefers

Juni 2021

1. Inleiding

Hierbij treft u het resultaat van werkgroep 2; Governance. Aan ons is gevraagd om naar aanleiding van de evaluatie op de samenwerking te onderzoeken hoe de centrumregeling SDF kan worden versterkt. Hiervoor zijn aan ons als werkgroep de volgende richtinggevende uitgangspunten meegegeven:

Het huidige centrumgemeentemodel wordt behouden en dient als basis voor de nieuwe afspraken tussen de Friese gemeenten;

De scope en doelstelling van de centrumgemeenteregeling en het mandaat van SDF daarbinnen worden herijkt en opnieuw beschreven, waarbij eveneens aandacht is door iedere deelnemende gemeente voor draagvlak bij de respectievelijke gemeenteraad;

Een goede rolbeschrijving van alle actoren in het samenwerkingsverband (portefeuillehoudersoverleg, secretarissenoverleg, ambtelijke overleggen etc.) wordt opgesteld, die wordt verankerd in een Huishoudelijk Reglement SDF.

De afspraken en werkwijzen voor deze samenwerking zullen moeten voldoen aan hetgeen in de Kamerbrief van 20 maart 2020 (kenmerk 1663105-203241-J met als titel Perspectief voor Jeugd) en de eventueel op deze brief aangepaste wet is gesteld.

Alle bij de beleidsvorming, besluitvorming en uitvoering noodzakelijke actoren vinden hun plek in de governance.

Werkwijze

Vanaf februari 2021 is de werkgroep Governance geformeerd. De deelnemers hebben zich gemeld vanuit een aantal gemeenten en SDF. Dit heeft gezorgd voor een diverse vertegenwoordiging en goede aanvulling op elkaar m.b.t. de inhoudelijke betrokkenheid bij SDF. In de afstemming met de werkgroep Scope bleek al gauw dat het zwaartepunt van de inzet van Scope voorafgaand aan het zwaartepunt van de werkgroep Governance zou moeten liggen. Hier is tussentijds over afgestemd. Beide werkgroepen hebben een flink aantal werksessies gehad en een tweetal gezamenlijke werksessies. Binnen de werkgroep Governance is er voor gekozen om de opdracht uit te werken aan de hand van de onderzoeksvragen zoals opgenomen in de opdracht. Deze onderzoeksvragen zijn opgebouwd aan de hand van de volgende dimensies:

- Dimensie A: Governance op het functioneren van het samenwerkingsverband
- Dimensie B: Governance op de beleidsvorming/besluitvorming
- Dimensie C: Governance op de uitvoering van de taken
- Dimensie D: Financiële afspraken

De opdracht was om uiterlijk 1 mei 2021 het resultaat op te leveren. Al vrij snel is duidelijk geworden dat de datum van 1 mei niet haalbaar was voor het opleveren van een kwalitatief passend resultaat. Hierdoor is de termijn van oplevering verschoven naar 1 juli 2021.

Resultaat volgens opdracht

De opdracht aan de werkgroep Governance was om de volgende concrete resultaten op te leveren:

- a. Een beschrijving van de gremia en actoren die sturen op de samenwerking met:
 - i. Opsomming van de gremia en de daarin plaatsnemende deelnemers;
 - ii. Een rolbeschrijving per gremium met taken en verantwoordelijkheden;
 - iii. Een beschrijving van hoe de verschillende gremia zich tot elkaar verhouden.
- b. Een werkwijze met betrekking tot beleidsvorming;
- c. Een werkwijze/route met betrekking tot besluitvorming;
- d. Een algemene beschrijving van de administratieve organisatie;
- e. Een weergave van hoe de algemene informatie-uitwisseling tussen alle spelers vormgegeven wordt.
- f. Toelichting op de gemaakte keuzes;
- g. Concepttekst(en) t.b.v. een eventueel aangepaste regeling/kaderstellend document ("Huishoudelijk Reglement").

Hierbij is de volgende prioritering meegegeven: 'Mocht de werkgroep meer tijd nodig hebben voor een goede beschrijving van hetgeen als uitvloeisel geldt, kan omwille van de tijd de primaire focus worden gelegd op hetgeen de regeling raakt.'

Gehanteerde uitgangspunten naast de opdrachtverstrekking

Naast de opdrachtverlening is de werkgroep ook aan de slag gegaan met enkele algemene uitgangspunten waarlangs de uitwerking is gedaan.

Gezamenlijke verantwoordelijkheid en vertrouwen

Belangrijkste uitgangspunt is het principe dat we werken op basis van een gezamenlijke verantwoordelijkheid en vertrouwen. In het advies van de werkgroep Scope is al aandacht gegeven aan de rolverdeling tussen gastgemeenten en centrumgemeente. Binnen dit samenwerkingsverband is veel grijs en niet als zwart of wit te definiëren. Dit komt doordat gemeenten elk hun eigen bevoegdheden kennen, maar wel als collectief verantwoordelijk zijn voor het geheel. Aan de centrumgemeente zijn ook enkel mandaten gegeven rondom inkoop en subsidiëring (plus de bijbehorende monitoring en bijsturen ervan). De overige bevoegdheden zijn aan individuele gemeenten. Om wel als collectief op te kunnen treden, is veelal overeenstemming nodig op onderwerpen die primair een eigen gemeentelijke aangelegenheid zijn, zoals toegang, transformatiedoelen etc. Er is een glijdende schaal van aan de ene kant puur lokale aangelegenheden en aan de andere kant opdrachten aan de centrumgemeente met een zelfstandige bevoegdheid. SDF kent een groot "grijs gebied".

Als werkgroep hebben we zo goed als mogelijk uiting willen geven aan hoe we als collectief om moeten gaan met dit samenspel van lokale en centrale verantwoordelijkheden.

Overeenstemming is het hoogst haalbare

Er is gekozen om het centrumgemeentemodel zoals dat nu ook geldt te behouden. Dit houdt in dat het college van B&W en de gemeenteraad van de centrumgemeente, i.c. Leeuwarden, de besluitvormende organen zijn voor de onderwerpen die onder de taakopdracht van de centrumgemeente valt. De overige onderwerpen buiten de taakopdracht van SDF blijven een lokale aangelegenheid, waarbij de eigen colleges en raden bevoegd zijn en blijven. Dat betekent dat de governance van SDF er primair op is gericht om tot overeenstemming te komen. Strikt genomen, vindt er dus geen besluitvorming plaats. Dat neemt echter niet weg dat de centrumgemeente niet kan

besluiten zonder dat het via het overeenstemmingsproces op inhoud gelegitimeerd is en draagvlak heeft voor het besluit. En het neemt niet weg dat daar waar gemeenten collectief verantwoordelijk zijn, maar lokaal bevoegd, tot geharmoniseerde besluitvorming moeten kunnen overeenkomen.

Mandaat binnen overeenstemming

Voor voldoende legitimering en draagvlak voor wat binnen SDF gebeurt, voor centrale taken en lokale taken, is het nodig dat op de plaatsen waar daadwerkelijk tot overeenstemming moet worden gekomen (in ieder geval de betreffende wethouders in het portefeuillehoudersoverleg), elke deelnemer met voldoende mandaat aanschuift. Dit betekent dat wethouders aan tafel zitten met mandaat gekregen om de gemeente te kunnen vertegenwoordigen. Dit werkt twee kanten op. In de eerste plaats moeten wethouders hun mandaat binnen de eigen gemeente realiseren en ophalen (o.a. via collegevergaderingen). In de tweede plaats zullen zij daartoe in de gelegenheid moeten worden gesteld door realistische doorlooptermijnen en tijdige betrokkenheid.

De 'zachte kant' van samenwerken

In dit advies treft u vooral enkele instrumentele wijzigingsvoorstellen aan die een verbetering van de samenwerking dienen te realiseren. Dit door aan de ene kant een goed proces voor onderlinge afstemming te bereiken, maar aan de andere kant ook de voorspelbaarheid van wat binnen SDF wordt gedaan en opgepakt te vergroten. Dat neemt niet weg dat dit enkel kan slagen als alle deelnemers (zowel bestuurlijk als ambtelijk) zich committeren aan de samenwerking en zich gedragen als partners. Hoewel de voorstellen in dit advies hieraan verwachten bij te dragen, zal de praktijk moeten uitwijzen hoe dit daadwerkelijk uitpakt. We adviseren daarom daarnaast ook voortdurend te investeren in de onderlinge samenwerkingsrelatie, door elkaar regelmatig op te zoeken.

Nadere uitwerking in vervolgoopdrachten

In dit advies vindt u een aantal zaken terug dat nog niet tot in de verdere details in uitgewerkt. Daarvoor is de uitwerkingstijd te kort geweest. Een product opleveren zou geen recht gedaan hebben aan de kwaliteit en het detailniveau van de uitwerking die nodig is. Wij geven u in overweging om tijdens de voorbereiding van de formele besluitvorming over de voorgestelde wijzigingen van de centrumregeling, alvast te starten met het verder uitwerken van een aantal open eindjes. We voorzien in ieder geval nu de volgende:

- a) Het opstellen van een huishoudelijk reglement
- b) Een service-level-agreement / beschrijving van de administratieve organisatie
- c) Een verkenning van de impact van de nieuwe tekst van de regeling op de formatie en bedrijfsprocessen van de gemeente Leeuwarden als centrumgemeente, in het bijzonder SDF, en wellicht ook voor de gastgemeenten, waarbij tot een nieuw financieel kader voor het samenwerkingsverband kan worden gewerkt;
- d) Een handelingsperspectief voor de hierboven genoemde "zachte kant" van de samenwerking

In het huishoudelijk reglement kunnen de volgende zaken verder worden uitgewerkt:

- Nadere afspraken voor het inrichten van het proces voor het toevoegen van nieuwe taken;
- Nadere afspraken over de inrichting van de P&C-cyclus;
- De verantwoording van SDF over een afgelopen boekjaar;
- De samenhang tussen de verantwoording van over het afgelopen boekjaar en de financiële eindafrekening van gesubsidieerde zorginstellingen;
- Inrichting van de administratieve organisatie van SDF.

Hierbij is het goed om te benadrukken dat zowel dimensie C uit de opdrachtverlening - governance op de uitvoering van taken -, alsmede als logisch vervolg daarop onderdeel d van de resultaten – een algemene beschrijving van de administratieve organisatie- in het vervolgproces wordt vormgegeven. Dit vindt u dan ook niet in de verdere uitwerking van dit voorstel terug.

Leeswijzer

In het eerste onderdeel van dit advies worden de belangrijkste aanbevelingen van de werkgroep Governance weergegeven. Hierbij vindt u gelijk een advies over de te nemen vervolgstappen.

Vervolgens vindt u per aanbeveling een uitwerking van de verdere details. Hierbij is weergegeven op welke dimensies van de onderzoeksvragen dit antwoord geeft en welk concreet resultaat dit oplevert.

Daarna vindt u als laatste deel van dit advies de voorgestelde tekst van de centrumregeling, conform de door de werkgroep voorgestelde wijzigingen.

2. Samenvatting

Vanuit de werkgroep Governance adviseren wij u om de volgende aanbevelingen over te nemen.

Gremia en actoren

Om tot een goed functionerende centrumregeling te komen, is het aan te bevelen om de volgende gremia in te richten met specifieke rol en taken. Daarbij is aan de gastgemeenten het advies om de afstemming vooral en alleen in deze gremia te laten plaatsvinden, ter voorkoming van bestuurlijke drukte.

Bestuurlijk:

- Portefeuillehoudersoverleg Algemeen & Middelen: dit betreft een compact portefeuillehoudersoverleg waarbij een vertegenwoordiging van ca. 5-7 wethouders uit de Friese gemeenten aan deelneemt met de focus op algemene zaken en de middelenkant van het samenwerkingsverband.
- Portefeuillehoudersoverleg WMO: alle Friese portefeuillehouders met WMO in hun portefeuille t.b.v. de inhoudelijke overeenstemming.
- Portefeuillehoudersoverleg Jeugdzorg: alle Friese portefeuillehouders met Jeugdzorg in hun portefeuille t.b.v. de inhoudelijke overeenstemming.

Ambtelijk:

- Secretarissenoverleg: betreft het ambtelijk voorportaal voor algemene zaken en middelen t.b.v. het portefeuillehoudersoverleg Algemeen & Middelen. Daarnaast kunnen hier zaken in worden besproken waar sprake is van escalatie.
- Hoofden Sociaal Domein: betreft het ambtelijk voorportaal voor inhoudelijke zaken t.b.v. het portefeuillehoudersoverleg WMO en Jeugdzorg.
- Bedrijfsvoeringoverleg: betreft een adviesorgaan voor onderwerpen die een impact op de bedrijfsvoering hebben en bereidt de voorstellen voor die betrekking hebben op de P&C-cyclus van SDF.
- Ambtelijke overleg WMO: ambtelijk afstemmingsorgaan en voorbereiding inhoudelijke voorstellen voor overeenstemming in het portefeuillehoudersoverleg WMO
- Ambtelijk overleg Jeugdzorg: ambtelijk afstemmingsorgaan en voorbereiding inhoudelijke voorstellen voor overeenstemming in het portefeuillehoudersoverleg WMO

Bovenstaande gremia geldt als een basisstructuur/hoofdstructuur. Daarnaast kunnen ad-hoc-werkgroepen worden ingesteld voor specifieke onderwerpen.

Besluitvormingsproces

Onze aanbeveling is om een besluitvormingsproces in te richten dat recht doet aan de belangen van zowel de gastgemeenten als dat van de centrumgemeente. Hierbij zijn de uitgangspunten dat dit besluitvormingsproces transparant en soepel is en dat de inbreng van de gastgemeenten ruimte krijgt.

Hoofdpunten hierbij zijn:

- De portefeuillehouders nemen deel aan een portefeuillehoudersoverleg met mandaat.
- Er is voldoende ruimte voor het afstemmen binnen de gastgemeenten voorafgaand aan inhoudelijk behandeling in een portefeuillehoudersoverleg. Dit geeft tegelijk ruimte aan het daadwerkelijk kunnen acteren vanuit mandaat voor de portefeuillehouders.
- Een advies vanuit een portefeuillehoudersoverleg is zwaarwegend in de uiteindelijke besluitvorming door de centrumgemeente.

- Het bedrijfsvoeringsoverleg heeft een tweeledige functie: adviseren aan de inhoudelijke ambtelijke werkgroepen/Hoofden Sociaal Domein met betrekking tot de meer inhoudelijke voorstellen en voorbereidend voor de onderwerpen die in zijn algemeen het functioneren en de bedrijfsvoering van het samenwerkingsverband aangaan.
- De secretarissen focussen zich meer op de algemene gang van zaken en wordt qua rol kleiner, maar in belang blijven ze gelijk als manifestatie van 'hoeder van de samenwerking'.
- De directeuren Sociaal Domein nemen de rol van de secretarissen over om ambtelijk tot overeenstemming te komen en inhoudelijke voorstellen aan de bestuurlijke overleggen aan te bieden.

Tussentijdse taken

Wij bevelen aan om een besluitvormingsproces in te richten voor het tussentijds kunnen toevoegen van taken aan het samenwerkingsverband. Dit maakt de taakuitvoering van SDF flexibeler en de afspraken over o.a. financiering en bemensing transparanter. Daarnaast zal ook via dit proces overeengekomen kunnen worden dat bepaalde taken en activiteiten (tijdelijk) geen onderdeel meer uitmaken van het takenpakket van SDF.

Hoofdpunten hierbij zijn:

- Voorafgaand aan besluitvorming, dient er afstemming te zijn in het portefeuillehoudersoverleg over de reikwijdte van de nieuwe taken. Dat betekent dus ook afstemming binnen de gastgemeenten hierover.
- Dit artikel gaat niet over het toekennen van nieuwe bevoegdheden aan de centrumregeling. Waar dat aan de orde is, moet de centrumregeling aangepast worden. Dit valt nadrukkelijk buiten de reikwijdte van dit artikel.

Financieel kader

Wij bevelen aan om een P&C-cyclus in te richten voor de centrumregeling die gelijke tred houdt met een gemeentelijke P&C-cyclus. Hiervoor wordt in ieder geval een voorjaarsbrief toegevoegd aan de P&C-cyclus, waardoor nieuwe ontwikkelingen op een vroegtijdig moment bekend raken binnen de gemeenten. Op deze wijze is er binnen gemeenten ruimte voor het correct verwerken van eventuele financiële gevolgen binnen de gemeentelijke begroting. Dit geeft uiting aan de wens om de activiteiten van SDF en de bijbehorende financiële gevolgen beter inzichtelijk en meer voorspelbaar te maken.

Hoofdpunten zijn:

- Er wordt een voorjaarsbrief toegevoegd aan de P&C-cyclus, waardoor nieuwe ontwikkelingen op een vroegtijdig moment bekend raken binnen de gemeenten.
- SDF stelt jaarlijks een jaarplan op. Hierbij wordt inzichtelijk gemaakt welke besispunten er in het komende jaar op de agenda staan en welke besluitvormingsroute wordt gevolgd.
- Budgettoewijzingen en mutaties vinden alleen plaats binnen de vastgestelde momenten van de P&C-cyclus.
- Er dient een nieuw evenwicht te komen tussen structurele taken en structurele middelen.

3. Nadere uitwerking: besluitvormingsproces, gremia en actoren

Inleiding

Dimensie A uit de opdracht spreekt over governance op het functioneren van het samenwerkingsverband. In de beoogde resultaten wordt dit als volgt verwoord:

- a. Een beschrijving van de gremia en actoren die sturen op de samenwerking met:
 - i. Opsomming van de gremia en de daarin plaatsnemende deelnemers;
 - ii. Een rolbeschrijving per gremium met taken en verantwoordelijkheden;
 - iii. Een beschrijving van hoe de verschillende gremia zich tot elkaar verhouden.
- b. Een werkwijze met betrekking tot beleidsvorming;
- c. Een werkwijze/route met betrekking tot besluitvorming;
- d. Een algemene beschrijving van de administratieve organisatie;

Advies

Ons advies is om een besluitvormingsproces in te richten dat recht doet aan de belangen van zowel de gastgemeenten als dat van de centrumgemeente. Hierbij zijn de uitgangspunten dat dit besluitvormingsproces transparant en soepel is en dat de inbreng van de gastgemeenten ruimte krijgt.

Besluitvormingsroutes

De huidige werkwijze kent al drie besluitvormingsroutes (zie advies KokxDeVoogd bij de regeling 2018). Er zijn drie mogelijke besluitvormingsroutes te onderscheiden, te weten:

- a) (het college van) de centrumgemeente besluit zelfstandig in mandaat en dus zonder consultatie vooraf; dit betreft taken met wettelijke verplichte samenwerking met uitzondering van de gevallen waar het budgetrecht van de raad van de gastgemeente wordt gevraagd, waarvoor het recht van consultatie als bedoeld bij ii geldt; ofwel;
- b) (het college van) de centrumgemeente neemt een voorgenomen besluit welke ter consultatie aan de andere gemeenten wordt voorgelegd; de centrumgemeente neemt vervolgens op basis van de consultatie een besluit; ofwel;
- c) (het college van) de centrumgemeente komt in samenwerking met de andere gemeenten tot een besluit.

Deze drie besluitvormingsroutes doen al recht aan de diverse vormen van mandaat die bestaan binnen de centrumgemeenteregeling. Ons advies is dan ook om deze besluitvormingsroutes te handhaven. Wel adviseren wij aanvullend om in het jaarplan bij de voorjaarsbrief van SDF op te nemen welke besluitvormingsroute gevolgd wordt bij een onderwerp dat in het komende jaar op de agenda staat. Dit heeft als gevolg dat al bij het starten van de voorbereiding van een onderwerp bewuster en duidelijker wordt gekozen welke route wordt bewandeld en waarom.

Wij doen de constatering dat op dit moment eigenlijk alle besluiten door college en of raad van de gemeente Leeuwarden worden genomen via besluitvormingsroute C. Dat wil zeggen dat er vooraf afstemming en overeenstemming wordt bereikt op bestuurlijk niveau voor college en of raad Leeuwarden een besluit neemt. Het belangrijkste argument daarvoor is het verkrijgen van draagvlak. Een belangrijk principe is dan ook dat formele overeenstemming over voorstellen enkel kan worden bereikt via deze besluitvormingsroutes.

Deze route is een groot goed in het succesvol samenwerken binnen het samenwerkingsverband gebleken. Om de voorspelbaarheid van de besluitvorming nog

verder te vergroten binnen deze route, stellen we voor om in het al eerder benoemde jaarplan bij de voorjaarsbrief duidelijk aan te geven welke besluitvormingsroutes belangrijke onderwerpen zullen volgen. Wij stellen voor dat het secretarissenoverleg het voorgestelde jaarplan gaat gebruiken om zo het komende vergaderjaar vorm en inhoud te geven.

Vierde variant: bevoegdheden centrumgemeente versus bevoegdheden gastgemeenten

Er is gekozen voor een centrumgemeentemodel waarbij enkel de mandaten voor het aangaan van overeenkomsten (en alle beheerstaken en -bevoegdheden die erbij horen) en het verstrekken van subsidies (met alle beheerstaken en -bevoegdheden die erbij horen) worden opgedragen aan een centrumgemeente. Dit betekent dat de centrumgemeente maar voor een (beperkt) deel bevoegd is voor de taakuitoefening op de terreinen van o.a. Jeugdzorg en Beschermd Wonen/Opvang, want de bevoegdheden die in de toegang en beleidsvorming liggen, zijn niet opgedragen aan de centrumgemeente.

Echter kan de centrumgemeenterol ten behoeve van inkoop en subsidiëring niet adequaat worden uitgevoerd zonder enkele taken en werkzaamheden uit te voeren die ook bijvoorbeeld de toegang en beleidsvorming raken. Uiteraard vragen deze meer hybride taken en werkzaamheden meer afstemming met de gastgemeenten waarbij oog is voor de eigen bevoegdheden van die gastgemeenten. In die situaties is er sprake een wisselwerking die afdoende gefaciliteerd moet worden. We denken hierbij vooral aan gezamenlijke visievorming of het formuleren van geharmoniseerde afspraken omtrent de doorgeleiding (toegang) van cliënten naar het gezamenlijk ingekochte aanbod.

Hoewel de centrumgemeente formeel geen positie heeft in deze taakvelden, is het wel medeverantwoordelijk via de inkoop en subsidiëring dat het proces en de uitvoering ordentelijk loopt en wordt vormgegeven. Er is in deze situatie dus geen sprake van zwart en wit, maar van een hele hoop grijs. De centrumgemeenteregeling zal dus naast het regelen van een goede overdracht van mandaten en bevoegdheden, ook moeten regelen hoe de taken en werkzaamheden worden gedaan waar gemeenten via het construct Sociaal Domein Fryslân gezamenlijk verantwoordelijk voor zijn. Dit omdat zij gezamenlijk inkopen en subsidiëren.

Bovenstaande maakt dat voor de bevoegdheden een glijdende schaal (een zogenaamde 'schuif') bestaat waarbij in het ene uiterste de vorm "Centrumgemeente volledig bevoegd" staat en in het andere uiterste "Gastgemeente volledig bevoegd" staat. Binnen SDF wordt veelal overeenstemming gezocht op beide onderdelen, vaak ook in een combinatie van beide varianten, omdat voor een adequate uitvoering van gezamenlijke verantwoordelijkheden een samenspel is tussen wat gezamenlijk, binnen SDF, wordt gedaan en hoe de lokale situatie daarop moet aansluiten en vice versa.

In deze evaluatie is daar ook nadrukkelijk meer aandacht naar uit gegaan. Binnen dit advies hebben we dan ook nadrukkelijk ook de wijze betrokken waarop overeenstemming wordt bereikt over gezamenlijke verantwoordelijkheden waarbij iedere gemeente zelfstandig bevoegd is, maar wel onderling is verbonden.

Om een en ander overzichtelijk te houden, is het voorstel om ook zaken die primair een eigen verantwoordelijkheid van de gastgemeente zijn, maar overeenstemming behoeven dezelfde afstemming- en besluitvormingsroutes te laten doorlopen.

In tegenstelling tot de eerder benoemde routes, vindt er, zodra er overeenstemming is bereikt in het portefeuillehoudersoverleg, doorgeleiding plaats naar de colleges en eventueel raden van de gastgemeenten. De werkwijze is dan dat de centrumgemeente na overeenstemming in het portefeuillehoudersoverleg het voorstel aanbiedt aan het college van B&W van de gastgemeenten, die daarna de eigen besluitvormingsprocessen van de eigen gemeente opstart. Hierbij mag duidelijk zijn dat SDF en de gemeente Leeuwarden in de hoedanigheid van centrumgemeente niet zelfstandig een voorstel doen

aan de gemeenteraad van een gastgemeente. Dit verloopt altijd via het college van B&W van de gastgemeente.

Ter afronding van dit onderwerp concluderen we dat wanneer besluitvorming onder het gegeven mandaat van de centrumgemeenteregeling valt, na overeenstemming in het portefeuillehoudersoverleg, het college van B&W van de centrumgemeente formeel besluit.

Gremia

Wij adviseren om te gaan werken met drie bestuurlijke besluitvormingssparen en bijbehorende gremia:

- Algemeen & Middelen;
- Jeugdwet; en
- WMO.

Instellen van een portefeuillehoudersoverleg "Algemeen & Middelen"

Dit portefeuillehoudersoverleg betreft een compact portefeuillehoudersoverleg waarbij een vertegenwoordiging van ca. 5-7 wethouders uit de Friese gemeenten aan deelneemt met de focus op algemene zaken en de middelenkant (P&C-cyclus) van het samenwerkingsverband. Dit portefeuillehoudersoverleg zal relatief wat minder vaak bijeen komen.

Twee inhoudelijke portefeuillehoudersoverleggen en ambtelijk overleggen

Een belangrijk deel van het advies is om met twee inhoudelijke portefeuillehoudersoverleggen te werken. Dit in tegenstelling tot de huidige situatie waarbij gewerkt wordt met één portefeuillehoudersoverleg. In veel gemeenten zijn de portefeuilles Jeugdwet en Wmo belegd bij verschillende wethouders. Hierdoor verwachten we dat door het instellen van twee aparte portefeuillehoudersoverleggen meer inhoudelijk specialisme kan ontstaan in alle lagen (bestuurlijk en ambtelijk). De tijdsbesteding van de betreffende wethouders is dan ook meer gericht op de eigen portefeuille. Het zorgt voor meer eigenaarschap en focus. Bovendien is de verwachting dat dit de snelheid van besluitvorming kan vergroten.

Daarop aansluitend zijn er twee ambtelijk overleggen die worden voorgezeten door een regiocoördinator. De inhoudelijke input komt vanuit SDF en de betreffende beleidsmedewerkers van alle deelnemende gemeenten. Zij werken mee aan de beleidsvoorbereiding, inkoop en werkzaamheden die voortkomen uit de regiocoördinatie. Zij zorgen voor ambtelijke afstemming in hun eigen organisatie. Daarmee zijn zij een belangrijke speler in het proces om te komen tot een goede lokale afstemming dan wel besluitvorming over de onderwerpen aan de orde in het ambtelijk overleg en vervolgens in de portefeuillehoudersoverleggen.

Gemeentesecretarissenoverleg en Directeuren Sociaal Domein overleg

Wij stellen voor om naast het gemeentesecretarissenoverleg (GSO) ook een Directeuren Sociaal Domein Overleg (DSDO) in te voeren. Daarmee regelen we dat de gemeentesecretarissen zich kunnen richten op hun oorspronkelijke rol. Het secretarissenoverleg spreekt onder meer over de wijze van uitvoering door de centrumgemeente van haar taken en de kosten ervan, de wijze waarop de gastgemeenten hun opdrachtgeverschap invullen en de relatie tussen de gastgemeenten en de centrumgemeente.

Het directeuren Sociaal Domein overleg spreekt over de inhoudelijke voorstellen die in het portefeuillehoudersoverleg worden geagendeerd. Zij beoordelen de beslisrijpheid, bespreekwijze en de impact op de ambtelijke organisatie van de voorstellen. Door het directeurenoverleg in te stellen, kan de functie van de huidige agendacommissie komen

te vervallen, want die taak wordt opgepakt door dit overleg. Dit bespaart bestuurlijke drukte rondom de governance van SDF.

Aanpassen artikelen 10 en 11

Wij stellen voor om de artikelen 10 en 11 te herzien en aan te passen aan de voorstellen van onze werkgroep. Daarnaast stellen we voor om een artikel toe te voegen waarin de ambtelijk overleggen zijn benoemd met korte beschrijving van de taken. Dit omschrijft duidelijker waar gastgemeenten hun inbreng en invloed kwijt kunnen. Bovendien zou dit, nu passieve, gemeenten kunnen stimuleren om actiever deel te nemen aan werkgroepen en projecten. Zie voor een verdere uitwerking bijlage I.

In de figuur in Bijlage II vindt u een weergave van de voorgestelde structuur voor afstemming en besluitvorming binnen de centrumregeling. In Bijlage III treft u de toelichting aan van de betreffende gremia en hun rol en verantwoordelijkheden binnen de centrumregeling.

Overige overwegingen en adviezen

Tijdens de overleggen is er nog een aantal aanvullende zaken de revue gepasseerd die wellicht niet expliciet opgenomen zijn in onze opdracht, maar die wij wel willen aanbevelen om de governance van SDF te verbeteren.

Start en beëindiging van werkgroepen

Dit advies beschrijft de hoofdstructuur van SDF, maar er kunnen door omstandigheden ook ad-hoc-werkgroepen worden ingericht. Binnen elke gremium van deze hoofdstructuur kan een ad-hoc-werkgroep worden ingesteld. Vooraf zal dan ook duidelijk een opdracht aan zo'n werkgroep moeten worden verstrekt die duidelijkheid schept over verantwoording en besluitvorming.

Uitvoering bijstellen

We adviseren dat regiocoördinatoren en projectleiders de uitvoering van hun taak/opdracht zonder verdere afstemming mogen bijstellen wanneer dat nodig is. Mits de bijstelling past binnen de gestelde beleids- en inkoopkaders. En mits dit niet leidt tot financiële overschrijdingen van het vastgestelde/toegekende budget, hiervoor zou een percentuele overschrijdingsgrens kunnen worden bepaald. Doel van dit voorstel is te zorgen voor ontwikkelingsruimte en minder bestuurlijke drukte. Uiteraard wordt er wel gerapporteerd over de voortgang van het werk binnen de reguliere afspraken hierover.

Projecten en Programma's

Er zijn veel projecten en programma die binnen de centrumregeling worden uitgevoerd. Met name besluitvorming over deze ontwikkelingen worden door de deelnemende gemeenten als onduidelijk ervaren. Wij stellen daarom voor om deze projecten/programma's te plaatsen onder één van de twee portefeuillehoudersoverleggen en daarmee ook ambtelijk overleggen. De toebedeling aan een portefeuillehoudersoverleg en bijbehorend ambtelijk overleg zal voor het overgrote deel logisch zal zijn. Waar het gaat om een project/programma dat beide gremia raakt, wordt een keuze gemaakt en zal er veel aandacht moeten zijn voor meenemen en informeren.

4. Nadere uitwerking: tussentijds toevoegen van taken

Aanleiding

De huidige regeling kent afspraken over de wijziging van taken voor de centrumgemeente (zie hoofdstuk 5 met de artikelen 16, 17 en 18 van de regeling en artikel 8 met betrekking tot backoffice taken in het kader van contractmanagement).

Zowel uit de werkgroep scope als uit de werkgroep Governance is naar voren gekomen dat er een leemte lijkt te zijn in de regeling omtrent het toevoegen van nieuwe taken aan de centrumregeling. Hierover is geen concrete onderzoeksvraag of resultaat aan gekoppeld in de opdracht. Toch hebben wij gemeend om u hierover te adviseren.

Met de toevoeging van dit artikel in de centrumgemeenteregeling beogen we een duidelijke afspraak te maken over taken en activiteiten die onder de vlag van het samenwerkingsverband SDF worden opgepakt, die niet afdoende zijn opgenomen in de tekst van de regeling. Dit artikel geeft dus een formele mogelijkheid om nieuwe taken toe te voegen aan het samenwerkingsverband. Let wel dat het geen wijziging van de centrumregeling an sich betreft.

In de afgelopen jaren zijn steeds meer taken en activiteiten onderdeel geworden van het samenwerkingsverband, maar heeft dit nimmer tot een aanpassing van de regeling geleid. De meeste van deze nieuwe taken en activiteiten zijn het gevolg van gewijzigd Rijksbeleid, waarbij of nieuwe taken in de regio's worden belegd, via financiering van de daar geldende centrumgemeente. Deze nieuwe taken en werkzaamheden hebben ook een nauwe verwantschap met de taken en werkzaamheden die SDF voor de Jeugdwet en de WMO uitvoert. In deze nieuwe tekst van de regeling zijn de permanente taakuitbreidingen voor de centrumgemeente inmiddels toegevoegd, waarmee de oorspronkelijke leemte is verholpen. Dat neemt echter niet weg dat we verwachten dat de komende jaren vaker taken en activiteiten door een centrumgemeente zullen moeten worden opgepakt. Dit kan dus liggen aan wijzigend Rijksbeleid, maar kan ook de wens van de deelnemende gemeenten zijn. Dit artikel voorziet in de spelregels daarvoor.

Dit artikel geeft gemeenten overigens enige vrijheid om op de eigen mogelijkheden toegesneden afspraken te maken. Denk bijvoorbeeld aan de huidige afspraken rondom de uitvoering van de backoffice waarbij de centrumgemeente in het ene geval wel en in het andere geval geen taken uitvoert voor de deelnemende gemeentes. Uiteraard dient hier terughoudend mee om worden gegaan, zodat de centrumgemeente niet tegen hoge kosten of ten onverschuldigde verwachtingen aanloopt.

Kern van het artikel

De kern van het artikel is dat via het portefeuillehoudersoverleg eerst overeenstemming moet worden bereikt over de reikwijdte van de nieuwe taken en activiteiten. Het verkrijgen van overeenstemming betekent overigens niet dat er unaniem besloten wordt. Er kan gedifferentieerd worden per gemeente in hoeverre taken en werkzaamheden aan SDF worden opgedragen. Per voorstel zal moeten worden beschreven in een businesscase in hoeverre de mogelijkheid tot differentiatie mogelijk en wenselijk is. Er kan dus wel worden voorgesteld om in unanimité tot overeenstemming te komen.

Dit proces vraagt dat voorstellen vooraf tijdig binnen de colleges van de deelnemende gemeentes kunnen worden beoordeeld. Het vraagt dat voorafgaand aan het portefeuillehoudersoverleg binnen het college van B&W van elke gemeente een beraadslaging is geweest, waarna de vertegenwoordigende portefeuillehouders met afdoende mandaat tot deze overeenstemming kan overgaan. (In het Huishoudelijke Reglement SDF worden hierover nadere procesafspraken beschreven.) Daarna volgt in college van B&W van de centrumgemeente formele besluitvorming ter bevestiging van de

tussentijdse toedeling van deze nieuwe extra taken en activiteiten. Daarmee kan er geen twijfel bestaan over de wens van elke gemeente dat deze taken en activiteiten aan de centrumgemeente zijn opgedragen.

Begrenzing van de mogelijkheden

Bijzondere aandacht verdient de begrenzing van de mogelijkheden van dit artikel. Omdat de samenwerking via een centrumgemeenteregeling is georganiseerd, waarmee primair via mandaten en machtigingen bevoegdheden van de gastgemeente naar de centrumgemeente worden overgedragen, kan dit artikel niet voorzien in nieuwe bevoegdheden dan de reeds opgedragen bevoegdheden rondom inkoop en subsidiëring. Elke extra nieuwe bevoegdheid toedelen via dit artikel zou betekenen dat de lokale soevereiniteit van de deelnemende gemeentes wordt geschonden. De Wet Gemeenschappelijke Regeling heeft met artikel 1 juist de waarborg dat met de goedkeuring van de gemeenteraad tot het treffen van een gemeenschappelijke regeling, zoals een centrumgemeenteregeling, de lokale soevereiniteitsoverdracht naar een andere gemeente op het juiste niveau wordt besloten. Als gevolg daarvan zou elke nieuwe bevoegdheidsoverdracht de goedkeuring van de gemeenteraad vragen.

Kort gezegd, betekent dit dat via dit artikel de inhoudelijke reikwijdte van de taken en activiteiten kan worden verbreed, maar dat dit niet kan leiden tot een nieuwe overdracht van bevoegdheden die verder gaat dan het doen van inkoop en subsidiëring.

Ten aanzien van deze inhoudelijke reikwijdte zal eveneens moeten worden aangenomen dat de verbreding van de inhoudelijke reikwijdte nauwe samenhang heeft met de inhoudelijke taken van deze regeling, zijnde een gezamenlijke uitvoering van datgene wat in de WMO en Jeugdwet is geregeld. Daarnaast kan de inhoudelijke verbreding worden gevonden in de gezamenlijke uitvoering van taken en activiteiten die een nauwe samenhang met deze twee wetten hebben, zoals de Wet verplichte GGZ (WvGGZ).

Relatie met jaarplan

Voorkomen zal moeten worden dat te vaak deze tussentijdse taaktoedeling op ad-hoc basis gedurende de looptijd van een jaar plaatsvindt. Bij de begroting en het daarmee gepaard gaande jaarplan voor een bepaald jaar zal al geanticipeerd moeten worden op een (eventuele) tussentijds toe te voegen taak, zodat de financiële vertaling ervan alvast kan worden meegenomen in de begroting en alle gemeenten tijdig weten welke jaarlijkse bijdrage aan het regionale samenwerkingsverband geldt. Uiteraard zijn hier uitzonderingen op te bedenken, zoals in de afgelopen Covid-pandemie is gebleken waarbij SDF tussentijds de compensatie aan zorgpartijen voor haar rekening heeft genomen.

Ook het weghalen van taken mogelijk

Dit artikel voorziet niet alleen de mogelijkheid om nieuwe taken toe te voegen, maar ook om taken en werkzaamheden weg te nemen. Veranderende omstandigheden, al dan niet tijdelijk, of nieuwe inzichten kunnen er toe leiden dat SDF niet langer taken of werkzaamheden op zich hoeft te nemen. Op dezelfde wijze als het toedelen van taken kan dan worden overeengekomen dat bepaalde taken of werkzaamheden niet langer via SDF worden gedaan.

Naast de hier genoemde aandachtspunten en waarborgen, geldt dan het volgende. Het wegnemen van taken kan ertoe leiden dat de bedrijfsvoering van SDF en/of de centrumgemeente wordt geraakt. Het wegnemen van taken kan dan ook alleen als er een onderzoek is gedaan naar de impact op de bedrijfsvoering van SDF en de centrumgemeente. Het wegnemen van taken kan daarom ook allen worden gedaan na in achtneming van een redelijke termijn en na het maken van afspraken over de gevolgen van het wegnemen van taken.

5. Nadere uitwerking: financieel kader

Inleiding

Dimensie D van de onderzoeksvragen spreekt over financiële afspraken. In de nadere duiding bij deze dimensie zijn de volgende vragen opgenomen:

- Welke afspraken over de financiële huishouding van het samenwerkingsverband moeten worden gemaakt?
- Hoe kan de financiële voorspelbaarheid van de gezamenlijk uitvoering worden verbeterd?

We hebben de vraagstelling benaderd vanuit de huidige vormgeving van het begroting en verantwoordingsproces en de daarin waar te nemen knelpunten en omissies.

Achtereenvolgens gaan we in op:

- De huidige situatie met betrekking tot de verantwoording- en begrotingscyclus van SDF;
- De daarin waar te nemen knelpunten;
- De mogelijke verbetermaatregelen;
- Formalisering van de wijzigingen; en
- Slotopmerkingen

Korte beschrijving huidige begroting- en verantwoordingscyclus

SDF begint jaarlijks rond de zomer met het proces van de nieuwe begroting, dit leidt tot een afstemming in overleg Bedrijfsvoering, daarna bij de gemeentesecretarissen en tenslotte bij de portefeuillehouders. De laatste jaren werd de begroting vastgesteld in de maanden september of oktober, afhankelijk van de planningen van het portefeuillehoudersoverleg SDF.

Daarnaast heeft SDF in haar jaarplanning twee momenten waarop mogelijk een tussentijdse rapportage (TURAP) uitgebracht wordt. De eerste TURAP is gebruikelijk in mei, een tweede in de periode september tot november van het jaar. Hierin worden begrotingswijzigingen en tussentijdse afspraken over projecten en hun financiering verwerkt.

Knelpunten in de huidige situatie

Het P&C proces binnen de centrumregeling loopt in tijd niet synchroon met de P&C cyclus van de deelnemende gemeenten, inclusief de centrumgemeente zelf. Dit wreekt zich met name bij de begrotingscyclus. Op het moment dat de voorbereiding van de nieuwe begroting bij de centrumgemeenten en gastgemeenten zijn eindstadium bereikt is nog geen zekerheid over de bijdrage aan de centrumregeling voor het nieuwe jaar;

Geconstateerd moet worden dat er buiten de momenten van de reguliere P&C cyclus om ook regelmatig op ad hoc basis (voorgenomen) besluiten worden genomen door het portefeuillehoudersoverleg SDF met financiële consequenties. Dit betreft veelal besluiten tot het uitbreiden of intensiveren van het takenpakket van de samenwerkingsorganisatie. Afgezien van de vraag in hoeverre hiervoor mandaat aanwezig is, bemoeilijkt dit voor centrum- en gastgemeenten in grote mate de financiële voorspelbaarheid en beheersbaarheid van de kosten van de centrumregeling;

Samenhangende met het vorige punt is een belangrijk aanvullend knelpunt in de uitvoering van de regeling dat er in de loop der tijd regelmatig taken zijn toegevoegd aan SDF met een incidentele bekostiging terwijl deze taken veelal een structureel karakter hebben. Dit heeft ertoe geleid dat het bestanddeel aan tijdelijke aanstellingen binnen de bezetting van SDF een ongewenste omvang heeft aangenomen. Per maart 2021 was de bezetting 'vast' ongeveer 22 fte en 'tijdelijk' ongeveer 24 fte. Ook dit bevordert niet de gewenste stabiliteit in de kwaliteit van de uitvoering en de financiële beheersing van de

regeling. Herziening van het takenpakket van de samenwerkingsorganisatie zou dan ook gepaard moeten gaan met een herziening van de benodigde structurele capaciteit en een duurzame financiële borging daarvan. Uiteraard mag dit niet ten koste gaan van de wendbaarheid en schaalbaarheid van de samenwerkingsorganisatie. Het werken met een flexibele schil in de bezetting is vanuit dat oogpunt op zijn plaats maar wel met een structureel financieel fundament.

Mogelijke oplossingsrichtingen

Vul de P&C cyclus aan met een *voorjaarsbrief* in mei of juni. Dit document geeft inzicht in de feiten en omstandigheden die leiden tot budgettaire aanpassingen voor (eventueel) het lopende jaar en met name voor het nieuwe begrotingsjaar. Dit mede op basis van de gerealiseerde resultaten (financieel en inhoudelijk) in het voorgaande jaar. Het gaat hier enerzijds om uitzettingen en inkrimpingen met een onontkoombaar, autonoom karakter zoals prijs- en loonontwikkelingen; de ontwikkeling van het budgettaire kader bij ongewijzigd beleid. Anderzijds kan de voorjaarsbrief gebruikt worden om beleidsmatige issues die zich aandienen en om nieuwe budgettoewijzingen vragen aan te kondigen. Dit vraagt om duiding van beleidsmatige trends en ontwikkelingen die vragen om bijstellingen van beleid en uitvoering en de daarbij horende budgettaire kaders ('nieuw beleid'). De voorjaarsbrief wordt in concept – na consultatie van gemeentesecretarissen opgesteld vanuit het management van de samenwerkingsorganisatie en na bespreking c.q. amendering in het portefeuillehoudersoverleg Algemeen & Middelen, vastgesteld door college van B&W van de centrumregeling. Op deze wijze worden de deelnemende gemeenten vroegtijdig in het begrotingstraject geïnformeerd over de financiële ontwikkelingen bij de centrumregeling en kunnen zij hiermee rekening houden bij het actualiseren van de eigen financiële positie. Aangezien in de voorgestelde opzet van de kaderbrief ook wordt voorzien in melding van onvermijdelijke budgetmutaties in het lopende jaar kan de eerste turap komen te vervallen.

De *begroting* in het najaar is gebaseerd op de besluitvorming rondom de voorjaarsbrief aangevuld met de relevante uitkomsten van de Rijkscirculaires en nagekomen mee- en tegenvallers. Voor zover nog sprake is van nagekomen budgetaanpassingen in het lopende jaar (de tweede turap) kunnen deze gelijktijdig met het aanbieden van de begroting worden gepresenteerd. Nadere afspraken over de planning van de behandeling van de begroting (en ook de voorjaarsbrief en turap) wordt nader uitgewerkt in het huishoudelijk reglement.

Beperk besluiten over de budgetallocatie zoveel mogelijk tot de reguliere momenten in de *P&C-cyclus* (*voorjaarsbrief* en *begroting*). Op deze wijze kan een goede integrale afweging plaatsvinden tussen de verschillende bestedingswensen. Maak hierop alleen uitzondering als van rijkswege regionale taaksopdrachten bij de centrumgemeente worden neergelegd die vragen om separate besluitvorming en financiering op een afwijkend moment.

Zorg voor een *passend evenwicht* tussen enerzijds de structurele taakopdracht aan SDF en anderzijds de structurele budgettoewijzing. Herijk de formatie van SDF nadat besluitvorming over de nieuwe taakinfilling heeft plaatsgevonden en match deze met overeenkomstige structurele financiering.

Borg de bovenstaande werkwijze in de interne organisatie van SDF en de governance van de centrumregeling en leg deze desgewenst vast in afzonderlijke regeling (huishoudelijk reglement).

Formalisering van de wijziging

De voorgestelde uitbreiding van de budgetcyclus met de voorjaarsbrief kan volgens de in bijlage I opgenomen herziene teksten (artikel 9 en een nieuw artikel) worden opgenomen in de regeling.

Nadere uitwerking

De bovenstaande beschouwing richt zich primair op het sturingsdeel van de budgetcyclus. Het verantwoordingsdeel vraagt om een nadere uitwerking op later tijdstip via het Huishoudelijke reglement en een beschrijving van de administratieve organisatie (zie inleiding). Hiervoor is het noodzakelijk dat het toekomstige takenpakket van de samenwerking helder is en dat de daarbij behorende prestaties en prestatie-indicatoren zijn benoemd en geborgd in een monitoringssysteem. Vervolgens kan de daarop te baseren voortgangsrapportage worden ingebed in de P&C-cyclus, waarbij het moment van de tweede turap (al dan niet gecombineerd met begroting volgende jaar) het meest in aanmerking komt. Ook kan bij de verantwoording een onderscheid worden gemaakt tussen de reguliere taakuitoefening van de centrumgemeente en bijzondere opgaven/projecten die aanvullend bij de samenwerkingsorganisatie worden neergelegd. Voor deze laatste categorie zullen bij de opdrachtformulering vooraf specifieke afspraken gemaakt moeten worden over de gewenste prestaties en de bijbehorende resultaten en de vorm waarin en de momenten waarop hierover wordt gerapporteerd.

BIJLAGE I: Conceptteksten aanpassingen regeling

Gelet op voorgaande aanbevelingen, adviseren wij u om de tekst van de centrumregeling aan te passen zoals in onderstaande artikelen geformuleerd. Hieronder doen wij een voorstel te vervanging van een aantal artikelen, hierbij is de nummering van de huidige centrumregeling aangehouden. Tevens doen wij de aanbeveling om een aantal artikelen toe te voegen, plus een suggestie over de plek in de regeling van deze artikelen.

Artikel 9: Bekostiging dienstverlening opdrachtnemer

1. De centrumgemeente berekent de integrale kosten die voor haar voortvloeien uit de dienstverlening op grond van deze regeling door aan gemeenten. De kosten voor de dienstverlening bestaan uit kosten voor instandhouding en kosten voor taakuitvoering.
2. Kosten voor instandhouding bestaan uit alle kosten die de centrumgemeente maakt ten behoeve van het kunnen uitvoeren van de dienstverlening die niet direct aan de concrete dienstverlening kunnen worden toegerekend.
3. Kosten voor uitvoering van taken bestaan uit de kosten die direct volgen uit de uitvoering van de taken, bedoeld in artikel 4.
4. Het college en de burgemeester van de centrumgemeente stellen jaarlijks voorafgaand aan het jaar waarvoor deze geldt een begroting op met de integrale kosten die voor haar voortvloeien uit de dienstverlening op grond van deze regeling ten behoeve van gemeenten. De begroting vermeldt hierbij de kosten voor instandhouding en de kosten voor de taakuitvoering. Deze begroting wordt besproken op de door gemeenten afgesproken wijze en wordt verwerkt in de begroting van de centrumgemeente. Op deze wijze wordt de begroting vastgesteld door de raad van de centrumgemeente.
5. Indien gedurende een kalenderjaar blijkt dat de werkelijke kosten de begrote kosten lijken te gaan overstijgen wordt dit gerapporteerd aan de gemeenten en besproken met de door gemeenten afgesproken gremia.
6. De kosten voor instandhouding worden onder gemeenten verdeeld op basis van inwoneraantal van elke gemeente met peildatum 1 januari van jaar t-1.
7. De kosten voor uitvoering van taken worden verdeeld onder gemeenten op basis van het percentuele aandeel dat een gemeente toekomt in het totaal van aantallen cliënten op basis van de Jeugdwet, zoals meest recentelijk vastgesteld door het Centraal Bureau voor Statistiek, op peildatum 1 januari van jaar t-1. Dit geldt voor zowel de uitvoering van taken in het kader van de verplichte wettelijke samenwerking als voor de vrijwillige samenwerking voor de Jeugdwet.
8. Gastgemeenten betalen maandelijks 1/12 deel van de door hen verschuldigde kosten voor instandhouding en uitvoering middels vooruitbetaling.
9. De centrumgemeente stuurt elke gastgemeente elke maand een betaalbestand voor de zorgkosten, ter uitvoering van de taak bedoeld in artikel 4 [*verwijzing naar juiste lid, red.*] van deze regeling.
10. Voor zover over de dienstverlening BTW is verschuldigd, berekent de centrumgemeente deze door aan gastgemeenten.
11. De centrumgemeente stelt na afloop van elk kalenderjaar ter verantwoording een jaarverantwoording financieel op. Deze jaarverantwoording wordt besproken op een door gemeenten afgesproken wijze. De concept jaarverantwoording van een jaar is uiterlijk in april van het daaropvolgende jaar gereed.
12. Indien op basis van een jaarverantwoording, bedoeld in het vorige lid, sprake is van enig tekort, dan draagt elke gemeente bij in de kosten bedoeld in het tweede respectievelijk het derde lid, op basis van de kostenverdeelsleutel, bedoeld in het zesde respectievelijk het zevende lid. Indien sprake is van een overschot ten aanzien van de kosten, bedoeld in het tweede respectievelijk het derde lid, wordt dit op basis van de kostenverdeelsleutel, bedoeld in het zesde respectievelijk het zevende lid, verrekend met de bijdrage voor het daaropvolgende kalenderjaar.

NIEUW ARTIKEL: Voorjaarsbrief

Het College van de Centrumgemeente stelt voor 1 juli van het jaar voorafgaande aan het nieuwe begrotingsjaar de voorjaarsbrief vast. In de voorjaarsbrief worden in ieder geval de autonome ontwikkelingen en financiële uitgangspunten die voor het volgende begrotingsjaar en gelden opgenomen. Tevens bevat de voorjaarsbrief desgewenst

voornemens tot wijzigingen c.q. intensiveringen in de taakuitvoering van de centrumregeling en de daarbij behorende budgettaire consequenties.

Artikel 10 – Portefeuillehouders overleg

1. Er vindt bestuurlijk overleg plaats tussen gemeenten over (de uitvoer van) deze regeling in het portefeuillehoudersoverleg. Er bestaat een portefeuillehoudersoverleg Algemeen & Middelen, een portefeuillehoudersoverleg Jeugdwet en een portefeuillehoudersoverleg WMO.
2. De centrumgemeente agendeert in het portefeuillehoudersoverleg Algemeen & Middelen ten minste tweemaal per jaar de uitvoering van deze regeling. Zij spreken dan in ieder geval over
 - (a) de begroting, bedoeld in artikel 9, vijfde lid;
 - (b) de jaarverantwoording, bedoeld in artikel 9, twaalfde lid;
 - (c) de lijst van onderwerpen bedoeld in artikel 11, vierde lid, en stellen deze lijst vast;
 - (d) de onderwerpen die in samenwerking tot instemming worden gebracht, en stellen over deze onderwerpen een zwaarwegend advies op gericht aan het college van de centrumgemeente;
 - (e) het portefeuillehoudersoverleg kan nadere regels stellen omtrent de procedure voor het tot stand komen van het zwaarwegend advies.
3. Instemming in het portefeuillehouders overleg vindt plaats op basis van het principe dat iedere gemeente één stem heeft en dat iedere gemeente is vertegenwoordigd of zich laat vertegenwoordigen en op basis van het principe van een gekwalificeerde meerderheid van 2/3e van het totaal aantal stemmen.
4. Indien noodzakelijk in verband met de te bespreken onderwerpen, neemt namens de centrumgemeente aan het portefeuillehoudersoverleg een extra vertegenwoordiger in de rol van opdrachtnemer deel.
5. Het college van de centrumgemeente betreft de regionale ambtelijke werkgroepen bij de beleidsvoorbereidende taak, bedoeld in artikel 4, vijfde lid.
6. De communicatie over de uitvoer van deze regeling vindt plaats in het portefeuillehoudersoverleg en het secretarissenoverleg. Slechts indien sprake is van een uitvoeringskwestie die slechts één gastgemeente en centrumgemeente betreffen kan direct individueel contact tussen de centrumgemeente en betreffende gastgemeente plaatsvinden.

Artikel 11 - Secretarissen overleg

1. Er vindt ambtelijk overleg plaats tussen de gemeenten in het secretarissenoverleg. Het secretarissenoverleg bestaat uit de secretaris van de centrumgemeente en vier tot zes secretarissen van de gastgemeenten die worden aangewezen door het portefeuillehoudersoverleg Algemeen & Middelen.
2. Er vindt ambtelijk overleg plaats tussen de gemeenten in het secretarissenoverleg. Het secretarissenoverleg bestaat uit de secretaris van de centrumgemeente en vier tot zes secretarissen van de gastgemeenten die worden aangewezen door het portefeuillehoudersoverleg Algemeen & Middelen.
3. Het secretarissenoverleg komt ten minste vier maal per kalenderjaar bijeen.
4. Het secretarissenoverleg spreekt onder meer over de wijze van uitvoering door de centrumgemeente van haar taken en de kosten ervan, de wijze waarop de gastgemeenten hun opdrachtgeverschap invullen en de relatie tussen de gastgemeenten en de centrumgemeente. Het secretarissenoverleg doet een voorstel voor de onderwerpen voor het portefeuillehouders overleg, waarbij ten aanzien van de besluitvorming geldt:
 - (a) De centrumgemeente besluit zelfstandig in mandaat en dus zonder consultatie vooraf; dit betreft taken met wettelijke verplichte samenwerking met uitzondering van de gevallen waar het budgetrecht van de raad van de gastgemeente wordt gevraagd, waarvoor het recht van consultatie als bedoeld bij ii geldt; ofwel
 - (b) De centrumgemeente neemt een voorgenomen besluit welke ter consultatie aan de andere gemeenten wordt voorgelegd; de centrumgemeente neemt vervolgens op basis van de consultatie een besluit; ofwel

(c) De centrumgemeente komt in samenwerking met de andere gemeenten tot een besluit;

Besluitvorming over alle onderwerpen die niet vallen in één van de hiervoor genoemde categorieën vindt plaats door de centrumgemeente op basis van het mandaat in overeenstemming met het bepaalde in dit artikel sub A.

5. Het secretarissenoverleg kan een administratief protocol opstellen, zo nodig wijzigen en bijhouden dat de administratieve organisatie van deze regeling beschrijft. De gemeenten zullen zich inspannen om dit administratief protocol bij te houden en na te leven.

NIEUW ARTIKEL: Huishoudelijk Reglement

In het portefeuillehoudersoverleg Algemeen & Middelen kan een huishoudelijk reglement worden overeengekomen die regelt op welke wijze de in deze regeling beschreven gremia en de vanuit deze regeling ingestelde of in te stellen ambtelijke overleggen worden georganiseerd.

NIEUW ARTIKEL: Tussentijdse taaktoedeling

1. Aan de centrumgemeente kunnen nieuwe taken en activiteiten, niet zijnde een uitbreiding van de in deze regeling beschreven bevoegdheden (mandaten en machtigingen), worden opgedragen.

2. In het portefeuillehoudersoverleg Algemeen en Middelen, zoals genoemd in artikel 10 lid 1, wordt overeenstemming bereikt over de reikwijdte van deze taken en activiteiten alvorens tot het opdragen van deze nieuwe taken en activiteiten wordt overgegaan.

3. Nadat in het in lid 2 genoemde portefeuillehoudersoverleg overeenstemming is bereikt over de reikwijdte van deze nieuwe taken en activiteiten, besluiten het college van de centrumgemeente tot het formeel opdragen van deze taken en activiteiten aan de centrumgemeente.

4. Indien besloten wordt om bestaande taken en activiteiten, niet zijnde de in lid 1 van dit artikel bedoelde vorm van bevoegdheden, weg te nemen bij de centrumgemeente, kan dit niet eerder worden gerealiseerd dan bij de eerstvolgende overeenstemming op de begroting van de integrale kosten, zoals bedoeld in artikel 9. Bij het wegnemen van taken en werkzaamheden wordt een redelijke termijn in acht genomen waarbinnen de centrumgemeente de gevolgen van het wegnemen van deze taken kan opvangen. Het wegnemen van taken en werkzaamheden kan niet eerder dan wanneer de gevolgen voor de centrumgemeente en betreffende gastgemeenten in kaart zijn gebracht.

5. De centrumgemeente houdt een overzicht in stand van de tussentijds aan de centrumgemeente toebedeelde extra taken en activiteiten.

6. Bij een eerstvolgende wijziging van de regeling wordt het onder lid 4 genoemde overzicht betrokken bij de reikwijdte van de eerstvolgende nieuwe tekst van een regeling of wijziging van de regeling.

NIEUW ARTIKEL: Bekostiging dienstverlening opdrachtnemer

1. De centrumgemeente berekent de integrale kosten die voor haar voortvloeien uit de dienstverlening op grond van deze regeling door aan gemeenten. De kosten voor de dienstverlening bestaan uit kosten voor de instandhouding en kosten voor de taakuitvoering.

2. Kosten voor de instandhouding bestaan uit alle kosten die de centrumgemeente maakt ten behoeve van het kunnen uitvoeren van de dienstverlening die niet direct aan de concrete dienstverlening kunnen worden toegerekend.

3. Kosten voor uitvoering van taken bestaan uit de kosten die direct volgen uit de uitvoering van de taken, bedoeld in artikel 4.

4. Het college en de burgemeester van de centrumgemeente stellen jaarlijks voorafgaand aan het jaar waarvoor deze geldt een begroting op met de integrale kosten die voor haar voortvloeien uit de dienstverlening op grond van deze regeling ten behoeve van gemeenten. De begroting vermeldt hierbij de kosten voor instandhouding en de kosten voor de taakuitvoering. Deze begroting wordt besproken op de door gemeenten

afgesproken wijze en wordt verwerkt in de begroting van de centrumgemeente. Op deze wijze wordt de begroting vastgesteld door de raad van de centrumgemeente.

5. Indien gedurende een kalenderjaar blijkt dat de werkelijke kosten de begrote kosten lijken te gaan overstijgen, wordt dit gerapporteerd aan de gemeenten en besproken met de door gemeenten afgesproken gremia.

6. De kosten voor instandhouding worden onder gemeenten verdeeld op basis van inwoneraantal van elke gemeente met peildatum 1 januari van jaar t-1.

7. De kosten voor uitvoering van taken worden verdeeld onder gemeenten op basis van het percentuele aandeel dat een gemeente toekomt in het totaal van aantallen cliënten op basis van de Jeugdwet, zoals meest recentelijk vastgesteld door het Centraal Bureau voor Statistiek, op peildatum 1 januari van jaar t-1. Dit geldt voor zowel de uitvoering van taken in het kader van de verplichte wettelijke samenwerking als voor de vrijwillige samenwerking voor de Jeugdwet.

8. Gastgemeenten betalen maandelijks 1/12 deel van de door hen verschuldigde kosten voor instandhouding en uitvoering middels vooruitbetaling.

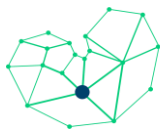
9. De centrumgemeente stuurt elke gastgemeente elke maand een betaalbestand voor de zorgkosten, ter uitvoering van de taak bedoeld in artikel [verwijzing naar het juiste lid in de nieuwe regeling]

10. Voor zover over de dienstverlening BTW is verschuldigd, berekent de centrumgemeente deze door aan gastgemeenten.

11. De centrumgemeente stelt na afloop van elk kalenderjaar ter verantwoording een jaarverantwoording financieel op. Deze jaarverantwoording wordt besproken op een door gemeenten afgesproken wijze. De concept jaarverantwoording van een jaar is uiterlijk in april van het daaropvolgende jaar gereed.

12. Indien op basis van een jaarverantwoording, zoals bedoeld in het vorige lid, sprake is van enig tekort, dan draagt elke gemeente bij in de kosten bedoeld in het tweede respectievelijk het derde lid, op basis van de kostenverdeelsleutel, bedoeld in het zesde respectievelijk het zevende lid. Indien sprake is van een overschot ten aanzien van de kosten, bedoeld in het tweede respectievelijk het derde lid, wordt dit op basis van de kostenverdeelsleutel, bedoeld in het zesde respectievelijk het zevende lid, verrekend met de bijdrage voor het daaropvolgende kalenderjaar.

BIJLAGE II: Overzicht besluitvormingsroutes

GOVERNANCE SDF		
 Sociaal Domein Fryslân	Raad Gemeente Leeuwarden	<i>Staat in het hart van de provincie Fryslân als regie-organisatie voor inkoop en beleidsvoorbereiding. Legt verbinding van en naar de Friese gemeenten.</i>
	<i>Centrumgemeente</i>	
	College gemeente Leeuwarden	
	verantwoordelijk wethouder(s)	
Lokale college/raad	Lokale college/raad	Lokale directie/college/raad
Worden tijdig geïnformeerd over voorgenomen besluiten tav: - visie - beleidskaders - inkoopkaders - verantwoording - projecten/programma's - centrumregeling	Worden tijdig geïnformeerd over voorgenomen besluiten tav: - visie - beleidskaders - inkoopkaders - verantwoording - projecten/programma's - centrumregeling	Worden tijdig geïnformeerd over voorgenomen besluiten tav: - visie - beleidskaders - inkoopkaders - verantwoording - projecten/programma's - centrumregeling
voorzitter	voorzitter	voorzitter
Zorgt voor agendering en aanlevering stukken bij College ism	Zorgt voor agendering en aanlevering stukken bij College ism	Zorgt voor agendering en aanlevering stukken bij College ism <i>Directeur SDF/ Strategisch</i>
PO Jeugdwet	PO Wmo	PO Algemeen & Middelen
<i>portefeuillehouders Jeugdwet</i>	<i>portefeuillehouders Wmo</i>	<i>commissie van portefeuillehouders Jeugd+Wmo (7)</i>
Afstemming over: - visie - beleidskaders - inkoopkaders - monitoring - projecten/programma's	Afstemming over: - visie - beleidskaders - inkoopkaders - monitoring - projecten/programma's	Afstemming over: - GR SDF (centrumregeling) - Verantwoording (P&C) - overkoepelende projecten/programma's
Tijdelijke klankbordgroepen	Tijdelijke klankbordgroepen	
Beleidsvoorbereiding - Inkoopvoorbereiding door regiocoördinator/programmamanager + wethouders (bijv. Foar Fryske Bern)	Beleidsvoorbereiding - Inkoopvoorbereiding door regiocoördinator/programmamanager + wethouders (bijv. Beschermde Wonen)	
voorzitter	voorzitter	voorzitter
Zorgt voor agendering en aanlevering stukken bij betreffende PO en College ism <i>Regiocoördinator</i>		Zorgt voor agendering en aanlevering stukken bij PO Algemeen & Middelen en College ism <i>Directeur/Strategisch Adviseur SDF</i>
Directeuren Sociaal Domein Overleg (DSDO)		Gemeentesecretarissen Overleg (GSO)
<i>Directeuren/ Managers Sociaal domein</i>		<i>Kerngroep Gemeentesecretarissen</i>
Afstemming over: - voorbereiding afstemming/besluitvorming PO - jaarplan - inzet van mensen en middelen - bewaking projecten/programma's		Afstemming over: - focus op algemene gang van zaken samenwerking - GR SDF (centrumregeling) - Jaarplan/Verantwoording (P&C)
Regiocoördinator Jeugd SDF	Regiocoördinator Wmo	Strategisch Adviseur SDF
Zorgt voor agendering en aanleveren stukken bij PO en/of GS	Zorgt voor agendering en aanleveren stukken bij PO en/of GS	Zorgt voor agendering en aanleveren stukken bij GS-overleg / PO A&M
AO Jeugdwet	AO Wmo	BVO
<i>beleidsadviseurs Jeugd</i>	<i>beleidsadviseurs Wmo</i>	<i>teammanagers/fin. adviseurs backoffices SocDom</i>
Beleidsvoorbereiding: - visie - beleidskaders - inkoopkaders - inpassen aanvullende programma's/projecten	Beleidsvoorbereiding: - visie - beleidskaders - inkoopkaders - inpassen aanvullende programma's/projecten	Beleidsvoorbereiding: - verantwoording (P&C-cyclus) - monitoring - toezicht en handhaving - inpassen aanvullende en programma's en projecten
Beleidsuitvoering: - lokale implementatie - koppeling bedrijfsvoering - lokale verantwoording - monitoring - bijstellen uitvoering	Beleidsuitvoering: - lokale implementatie - koppeling bedrijfsvoering - lokale verantwoording - monitoring - bijstellen uitvoering	Beleidsuitvoering: - inrichting financieel/administratief proces - implementatie processen ICT - informatieuitwisseling (data/HUB) - lokale verantwoording - toezicht en handhaving
Contractmanagement: - rapporteert periodiek aan AO	Contractmanagement: - rapporteert periodiek aan AO	Contractmanagement: - rapporteert periodiek aan BVO - rapporteert incidenteel/indien nodig aan lokaal irt lokale zorgaanbieders
Programmamanagers/Projectleiders	Programmamanagers/Projectleiders	Projectleiders:
Aanvullende Programma's/Projecten: - beleidsvoorbereiding - beleidsuitvoering - verantwoording - monitoring	Aanvullende Programma's/Projecten: - beleidsvoorbereiding - beleidsuitvoering - verantwoording - monitoring	Besluitvoorbereiding: - evaluatie centrumregeling - verlengen centrumregeling Onderzoeken: - tijdelijke projectgroepen voor onderzoek specifieke kwesties (bijv. taskforce Jeugd)

BIJLAGE III: Rollen en taken gremia

A – GREMIA MET TAKEN

Raad Leeuwarden:

- Formele besluiten (m.n. betrekking hebbend op budgetrecht centrumgemeente)

College Leeuwarden:

- Formele besluiten

Portefeuillehoudersoverleg Algemeen & Middelen:

- Afstemmen Besluitvoorbereiding
- Bestuurlijke overeenstemming over voorstellen

Portefeuillehoudersoverleg Jeugdwet:

- Afstemmen Besluitvoorbereiding
- Bestuurlijke overeenstemming over voorstellen

Portefeuillehoudersoverleg WMO:

- Afstemmen Besluitvoorbereiding
- Bestuurlijke overeenstemming over voorstellen

Gemeentesecretarissenoverleg (GSO)

Het gemeentesecretarissenoverleg spreekt onder meer over de wijze van uitvoering door de centrumgemeente van haar taken en de kosten ervan, de wijze waarop de gastgemeenten hun opdrachtgeverschap invullen en de relatie tussen de gastgemeenten en de centrumgemeente .

Directeuren Sociaal Domein overleg (DSDO)

De directeuren Sociaal Domein nemen de rol van de secretarissen over om ambtelijk tot overeenstemming te komen en inhoudelijke voorstellen aan de bestuurlijke overleggen aan te bieden.

Ambtelijk overleg (AO) WMO en ambtelijk (AO) Jeugdwet

Voor beide ambtelijk overleggen gelden ten gevolge van de opdracht in de centrumregeling de voorbereiding van Inkoop en uitvoering van Regiocoördinatie.

Onderdeel van de beleidsvoorbereiding is **inkoop**:

- 2.1 Bepalen van de inkoopstrategie;
- 2.2 Realiseren van de inkoopproces, waaronder:
 - het opstellen van overeenkomsten met aanbieders dan wel van de verleningsbeschikking of subsidie nemen van besluiten tot het aangaan van overeenkomsten met aanbieders namens gemeenten het sluiten van contracten met de aanbieders of verlenen van beschikkingen namens gemeenten.
- 2.3 Uitvoeren van leveranciersmanagement;
- 2.4 Verzorgen van het contractbeheer;
- 2.5 Doen verzorgen van de jaarlijkse verantwoording ten aanzien van geleverde zorg en ten behoeve van de noodzakelijke accountantsverklaring.

regiocoördinatie ten aanzien van de taken, bedoeld in het eerste lid:

- 1.1. Het signaleren en analyseren van landelijke en regionale (niveau 3 Noord) ontwikkelingen (waaronder de mogelijkheden en kansen die landelijke actieplannen bieden) en maatschappelijke tendensen in relatie tot de taken en opdrachten die door de samenwerkingsorganisatie worden uitgevoerd;
- 1.2. Signaleren wanneer maatregelen nodig zijn die kunnen zorgen voor een soepele inzet van noodzakelijke zorg bij overgang van de ene naar één of meerdere andere beleidsterreinen die onder deze regeling vallen;

- 1.3. Deelnemen aan bovenregionale en landelijke bijeenkomsten (zoals het J42 overleg, VNG overleg e.d.) met een directe relatie tot de taken en opdrachten die door de samenwerkingsorganisatie worden uitgevoerd;
- 1.4. Voorbereiden en initiëren van regionale visies en regionale beleidsstukken voor de onder deze regeling vallende beleidsterreinen;
- 1.5. Ontwikkelen en borgen van de transformatieopdracht behorende bij de onder de regeling vallende beleidsterreinen en wetten bij gastgemeenten en zorgaanbieders.
- 1.6. Monitoren of de afzonderlijke taken en opdrachten uit deze regeling door de betreffende verantwoordelijken (gemeenten, zorgaanbieders of samenwerkingsorganisatie) worden uitgevoerd;
- 1.7. Bewaken of de uitvoering wordt gedaan zoals is overeengekomen en is vastgelegd in de documenten van deze regeling en als uitwerking van deze regeling (regietaak);
- 1.8. Nemen van maatregelen en instellen van hulpstructuren zoals bijvoorbeeld een expertteam of inzetten van instrumenten zoals experimenten, pilots, beleidsdocumenten, project subsidies, (uitvoerings)instructies, kwaliteitskader, die er voor zorgen dat de uitvoering van de werkzaamheden, opdrachten en taken die in deze regeling worden genoemd, optimaal en accuraat worden uitgevoerd;
- 1.9. Opstellen van een jaarlijkse planning en jaarlijkse verantwoording met daarin de in deze regeling opgenomen taken, opdrachten, noodzakelijke acties en werkzaamheden in dat betreffende jaar;
- 1.10. Periodiek (minimaal eens per half jaar) opstellen van een tussenrapportage (bevindingen, knelpunten, stand van zaken) over de taken, werkzaamheden en opdrachten voor de samenwerkende gemeenten;
- 1.11. Zorgen voor communicatie met, informatie aan, transparantie voor en betrokkenheid van gastgemeenten op alle niveaus van hun organisatie te weten bestuurlijk (gemeenteraad en college van B&W) managerial (gemeentesecretarissen, hoofden sectoren sociaal domein) en ambtelijk (beleid, uitvoering en backoffices) met betrekking tot de onder deze regeling vallende werkzaamheden;
- 1.12. Zorgen voor periodieke actualisatie alsmede het warmhouden van het doel van de samenwerking, de wil en ambitie om samen te werken en de zachte kanten van de samenwerking (werken zoals bedoeld en gedrag en houding die past bij de samenwerking);
- 1.13. Zorgen voor een –jaarlijks te actualiseren- voorstel over de inrichting en bezetting van ambtelijke werkgroepen die ingesteld worden voor de uitvoering van de werkzaamheden en opdrachten van de samenwerkingsorganisatie;
- 1.14. Zorgen voor de coördinatie en afstemming tussen de ambtelijke werkgroepen onderling en tussen werkgroepen en de verschillende gremia die binnen de samenwerkingsorganisatie functioneren

Ambtelijk overleg WMO

Beleidsvoorbereiding ten aanzien van (Artikel 4 Centrumregeling):

in het kader van de wettelijk verplichte samenwerking voor de WMO (artikel 2.6.1 WMO):

1. Beschermd wonen als bedoeld in artikel 1.2.1 onder b WMO;
2. Maatschappelijke opvang en vrouwenopvang als bedoeld in artikel 1.2.1 onder c WMO;
3. Veilig thuis, waaronder advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling als bedoeld in artikel 4.1.1 WMO

in het kader van de vrijwillige samenwerking voor de WMO:

4. Openbare GGZ
5. Preventief verslavingsbeleid
6. Prostitutiebeleid
7. Mensenhandel

Ambtelijk overleg Jeugdwet

Beleidsvoorbereiding ten aanzien van (Artikel 4 Centrumregeling):

in het kader van de wettelijk verplichte samenwerking voor de Jeugdwet (artikel 2.8 Jeugdwet):

1. gesloten jeugdhulp als bedoeld in artikel 6.1.2.2., juncto artikel 6.1.6 Jeugdwet;

2. jeugdbescherming als bedoeld in artikel 2.4 Jeugdwet;
3. jeugdreclassering als bedoeld in artikel 2.4 Jeugdwet;

in het kader van de vrijwillige samenwerking voor de Jeugdwet:

1. spoedeisende zorg, als bedoeld in de Norm voor Opdrachtgeverschap (VNG oktober 2020);
2. weinig voorkomende jeugdhulp, als bedoeld in de Norm voor Opdrachtgeverschap
3. pleegzorg als bedoeld in artikel 5.1.2, vijfde lid juncto artikel 6.1.4 Jeugdwet
4. Hoog specialistische zorg
5. Gespecialiseerde jeugdhulp (specialistische jeugdhulp, ernstig enkelvoudige dyslexie en wonen)

Ambtelijk overleg algemeen en middelen (bedrijfsvoeringsoverleg)

Het bedrijfsvoeringsoverleg heeft een tweeledige functie:

- adviseren aan de inhoudelijke ambtelijke werkgroepen/directeuren Sociaal Domein met betrekking tot de gevolgen voor de bedrijfsvoering van inhoudelijke voorstellen,
- voorbereidend voor de onderwerpen die in zijn algemeen het functioneren en de bedrijfsvoering van het samenwerkingsverband aangaan, waarvan de reguliere Planning & Control cyclus een onderdeel is.

Als scope voor dit overleg kunnen, een groot deel van, de taken benoemd onder Artikel 4.3 van de centrumregeling worden. Het college en de burgemeester van de centrumgemeente vervullen de volgende functies ten aanzien van **accounthouderschap** voor aanbieders en gesubsidieerde instellingen ten aanzien van de taken, bedoeld in het eerste lid:

- 4.1. Invullen van de inhoudelijke en financiële beheerfunctie namens de gastgemeenten voor de gecontracteerde en gesubsidieerde partijen, voor zover dit de werkzaamheden en taken van die partijen betreft;
- 4.2. Invullen van de operationele en tactische contactfunctie tussen de gecontracteerde partijen en de samenwerkende gemeenten;
- 4.3. Vaststellen van indicatoren (effectiviteit en efficiëntie) op kwalitatief en kwantitatief niveau die aangeven of beoogde doelen, gevraagde resultaten en opgedragen werkzaamheden worden uitgevoerd zoals bedoeld;
- 4.4. Zorgen voor communicatie, informatie, transparantie over en goede resultaten in zowel de uitvoering van de eigen taken van de samenwerkingsorganisatie als van de gecontracteerde partijen;
- 4.5. Bespreken van de jaarrekening, begroting en het kwaliteitsverslag met de gecontracteerde partijen;
- 4.6. Analyseren van informatie en rapportages over de uitvoering van de dienstverlening door de gecontracteerde partijen, en voorleggen van conclusies en aanbevelingen op basis van deze analyses, aan de samenwerkende gemeenten;
- 4.7. Monitoren (ook benchmarken) van prestaties (resultaten en kwaliteit) in relatie tot vastgestelde indicatoren;
- 4.8. Voorstellen doen over gecontracteerde of gesubsidieerde partijen, ten aanzien van bijsturen beleid, aanpassen indicatoren, opleggen van sancties en mate waarin voldaan wordt aan geldende wet- en regelgeving op basis van besprekingen, analyses en/of monitoring;
- 4.9. Invullen van het bestuurlijke overleg met de gecontracteerde of gesubsidieerde partijen;
- 4.10. Periodiek (minimaal eens per half jaar) c.q. op het moment dat er zich urgente zaken of calamiteiten voordoen, terugkoppelen van bevindingen en kernpunten rondom het accounthouderschap aan de samenwerkende gemeenten;

B – ROLLEN

Voorzitter portefeuillehoudersoverleg/gezamenlijk portefeuillehoudersoverleg:

De voorzitter van een portefeuillehoudersoverleg is bij voorkeur de verantwoordelijk wethouder van de centrumgemeente. Daarmee wordt geborgd dat deze voorstellen in de raad van de centrumgemeente kan verdedigen. Voorzitter van het gezamenlijk portefeuillehoudersoverleg is één van de twee wethouders die een specifiek portefeuillehoudersoverleg voorzit.

Voorzitter DSDO: De leden van het Directeuren Sociaal domein overleg kiezen een voorzitter. Deze functie kan rouleren. De voorzitter werkt nauw samen met de regiocoördinatoren en waar nodig met de manager SDF en/of strategisch adviseur. Er vindt afstemming plaats met de voorzitter van het GSO.

Voorzitter GSO: De voorzitter van het GSO is bij voorkeur de gemeentesecretaris van de centrumgemeente. Daarmee wordt geborgd dat begroting en verantwoording in lijn zijn met de planning en control cyclus van de centrumgemeente. De voorzitter wordt daarin geadviseerd door de controller en de strategisch adviseur van SDF.

Manager SDF: De manager SDF kan op afroep en waar nodig aanschuiven bij de verschillende overleggen. In ieder geval is de manager SDF betrokken bij de begroting en jaarverantwoording van het samenwerkingsverband.

Regiocoördinator: De regiocoördinator is voorzitter van het betreffende AO. Deze zorgt voor agendering bij het DSDO en daarna naar het PO en zorgt voor doorgeleiding naar het college en/of raad van de centrumgemeente.

Strategisch Adviseur: De strategisch adviseur SDF is voorzitter van het AO Bedrijfsvoering. Deze zorgt voor agendering bij het GSO daarna bij het gezamenlijk PO en zorgt voor doorgeleiding naar het college en/of raad van de centrumgemeente. De strategisch adviseur is 'hoofd bedrijfsvoering' van de centrumregeling en werkt nauw samen met de controller van de centrumgemeente. Deze geeft uitvoering aan de 'scope' van het AO bedrijfsvoering.

Deelnemers AO WMO en AO Jeugdwet: Aan dit overleg kunnen, voor deze onderwerpen verantwoordelijke, beleidsmedewerkers van alle gemeenten deelnemen. Zij werken mee aan de beleidsvoorbereiding, inkoop en werkzaamheden die voortkomen uit de regiocoördinatie. Zij zorgen voor ambtelijke afstemming. Ook zijn zij verantwoordelijk voor de lokale implementatie, indien nodig in nauwe samenwerking met hun collega die belast is met de bedrijfsvoering. Ook zorgen zij voor het informeren van de portefeuillehouder, college en raad. Dit overleg is ook het gremium van waaruit nieuwe projecten en programma's op worden gestart. De beleidsmedewerker betreft eventueel collega's om de projectgroepen te bemensen en stemt hierover af met de betrokken directeur/manager.

Deelnemers AO algemeen en middelen (bedrijfsvoeringsoverleg): Aan dit overleg kunnen teammanagers, (sub)controllers, financieel adviseurs van alle gemeenten deelnemen. Zij bereiden samen met de betrokken medewerkers van SDF de financieel-administratieve processen voor die nodig zijn voor uitvoering van het beleid en het monitoren van de afgesloten contracten. Bovendien zijn zij betrokken bij begroting en jaarverantwoording. Zij leggen de verbinding met de lokale financiële administratie, verantwoording en controle. Ook zorgen zij samen met de betrokken beleidsmedewerker voor het informeren van de portefeuillehouder. Ook adviseren zij de directeur en de gemeentesecretaris waar het gaat om planning en control.

ADVIESNOTA B&W

Datum: 12-05-2021
Afdeling: Beleidsteam NWF

Behandelend ambtenaar/manager:
M. Creemers/P. van Olphen

Onderwerp:
Evaluatie Sociaal Domein Fryslân

Portefeuillehouder: B. Tol

Advies/ontwerpbesluit

1. In navolging van de gemeente Leeuwarden kennisnemen van de eindrapportage van RijnConsult en de aanbevelingen en uitgangspunten te onderschrijven;
2. De volgende richtinggevende uitspraken te hanteren en vast te stellen:
 - a. Het *Centrumgemeentemodel blijft behouden* en dient als basis voor nieuwe afspraken tussen de Friese gemeenten;
 - b. *Herijking* van de scope (reikwijdte), doelstelling en governance van de centrumgemeenteregeling en het daarbij horende mandaat. Dat wil zeggen: nader onderzoek op welke domeinen wordt samengewerkt, formuleren van de gezamenlijke doelstelling, welke type organisatie SDF dient te zijn en de bijbehorende werkzaamheden. Een heldere opdrachtformulering en monitoring door de gemeentesecretarissen is zeer wenselijk;
 - c. Duidelijke *afbakening van taken en verantwoordelijkheden* van de verschillende gremia in het samenwerkingsverband vastgesteld in een *Huishoudelijk Reglement*. Waarbij specifieke aandacht voor de rol en positie van het college van B&W van de centrumgemeente Leeuwarden, het portefeuillehoudersoverleg, de agendacommissie, het secretarissenoverleg en een *nieuw overleg van hoofden Sociaal Domein en de individuele raden*;
 - d. Een zodanige inrichting van de overlegstructuren en informatiestromen, die de procesgang, besluitvorming en terugkoppeling naar de gastgemeenten ondersteunt
 - e. Versterking van het collectief geheugen over het samenwerkingsverband SDF.
3. In tegenstelling tot hetgeen in artikel 19 van de centrumregeling is opgenomen de definitieve besluitvorming in de colleges van B&W voor 1 juli te realiseren.
4. De eindrapportage en het advies *ter informatie aan de raad* verstrekken.

Nummer:

Besluit d.d.: <18-05-2021>

REFNUMBER

BLANCO

Route :

Raad	Ondernemingsraad	
☒ informatief	☐ informatief	☒ openbaar
☐ mening vormend	☐ advies	☐ niet-openbaar
☐ besluitvormend	☐ instemming	☐ communicatie

REFNUMBER

Inleiding

In november 2019 is gestart met het evaluatietraject van de centrumregeling Sociaal Domein Fryslân (SDF)¹ waaraan 18 Friese gemeenten deelnemen. Het gemeentesecretarissenoverleg SDF heeft hiervoor als stuurgroep een begeleidingsgroep geformeerd. De begeleidingsgroep is sinds februari 2020 ingesteld voor het realiseren van een goede ordentelijke evaluatie die antwoord geeft op de vraag hoe we de onderlinge samenwerking kunnen verstevigen.

Het onderzoek is uitgevoerd door Rijnconsult. Na de verkenningsfase is de centrale vraagstelling aangescherpt. De vraagstelling luidt nu als volgt: *'In hoeverre voldoet de huidige centrumregeling aan wat er met de samenwerking beoogd wordt?'* Een doorvertaling naar deelvragen leverde de volgende vraagstelling op:

1. *Wat is het overkoepelende doel van SDF en welke activiteiten horen daar wel bij en welke horen daar niet bij?*
2. *In welke mate zien de ketenpartners de huidige vorm van de governance als passend?*
3. *Hoe beïnvloedt de communicatie het Opdrachtgever- en Opdrachtnemerschap?*
4. *Welke onderwerpen zijn van belang voor een stabiele samenwerking in SDF verband?*

Het college van Leeuwarden constateert dat de beantwoording in de rapportage voldoet aan de vraagstelling zoals deze door het secretarissenoverleg is vastgesteld. Daarmee is het rapport beslisrijp om door te geleiden voor het vervolg. Met deze brief biedt het college van Leeuwarden dan ook de eindrapportage van de extern procesbegeleider RijnConsult ter verdere bespreking aan de gemeenteraad van Leeuwarden aan. Tevens wordt u als *gastgemeente* gevraagd de rapportage te onderschrijven en in te stemmen met het vervolg.

Beoogd effect

Continueren en verstevigen van een effectieve samenwerking Sociaal Domein Fryslân middels de centrumregeling met de gemeente Leeuwarden.

Advies

5. In navolging van de gemeente Leeuwarden kennisnemen van de eindrapportage van RijnConsult en de aanbevelingen en uitgangspunten te onderschrijven;
6. De volgende richtinggevende uitspraken te hanteren en vast te stellen:
 - f. Het *Centrumgemeentemodel blijft behouden* en dient als basis voor nieuwe afspraken tussen de Friese gemeenten;
 - g. *Herijking* van de scope (reikwijdte), doelstelling en governance van de centrumgemeenteregeling en het daarbij horende mandaat. Dat wil zeggen: nader onderzoek op welke domeinen wordt samengewerkt, formuleren van de gezamenlijke doelstelling, welke type organisatie SDF dient te zijn en de bijbehorende werkzaamheden. Een heldere opdrachtformulering en monitoring door de gemeentesecretarissen is zeer wenselijk;
 - h. Duidelijke *afbakening van taken en verantwoordelijkheden* van de verschillende gremia in het samenwerkingsverband vastgesteld in een *Huishoudelijk Reglement*.

¹ De gemeente Leeuwarden is ingevolge de decentralisaties/wet aangewezen als centrumgemeente. Voor het vrijwillige deel is de inkoop Jeugd toegevoegd. Andere dossiers die onder de regeling vallen zijn: Regionaal plan beschermd wonen en Fryslân Werkt!

Waarbij specifieke aandacht voor de rol en positie van het college van B&W van de centrumgemeente Leeuwarden, het portefeuillehoudersoverleg, de agendacommissie, het secretarissenoverleg en een *nieuw overleg van hoofden Sociaal Domein en de individuele raden*;

- i. Een zodanige inrichting van de overlegstructuren en informatiestromen, die de procesgang, besluitvorming en terugkoppeling naar de gastgemeenten ondersteunt;
 - j. Versterking van het collectief geheugen over het samenwerkingsverband SDF.
7. In tegenstelling tot hetgeen in artikel 19 van de centrumregeling is opgenomen de definitieve besluitvorming in de colleges van B&W voor 1 juli te realiseren.
 8. De eindrapportage en het advies *ter informatie aan de raad* verstrekken.

Motivatíe/argumenten eventuele alternatieven

- **Evalueren, leren en verbeteren**

SDF, als entiteit, is als een afdeling direct onder de aansturing van de gemeentesecretaris van de gemeente

Leeuwarden gepositioneerd. De eerste centrumgemeenteregeling is in 2014 afgesloten. Na een evaluatie (2016) en een nieuwe centrumgemeenteregeling (2018), is het wederom tijd voor een evaluatie van de werking van de samenwerking in het kader van de centrumregeling. Deze evaluatie vindt plaats op grond van de Centrumregeling Samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2018. Hierin is bepaald dat de evaluatie van de centrumregeling plaatsvindt vóór 1 oktober 2020 zodat de bestuurlijke besluitvorming vóór 31 december 2020 afgerond kan worden.

De evaluatie heeft zich gericht op 4 thema's namelijk: inhoud, procedures, relaties en cultuur (zie voor een uitgebreide toelichting het rapport).

De aanbevelingen/verbeterpunten richten zich op het continueren en optimaliseren van de gemeenschappelijke regeling. Waarbij aandacht is voor een heldere rol- en taakverdeling tussen de centrumgemeente en de gastgemeenten. Kortom: verdere professionalisering van de samenwerking.

Kanttekeningen

Een aantal gemeenteraden vraagt zich af of een regeling nodig is. Na de evaluatie in 2016 en het opnieuw vaststellen van de regeling zijn er aanpassingen gedaan om de samenwerking in de praktijk houdbaar te maken en te houden. Dit leverde nieuwe procesgangen en besluitafels op die geen onderdeel zijn van de huidige regeling en daarmee voor de raadsleden het geheel complex maken. Dit staat los van het feit dat deze afwegingen omwille van het verbeteren van de samenwerking zijn gemaakt. Het toont de noodzaak aan van het herzien c.q. verhelderen van de reikwijdte van de huidige centrumregeling en de verantwoordelijkheden van alle betrokken partijen.

In Waadhoeke is gebruik gemaakt van een informatiebijeenkomst voor de raad. Deze heeft de rol van SDF en de mogelijkheden tot sturing verhelderd.

Financiën

Conform begroting

Participatie, Communicatie & Publicatie

De Centrumgemeente Leeuwarden berichten over de besluitvorming.

Het evaluatierapport overhandigen aan de Adviesraad Sociaal Domein.

Procedure

Nadat alle Friese gemeenten, inclusief colleges en raden, de richtinggevende uitspraken met elkaar hebben geformuleerd, start een nieuwe fase. Streven is dit voor 1 maart te laten plaatsvinden (zie aanbiedingsbrief). In het eerste half jaar van 2021 worden de richtinggevende kaders uitgewerkt naar aanpassingen in de afspraken en werkwijzen per 2022.

Voor de zomer van 2021 verwachten we een concreet voorstel voor een hernieuwde regeling aan te kunnen bieden waarvoor u ons toestemming kunt verlenen tot het treffen van deze hernieuwde regeling (vgl. artikel 1 Wet Gemeenschappelijke Regelingen).

Voor de eerste bestuurlijke consultatie lijkt het van belang om in ieder geval op te halen dat we de huidige centrumgemeenteregeling en het centrumgemeentemodel behouden als basis voor de samenwerking tussen Friese gemeenten in het Sociaal Domein. Tevens lijkt het van belang dat we voor de vervolgfase de opdracht benoemen om binnen het huidige centrumgemeentemodel:

- i. De scope (reikwijdte) en doelstelling van de centrumgemeenteregeling en het mandaat van SDF daarbinnen te herijken en opnieuw te beschrijven, waarbij eveneens aandacht is door iedere deelnemende gemeente voor draagvlak bij de respectievelijke gemeenteraad;
- ii. een goede rolbeschrijving van alle actoren in het samenwerkingsverband (het college van B&W van de centrumgemeente Leeuwarden, het portefeuillehoudersoverleg, het secretarissenoverleg, de ambtelijke overleggen etc.) op te stellen, die wordt verankerd in een Huishoudelijk Reglement SDF.

Bijlagen

- Aanbiedingsbrief gemeente Leeuwarden d.d. 01-12-2020;
- Eindrapportage RijnConsult van 26-10-2020
- Managementsamenvatting
- Concept raadsbrief

BLANCO

Datum : B&W 18-05-2021
Onderwerp : Evaluatie GR Sociaal Domein Fryslân
Behandelaar : Aanbieden ter informatie

Geachte leden van de raad,

Middels bijgevoegde stukken willen we u informeren over de evaluatie van de GR Sociaal Domein Fryslân (SDF) die in 2019 is gestart in opdracht van de gemeentesecretarissen overleg SDF. Het onderzoek is uitgevoerd door het bureau Rijnconsult. Vervolgens is het rapport met aanbevelingen aangeboden en vastgesteld door de gemeente Leeuwarden (in de rol van centrumgemeente¹). Omdat de gemeente Leeuwarden wenst te investeren in een professionele samenwerking, vraagt zij expliciet aan de colleges van de gastgemeenten in casu de gemeente Waadhoeke om kennis te nemen van de evaluatie en de geformuleerde aanbevelingen en uitgangspunten voor 2022 en verder te onderschrijven. Het college van Burgemeester en Wethouders heeft dit gedaan in de vergadering van 12 mei jongst leden.

Toelichting: *Evalueren, leren en verbeteren*

SDF, als entiteit, is als een afdeling direct onder de aansturing van de gemeentesecretaris van de gemeente Leeuwarden gepositioneerd. De eerste centrumgemeenteregeling is in 2014 afgesloten. Na een evaluatie (2016) en een nieuwe centrumgemeenteregeling (2018), is het wederom tijd voor een evaluatie van de samenwerking in het kader van de centrumregeling. Deze evaluatie vindt plaats op grond van de Centrumregeling Samenwerking Sociaal Domein Fryslân 2018. Hierin is bepaald dat de evaluatie van de centrumregeling plaatsvindt vóór 1 oktober 2020 zodat de bestuurlijke besluitvorming vóór 31 december 2020 afgerond kan worden.

De evaluatie heeft zich gericht op 4 thema's namelijk: inhoud, procedures, relaties en cultuur (zie voor een uitgebreide toelichting het rapport).

De aanbevelingen/verbeterpunten richten zich op het continueren en optimaliseren van de gemeenschappelijke regeling. Waarbij aandacht is voor een heldere rol- en taakverdeling tussen de centrumgemeente en de gastgemeenten. Kortom: verdere professionalisering van de samenwerking.

Aanbevelingen en verbeterpunten

1. Het college van B & W heeft beslist in navolging van de gemeente Leeuwarden kennis te nemen van de eindrapportage van RijnConsult en de daarin opgenomen *aanbevelingen* en uitgangspunten te onderschrijven.
Kern hiervan is dat de bestaande *Gemeenschappelijke regeling* voor de (inkoop) van Jeugdhulp *wordt gecontinueerd* met aanscherping op diverse onderdelen.

¹ De gemeente Leeuwarden is ingevolge de decentralisaties/wet aangewezen als centrumgemeente. Voor het vrijwillige deel is de inkoop Jeugd toegevoegd. Andere dossiers die onder de regeling vallen zijn: Regionaal plan beschermd wonen en Fryslân Werkt!

2. *Herijking* van de scope (reikwijdte), doelstelling en governance van de centrumgemeente-regeling en het daarbij horende mandaat. Dat wil zeggen: nader onderzoek op welke domeinen wordt samengewerkt, formuleren van de gezamenlijke doelstelling, welke type organisatie SDF dient te zijn en de bijbehorende werkzaamheden. Een heldere opdracht-formulering en monitoring door de gemeentesecretarissen is zeer wenselijk;
3. Duidelijke *afbakening van taken en verantwoordelijkheden* van de verschillende gremia in het samenwerkingsverband vastgesteld in een *Huishoudelijk Reglement*. Waarbij specifieke aandacht voor de rol en positie van het college van B&W van de centrumgemeente Leeuwarden, het portefeuillehoudersoverleg, de agendacommissie, het secretarissenoverleg en een *nieuw overleg van hoofden Sociaal Domein en de individuele raden*;
4. Een zodanige inrichting van de overlegstructuren en informatiestromen, die de procesgang, besluitvorming en terugkoppeling naar de gastgemeenten ondersteunt;
5. Versterking van het collectief geheugen over het samenwerkingsverband SDF;
6. In tegenstelling tot hetgeen in artikel 19 van de centrumregeling is opgenomen de definitieve besluitvorming in de colleges van B&W voor 1 juli te realiseren. Aan dit verzoek is voldaan, door de behandeling van de collegevergadering van 18 mei 2021.

Vervolg

Nadat alle Friese gemeenten, inclusief colleges en raden, de richtinggevende uitspraken met elkaar hebben geformuleerd, start een nieuwe fase. Streven is dit voor 1 maart te laten plaatsvinden (zie aanbiedingsbrief). In het eerste half jaar van 2021 worden de richtinggevende kaders uitgewerkt naar aanpassingen in de afspraken en werkwijzen per 2022.

Voor de zomer van 2021 verwachten we een concreet voorstel voor een hernieuwde regeling aan te kunnen bieden waarvoor u ons toestemming kunt verlenen tot het treffen van deze hernieuwde regeling (vgl. artikel 1 Wet Gemeenschappelijke Regelingen).

Hoogachtend,

de burgemeester

de gemeentesecretaris

Video over Centrumregeling SDF :

Hierbij de link naar de video: https://youtu.be/xYT6z_oU-M

De video staat verborgen op het YouTubekanaal. Dit betekent dat je de video alleen kan bekijken als je in het bezit bent van de link.

Gemeenteraad Waadhoeke

Dossiernummer	1435
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	25 november 2021
Agendapunt	015
Titel	Jaarstukken 2020 Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Eigenaar	Olphen, P. van
Portefeuillehouder	

Bijlagen
Raadsadvies Jaarstukken 2020 Dienst SoZaWe.pdf
Bijlage 1. jaarstukken 2020 Dienst NWF.pdf

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad Waadhoeke	25 november 2021

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2020 van de Dienst SoZaWe Noard West Fryslan

Besluit

1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2020 van de Dienst SoZaWe Noard West Fryslan

AAN DE RAAD

Agenda: 25-11-2021

Franeker, 28-10-2021

Onderwerp

Jaarstukken Dienst SozaWe Noard West Fryslan

Portefeuillehouder

Wethouder B. Tol

Auteur

Pier van Olphen 0618311389

Samenvatting

Ter informatie doen wij u de jaarstukken van de Dienst SoZaWe toekomen. Deze jaarstukken 2020 zijn in juli vastgesteld door het bestuur van de Dienst. De accountant heeft een goedkeurende verklaring verstrekt en deze is opgenomen in de jaarstukken. Hiermee wordt voldaan aan artikel 25 lid I van de GR. De cijfers in de definitieve jaarstukken 2020 wijken af van de voorlopige cijfers die in de jaarrekening 2020 van de afzonderlijke gemeenten zijn opgenomen. Uit de definitieve cijfers volgt een nabetaling van € 141.886. Dit komt ten laste van de Reserve Sociaal Domein. Dit voorstel is opgenomen in de begrotingswijzigingen die u later in deze raadvergadering nog voorgelegd krijgt.

Voorstel

1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2020 van de Dienst SoZaWe Noard West Fryslan

Inleiding

In de Jaarstukken 2020 van Waadhoeke zijn de voorlopige cijfers 2020 van de Dienst opgenomen. De afrekening van de Dienst geeft een voordeel van € 319.428. Dat komt, omdat de Dienst de kapitaalverstrekkingen TOZO uit hun exploitatie heeft gehaald en verplaatst naar de balans. Voor Waadhoeke betekent dit eveneens een overheveling van de exploitatie naar de balans.

Als we dieper inzoomen op de TOZO zien we het volgende. Waadhoeke had over 2020 een voorschot TOZO ontvangen van in totaal € 9,3 miljoen. In de Jaarstukken 2020 van Waadhoeke is

rekening gehouden met een uitgave van € 4,8 miljoen op basis van de voorlopige cijfers van de Dienst; er is een terugbetaling aan het Rijk van € 4,5 miljoen op de balans opgenomen.

Uit de definitieve cijfers blijkt op exploitatiebasis een voordeel van € 461.314, die bestaat uit een nadeel van € 39.600 op de uitvoeringslasten TOZO en een voordeel van € 500.914 vanwege de overheveling van de kapitaalverstrekkingen naar de balans.

Wat moet er verrekend worden met het Rijk: (1) we verwachten van het Rijk € 39.600 ter dekking van de hogere uitvoeringslasten. (2) Kapitaalverstrekkingen worden geacht terugbetaald te worden aan de gemeente door degene die ze heeft ontvangen, want het zijn leningen. Pas op dát moment ontstaat een feitelijke terugbetalingsverplichting van de gemeente aan het Rijk. Daarom nemen we een schuld op de balans op van € 500.914.

De mutaties als gevolg van de TOZO vallen per saldo tegen elkaar weg (budgettair neutraal). De overige mutaties als gevolg van de definitieve cijfers van de Dienst geven een nadeel van € 141.886. Het incidentele nadeel komt ten laste van de Reserve Sociaal Domein.

In onderstaande tabel (1.) is de specificatie opgenomen:

	Begroting 2020 Waadhoeke	Voorlopige cijfers 2020 Dienst	Verskil met voorlopige cijfers 2020 Dienst	Definitieve cijfers 2020 Dienst	Verskil concept en definitieve jaarstukken
Participatie	1.774.917	1.477.828	297.089	1.477.828	0
Inkomen (excl TOZO)	15.591.325	15.337.416	253.909	15.518.243	-180.827
Inkomen - TOZO	9.310.045	4.798.612	4.511.433	4.337.298	461.314
Armoedebestrijding	1.791.135	1.697.813	93.322	1.747.640	-49.827
Wmo	9.500.268	10.193.769	-693.501	10.172.619	21.150
Jeugd	11.958.000	12.458.000	-500.000	12.559.800	-101.800
Bedrijfsvoering	6.439.109	6.104.945	334.164	5.935.527	169.418
<i>Totaal gem. bijdrage Dienst SoZaWe</i>	<u>56.364.799</u>	<u>52.068.383</u>	<u>4.296.416</u>	<u>51.748.955</u>	<u>319.428</u>
TOZO -voorschot verrekening met Rijk	-9.310.045	-4.798.612	-	-4.337.298	-461.314
<i>Saldo</i>	<u>47.054.754</u>	<u>47.269.771</u>	<u>-215.017</u>	<u>47.411.657</u>	<u>-141.886</u>

Beoogd (meetbaar) effect

Hiermee wordt voldaan aan de gemeenschappelijke regeling.

Motivering

Argumenten

1.1 op grond van de wet gemeenschappelijke regelingen dient uw raad kennis te nemen van deze stukken.

Analyse

In onderstaande tabel is de specificatie opgenomen:

	Begroting 2020 Waadhoeke	Voorlopige cijfers 2020 Dienst	Vershil met voorlopige cijfers 2020 Dienst	Definitieve cijfers 2020 Dienst	Vershil concept en definitieve jaarstukken
Participatie	1.774.917	1.477.828	297.089	1.477.828	0
Inkomen (excl TOZO)	15.591.325	15.337.416	253.909	15.518.243	-180.827
Inkomen - TOZO	9.310.045	4.798.612	4.511.433	4.337.298	461.314
Armoedebestrijding	1.791.135	1.697.813	93.322	1.747.640	-49.827
Wmo	9.500.268	10.193.769	-693.501	10.172.619	21.150
Jeugd	11.958.000	12.458.000	-500.000	12.559.800	-101.800
Bedrijfsvoering	6.439.109	6.104.945	334.164	5.935.527	169.418
<i>Totaal gem. bijdrage Dienst SoZaWe</i>	<u>56.364.799</u>	<u>52.068.383</u>	<u>4.296.416</u>	<u>51.748.955</u>	<u>319.428</u>
TOZO -voorschot verrekening met Rijk	-9.310.045	-4.798.612	-	-4.337.298	-461.314
<i>Saldo</i>	<u>47.054.754</u>	<u>47.269.771</u>	<u>-215.017</u>	<u>47.411.657</u>	<u>-141.886</u>

Alternatieven

n.v.t.

Vervolg

n.v.t.

Inwonersparticipatie

n.v.t.

Communicatie

n.v.t.

Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen. Indien uw raad instemt met de begrotingswijziging is de stand van de stand van de reserve sociaal domein na deze wijziging € 522.018.

Juridisch kader

Wet gemeenschappelijke Regelingen
Gemeentewet

Bijlagen

Bijlage 1: Jaarstukken 2020 dienst SoZaWe

NR.: 21.141498

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 12-10-2021;

B E S L U I T

1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2020 van de Dienst SoZaWe Noard West Fryslan

Aldus vastgesteld in de openbare
raadsvergadering van 25-11-2021,

, voorzitter

, griffier

Dit document is digitaal ondertekend.

Jaarstukken 2020

Versie 1

Zo werkt
het sociaal

De Dienst
Noardwest Fryslân

zo werkt het sociaal

Dit is een publicatie van de Dienst Sociale Zaken en
Werkgelegenheid Noardwest Fryslân

Postadres algemeen:

Postbus 4

8800 AA Franeker

Telefoonnummer algemeen:

0517-380200

Eise Eisingastraat 8

8801 KE Franeker

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
Voorwoord.....	4
1 Inleiding.....	6
1.1 Opzet jaarstukken 2020	6
1.2 De organisatie.....	7
1.2.1 Taken en bevoegdheden.....	8
1.2.2 Begroting- en rekeningprocedure	8
2 Jaarverslag 2020	10
2.1 Algemeen.....	10
2.2 COVID-19 virus en jaarrekening 2020.....	55
2.3 Financiële programmaverantwoording 2020, totaal Dienst.....	10
2.4 Programma Werk, Participatie en Inkomen	11
2.4.1 Doelstellingen en acties Werk, Participatie en Inkomen	11
2.4.2 Cliënten - Programmaonderdeel Werk en Participatie	14
2.4.3 Financiën - Programmaonderdeel Werk en Participatie.....	16
2.4.4 Cliënten - Programmaonderdeel Inkomen	17
2.4.5 Financiën - Programmaonderdeel Inkomen.....	18
2.5 Programma Armoedebestrijding.....	20
2.5.1 Doelstellingen en acties Armoedebestrijding	20
2.5.2 Toekenningen – Armoedebestrijding	22
2.5.3 Financiën – Armoedebestrijding	23
2.6 Programma Wmo en Jeugdwet.....	24
2.6.1 Inleiding.....	24
2.6.2 Focus op tijdige uitvoering van projecten binnen De Dienst NWF.....	24
2.6.3 Inzet op kostenbeheersing, monitoring en verdere verbetering van het administratieve proces.....	26
2.6.4 Doelstellingen en acties Wmo en Jeugdwet	29
2.6.5 Cliënten – Programmaonderdeel Wmo.....	31
2.6.6 Financiën – Programmaonderdeel Wmo	34
2.6.7 Cliënten – Programmaonderdeel Jeugdwet.....	36
2.6.8 Voorzieningen – Programmaonderdeel Jeugdwet	39
2.6.9 Verwijzingen – Programmaonderdeel Jeugdwet.....	40
2.6.10 Financiën – Programmaonderdeel Jeugdwet	41
2.7 Paragraaf Bedrijfsvoering.....	43
2.7.1 Doelstellingen en acties Bedrijfsvoering	43
2.7.2 Paragraaf Weerstandsvormen.....	45
2.7.3 Risico's in relatie tot de omvang van de benodigde weerstandscapaciteit....	47
2.8 Paragraaf Financiering.....	48
2.8.1 Financieringsbehoefte/leningenportefeuille/renterisiconorm	48
2.8.2 Kasgeldlimiet.....	48
2.8.3 Kasgeldbeheer	48
2.8.4 Liquiditeitsbeheer	48
3 Jaarrekening 2020	50
3.1 Balans per 31 december 2020	50
3.2 Overzicht van baten en lasten over 2020	51
3.2.1 Overzicht van baten en lasten conform BBV-regelgeving	52

3.2.2	Bedrijfsvoeringslasten	53
3.3	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	55
3.3.1	Continuïteit.....	55
3.3.2	Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening.....	55
3.3.3	Grondslagen voor de waardering van activa en passiva.....	56
3.3.4	Grondslagen voor de resultaatbepaling	57
3.3.5	Begrotingsrechtmatigheid.....	58
3.4	Toelichting op de balans per 31 december 2020.....	59
3.4.1	Materiële vaste activa.....	59
3.4.2	Vlottende activa.....	60
3.4.3	Eigen vermogen	62
3.4.4	Verloop voorziening.....	63
3.4.4.1	Voorziening personele verplichtingen	63
3.4.5	Vlottende passiva.....	63
3.4.6	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	64
3.5	Toelichting overzicht van baten en lasten.....	65
3.5.1	Resultaten- en verschillenanalyse bedrijfsvoeringslasten	65
3.5.2	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen	67
4	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	70
4.1	Besluit tot vaststelling.....	71
5	Bijlage A Overzicht materiële vaste activa	72
6	Bijlage B SISA bijlage 2020	73
7	Bijlage C Verdeelsleutel bedrijfsvoeringslasten.....	76
8	Bijlage D Afrekening met deelnemende gemeenten	77
9	Bijlage E Overzicht berekening Vangnetuitkering Inkomen 2020	79
10	Bijlage F Overzicht van baten en lasten naar taakvelden.....	80
11	Bijlage G Beleidsindicatoren	81
12	Bijlage H Afkortingen	82
13	Bijlage I Organogram ultimo 2020.....	84

Voorwoord

2020, een jaar als geen ander

Het jaar 2020 was een jaar als geen ander. Iedereen ging thuiswerken en zelfs degenen die dat eerst nooit deden, kunnen er nu goed mee overweg en zien zelfs zo af en toe ook wel de voordelen ervan.

Ondanks én dankzij Corona hebben we er bij de Dienst een heel bijzonder en succesvol jaar van weten te maken, kijk maar:

We hebben het keurmerk World Class Workplace behaald! Op grond van de reacties in het medewerkersonderzoek van Effectory. Medewerkers gaven hun mening over de Dienst als bedrijf en over zaken als onderlinge samenwerking, sfeer, de eigen invloed en ontwikkelingsmogelijkheden. De onderzoekers concludeerden: 'We hebben nog nooit zulke mooie resultaten gezien'. Onze resultaten zijn vergeleken met de gemiddelde scores van andere organisaties op het terrein van openbaar bestuur en veiligheid en we scoren op allen punten hoger dan het gemiddelde.

Met inzet van onze medewerkers hebben we Bureau Zelfstandigen Friesland geholpen om alle aanvragen TOZO-regeling te verwerken. Vele werkzaamheden en processen binnen de Dienst zijn versneld gedigitaliseerd.

Team Wmo & Jeugdwet werkte aan allerlei projecten, een paar voorbeelden: implementatie inkoop Hulpmiddelen en CAK eigen bijdrage, kostenbewustzijn Jeugd, implementatie inkoop hoog specialistische Jeugdhulp en herinschaling locaties verblijf en WLZ signalen.

Team Inkomen heeft het proces aanvraag Levensonderhoud gedigitaliseerd en zich enorm flexibel opgesteld om de grote hoeveelheid aanvragen levensonderhoud in maart en april op te vangen. Het beleid bij bewindvoering is verbeterd. Klanten met een uitkering en kosten bewindvoering krijgen nu voor onbepaalde tijd bijzondere bijstand voor bewindvoeringskosten. Dit scheelt 100 aanvragen op jaarbasis.

De individuele studietoelage is flink verhoogd. Een aantal cliënten kreeg daardoor een nabetaling. Ook met thuiswerken is het team Inkomensadministratie weer gelukt om alle periodieke betalingen tijdig de deur uit te krijgen.

Team Informatisering heeft:

- de BRP-koppeling in Regieboxx gerealiseerd en berichtenverkeer is in 2020 eerst naar versie 2.4 gegaan en aan het einde van het jaar naar 3.0.
- Teams versneld uitgerold en wordt volop gebruikt. We kunnen al niet meer zonder.
- IEB (I-Eigen Bijdrage) is geïmplementeerd.
- Met behulp van Cognos is informatie ontsloten op het gebied van Participatie, Wmo, Jeugd en Inkomen. Collega's van de werkvloer hebben er de beschikking over en er zijn veel rapporten opgesteld.

Team Interne Zaken heeft heel veel aandacht besteed aan communicatie rondom Corona, zowel richting klanten, collega's, als netwerkpartners en anderen.

Ondanks de haperende economie zijn in 2020 weer ruim 500 mensen volledig of gedeeltelijk (bij parttime werk) uitgestroomd uit de bijstand. Team Werk & Participatie is doorgegaan met het opnieuw inrichten van het team. Er zijn nu 3 subteams: team jongeren, team Harlingen, Terschelling en Vlieland en team Waadhoeke. In deze teams zitten collega's van het team Werk en Participatie en Pastiel. Op deze manier sluiten we nog beter aan bij de gemeentelijke wensen.

Dit was lang niet alles, maar samen zorgen we dat het sociaal werkt!

Marius Jellema
directeur

1 Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken 2020 van de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân, hierna te noemen De Dienst. De accountant heeft de controle op de jaarrekening 2020 afgerond. In hoofdstuk 4 vindt u zijn controleverklaring.

1.1 Opzet jaarstukken 2020

De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening. Het jaarverslag is opgenomen in hoofdstuk 2 en bestaat uit de programmaverantwoordingen op dienstniveau en de paragrafen weerstandsvermogen, financiering en bedrijfsvoering. De programmaverantwoording geschiedt zowel inhoudelijk als financieel. De programmaverantwoording laat puur de baten en lasten van het programma zelf zien. De bedrijfsvoeringslasten verantwoorden we in deze jaarstukken in hoofdstuk 3. In paragraaf 3.2 vindt u het overzicht van baten en lasten. Hierin zetten we de baten en lasten van de programma's inclusief de bedrijfsvoeringslasten uiteen.

De rapportage is:

1. voorzien van een samenvatting van de uitvoering van het Programmaplan.
2. per programma ingericht, voorzien van onder andere:
 - bestandsontwikkeling
 - in- en uitstroom
 - financiën
 - vergelijking in NWF
3. voor wat betreft het onderdeel Bedrijfsvoering voorzien van onder andere:
 - financiën
 - formatie
 - verzuim

In hoofdstuk 3 is de jaarrekening opgenomen, bestaande uit de balans, het overzicht van baten en lasten en de verantwoording van de bedrijfsvoeringslasten.

In hoofdstuk 4 treft u de controleverklaring van onze accountant aan. Tevens is hierin het bestuursbesluit tot vaststelling van de programmarekening 2020 opgenomen.

In de jaarstukken hanteren we een aantal afkortingen. Een overzicht hiervan kunt u vinden in bijlage H.

1.2 De organisatie

De Gemeenschappelijke Regeling Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân, gevestigd te Franeker, is opgericht per 1 januari 1999, destijds bij besluiten van de gemeenten het Bildt, Franekeradeel, Harlingen, Menameradiel en Vlieland, op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Per 1 januari 2005 is o.a. de gemeente Terschelling toegetreden tot de Gemeenschappelijke Regeling. Sinds 1 januari 2018 zijn wij, mede na de gemeentelijk herindeling, werkzaam voor de gemeenten Harlingen, Terschelling, Vlieland en Waadhoeke. In 2019 en 2020 is door gemeenten en De Dienst een juridische en organisatorische omvorming van De Dienst voorbereid, waardoor De Dienst per 2021 de taken vanuit een Bedrijfsvoeringsorganisatie gaat uitvoeren. Reden van deze omvorming is de verzelfstandiging van het vaststellen van beleid op het gebied van het Sociaal Domein door de gemeenten.

De Dienst heeft een platte structuur met korte lijnen. De directeur stuurde in 2020 via teamleiders de afdelingen beleid, dienstverlening en bedrijfsvoering aan en was tevens secretaris van het bestuur. Het bestuur van De Dienst wordt vertegenwoordigd door één of meerdere wethouders van de deelnemende gemeenten. De samenstelling van het algemeen bestuur was per 31 december 2020 als volgt:

Naam	Gemeente	Functie
Mevrouw J. Hoekstra- Sikkema	Terschelling	Voorzitter
Mevrouw B. Tol	Waadhoeke	Waarnemend voorzitter
Mevrouw N. Haarsma-Vrieswijk	Waadhoeke	Lid
Mevrouw C. de Pee	Waadhoeke	Lid
De heer E. de Groot	Harlingen	Lid
De heer P. Schoute	Harlingen	Lid
Mevrouw E. de Ruijter	Vlieland	Lid

Daarnaast was er in 2020 ook een dagelijks bestuur. Dit werd gevormd door:

Naam	Gemeente
Mevrouw J. Hoekstra- Sikkema	Terschelling
Mevrouw B. Tol	Waadhoeke
De heer P. Schoute	Harlingen
De heer M.J. Jellema	De Dienst

Vanaf 1 januari 2021 is als gevolg van de omvorming naar een bedrijfsvoeringsorganisatie geen sprake meer van een geleed bestuur maar is een enkelvoudig bestuur aangesteld.

Het management van de Dienst wordt gevormd door:

Naam	Functie
De heer M.J. Jellema	Directeur

1.2.1 Taken en bevoegdheden

Wij verrichten op grond van de huidige Gemeenschappelijke Regeling (deels) de volgende taken:

1. Uitvoering van de Participatiewet (w.o. ook de Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers (Tozo))
2. Uitvoering van de Jeugdwet
3. Uitvoering van de IOW/IOAW
4. Uitvoering van de IOAZ
5. Uitvoering van het Bbz
6. Uitvoering van de Wmo 2015
7. Uitvoering van de Wet Kinderopvang
8. Uitvoering van overige wetten op de terreinen van de sociale zekerheid, gesubsidieerde arbeid, maatschappelijke zorg en jeugdzorg waarvan de uitvoering aan de gemeentebesturen al dan niet in medebewind is opgedragen.

1.2.2 Begroting- en rekeningprocedure

Artikel 34 van de Wet gemeenschappelijke regelingen schrijft het volgende voor:

Begroting

- Het algemeen bestuur van de GR stelt de begroting vast in het jaar voorafgaande aan dat waarvoor zij dient.
- Het dagelijks bestuur van de GR zendt de begroting binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 1 augustus van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, aan gedeputeerde staten.

Financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening

- Het dagelijks bestuur van de GR zendt vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Jaarrekening

- Het algemeen bestuur van de GR stelt de jaarrekening vast in het jaar volgende op het jaar waarop deze betrekking heeft.
- Het dagelijks bestuur van de GR zendt de jaarrekening binnen twee weken na de vaststelling, doch in ieder geval vóór 15 juli van het jaar volgende op het jaar waarop de jaarrekening betrekking heeft, aan gedeputeerde staten.

Op 10 april 2019 is de begroting 2020 voorlopig door het algemeen bestuur van de Dienst vastgesteld. Na zienswijzen van de gemeenteraden is de begroting 2020 op 27 november 2019 definitief vastgesteld. De laatste Begroting na Wijziging 2020 is op 7 oktober 2020 door het algemeen bestuur vastgesteld.

Op 19 februari 2021 zijn de voorlopige jaarcijfers 2020 door De Dienst verstuurd naar de gemeenten.

Jaarverslag 2020

In het jaarverslag beschrijven we de resultaten van de acties die we in 2020 ondernomen hebben om de doelstellingen uit de begroting na wijziging 2020 te behalen

2 Jaarverslag 2020

2.1 Algemeen

Het jaarverslag is opgesteld conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV 2004).

2.2 Financiële programmaverantwoording 2020, totaal Dienst

De totale programmaverantwoording geeft alleen inzicht in de realisaties en begroting van de verschillende programma's. Daarom is het volgende overzicht exclusief bedrijfsvoeringlasten opgenomen.

	Jaar 2020	Begroting na wijziging 2020	Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Begroting 2020	Jaar 2019
	a.	b.	c.			
Lasten in euro's						
Werk & Participatie	2.337.796	2.738.061	-400.265	-15%	2.470.282	2.294.931
Inkomen	32.678.310	35.603.250	-2.924.940	-8%	24.678.493	23.823.021
Armoedebestrijding	2.733.332	2.891.080	-157.748	-5%	3.004.041	2.894.687
Wmo	15.358.260	14.575.897	782.363	5%	13.559.617	13.714.424
Jeugdwet	18.443.442	17.620.075	823.367	5%	14.375.243	17.982.574
Totaal lasten	71.551.141	73.428.363	-1.877.222	-3%	58.087.676	60.709.637
Baten in euro's						
Werk & Participatie	-5.623	-	-5.623		-	2.195
Inkomen	485.839	477.010	8.829	2%	576.975	682.758
Armoedebestrijding	59.211	128.154	-68.943	-54%	207.280	195.624
Wmo	387.595	406.100	-18.505	-5%	457.276	322.402
Jeugdwet	268.242	-	268.242		-	-
Totaal baten	1.195.264	1.011.264	184.000	18%	1.241.531	1.202.980
Resultaat	-70.355.877	-72.417.099	2.061.222	-3%	-56.846.145	-59.506.657
Dekking in euro's						
Bijdrage gemeenten						
Werk & Participatie	2.343.419	2.738.061	-394.642	-14%	2.470.282	2.292.735
Inkomen	32.192.471	35.126.240	-2.933.769	-8%	24.101.518	23.140.263
Armoedebestrijding	2.674.122	2.762.926	-88.804	-3%	2.796.761	2.699.063
Wmo	14.970.665	14.169.797	800.868	6%	13.102.341	13.392.022
Jeugdwet	18.175.200	17.620.075	555.125	3%	14.375.243	17.982.574
Totaal dekking	70.355.877	72.417.099	-2.061.222	-3%	56.846.145	59.506.657
Netto resultaat	-	-	-		-	-

De inhoudelijke toelichting op de cijfers is opgenomen onder de programmaverantwoording per programma. We verwijzen hiervoor naar de paragrafen 2.4 (Werk, Participatie en Inkomen), 2.5 (Armoedebestrijding) en 2.6 (Wmo en Jeugdwet).

2.3 Programma Werk, Participatie en Inkomen

Participatie, het meedoen aan de samenleving is voor iedereen belangrijk. Het is een essentiële basisbehoefte. Sociale contacten onderhouden, nieuwe vaardigheden leren, een bijdrage leveren aan de maatschappij, of bij een organisatie werken zijn voorbeelden waardoor mensen bij de samenleving worden betrokken.

Sommigen kunnen dit op eigen kracht. Anderen hebben daar ondersteuning bij nodig. Arbeidsparticipatie stelt mensen in staat om zelf voor inkomen te zorgen en onafhankelijk te zijn. Daarom streven we ernaar zoveel mogelijk mensen aan werk te helpen. Waar dat niet lukt, richten we ons op andere middelen om de betrokkenheid bij de samenleving te bevorderen. Bijvoorbeeld door inkomens- en participatieondersteuning.

Het programma Werk, Participatie en Inkomen richt zich op de uitvoering van deze ondersteuning. Het programma kent drie pijlers: Werk (re-integratie op de arbeidsmarkt), Participatie (naar vermogen meedoen in de samenleving) en Inkomen (uitkeringen).

In de volgende paragrafen wordt de stand van zaken met betrekking tot de realisatie van de doelstellingen en de financiële verantwoording verder toegelicht.

2.3.1 Doelstellingen en acties Werk, Participatie en Inkomen

In 2020 hebben we de volgende acties ondernomen om onze doelstellingen te behalen:

Thema: Nieuwe visie Participatiewet samen met SWF en Fryske Marren

Doelstellingen

- Vormgeven aan de uitvoering van de nieuwe visie Participatiewet samen met SWF en Fryske Marren

Acties

De gemeenten betrokken in de gemeenschappelijke regeling Fryslân West (Empatec) hebben hun visie vastgelegd in de position paper en het keuzedocument en deze documenten zijn aangeboden aan de gemeenteraden.

In 2020 zijn we in lijn met deze visie, aan de slag gegaan met de start van lokale teams. Sinds september zijn we als Dienst gestart met de lokale teams HTV (Harlingen, Terschelling en Vlieland) en Waadhoeke. HTV is gevuld met medewerkers van Pastiel, Harlingen Werkt! en de Dienst. Het team Waadhoeke is gevuld met medewerkers van Pastiel en de Dienst.

Door deze andere manier van organiseren kunnen we beter inspelen op de lokale gemeentelijke wensen en de samenwerking met de gebiedsteams intensiveren. Ook de samenwerking met Pastiel is hierdoor verbeterd. We werken niet meer samen, maar we werken als 1 team, met 1 gemeentelijke opdracht. Inwoners krijgen hierdoor een integraal plan van aanpak en hoeven niet per organisatie een nieuwe intake te doen. Alhoewel de samenwerking pril is, zien we nu in de praktijk al praktische voordelen voor zowel onze inwoners als werkgevers.

Thema: Daling aantal uitkeringsgerechtigden, groei in arbeidsmarkttoeleiding

Doelstellingen

Alle doelstellingen zijn opgesteld voordat de coronacrisis begon, welke invloed heeft gehad op het behalen van de doelstellingen.

- Ondanks een verwachte economische krimp het aantal bijstandsgerechtigden Participatiewet Basis en IOAW verlagen met 1% ten opzichte van het bestand per ultimo 2019. Dit betekent een totale uitstroom van 376 cliënten, waarvan 138 naar werk en scholing
- Verhogen parttime werk om daarmee de gemiddelde uitkering per cliënt te verlagen
- Verhogen uitstroom naar werk binnen kansrijke sectoren
- Verhogen van de preventiequote naar 35%
- Voorkomen dat mensen vanuit de WW in de bijstand komen

Acties

De gevolgen van Corona op de economie zijn goed zichtbaar in onze cijfers. De instroom is groter geweest dan begroot en de uitstroom naar werk is met name in de periode april/ mei tijdelijk nagenoeg stil komen te vallen.

Gelukkig is de economie ook veerkrachtig gebleken, mede door de inzet van tijdelijke stimuleringsregelingen zoals de TOZO en NOW. Hierdoor hebben we aan het eind van het jaar alsnog nagenoeg de begrote volledige uitstroom kunnen realiseren (375). De parttime uitstroom is wel achtergebleven bij de begroting.

Ondanks de economische crisis is de doelstelling om in te zetten op kansrijke sectoren behouden, maar deze sectoren zijn in de loop van het jaar wel veranderd. In het eerste kwartaal is veel inzet geweest op de voorbereiding van de Werkparade, die gepland stond voor 1 april. Deze is niet doorgegaan en wij hebben onze dienstverlening moeten aanpassen. In de loop van het jaar zijn er nieuwe arrangementen tot stand gekomen samen met ondernemers en is veel inzet geweest bij het ondersteunen van deze ondernemers in samenwerking met Bureau Zelfstandigen Fryslân (o.a. bij de uitvoering van de TOZO).

De begrote preventiequote is gehaald (35,4%). Vooral in het begin van de crisis was er voor veel ondernemers en inwoners onduidelijkheid over de nieuwe tijdelijke regelingen. Hierdoor hebben veel mensen een bijstandsaanvraag gedaan, maar hadden ze hier uiteindelijk niet recht op. Wij hebben veel inwoners kunnen ondersteunen bij het aanvragen van de tijdelijke regelingen, waardoor bijstand niet nodig bleek.

De doorstroom van de WW naar de bijstand is beter verlopen door de voorlichtingsbijeenkomsten die we in samenwerking met het UWV hebben verzorgd. Dit initiatief is inmiddels door andere gemeenten in de provincie overgenomen.

Thema: Anticiperen op wetswijziging inburgering per 2021

Doelstellingen

- Op 1 januari 2021 klaar zijn voor de “Veranderopgave Inburgering” (VOI)

Acties

Gedurende 2020 is duidelijk geworden dat de VOI verder in de tijd is verschoven naar 1 januari 2022. Desalniettemin zijn we door gegaan met de voorbereiding omdat wij zien dat we daarmee onze inwoners sneller kunnen begeleiden naar een plek in de maatschappij.

De Dienst is aangesloten bij de pilot VOI. Wij ondersteunen bij de ontwikkeling van de volgende instrumenten en experimenteren hiermee:

- Brede intake, Persoonlijk Inburgeringsplan (PIP) en handhaving;
- Financieel ontzorgen en zelfredzaamheid;
- Module Arbeid en Participatie.

Thema: Zorgvuldig afhandelen van (uitkerings-)aanvragen

Doelstellingen

- Het verkorten van de doorlooptijden van de aanvragen levensonderhoud
- Het borgen van de kwaliteit van ingekochte participatietrajecten
- Het verleggen van de nadruk van repressieve naar preventieve handhaving

Acties

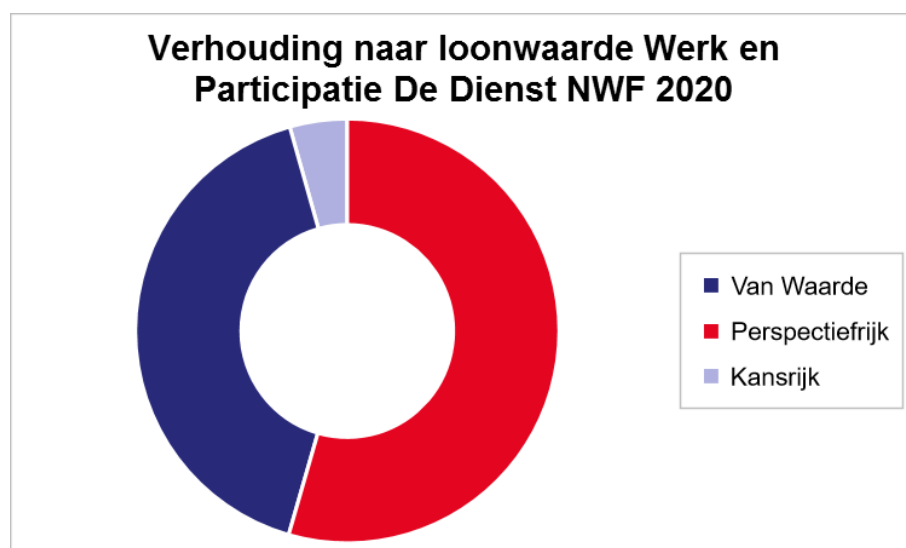
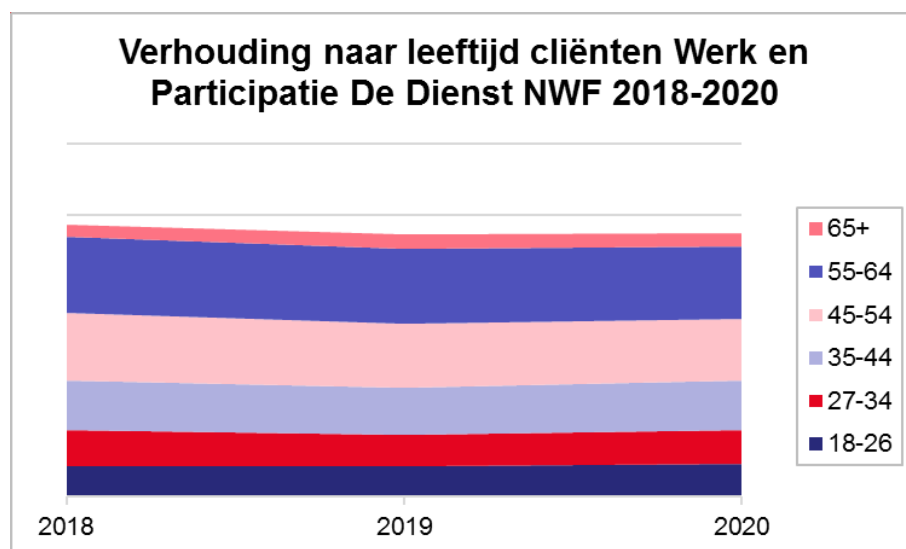
- De doorlooptijd van de aanvragen levensonderhoud is met 2 dagen gedaald (naar 27 kalenderdagen) ten opzichte van het jaar 2019. Gezien de toename van het aantal aanvragen in deze periode in verband met de coronacrisis is dit een mooi resultaat. Daarnaast is het aanvraagproces beoordeeld op effectiviteit. Huidige stappen in het proces die geen waarde toevoegen voor de klant zijn waar mogelijk verwijderd.
- Om de kwaliteit van onze ingekochte participatietrajecten te borgen en om aan de eisen van ons inkoopbeleid te blijven voldoen hebben wij op 1 maart 2020 het nieuwe inkoopbeleid (open house) geïntroduceerd. Door gebruik te maken van de open-house constructie kunnen wij concrete eisen stellen aan de ingekochte trajecten, zonder concessies te hoeven doen aan de flexibiliteit en keuzevrijheid van de in te huren professionals. Wij kunnen zo goed maatwerk blijven leveren en onze klanten het best passende traject blijven aanbieden. Door periodiek te controleren en de dienstverlening te evalueren blijft de kwaliteit geborgd.
- Er is een eerste invulling gegeven aan het organiseren van de aspecten van de Cirkel van Naleving. Zo is er gestart met het maken van een jaarplan waarin deze aspecten terug te vinden zijn: wat gaan we op welke moment oppakken? In het kader van voorlichting is er in een nieuwsbrief aan de Gebiedsteams aandacht geschonken aan hoe handhaving te werk gaat bij signalen en (vervolgens) onderzoeken. En er is vanuit het optimaliseren van de interne processen een project gestart wat er voor moet zorgen dat rollen en verantwoordelijkheden duidelijker zijn bij het ontvangen en verwerken van signalen. Al deze acties dragen bij aan het verleggen van het zwaartepunt van handhaving van repressie naar preventie.

2.3.2 Cliënten - Programmaonderdeel Werk en Participatie

Bestandsontwikkeling Werk en Participatie

De bestandsontwikkeling Werk & Participatie laat zien hoeveel cliënten wij op dit moment in de portefeuille hebben.

Bestandsontwikkeling aantal cliënten Werk en Participatie De Dienst NWF	Ultimo Jaar 2020	Begroting		Afwijking (a-b) c.	Afwijking (c/b) in %	Begroting 2020	Jaar 2019
		Gemiddelde Jaar 2020 a.	na wijziging 2020 b.				
Individuele maatwerktrajecten	1.046	1.019	1.036	-17	-2%	1.078	1.055
Loonkostensubsidie I-deel	63	59	56	3	6%	51	58
Beschut Werken	20	20	17	3	16%	14	14
Gebiedsteam	553	570	573	-3		644	630
Pastiel	189	190	186	4	2%	135	168
Eindtotaal	1.871	1.857	1.868	-11	-1%	1.922	1.925

Instroom cliënten Werk en Participatie

Onderverdeling in cliëntgroepen op basis van percentage loonwaarde:

- 0-40% (van waarde): zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt (overigens niet altijd arbeidsongeschikt)
- 40-80% (perspectiefrijk): grote afstand tot de arbeidsmarkt
- 80-100% (kansrijk): kleine afstand tot de arbeidsmarkt ("direct bemiddelbaar")

Instroom cliënten Werk & Participatie	Ultimo 2020	Procentuele verdeling bestand ultimo 2020	Ultimo 2019	Procentuele instroom 2020 t.o.v. totaal instroom 2019
Team Werk & Participatie				
Instroom cliënten Werk & Participatie 0-40%	95	21%	68	140%
Instroom cliënten Werk & Participatie 40-80%	287	64%	237	121%
Instroom cliënten Werk & Participatie 80-100%	67	15%	44	152%
Instroom cliënten Werk & Participatie	449	100%	349	129%

Uitstroom cliënten Werk en Participatie

In het onderstaande overzicht staat hoeveel cliënten er zijn uitgestroomd en in hoeverre de uitstroom overeenkomt met de begroting van 2020. De volledige uitstroom betreft cliënten die volledig zijn uitgestroomd uit de uitkering. Daarnaast kunnen er cliënten gedeeltelijk uitstromen, waarbij er een deel van de uitkering in stand blijft. De gedeeltelijk en de volledig uitgestroomde cliënten vormen de totale uitstroom cliënten Werk & Participatie.

Uitstroom cliënten Werk & Participatie	Ultimo 2020	Begroot 2020	In % van begroting 2020
Team Werk & Participatie			
Volledige uitstroom naar werk	121	125	97%
Volledige uitstroom naar scholing	25	13	192%
Volledige uitstroom overig	182	197	92%
Volledige uitstroom cliënten TWP	328	335	98%
Volledige uitstroom overig (PW Inrichting/Bbz/IOAZ)	47	41	115%
Volledige uitstroom cliënten	375	376	100%
Gedeeltelijke uitstroom cliënten TWP	181	207	87%
Totale uitstroom cliënten Werk & Participatie	556	583	95%

2.3.3 Financiën - Programmaonderdeel Werk en Participatie

De Dienst NWF - Programma Werk en Participatie						
Taakveld	Jaar 2020	Begroting na wijziging 2020	Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Begroting 2020	Jaar 2019
	a.	b.	c.			
Lasten in euro's						
6.4 Begeleide participatie						
Re-integratie TWP	585.885	693.299	-107.414	-15,5%	775.903	787.792
Re-integratie Pastiel	479.085	477.232	1.853	0,4%	307.738	326.648
Re-integratie Beschut Werken	177.856	207.000	-29.144	-14,1%	153.000	14.875
Lokale participatie-initiatieven	15.000	95.000	-80.000	-84,2%	75.000	18.150
	1.257.826	1.472.531	-214.704	-14,6%	1.311.641	1.147.465
6.5 Arbeidsparticipatie						
Re-integratie TWP	585.885	693.299	-107.414	-15,5%	775.903	805.817
Re-integratie Pastiel	479.085	477.232	1.853	0,4%	307.738	326.648
Lokale participatie-initiatieven	15.000	95.000	-80.000	-84,2%	75.000	15.000
	1.079.970	1.265.531	-185.561	-14,7%	1.158.641	1.147.465
Totale lasten Participatie	2.337.796	2.738.061	-400.265	-14,6%	2.470.282	2.294.931
Baten in euro's						
6.4 Begeleide participatie						
ESF	-3.214	-	-3.214		-	-
Debiteuren	402	-	402		-	1.098
	-2.812	-	-2.812		-	1.098
6.5 Arbeidsparticipatie						
ESF	-3.214	-	-3.214		-	-
Debiteuren	402	-	402		-	1.098
	-2.812	-	-2.812		-	1.098
Totale baten Participatie	-5.623	-	-5.623		-	2.195
Dekking in euro's						
Gemeentelijke bijdragen	2.343.419	2.738.061	-394.642	-14,4%	2.470.282	2.292.735

Toelichting financiën

Re-integratie TWP

Dit betreft het budget dat het Team Werk en Participatie heeft voor de inzet van eigen uren en de inzet van maatwerk. Er is in 2020 sprake van een onderbesteding die grotendeels toe te schrijven is aan de maatregelen rondom Covid-19 waardoor er minder trajecten dan gewoonlijk konden worden ingezet.

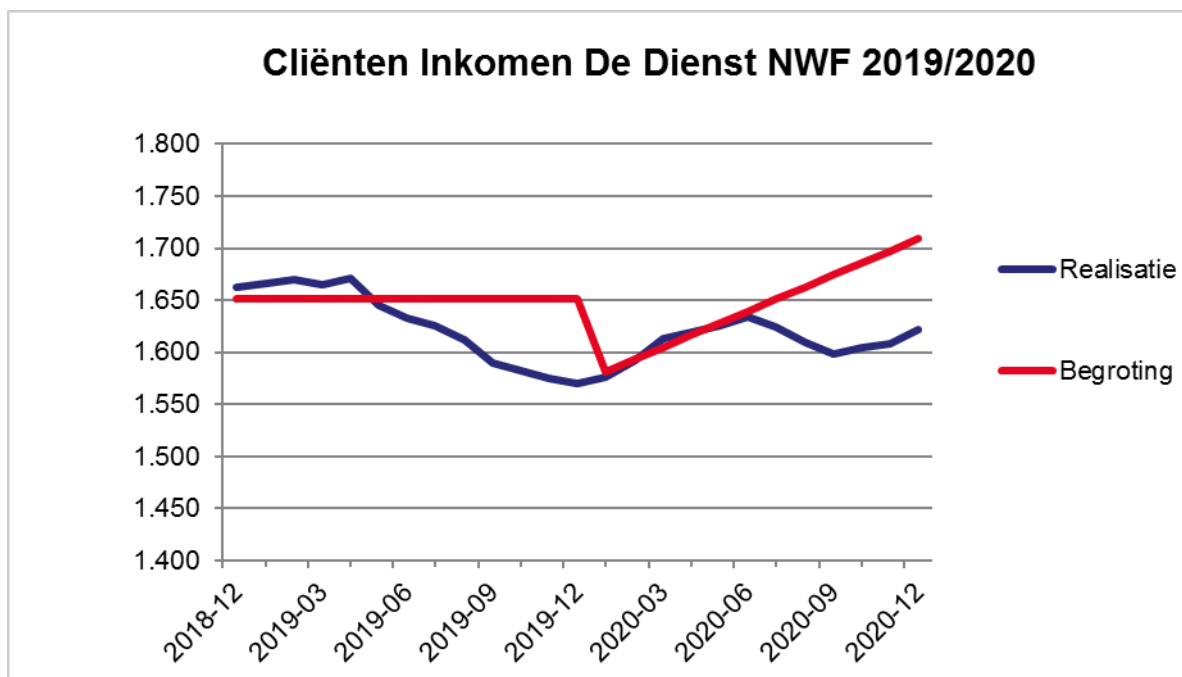
Lokale participatie-initiatieven

De lokale participatie-initiatieven betreft lokaal budget van de gemeenten Harlingen en Waadhoeke. De gemeenten besteden dit budget zelf. Er in 2020 sprake van een onderbesteding.

2.3.4 Cliënten - Programmaonderdeel Inkomen

Bestandsontwikkeling Inkomen

In onderstaande grafiek en tabellen is te zien hoeveel cliënten een inkomensvoorziening hebben. Hierin staat gespecificeerd wat voor soort uitkering deze cliënten hebben. Ook laten onderstaande overzichten zien hoe het verloop van deze cliëntgroep is over de afgelopen kwartalen. De tabel toont in hoeverre de aantallen in de begroting van 2020 zijn gerealiseerd.

Aan het begin van de coronacrisis was de verwachting dat het aantal cliënten Inkomen door de verslechterde economische omstandigheden sterk zou toenemen. In de eerste maanden zagen we ook een flinke toename. Rond de zomerperiode kwam hier een kentering in en kwam de uitstroom van cliënten weer goed op gang.

Bestandsontwikkeling aantal cliënten Inkomen De Dienst NWF	Ultimo Jaar 2020	Begroting		Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Begroting 2020	Jaar 2019
		Gemiddelde Jaar 2020 a.	na wijziging 2020 b.				
Participatiewet Basis	1.424	1.409	1.437	-28	-2%	1.423	1.416
Participatiewet Inrichting	53	46	45	1	2%	45	46
Participatiewet Krediethypotheek	6	4	4	0	12%	3	3
Participatiewet Préstarter	1	0	0	0		4	3
IOAW	115	120	123	-3	-2%	127	128
IOAZ	14	15	16	-1	-5%	13	14
BBZ Starters	4	5	5	0	-7%	12	11
BBZ Gevestigden	5	7	9	-2	-23%	8	10
Eindtotaal	1.622	1.607	1.640	-33	-2%	1.635	1.629

2.3.5 Financiën - Programmaonderdeel Inkomen

De Dienst NWF - Programma Inkomen						
Taakveld	Jaar 2020	Begroting na wijziging 2020	Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Begroting 2020	Jaar 2019
	a.	b.	c.			
Lasten in euro's						
6.3 Inkomensregelingen						
BUIG	23.798.384	23.969.816	-171.432	-0,7%	24.194.516	23.444.774
Loonkostensubsidie Beschut Werken	155.659	267.768	-112.109	-41,9%	346.059	121.167
Lasten onderzoek IOAZ	739	-	739		-	-
Lasten onderzoek Bbz	22.392	37.802	-15.410	-40,8%	41.600	34.094
Bbz kapitaalverstrekkingen	18.500	65.712	-47.212	-71,8%	96.318	85.500
Bbz levensonderhoud gevestigden (voor 2020)	-	-	-		-	137.486
TOZO	7.741.986	11.262.152	-3.520.166	-31,3%	-	-
Uitvoeringslasten TOZO	940.650	-	940.650		-	-
Totale lasten inkomensregelingen	32.678.310	35.603.250	-2.924.940	-8,2%	24.678.493	23.823.021
Baten in euro's						
6.3 Inkomensregelingen						
Debiteuren BUIG	216.825	361.625	-144.800	-40,0%	411.180	404.275
Mutatie voorziening debiteuren BUIG	-154.475	-	-154.475		-	-
Debiteuren Bbz	201.285	115.385	85.900	74,4%	165.795	278.484
Debiteuren TOZO	222.204	-	222.204		-	-
Totale baten inkomensregelingen	485.839	477.010	8.829	1,9%	576.975	682.758
Dekking in euro's						
Gemeentelijke bijdragen	32.192.471	35.126.240	-2.933.769	-8,4%	24.101.518	23.140.263

Toelichting financiën

BUIG

Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten: BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende ondernemers). De definitieve BUIG-budgetten voor het jaar 2020 zijn eind september bekend gemaakt. Hierin is voor alle gemeenten een corona-compensatie opgenomen en heeft tot gevolg dat geen van de Noordwest gemeenten een tekort heeft op de BUIG.

TOZO

Voor de Tozo regeling zijn in tranches voorschotten verstrekt aan de gemeenten. De rijksbijdrage voor Tozo bestond uit een deel voor de uitkeringen inzake Tozo en voor een deel uit een bijdrage voor de uitvoeringslasten.

De kapitaalverstrekkingen Tozo zijn, voorzover ze nog niet zijn afgelost, opgenomen onder de financiële vaste activa op de balans per 31 december 2020. De kapitaalverstrekkingen zien we dus ook niet terug hier in het programma Inkomen.

Bij het opmaken van de 2^e begroting na wijziging 2020 was de Tozo-3 die per 1 oktober 2020 inging nog niet bekend. Ook was er op dat moment nog weinig bekend over de werkelijke realisatie van de Tozo-regeling. Het begrote bedrag bestaat dus uit de voorschotten inzake Tozo-1 en Tozo-2. De uiteindelijke realisatie ten opzichte van begroting verschilde per gemeente. De grootste onderschrijding ten opzichte van begroting was bij de gemeente Waadhoeke.

Debiteuren BUIG

Tot en met 2019 werden de debiteuren BUIG geadministreerd volgens het kasstelsel, echter had dit gemoeten volgens het baten- en lastenstelsel. Dit verklaart ook de afwijking tussen de begroting en realisatie.

Ook de mutatie voorziening debiteuren dient via het programma Inkomen te lopen, waar deze vorige jaren terug te vinden was onder programma Bedrijfsvoering.

Financiële verschillen

Financiële verschillen tussen begroting en realisatie ontstaan doordat er gedurende het jaar mutaties plaats vinden in aantal cliënten, in de aard van cliënten (b.v. particulier-ondernemer, alleenstaand-samenwonend) en in de gemiddelde uitkering.

Vangnetuitkering

De begrote vangnetuitkering Inkomen 2020 is opgenomen in de gemeentelijke begrotingen. Uiteraard faciliteren wij de gemeenten wel in de prognose van en de berekening van deze vangnetuitkering Inkomen over 2020. Voor het inzicht verwijzen wij u naar bijlage E. In 2020 hoeft er geen vangnetuitkering te worden aangevraagd voor onze gemeenten.

2.4 Programma Armoedebestrijding

Leven in armoede heeft vaak grote gevolgen. Uit onderzoek blijkt dat kinderen die opgroeien in armoede op school slechter presteren en een groter risico lopen dat zij ook als volwassene door armoede of andere negatieve maatschappelijke gevolgen worden getroffen. Dit leidt vaak tot een ongewenst sociaal isolement dat generaties lang kan duren. Dit vraagt om een effectieve armoedebestrijding, waarbij een samenspel verlangd wordt van inwoners en hun netwerken en diverse betrokkenen, waaronder overheden, professionals etc. Vanuit hun verantwoordelijkheid zetten gemeenten verschillende (financiële) regelingen in via de gebiedsteams en de Dienst.

2.4.1 Doelstellingen en acties Armoedebestrijding

In 2020 hebben we de volgende acties ondernomen om onze doelstellingen te behalen:

Thema: Aanbevelingen uit armoedeonderzoek: meer nadruk op preventie en integrale werkwijze

Doelstellingen

- Armoede wordt teruggedrongen en zo mogelijk voorkomen door middel van een samenhangend stelsel van diverse (financiële) regelingen. Hierbij is er specifieke aandacht voor kinderen.
- Om effectief armoede te voorkomen en te bestrijden wordt er samengewerkt met inwoners en hun netwerken en diverse actoren, waaronder overheden, professionals en het maatschappelijk middenveld.
- In het kader van armoedebestrijding bieden we mensen met hoge zorgkosten en een laag inkomen een collectieve zorgverzekering aan.

Acties

- Vanuit de werkgroep schulddienstverlening is een communicatieplan voor het verhogen van het bereik van de minimaregelingen uitgewerkt. Er is een flyer en hand-out gemaakt waarop alle minimaregelingen zichtbaar zijn.
- De werkgroep schulddienstverlening bestaat uit professionals vanuit de uitvoering en beleid. De werkgroep schulddienstverlening maakt verbinding met de lokale en regionale partijen zoals de vrijwilligersorganisaties, welzijn, bedrijfsleven, woningbouwcorporaties, kerken, voedselbank etc. Daarnaast worden alle beleidsontwikkelingen gedeeld en besproken met de adviesraad.
- Inwoners kunnen gebruik maken van de collectieve zorgverzekering AV Frieso bij De Friesland. Vanaf 1 januari 2020 bieden wij onze inwoners naast het huidige aanvullende pakket "compleet" het "compact" pakket aan. Hiermee wordt aan de burgers met een lagere zorgbehoefte een goedkopere zorgverzekering aangeboden.

Daarnaast is er met ingang van 1 januari 2020 een nieuwe minimaregeling van kracht geworden; de CER-regeling (Compensatie Eigen Risico). Bij volledige besteding van het eigen risico 2020 kan men in aanmerking komen voor een maximale tegemoetkoming van € 100. Het doel van deze regeling is de lasten van inwoners met een minimuminkomen en hoge zorgkosten verminderen en het voorkomen van zorgmijdend gedrag. Structureel vindt er communicatie naar de inwoners plaats over deze nieuwe regeling om het bereik van deze regeling te vergroten.

Eind 2019 is er net als het voorgaand jaar een brede communicatie-actie ingezet om het gebruik van de AV Frieso te stimuleren. Hiervoor is de doelgroep die een voorziening vanuit de Wmo heeft actief benaderd.

Het aantal AV Frieso verzekerden is begin dit jaar slechts met 11 toegenomen. Weliswaar leverde de communicatie-actie 215 nieuwe verzekerden op, maar daarentegen waren er ook 204 afmeldingen. Reden: overstap naar andere zorgverzekeraars of nog wel via De Friesland verzekerd, maar zonder aanvullende verzekering. Overigens is vanuit het armoede onderzoek gebleken dat het bereik van de AV Frieso hoger ligt dan het landelijk gemiddelde.

Thema: Wens om integrale toegang tot schulddienstverlening bij gebiedsteams te beleggen

Doelstellingen

- In het kader van preventie signaleren we schuldenproblematiek vroegtijdig door pro-actief in gesprek te gaan met inwoners
- We zetten in op het bevorderen van financiële zelfredzaamheid.

Acties

- De pilot vroegsignalering in Harlingen is gestart per 1 september 2020. Als gevolg van de coronacrisis is de aanpak enigszins aangepast. Grotendeels heeft de afhandeling digitaal en/of per telefoon plaatsgevonden. De huidige situatie geeft ook kansen om inzicht te krijgen in deze aanpak in de huidige 1,5 meter samenleving. Bij positieve eindresultaten (na de evaluatie in 2021) wordt deze aanpak aansluitend verder uitgerold naar de overige gemeenten. Met deze preventieve aanpak proberen we grotere schuldenproblematiek, met alle nadelige gevolgen van dien, te voorkomen.
- De werkgroep schulddienstverlening gaat in gesprek met vrijwilligers over de ondersteuning bij thuisadministratie. De focus ligt op het bevorderen van de financiële zelfredzaamheid en het voorkomen van problematische schulden.

Thema: Hoge kosten bijzondere bijstand voor bewindvoering

Doelstellingen

- Het realiseren van een kostenverlaging van bijzondere bijstand voor bewindvoering

Acties

Het aantal inwoners dat gebruik maakt van een vergoeding voor bijzondere bijstand is gelijk, maar de kosten zijn lager. Oorzaak hiervan is gelegen in tariefswijzigingen van onder andere problematische schulden tarief naar een normaal tarief en/of van meer- naar eenpersoons bewind.

Vanaf 1 juli 2019 kunnen de kosten van bewindvoering opgenomen worden als correctiepost in een VTLB (vrij te laten bedrag) rapport. Wanneer dit het geval is bij een inwoner in een WSNP (schuldsanerings) traject zal er geen bijzondere bijstand meer verstrekt worden. Daarnaast wordt met ingang van april 2020, op basis van een actuele VTLB berekening, beoordeeld in hoeverre een inwoner in een WSNP traject ruimte heeft om deze kosten zelf te betalen. Deze inwoners hebben namelijk lang niet altijd een besteedbaar inkomen op het minimum en kunnen mogelijk deze kosten zelf betalen. Voorheen kreeg deze doelgroep standaard bijzondere bijstand.

Een goed resultaat in bovengenoemde doelen, waaraan gewerkt wordt vanuit de werkgroep schulddienstverlening, draagt bij aan een daling van het aantal inwoners dat gebruik moet maken van bewindvoering.

2.4.2 Toekenningen – Armoedebestrijding

Bestandsontwikkeling aantal toegekende aanvragen

De Dienst NWF	Jaar 2020	Begroting na wijziging 2020	Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Begroting 2020	Jaar 2019
	a.	b.	c.			
Bijzondere bijstand vergunninghouders	9	10	-1	-10%	12	11
Bijzondere bijstand overig	319	298	21	7%	346	377
Compensatieregeling Wettelijk Eigen Risico	305	598	-293	-49%	598	0
Kindpakket Thuis	268	273	-5	-2%	387	270
Kindpakket Jeugdcultuurfonds	77	56	21	38%	77	56
Kindpakket Jeugdsportfonds	350	381	-31	-8%	461	393
Kindpakket St. Leergeld	1.690	2.156	-466	-22%	1.611	1.841
Participatiefonds	314	379	-65	-17%	459	476
Individuele studietoelage	6	2	4		0	1
Individuele inkomensvoorschot	709	676	33	5%	767	661
Kinderopvang	17	17	0	0%	21	21
Aantal cliënten bewindvoering	452	437	15	3%	437	439
AV Frieso	809	814	-6	-1%	816	858
idem voor niet-uitkeringsgerechtigden	1.326	1.320	6	0%	1.330	1.292

Toelichting bestandsontwikkeling

Compensatieregeling Wettelijk Eigen Risico

Dit betreft een nieuwe regeling per 2020. Er zijn minder aanvragen binnengekomen dan begroot. De verwachting is echter dat er ook in 2021 nog aanvragen binnen zullen komen die betrekking hebben op het kalenderjaar 2020.

Kindpakket St. Leergeld

In 2020 zijn er 22% minder aanvragen toegekend dan was begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat er minder schoolreisjes, kampen e.d. waren in 2020.

2.4.3 Financiën – Armoedebestrijding

De Dienst NWF - Programma Armoedebestrijding						
Taakveld	Jaar 2020	Begroting na wijziging 2020	Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Begroting 2020	Jaar 2019
	a.	b.	c.			
Lasten in euro's						
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie						
Kinderopvang	112.972	119.738	-6.766	-5,7%	52.672	82.732
6.3 Inkomensregelingen						
Bijzondere bijstand bewindvoering	730.166	689.573	40.593	5,9%	741.218	753.932
Bijzondere bijstand vergunninghouders	33.856	27.725	6.131	22,1%	50.679	34.456
Bijzondere bijstand overig	327.642	297.616	30.026	10,1%	410.953	348.659
Inkomensvoorz. Bijz. Bijstand	1.091.665	1.014.914	76.751	7,6%	1.202.850	1.137.047
Compensatieregeling Wettelijk Eigen Risico	30.996	59.800	-28.804	-48,2%	-	-
AV-Frieso	537.192	640.975	-103.783	-16,2%	642.710	611.719
Bijzondere bijstand	1.659.853	1.715.689	-55.836	-3,3%	1.845.560	1.748.766
Kindpakket Gebiedsteams	39.574	38.444	1.130	2,9%	62.500	44.909
Coördinatie Kindpakket.nl	3.300	-	3.300		-	-
Kindpakket Stichting Leergeld	129.653	165.000	-35.347	-21,4%	127.500	171.042
Kindpakket Jeugdsportfonds	99.247	118.000	-18.753	-15,9%	115.500	109.480
Kindpakket Jeugdcultuurfonds	30.016	20.000	10.016	50,1%	24.000	19.000
Kindpakket Stichting Babyspullen	300	2.500	-2.200	-88,0%	-	-
Participatiefonds	52.482	66.874	-14.392	-21,5%	107.700	82.409
Mantelzorgfonds	45.031	66.500	-21.469	-32,3%	66.500	48.698
Individuele studietoelage	12.623	2.400	10.223		-	3.600
Individuele inkomensvoorz.	199.967	184.188	15.779	8,6%	165.422	193.006
Minimabeleid	612.192	663.906	-51.714	-7,8%	669.122	672.144
Schuldpreventie	17.724	74.800	-57.076	-76,3%	74.800	37.388
Totaal inkomensregelingen	2.289.769	2.454.395	-164.626	-6,7%	2.589.482	2.458.298
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+						
Schuldhelpverlening	330.592	316.947	13.645	4,3%	361.887	353.658
Totale lasten Armoedebestrijding	2.733.332	2.891.080	-157.748	-5,5%	3.004.041	2.894.687
Baten in euro's						
6.3 Inkomensregelingen						
Bijzondere bijstand	59.211	128.154	-68.943	-53,8%	207.280	195.624
Totale baten Armoedebestrijding	59.211	128.154	-68.943	-53,8%	207.280	195.624
Dekking in euro's						
Gemeentelijke bijdragen	2.674.122	2.762.926	-88.804	-3,2%	2.796.761	2.699.063

Toelichting financiën

Het grote verschil bij de AV-Frieso wordt veroorzaakt doordat de zorgconsumptie in 2020 lager lag dan oorspronkelijk was begroot. Het betreft hier nog wel een voorlopige afrekening. De definitieve afrekening 2020 volgt pas in januari/februari 2022.

Financiële verschillen tussen begroting en realisatie ontstaan doordat er gedurende het jaar mutaties plaats vinden in het gemiddeld aantal toegekende aanvragen en in de gemiddelde uitkering.

Tot en met 2019 werden de debiteuren geadministreerd volgens het kasstelsel, echter had dit moeten volgens het baten- en lastenstelsel. Dit verklaart ook de afwijking tussen de begroting en realisatie.

2.5 Programma Wmo en Jeugdwet

2.5.1 Inleiding

Gemeenten hebben de wettelijke taak om ervoor te zorgen dat hun inwoners zo lang mogelijk thuis kunnen wonen en vanuit hun eigen leefomgeving mee kunnen doen aan de samenleving (Wmo). Vanuit de Jeugdwet hebben gemeenten de taak dat jeugdigen veilig en gezond kunnen opgroeien tot volwassenen die regie kunnen voeren over hun leven.

De Dienst voert taken uit op het gebied van de Wmo en Jeugdwet voor de gemeenten in Noardwest Fryslân. Vanuit deze taken regelen wij voor de gemeenten vele zaken zoals:

- De toegang tot applicaties
 - Systeeminrichtingen
 - Digitaliseren en Innovatie
 - Berichtenverkeer (technisch)
- De administratieve verwerking van voorzieningen en betalingen
 - Procesbewaking
 - Beschikken, bestellen, betalen
 - Berichtenverkeer: digitale toewijzingen en declareren (uitvoering)
- Kwalitatieve zaken
 - Inkoop en Contractbeheer
 - Bezwaar en Beroep
 - Handhaving en Toezicht
 - Beleidsimplementatie
- Het beheersen van de planning en control cyclus
 - Begroten, monitoren en verantwoorden

Wij zijn een belangrijke informatiebron voor de gemeenten op het gebied van wet- en regelgeving, inkoop en contracten, processen, financiën en overige vraagstukken en actualiteiten. Hiernaast adviseren wij de gemeenten en hun gebiedsteams gevraagd en ongevraagd over passende oplossingen voor cliënten en onze gezamenlijke ketenprocessen. Hiervoor schakelen wij eventueel ook met onze ketenpartners, zoals aanbieders, Sociaal Domein Fryslân (SDF), Sociale verzekeringsbank (SVB), Centraal Administratie Kantoor (CAK) en onze Adviesraad.

2.5.2 Focus op tijdige uitvoering van projecten binnen De Dienst NWF

De Dienst is (mede) verantwoordelijk voor een betrouwbare (juiste, tijdige en volledige) implementatie en uitvoering van het Rijks-, regionaal en lokaal beleid. In 2020 hebben wij aan de volgende projecten gewerkt:

Wet	Project	Beleid lokaal/regionaal/Rijk	Status
Wmo	Vorbereiding inkoop Huishoudelijke Hulp	Lokaal NWF	Uitgesteld, gepland voor 2021
Wmo	Inkoop en implementatie inkoop Collectief Vervoer	Lokaal NWF	Uitgesteld, gepland voor 2021
Wmo	Implementatie iEB (Abonnementstarief Wmo CAK)	Rijk	Afgerond

Wmo	Inkoop en implementatie inkoop Hulpmiddelen	Lokaal NWF	Afgerond
Wmo	Implementatie Vernieuwing Wlz uitvraag	Rijk	Afronding 1 ^{ste} kwartaal 2021
Jeugdwet	Vorbereiding implementatie Woonplaatsbeginsel	Rijk	Uitgesteld, gepland voor 2021
Jeugdwet	Evaluatie SDF-Facturatie Jeugd	Regionaal(SDF) Lokaal (Bedrijfsvoering)	Afgerond
Jeugdwet	Vorbereiding inkoop SDF specialistische jeugdhulp	Regionaal (SDF)	Lopend
Jeugdwet	Evaluatie inkoop SDF specialistische jeugdhulp	Regionaal (SDF)	Afgerond
Jeugdwet	Implementatie inkoop Hoogspecialistische Jeugdhulp	Regionaal (SDF)	Afgerond
Jeugdwet	Implementatie herinschaling locaties Verblijf	Regionaal (SDF)	Afgerond
Wmo-JW	Berichtenverkeer 3.0: Maandfacturatie en nieuwe berichten jeugdwet	Rijk	Afronding 1 ^{ste} kwartaal 2021
Wmo-JW	Implementatie iPGB	Rijk	Uitgesteld
Wmo-JW	Bedrijfsvoeringsorganisatie	Lokaal NWF	Afgerond
Wmo-JW	Cognos management informatie	Lokaal (Bedrijfsvoering)	Lopend

Huishoudelijke Hulp

Contractueel gezien moest de Huishoudelijke Hulp voor 2021 opnieuw worden ingekocht. Vanwege de coronacrisis is deze inkoop in overleg met de aanbieders uitgesteld tot 2022 en is het huidige contract met een jaar verlengd. Stabiliteit, goede thuisondersteuning binnen de RIVM-richtlijnen en zekerheid voor inwoners en aanbieders stonden dit jaar voorop.

Er zijn overlegtafels georganiseerd met de aanbieders van de Huishoudelijke Hulp om alvast vooruit te kijken naar de nieuwe inkoop. Belangrijke aandachtspunten daarbij zijn de stijging in het gebruik van voorzieningen en de inzichten en kennis die zijn opgedaan in de dienstverlening tijdens corona.

Hulpmiddelen

Hulpmiddelen centrum (HMC) is op 3 april 2020 door de rechtbank Rotterdam failliet verklaard. Onze overeenkomst met HMC liep 30 april 2020 af. Met ingang van 1 mei 2020 hebben we een Raamovereenkomst afgesloten met Medipoint BV, maar door het faillissement van HMC veranderden de overnameregels. Op 12 augustus 2020 zijn de curator en Medipoint tot overeenstemming gekomen over de overname van het hulpmiddelenbestand. Daarmee zijn de hulpmiddelen definitief eigendom van Medipoint en kon Medipoint de leveringen en diensten conform de overeenkomst afwikkelen. Voor de Dienst leidde deze late overname er toe dat de factuurafhandeling met Medipoint pas eind december gereed was. Medipoint heeft tijdens het proces de leveringen en diensten volgens de voorwaarden uitgevoerd.

Collectief Vervoer

Op 17 juni 2020 stemde het Bestuur in met het intrekken van de aanbesteding Collectief Vervoer, vanwege de onzekerheden rondom corona, voor met name aanbieders. In 2021 wordt het collectief vervoer alsnog opnieuw aanbesteed. De eerder vastgestelde

uitgangspunten zullen dan opnieuw tegen het licht van de actuele situatie en verwachtingen rondom onder andere coronamaatregelen en vervoer worden gehouden.

CAK – Eigen bijdrage

Per 2020 melden we inwoners met een Wmo-voorziening waarvoor een eigen bijdrage geldt, zelf aan bij het CAK. Vanwege vertraging bij het CAK heeft de eerste aanmelding pas in juli 2020 plaatsgevonden. Technisch is de aanlevering goed verlopen, maar mede omdat de administratie en klantenservice van het CAK met problemen kampte, kwamen veel vragen bij de gemeente terecht.

Woonplaatsbeginsel

De invoering van de Wet Woonplaatsbeginsel is uitgesteld naar 2022. Het woonplaatsbeginsel regelt welke gemeente financieel verantwoordelijk is voor de jeugdhulp. Wij hebben in 2020 een provinciale werkgroep geïnitieerd waarin Friese gemeenten samen de (administratieve) knelpunten van deze nieuwe wet in kaart brengen en hierin afspraken maken over de te nemen stappen van de implementatie van de wet. De werkgroep gaat ook adviezen uitwerken voor de afhandeling van financiële consequenties die de nieuwe wet met zich meebrengt voor de Friese gemeenten onderling.

Pilot 4-ogenprincipe

De pilot 4-ogenprincipe zoals eerder beschreven in de bestuursrapportage heeft geen doorgang gevonden in 2020. Vanuit de regionale werkgroep, bestaande uit SDF, gemeenten en aanbieders, is geconcludeerd dat de uitvoering die destijds bedacht is, niet tot resultaten zou leiden waar alle deelnemers zich in konden vinden. Er wordt nu gekeken of de pilot in een andere vorm wel uitvoering kan krijgen

2.5.3 Inzet op kostenbeheersing, monitoring en verdere verbetering van het administratieve proces

Kostenbewustzijn in Gebiedsteams en bij De Dienst verhogen

Om goede kwaliteit van zorg te leveren binnen het beschikbare budget van het programma Jeugdwet is de verbinding tussen de Gebiedsteams en De Dienst belangrijk.

Samen met de Gebiedsteams werkten we aan het vergroten van de expertise rond kostenbewustzijn, waardoor er constructieve gesprekken met aanbieders kunnen plaatsvinden over onder andere inschaling en opschaling. Er zijn heldere afspraken gemaakt over de rolverdeling tussen gebiedsteammedewerkers en adviseurs van De Dienst.

Proces Gebiedsteam – Coach kostenbewustzijn – Adviseurs Wmo & Jeugdwet

- In Harlingen heeft dit geleid tot een plan van aanpak en een strakke monitoring met periodieke evaluatie van de voortgang en resultaten. Daarnaast is er een periode een coach kostenbewustzijn ingezet. Op basis van de periodieke evaluatie zijn diverse aanpassingen in het werkproces van gebiedsteam Harlingen doorgevoerd.
- De adviseurs zijn geschoold op het gebied van de inkoop Jeugdhulp en het opstellen van doelen en resultaten. Met deze kennis kunnen zij de gebiedsteams beter faciliteren.

- Gemeenten zetten waar mogelijk in op een praktijkondersteuner Jeugd bij huisartsenpraktijken. Harlingen is aangesloten op Zorgdomein, het verwijssysteem van de huisartsen, om zo passende zorg in te zetten tegen zo laag mogelijke kosten.
- De gemeente Harlingen zet “Gebiedsteam in de praktijk” (GIP) in bij de huisartsen. Dit om beter passende hulp voor jeugdigen en te snelle doorverwijzingen naar een maatwerkvoorziening te voorkomen. In verband met corona is de daadwerkelijke inzet uitgesteld naar 2021.

Proces VOT (Externe verwijzers) – Administratie – Adviseurs Wmo & Jeugdwet

- De administratie controleert actief de aanvragen Jeugdwet vanuit externe verwijzers (VOT's) om zo contractuele afspraken te handhaven en de kosten te reduceren. Als de aanvraag hiervan afwijkt, dan wijst de administratie deze af, of zet de aanvraag door naar de Adviseur Wmo & Jeugdwet voor extra screening.

De administratie kan zonder tussenkomst van een adviseur afwijzen op de volgende punten:

- Woonplaatsbeginsel
- Is de initiële aanvraag via het gebiedsteam verlopen? Dan verwijzen we de zorgaanbieder terug naar het gebiedsteam.
- Zorgstapeling

In 2020 heeft de administratie 11% van de VOT's afgewezen of aangepast verwerkt.

- De Adviseurs Wmo & Jeugdwet nemen in bepaalde gevallen proactief contact op met een zorgaanbieder. Bijvoorbeeld als extra budget wordt aangevraagd of direct na afronding van een bestaand jeugdhulptraject een aanvraag voor een nieuwe voorziening wordt ingediend.

Uit het gesprek met de zorgaanbieder moet blijken of de aanvraag terecht is toegekend of dat een alternatieve route passender is. In 2020 hebben we in circa 37% van deze situaties de aanvraag aangepast verwerkt. Bijvoorbeeld door afwijzing van de aanvraag of het toekennen van een langer budget of een andere passende oplossing. Hier ging in 2020 in totaal een bedrag van € 395.000 mee gepaard. Het toepassen van deze werkwijze heeft erin geresulteerd dat zorgaanbieders ook zelf steeds meer vooraf contact met ons leggen over de in te zetten jeugdhulp.

Controleproces inrichten en uitvoeren

Voor de Wmo is sinds dit jaar het startbericht van de aanbieder noodzakelijk voor de correcte inning van de eigen bijdrage door het CAK. Gedurende 2020 hebben wij aanbieders die geen startbericht hadden gestuurd hierop aangesproken. Vanaf 1 november 2020 hebben wij onze systemen zo ingericht dat een declaratie van de aanbieder wordt afgewezen als het startbericht ontbreekt.

Voor de controleprocessen zetten we de management-informatieapplicatie Cognos in. De datamodellen in deze applicatie zijn in 2020 opgebouwd, waardoor we controlelijsten kunnen door ontwikkelen voor een verdere optimalisatie van onze administratieve afhandeling en managementinformatie.

Externe factoren op kosten Wmo en Jeugdwet

Wij constateren tot en met december 2020 een grote toename van het aantal indicaties van het product Huishoudelijke Hulp. Als mogelijke oorzaken zien wij de invoering van het abonnementstarief Wmo, de leeftijdsopbouw in Noardwest Fryslân en het langer zelfstandig thuis blijven wonen van de inwoners. Om voor de toekomst de kosten Wmo beheersbaar te houden, zijn en blijven wij in gesprek met andere gemeenten, zorgverzekeraar De Friesland en zorgaanbieders. Met elkaar kunnen we zorgen dat de zorg goed wordt ingezet (Wmo, Zvw en Wlz) met de middelen die daarvoor beschikbaar zijn.

In 2020 liep er een evaluatie van de jeugdtrajecten in het kader van Behandel- en Expertisecentrum (BEC), Kinderdagcentrum (KDC) en Traject Educatieve Ontwikkeling (TEO). Voor de BEC- en KDC-trajecten is er op inhoudelijk niveau afstemming tussen gemeenten en zorgaanbieders. De uitkomsten van evaluatie van de BEC-trajecten wordt meegenomen in de inkoop specialistische jeugdhulp die in 2021 start. Voor de KDC-trajecten is in december 2020 een pilot gestart, waarin er gekeken wordt naar een andere financieringsvorm (inzet in dagdelen, i.p.v. duurzaam traject). De uitkomsten van de pilot worden ook meegenomen in de nieuwe inkoop.

Gedurende de evaluatie van de TEO-traject is gebleken dat er een kwaliteitsverbetering nodig is en dat het onderwijs hierbij betrokken moet worden. Foar Fryske Bern werkt ook aan de ontwikkeling van samenwerking van zorg en onderwijs. Daarom is de ontwikkeling van de TEO-trajecten daar ondergebracht.

2.5.4 Doelstellingen en acties Wmo en Jeugdwet

We hadden onszelf voor 2020 een aantal doelen gesteld. In 2020 hebben we de volgende acties ondernomen om onze doelstellingen te behalen:

Thema: Inzet van het vangnet neemt steeds verder toe

Doelstelling

Wij willen inzicht hebben in de huidige en toekomstige demografische en maatschappelijke ontwikkelingen als vergrijzing, concentraties van voorzieningen in wijken en bijvoorbeeld het stijgend aantal echtscheidingen.

Acties

- Kennis en informatie van landelijke onderzoeken en het Fries Sociaal Planbureau heeft ons in het eerste kwartaal van 2020 inzicht gegeven in de ontwikkelingen, uitdagingen en prognoses rondom het thema mantelzorg in Noardwest-Fryslân, voor nu en de komende jaren. Op basis van deze inzichten herijken we in 2020 het beleid ter ondersteuning en waardering van mantelzorgers. In het laatste kwartaal van 2020 is daarover een voorstel gedaan richting de Stuurgroep van de POSD. Na akkoord van de Stuurgroep is het voorstel verder op route gegaan voor besluitvorming per gemeente.

Doelstelling

Wij willen in samenwerking met het Gebiedsteam inzetten op volledig inzicht in het voorliggende veld.

Acties

- In de afgelopen periode heeft een inventarisatie plaats gevonden door de adviseurs Wmo & Jeugdwet. Ze hebben een overzicht van de huidige voorliggende voorzieningen opgesteld dat gedeeld kan worden met de gebiedsteams. Het betreft een levend document. Hiermee vergroten we integraal het inzicht in het voorliggende veld.

Thema: De kosten voor de Wmo en Jeugdhulp nemen toe

Doelstelling

Wij willen de financiële en administratieve organisatie optimaliseren. We hebben beter inzicht in cijfers en aantallen. We delen deze actie met gemeenten.

Acties

- Per 1 april beschikken we verblijf in etmalen per week in plaats van 1 etmaal per dag. Een aanbieder of Gebiedsteam geeft vooraf aan hoeveel etmalen per week een jeugdige verblijft op de locatie. Hierdoor hebben we meer zicht en grip op de kostenontwikkeling van verblijf.
- SDF heeft de verblijfslocaties opnieuw ingeschaald. De indicaties die op een te hoge verblijfsintensiteit zijn afgegeven, hebben wij aangepast en het te veel betaalde bedrag is terug betaald door/geïnd bij de aanbieder.
- Team Administratie Wmo & Jeugd heeft de afgelopen periode veel verbeteringen doorgevoerd in onze applicaties. Daardoor krijgen we beter inzicht in het verwijsgedrag van externe verwijzers, zoals huisartsen.

- We hebben de komst van de nieuwe hulpmiddelen leverancier Medipoint en de afschaffing van de algemene voorziening Huishoudelijke Hulp aangegrepen om het applicatiesysteem op te schonen. Op deze manier zorgen we ervoor dat we de rapportages elke keer verbeteren.
- In het laatste kwartaal 2020 zijn datasets ontwikkeld, waarbij we inzicht geven in het verloop van de voorzieningen, cliënten en besluiten. Met de datasets geven wij de gemeenten beter inzicht in cijfers en aantallen.

Doelstelling

Wij zetten in op een duidelijke rolverdeling tussen gemeente en De Dienst, waaronder gebiedsteams en Adviseurs Wmo & Jeugd.

Acties

- Om de rolverdeling tussen gebiedsteams en Adviseurs Wmo & Jeugd te verduidelijken hebben we helder geformuleerd wat de Gebiedsteams van een adviseur Wmo & Jeugd kan verwachten. Hierin is onder andere opgenomen dat de adviseur de medewerkers in de gebiedsteams coacht op kostenbewustzijn.

Doelstelling

Wij professionaliseren het Contractmanagement, waaronder het uitvoeren van strategisch contractmanagement. Tevens zetten wij, aangaande contracten Jeugd, in op samenwerking met Contractmanagement SDF.

Acties

- Wij initiëren periodiek overleg met Contractmanagement SDF
- Wij zoeken afstemming met Contractmanagement SDF over overeenkomstige- of ketenprocessen zoals corona-compensatie voor zorgaanbieders.

Doelstelling

Team Toezicht en Handhaving onderzoekt zowel proactief als signaal gedreven de kwaliteit van zorg aan cliënten.

Acties

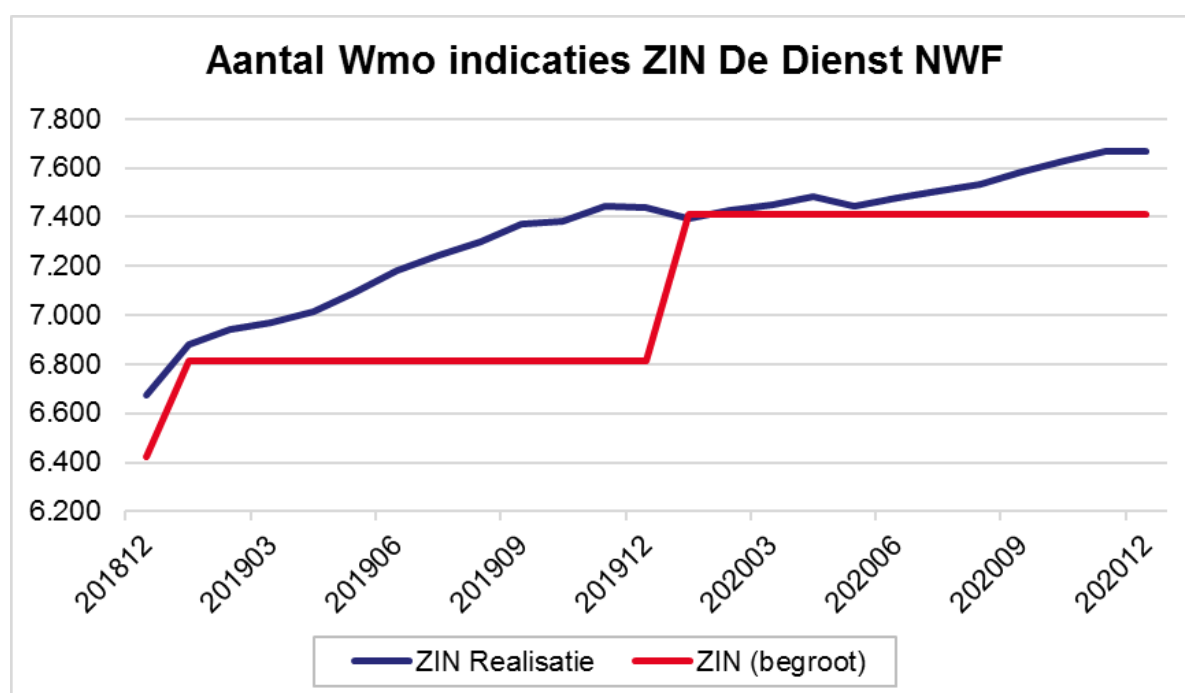
- Signaal gedreven toezicht is volledig ingericht. In de eerste helft van 2020 zijn alle processen beschreven en geïmplementeerd.
- Proactief toezicht krijgt verder vorm. We halen input op bij verschillende partijen: gebiedsteam, inkoop, Contractbeheer. Hiermee leggen we de basis voor de accenten voor 2021. Dit delen we in gesprek met de bestuurders.

2.5.5 Cliënten – Programmaonderdeel Wmo

Bestandsontwikkeling Wmo

In de overzichten op de volgende pagina's geven we het aantal Wmo indicaties weer over het jaar 2020. We onderscheiden Wmo indicaties middels Zorg In Natura (ZIN) en middels Persoonsgebonden Budget (PGB). Eind 2020 worden zo'n 98% van de indicaties middels ZIN verstrekt.

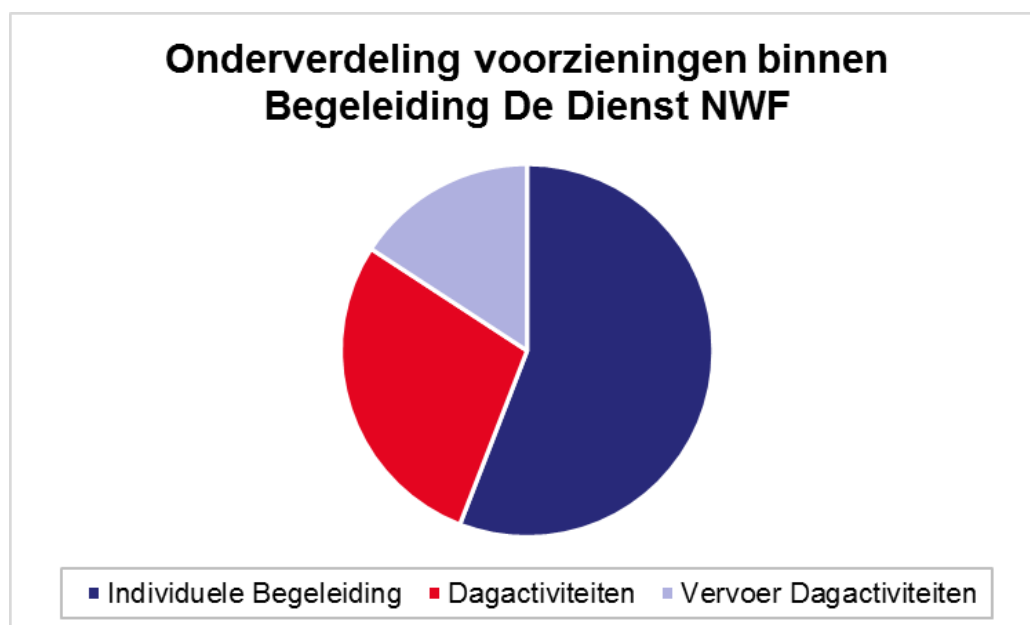
In het onderstaande overzicht geeft de blauwe lijn het aantal indicaties ZIN van de laatste dag van de maand weer. De rode lijn geeft de begrote aantallen. Het betreft hier de aantallen uit de herziene begroting na wijziging van mei 2020. Het aantal indicaties ZIN is hoger dan begroot. In het overzicht Bestandsontwikkeling is te zien welke producten afweken van de begroting.

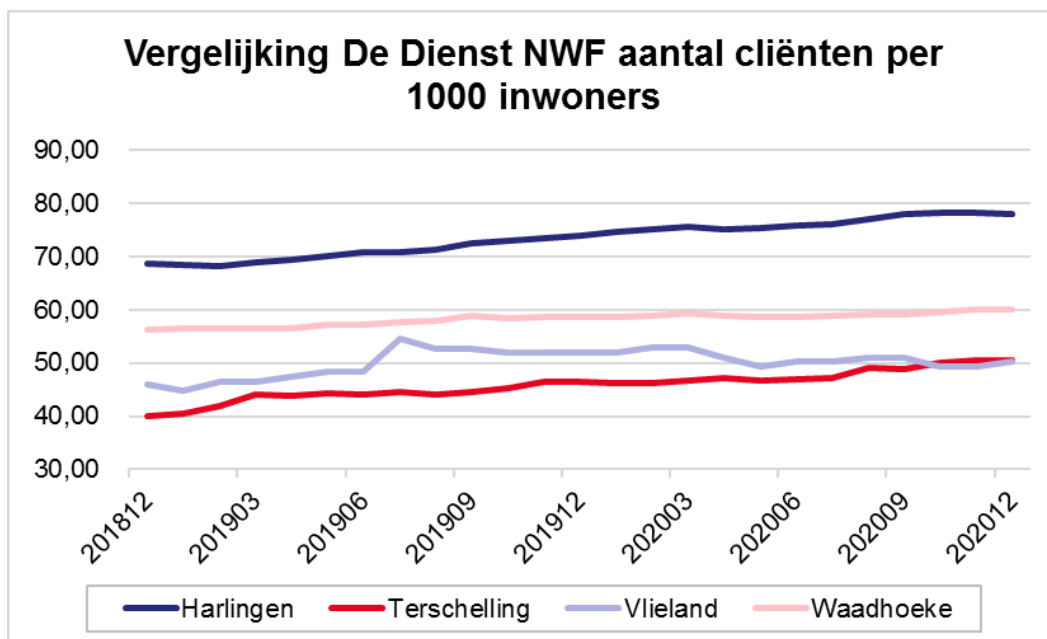
Gemiddeld zijn er in 2020 per maand 7.699 voorziening. De hoofdgroepen zijn onder te verdelen naar soorten voorzieningen. De vervoersvoorziening bestaat met name uit de voorziening collectief vervoer en bevat ook hulpmiddelen. Bij PGB worden eenmalige verstrekkingen (hulpmiddelen) niet begroot, maar gedurende de levensduur wel meegeteld.

Bestandsontwikkeling aantal voorzieningen Wmo	Ultimo Jaar 2020	Gemiddelde Jaar 2020	Begroting na wijziging 2020	Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Begroting 2020	Jaar 2019
De Dienst NWF		a.	b.	c.			
Begeleiding	1.217	1.224	1.199	25	-2%	1.041	1.209
Beschermd Wonen	5	5		5	100%		-
Huishoudelijke Hulp	1.741	1.672	1.676	-4	0%	1.453	1.562
Kortdurend Verblijf	1	1	1	-0	42%	1	1
Rolstoelvoorzieningen	597	614	612	2	0%	645	631
Vervoersvoorzieningen	3.580	3.555	3.520	35	-1%	3.334	3.564
Woonvoorzieningen	524	450	403	47	-12%	379	474
PGB	166	178	112	66	-58%	105	191
Eindtotaal	7.831	7.699	7.523	176	-2%	6.958	7.632

Ter verduidelijking is navolgend een onderverdeling van de voorzieningen binnen het product Begeleiding gemaakt:

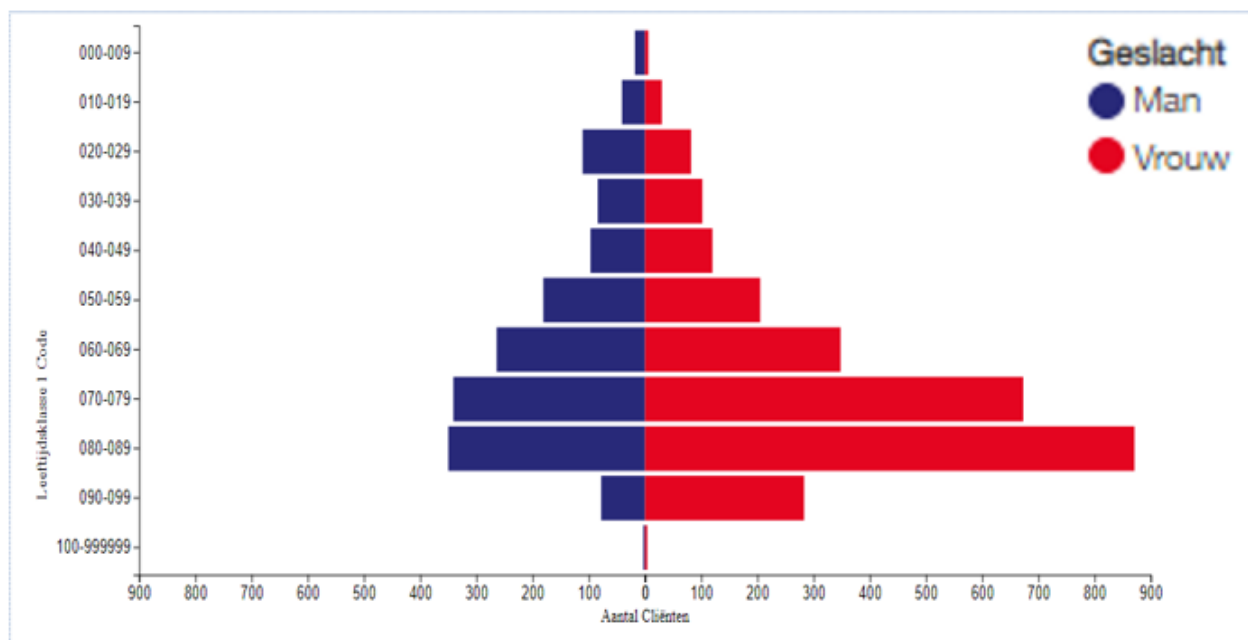

De bestandsontwikkeling laat het aantal voorzieningen gedurende 2020 zien. Naast het aantal voorzieningen zijn ook het aantal cliënten die gebruik van maken van één of meerdere voorzieningen in de volgende overzichten in beeld gebracht. Hieronder de vergelijking in Noardwest Fryslân van het aantal cliënten per 1000 inwoners. Opmerkelijk zijn de verschillen per gemeente. Door de jaren heen is er wel een stijging van het aantal cliënten per 1000 inwoners waar te nemen. Vanwege de kleine aantallen kent de lijn van Vlieland een grillig patroon. Bij de andere gemeenten neemt het aantal cliënten toe. Deze toename lijkt een verband te hebben met de toename van het aantal voorzieningen Huishoudelijke Hulp.

Eind december 2020 waren er 4.298 unieke cliënten.

De grootste groep van de Wmo cliënten is tussen de 60 en 90 jaar. Cliënten hebben naast de voorziening collectief vervoer vaak ook Huishoudelijke Hulp en een hulpmiddel. In de andere leeftijdscategorieën 0 en 20 hebben cliënten vaak een hulpmiddel of wordt er tijdelijk individuele begeleiding ter bevordering van de zelfredzaamheid ingezet. De leeftijdsopbouw van de cliënten was eind 2020 als volgt:

2.5.6 Financiën – Programmaonderdeel Wmo

De Dienst NWF - Programma Wmo						
Taakveld	Jaar 2020	Begroting na wijziging 2020	Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Begroting 2020	Jaar 2019
	a.	b.	c.			
Lasten in euro's						
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie						
Huishoudelijke Hulp (algemene voorziening)	15.969	14.848	1.121	0,0%	3.110.702	2.392.208
Mantelzorg	56.324	101.100	-44.776	-44,3%	99.100	62.780
	72.292	115.948	-43.656	-37,7%	3.209.802	2.454.988
6.2 Wijkteams						
Overige externe kosten	83.130	57.000	26.130	45,8%	12.000	41.900
	83.130	57.000	26.130	45,8%	12.000	41.900
6.4 Begeleide participatie						
Dagactiviteiten	2.047.995	2.136.500	-88.505	-4,1%	2.170.415	2.333.017
6.6 Maatwerkvoorzieningen						
Woon-, vervoers-, en rolstoelvoorzieningen	1.584.184	1.093.500	490.684	44,9%	835.019	869.723
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+						
Huishoudelijke Hulp	5.458.379	5.383.999	74.380	1,4%	1.833.677	1.963.674
Individuele Begeleiding	3.848.461	3.730.000	118.461	3,2%	3.318.562	3.957.300
Kortdurend Verblijf	5.141	13.800	-8.659	-62,7%	5.012	27.177
Vervoer Dagactiviteit	202.048	234.500	-32.452	-13,8%	267.989	202.363
Collectief vervoer	649.030	1.056.450	-407.420	-38,6%	1.001.302	993.852
Corona compensatie omzetdering	578.073	0	578.073		0	0
Corona meerkosten	16.457	0	16.457		0	0
Totaal Zorg in Natura	10.757.589	10.418.749	338.840	3,3%	6.426.542	7.144.366
Totaal PGB	813.069	754.200	58.868	7,8%	905.839	865.086
6.81 Geëscaleerde zorg 18+						
Opvang en beschermd wonen	0	0	0	0,0%	0	5.343
Totale lasten Wmo	15.358.260	14.575.897	782.362	5,4%	13.559.617	13.714.423
Baten in euro's						
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+						
Eigen bijdragen	388.278	405.000	-16.722	-4,1%	457.276	321.728
Terugvordering PGB	-683	1.100	-1.783	0,0%	0	674
Totale baten Wmo	387.595	406.100	-18.505	-4,6%	457.276	322.402
Dekking in euro's						
Gemeentelijke bijdragen	14.970.665	14.169.797	800.867	5,7%	13.102.341	13.392.021

Toelichting financiën

Het programma Wmo is behoorlijk beïnvloed door de corona epidemie die vanaf maart 2020 van zich liet spreken. We zien over de hele linie een stijging van het aantal actieve indicaties. De toename van het aantal indicaties wordt met name veroorzaakt door de opbouw en samenstelling van de bevolking, het langer thuis blijven wonen en het steeds eenvoudiger kunnen bereiken van het Gebiedsteam binnen de gemeente.

Financieel werkt dit door en komt de gemeentelijke bijdrage voor het programma Wmo in Noardwest Fryslân per jaareinde op € 14.970.665. Deze bijdrage is ca. € 800.867 hoger dan de raming zoals opgenomen in de herziene begroting 2020.

Jaarstukken 2020, versie 1, De Dienst Noardwest Fryslân

Voor alle voorzieningen zijn er verschillen tussen de herziene begroting 2020 en de realisatie waar te nemen. Het grootste verschil zien we bij de woon-, vervoers- en rolstoelvoorzieningen. Eind 2020 bleken de kosten voor hulpmiddelen en woningaanpassingen sterker toegenomen dan eerder werd aangenomen. Voor de hulpmiddelen betreft dit een structureel toename van de kosten. Verder stijgen de kosten voor de voorzieningen Huishoudelijke Hulp en Individuele Begeleiding door de toename van het aantal indicaties. De voorziening Dagactiviteiten valt lager uit dan begroot, dit wordt met name veroorzaakt door de sluiting van Dagactiviteitlocatie tijdens corona.

Landelijk is afgesproken dat zorgaanbieders in de periode maart tot en met juni 2020 corona compensatie omzetsderving bij de gemeenten konden aanvragen. Ook inzake het Wmo vervoer zijn afspraken gemaakt om gedurende 2020 de gemiste omzet te compenseren. Later zijn ook landelijke afspraken gemaakt over het compenseren van de corona meerkosten. Gemeenten hebben voor zowel de vergoede omzetsderving als vergoede meerkosten compensatie gekregen vanuit het Rijk.

Voor de PGB geldt dat de definitieve lasten afhankelijk zijn van de rechtmatigheidsverklaring van de SVB, welke wij in april 2020 hebben ontvangen. De PGB lasten zijn conform de rechtmatigheidsverklaring van de SVB opgenomen in bovenstaand overzicht. De realisatie PGB is voor de gemeenten Harlingen, Vlieland en Waadhoeke hoger dan begroot.

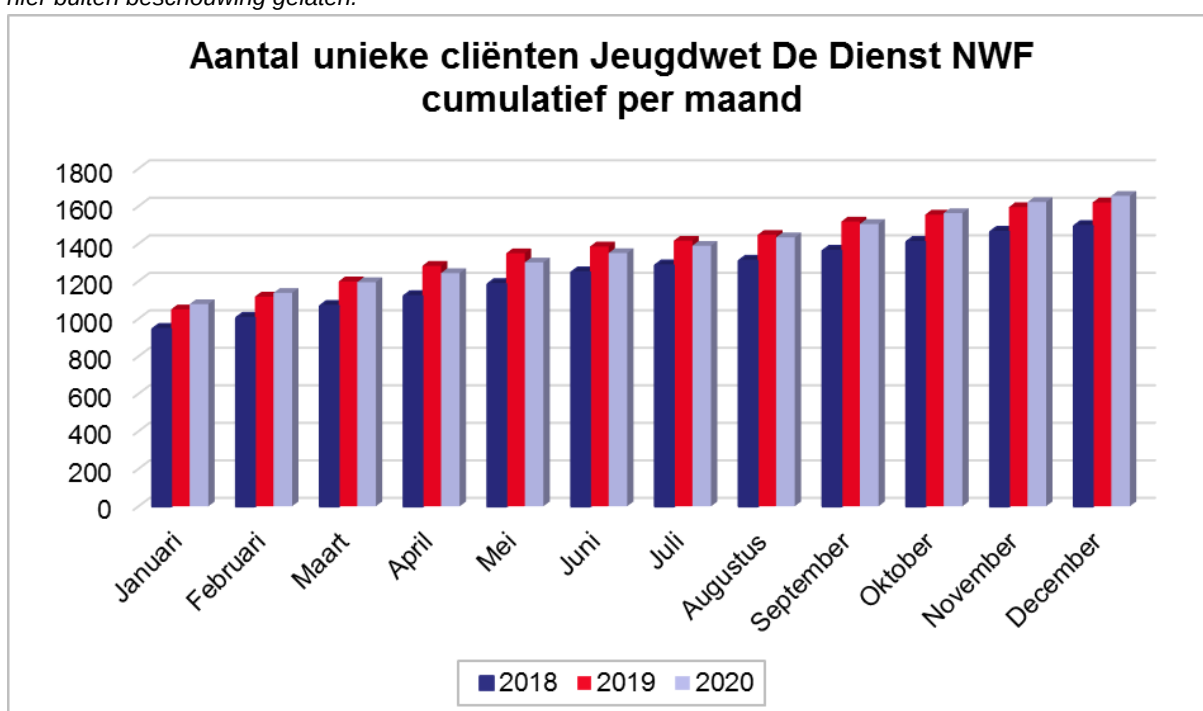
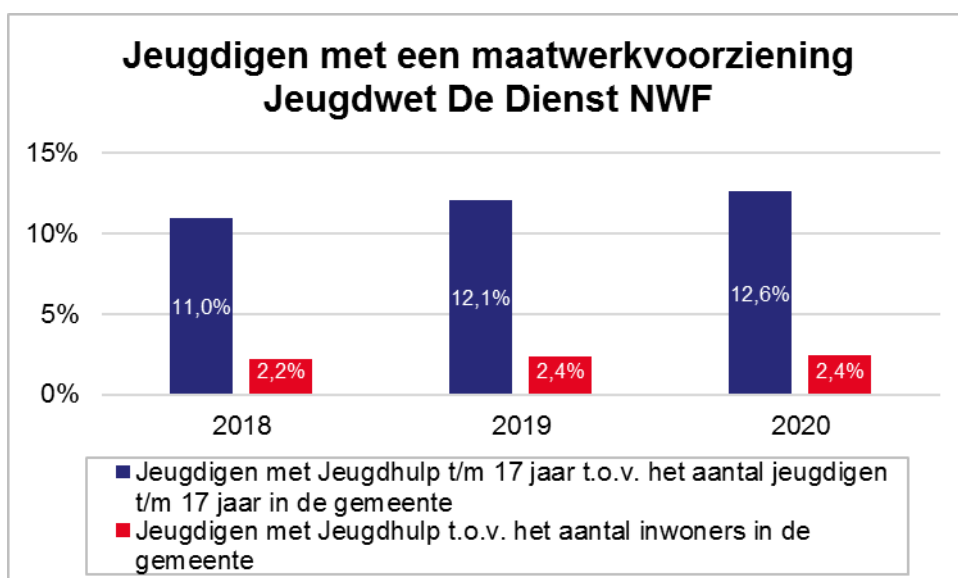
Verder zijn de van het CAK ontvangen Eigen Bijdragen per gemeente lager dan begroot. Deze tegenvaller wordt veroorzaakt door alle problemen die het CAK in 2020 had door de overgang naar een nieuw softwarepakket. Hierdoor zijn de afdrachten later bij de inwoners geïnd. Vanwege corona heeft de minister bepaald dat de maanden maart en april van 2020 niet door het CAK geïnd mochten worden. Gemeenten zijn voor het missen van deze inkomsten gecompenseerd middels het gemeentefonds.

2.5.7 Cliënten – Programmaonderdeel Jeugdwet

Cumulatieve bestandsontwikkeling cliënten met een maatwerkvoorziening Jeugdwet

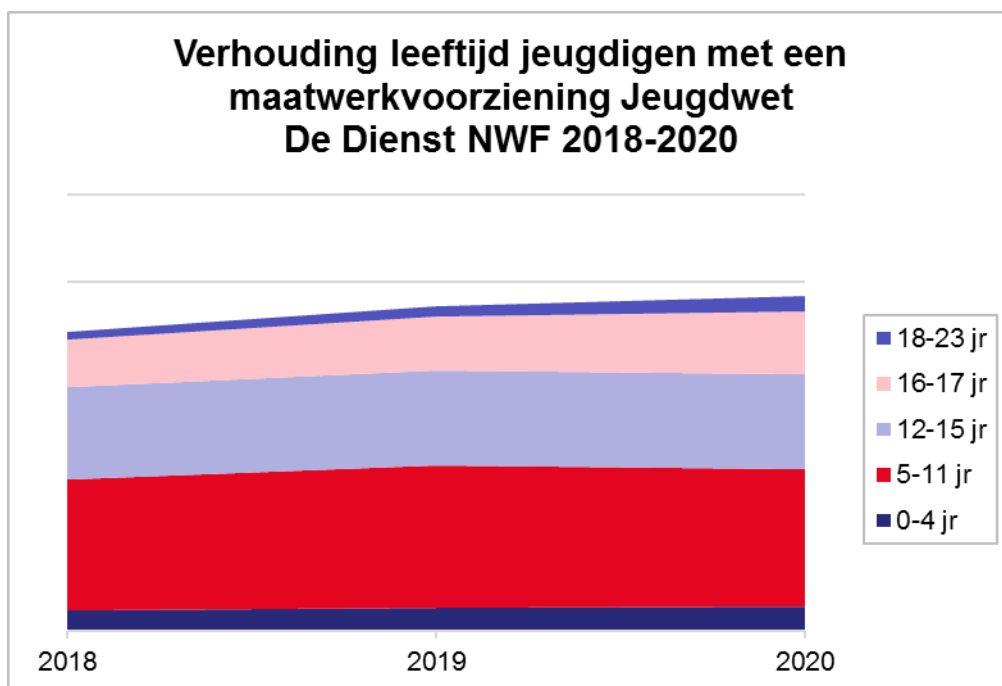
Zoals onderstaande grafiek toont, is er binnen de Jeugdwet sprake van een forse jaarlijkse instroom van cliënten. In januari 2020 bedroeg het aantal unieke cliënten met een maatwerkvoorziening 1.078. Gedurende 2020 werd hier bovenop aan 577 jeugdigen (instroom +53,5%) een voorziening toegekend. Deze structurele hoge vraag naar Jeugdhulp heeft effect op de omvang van de werkzaamheden van de Gebiedsteams en van De Dienst inzake de (administratieve) afhandeling (waaronder VOT's). Wij constateren tevens vanaf 2018 een jaarlijkse toename van het aantal unieke cliënten met een maatwerkvoorziening Jeugdwet. De gemeenten Harlingen en Terschelling hebben overigens de stijging in 2020 weten te kenteren.

Nb. onderstaand overzicht richt zich alleen op de instroom van cliënten gedurende een jaar. De uitstroom wordt hier buiten beschouwing gelaten.

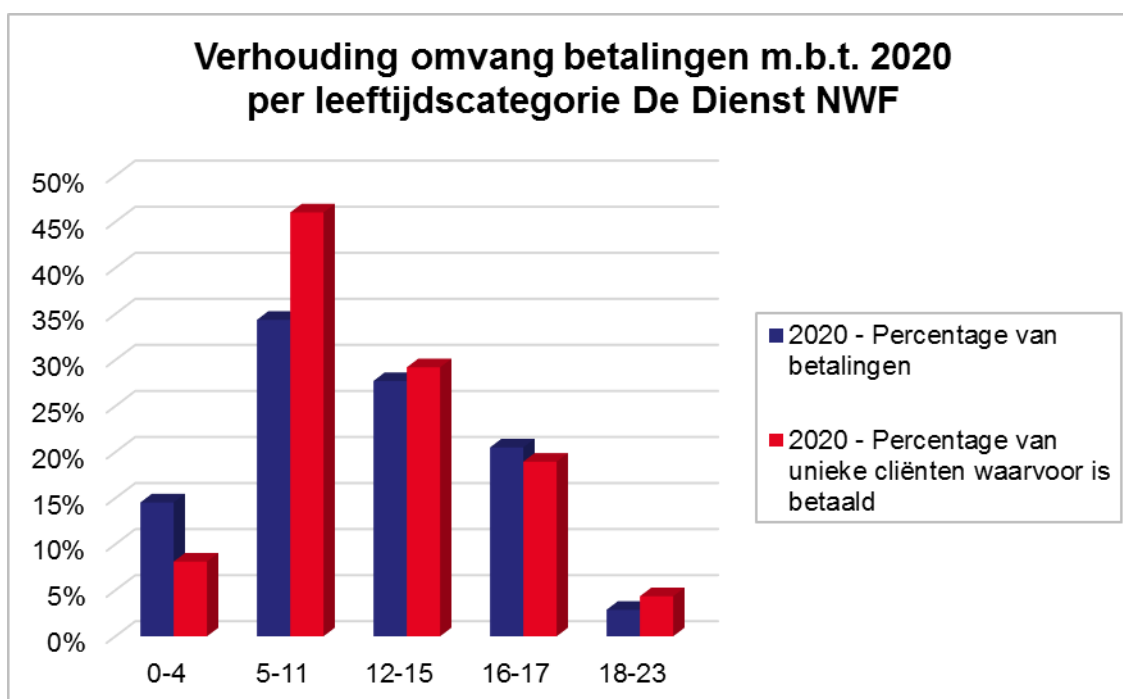
Leeftijdsopbouw jeugdigen met een maatwerkvoorziening Jeugdwet

Vanaf 2018 is een toename te zien van het aantal jeugdigen met een maatwerkvoorziening in de leeftijdscategorie 16-17 jaar. De gaat hier veelal om jeugdigen met verblijfs-/pleegzorgtrajecten in combinatie met een herstel of duurzaam traject. De begeleiding richt zich dan op het verzelfstandigen van de jeugdigen zodat deze vanaf zijn/haar 18^e jaar (zoveel als mogelijk) op eigen benen kan staan.

Betalingen per leeftijdscategorie met betrekking tot 2020

Voor welke leeftijdscategorie jeugdigen gaven de NWF gemeenten met betrekking tot 2020 (peildatum 31 maart 2021) het meeste uit?

De leeftijdscategorie 0 t/m 4 jarigen vertoont ten aanzien van de betalingen een afwijkend beeld. Deze groep staat voor 8 procent van de jeugdigen waar een betaling voor is uitgevoerd. De omvang van de betalingen bedraagt echter 15% van het totaal. Eén van de redenen hiervan (t.a.v. meer dan de helft van de betalingen) is de inzet van KDC en BEC trajecten voor deze leeftijdscategorie. De inzet hiervan is onderwerp van een nadere analyse, welke in 2021 wordt uitgewerkt.

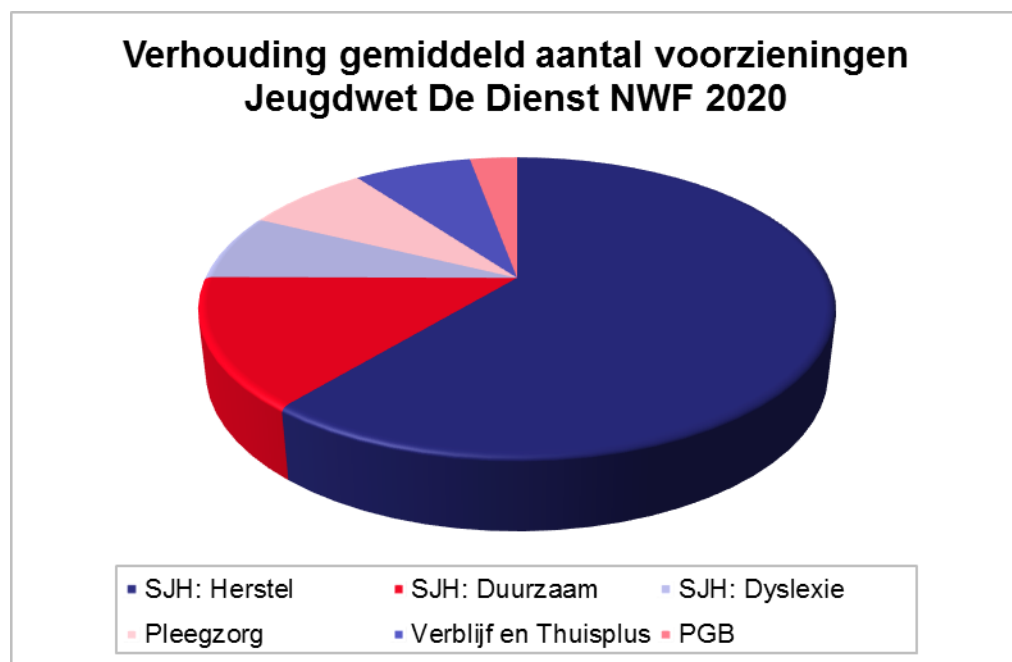
Indien we inzoomen op de leeftijdscategorie 16-17 jarigen valt vanuit achterliggende data op dat voor deze categorie, ten opzichte van de andere leeftijdscategorieën, het meeste geld wordt uitgegeven aan Landelijke trajecten en Crisishulpverlening. Hiernaast is er in deze leeftijd veelvuldig sprake van pleegzorg/verblijf in combinatie met een herstel of duurzaam traject.

2.5.8 Voorzieningen – Programmaonderdeel Jeugdwet

Bestandsontwikkeling maatwerkvoorzieningen Jeugdwet

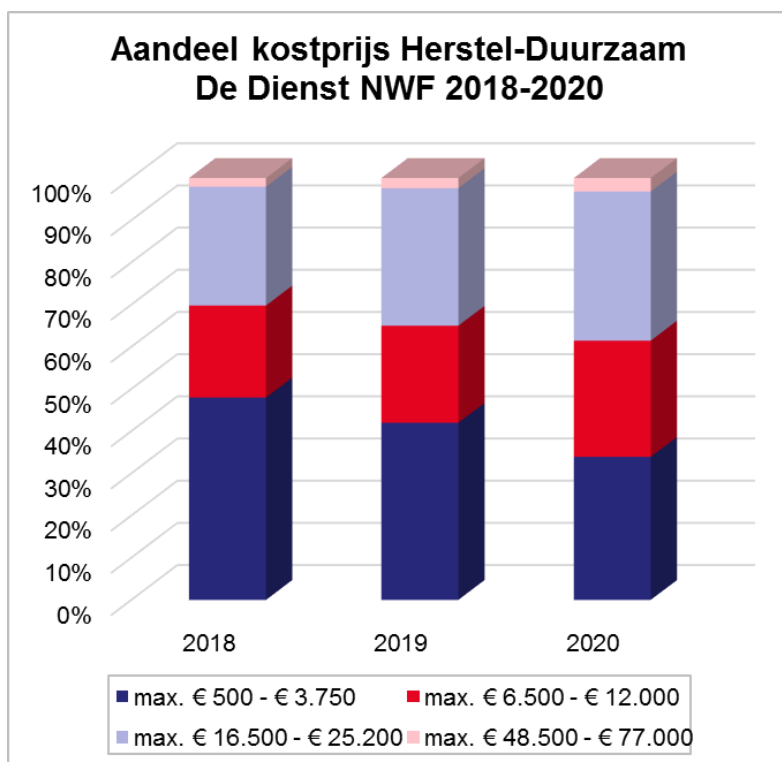
Gemiddeld zijn er in 2020 per maand 1.127 jeugdigen (dit aantal is opgenomen vanuit achterliggende data) met een voorziening. Deze jeugdigen ontvingen in 2020 gemiddeld per maand hulp uit 1.326 voorzieningen. Ten opzichte van 2019 stijgt het aantal ingezette Herstel trajecten. Onderdeel van deze toename is een verschuiving vanuit het PGB. De toename van voorzieningen Verblijf t.o.v. 2019 is zorgelijk te noemen. Jeugdigen worden vaker (tijdelijk) uit huis geplaatst. De daling van Dyslexie trajecten is met name van administratieve aard, ontstaan door het uittreden van OCRN als aanbieder van dyslexie in Noordwest Friesland.

Bestandsontwikkeling aantal voorzieningen Jeugdwet De Dienst NWF	Ultimo Jaar 2020	Begroting				Begroting 2020	Jaar 2019
		Gemiddelde Jaar 2020 a.	na wijziging 2020 b.	Afwijking (a-b) c.	Afwijking (c/b) in %		
SJH: Herstel	754	782	790	-8	-1%	758	755
SJH: Duurzaam	179	179	160	19	12%	157	177
SJH: Dyslexie	87	91	102	-11	-11%	114	121
SJH: Lokaal	12	12	-	12		-	-
SJH: Crisis	2	5	-	5		-	-
SJH: Overig	29	22	-	22		1	-
SJH: Hoog	4	3	-	3		4	7
Pleegzorg	101	98	91	7	7%	85	96
Verblijf en Thuisplus	85	93	87	6	7%	77	79
LTA	6	6	-	6		-	-
PGB	28	37	38	-1	-2%	53	55
Eindtotaal	1.287	1.326	1.268	59	5%	1.250	1.291

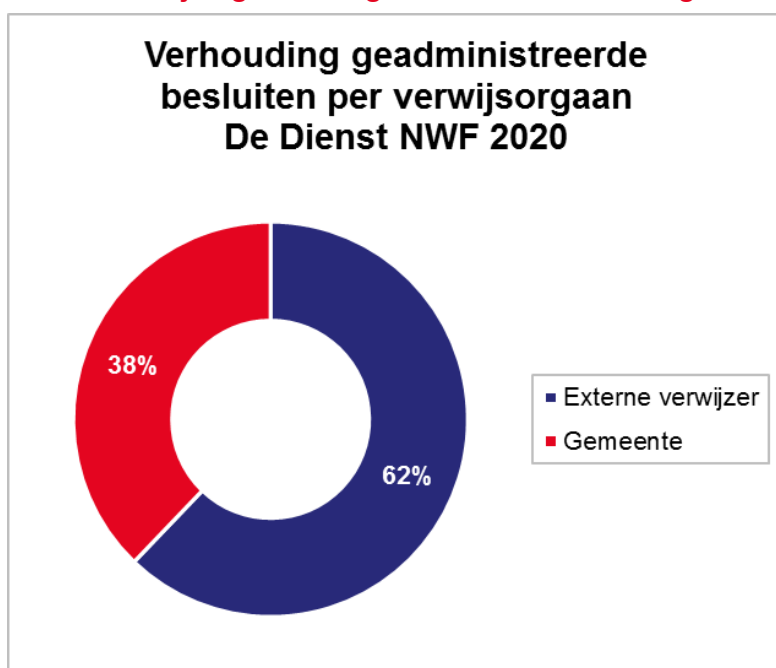
Verschuiving in aandeel maximale kostprijs Herstel en Duurzaam trajecten

Indien er een traject wordt toegekend aan of voor een cliënt, dan wordt hiermee een financiële verplichting aangegaan jegens een aanbieder. Wij constateren dat de maximale kostprijs (de trajectprijs in geval van een Herstel traject of de jaarprijs in geval van een Duurzaam traject) structureel toeneemt. De vraag is of de aard van de problematiek van de cliënt de hoogte van de verplichting legitimeert.

De hoogte van de maximale kostprijs die per herstel of duurzaam traject wordt aangegaan verschuift vanaf 2018 in negatieve zin. In 2020 ligt de kostprijs van de meeste trajecten tussen maximaal € 16.500 en € 25.200. In dit geval gaat het om 632 trajecten (die in 2020 actief waren), waarvoor deze verplichting is aangegaan. Hoewel er flink is ingezet op kostenbewustzijn, de door externe verwijzers toegekende voorzieningen scherp worden gemonitord en zorgaanbieders actief op de passendheid van gepleegde inzet worden bevraagd, is deze negatieve ontwikkeling nog niet doorbroken.

2.5.9 Verwijzingen – Programmaonderdeel Jeugdwet

Aanvragen voor Jeugdhulp verliepen ook in 2020 voor het grootste gedeelte via externe verwijzing. Kijkend naar achterliggende data m.b.t. de omvang van de betalingen m.b.t. 2020, blijkt dat het aandeel van de externe verwijzers hier 55% bedraagt. 45% van alle betalingen wordt dus verricht op basis van een gemeentelijk besluit. Dit is een resultante van het feit dat gebiedsteams in hun casuïstiek meer met multi problematiek te maken hebben.

2.5.10 Financiën – Programmaonderdeel Jeugdwet

De Dienst NWF - Programma Jeugdwet						
Taakveld	Jaar 2020	Begroting na wijziging 2020	Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Begroting 2020	Jaar 2019
	a.	b.	c.			
Lasten in euro's						
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-						
Specialistische Jeugdzorg	8.264.387	9.400.000	-1.135.613	-12,1%	8.059.575	8.548.279
Hoogspecialistische Jeugdzorg	1.145.051	980.825	164.226	16,7%	344.000	1.013.449
Pleegzorg	1.276.982	1.260.000	16.982	1,3%	934.006	1.204.700
Verblijf en Thuisplus	2.755.625	2.685.000	70.625	2,6%	1.825.435	2.544.053
Overige lasten Jeugdwet	47.766	21.500	26.266	122,2%	45.588	9.570
Coronacompensatie omzetting	480.919	-	480.919	-	-	-
Overschot/tekort OHW t/m vorig verslagjaar	-103.301	-	-103.301	-	-	875.475
Onderhanden Werk (OHW) verslagjaar	1.494.335	-	1.494.335	-	-	579.225
Totaal regionaal ingekochte jeugdzorg	15.361.764	14.347.325	1.014.439	7,1%	11.208.604	14.774.751
Landelijk ingekochte jeugdzorg	444.738	540.000	-95.262	-17,6%	70.000	406.743
Kosten Sociaal Domein Friesland	341.405	366.000	-24.595	-6,7%	279.500	300.143
Coronacompensatie meerkosten	92.379	-	92.379	-	-	-
Overige kosten	20.313	89.750	-69.438	-77,4%	64.500	91.302
Totaal Zorg in Natura	16.260.599	15.343.075	917.524	6,0%	11.622.604	15.572.939
Totaal PGB	417.165	520.000	-102.835	-19,8%	723.008	592.221
6.82 Geëscaleerde zorg 18-						
Gecertificeerde (landelijke) instellingen	1.357.582	1.300.000	57.582	4,4%	1.496.500	1.292.606
Crisis	408.096	457.000	-48.904	-10,7%	533.131	524.808
Totaal geëscaleerde zorg 18-	1.765.678	1.757.000	8.678	0,5%	2.029.631	1.817.414
Totale lasten Jeugdwet	18.443.442	17.620.075	823.367	4,7%	14.375.243	17.982.574
Baten in euro's						
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-						
Terugvordering	268.242	-	268.242	-	-	-
Totale baten Jeugdwet	268.242	-	268.242	-	-	-
Dekking in euro's						
Gemeentelijke bijdragen	18.175.200	17.620.075	555.125	3,2%	14.375.243	17.982.574

Toelichting financiën

De verantwoorde jaarlasten van Specialistische Jeugdzorg, Pleegzorg, Verblijf en landelijk ingekochte Jeugdzorg zijn afhankelijk van de productieverantwoordingen van de aanbieders. Op basis van deze jaarverantwoordingen stellen wij de lasten en onderhanden werk positie vast.

De lasten inzake Gecertificeerde instellingen, dienstverlening SDF, Hoogspecialistische Jeugdzorg, Crisis en de coronacompensatie voor meerkosten zijn opgenomen op basis van de definitieve afrekeningen 2020 / de opgave van SDF. Ten bate van de coronacompensaties, mede voor omzetting, heeft SDF in samenwerking met de Friese gemeenten een vaststellingsovereenkomst opgesteld. Hierin verklaren aanbieders de compensaties naar waarheid te hebben aangevraagd.

De lasten PGB zijn opgenomen op basis van de rechtmatigheidsverklaringen van de SVB, welke wij in april 2021 hebben ontvangen. De afname van de bestedingen komt doordat cliënten zijn uitgestroomd of zijn doorgestroomd naar Zorg in Natura.

Als bate zijn de ontvangsten vanuit het taskforce-project 'Conversiedossiers' opgenomen.

Onderhanden werk

Op basis van de jaarverantwoordingen van de aanbieders stellen wij per einde jaar de onderhanden werk positie vast. Op de balanspositie ultimo 2019 is € 103.301 overgebleven, een procentueel aandeel van 3,3% van de gehele berekende waarde.

Bij de berekening van de (risico)opslag voor 2020 is rekening gehouden met de historische omvang van het onderhanden werk ten opzichte van de gerelateerde kosten. Hierdoor krijgen we statistisch steeds meer inzicht in een goede opbouw van de onderhanden werk positie per einde verslagjaar.

Opbouw onderhanden werk positie ultimo 2020

	€
Nog te betalen kosten Jeugdwet 2020 o.b.v. verantwoordingen aanbieders	1.215.550
Vooruitbetaalde kosten Jeugdwet 2020 o.b.v. verantwoordingen aanbieders	-324.411
Nog te betalen kosten Jeugdwet ultimo 2020: (risico)opslag o.b.v. historie	603.196
Mutatie onderhanden werk verslagjaar 2020	1.494.335
Overlopende kosten Jeugdwet 2020 o.b.v. facturatie aanbieders	1.530.393
Totaal onderhanden werk ultimo verslagjaar 2020	3.024.728

2.6 Paragraaf Bedrijfsvoering

In paragraaf 2.7.1 wordt ten eerste de voortgang ten aanzien van de doelstellingen voor 2020 toegelicht. Vervolgens bespreken we de hoogte van de weerstandscapaciteit en de risico's welke hierop van invloed (kunnen) zijn.

2.6.1 Doelstellingen en acties Bedrijfsvoering

In 2020 hebben we de volgende acties ondernomen om de doelstellingen te behalen:

Thema: Personeel en Organisatie - Verandercapaciteit versterken

Doelstellingen

- We zorgen voor flexibele inzet van personeel om een soepele aanpassing aan de veranderende omstandigheden mogelijk te maken. De implementatie van een nieuwe HRM tool (digitale gesprekscyclus) vindt in 2020 plaats en geldt als hulpmiddel hierbij. Daarnaast blijft het aantrekken en behouden van kwalitatief goed personeel een belangrijk speerpunt, zodat de beoogde professionaliseringsslag van de organisatie en de aanpassing naar een bedrijfsvoeringsorganisatie goed gestalte krijgt.
- De toename van de complexiteit en veranderingen in het sociaal domein vragen van de medewerker mentale veerkracht. Vitaliteit van de medewerker, inzetbaarheid en omgaan met werkdruk zijn belangrijke speerpunten.
- Van het management vragen we een hoge betrokkenheid in de ontwikkeling van de medewerkers, de organisatie en de implementatie van nieuwe projecten.

Acties

- In 2020 zijn we gestart met het optimaliseren van het indiensttredingstraject van nieuwe medewerkers binnen de Dienst: hoe werven we medewerkers, hoe introduceren we ze binnen de Dienst en hoe faciliteren en monitoren we hun voortgang in het eerste jaar. Een goed verloop van het indiensttredingstraject is belangrijk voor wederzijds vertrouwen, binding en productiviteit. Eind 2021 zullen de ontwikkelde producten worden ingezet.
- Vitaliteit en inzetbaarheid stond in 2020 in het teken van Corona. In maart zijn alle medewerkers grotendeels thuis gaan werken. Hierin heeft en blijft de Dienst de medewerkers faciliteren. Ook is er door het management extra aandacht besteed aan de werkdruk, het omgaan met Coronastress, onderlinge communicatie en het werken thuis.
- In 2020 zijn er door de Corona veel projecten geweest die zich richten op het digitaliseren van werkprocessen. Daarnaast heeft de omvorming van De Dienst naar een bedrijfsvoeringsorganisatie inzet en aandacht gevraagd van de medewerkers en de organisatie, naast de reguliere ontwikkelingen en projecten.

Thema: Personeel en Organisatie - Samenwerking faciliteren en stimuleren

Doelstellingen

- We blijven medewerkers faciliteren via opleidingen om samenwerking, zelfsturing, eigen verantwoordelijkheid en initiatieffkracht verder te ontwikkelen.
- De Dienst is binnen de regio een plek die bijdraagt aan verbinding, ontmoeting en samenwerking.

Acties

- Het opleiden is, na een korte stopperiode in het voorjaar, in 2020 doorgegaan. Door de Corona is echter de nadruk meer komen te liggen op individuele opleidingen en online workshops/congressen bijwonen en minder op klassikale groepsbijeenkomsten. Actualiteitendagen zijn online voortgezet, zodat de kennis onverminderd up-to-date blijft.
- Medewerkers van de Dienst zijn en blijven er op gericht samen te werken en bij te dragen aan verbinding en ontmoeten. Vanuit het management dragen wij dit uit en bespreken dat met onze medewerkers.

Thema: Financieel Beheer - Doorvoeren verdere professionaliseringsslag

Doelstellingen en acties

- Het verder verbeteren van de samenwerking met de gemeenten is een belangrijk speerpunt voor 2020. Dit hangt samen met de aanpassing van de samenwerkingsvorm naar een bedrijfsvoeringsorganisatie. Dat doen we door het intensiveren van de contacten met gemeenten en het versterken van onze advieskracht.
- Daarnaast richten we ons op het verder verbeteren van de kwaliteit van de proces- en administratieve organisatie, het opnieuw structureren overleg- en rapportagevormen en het meer afstemmen van managementinformatie op de sociaal domein doelstellingen.

Acties

- Samen met financiële medewerkers van gemeenten is in projectvorm, intensief gewerkt aan de omvorming van De Dienst naar een bedrijfsvoeringsorganisatie. Ook zijn nieuwe afspraken met gemeenten gemaakt om de P&C cycli van gemeenten en De Dienst beter op elkaar aan te sluiten en tussentijds de contacten te intensiveren zodat een betere uitwisseling van (financiële) informatie plaatsvindt.
- In het omvormingsproces naar de bedrijfsvoeringsorganisatie zijn afspraken gemaakt over nieuwe overleg- en rapportagevormen welke beter aansluiten bij de wensen van gemeenten. Verder is in het kader van de nieuwe wijze van rechtmatigheidsverantwoording ingezet op het verder verbeteren van de procesorganisatie.

Thema: Informatisering - Doorontwikkelen automatisering

Doelstellingen

- We werken aan de doorontwikkeling van geautomatiseerde ondersteuning voor ons bedrijfsproces en betrekken daarbij alle belanghebbenden.
- In 2020 willen we het toezicht op de naleving van de AVG verder uitbreiden.
- We zetten in op e-dienstverlening door het aantal digitale formulieren dat we aanbieden uit te breiden en het interne proces verder digitaliseren en te professionaliseren.
- In 2019 is gestart met het ontwikkelen van een nieuwe managementinformatie applicatie voor het sociaal domein. In 2020 zal hier verder op worden ingezet.

Acties

- In 2020 zijn onder druk van de omstandigheden als gevolg van de Coronacrisis in snel tempo verschillende digitale oplossingen van de grond gekomen. Dit dankzij de grote inzet van de verbeterteams waarin een goede samenwerking plaatsvond tussen De Dienst en Shared Service Centrum Leeuwarden als ICT-dienstverlener.

- Het toezicht op de naleving van de AVG is in 2020 geïntensiveerd. Zo is nu ook de afhandeling van door inwoners ingediende aanvragen en de door medewerkers gebruikte en bewaarde clientinformatie beoordeeld op mogelijke privacy-issues. Bepaalde bevindingen hebben geleid tot adviezen over het gebruik van het burgerservicenummer in correspondentie (opdrachtformulieren) met taxibedrijven, leveranciers of aannemers.
- Bij de in 2020 door de gemeenten opengestelde Coronaregelingen is ingezet op het gebruik van digitale formulieren. Hierdoor is het aanvraagproces eenvoudig en klantvriendelijk ingericht en kunnen inwoners snel en efficiënt worden geholpen omdat de aanvragen volledig digitaal zijn af te handelen.
- Doorontwikkeling van het managementinformatiesysteem is onverminderd doorgezet en er worden steeds meer mogelijkheden ontsloten. Deze ontwikkeling sluit mooi aan bij de doelstelling om op verschillende vlakken intensiever met gemeenten samen te werken en hen van juiste en actuele informatie te kunnen voorzien. Daardoor zijn we erin geslaagd om ook hier goede stappen in te zetten.

2.6.2 Paragraaf Weerstandsvermogen

Algemeen

De omvang van het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre de Dienst in staat is middelen vrij te maken om incidentele tegenvallers (niet begrote kosten en risico's) op te vangen, zonder dat dit betekent dat deze lasten gelijk moeten worden afgewenteld op de deelnemende gemeenten. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit (ruimte lopend boekjaar in de exploitatie Bedrijfsvoering) en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten (weerstandsvermogen). De omvang van het weerstandsvermogen is voor het bestuur van belang voor het inzicht in de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling. Hoe groot die buffer moet zijn, hangt mede af van de risico's die de gemeenschappelijke regeling loopt en die van materiële betekenis kunnen zijn. De afgelopen economische crisis laat zien hoe snel omgevingsfactoren kunnen veranderen. Een organisatie is sterk wanneer het weerstandsvermogen op een adequate omvang wordt gehouden. Periodiek dient de omvang dan ook getoetst te worden aan de in kaart gebrachte risico's.

Beleid betreffende weerstandscapaciteit en risico's

De Dienst is een samenwerkingsverband van vier gemeenten. Om te voorkomen dat gemeenten in hun lopende begroting worden geconfronteerd met tekorten bij de Dienst, heeft het bestuur in 2005 besloten dat de Dienst een (beperkt) eigen weerstandsvermogen opbouwt. Het bestuur hanteert het standpunt dat de financiële buffers bij de deelnemende gemeenten moeten worden gevormd op basis van de geïnterpreteerde risico's. De gemeenten staan immers altijd financieel garant voor financiële tekorten en risico's op grond van de wet gemeenschappelijke regelingen. De impact van de coronacrisis vormt daarmee geen aanleiding tot verhoging van het weerstandsvermogen.

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden waarover de gemeenschappelijke regeling beschikt om de niet begrote bedrijfsvoeringskosten te dekken. Hierbij kan onderscheid worden gemaakt naar een incidentele en een structurele weerstandscapaciteit. Met de incidentele weerstandscapaciteit wordt het vermogen bedoeld om calamiteiten en eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft

op het bestaande voorzieningenniveau. Met de structurele weerstandscapaciteit worden de middelen bedoeld die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie binnen de bedrijfsvoering op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bedrijfsvoering.

De weerstandscapaciteit van de Dienst om niet begrote kosten te dekken bedraagt per:

Weerstandscapaciteit (in euro's) per:	31-12-2020	31-12-2019
Exploitatie		
Post onvoorzien	100.000	100.000
Structurele weerstandscapaciteit	100.000	100.000
Vermogen		
Reserve uitvoeringslasten	654.806	654.806
Incidentele weerstandscapaciteit	654.806	654.806
Totale weerstandvermogen	754.806	754.806

Toelichting op de post onvoorzien

Binnen de huidige (meerjarige) budgetten van de Dienst is een post onvoorzien beschikbaar.

Toelichting op vermogen

De Dienst heeft voor de continuïteit van de bedrijfsvoering een bepaalde omvang van het weerstandsvermogen nodig om niet begrote bedrijfsvoeringskosten te kunnen dekken en risico's van materiële omvang op te vangen. In de Nota Verbonden Partijen wordt door een aantal gemeenten onderstreept wat het belang is van een gezonde financiële positie van verbonden partijen. De kengetallen Solvabiliteit en Liquiditeit die hiervoor worden gebruikt zijn voor de Dienst lager dan de minimale waarde die hiervoor wordt gegeven, wat overigens is afgestemd met de deelnemende gemeenten.

De solvabiliteitsratio bedraagt per 31 december 2020 4,74%.

De netto schuldquote bedraagt per 31 december 2020 0,75%.

Het saldo van de reserve uitvoeringslasten wordt indien nodig aangewend voor het opvangen van lasten voor herstructurering, optimaliseren, innoveren en structureren van werkprocessen.

2.6.3 Risico's in relatie tot de omvang van de benodigde weerstandscapaciteit

Programma: Algemeen

- Voor alle programma's in de begroting geldt dat sprake is van zogenaamde open eindregelingen. Meer aanvragen dan begroot leidt dan tot overschrijding van de kosten. De kans op afwijkingen is het grootst binnen de programmaonderdelen Inkomen, Wmo en Jeugd.
- De coronacrisis is van impact op alle beleidsterreinen van De Dienst. Per programma zijn de gevolgen hiervan voor 2020 reeds toegelicht. Ook voor 2021 zullen de gevolgen merkbaar blijven. Zo zijn diverse steunmaatregelen aan inwoners en zorgaanbieders nog steeds van kracht, verloopt veel dienstverlening (noodgedwongen) digitaal, is er sprake van meer inwoners die afhankelijk zijn van inkomensondersteuning en werken medewerkers van De Dienst structureel op afstand. Dit heeft financiële gevolgen welke deels vanuit het Rijk worden gecompenseerd.

Wmo

- AMvB reële prijs Wmo: De AMvB stelt dat voor Wmo-voorzieningen een reëel tarief moet worden gesteld (goede verhouding tussen tarief en kwaliteit). Door deze AMvB hebben wijzigingen in bijvoorbeeld de CAO Verpleeg- & Verzorgingshuizen & Thuiszorg (VVT) mogelijk een rechtstreeks effect op de tarieven Huishoudelijke Hulp van gemeenten.

Jeugd

- Vanaf 1 januari 2018 is in Friesland voor jeugdhulp een Inkoopsystematiek en bekostiging van kracht waarbij er sprake is van resultaatgerichte trajecten en resultaatgerichte financiering. Een methode die, zoals uit de ervaringen van de afgelopen jaren blijkt, financiële issues met zich meebrengt aangaande o.a.:
 - het verkrijgen van grip op de totale kosten
 - de financiële verantwoording door zorgaanbieders (jaarlijks)
- Vanaf 1 mei 2020 wordt de Hoogspecialistische Jeugdhulp regionaal gefinancierd middels een lumpsum (t.b.v. instandhouding en dienstverlening). De feitelijke verdeling van de lumpsum inzake de dienstverlening 2020 is op het moment van opmaken van de jaarrekening nog niet vastgesteld. Hierdoor lopen gemeenten in 2021 een financieel risico. Dit risico kan zowel van positieve als negatieve omvang zijn.
- De financiële issues brengen financiële risico's met zich mee. Sociaal Domein Friesland, De Dienst Noardwest Fryslân en de gemeenten hebben een belangrijke gezamenlijke taak om hiervoor de juiste maatregelen te treffen.

Bedrijfsvoering

- Vanaf 2021 moet het bestuur van De Dienst een rechtmatigheidsverantwoording opnemen in de jaarrekening. Hiermee wordt verantwoording afgelegd over de naleving van de regels die relevant zijn voor het financiële reilen en zeilen van De Dienst. De invoer van de rechtmatigheidsverantwoording brengt een aantal veranderingen met zich mee.

- Per 1 januari 2021 is De Dienst een Bedrijfsvoeringsorganisatie. De omvorming heeft geen grote impact op de Dienst zelf maar door een aantal formele wijzigingen wel op de gemeenten. Het belangrijkste is de overgang van de beschikkende bevoegdheid met betrekking tot Wmo en Jeugd van de Dienst teruggaat naar de gemeenten. Daarmee dragen de gemeenten in de toekomst zelf weer de rechtmatigheidsgevolgen van handelingen, raakt de vertraging in de verantwoordingsketen (die ontstaat als gevolg van de afhankelijkheid van productieverklaringen van zorgaanbieders) de gemeenten rechtstreeks en vangt de Dienst dat niet meer op.

2.7 Paragraaf Financiering

De financieringsbehoefte van de Dienst wordt gedekt uit de bijdragen van de deelnemende gemeenten. Daarnaast is in 2020 een tijdelijke kasgeldlening bij Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) afgesloten. Om de saldi op de rekening bij BNG qua rendement zo efficiënt/effectief mogelijk te gebruiken, is aangesloten bij de werkwijze (arrangement) welke de deelnemende gemeenten hebben afgesproken met de BNG.

2.7.1 Financieringsbehoefte/leningenportefeuille/renterisiconorm

Alle lasten van de Dienst worden bevoorschot door het Rijk en de deelnemende gemeenten. Daarnaast heeft De Dienst een kasgeldlening bij BNG van € 2,5 miljoen afgesloten om een tijdelijke liquiditeitsbehoefte te kunnen opvangen, deze kasgeldlening is in 2020 geheel afgelost (per ultimo 2019 was dit € 3,0 miljoen). Er is geen sprake van langlopende leningen.

2.7.2 Kasgeldlimiet

Eenmaal per kwartaal wordt een opgave gedaan aan de Provincie met betrekking tot de gemiddelde netto vlottende schuld. Dit bedrag mag de kasgeldlimiet – dit is de maximaal toegestane netto vlottende schuld – niet overschrijden. Hiermee wordt voorkomen dat het totaal aan korte schulden bepaalde grenzen overschrijdt. Voor 2020 bedraagt het kasgeldlimiet € 6,9 miljoen. In 2020 heeft de Dienst de opgaven elk kwartaal aangeleverd. De netto vlottende schuld is over 2020 beneden de kasgeldlimiet gebleven en er is voldaan aan de bepalingen van de wet Fido.

2.7.3 Kasgeldbeheer

Het betalingsverkeer is door de Dienst ondergebracht bij twee banken: de BNG en de Rabobank. De BNG is de hoofdbankier. De andere bankrelatie wordt aangehouden als service naar de cliënten. De saldi bij de overige bankrelaties worden zo klein mogelijk gehouden.

De afdeling debiteuren voert een actief debiteurenbeheer, gericht op het snel incasseren van vorderingen. Voor wat betreft de betalingen aan crediteuren wordt een correct betaalgedrag nagestreefd, hetgeen wil zeggen dat er uiterlijk betaald wordt op de uiterste vervaldag, tenzij door betalingskortingen sneller betalen voordeliger is.

2.7.4 Liquiditeitsbeheer

Het liquiditeitsbeheer is gericht op het optimaal benutten van middelen. In 2020 is een tijdelijke liquiditeitsbehoefte ontstaan waarvoor een kasgeldlening is afgesloten. Voor 2021 is de verwachting dat geen externe financiering benodigd is.

Jaarrekening 2020

In de jaarrekening 2020 is de balans opgenomen en het overzicht van de bedrijfsvoeringslasten

3 Jaarrekening 2020

3.1 Balans per 31 december 2020

In euro's	2020	2019
Activa		
Vaste activa		
Investerings met een economisch nut	754.831	923.649
<i>Materiële vaste activa</i>	754.831	923.649
Leningen u/g	1.062.367	-
<i>Financiële vaste activa</i>	1.062.367	-
Vlottende activa		
Vorderingen op openbare lichamen	85.645	4.448.120
Rekening courant verhouding met het Rijk	5.029.756	4.266.711
Overige vorderingen	600.252	817.585
<i>Uitzettingen < 1 jr</i>	5.715.652	9.532.416
<i>Liquide middelen - kas- en banksaldi</i>	266.144	254.565
Nog te ontvangen bedragen van Europese overheidslichamen	-	136.157
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen	6.010.010	1.069.902
<i>Overlopende activa</i>	6.010.010	1.206.059
	11.991.806	10.993.040
Totaal activa	13.809.004	11.916.689
Passiva		
Vaste passiva		
Bestemmingsreserve	654.806	654.806
<i>Eigen vermogen</i>	654.806	654.806
<i>Voorzieningen</i>	550.815	347.338
	1.205.621	1.002.144
Vlottende passiva		
Overige schulden	5.935.600	3.717.035
<i>Netto-vlottende schulden < 1 jr</i>	5.935.600	3.717.035
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	6.076.579	7.163.575
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	591.204	33.936
<i>Overlopende passiva</i>	6.667.783	7.197.511
	12.603.383	10.914.546
Totaal passiva	13.809.004	11.916.689
Netto resultaat	-	-

Voor een toelichting op de balans verwijzen wij u naar paragraaf 3.4.

3.2 Overzicht van baten en lasten over 2020

Het overzicht van baten en lasten geeft het financieel overzicht van de programmabaten en – lasten, de bedrijfsvoeringslasten en de dekkingen, gerealiseerd over 2020. Onderstaand overzicht geeft tevens de resultaatbestemming weer.

	Jaar 2020	Begroting na wijziging 2020	Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Begroting 2020	Jaar 2019
	a.	b.	c.			
Lasten in euro's						
Werk & Participatie	2.337.796	2.738.061	-400.265	-15%	2.470.282	2.294.931
Inkomen	32.678.310	35.603.250	-2.924.940	-8%	24.678.493	23.823.021
Armoedebestrijding	2.733.332	2.891.080	-157.748	-5%	3.004.041	2.894.687
Wmo	15.358.260	14.575.897	782.363	5%	13.559.617	13.714.424
Jeugdwet	18.443.442	17.620.075	823.367	5%	14.375.243	17.982.574
Bedrijfsvoering	9.997.051	10.637.021	-639.970	-6%	10.374.520	9.762.800
Totaal lasten	81.548.191	84.065.384	-2.517.193	-3%	68.462.196	68.319.974
Baten in euro's						
Werk & Participatie	2.337.796	2.738.061	-400.265	-15%	2.470.282	2.106.724
Inkomen	32.678.310	35.603.250	-2.924.940	-8%	24.678.493	24.392.889
Armoedebestrijding	2.733.332	2.891.080	-157.748	-5%	3.004.041	2.712.388
Wmo	15.358.260	14.575.897	782.363	5%	13.559.617	12.958.563
Jeugdwet	18.443.442	17.620.075	823.367	5%	14.375.243	16.186.504
Bedrijfsvoering	9.997.051	10.637.021	-639.970	-6%	10.374.520	9.762.800
Totaal baten	81.548.191	84.065.384	-2.517.193	-3%	68.462.196	68.319.974
Resultaat	-	-	-		-	-
Onttrekking reserve uitvoeringslasten	-	-	-		-	-
Totaal dekking	-	-	-		-	-
Netto resultaat	-	-	-		-	-

3.2.1 Overzicht van baten en lasten conform BBV-regelgeving

Het overzicht van baten en lasten zoals hierboven opgenomen is de indeling zoals wij deze binnen de Dienst gebruiken. In de regelgeving van de BBV is echter de volgende indeling als verplichting opgenomen, daarom nemen wij ook deze ter informatie in onze jaarrekening op.

In bijlage F vindt u het overzicht van baten en lasten verdeeld naar taakveld.

In euro's	Realisatie 2020			Begroting na wijziging 2020			Begroting 2020		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma Werk & Participatie	2.337.796	2.337.796	-	2.738.061	2.738.061	-	2.470.282	2.470.282	-
Programma Inkomen	32.678.310	32.678.310	-	35.603.250	35.603.250	-	24.678.493	24.678.493	-
Programma Armoedebestrijding	2.733.332	2.733.332	-	2.891.080	2.891.080	-	3.004.041	3.004.041	-
Programma Wmo	15.358.260	15.358.260	-	14.575.897	14.575.897	-	13.559.617	13.559.617	-
Programma Jeugdwet	18.443.442	18.443.442	-	17.620.075	17.620.075	-	14.375.243	14.375.243	-
Programma Bedrijfsvoering	9.761.086	4.425.164	5.335.922	10.303.463	4.806.708	5.496.755	10.374.520	10.374.520	-
Algemene dekkingsmiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Overhead	235.965	5.571.887	-5.335.922	333.558	5.830.313	-5.496.755	-	-	-
Heffing VPB	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	81.548.191	81.548.191	-	84.065.384	84.065.384	-	68.462.196	68.462.196	-
Mutatie reserves									
Onttrekking reserve									
uitvoeringslasten	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal dekking	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	81.548.191	81.548.191	-	84.065.384	84.065.384	-	68.462.196	68.462.196	-

3.2.2 Bedrijfsvoeringslasten

	Jaar 2020	Begroting na wijziging 2020	Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Begroting 2020	Jaar 2019
	a.	b.	c.			
Lasten						
Personeelskosten, aanstellingen	6.350.963	6.700.443	-349.480	-5,2%	6.547.464	5.602.007
Personeelskosten, inhuur/payroll	857.536	810.720	46.816	5,8%	484.376	1.063.749
Personeelskosten, gebiedsteams (incl. aanstellingen)	5.575	5.561	14	0,3%	92.446	93.585
Personeelskosten, Pastiel (incl. aanstellingen)	194.611	209.526	-14.915	-7,1%	331.100	200.189
Personeelskosten, incidenteel	65.156	65.379	-223	-0,3%	124.583	147.633
Personeelskosten, projecten	133.444	162.892	-29.448	-18,1%	162.050	125.799
Totaal Personeelskosten	7.607.284	7.954.521	-347.237	-4,4%	7.742.020	7.232.962
Overige personeelskosten	596.246	335.000	261.246	78,0%	325.000	476.181
Huisvestingskosten	332.095	340.000	-7.905	-2,3%	340.000	353.686
Automatiseringskosten	770.679	900.000	-129.321	-14,4%	900.000	813.942
Organisatiekosten	156.717	225.500	-68.783	-30,5%	225.500	195.565
Kosten werkzaamheden derden	77.163	92.000	-14.837	-16,1%	92.000	58.364
Accountants- en advieskosten	56.432	140.000	-83.568	-59,7%	140.000	124.649
Afschrijvingen materiële vaste activa	186.318	280.000	-93.682	-33,5%	280.000	197.012
Clïëntparticipatie	25.000	27.000	-2.000	-7,4%	27.000	27.000
Regionalisering Bbz/IOAZ	180.107	215.000	-34.893	-16,2%	175.000	172.804
Sociale Recherche	9.009	28.000	-18.991	-67,8%	28.000	11.590
Structurele weerstandscapaciteit	-	100.000	-100.000	-100,0%	100.000	-
Mutatie voorziening/saldo deb.	-	-	-	-	-	78.005
Baten en lasten voorgaande jaren	-	-	-	-	-	21.041
Totaal lasten bedrijfsvoering	9.997.051	10.637.021	-639.970	-6,0%	10.374.520	9.762.800
Baten						
Rente inkomsten	3.378	2.955	423		-	4.163
Dekking programma Werk, Participatie en Inkomen	673.094	590.420	82.674	14,0%	601.395	594.734
Dekking PIM project	8.931	8.864	67	0,8%	8.118	8.530
Dekking Wmo project	-	-	-		-	-
Dekking BV project	-	-	-		-	-
Dekking project	8.931	8.864	67	0,8%	8.118	8.530
Dekking PIM overig	69.896	66.050	3.846	5,8%	14.247	94.721
Dekking Wmo overig	31.105	28.927	2.178	7,5%	92.446	144.003
Dekking BV overig	44.811	33.292	11.519	34,6%	5.059	82.044
Dekking overig	145.812	128.269	17.543	13,7%	111.752	320.769
Baten en lasten voorgaande jaren	5.676	795	4.881		-	-
Bijdrage Leeuwarderadeel (2020: 30% van € 607.000)	182.100	182.100	-	0,0%	182.100	303.500
Totaal baten bedrijfsvoering	1.018.992	913.403	105.589	11,6%	903.365	1.231.695
Dekking						
Gemeentelijke bijdragen	8.978.059	9.723.618	-745.559	-7,7%	9.471.155	8.531.105

Voor een nadere toelichting op de bedrijfsvoeringslasten verwijzen wij u naar paragraaf 3.5.

Verdeling bedrijfsvoeringslasten over programma's	Jaar 2020	Begroting na wijziging 2020	Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Begroting 2020	Jaar 2019
	a.	b.	c.			
Programma Werk, Participatie en Inkomen	4.351.024	4.538.174	-187.149	-4,1%	4.372.144	3.976.721
Programma Armoedebestrijding	1.135.050	1.183.871	-48.822	-4,1%	1.395.365	1.037.405
Programma Wmo en Jeugdwet	3.491.985	4.001.573	-509.588	-12,7%	3.703.646	3.516.979
Totaal Dienst	8.978.059	9.723.618	-745.559	-7,7%	9.471.155	8.531.105

N.B. bovenstaande afwijking is gerealiseerd doordat er per saldo meer of minder directe uren aan een bedrijfsonderdeel zijn besteed (en daarmee voor de verdeling procentueel is doorbelast) dan op voorhand is begroot.

Verdeling bedrijfsvoeringslasten over gemeenten	Jaar 2020	Begroting na wijziging 2020	Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Begroting 2020	Jaar 2019
	a.	b.	c.			
Gemeente Harlingen	2.516.253	2.720.985	-204.731	-7,5%	2.596.927	2.376.474
Gemeente Terschelling	425.419	457.630	-32.211	-7,0%	423.244	395.976
Gemeente Vlieland	100.859	105.894	-5.035	-4,8%	98.814	90.516
Gemeente Waadhoeke	5.935.527	6.439.109	-503.582	-7,8%	6.352.169	5.668.139
Totaal Dienst	8.978.059	9.723.618	-745.559	-7,7%	9.471.155	8.531.105

Bedrijfsvoeringslasten totaal Verdeling over taakvelden	Jaar 2020	Begroting na wijziging 2020	Afwijking (a-b)	Afwijking (c/b) in %	Jaar 2019
	a.	b.	c.		
0.4 Overhead	5.335.922	5.723.130	-387.208	-6,8%	5.165.457
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	8.413	11.194	-2.781	-24,8%	137.209
6.2 Wijkteams	4.183	3.807	376	9,9%	2.277
6.3 Inkomensregelingen	2.011.439	2.072.680	-61.241	-3,0%	1.781.330
6.4 Begeleide participatie	270.013	302.440	-32.427	-10,7%	292.996
6.5 Arbeidsparticipatie	166.340	159.130	7.210	4,5%	165.726
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	79.720	73.035	6.685	9,2%	47.257
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	576.731	728.249	-151.518	-20,8%	433.992
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	525.298	649.953	-124.655	-19,2%	504.861
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-	-	-		-
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-	-	-		-
Totaal	8.978.059	9.723.618	-745.559	-7,7%	8.531.105

N.B. De bedrijfsvoeringlasten taakveld 0.4 Overhead betreft het saldo van de lasten en baten inzake overhead (conform taakvelddefinitie Ministerie).

3.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de voorschriften die worden gegeven in het “Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten”.

3.3.1 COVID-19 virus en jaarrekening 2020

De uitbraak van COVID-19 (corona) eind februari 2020 heeft in 2020 een grote impact op de hele maatschappij gehad. Ook voor het sociaal domein waren de gevolgen goed te merken. Door De Dienst zijn diverse maatregelen getroffen om inwoners, gemeenten en zorgaanbieders daar waar nodig en mogelijk te ondersteunen. Zo is uitvoering gegeven aan diverse landelijke steunmaatregelen, zoals Tozo. Zorgaanbieders zijn gefaciliteerd door compensatieregelingen voor gemaakte meerkosten en gedeelde omzet. Verder is versneld ingezet op het digitaliseren van onze dienstverlening, zodat de continuïteit van de werkzaamheden kon worden gewaarborgd. Ook zijn gemeenten doorlopend van (management)informatie voorzien om inzicht te krijgen in de effecten van de coronacrisis op de inzet van ondersteuning op het gebied van Inkomen, Participatie, Wmo en de Jeugdwet. Wij leverden hiervoor bijvoorbeeld informatie voor de periodieke raadsbrieven van de gemeenten. Daarin maakten wij o.a. het verloop van het aantal aanvragen inzichtelijk zowel voor het primaire proces als voor de nieuwe processen/producten die voortvloeiden uit de crisis, zoals bijvoorbeeld de Tozo.

Ten slotte hebben we ervoor gezorgd dat de rechten, plichten en afspraken rond de (financiële) gevolgen van de coronacrisis voor aanbieders, gemeenten en De Dienst duidelijk zijn en correct uitgevoerd worden. Hierbij volgen wij de richtlijnen van VNG en het Ketenbureau i-Sociaal Domein. De rechtmatigheid van de betaalde coronacompensatie was intern, maar ook landelijk onderwerp van gesprek. In het 2^e kwartaal van 2021 stellen wij de compensatie voor omzetderving en meerkosten vast.

3.3.2 Continuïteit

De continuïteit van de activiteiten is geborgd in de overeenkomst tot het instellen van een gemeenschappelijke regeling door de gemeenten Harlingen, Terschelling, Vlieland en Waadhoeke. De jaarrekening is opgesteld op basis van een continuïteitsveronderstelling. Deze continuïteit is ook als gevolg van de coronacrisis (paragraaf 3.3.1) niet in het geding.

3.3.3 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva, alsmede voor de bepaling van het resultaat, is de historische kostprijs (verkrijgings- of vervaardigingsprijs). Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

De cijfers ten aanzien van de begroting na wijziging 2020 zijn, waar nodig, geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met de jaarrekening 2020 mogelijk te maken.

Schattingen

De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van de balans die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

Om de grondslagen en de regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het management van de gemeenschappelijke regeling over de verschillende

zaken zich een oordeel vormt, en dat het management schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het op grond van het BBV vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaand jaar.

3.3.4 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa betreffen investeringen met een meerjarig economisch nut. Bijdragen van derden die in directe relatie staan met de investering, worden hierop in mindering gebracht. Bijdragen uit reserves mogen niet in mindering worden gebracht. Deze bijdragen vallen vrij met jaarlijkse termijnen gelijk aan de afschrijvingsperiode van het actief.

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen historische kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de kostprijs. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

De volgende afschrijvingstermijnen gelden (aantal jaren):

- Machines, apparaten en installaties 5
- Overige materiële vaste activa, waaronder
 - Automatisering 5-7
 - Verbouwing/verhuizing Eise Eisingastraat 10
 - Inventaris 5

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa betreffen langlopende leningen u/g inzake Tozo bedrijfskapitaal en zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Uitzettingen met rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Oninbaarheid debiteuren aanverwante wet- en regelgeving

Voor verwachte oninbaarheid van debiteuren van aanverwante wet- en regelgeving is een voorziening in mindering gebracht. De aflossingsfrequentie van debiteuren is het uitgangspunt voor het bepalen van de voorziening. Als blijkt dat een individuele debiteur in staat is om maandelijks op de openstaande vordering af te lossen, wordt geen voorziening getroffen. Als blijkt dat de aflossingsfrequentie afneemt, neemt de onzekerheid omtrent de inning van de totale vordering toe. De voorziening is per individuele debiteur gewaardeerd en opgenomen op de balans van De Dienst.

Overige vorderingen

Vorderingen op debiteuren Participatiewet, IOAW, IOAZ, Bbz en Wmo zijn opgenomen in de balans van de Dienst.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de Dienst.

Passiva

Voor zover niet anders vermeld zijn passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de reserve uitvoeringslasten.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichtingen c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden op grond van artikel 44 BBV gevormd door:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs te schatten is
- bestaande risico's op balansdatum ter zake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is
- kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie
- van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden

3.3.5 Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden verantwoord voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin de uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals

ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Pensioenen

De Dienst heeft voor haar werknemers de pensioenregeling ondergebracht bij het Pensioenfonds voor overheid en onderwijs ABP. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen welke afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De Dienst heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het ABP, anders dan hogere toekomstige premies. De Dienst heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord. De dekkinggraad van het Pensioenfonds voor overheid en onderwijs ABP was in december 2020 93,2% (2019: 97,8%, bron www.abp.nl). In februari 2021 is de dekkinggraaf gestegen naar 97,5%.

Vennootschapsbelasting

De activiteiten van De Dienst zijn niet belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting.

3.3.6 Begrotingsrechtmatigheid

De Dienst maakt voor elk begrotingsjaar een primitieve begroting en één herziene begroting. Dat laatste heeft tot gevolg dat in de praktijk tussen realisatie en begroting afwijkingen bestaan. Voor alle programma's in de begroting geldt dat sprake is van zogenaamde open eindregelingen. Meer aanvragen dan begroot leidt dan tot overschrijding van de kosten. De kans op afwijkingen is het grootst binnen de programmaonderdelen Inkomen, Wmo en Jeugd.

Bij gemeenten is het de gewoonte met meerdere begrotingswijzigingen per jaar te werken, waardoor verschillen klein kunnen blijven. Meerdere begrotingswijzigingen bij de Dienst zijn echter voor de gemeenten onwenselijk, omdat deze niet verwerkt kunnen worden in de gemeentelijke begroting. De oplossing is gezocht en gevonden in de bestuursrapportages en tussentijdse rapportages aan de gemeenten over de realisatie en prognoses van alle programma's. Bij uitzondering, zoals in dit boekjaar, wordt gewerkt met een extra tussentijdse begrotingswijziging. Daardoor is het bestuur geïnformeerd over over- en onderschrijdingen en de consistentie daarvan met het door het bestuur uitgezette beleid. Daarnaast beschikken de gemeenten over betrouwbare informatie voor hun eigen tussentijdse rapportages. Dit voorkomt verrassingen bij het vaststellen van de jaarrekening.

De overschrijding van de begroting betreft een overschrijding uit hoofde van open einde (subsidie)regelingen. Deze overschrijding wordt gedekt door de, bij de gemeenschappelijke regeling, aangesloten gemeenten. Hiermee is sprake van een formele onrechtmatigheid, maar hoeft deze op grond van de kadernota rechtmatigheid niet meegenomen te worden in de oordeelsvorming.

3.4 Toelichting op de balans per 31 december 2020

In deze paragraaf worden de afzonderlijke balansposten toegelicht. Daar waar nodig wordt de financiële uitsplitsing inhoudelijk onderbouwd.

3.4.1 Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa worden als volgt weergegeven:

	Machines, apparaten, installaties		Overige materiële vaste activa		Totaal
Stand per 1 januari 2020					
Aanschaffingswaarde	€	86.262	€	1.331.182	€ 1.417.444
Cumulatieve afschrijvingen	€	83.289	€	410.506	€ 493.795
Boekwaarde	€	2.973	€	920.676	€ 923.649
Mutaties in de boekwaarde					
Investeringen	€	-	€	17.500	€ 17.500
Desinvesteringen	€	-	€	-53.947	€ -53.947
Afschrijvingen	€	892	€	183.387	€ 184.279
Afschrijvingen desinvesteringen	€	-	€	-51.908	€ -51.908
Bijdragen van derden	€	-	€	-	€ -
Afwaarderingen	€	-	€	-	€ -
Saldo	€	-892	€	-167.926	€ -168.818
Stand per 31 december 2020					
Aanschaffingswaarde	€	86.262	€	1.294.735	€ 1.380.997
Cumulatieve afschrijvingen	€	84.181	€	541.985	€ 626.166
Boekwaarde	€	2.081	€	752.750	€ 754.831
Afschrijvingstermijn in jaren		5		5-10	

Voor een gespecificeerd overzicht van de materiële vaste activa wordt verwezen naar bijlage A.

3.4.2 Financiële vaste activa

In euro's	1-1-2020	Uitgegeven	Aflossing	31-12-2020
TOZO bedrijfskapitaal	-	1.072.902	10.535	1.062.367
	-	1.072.902	10.535	1.062.367

3.4.3 Vlottende activa

Uitzettingen korter dan één jaar		
	31-12-2020	31-12-2019
Vorderingen op openbare lichamen	85.645	4.448.120
Rekening courant verhouding met het Rijk	5.029.756	4.266.711
Overige vorderingen	600.252	817.585
	<u>5.715.652</u>	<u>9.532.416</u>
Vorderingen op openbare lichamen *		
Rekening-courant gemeente Vlieland	85.645	-
Rekening-courant gemeente Harlingen	-	1.859.759
Rekening-courant gemeente Terschelling	-	104.236
Rekening-courant gemeente Waadhoeke	-	2.435.880
Overige openbare lichamen	-	48.245
	<u>85.645</u>	<u>4.448.120</u>
Rekening courant verhouding met het Rijk		
Rekening-courant verhouding Rijk	5.029.756	4.266.711
	<u>5.029.756</u>	<u>4.266.711</u>
Overige vorderingen		
Debiteuren regulier	173.804	8.917
Debiteuren uitkeringen	1.909.712	2.603.668
Af: voorziening debiteuren uitkeringen	-1.496.158	-1.795.000
Debiteuren TOZO levensonderhoud	12.894	-
	<u>600.252</u>	<u>817.585</u>
Liquide middelen		
	31-12-2020	31-12-2019
Kas Gebiedsteams	619	676
Bank	153.288	133.233
Bank Gebiedsteams	112.237	120.656
	<u>266.144</u>	<u>254.565</u>
Overlopende activa		
	31-12-2020	31-12-2019
Nog te ontvangen bedragen van Europese overheidslichamen	-	136.157
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	5.991.516	1.069.902
	<u>5.991.516</u>	<u>1.206.059</u>

Nog te ontvangen bedragen van Europese overheidslichamen		
<u>Brug naar Werk</u>		
Saldo aan het begin van het begrotingsjaar	136.157	136.157
Afboeking	-6.428	-
Ontvangen bedragen	-129.729	-
Saldo aan het einde van het begrotingsjaar	<u>-</u>	<u>136.157</u>
<u>Totaal</u>		
Saldo aan het begin van het begrotingsjaar	136.157	136.157
Afboeking	-6.428	-
Ontvangen bedragen	-129.729	-
Saldo aan het einde van het begrotingsjaar	<u>-</u>	<u>136.157</u>
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen		
Nog te ontvangen bedragen	5.573.727	200.854
Vooruitbetaalde bedragen	436.283	869.047
	<u>6.010.010</u>	<u>1.069.902</u>

- * Om beter inzicht te krijgen in de onderlinge schuldposities tussen de Dienst en de gemeenten worden alle onderlinge posities verwerkt in een rekening-courant. De gemeenten ontvangen allen afzonderlijk een overzicht van de rekening-courantpositie per 31 december 2020.
- ** De nog te ontvangen bedragen betreft o.a. de afrekening van de TOZO 2020 met gemeente Leeuwarden

Sinds 16 december 2013 zijn alle decentrale overheden, voor zover ze een openbaar lichaam zijn, verplicht om deel te nemen aan het schatkistbankieren. Deelname van de decentrale overheden aan schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld van de collectieve sector. Een ander belangrijk gevolg van deelname aan schatkistbankieren is een verdere vermindering van de beleggingsrisico's waaraan decentrale overheden worden blootgesteld.

Afgezien van de mogelijkheden om aan elkaar leningen te verstrekken, zijn decentrale overheden verplicht alle middelen die ze niet direct nodig hebben voor hun publieke taak in de schatkist aan te houden. Indien overtollige middelen de omvang van de drempel niet overschrijden, mogen die middelen buiten de schatkist worden gehouden. De drempel bedraagt 0,75% van het begrotingstotaal, echter nooit lager dan € 250.000. De drempel bedroeg in 2020 voor de Dienst € 630.000. Het gemiddelde saldo van de BNG rekening van de Dienst is in de 4 kwartalen van 2020 onder deze drempel gebleven.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	630			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	143	249	170	172
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	487	382	461	458
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	84.065			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	84.065			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	630			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	13.052	22.646	15.611	15.850
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	143	249	170	172

3.4.4 Eigen vermogen

In euro's	1-1-2020	Storting	Onttrekking	31-12-2020
Verloop van het eigen vermogen				
Bestemmingsreserve				
uitvoeringslasten	654.806	-	-	654.806
	654.806	-	-	654.806

De bestemmingsreserve uitvoeringslasten is gevormd met als doel het opvangen van kosten van calamiteiten en risico's, zodat voorkomen kan worden dat de begroting van de gemeenten onverwachts moet worden aangesproken.

3.4.5 Verloop voorziening

In euro's	1-1-2020	Toevoeging	Vrijval	Aanwendungen	31-12-2020
Voorziening personele verplichtingen	347.338	361.908	32.957	125.474	550.815
	<u>347.338</u>	<u>361.908</u>	<u>32.957</u>	<u>125.474</u>	<u>550.815</u>

3.4.5.1 Voorziening personele verplichtingen

Deze voorziening is gevormd met als doel de dekking van de verplichte aanvullingen op een WW-uitkering voor ontslagen werknemers. De voorziening bedraagt ultimo 2020 € 550.815 en is opgenomen voor 7 personen.

De gemiddelde looptijd van de voorzieningen per ultimo 2020 is 1,14 jaar.

3.4.6 Vlottende passiva

Vlottende schulden korter dan één jaar		
	31-12-2020	31-12-2019
Schulden aan openbare lichamen	5.201.264	174.107
Kasgeldleningen	-	3.000.000
Crediteuren	734.336	542.928
	<u>5.935.600</u>	<u>3.717.035</u>
Schulden aan openbare lichamen *		
Rekening-courant gemeente Harlingen	544.898	-
Rekening-courant gemeente Terschelling	236.348	-
Rekening-courant gemeente Waadhoeke	4.229.083	-
Rekening-courant gemeente Vlieland	-	14.188
Overige openbare lichamen	190.936	159.919
	<u>5.201.264</u>	<u>174.107</u>
Overlopende passiva		
	31-12-2020	31-12-2019
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume **	6.076.579	7.163.575
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	591.204	33.936
	<u>6.667.783</u>	<u>7.197.511</u>

- * Om een beter inzicht te krijgen in de onderlinge schuldposities tussen de Dienst en de gemeenten worden alle onderlinge posities verwerkt in een rekening-courant. De gemeenten ontvangen allen afzonderlijk een overzicht van de rekening-courantpositie per 31 december 2020.
- ** Dit betreft het onderhanden werk Jeugdwet en de nog te betalen facturen iWmo per 31 december 2020.

3.4.7 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Huurverplichting

De Dienst heeft zich contractueel verplicht tot het betalen van huurtermijnen voor de Eise Eisingastraat 5 te Franeker tot en met 30 september 2021 (3 jarig contract). Dit voor een totaalbedrag van € 116.200. Het contract kent een optie tot verlenging en met de verhuurder is afgesproken dat daarvan gebruik gemaakt wordt.

Verplichting vakantierecht

De waarde van de opgebouwde vakantiedagen (in euro's) bedraagt per 31 december 2020 € 359.667 (2019: € 320.558). Voor een beperkt aantal medewerkers geldt dat zij relatief veel verlofuren hebben opgespaard. Dit aandachtspunt is in beeld en hierover worden met de betrokkenen afspraken gemaakt.

3.5 Toelichting overzicht van baten en lasten

3.5.1 Resultaten- en verschillenanalyse bedrijfsvoeringslasten

In het overzicht bedrijfsvoeringslasten 2020, opgenomen onder paragraaf 3.2 worden de verschillen tussen het resultaat over 2020 ten opzichte van de begroting na wijziging 2020 weergegeven. Navolgend worden de verschillen toegelicht.

Baten

Dekking programma Werk, Participatie en Inkomen

Dit betreft de dekking van de eigen uren die zijn gemaakt ten behoeve van re-integratie.

Dekking projecten

Dit betreft baten Pastiel.

Dekking overig

De dekking overig bestaat met name uit dekking vanuit loonkostensubsidie, WAZO-gelden en opbrengsten uit detachering.

Lasten

Personeel inhuur/payroll

De kosten van inhuur/payroll overstijgen de begroting met € 47.000 door de invulling van vacatureruimte door middel van inhuur/payroll. Voor € 100.000 wordt dit gedekt door een hogere dekking overig.

Overige personeelskosten

De overige personeelskosten zijn € 261.000 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door het vertrek van een aantal medewerkers, waarvoor een WW-voorziening moest worden opgeboekt.

FTE's en flexibiliteit in de formatie

Met hoeveel FTE's zijn alle werkzaamheden in 2020 uitgevoerd? Dit is terug te vinden in de navolgende overzichten. Er wordt inzicht gegeven in de gerealiseerde formatie als in de flexibiliteit van deze formatie.

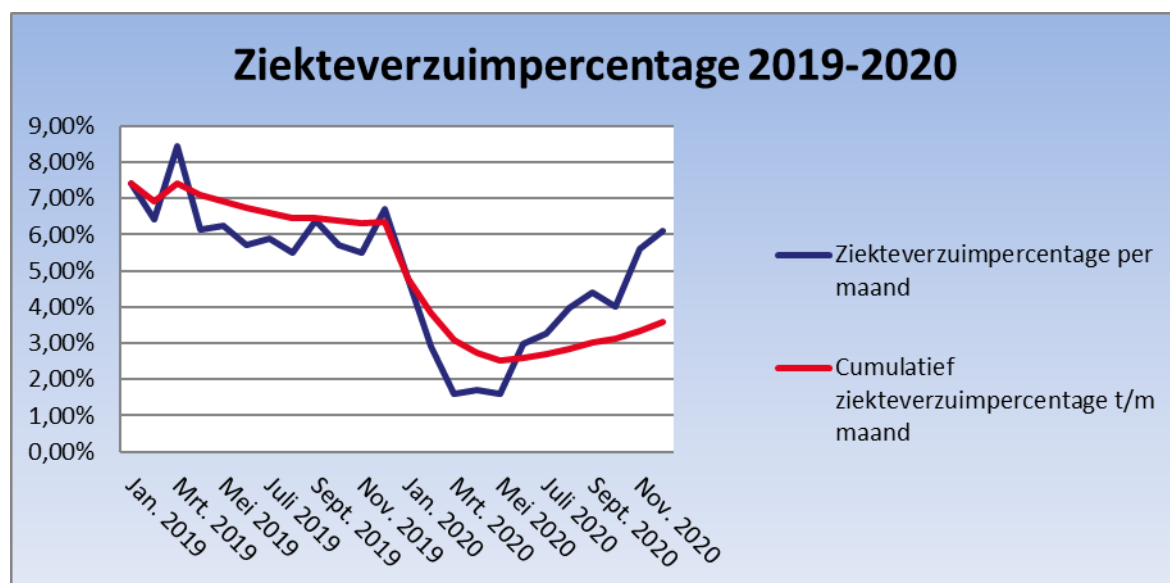
Overzicht FTE per team

Formatie de Dienst	Begroting na wijziging 2020		Realisatie jaar 2020		Afwijking
	(in FTE's)	(in %)	(in FTE's)	(in %)	(in FTE's)
Directie	9,89	8,80%	9,15	8,39%	-0,74
Pastiel	2,78	2,47%	2,78	2,55%	0,00
Werk, Participatie en Klantcontact	14,78	13,16%	17,02	15,61%	2,24
Inkomen	12,67	11,28%	13,86	12,71%	1,20
Wmo en Jeugdwet	22,14	19,71%	19,61	17,99%	-2,53
Gebiedsteam	1,44	1,29%	0,06	0,05%	-1,39
Beleid	10,17	9,05%	9,93	9,11%	-0,24
Inkomensadministratie	11,19	9,97%	11,57	10,61%	0,38
Interne Zaken	10,94	9,74%	10,61	9,73%	-0,33
Financieel Beheer	6,22	5,54%	6,13	5,62%	-0,09
Informatisering	7,11	6,33%	6,44	5,90%	-0,68
Garantiebanen	3,00	2,67%	1,88	1,72%	-1,12
Totaal	112,34	100,00%	109,03	100,00%	-3,30

Overzicht flexibiliteit formatie totale Dienst

Formatie de Dienst	Begroting na wijziging 2020		Realisatie jaar 2020		Afwijking
	(in FTE's)	(in %)	(in FTE's)	(in %)	(in FTE's)
Vast	76,46	68,06%	87,92	80,64%	11,46
Tijdelijk	31,98	28,46%	11,68	10,71%	-20,29
Inhuur	3,90	3,47%	9,43	8,65%	5,53
Totaal	112,34	100,00%	109,03	100,00%	-3,30

Ziekteverzuim

De interne norm van het maximale ziekteverzuimpercentage (excl. zwangerschappen) is 5%. Op landelijk niveau lag het ziekteverzuimpercentage (excl. zwangerschappen) in 2019, voor gemeenten en gemeentelijke organisaties op 5,8%.

Uitvoering debiteuren

De Dienst heeft als taak om zorg te dragen voor een correct en effectief debiteurenbeheer. Hierbij kan het gaan om terugvordering, boete of verhaal. Het totale debiteurensaldo per eind 2020 bedraagt € 1.909.712. Voor € 1.496.000 (78%) is een voorziening getroffen inzake de oninbaarheid van de debiteurenvordering. De incassoquote geeft een indicatie in hoeverre de Dienst de vorderingen heeft kunnen incasseren. Voor 2020 bedraagt deze quote 20,1% (2019: 21,5%).

	Jaar 2020	Begroting na wijziging 2020	Afwijking 2020	Afwijking 2020 in %	Jaar 2019
In euro's					
Ontvangsten en interne verrekeningen					
Participatiewet	344.470	312.135	32.335	10%	357.715
IOW/IOAW	8.196	2.985	5.211	175%	7.908
Participatie (re-integratie)	805	-	805		2.195
Armoedebestrijding	109.390	128.154	-18.764	-15%	195.624
Wmo	-707	1.100	-1.807		674
Jeugd	-	-	-		-
Totaal	462.154	444.374	17.780	4%	564.116
Jaar 2020					
Opboekingen en buiten invordering stelling					
Opboekingen	211.343				561.377
Buiten invordering gesteld	442.366				79.161
Jaar 2020					
Jaar 2019					
Incassoquote	20,1%				21,5%

De daling van de incassoquote is te verklaren door:

- De aflossing van een renteloze lening van een flink aantal statushouders heeft in 2020 de maximale termijn bereikt.
- Er wordt door cliënten en/of bewindvoerders steeds frequenter verzocht om een herberekening van de beslagvrije voet; dit leidt tot minder aflossingscapaciteit.
- Er wordt door cliënten en/of bewindvoerders steeds frequenter verzocht om uitstel van de periodieke aflossing, dit uitstel bedraagt doorgaans drie maanden.
- Het bedrag aan 'buiten invordering stellen' is in 2020 beduidend hoger dan in 2019. Dit is gerelateerd aan de in beleid vastgelegde aflossingstermijnen waarvoor er dit jaar aanmerkelijk meer dossiers in aanmerking komen.

3.5.2 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen

Per 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) ingegaan. De WNT is van toepassing op Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân. Het voor Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000. Dit betreft het algemeen bezoldigingsmaximum.

Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen

bedragen x € 1	Dhr. M.J. Jellema
Functie	Directeur
Aanvang en einde dienstvervulling in 2020	1/1-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	109.604
Beloningen betaalbaar op termijn	19.511
<i>Subtotaal</i>	<i>129.115</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	129.115
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2019	
Functie	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	106.183
Beloningen betaalbaar op termijn	18.303
<i>Subtotaal</i>	<i>124.486</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000
Totale bezoldiging 2019	124.486

Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
Mw. J. Hoekstra-Sikkema	Voorzitter bestuur
Mw. B. Tol	Wvd. voorzitter bestuur
Dhr. H. Kuiken	Lid bestuur
Dhr. E. de Groot	Lid bestuur
Dhr. P. Schoute	Lid bestuur
Mevrouw N. Haarsma-Vrieswijk	Lid bestuur
Mevrouw C. de Pee	Lid bestuur
Mevrouw E. de Ruijter	Lid bestuur

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

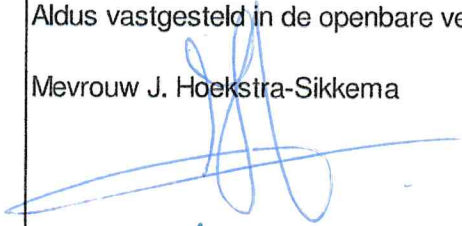
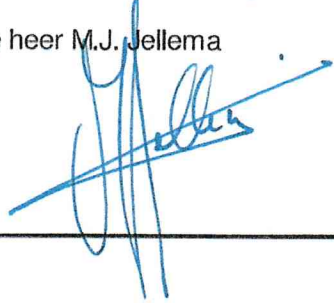
Per 1 juli 2020 is de heer H. Kuiken uitgetreden als bestuurslid. Hij is per 19 augustus opgevolgd door de heer E. de Groot. Er is hiervoor geen uitkering uitgekeerd.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

4 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

4.1 Besluit tot vaststelling

Besluit tot vaststelling	
Het bestuur van de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân besluit:	
Vast te stellen de programmarekening 2020 van de Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân.	
Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van d.d. 1 juli 2021	
Mevrouw J. Hoekstra-Sikkema	Voorzitter
	
De heer M.J. Jellema	Secretaris
	

5 Bijlage A Overzicht materiële vaste activa

Omschrijving	Aanschafwaarde 1-1-2020	Aanschafwaarde 31-12-2020	Cumulatieve afschr. t/m 2019	Boekwaarde 1-1-2020	Desinvestering 2020	Investering 2020	Afschrijving desinvestering 2020	Afschrijving 2020	Boekwaarde 31-12-2020
GWS4all	31.674	31.674	15.007	6.785	0		0	3.100	3.685
Diverse licenties en software	75.524	59.395	73.314	2.210	-23.629	7.500	-23.629	2.354	7.356
PC's, printers en overige hardware	30.838	30.838	28.746	2.092	0		0	845	1.247
Digitalisering dossiers	4.975	0	4.975	0	-4.975		-4.975	0	0
Telefonie	55.424	55.424	54.543	881	0		0	47	834
ICT Migratie Leeuwarden	151.902	151.902	83.616	68.286	0		0	17.996	50.290
Pactum	12.200	12.200	9.574	2.625	0		0	1.966	660
Gembox	130.272	140.272	46.707	93.445	0	10.000	0	29.822	73.623
Elvy	6.735	6.735	2.794	3.942	0		0	965	2.977
Totaal automatisering	499.543	488.439	319.276	180.266	-28.604	17.500	-28.604	57.094	140.672
Verbouwing/verhuizing Eise Eisingastraat	701.424	679.280	123.274	578.150	-22.144		-21.063	83.890	493.179
Totaal verbouwing/verhuizing	701.424	679.280	123.274	578.150	-22.144	0	-21.063	83.890	493.179
Inventaris	216.476	213.277	51.244	165.232	-3.199		-2.241	43.295	120.979
Totaal inventaris	216.476	213.277	51.244	165.232	-3.199	0	-2.241	43.295	120.979
Totaal materiële vaste activa	1.417.444	1.380.997	493.794	923.649	-53.947	17.500	-51.908	184.279	754.830
Uitsplitsing toelichting balans	Aanschafwaarde 1-1-2020	Aanschafwaarde 31-12-2020	Cumulatieve afschr. t/m 2019	Boekwaarde 1-1-2020	Desinvestering 2020	Investering 2019	Afschrijving desinvestering 2020	Afschrijving 2020	Boekwaarde 31-12-2020
Machines, apparaten, installaties	86.262	86.262	83.290	2.973	0	0	0	892	2.081
Overige materiële vaste activa	1.331.182	1.294.735	410.504	920.676	-53.947	17.500	-51.908	183.387	752.748
Totaal materiële vaste activa	1.417.444	1.380.997	493.794	923.649	-53.947	17.500	-51.908	184.279	754.830

Nb. duurzame waardevermindering en bijdragen van derden zijn ten aanzien van materiële vaste activa niet van toepassing binnen de Dienst.

6 Bijlage B SISA bijlage 2020

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 12 februari 2021								
SZW	G2B	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet deel openbaar lichaam 2020	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ
		Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden) Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.		Deel openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW)	Deel openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW)	Deel openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Deel openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Deel openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2B/01	Aard controle R Indicator: G2B/02	Aard controle R Indicator: G2B/03	Aard controle R Indicator: G2B/04	Aard controle R Indicator: G2B/05	Aard controle R Indicator: G2B/06
			1 060072 Gemeente Harlingen	€ 6.950.597	-€ 12.053	€ 550.607	€ 3.553	€ 16.919
			2 060093 Gemeente Terschelling	€ 226.097	-€ 11.756	€ 74.644	€ 0	€ 9.991
			3 060096 Gemeente Vlieland	€ 105.502	€ 483	€ 1.843	€ 0	€ 0
			4 061949 Gemeente Waadhoeke	€ 13.675.600	€ 25.190	€ 1.177.687	€ 2.289	€ 221.045
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G2B/01	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Deel openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Deel openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Deel openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Deel openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2B/07	Aard controle R Indicator: G2B/08	Aard controle R Indicator: G2B/09	Aard controle R Indicator: G2B/10	Aard controle R Indicator: G2B/11	
			1 060072 Gemeente Harlingen	€ 0	€ 118.721	€ 71.277	€ 0	
			2 060093 Gemeente Terschelling	€ 0	€ 4.214	€ 6.650	€ 0	
			3 060096 Gemeente Vlieland	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 061949 Gemeente Waadhoeke	€ 532	€ 172.032	€ 89.617	€ 0	

			<div>Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G2B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen</div> <div>Aard controle n.v.t. Indicator: G2B/12</div>	<div>Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Deel openbaar lichaam</div> <div>I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2B/13</div>	<div>Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Deel openbaar lichaam</div> <div>I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2B/14</div>			
			1 060072 Gemeente Harlingen	€ 226.138	€ 0			
			2 060093 Gemeente Terschelling	€ 24.037	€ 0			
			3 060096 Gemeente Vlieland	€ 0	€ 0			
			4 061949 Gemeente Waadhoeke	€ 398.369	€ 0			
SZW	G3B	<div>Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_deel openbaar lichaam 2020</div> <div>Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004</div> <div>Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden)</div> <div>Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.</div>	<div>Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen</div> <div>Aard controle n.v.t. Indicator: G3B/01</div>	<div>Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking</div> <div>Aard controle R Indicator: G3B/02</div>	<div>Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)</div> <div>Aard controle R Indicator: G3B/03</div>	<div>Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)</div> <div>Aard controle R Indicator: G3B/04</div>	<div>Besteding (jaar T) Bob</div> <div>Aard controle R Indicator: G3B/05</div>	<div>Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)</div> <div>Aard controle R Indicator: G3B/06</div>
			1 060072 Gemeente Harlingen	€ 6.500	€ 0	€ 52.086	€ 0	€ 0
			2 060093 Gemeente Terschelling	€ 0	€ 0	€ 2.287	€ 0	€ 0
			3 060096 Gemeente Vlieland	€ 0	€ 0	€ 63.052	€ 0	€ 0
			4 061949 Gemeente Waadhoeke	€ 12.000	€ 0	€ 83.860	€ 0	€ 0
			<div>Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3B/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen</div> <div>Aard controle n.v.t. Indicator: G3B/07</div>	<div>Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob)</div> <div>Aard controle R Indicator: G3B/08</div>				
			1 060072 Gemeente Harlingen	€ 11.290				
			2 060093 Gemeente Terschelling	€ 0				
			3 060096 Gemeente Vlieland	€ 0				
			4 061949 Gemeente Waadhoeke	€ 11.102				

SZW	G4B	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _deel openbaar lichaam 2020 Openbaar lichaam o.g.v. Wgr (SiSa tussen medeoverheden) Het openbaar lichaam verantwoordt hier per gemeente over het deel van de regeling dat in (jaar T) door het openbaar lichaam is uitgevoerd.	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Welke regeling betreft het? Vul in Tozo 1, 2 of 3	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: G4B/02	Aard controle R Indicator: G4B/03	Aard controle R Indicator: G4B/04	Aard controle R Indicator: G4B/05	Aard controle R Indicator: G4B/06
			1 060072 Gemeente Harlingen	Tozo1	€ 1.414.979	€ 220.806	€ 0	€ 335
			2 060072 Gemeente Harlingen	Tozo2	€ 382.301	€ 35.314	€ 31.841	€ 0
			3 060072 Gemeente Harlingen	Tozo3	€ 322.991	€ 20.314	€ 3.758	€ 0
			4 060093 Gemeente Terschelling	Tozo1	€ 1.001.461	€ 159.570	€ 0	€ 0
			5 060093 Gemeente Terschelling	Tozo2	€ 131.787	€ 10.000	€ 33.241	€ 0
			6 060093 Gemeente Terschelling	Tozo3	€ 211.975	€ 10.000	€ 22.925	€ 0
			7 060096 Gemeente Vlieland	Tozo1	€ 267.591	€ 113.628	€ 0	€ 10.000
			8 060096 Gemeente Vlieland	Tozo2	€ 16.117	€ 0	€ 5.381	€ 0
			9 060096 Gemeente Vlieland	Tozo3	€ 17.696	€ 2.157	€ 9.966	€ 0
			10 061949 Gemeente Waadhoeke	Tozo1	€ 3.052.456	€ 406.756	€ 3.157	€ 0
			11 061949 Gemeente Waadhoeke	Tozo2	€ 551.066	€ 32.000	€ 85.746	€ 200
			12 061949 Gemeente Waadhoeke	Tozo3	€ 371.568	€ 62.357	€ 26.188	€ 0
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G4B/01	Hieronder verschijnt de keuze regeling (Tozo 1,2 of 3) conform de keuzes gemaakt bij G4B/02	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen					
			Aard controle n.v.t. Indicator: G4B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: G4B/08	Aard controle R Indicator: G4B/09	Aard controle R Indicator: G4B/10	Aard controle R Indicator: G4B/11	Aard controle R Indicator: G4B/12
			1 060072 Gemeente Harlingen	Tozo1	€ 0	297	34	€ 0
			2 060072 Gemeente Harlingen	Tozo2	€ 0	88	6	
			3 060072 Gemeente Harlingen	Tozo3	€ 0	105	3	
			4 060093 Gemeente Terschelling	Tozo1	€ 0	211	22	€ 0
			5 060093 Gemeente Terschelling	Tozo2	€ 0	31	3	
			6 060093 Gemeente Terschelling	Tozo3	€ 0	76	1	
			7 060096 Gemeente Vlieland	Tozo1	€ 0	55	16	€ 0
			8 060096 Gemeente Vlieland	Tozo2	€ 0	5	1	
			9 060096 Gemeente Vlieland	Tozo3	€ 0	7	1	
			10 061949 Gemeente Waadhoeke	Tozo1	€ 0	660	60	€ 0
			11 061949 Gemeente Waadhoeke	Tozo2	€ 0	128	10	
			12 061949 Gemeente Waadhoeke	Tozo3	€ 0	134	8	

7 Bijlage C Verdeelsleutel bedrijfsvoeringslasten

Gemeente	Aantal inwoners per 1-1-2020*	Aantal uitkeringsgerechtigden (PIM) per 1-1-2020	Aantal Wmo-voorzieningen per 1-1-2020	Aantal Jeugd-voorzieningen per 1-1-2020
Harlingen	15.722	516	2.083	308
Terschelling	4.888	23	502	73
Vlieland	1.155	8	118	8
Waadhoeke	46.090	1.022	4.936	775
Totaal	67.855	1.569	7.639	1.164

De verdeling van de apparaatslasten heeft conform de Gemeenschappelijke regeling 2020, op basis van onderstaande passage, plaatsgevonden.

Hoofdstuk 11: Financiële bepalingen

Artikel 24: Bijdragen van de gemeenten

2. De kosten die de Dienst aan de gemeenten toerekent, bestaan uit directe en indirecte kosten:

a. Directe kosten:

Deze kosten worden rechtstreeks toegerekend aan de gemeente waarvoor de kosten zijn gemaakt.

1. Programmakosten: uitkeringskosten, kosten van leningen en andere verstrekkingen die voortvloeien uit toepassing van wet en regelgeving, als bedoeld in art. 5, onder aftrek van ontvangsten uit vorderingen.
2. Alle extra uitvoeringskosten van de dienst, die worden veroorzaakt door gemeentelijk beleid, dat afwijkt van het algemene beleid van de dienst.
3. Alle extra kosten van de dienst, die voortvloeien uit een kennelijk ontoereikende uitvoering van wet en regelgeving, als bedoeld in art. 5, in de periode voor de inwerkingtreding van de regeling.

b. Indirecte kosten:

Deze kosten betreffen de beheers- en apparaatskosten van de Dienst. De kosten worden op basis van de volgende verdeelsleutel toegerekend aan de gemeenten:

1. De uitvoeringskosten worden waar mogelijk direct aan een programma, c.q. gemeente gekoppeld. De uitvoeringskosten welke niet direct aan een programma kunnen worden gekoppeld worden over de programma's verdeeld op basis van de relatieve verdeling van de directe uren. Daarna worden de kosten over de gemeenten verdeeld op basis van de volgende verdeelsleutel: 30% wordt verrekend onder de gemeenten naar rato van het aantal inwoners per gemeente en 70% naar rato van het aantal voorzieningen dan wel uitkeringsgerechtigden per gemeente.
2. Inwonertal, voorzieningen en uitkeringsgerechtigden worden door de Dienst vastgesteld, waarbij als peildatum 1 januari van het betreffende boekjaar geldt.

* Het aantal inwoners per 1 januari 2020 is opgenomen op basis van het CBS (stand 9 april 2021).

8 Bijlage D Afrekening met deelnemende gemeenten

Gemeentelijke bijdrage Werk. Participatie en Inkomen

Gemeente	Jaar 2020	Begroting na wijziging 2020	Afwijking 2020	Afwijking 2020 in %
Harlingen	11.017.572	10.964.283	53.289	0,5%
Terschelling	1.807.246	1.735.694	71.552	4,1%
Vlieland	377.703	289.981	87.723	30,3%
Waadhoeke	21.333.369	24.874.343	-3.540.974	-14,2%
Totaal Dienst	34.535.891	37.864.301	-3.328.410	-8,8%

Gemeentelijke bijdrage Armoedebestrijding

Gemeente	Jaar 2020	Begroting na wijziging 2020	Afwijking 2020	Afwijking 2020 in %
Harlingen	857.626	898.116	-40.490	-4,5%
Terschelling	61.653	62.087	-434	-0,7%
Vlieland	7.202	11.587	-4.385	-37,8%
Waadhoeke	1.747.640	1.791.135	-43.495	-2,4%
Totaal Dienst	2.674.122	2.762.926	-88.804	-3,2%

Gemeentelijke bijdrage Wmo

Gemeente	Jaar 2020	Begroting na wijziging 2020	Afwijking 2020	Afwijking 2020 in %
Harlingen	3.825.859	3.658.817	167.042	4,6%
Terschelling	722.895	761.806	-38.911	-5,1%
Vlieland	249.293	248.907	386	0,2%
Waadhoeke	10.172.618	9.500.268	672.350	7,1%
Totaal Dienst	14.970.665	14.169.798	800.867	5,7%

Gemeentelijke bijdrage Jeugdwet

Gemeente	Jaar 2020	Begroting na wijziging 2020	Afwijking 2020	Afwijking 2020 in %
Harlingen	4.580.600	4.745.250	-164.650	-3,5%
Terschelling	871.700	801.887	69.813	8,7%
Vlieland	163.100	114.938	48.162	41,9%
Waadhoeke	12.559.800	11.958.000	601.800	5,0%
Totaal Dienst	18.175.200	17.620.075	555.125	3,2%

Gemeentelijke bijdrage Bedrijfsvoering

Gemeente	Jaar 2020	Begroting na wijziging 2020	Afwijking 2020	Afwijking 2020 in %
Harlingen	2.516.253	2.720.985	-204.731	-7,5%
Terschelling	425.419	457.630	-32.211	-7,0%
Vlieland	100.859	105.894	-5.035	-4,8%
Waadhoeke	5.935.527	6.439.109	-503.582	-7,8%
Totaal Dienst	8.978.059	9.723.618	-745.559	-7,7%

Gemeentelijke bijdrage Totaal				
Gemeente	Jaar 2020	Begroting na wijziging 2020	Afwijking 2020	Afwijking 2020 in %
Harlingen	22.797.910	22.987.451	-189.540	-0,8%
Terschelling	3.888.913	3.819.104	69.809	1,8%
Vlieland	898.158	771.307	126.851	16,4%
Waadhoeke	51.748.955	54.562.855	-2.813.901	-5,2%
Totaal Dienst	79.333.936	82.140.717	-2.806.781	-3,4%

9 Bijlage E Overzicht berekening Vangnetuitkering Inkomen 2020

Gemeente	Rijksbudget 2020	Uitgaven -/- debiteurenontv. 2020	Resultaat I-deel voor incidentele aanvullende uitkering (-=tekort)	Vangnet-uitkering	Resultaat I-deel ná incidentele aanvullende uitkering (-=tekort)
Waadhoeke	15.956.192	15.566.258	389.934	0	389.934
Harlingen	7.779.685	7.743.596	36.089	0	36.089
Terschelling	354.941	320.061	34.880	0	34.880
Vlieland	117.259	107.303	9.956	0	9.956
Dienst	24.208.077	23.737.218	470.859	0	470.859

Berekening Vangnetuitkering						
Budget 2020	+12,5%	+7,5%	Uitgaven -/- debiteuren ontvangsten	Budget + 12,5% -/- uitgaven per saldo	Budget + 7,5% -/- uitgaven per saldo	Vangnet-uitkering
15.956.192	17.950.716	17.152.906	15.566.258	2.384.458	1.586.649	0
7.779.685	8.752.146	8.363.161	7.743.596	1.008.549	619.565	0
354.941	399.309	381.562	320.061	79.248	61.501	0
117.259	131.916	126.053	107.303	24.613	18.751	0
24.208.077	27.234.087	26.023.683	23.737.218	3.496.869	2.286.465	0

10 Bijlage F Overzicht van baten en lasten naar taakvelden

	0.4 Overhead	0.5 Treasury	0.9 Vennootschaps- belasting	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	6.2 Wijkteams	6.3 Inkomens- regeligen	6.4 Begeleide Participatie	6.5 Arbeids- participatie	6.6 Maatwerkvoor- zieningen (WMO)	6.71 Maatwerkdienst- verlening 18+	6.72 Maatwerkdienst- verlening 18-	6.81 Geëscaleerde zorg 18+	6.82 Geëscaleerde zorg 18-	Totaal 2020
Lasten in euro's														
Werk & Participatie	-	-	-	-	-	-	1.257.826	1.079.970	-	-	-	-	-	2.337.796
Inkomen	-	-	-	-	-	32.678.310	-	-	-	-	-	-	-	32.678.310
Armoedebestrijding	-	-	-	112.972	-	2.289.769	-	-	-	330.592	-	-	-	2.733.332
Wmo	-	-	-	72.292	83.130	-	2.047.995	-	1.584.184	11.570.658	-	-	-	15.358.260
Jeugdwet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16.677.764	-	1.765.678	18.443.442
Bedrijfsvoering	5.571.887	-	-	8.585	4.287	2.029.910	639.131	532.905	81.695	590.911	537.740	-	-	9.997.051
Totaal lasten	5.571.887	-	-	193.849	87.417	36.997.989	3.944.952	1.612.875	1.665.879	12.492.161	17.215.504	-	1.765.678	81.548.191
Baten in euro's														
Werk & Participatie	-	-	-	-	-	-	1.257.826	1.079.970	-	-	-	-	-	2.337.796
Inkomen	-	-	-	-	-	32.678.310	-	-	-	-	-	-	-	32.678.310
Armoedebestrijding	-	-	-	112.972	-	2.289.769	-	-	-	330.592	-	-	-	2.733.332
Wmo	-	-	-	72.292	83.130	-	2.047.995	-	1.584.184	11.570.658	-	-	-	15.358.260
Jeugdwet	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16.677.764	-	1.765.678	18.443.442
Bedrijfsvoering	235.965	-	-	25.115	11.662	4.273.239	932.167	628.695	230.678	1.635.411	2.024.119	-	-	9.997.051
Totaal baten	235.965	-	-	210.379	94.792	39.241.318	4.237.988	1.708.665	1.814.862	13.536.661	18.701.883	-	1.765.678	81.548.191
Resultaat	-5.335.922	-	-	16.530	7.375	2.243.329	293.036	95.790	148.983	1.044.500	1.486.379	-	-	-
Mutatie reserves														
Onttrekking reserve	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
uitvoeringslasten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal dekking	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Netto resultaat	-5.335.922	-	-	16.530	7.375	2.243.329	293.036	95.790	148.983	1.044.500	1.486.379	-	-	-

11 Bijlage G Beleidsindicatoren

Beleidsindicator	Eenheid	Periode	Realisatie	Begroting
1. Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2020	1,61	1,68
2. Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2020	1,61	1,49
3. Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2020 €	132,31 €	143,29
4. Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom	2020	11,4%	10,7%
5. Overhead	% van totale lasten	2020	59,4%	58,9%
27. Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	2020	2368	2417
28. Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	2020	291	310
29. Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2020	10,3%	9,0%
32. Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	2020	1.135	1.109

Input beleidsindicatoren	Bron realisatie	Realisatie	Begroting
Aantal inwoners totaal	CBS gemiddeld 2020	67.855	67.858
Aantal inwoners 0-17 jaar	CBS peildatum 1 januari 2020	12.929	14.054
Aantal inwoners 15-64 jaar	CBS peildatum 1 januari 2020	42.108	42.258
Fte formatie	Totaal fte jaarrekening 2020	109,03	114
Fte bezetting	Totaal fte jaarrekening 2020 - vacatureruimte	109,03	101,33
Apparaatskosten	Jaarrekening 2020 onderdeel Bedrijfsvoering	€ 8.978.059	€ 9.723.618
Totale loonsom	Jaarrekening 2020	€ 7.607.284	€ 7.954.521
Kosten inhuur externen	Jaarrekening 2020	€ 865.257	€ 848.580
Overhead	Jaarrekening 2020 onderdeel Bedrijfsvoering	€ 5.335.922	€ 5.723.130
Aantal personen met een bijstandsuitkering	Jaarrekening 2020 onderdeel Werk, Part. & Inkomen	1.607	1.640
Aantal lopende re-integratievoorzieningen	CBS gemiddeld 2020	1.225	1.310
Aantal jongeren met jeugdhulp	Jaarrekening 2020 onderdeel Wmo en Jeugdwet	1.326	1.268
Aantal cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Jaarrekening 2020 onderdeel Wmo en Jeugdwet	7.699	7.523

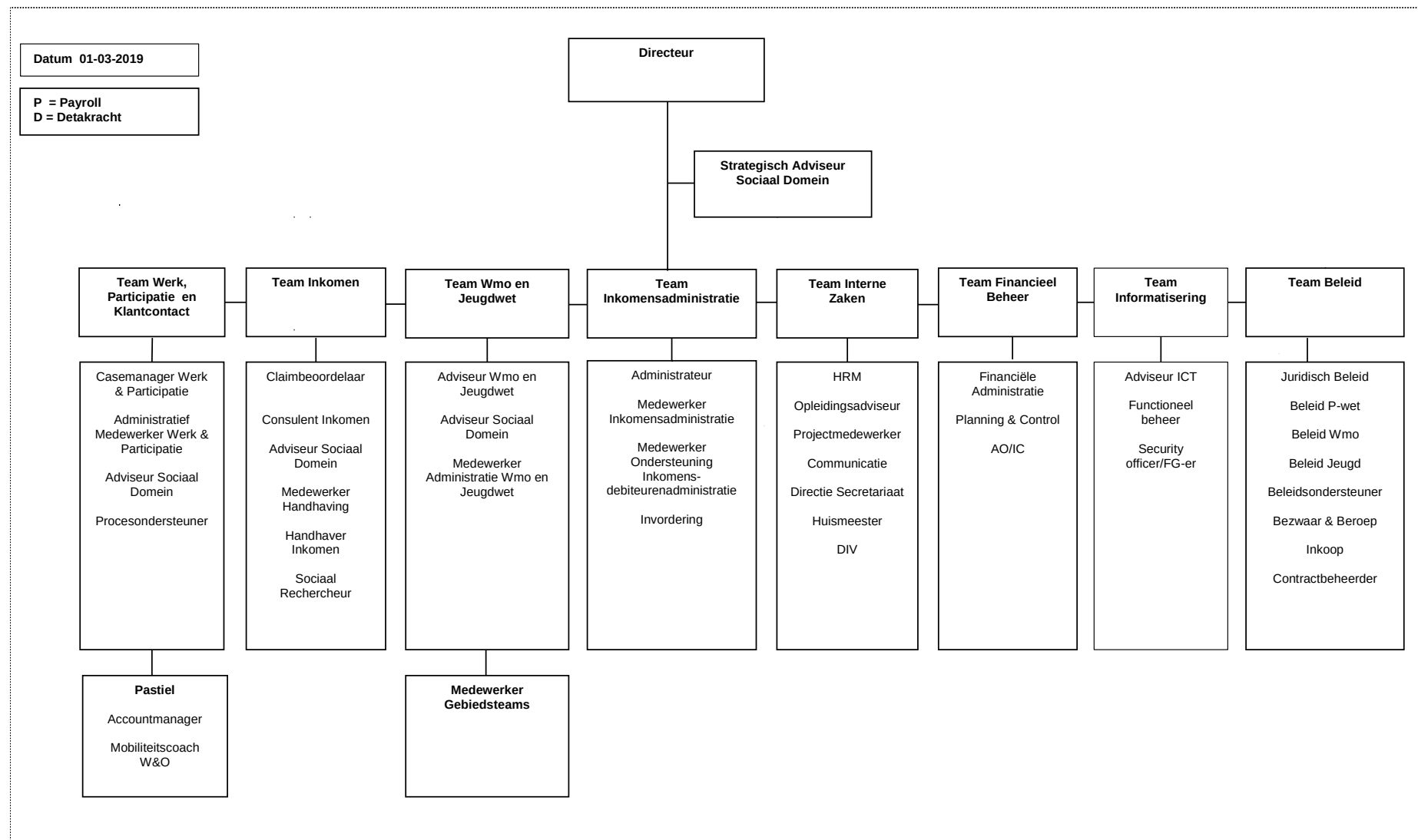
N.B. De post Overhead betreft het saldo van de lasten en baten inzake overhead.

12 Bijlage H Afkortingen

Lijst gehanteerde afkortingen	
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
Bbz	Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen
BEC	Behandel- en Expertisecentrum
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BRP	Basisregistratie Personen
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening Gemeenten
BV	Bedrijfsvoering
BVO	Bedrijfsvoeringsorganisatie
BZF	Bureau Zelfstandigen Fryslân
CAK	Centraal Administratie Kantoor
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CER	Compensatieregeling Eigen Risico
EMU	Economische en Monetaire Unie
ESF	Europees Sociaal Fonds
Fido	Financiering decentrale overheden
FTE	Full Time Eenheid
GR	Gemeenschappelijke Regeling
IOAW	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze Werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen
IOW	Inkomensvoorziening Oudere Werklozen
KDC	Kinderdagcentrum
LTA	Landelijke Transitie-arrangementen
NOW	Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor Werkgelegenheid
NWF	Noard West Fryslân
OHW	Onderhanden werk
P&C	Planning & Control
PGB	Persoonsgebonden Budget
PIM	Participatie, Inkomen en Minimaregelingen
PIP	Persoonlijk Inburgeringsplan
POSD	Projectorganisatie Sociaal Domein
PW	Participatiewet
SDF	Sociaal Domein Fryslân
SISA	Single information single audit
SJH	Specialistische Jeugdhulp
SSC	Shared Service Center Leeuwarden
SVB	Sociale Verzekeringsbank

TEO	Traject Educatieve Ontwikkeling
TONK	Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijk Kosten
Tozo	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers
TWP	Team Werk en Participatie
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VOI	Veranderopgave Inburgering
VOT	Verzoek om toewijzing
VPB	Vennootschapsbelasting
VTLB	Vrij te laten bedrag
VVT	Verpleeg- & Verzorgingshuizen & Thuiszorg
WAZO	Wet Arbeid en Zorg
Wlz	Wet langdurige zorg
Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WNT	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector
Wsnp	Wet schuldsanering natuurlijke personen
WW	Werkloosheidswet
ZIN	Zorg in natura
Zww	Zorgverzekeringswet

13 Bijlage I Organogram ultimo 2020

Het leven loopt soms anders dan je zou willen. Je kunt te maken krijgen met ingrijpende problemen. Of je hebt vragen. Over kinderen. Opvoeding. Ziekte. Zorg. Werk. Geld. Ouder worden. Kom je er zelf of met je omgeving niet uit, dan zijn er hulpverleners en sociale voorzieningen.

En wij van De Dienst; wij adviseren over die voorzieningen.
En we organiseren ze ook. We leveren kennis en ondersteuning.
Zodat inwoners zelfstandig(er) kunnen wonen, leven en werken.
Zo zorgen we ervoor dat sociale ondersteuning werkt.

Postbus 4
8800 AA Franeker
t. 0517 - 380 200

contact@sozawe-nw-fryslan.nl
www.sozawe-nw-fryslan.nl

Gemeenteraad Waadhoeke

Dossiernummer	1467
Extern Zaak ID	2021-077340
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	25 november 2021
Agendapunt	016
Titel	Begrotingswijziging (10e en 11e) programmabegroting 2021
Eigenaar	Zijlstra, Mink Jelle
Portefeuillehouder	De Pee

Bijlagen
Bijlage 1 – Begrotingswijziging (10e en 11e) begroting 2021
Raadsvoorstel begrotingswijziging (10e en 11e) 2021

Geagendeerd	Vergaderdatum
Gemeenteraad Waadhoeke	25 november 2021

Toelichting

Begrotingswijziging (10e en 11e) programmabegroting 2021

Voorgesteld besluit

1. Te besluiten tot het wijzigen (10e en 11e) van de programmabegroting 2021

Besluit

1. Te besluiten tot het wijzigen (10e en 11e) van de programmabegroting 2021

Begrotingswijziging (10e en 11e) begroting 2021

Inhoudsopgave

1 Inleiding	4
2 Toelichting op de voorgestelde wijzigingen	5
3 Onvoorzien	6
3.1 Onvoorzien eenmalig.....	6
3.2 Onvoorzien structureel.....	7
3.3 Onvoorzien met bestemming	8
4 Reserves.....	9
4.1 Algemene Reserve	9
4.2 Reserve Sociaal Domein.....	11
4.3 Bestemmingsreserve Corona.....	12
5 Wijziging op programmaniveau.....	15
6 Bijlagen	16
6.1 Wijziging op taakveldniveau	17
6.2 Wijziging op detailniveau.....	19

1 Inleiding

De gemeenteraad heeft het budgetrecht (conform de Gemeentewet) en dient de begroting en de begrotingswijzigingen vast te stellen. Dit document bevat de begrotingswijziging van de reeds genomen politieke besluiten (van zowel de raads- als de B&W-besluiten).

De wijziging wordt in hoofdstuk 2 per onderdeel toegelicht. In hoofdstuk 3 wordt het verloop van de post onvoorzien aangegeven, en in hoofdstuk 4 Reserves wordt het verloop van de Algemene reserve, Reserve sociaal domein en de bestemmingsreserve Corona aangegeven. In hoofdstuk 5 worden de wijzigingen per programma aangegeven.

Na besluitvorming van de raad kunnen de voorstellen worden uitgevoerd en afgehandeld.

2 Toelichting op de voorgestelde wijzigingen

10.01 Berap II 2021

De budgettaire gevolgen van de Berap II 2021 zijn verwerkt in de 10e begrotingswijziging. De toelichting op deze begrotingswijziging is opgenomen in de Berap II 2021.

11.01 Subsidie professionalisering online activiteiten Academie van Franeker

Het gaat hier om een verbreding van het Academie-aanbod en bereik. Door de coronacrisis hebben online-activiteiten een steeds prominentere plek in onze samenleving gekregen. Daarbij geeft het de Academie meer mogelijkheden om haar educatie-activiteiten onder de aandacht van een groot en gevarieerd publiek te brengen. De gewenste professionalisering is niet los te zien van de coronaperiode die ons heeft geleerd dat het alleen kunnen aanbieden van fysieke activiteiten kwetsbaar is. Door ook online educatie te verzorgen ondervangt de Academie dat. Voorgesteld wordt deze subsidie ad € 10.000 ten laste te brengen van de Coronareserve.

11.02 Opvoer krediet noodlokaal

Het krediet ad € 115.000 is bij het vaststellen van de programmabegroting 2021 al door de raad beschikbaar gesteld. Bij het opstellen van de Berap II is geconstateerd dat het krediet voor het noodlokaal Bitgummole nog in de financiële administratie op de juiste plek verwerkt moest worden. Deze begrotingswijziging heeft geen budgettaire consequenties.

11.03 Jaarstukken 2020 Dienst SoZaWe

In deze vergadering staan de jaarstukken 2020 van de Dienst SoZaWe op de agenda. De cijfers in de definitieve jaarstukken 2020 wijken af van de voorlopige cijfers die in de jaarrekening 2020 van de afzonderlijke gemeenten zijn opgenomen. Uit de definitieve cijfers volgt een nabetaling van € 141.886. Dit komt ten laste van de Reserve Sociaal Domein.

11.04 Verschuivingen in de personeelsbegroting

In deze begrotingswijziging zijn diverse verschuivingen in de personeelsbegroting opgenomen. De begrotingswijziging is budgettair neutraal.

3 Onvoorzien

3.1 Onvoorzien eenmalig

<i>Corsanr.</i>	<i>Onvoorzien eenmalig - 6.080.001.U</i>	<i>Beginstand</i>	<i>Toevoeging</i>	<i>Vermindering</i>	<i>Eindstand</i>
		30.617	574.363	93.000	511.980
	<i>Mutaties 1e begrotingswijziging</i>				
20.204794	(1.5) Bloemketerp; bijdrage exploitatietekort 2021			25.000	
	<i>Mutaties 2e begrotingswijziging</i>				
20.205414	(2.04) Kosten fietspad langs van Harinxmakanaal tussen Deinum en Dronryp		6.600		
	<i>Mutaties 3e begrotingswijziging</i>				
21.200917	(3.04) Denkbeeldenpad Franeker			8.500	
	<i>Mutaties 6e begrotingswijziging (Berap I)</i>				
21.202536	(6.01) Betreft het saldo van de Berap I (deels)		518.942		
	<i>Mutaties 8e begrotingswijziging</i>				
21.203025	(8.03) Bijdrage project tegen Zwerfafval in zee			7.500	
N.v.t.	(8.13) Aanpassingen budgetten 2021 n.a.v. de Kadernota 2022-2025		34.301		
	<i>Mutaties 9e begrotingswijziging</i>				
21.203930	(9.01) Overdracht informatiezuilen Franeker			52.000	
	<i>Mutaties 10e begrotingswijziging</i>				
2021-073650	(10.01) Betreft het saldo van de Berap II (deels)		14.520		

3.2 Onvoorzien structureel

<i>Corsanr.</i>	<i>Onvoorzien structureel - 6.080.002.U</i>	Beginstand	Toevoeging	Vermindering	Eindstand
		58.000	334.160	341.959	50.201
	<i>Mutaties 1e begrotingswijziging</i>				
N.v.t.	(1.4) Structurele wijzigingen na opstellen begroting 2021			12.000	
20.204198	(1.10) September- & Decembercirculaire 2020		292.735	292.735	
	<i>Mutaties 2e begrotingswijziging</i>				
20.205414	(2.04) Kosten fietspad langs van Harinxmakanaal tussen Deinum en Dronryp			6.600	
	<i>Mutaties 4e begrotingswijziging</i>				
21.201586	(4.01) Bijstelling bijdrage FUMO 2021		10.801		
	(4.03) Wijziging programmalasten SD /BUIG/Gemeentefonds			30.624	
	<i>Mutaties 5e begrotingswijziging</i>				
21.112857	(5.07) TOZO		30.624		

3.3 Onvoorzien met bestemming

<i>Corsanr.</i>	<i>Onvoorzien met bestemming - 6.080.003.U</i>	<i>Beginstand</i>	<i>Toevoeging</i>	<i>Vermindering</i>	<i>Eindstand</i>
		1.287.154	1.878.058	2.265.663	899.549
	<i>Mutaties 1e begrotingswijziging</i>				
N.v.t.	(1.1) Wijzigingen in de personeelsbegroting				
	Verschuiving incidentele Personele Schouw			385.000	
	Taakmutatie Donorwet			7.000	
	Invulling wens Kadernota II (2021-2024) Ambtelijke Organisatie			90.000	
20.203332	(1.2) Beheerplan Gebouwen			72.000	
20.203210	(1.3) Beheerplan Openbare verlichting			156.000	
N.v.t.	(1.6) Reserve jaarovergang		230.151		
20.204198	(1.10) September- & Decembecirculaire 2020		41.051	749	
	<i>Mutaties 2e begrotingswijziging</i>				
20.205314	(2.03) Armoedebestrijding			17.000	
20.205314	(2.03) Jeugdhulp AZC			33.178	
20.200263	(2.06) Beheerplan regulier onderhoud kunstgrasvelden			54.707	
	<i>Mutaties 3e begrotingswijziging</i>				
21.200938	(3.05) Regionaal PVA veranderingopgave 2021			7.332	
	<i>Mutaties 5e begrotingswijziging</i>				
21.201.989	(5.06) Indexering subsidies			80.318	
	<i>Mutaties 6e begrotingswijziging (Berap I)</i>				
21.202536	(6.01) Toevoeging Meicirculaire 2021		1.387.893		
21.202536	(6.01) Onttrekking t.d.v. programmalasten jeugd			1.170.000	
	<i>Mutaties 7e begrotingswijziging</i>				
21.201501	(7.05) Jaarbudget 2021 GIDS			129.383	
	(7.07) Beweegteam - Loon & Prijscompensatie			14.378	
	(7.07) Beweegteam - Brede Impuls comb functie			1.376	
	<i>Mutaties 8e begrotingswijziging</i>				
21.202019	(8.02) Pilot Vroegsignalering			41.526	
20.202022	(8.06) Project Kansrijke Start			5.716	
	<i>Mutaties 10e begrotingswijziging</i>				
2021-073650	(10.01) Betreft budgettaire gevolgen Septembecirculaire 2021		218.963		

Totaal	Onvoorzien	1.375.771	2.786.581	2.700.622	1.461.730
	Saldo onvoorzien t/m de 9e begrotingswijziging				1.228.247
	Mutaties 10e en 11e wijziging				233.483

4 Reserves

4.1 Algemene Reserve

In onderstaand overzicht worden de mutaties op de Algemene Reserve toegelicht.

Corsanr.		Beginstand	Toevoeging	Vermindering	Eindstand
	<i>Prognose beginstand begroting 2021</i>	19.790.860			
	<i>Budgettaire effect begrotingswijzigingen op de algemene reserve na vaststelling begroting 2021</i>	-3.195.648			
	Algemene reserve	16.595.212	3.969.532	4.108.500	16.456.244
	Mutaties primitieve begroting 2021				
19.205327	Betreft herindelingsbijdrage 2021		1.814.635		
19.205327	Gevolgen incidentele wensen conform kadernota 2019-2022			350.000	
19.205327	Gevolgen incidentele wensen conform kadernota 2020-2023			748.800	
20.204135	Gevolgen incidentele autonome ontwikkeling conform kadernota 2021-2024			26.000	
20.204135	Gevolgen incidentele wensen conform kadernota 2021-2024			2.363.000	
	Mutaties 1e begrotingswijziging				
20.204103	(1.7) Herontwikkeling St. Jacobiparochie en ontwikkeling locatie Puoldyk Dronryp			200.000	
19.207145	(1.8) Nota Recreatie & Toerisme "Beleef Waadhoeke"			20.000	
20.204154	(1.9) Subsidie Young Solar Challenge 2021			15.000	
	Mutaties 2e begrotingswijziging				
20.200263	(2.06) Beheerplan regulier onderhoud kunstgras sportvelden 2021-2025			266.200	
20.204107	(2.08) Notitie toekomstscenario's zwemwater Waadhoeke			37.000	
	Mutaties 3e begrotingswijziging				
	Geen mutaties				
	Mutaties 4e begrotingswijziging				
21.201668	(4.02) Integrale aanpak Lange Dyk 35 Minnertsga			10.000	
	Mutaties 5e begrotingswijziging				
21.201.684	(5.09) Onderzoek verkeerssituatie Zwarte Haan			12.500	
	Mutaties 6e begrotingswijziging				
21.202.536	(6.01) Vrijval reserve herindeling - Berap I		5.302		
21.202.536	(6.01) Vrijval reserve herindelingsbijdrage - Berap I		136.521		
21.202.536	(6.01) Toevoeging saldo Berap I (deels)		500.000		
	Mutaties 7e begrotingswijziging				
21.201.736	(7.01) Bestemming resultaat 2020		649.074		

	<i>Mutaties 8e begrotingswijziging</i>				
	Geen mutaties				
	<i>Mutaties 9e begrotingswijziging</i>				
21.202.371	(9.02) Bijdrage zwembad Bloemketerp			60.000	
	<i>Mutaties 10e begrotingswijziging</i>				
2021-073650	Toevoeging saldo Berap II (deels)		1.000.000		
2021-073650	Correctie vrijval reserve herindelingsbijdrage - Berap I (6.01)		-136.000		

4.2 Reserve Sociaal Domein

In onderstaand overzicht worden de mutaties in de reserve Sociaal domein toegelicht.

Corsanr.		Beginstand	Toevoeging	Vermindering	Eindstand
	Reserve Sociaal Domein	566.722	112.296	370.116	308.902
	Mutaties 5e begrotingswijziging				
21.201569	(5.09) Herziene begroting 2021 Fryslân West			157.000	
	Mutaties 6e begrotingswijziging (Berap I)				
21.202536	(6.01) Toevoeging restantbudget Sociaal Domein		112.296		
	Mutaties 7e begrotingswijziging				
	(7.02) Restantbudget sociale inclusie			28.846	
	(7.02) Restantbudget onderzoekskosten Fryslân West			9.913	
	Mutaties 8e begrotingswijziging				
	(8.04) Opstellen businesscase Fryslân West			32.472	
	Mutaties 11e begrotingswijziging				
	(11.03) Definitieve afrekening Dienst Sozawe 2020			141.885	

4.3 Bestemmingsreserve Corona

In onderstaand overzicht worden de mutaties van 2021 in de bestemmingsreserve Corona toegelicht.

Bestemmingsreserve Corona	Beginstand	Toevoeging	Vermindering	Eindstand
Mutaties 2021	343.032	3.054.924	1.157.012	2.240.944
Begrotingswijziging 1.10: September- & Decembercirculaire				
- Toevoeging Opschalingskorting (September circulaire)		412.937	272.356	
- Toevoeging n.a.v. December circulaire. Bestaande uit:		807.584		
Flankerend beleid: Aanvullend pakket re-integratie		261.798		
Flankerend beleid: Impuls re-integratie		139.798		
Flankerend beleid: Gemeentelijk schuldenbeleid		64.372		
Flankerend beleid: Bijzonder bijstand		21.898		
Cultuur middelen		236.975		
Tweede Kamerverkiezingen		62.364		
Mutatie opschalingskorting		20.379		
Begrotingswijziging 3.07: Aanvullende brief Coronacompensatie 26 maart 2021				
Perspectief Jeugd en Jongeren		81.691		
Afvalverwerking		73.566		
Steun sociaal en mentaal welzijn:				
- Bestrijden eenzaamheid ouderen		107.021		
- Extra begeleiding kwetsbare groepen		115.264		
- Jongerenwerk Jeugd		28.324		
- Mentale ondersteuning Jeugd		23.772		
- Activiteiten en ontmoetingen jeugd		16.152		
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)		135.562		
Voorschoolse voorzieningen Peuters		17.916		
Mutatie opschalingskorting		73.430		
Begrotingswijziging 5				
BW 5.1: Begroot coronatekort 2021 Theater de Koornbeurs			91.100	
BW 5.2: Liggelden charterscheppen			9.000	
Begrotingswijziging 6 Berap I				
Extra kosten verkiezingen door Corona			81.103	
Extra externe communicatiekosten door Corona			27.632	
Extra inhuur Publiekscentrum door Corona			12.345	
Extra inhuur communicatie door Corona			24.776	
Toevoeging als gevolg van Meircirculaire 2021		28793		
Lagere opbrengst betaald parkeren			100.000	
Begrotingswijziging 7				
BW 7.1 Jaarstukken				
Flankerend beleid: Aanvullend pakket re-integratie		113.691		
Flankerend beleid: Gemeentelijk schuldenbeleid		31.445		
Flankerend beleid: Bijzondere bijstand		10.696		

Continuïteit van zorg		63.690		
Compensatie quarantainekosten		8.017		
Controle jaarstukken op realisatie Corona lasten			-123.337	
BW 7.3 Tegemoetkoming kosten OZB heffing dorpshuizen			39.679	
BW 7.4 Inzet Rijksmiddelen Corona cultuur			130.000	
Begrotingswijziging 8				
BW 8.5 De Skûle - Coronasubsidie opbouwwerk en jongerenwerk			100.000	
BW 8.8 Compensatie extra lasten Corona voor de organisatie van de PC			21.200	
Begrotingswijziging 9				
BW 9.3 Sociaal Economisch Actieplan			100.000	
BW 9.6 Spuk IJZ		52.961		
Begrotingswijziging 10 Berap II				
Extra externe communicatiekosten door Corona			18.612	
Toezicht en inkomsten evenementen		55.000	15.000	
Extra externe communicatie economie			4.305	
Prikritten Automaatje			445	
Huur vaccinatielocaties			2.965	
Extra toezicht corona milieustraat Franeker			3.454	
Gemeentefonds 2021 - Toevoeging Coronareserve		256.000		
Gemeentefonds 2020 - Toevoeging Coronareserve		541.412		
Automatisering			14.796	
Extra inhuur Publiekscentrum door Corona			598	
Extra inhuur toezicht en handhaving Corona			17.889	
Extra inhuur communicatie door Corona			4.096	
Extra kosten in het gemeentehuis door Corona			63.998	
Lasten TONK			115.000	
Begrotingswijziging 11				
Subsidie professionalisering online activiteiten Academie van Franeker			10.000	

In het onderstaande overzicht worden de mutaties in de bestemmingsreserve Corona gerubriceerd per onderwerp. Dit zijn mutaties die in 2020 en 2021 hebben plaatsgevonden.

In de tabel zijn er veranderingen doorgevoerd ten opzichte van de 5e begrotingswijziging. Er wordt nu een extra kolom werkelijke onttrekking gepresenteerd. De kolom is toegevoegd, omdat er met het opstellen van de jaarstukken 2020 een controle is gedaan of de begrote onttrekking aan de Bestemmingsreserve Corona in lijn was met de realisatie. Deze controle heeft er tot geleid dat er per saldo een lagere onttrekking van € 123.337 nodig was aan de Bestemmingsreserve Corona. Het bedrag van € 123.337 zit dus tussen de kolom begrote en werkelijke onttrekking.

Specificatie Bestemmingsreserve Corona	Ontvangsten rijk	Begrote onttrekking	Werkelijke onttrekking	Saldo
Lokale culturele voorzieningen	645.514	326.662	326.662	318.852
Compensatie toeristen- en parkeerbelasting	203.000	250.000	235.950	-32.950

Wet sociale werkvoorziening (Doorbetaling GR Fryslân-West)	437.948	437.948	437.948	0
Algemeen/Opschalingskorting	1.199.890	1.077.649	959.711	240.179
Buurt- en dorpshuizen	35.081		39.679	-4.598
Vrijwilligersorganisaties	19.732			19.732
Toezicht en handhaving	114.934	-41.411	-32.753	147.687
Markt- en evenementenleges	25.620	19.700	19.693	5.927
Extra kosten verkiezingen 2020 en 2021	182.591	81.103	81.103	101.488
Re-integratie van bijstandsgerechtigden	515.287			515.287
Gemeentelijk schuldenbeleid en bijzondere bijstand	128.411			128.411
Perspectief Jeugd en Jongeren	81.691	100.000	100.000	-18.309
Bestrijden eenzaamheid ouderen	107.021			107.021
Extra begeleiding kwetsbare groepen	115.264			115.264
Jongerenwerk Jeugd	28.324			28.324
Mentale ondersteuning Jeugd	23.772			23.772
Activiteiten en ontmoetingen jeugd	16.152			16.152
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)	543.205	115.000	115.000	428.205
Heroriëntatie zelfstandigen	18.793			18.793
Jeugd aan Zet	10.000			10.000
Continuïteit van zorg	63.690			63.690
Compensatie quarantainekosten	8.017			8.017
Subtotaal	4.523.937	2.366.651	2.282.993	2.240.944

Het geld is via het gemeentefonds verstrekt via de algemene uitkering of een decentralisatie-uitkering. Daarmee is het ongeoormerkt geld. De gemeente bepaalt zelf waar de compensatie nodig is. Er zal alleen een eindafrekening voor de Meerkosten en inhaalzorg Wmo en Jeugdzorg plaatsvinden. Hier kan nog geld bijkomen. Er hoeft niets terugbetaald te worden.

5 Wijziging op programmaniveau

Programma		Primitief	Begroting (na 9e wijziging)	Wijziging	Begroting na wijziging
Lasten					
1	Bestuur en Ondersteuning	3.880.146	4.474.312	-46.388	4.427.924
2	Veiligheid	3.806.689	4.092.889	-78.677	4.014.212
3	Verkeer, Vervoer en Waterstaat	8.624.611	10.432.111	0	10.432.111
4	Economie	12.199.615	12.661.495	254.305	12.915.800
5	Onderwijs	5.894.814	6.201.882	0	6.201.882
6	Sport, Cultuur en Recreatie	8.940.019	10.482.739	-290.000	10.192.739
7	Sociaal Domein	61.842.051	67.055.347	-187.359	66.867.988
8	Volksgezondheid en Milieu	13.330.707	15.002.393	130.096	15.132.489
9	Volkshuisv., Ruimt. Ord. etc.	3.683.544	6.710.344	-1.111.850	5.598.494
AD	Algemene Dekkingsmiddelen	16.482.811	17.545.008	397.790	17.942.798
	Mutatie reserves	3.427.306	6.760.656	3.932.610	10.693.266
Totaal Lasten		142.112.315	161.419.178	3.000.527	164.419.705
	<i>Waarvan onvoorzien</i>	<i>1.375.771</i>	<i>1.228.247</i>	<i>233.483</i>	<i>1.461.730</i>
Baten					
1	Bestuur en Ondersteuning	599.142	599.142	-86.000	513.142
2	Veiligheid	27.830	27.830	-15.000	12.830
3	Verkeer, Vervoer en Waterstaat	135.488	449.638	0	449.638
4	Economie	11.327.204	11.352.203	0	11.352.203
5	Onderwijs	986.405	1.170.520	0	1.170.520
6	Sport, Cultuur en Recreatie	807.418	794.841	0	794.841
7	Sociaal Domein	17.094.241	19.229.508	-405.740	18.823.768
8	Volksgezondheid en Milieu	12.013.037	13.150.266	0	13.150.266
9	Volkshuisv., Ruimt. Ord. etc.	1.339.650	2.273.675	-410.000	1.863.675
AD	Algemene Dekkingsmiddelen	93.616.372	97.578.876	1.786.195	99.365.071
	Mutatie reserves	4.166.366	14.793.517	2.131.072	16.924.589
Totaal Baten		142.113.153	161.420.016	3.000.527	164.420.543
Resultaat		838	838	0	838

6 Bijlagen

6.1 Wijziging op taakveldniveau

10.01 Berap II						
Progr.	TV	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Saldo
1	0.1	Bestuur	I	18.612	0	-18.612
1	0.2	Burgerzaken	I	-65.000	-86.000	-21.000
2	1.2	Openbare orde en veiligheid	I	-78.677	-15.000	63.677
4	3.4	Economische promotie	I	1.006.005	751.700	-254.305
6	5.2	Sportaccommodaties	I	-50.000	0	50.000
6	5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	I	-250.000	0	250.000
7	6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	I	100.445	0	-100.445
7	6.2	Wijkteams	I	-50.000	0	50.000
7	6.3	Inkomensregelingen	I	-65.960	194.259	260.219
7	6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	I	206.000	0	-206.000
7	6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	I	15.000	0	-15.000
7	6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	I	168.800	3.400	-165.400
7	6.81	Geëscaleerde zorg 18+	I	-110.000	0	110.000
7	6.82	Geëscaleerde zorg 18-	I	-21.500	0	21.500
8	7.1	Volksgezondheid	I	2.965	0	-2.965
8	7.3	Afval	I	3.454	0	-3.454
8	7.4	Milieubeheer	I	123.677	0	-123.677
9	8.3	Wonen en bouwen	I	-1.111.850	-410.000	701.850
AD	0.10	Mutaties reserves	I	3.573.581	1.620.158	-1.953.423
AD	0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	I	134.300	249.300	115.000
AD	0.4	Overhead	I	101.377	0	-101.377
AD	0.5	Treasury	I	-40.000	24.000	64.000
AD	0.61	OZB woningen	I	0	15.000	15.000
AD	0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	I	0	1.497.895	1.497.895

AD	0.8	Overige baten en lasten	I	233.483	0	-233.483
Totaal				3.844.712	3.844.712	0

11.01 Subsidie professionalisering online activiteiten Academie van Franeker

Progr.	TV	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Saldo
6	5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	I	10.000	0	-10.000
AD	0.10	Mutaties reserves	I	0	10.000	10.000
Totaal				10.000	10.000	0

11.03 Jaarstukken 2020 Dienst SoZaWe

Progr.	TV	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Saldo
7	6.3	Inkomensregelingen	I	-461.514	-603.399	-141.885
AD	0.10	Mutaties reserves	I	359.029	500.914	141.885
Totaal				-102.485	-102.485	0

11.04 Verschuivingen in de personeelsbegroting

Progr.	TV	Omschrijving	I/S	Lasten	Baten	Saldo
7	6.2	Wijkteams	I	31.370	0	-31.370
AD	0.4	Overhead	I	-31.370	0	31.370
Totaal				0	0	0

6.2 Wijziging op detailniveau

10.01 Berap II									
Progr.	Gbnr.	Omschrijving	Taak	Ksrt.	Omschrijving	S/I	Lasten	Baten	Saldo
	5100000	Kapitaallasten	99999	51010U	Rente kort geld	I	-40.000	0	40.000
	5100000	Kapitaallasten	99999	51101I	Doorbelaasting rente	I	0	-40.000	-40.000
	5115000	Automatisering Algemeen	1000	38024U	Materiaalkosten	I	14.796	0	-14.796
	5115000	Automatisering Algemeen	1000	38101I	Doorbelaasting kostenplaatsen	I	0	14.796	14.796
	5201400	Afdeling Publiekscentrum	1000	35100U	Personeel van derden	I	598	0	-598
	5201400	Afdeling Publiekscentrum	1000	35101I	Doorbelaasting kostenplaatsen	I	0	598	598
	5201700	Afdeling Veiligheid & VTH	1000	35100U	Personeel van derden	I	17.889	0	-17.889
	5201700	Afdeling Veiligheid & VTH	1000	35101I	Doorbelaasting kostenplaatsen	I	0	17.889	17.889
	5202200	Afdeling Bedrijfsvoering	1000	35100U	Personeel van derden	I	4.096	0	-4.096
	5202200	Afdeling Bedrijfsvoering	1000	35101I	Doorbelaasting kostenplaatsen	I	0	4.096	4.096
	6010006	Representatie en Promotie	1000	38066U	Representatiekosten	I	18.612	0	-18.612
	6010100	Mutaties van de Reserves	10010	71000I	Mutatie reserves	I	0	-136.000	-136.000
	6010100	Mutaties van de Reserves	11007	71000I	Mutatie reserves	I	0	115.445	115.445
	6010100	Mutaties van de Reserves	11010	71000I	Mutatie reserves	I	0	101.377	101.377
	6010100	Mutaties van de Reserves	11002	71000I	Mutatie reserves	I	0	15.000	15.000
	6010100	Mutaties van de Reserves	10009	71000I	Mutatie reserves	I	0	1.495.000	1.495.000
	6010100	Mutaties van de Reserves	11004	71000I	Mutatie reserves	I	0	4.305	4.305
	6010100	Mutaties van de Reserves	11008	71000I	Mutatie reserves	I	0	6.419	6.419
	6010100	Mutaties van de Reserves	10006	71000I	Mutatie reserves	I	0	250.000	250.000
	6010100	Mutaties van de Reserves	10004	71000I	Mutatie reserves	I	0	-250.000	-250.000
	6010100	Mutaties van de Reserves	11001	71000I	Mutatie reserves	I	0	18.612	18.612
	6010100	Mutaties van de Reserves	10009	71000U	Mutatie reserves	I	1.846.850	0	-1.846.850
	6010100	Mutaties van de Reserves	10010	71000U	Mutatie reserves	I	864.000	0	-864.000

6010100	Mutaties van de Reserves	11010	71000U	Mutatie reserves	I	797.412	0	-797.412
6010100	Mutaties van de Reserves	10007	71000U	Mutatie reserves	I	10.319	0	-10.319
6010100	Mutaties van de Reserves	11002	71000U	Mutatie reserves	I	55.000	0	-55.000
6020002	Leges Burgerzaken	99999	37020I	Ontvangen leges / rechten / heffingen	I	0	-86.000	-86.000
6020002	Leges Burgerzaken	99999	43100U	Inkomensoverdrachten - Rijk	I	-65.000	0	65.000
6030001	Gronden en landerijen	99999	31000I	Opbrengsten grondverkoop	I	0	135.000	135.000
6030001	Gronden en landerijen	99999	38000I	Geleverde goederen en diensten	I	0	24.300	24.300
6030001	Gronden en landerijen	99999	38030U	Uitbestede werkzaamheden algemeen	I	98.000	0	-98.000
6030001	Gronden en landerijen	99999	38091U	Kosten diensten tussenpersonen	I	26.300	0	-26.300
6030001	Gronden en landerijen	99999	43810I	Vergoedingen en schadeloosstellingen	I	0	90.000	90.000
6030001	Gronden en landerijen	99999	43810U	Vergoedingen en schadeloosstellingen	I	10.000	0	-10.000
6040001	Saldi kostenplaatsen salarissen	1000	35101U	Doorbelasting kostenplaatsen	I	22.583	0	-22.583
6040030	Kantoor- en overige materi	1000	32020U	Duurzame roerende zaken (ook financial lease)	I	8.824	0	-8.824
6040030	Kantoor- en overige materi	1000	38001U	Schrijf- en burebehoefte	I	1.226	0	-1.226
6040030	Kantoor- en overige materi	1000	38030U	Uitbestede werkzaamheden algemeen	I	53.948	0	-53.948
6040050	saldo kostenplaatsen ICT	1000	38101U	Doorbelasting kostenplaatsen	I	14.796	0	-14.796
6050003	Deelneming Afval	99999	52000I	Dividend	I	0	24.000	24.000
6050012	Bespaarde rente	99999	51101U	Doorbelasting rente	I	-40.000	0	40.000
6061002	Heffing en invordering gem.belastingen	99999	37011I	Ontvangen leges/heffingen, voorgaande jaren	I	0	15.000	15.000
6070001	Algemene uitkering Gemeentefonds	1000	43100I	Inkomensoverdrachten van het Rijk	I	0	797.412	797.412
6070001	Algemene uitkering Gemeentefonds	99999	43100I	Inkomensoverdrachten van het Rijk	I	0	700.483	700.483
6080001	Onvoorzien eenmalig	99999	38099U	Onvoorzien	I	14.520	0	-14.520
6080003	Onvoorzien met bestemming	99999	38099U	Onvoorzien	I	218.963	0	-218.963
6120001	Openbare orde en veiligheid	1000	35100U	Personeel van derden	I	-15.000	0	15.000

6120002	Uitvoering apv/bijzondere wetten	1000	35100U	Personeel van derden	I	-40.000	0	40.000
6120002	Uitvoering apv/bijzondere wetten	1000	37020I	Ontvangen leges / rechten / heffingen	I	0	-15.000	-15.000
6120002	Uitvoering apv/bijzondere wetten	99999	38091U	Kosten diensten tussenpersonen	I	-23.677	0	23.677
6340002	Acquisitie bedrijfsvestigingen	1000	38030U	Uitbestede werkzaamheden algemeen	I	4.305	0	-4.305
6340005	Project "Op paad lans t Waad"	99999	38030U	Uitbestede werkzaamheden algemeen	I	1.001.700	0	-1.001.700
6340005	Project "Op paad lans t Waad"	99999	43400I	Inkomensoverdrachten - provincies	I	0	601.700	601.700
6340005	Project "Op paad lans t Waad"	99999	43600I	Inkomensoverdrachten overige overheden	I	0	150.000	150.000
6520001	De Trije Franeker subsidie	99999	43800U	Subsidies en bijdragen	I	-50.000	0	50.000
6570001	Openbaar groen	99999	38033U	Onderhoudskosten onroerende zaken	I	-250.000	0	250.000
6610004	Kinderopvang	99999	43800U	Subsidies en bijdragen	I	100.000	0	-100.000
6610005	Algemeen maatschappelijk werk	1000	43800U	Subsidies en bijdragen	I	445	0	-445
6620001	Gebiedsteam	99999	38090U	Overige Diensten	I	-50.000	0	50.000
6630001	Inkomen Dienst SoZaWe	99999	41200I	Verhaal sociale uitkeringen in geld	I	0	-28.594	-28.594
6630001	Inkomen Dienst SoZaWe	99999	43100I	Inkomensoverdrachten van het Rijk	I	0	-157.727	-157.727
6630001	Inkomen Dienst SoZaWe	99999	43300U	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regeling	I	-779.059	0	779.059
6630003	Bijzondere bijstand	1000	34100U	Sociale verstrekkingen in natura aan personen	I	115.000	0	-115.000
6630003	Bijzondere bijstand	99999	34100U	Sociale verstrekkingen in natura aan personen	I	156.752	0	-156.752
6630003	Bijzondere bijstand	99999	34200I	Eigen bijdrage sociale uitkeringen in natura	I	0	-60.767	-60.767
6630005	Tijdelijke overbruggingsregeling	1000	43100I	Inkomensoverdrachten van het Rijk	I	0	441.347	441.347
6630005	Tijdelijke overbruggingsregeling	1000	43300U	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regeling	I	441.347	0	-441.347
6660001	Wmo, materiaal (bijzondere bijstand)	99999	34100U	Sociale verstrekkingen in natura aan personen	I	206.000	0	-206.000

6671004	PGB WMO	99999	34100U	Sociale verstrekkingen in natura aan personen	I	15.000	0	-15.000
6672002	Individuele voorzieningen Natura Jeugd	99999	34100U	Sociale verstrekkingen in natura aan personen	I	168.800	0	-168.800
6672002	Individuele voorzieningen Natura Jeugd	99999	34200I	Eigen bijdrage sociale uitkeringen in natura	I	0	3.400	3.400
6681001	Opvang en beschermd wonen	99999	43300U	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regeling	I	-110.000	0	110.000
6682001	Veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd	99999	34100U	Sociale verstrekkingen in natura aan personen	I	-21.500	0	21.500
6710001	Subsidie gezondheidszorg	1000	43300U	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regeling	I	2.965	0	-2.965
6730004	Kringloopstation	1000	38030U	Uitbestede werkzaamheden algemeen	I	3.454	0	-3.454
6740004	Omgevingsbeleid Milieu (Toezicht&Handhaving)	99999	38091U	Kosten diensten tussenpersonen	I	53.677	0	-53.677
6740004	Omgevingsbeleid Milieu (Toezicht&Handhaving)	99999	43300U	Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regeling	I	70.000	0	-70.000
6830001	Stads- en dorpsvernieuwingsgebieden	83137	31000I	Opbrengsten grondverkopen	I	0	25.000	25.000
6830001	Stads- en dorpsvernieuwingsgebieden	83138	32000U	Onroerende zaken - aankoop	I	1.423.400	0	-1.423.400
6830001	Stads- en dorpsvernieuwingsgebieden	83136	38030U	Uitbestede werkzaamheden algemeen	I	490.000	0	-490.000
6830001	Stads- en dorpsvernieuwingsgebieden	83138	38030U	Uitbestede werkzaamheden algemeen	I	-1.423.400	0	1.423.400
6830001	Stads- en dorpsvernieuwingsgebieden	83137	38030U	Uitbestede werkzaamheden algemeen	I	195.000	0	-195.000
6830001	Stads- en dorpsvernieuwingsgebieden	83138	43800I	Ink.overdr. overige instellingen en personen	I	0	-785.000	-785.000
6830001	Stads- en dorpsvernieuwingsgebieden	83130	43800U	Subsidies en bijdragen	I	50.000	0	-50.000

	6830001	Stads- en dorpsvernieuwingsgebieden	83120	75003U	Overboeken boekwaarde activa	I	-252.891	0	252.891
	6830001	Stads- en dorpsvernieuwingsgebieden	83121	75003U	Overboeken boekwaarde activa	I	-299.264	0	299.264
	6830001	Stads- en dorpsvernieuwingsgebieden	83122	75003U	Overboeken boekwaarde activa	I	-71.767	0	71.767
	6830001	Stads- en dorpsvernieuwingsgebieden	91270	75003U	Overboeken boekwaarde activa	I	-1.222.928	0	1.222.928
	6830005	Leges omgevingsvergunningen	99999	37020I	Ontvangen leges / rechten / heffingen	I	0	350.000	350.000
	72423053	MP: Oosterbierum	99999	75003U	Overboeken boekwaarde activa	I	252.891	0	-252.891
	72424053	MP: Tzummarum (zie ook 62e wijz 2016)	99999	75003U	Overboeken boekwaarde activa	I	299.264	0	-299.264
	72425053	MP.: Sexbierum (zie ook 37e wijz 2017)	99999	75003U	Overboeken boekwaarde activa	I	71.767	0	-71.767
	72427191	WP: Stationsbrug	99999	75003I	Overboeken boekwaarde activa	I	0	400.000	400.000
	72427291	WP: Herinrichting Oud Kaatsveld em Stationsbuurt (	99999	75003I	Overboeken boekwaarde activa	I	0	288.965	288.965
	72427391	WP: Passantenplekken Noorderbolwerken	99999	75003I	Overboeken boekwaarde activa	I	0	1.631.716	1.631.716
	72427591	WP: Oosterdampoort vervangen door brug	99999	75003I	Overboeken boekwaarde activa	I	0	2.379.688	2.379.688
	72427691	WP: Maatregelen ligcomfort en vaarveiligheid	99999	75003I	Overboeken boekwaarde activa	I	0	794.047	794.047
	72427791	WP: Vervangen Saakstrabrug (zie ook 62e wijz 16)\	99999	75003I	Overboeken boekwaarde activa	I	0	965.845	965.845
	72427891	WP: Ontsluiten binnenstad voor kleine boten	99999	75003I	Overboeken boekwaarde activa	I	0	81.104	81.104
	72427991	WP: Promotie en marketing in samenwerking	99999	75003I	Overboeken boekwaarde activa	I	0	45.092	45.092

	72428091	WP: Bijdragen van derden: Waddenfonds	99999	75003U	Overboeken boekwaarde activa	I	2.022.000	0	-2.022.000
	72428191	WP: Bijdragen van derden co-financiering Waddenfon	99999	75003U	Overboeken boekwaarde activa	I	1.112.100	0	-1.112.100
	72428291	WP: Bijdrage van derden: 2e fase Friese meren	99999	75003U	Overboeken boekwaarde activa	I	896.677	0	-896.677
	72428391	WP: BDU gelden	99999	75003U	Overboeken boekwaarde activa	I	16.624	0	-16.624
	72428491	WP: Gemeentelijke bijdragen(zie ook 61e wijz 2016	99999	75003U	Overboeken boekwaarde activa	I	3.076.900	0	-3.076.900
	72428591	WP: Tunnel station bij Poiesz	99999	75003U	Overboeken boekwaarde activa	I	685.084	0	-685.084
	7910000	Algemene reserve	99999	71000I	Mutatie reserves	I	0	864.000	864.000
	7910118	Bestemmingsreserve Corona	99999	71000I	Mutatie reserves	I	0	797.412	797.412
	7910118	Bestemmingsreserve Corona	99999	71000U	Mutatie reserves	I	206.158	0	-206.158
	7910203	SDV/ISV eigen middelen	99999	71000U	Mutatie reserves	I	1.445.000	0	-1.445.000
	7910210	Bestemmingsreserve sociaal domein	99999	71000I	Mutatie reserves	I	0	10.319	10.319
	7910211	Reserve herindelingsbijdrage	99999	71000U	Mutatie reserves	I	-136.000	0	136.000
	7910220	Reserve risico's dorpsherstel Bildtdijken	99999	71000U	Mutatie reserves	I	50.000	0	-50.000
	7910233	Reserve Stationsgebied Franeker	99999	71000I	Mutatie reserves	I	0	1.222.928	1.222.928
	7910234	Reserve GO Franeker - Harlingen	99999	71000I	Mutatie reserves	I	0	623.922	623.922
	7999999	Tegenrekening Investeringsen	99999	38999I	Overige niet beschreven baten	I	0	-106.573	-106.573
Totaal							13.840.556	13.840.556	0

11.01 Subsidie professionalisering online activiteiten Academie van Franeker

Progr.	Gbnr.	Omschrijving	Taak	Ksrt.	Omschrijving	S/I	Lasten	Baten	Saldo
	6010100	Mutaties van de Reserves	11006	71000I	Mutatie reserves	I	0	10.000	10.000
	6530001	Overige Cultuur	1000	43800U	Subsidies en bijdragen	I	10.000	0	-10.000

	7910118	Bestemmingsreserve Corona	99999	71000U	Mutatie reserves	I	10.000	0	-10.000
	7999999	Tegenrekening Investerings	99999	38999I	Overige niet beschreven baten	I	0	10.000	10.000
Totaal							20.000	20.000	0

11.02 Krediet Noodlokaal Bitgummole

Progr.	Gbnr.	Omschrijving	Taak	Ksrt.	Omschrijving	S/I	Lasten	Baten	Saldo
	72300115	Noodlokaal Bitgummole	99999	32011U	Uitvoeringskosten (krediet)	I	115.000	0	-115.000
	7999999	Tegenrekening Investerings	99999	38999I	Overige niet beschreven baten	I	0	115.000	115.000
Totaal							115.000	115.000	0

11.03 Jaarstukken 2020 Dienst SoZaWe

Progr.	Gbnr.	Omschrijving	Taak	Ksrt.	Omschrijving	S/I	Lasten	Baten	Saldo
	6010100	Mutaties van de Reserves	10007	71000I	Mutatie reserves	I	0	500.914	500.914
	6010100	Mutaties van de Reserves	10007	71000U	Mutatie reserves	I	359.029	0	-359.029
	6630001	Inkomen Dienst SoZaWe	99999	43600I	Inkomenoverdrachten overige overheden	I	0	-141.885	-141.885
	6630005	Tijdelijke overbruggingsregeling	1000	43100I	Inkomenoverdrachten van het Rijk	I	0	-461.314	-461.314
	6630005	Tijdelijke overbruggingsregeling	1000	43300U	Inkomenoverdrachten - gemeenschappelijke regeling	I	-461.514	0	461.514
	6630005	Tijdelijke overbruggingsregeling	1000	43600I	Inkomenoverdrachten overige overheden	I	0	-200	-200
	7910210	Bestemmingsreserve sociaal domein	99999	71000I	Mutatie reserves	I	0	359.029	359.029
	7910210	Bestemmingsreserve sociaal domein	99999	71000U	Mutatie reserves	I	500.914	0	-500.914
	7999999	Tegenrekening Investerings	99999	38999I	Overige niet beschreven baten	I	0	141.885	141.885
Totaal							398.429	398.429	0

11.04 Verschuivingen in de personeelsbegroting

Progr.	Gbnr.	Omschrijving	Taak	Ksrt.	Omschrijving	S/I	Lasten	Baten	Saldo
--------	-------	--------------	------	-------	--------------	-----	--------	-------	-------

	5201500	Afdeling Samenleving	99999	11000U	Salariskosten, huidig personeel/raadsleden	I	14.116	0	-14.116
	5201500	Afdeling Samenleving	99999	11101I	Doorbelasting kostenplaatsen	I	0	14.116	14.116
	5201600	Afdeling Gebiedsteam	99999	35100U	Personeel van derden	I	31.370	0	-31.370
	5201600	Afdeling Gebiedsteam	99999	35101I	Doorbelasting kostenplaatsen	I	0	31.370	31.370
	5201800	Afdeling Omgeving	99999	11000U	Salariskosten, huidig personeel/raadsleden	I	-20.000	0	20.000
	5201800	Afdeling Omgeving	99999	11101I	Doorbelasting kostenplaatsen	I	0	-20.000	-20.000
	5202100	Afdeling Informatiebeheer	99999	11000U	Salariskosten, huidig personeel/raadsleden	I	25.000	0	-25.000
	5202100	Afdeling Informatiebeheer	99999	11101I	Doorbelasting kostenplaatsen	I	0	25.000	25.000
	5202100	Afdeling Informatiebeheer	99999	38067U	Opleiding, vorming en training	I	-25.000	0	25.000
	5202100	Afdeling Informatiebeheer	99999	38101I	Doorbelasting kostenplaatsen	I	0	-25.000	-25.000
	5202200	Afdeling Bedrijfsvoering	99999	35100U	Personeel van derden	I	2.230	0	-2.230
	5202200	Afdeling Bedrijfsvoering	99999	35101I	Doorbelasting kostenplaatsen	I	0	2.230	2.230
	6040001	Saldi kostenplaatsen salarissen	99999	11101U	Doorbelasting kostenplaatsen	I	21.346	0	-21.346
	6040001	Saldi kostenplaatsen salarissen	99999	38101U	Doorbelasting kostenplaatsen	I	-25.000	0	25.000
	6040040	Overige personele kosten	99999	35100U	Personeel van derden	I	-25.486	0	25.486
	6040040	Overige personele kosten	99999	38099U	Onvoorzien	I	-2.230	0	2.230
	6620001	Gebiedsteam	99999	35101U	Doorbelasting kostenplaatsen	I	31.370	0	-31.370
Totaal							27.716	27.716	0

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 25-11-2021,

, voorzitter

, griffier

AAN DE RAAD

Agenda: 25-11-2021
Franeker, 25-10-2021

Onderwerp

Begrotingswijziging (10e en 11e) van de programmabegroting 2021

Portefeuillehouder

Wethouder C.M. de Pee

Auteur

M.J. Zijlstra, m.zijlstra@waadhoeke.nl

Samenvatting

Begrotingswijziging (10e en 11e) van de programmabegroting 2021

Voorstel

1. Te besluiten tot het wijzigen (10e en 11e) van de programmabegroting 2021

Inleiding

De gemeenteraad heeft het budgetrecht (conform de Gemeentewet) en dient de Begroting en de begrotingswijzigingen vast te stellen.

Beoogd (meetbaar) effect

De budgetten zijn aangepast aan de ontwikkelingen. De stand van de post onvoorzien, de stand algemene reserve, de stand reserve sociaal domein en de stand bestemmingsreserve corona is actueel.

Motivering

Argumenten

1.1 Na de wijzigingen geeft de begroting een actueler beeld

De gemeenteraad heeft het budgetrecht (conform de Gemeentewet) en dient de Begroting en de begrotingswijzigingen vast te stellen.

Kanttelingen

N.v.t.

Analyse

Relevante cijfers

Deze zijn opgenomen in de bijlage 1 'Begrotingswijziging (10^e en 11^e) begroting 2021'

Samenleving

N.v.t.

Ontwikkelingen en trends

N.v.t.

Alternatieven

N.v.t.

Vervolg

Na besluitvorming van de raad kunnen de voorstellen worden uitgevoerd en afgehandeld.

Inwonersparticipatie

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Financiën

Deze financiële gevolgen van de genomen besluiten zijn opgenomen in bijlage 1 'Begrotingswijziging (10^e en 11^e) begroting 2021'.

Juridisch kader

Gemeentewet, BBV (besluit Begroting en Verantwoording) en de Verordening 212

Financiële verordening.

Bijlagen

Bijlage 1: Begrotingswijziging (10^e en 11^e) begroting 2021

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: 2021-077340

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 2-11-2021;

B E S L U I T

1. Te besluiten tot het wijzigen (10e en 11e) van de programmabegroting 2021

Aldus vastgesteld in de openbare
raadsvergadering van 25-11-2021,

, voorzitter

, griffier

Dit document is digitaal ondertekend.